

**DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Sejni zapisi

2. seja

(26., 27., 28., 29. januar in 9. februar 2009)

**Dokumentacijsko-knjižnični oddelek
Ljubljana, 2009**

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

2. seja

(26., 27., 28., 29. januar
in 9. februar 2009)

Sejo so vodili dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora, mag. Vasja Klavora, Miran Potrč in France Cukjati, podpredsedniki Državnega zbora.

Seja se je pričela ob 14.00.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam 2. sejo Državnega zbora Republike Slovenije, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospod Marjan Bezjak, gospa Breda Pečan, gospod Janez Ribič in gospod Jakob Presečnik.

Na sejo sem vabil: predsednika Vlade gospoda Boruta Pahorja k 1. točki dnevnega reda, varuhinjo človekovih pravic dr. Zdenko Čebašek Travnik k 2. točki dnevnega reda, predstavnike Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov k 11. točki dnevnega reda, predstavnika Sodnega sveta k 15. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na določitev dnevnega reda 2. seje Državnega zbora.

Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 16. januarja 2009. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik točk ali širitev dnevnega reda nisem prejel, zato prehajamo na določitev dnevnega reda. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka.

Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti 5 poslank in poslancev.

(Za je glasovalo 67.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je dnevni red 2. seje zbora določen.

Prekinjam sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 15. uri s 1. točko dnevnega reda, to je z vprašanji poslank in poslancev. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 14.03 in se je nadaljevala ob 15.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegi prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA** - to je na **VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV**.

V dvorani pozdravljam predsednika Vlade, gospoda Boruta Pahorja in ministrice in ministre.

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 41-ih poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade.

Vsak poslanec ima za postavitev vprašanja na voljo 3 minute. Predsednik Vlade in ministri odgovarjajo na vprašanje v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno večim ministrom, imajo vsi skupaj na voljo pet minut za odgovore. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah. Dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki postavi vprašanje lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razpravi o odgovoru predsednika Vlade, ministra ali generalnega sekretarja Vlade. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu mora predsednik Vlade, generalni sekretar Vlade ali minister v 30-ih dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katero ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili naslednje ministrice in ministri: gospod Karl Erjavec, minister za okolje in prostor, gospod Samuel Žbogar, minister za zunanje zadeve in dr. Boštjan Žeks, minister brez resorja, odgovoren za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prvi štiri vprašanja... Prosim, imate proceduralno? Prosim, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Na Kolegiju predsednika Državnega zbora sem že dvakrat opozoril, da se nam ne zdi primerno, da na drugi mreži ni prenosov plenarnih sej Državnega zbora, tako kot je bila to praksa v prejšnjem mandatu. V Poslanski skupini menimo, da bi gledalci nacionalne televizije morali imeti možnost spremljanja plenarne seje Državnega zbora in da ni dopustno, da je kar tretjina gledalcev, zaradi tega, ker se je prešlo samo na digitalno prenašanje, izključena iz možnosti, da neposredno spremlja, tako postavljanje poslanskih vprašanj, kot tudi odgovorov nanje. Jaz mislim, da si to tako predsednik Vlade, kot tudi ministri zaslužijo. In vedno do sedaj so bila tako poslanska vprašanja kot tudi odgovori nanje zelo zanimivi za širšo slovensko javnost.

Prenos bi bil smiseln tudi zato, ker je to tudi prva seja Državnega zbora, prva redna seja v tem sklicu, vendar verjetno ne bi bili nič manj zanimivi tudi prenosi vseh nadaljnjih sej in mislim da bi lahko kot predsednik Državnega zbora dosegli dogovor, da bi nacionalna televizija na drugi mreži do 18. ure, tako, kot je bilo do sedaj, prenašala tudi seje Državnega zbora in to vsaj toliko časa, da bi pokritost z digitalnim signalom dosegla vsaj 90% prebivalstva.

Jaz mislim, da smo to dolžni našim gledalcem in sem tudi prepričan, da lahko vi kot predsednik Državnega zbora to v pogovoru z odgovornimi na Radioteleviziji Slovenija tudi dosežete.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Tanko.

Če mene vprašate, tudi jaz mislim tako, seveda pa je to uredniška politika nacionalne televizijske hiše. Vanjo se ne smem vmešavati, vendar bom vseeno z dopisom prijazno obvestil hišo o tem kaj meni Kolegij. Razprave sicer tu ne bomo imeli. Toliko o tem.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade gospod Borut Pahor. Poslansko vprašanje mu bo najprej zastavil gospod Jože Tanko iz Poslanske skupine SDS.

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo in vsem prav lep pozdrav! Spoštovani predsednik Vlade. 18. novembra 2008 ste, ne prvič, izjavili, da bo nova vlada zamenjala le državne sekretarje, "kadrovska metla" pa se bo ustavila na ravni direktorjev direktoriatov. Zamenjav v direktoriatih, uradih in službah v prvem obdobju po imenovanju nove vlade naj ne bi bilo. 6. decembra 2005 pa ste v izjavi za Televizijo Slovenija izjavili naslednje: "Dajem tukaj, pred ljudmi,

obljubo, da ne bom zamenjal niti enega človeka na javni funkciji, če ne bo utemeljenega suma, da ni dobro opravil svojega dela. Niti z eno besedo ga ne bom vprašal kateremu svetovnemu nazoru ali politični opredelitvi pripada." V nasprotju s tema izjavama pa so bili zamenjani direktorji direktoriatov: primarij Jožef Arzenšek, dr. Igor Šalamun, mag. Bojan Škoda, mag. Sabina Koleša in Simon Starček; generalni sekretarji ministrstev: mag. Elda Gregorič Rogelj, Vida Borovinšek, mag. Alojz Durn, Marjana Cvenkel Lesjak, Tomaž Rozman, Franc Pristovšek, Martin Plut; direktor UKOM: mag. Anže Logar; v.d. uprave Kad: mag. Uroš Rožič; nadzorniki v Elektru: mag. Andrej Aplenc, Jure Čatelj, dr. Leon Cizelj, Janez Horvat, Franc Lavrič; v Kadu: Boris Zupančič, Jernej Pavlin, mag. Jože Sečnik; v Sodu: dr. Matej Breznik, mag. Tomaž Rožen, mag. Tomaž Perše; predsednik in člani sveta Japti: Martin Bratanič, mag. Sabina Koleša, mag. Robert Miha Bolta; predsednik in člani upravnega odbora Inštituta za narodnostna vprašanja: Andrej Meglič, Pavle Ferluga, mag. Andrej Vrčon; predsednik in člani filmskega sklada: Igor Prodnik, Stane Malčič in Jože Pogačnik.

Sprašujem vas: Ali so ti postopki zamenjav potekali po tako imenovani vaši kadrovski paradigmi ali ne?

In: Ali še vedno menite, da se kadrovski vrtiljak vrtil v skladu z vašimi napovedmi?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod predsednik, prosim.

BORUT PAHOR: Vedno, tudi sedaj, sem prepričan, da so človeški viri, človeški kapital, največ kar ima poleg drugih primerjalnih vrednosti Slovenija in da mora Vlada skrbno ravnati z njim. Tako tudi počne. V skladu z obljubami, ki jih je dala.

Ker ste naštevali imena je prav, da tudi jaz povem nekaj v zvezi s tem. V državni upravi je 123 položajnih delovnih mest. Generalni sekretarji na ministrstvih, direktorji direktoriatov, predstojniki vladnih služb, predstojniki organov v sestavi in tako naprej. Do sedaj je bilo razrešenih 13 položajnih uradnikov ali 10%. Nobena od teh zamenjav ni bila politično motivirana. Od trinajstih zamenjav jih je 6 zaprosilo za razrešitev. V treh primerih je šlo za sporazumni dogovor med uslužbencem in ministrom. V štirih primerih se je minister odločil za zamenjavo na podlagi določb 83. člena Zakona o javnih uslužbencih. V enem izmed teh zadnjih štirih primerov je uslužbenka, ki je bila razrešena, razporejena na drugo položajno delovno mesto na drugem ministrstvu. V tem mandatu ni bil zamenjan noben načelnik upravnih enot. V

preteklem mandatu, če se prvič in morda zadnjič sklicujem na obdobje pred začetkom mojega mandata, je na primer minister po izteku mandata imenoval 18 načelnikov upravnih enot brez javnega natečaja. Vsi razrešeni uradniki na položajih, ki so bili pred tem javni uslužbenci, so ostali na visokih delovnih mestih, kar jim omogoča normalno strokovno sodelovanje tudi v bodoče. Uvrščeni so v štiriinštirideseti plačni razred. Praviloma so prejeli še dodatnih pet plačnih razredov, kar pomeni, da prejemajo plačo za devetinštirideseti plačni razred.

Očitek o političnem kadrovanju je, gospod poslanec Tanko, neupravičen tudi zato, ker je prejšnja vlada že po volitvah tik pred iztekom mandata, ko je opravila tekoče posle, od sto triinštiridesetih uradnikov, ki so bili v organih državne uprave zaposleni za določen čas, vezani na zaupanje predstojnika, zagotovila službo za določen in nedoločen čas kar šestdesetim uradnikom. Tistim, ki so štiri leta prejeli pet plačnih razredov višjo plačo, ker naj bi jim po izteku mandata delovno razmerje prenehalo. To pomeni, da je zasedenih 60 delovnih mest v kadrovskega načrtu, ki bi jih sicer lahko zaposlila nova vlada. Naj morda primeroma povem, da je v mojem kabinetu ostala tretjina prejšnjih nameščenih uslužbencev. Ostale razrešitve, ki jih prikazuje števec vaše stranke, so zaradi zamenjav v organih upravljanja: nadzorni svet, Eles, Kad, Sod, Javna agencija za podjetništvo in tuje investicije, Inštitut za novejšo zgodovino, Filmski sklad. Do zamenjav je prišlo v veliki večini primerov zaradi poteka mandatov članom nadzornih svetov oziroma uskladitve teh mandatov, ki bi se v kratkem iztekli, ali pa iz krivdnih razlogov, kot je bilo to v primeru Filmskega sklada.

In kar je najpomembnejše, v 17 letih tranzicije smo, mislim, da vsi skupaj, prišli do spoznanja, da je treba nekaj spremeniti, če želimo, da bodo na položaje, na katere jih imenuje Vlada v okviru svojih pristojnosti, prišli najboljši med najboljšimi. Če bi nova vlada ubrala staro prakso, mislim, da tega cilja ne bi dosegli. Zato smo se odločili za novo prakso. V četrtek je s polnimi pooblastili začel delati Kadrovsko-akreditacijski svet. To je posvetovalno telo Vlade, ki ne prevzema odgovornosti Vlade, ji bo pa svetovalo pri odločitvah, ki so pomembne za to, koga namestiti na položaj zato, da bo v skladu s pričakovanjem najbolje opravljal svoje delo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zahtevate dopolnitev odgovora? Prosim, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Jaz bi pričakoval predvsem odgovor, kajti vprašal sem, ali so ti postopki zamenjav potekali po kadrovski paradigmi predsednika Vlade ali ne, in ali menite, da se kadrovski vrtiljak vrtil v skladu z vašimi napovedmi. Na to nisem prejel odgovora.

Tudi politične zamenjave so se zgodile. Tipičen primer je menjava, recimo mag. Igorja Šalamona z mag. Janezom Kopačem. Dejali ste tudi, da se lomi stara praksa kadrovanja. Vendar vas seznanjam, da take prakse v prejšnjem mandatu, da bi politik postal predsednik družbe, ni bilo. In če samo spomnim, pred nekaj dnevi je bil na čelo Nove Ljubljanske banke imenovan dr. Draško Veselinovič, politik, ki je kandidiral na listi LDS, bil tudi izvoljen na listi LDS, vendar se je mandatu poslanca odpovedal, ker je prevzel direktorsko mesto v tej družbi. In to imenovanje kaže tudi na to, da hočete poleg politike obvladovati tudi še vso drugo sfero. Govori se tudi, da ste enega od kandidatov ali protikandidatov dr. Veselinoviča osebno povabili v svoj kabinet in ga prepričevali, da odstopi od kandidature in morda ponujali tudi mesto predsednika druge družbe. Prav tako je, recimo, gospod Cvinkl izjavil, da ima v svojem kabinetu ljudi, ki so drugačnega prepričanja in da jim ne more dati posla. Lahko rečemo, da jim noče dati posla, in to je pravzaprav neka posebna oblika pritiska in jih bo verjetno prerazporedil. Tudi vaš kolega Vlačič je povedal že po nekaj dnevih, da vodstvo železnic ne uživa več njegovega zaupanja in to še preden je dobil poročilo o poslovanju.

In sprašujem vas: Koliko zamenjav na osnovi tega postopka, najprej diskvalifikacija, to se pravi očrnitev v očeh javnosti, potem pa likvidacij oziroma zamenjav še načrtujete, ker se revizija napoveduje vse prek? Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod predsednik, prosim.

BORUT PAHOR: Javnosti sem odkrito povedal in naj to povem tudi temu visokemu zboru, da se nikoli nova praksa ne uveljavi brez težav, tudi ta nova praksa, ki jo uveljavljamo, ni bila spočeta brez težav, vendar jo uveljavljamo in njeni rezultati se bodo prej ko slej pokazali. Ta visoki zbor je lahko prepričan, da jaz osebno in moji ministrski kolegi in kolegice delamo vse za to, da bi spremenili prakso, ki je škodovala Republiki Sloveniji v času tranzicije, ker je bil politični plen prevelik in je ogrožal tisti interes, ki je bistven, namreč, da opravljajo pomembne položaje v imenu Republike Slovenije ljudje, ki so za to najbolj poklicani. Zato vam še enkrat povem, tudi če so bile na začetku mandata

kakšne težave, skušnjave, pritiski, vse to je bilo, smo se na to hitro odzvali in ustanovili Kadrovsko-akrediticijski svet, ki je posvetovalno telo in bo imelo pri nadaljnjih odločitvah Vlade pomembno vlogo.

Še enkrat naj vam zatrdim, da je v primerjavi s prejšnjim mandatom prišlo do zamenjav, ki so minimalne, v prihodnje boste lahko sledili praksi, ki bo drugačna, to vam zagotavljam, ker je to stvar na kateri stoji ali pade nova politika vlade, nova paradigma. Za njo stojim. Za njo stojijo tudi moje ministrice in ministri. Moram pa upoštevati, da imajo svoja pooblastila in svoje pristojnosti in da moram upoštevati njihovo suverenost, prav zato, ker so osebnosti, ki razmišljajo s svojo glavo! In ker so suverene osebnosti, morajo imeti tudi svoj krog pooblastil, ki jih izkoriščajo in jih morajo izkoriščati zato, da bi opravili posel v skladu s pričakovanji tega visokega zbora.

Torej, naj še enkrat rečem, bili smo takoj na začetku mandata soočeni s staro prakso, s starimi pritiski, s starimi skušnjavami, da bi Vlada, politične stranke zastopane v koaliciji delale po starem. Temu smo se odločno uprli. Postavili smo novo institucijo, ki je posvetovalno telo. Svoje delo je začela opravljati v četrtek. Pozorno spremljajte, kaj se bo dogajalo v prihodnje in dobili boste zagotovila, da bo nova praksa v naslednjem času premagala staro. In to bo velika pridobitev za to državo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Gospod Tanko, prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Odgovori predsednika Vlade me niso zadovoljili in niso zadovoljivi. Nasprotno, potrjujejo, da se kadrovski pristop, kakršen je bil napovedan, ne izvaja. Bil je predstava za javnost, korak, ki so mu mnogi nasedli. In obljuba, da ne bo zamenjan niti en človek na javni funkciji brez utemeljenega suma, da ni dobro opravil svojega dela, je bila v treh mesecih tega mandata že velikokrat snedena oziroma prelomljena. In zato v skladu z drugim odstavkom 246. člena Državnemu zboru predlagam, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade. Primeri kot so Logar, dr. Veselinovič, predčasne zamenjave v nadzornih svetih in na direktorskih mestih v družbah, napovedi ministrov, da direktorji nimajo več njihovega zaupanja, čistke po direktoratih in na uradniških mestih kažejo, da ste se menjav lotili brezobzirno, grobo, tudi s pritiski. Veliko novozaposlenih pa kot za šalo preskakuje pet plačilnih razredov. Čeprav ste izjavili, da so se z ustanovitvijo KAS-a zmanjšali pritiski, je še isti dan

minister Lahovnik izjavil, da KAS sploh ne deluje. In kot smo videli kasneje, je imel minister Lahovnik popolnoma prav. Ta organ ne deluje tudi danes, to se pravi, bo šele začel delovati. In tudi ko bo deloval, bo le krinka, le maska za politično pokrivanje izključno političnih odločitev. Tudi na osnovi sklepa vaše vlade se pripravlja zelo natančen popis vseh, ki so se zaposlili med 3. 11. 2004 in 21. 11. 2008, torej točno v mandatu prejšnje vlade. In po izjavah oziroma po temu popisu, prijelo se ga je ime "Cviklov seznam za odstrel", se pravi, da se na tem področju zelo aktivno dela.

Dejali ste, da se lomi stara praksa. Imate prav, kajti tega v prejšnjem mandatu ni bilo. Nastaja oziroma gradi se nova praksa, vaša praksa, ki gradi na delitvi "vaši - naši" in to kljub vaši drugačni napovedi. Predlagam, da Državni zbor odloči o zahtevi za razpravo o odgovoru predsednika Vlade. Upam, da boste koalicijski poslanci ta predlog tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca gospoda Jožeta Tanka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade, bo Državni zbor odločil v četrtek, 29. januarja 2009, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil gospod Zmago Jelinčič Plemeniti, Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Lep pozdrav vsem skupaj!

Gospod predsednik, sprašujem vas:

Kako boste ukrepali glede dosedanje nedejavnosti pristopnih organov pri pridobivanju dokumentacije in ostalih stvari ob vstopanju Hrvaške v zvezo Nato?

Dejstvo je, da smo dobili celo vrsto nekakšnih dokumentov pa nobenega pravega. Dobili smo Poročila o pristopu k zvezi Nato, ki so bila podpisana s strani generalnega sekretarja Nata, najprej Robertsona, potem pa Japa de Hoopa Schefferja, ki se jih pošilja vsem članicam. Ni pa bilo tukaj zraven tistih dokumentov, na osnovi katerih so bila pisana ta poročila. Dejstvo namreč je, da je Nato vojaška organizacija, v kateri so politični zemljevidi, eden od osnovnih inštrumentov njihovega delovanja. Dejstvo je tudi, da je Hrvaška že maja leta 2005 oziroma že z začetkom leta 2004 v Nato pakt pošiljala dokumentacijo, kar je seveda napisano tudi pri tem poročilu generalnega sekretarja Nato pakta Robertsona, kjer v 37. točki poročila piše, pri obrambnih planih, da je Hrvaška finalizirala listo nalog v

zvezi z obrambnimi situacijami, med katerimi je prva naloga obramba teritorija Hrvaške. Ob tem dokumentu je bilo priloženih nekaj zemljevidov. Nobenega od teh zemljevidov nismo videli. V tistem času je bil vodja misije pri Natu v Bruslju gospod Šinkovec. Zdaj ne vem, ali je bil nesposoben, ali mu je bilo čisto vseeno, ampak dejstvo je, da teh dokumentov on ni poslal v Slovenijo. Ali pa jih Vlada skriva. Tukaj sta dve opciji. In mi moramo videti te zemljevide. Drugače bomo zopet nasedli.

Zanimivo je, da je bilo podobno "nasedanje" je v zgodovini samo enkrat in to je bilo fatalno. Ko je leta 1938 britanski ministrski predsednik Chamberlain nasedel Hitlerju, da bo vse mirno uredil, potem je pa Hitler zasedel Sudetenland in seveda vemo, kako se je vse skupaj razpletlo. Mislím, da ne smemo dovoliti, da bi vi dobili takšen naziv, kot ga je dobil gospod Chamberlain. Mislím, da je to odveč.

Zato sprašujem, kako boste popravili napake, ki so jih delali dosednji kadri na določenih pozicijah, ki niso opravljali ali pa niso hoteli opravljati svojega dela v korist Republike Slovenije?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Gospod predsednik.

BORUT PAHOR: V Bukarešti je lani pomladi potekalo srečanje voditeljev vlad in držav članic zveze Nato, odločili so se povabiti dve novi članici: Albanijo in Hrvaško. Pred tem so potekala pogajanja, v katerih je bila predložena tudi dokumentacija. Jaz sem si dokumentacijo temeljito pogledal in v dokumentaciji ni nič takega, kar bi lahko skrbelo ta Državni zbor. Slovenska Vlada lani spomladi ni imela nobenih razlogov za zadržek, da ne bi povabile Republike Hrvaške v zvezo Nato. Danes sem obveščen, da je Odbor za zunanjo politiko s potrebno večino predlagal Državnemu zboru, da ratificira Protokol o vstopu Hrvaške in Albanije v zvezo Nato. To je dobra odločitev. Še enkrat ponavljam. Mislím, da so pogajalci, na koncu Vlada, lansko leto svoje delo opravili skrbno, ni bilo nobenih zadržkov za to, da slovenska vlada, skupaj z ostalimi vladami držav članic zveze Nato ne bi povabila Hrvaške in Albanije v zvezo Nato. Sedaj pa je na Državnem zboru, da potrdi verodostojnost, kajti v tem času, od lanske pomladi do danes, se okoliščine, ki so botrovale naklonjenemu stališču slovenske vlade do vstopa Hrvaške v zvezo Nato lani spomladi, niso v ničemer spremenile.

Jaz si želim, da bi Državni zbor v četrtek, ko bo odločal o ratifikaciji Protokola, s potrebno večino to tudi

potrdil in dokazal svojo zrelost. Ne nazadnje gre tudi za vprašanje verodostojnosti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Moram reči, da to, gospod predsednik, ni bil odgovor. Govorite o zrelosti in kredibilnosti, jaz pa mislim, da je človek zavezan, še posebej pa vi, svoji lastni domovini. In to, da je nekdo v Bukarešti obljubil neki sosednji državi vstop - ne pomeni nič. To pomeni samo, da takrat niso imeli nobenih dokumentov in kot vidim iz vašega odgovora, tudi danes država Slovenija nima relevantnih dokumentov. Konec koncev so Hrvati v svojem letnem nacionalnem planu za leto 2006-2007 v dokumentaciji mirno uporabljali ime in naziv "Savudrijska vala". Mislim, da že to dosti kaže na to, kaj Hrvati imajo in česa Slovenija nima. Pa vendar bi Slovenija lahko dobila vso dokumentacijo.

Glede naših interesov. Poglejte, kaj se je zgodilo 1982, ko je Argentina zasedla sporno ozemlje Falklandskih otokov ali pa Las Islas Malvinas, kot pravijo Argentinci. Britanska država je takoj reagirala in poslala vojake 20 tisoč kilometrov stran, medtem ko naša država, Slovenija, ni zmožna zaščititi svojih državljanov 100 kilometrov stran iz Ljubljane. Mislim, da je to zelo sramotno. In primerjajmo se z Estonijo, ki je pokazala, majhna država, izreden pogum napram Rusom, ko so odstranili tisti vojaški spomenik iz druge svetovne vojne. Kaj pa mi? Mi pa lasnega ozemlja ne upamo ščititi. Da ne bi govoril o Grčiji, ki jo je Evropska unija zavirala pet let pri vstopanju v Evropsko unijo, in ko zdaj Grčija od leta 2001 noče dovoliti Makedoniji vstopa v Nato pakt - zaradi imena! Mi pa smo pripravljene poklekniti, kljub temu, da nam Hrvati kradejo lasten slovenski nacionalni teritorij, kolikor ga niso ukradli že po drugi svetovni vojni.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod predsednik Vlade.

Prosim.

BORUT PAHOR: Tisto, kar je pomembno za odločitev Državnega zbora v četrtek, je dejstvo, da se okoliščine po odločitvi slovenske vlade lani pomladi, da povabi Hrvaško v Zvezo Nato, niso v ničemer spremenili. Dokumentacija ni razlog za to, da bi imel kdo tukaj pomisleke. Imeli ste možnost pogledati, v njej ni nič spornega, v dokumentaciji ni

nič spornega. Jaz sem v petek prišel na Odbor za zunanjo politiko in ker sem vedel, da so nekateri pomisleki, odprta vprašanja, kakšni sumi, dvomi, predlagal, da se v petek omogoči poslankam in poslancem vpogled v dokumentacijo. Poslankam in poslancem ni bilo nič skrito glede dokumentacije, tudi zaradi tega, ker v dokumentaciji ni nič takšnega, kar bi lahko te dvome to potrjevalo. Zato je toliko bolj pomembno, da zavoljo dejstva, da ne lani pomladi, ne sedaj nimamo zadržkov, ki bi nas branili pred sprejetjem protokola. Izkoristimo četrtek kot dan, ko bomo s svojim glasom potrdili verodostojnost Republike Slovenije in okrepili njen ugled v mednarodni skupnosti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti, prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.
Gospod predsednik, tudi zdaj mi niste odgovorili na moje vprašanje in sodim, da Slovenija mora dobiti odgovor na ta vprašanja, ki jih ves čas zakrivate in jih nočete razkriti. Dejstvo je, da dokumentacija, ki jo ima Slovenija ni popolna. Razlog, zakaj je tudi moje vprašanje, ko sem vprašal, kako boste ukrepali glede dosedanje nedejavnosti pristojnih organov pri dobavljanju te dokumentacije, mislim, da ne smemo dovoliti, da se zadeva tako enostavno pelje kot se tukaj v Sloveniji hoče peljati.

Ne smemo pozabiti tudi...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Pojasnil bom kaj bom zahteval.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ali želite dati predlog za razpravo o odgovoru predsednika Vlade?

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Tako je.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To me zanima. Zato se morate najaviti, prosim, zato da bomo vsi mi vedeli, za kaj gre.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Gospod predsednik, vem, izkoristil sem nekaj mojega časa, tudi to priznam, dobro ste izpeljali, pa vendar to nameravam narediti, ampak pojasnilo mislim, da je potrebno. Ne smemo pozabiti, kaj se dogaja z Italijani v navezi s Hrvati. Namreč Frattini je pred kakšnimi desetimi dnevi bil na Hrvaškem in so podpisali memorandum o

vrnitvi tisoč štiristo dvainsedemdesetih nepremičnin v Istri zaradi tega, ker Hrvaška računa po vstopu v Evropsko unijo, da bo od Srbije zahtevala nazaj tisti del do Zemuna, ki je bil nekoč hrvaški in v zameno za katerega je beograjska komunistična partija Hrvatom dala slovensko Istro in Frattini je pripravljen te zadeve speljati in na tihem delajo zadaj.

Drugače pa je potrebno vedeti, da je Evropska unija potihoma za zaviranje Hrvaške tako pri vstopanju v Nato pakt kot pri vstopanju v Evropsko unijo. Mene pa skrbi nesposobnost naših ljudi, ki ne znajo najti teh dokumentov ali pa jih nočejo najti. Ali bo res morala Slovenska nacionalna stranka plačati še nekaj denarja na Hrvaško, da bomo mi prinesli dokumente, tako kot smo že razne tajne dokumente o podobnih kupčijah pred leti nosili sem gor in jih kazali v Državnem zboru. Mislim, da je to prekleto žalostno in zato, gospod predsednik, zahtevam, v imenu Slovenske nacionalne stranke, da se v skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika Državnega zbora o tem opravi široka razprava v Državnem zboru. Mislim, da ne smemo prikrivati dejstev pred slovensko javnostjo in da ne smemo dovoliti, da bodo naši znanjci čez nekaj časa kazali na ta Državni zbor kot na izdajalsko organizacijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca gospoda Zmaga Jelinčiča Plemenitega, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade, bo Državni zbor odločil v četrtek, 29. januarja 2009, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil mag. Radovan Žerjav, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke. Prosim, gospod Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, ministrica in ministri, spoštovane kolegice in kolegi!

Že več mesecev veliko beremo o gospodarski in finančni krizi. Vzporedno s tem beremo tudi napovedi Vlade, da bo s celovitimi ukrepi posegla v to dogajanje in rešila iz dneva v dan težjo situacijo. Kaj konkretnega smo do sedaj naredili za slovensko gospodarstvo? Pripravljenih je bilo nekaj novel zakonov: novela Zakona o javnih financah, ki naj bi kreditnim institucijam zagotavljala pridobitev finančnih virov, ki bi jih le-te uporabile za spodbujanje gospodarske aktivnosti in za zagotovitev ustrezne kreditne podpore gospodarstvu in prebivalstvu; novela Zakona o davčnem postopku, ki bi razbremenila gospodarstvo v smislu izboljšanja likvidnostnega toka; novela Zakona o delnem subvencioniranju polnega

delovnega časa, gre za ukrep, ki je po naši oceni namenjen v prvi vrsti delavcem, ne podjetjem in novela Zakona o davku od dohodka pravnih oseb, ki bi lahko pomenila resno razbremenitev gospodarstva, vendar smo z omejitvijo olajšave na 30.000 evrov zakon pohabili. Omenjeni ukrepi so po našem mnenju preblagi, skromni, predvsem pa ne pomenijo neke resne pomoči slovenskemu gospodarstvu, ki se je znašlo v zelo težki situaciji. Po naši oceni nastajajoče gospodarsko-finančne krize s temi ukrepi ne bo možno zajeziti. Po drugi strani v zadnjem času poslušamo razpravo o tem, kateri funkcionar, minister ali poslanec si sam plača kosilo, kavo ali rezano cvetje za dekoracijo svoje mize. Nastalo je celo neke vrste tekmovanje, kdo bo s svojim predlogom o varčevanju bolj inovativen in bolj všečen svojim volivcem. Dejstvo je, da so to simbolna ali pa solidarnostna dejanja, če hočete, ki ne bodo rešila težav, v katerih smo se znašli, so pa seveda odlična medijska tema.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke to razpravo ocenjujemo kot neresno. Še posebej zaradi tega, ker ob napovedanih ukrepih še nismo zasledili nekega resnega programa o tem, kako in na kakšen način bo varčevala Vlada. Govori se sicer o mnogih ukrepih, 22. Veliko se v zadnjih dnevih govori tudi o perverzni nagradi, ki bi jo naj dobil bivši predsednik uprave NLB. Beremo tudi o obljubah ministra za pravosodje o povišanju plač in tako dalje. Sprašujem vas, gospod predsednik Vlade:

Kdaj bo Vlada nehala metati državljankam in državljanom pesek v oči in končno resno in odgovorno pristopila k reševanju težav?

Zanima me:

Kako misli Vlada resno varčevati?

In:

Kakšne ukrepe še predvidevate za pomoč slovenskemu gospodarstvu?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod predsednik, prosim.

BORUT PAHOR: Vsi skupaj na pozabimo, da nova slovenska vlada opravlja svoje delo dobra dva meseca. In to ni opravičilo, je pa pojasnilo zato, da lahko brez zadržkov rečem, da je Vlada reagirala v tem času hitro in konkretno. Pred časom je Državni zbor slišal vladne ukrepe, v katerem je skupni obseg javnofinančnih spodbud v industrijskem sektorju za leto 2009 predviden v višini 858 milijonov evrov ali 2,13 BDP-ja. To je popolnoma primerljivo z nemškim paketom stimuliranja gospodarstva.

Poglejmo sedaj konkretne ukrepe, ki so bili sprejeti in tiste, ki jih načrtujemo. Zavedamo se problema odpuščanja, zato smo sprejeli Zakon o delovnem sofinanciranju skrajšanja delavnega časa. Država bo v pavšalnem znesku subvencionirala vse prispevke na račun krajšega delovnega časa in del plač zaposlenih. Ukrep je namenjen podjetjem in seveda njihovim zaposlenim iz realnega sektorja, ki nimajo dovolj naročil in se zato z delavci dogovarjajo za krajši delovni čas. Ukrep je vreden 230 milijonov evrov, začasne narave in je spet popolnoma primerljiv z ukrepi, ki jih izvajajo nekatere druge evropske države. SID banka je poslovnim bankam že plasirala sredstva v višini 474 milijonov evrov za financiranje naložb oziroma obratnih sredstev podjetjem in osebam javnega prava. S tem slovenskemu gospodarstvu rešujemo problem dostopnosti do sredstev, kar je velik problem tako na globalnem kot na slovenskem finančnem trgu in mu dajemo nov zalet. Držimo obljubo o spodbujanju razvoja gospodarstva. Kondicijo moramo ohraniti tudi v času krize. Vlada je povečala sredstva za sofinanciranje nakupa tehnološke opreme malim in srednjim podjetjem v letu 2009 za 16 milijonov evrov, zaradi česar bo gospodarstvo letos namesto načrtovanih 99 projektov tehnoloških posodobitev imelo možnost izvesti kar 223 takšnih projektov. S tem zagotavljamo povečano konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Do sedaj sprejeta zakonodaja bo gospodarstvu prinesla najmanj 150 milijonov evrov razbremenitve. S 1. januarjem 2009 je bil dokončno ukinjen davek na izplačane plače, zaradi česar bo slovensko gospodarstvo razbremenjeno za dodatnih 250 milijonov evrov. Zaradi direktnih razbremenitev slovenskega gospodarstva trpi javnofinančna vzdržnost. Zato smo začeli z varčevalnimi ukrepi. V četrtek bo Vlada obravnavala približno 30 takih ukrepov in javnost bo z njimi seznanjena. Tudi glede plač in nagrad je Vlada priporočila upravnim družbam v večinski lasti države, da se odpovedo izplačilu nagrad v letošnjem letu. Tudi sam sem, kot veste, in ministri, dal zgled v tem smislu. Vlada torej dela hitro in učinkovito. Poglejmo kaj načrtuje za prihodnost.

Prvič. Garancijska shema ponujena bankam za splošno kreditiranje, individualna poročta država za zadolževanje podjetij pri bankah, dokapitalizacija SID banke in povečanje varnostnih rezerv SID banke zaradi prevzemanja neposredno in dodatnih tveganj in izpostav, ukrep za spodbujanje izvoznih aktivnosti podjetij, ki zajemajo: sprostitve limitov za netržna zavarovanja izvoznih kreditov in investicij ter uvedba dodatnih oblik netržnih zavarovanj, ukrepi za mala in srednja podjetja na domačem trgu, ki zajemajo uvedbo pozavarovalne sheme za zavarovanje kratkoročnih in

srednjeročnih kreditov malih in srednjih podjetji, vzpostavitev sklada financiranja za majhna in srednja podjetja v Sloveniji, s strukturnimi sredstvi. /Nerazumljivo./... Potrebna strukturna sredstva obsegajo približno 50 milijonov evrov.

Skratka, Vlada, jutri bo zasedala njena krizna skupina, se zaveda težkih okoliščin v katerih smo. Spričo zunanjepolitičnih, zlasti zunanjeposlovnih okoliščin, ki smo jim priča v državah, s katerimi ima Slovenija najbolj intenzivne poslovne stike, lahko v nadalje pričakujemo poslabšanje situacije. Slovenija bo takoj odreagirala na to situacijo s primernimi ukrepi in kot rečeno, s primerljivimi ukrepi, ki jih sprejemajo družbe, s katerimi se želimo v prihodnje primerjati.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora? Prosim, gospod Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik Vlade, za ta odgovor, ki je bil zelo vsebinski. Želim pa vas samo spomniti, da smo v tem zboru, v Državnem zboru, razpravljali predvsem o tisti številki, ki je namenjena za subvencioniranje delovnega časa in ugotavljali, da je mnogo, mnogo prenapihnjena. Namreč, če bi jo razdelili na zaposlene po tistih 60 evrov na delavca na mesec, pride številka, ki je previsoka. Pravzaprav bi vsi delavci bili deležni te subvencije.

Druga zadeva, ki je, pravzaprav govorimo več ali manj samo o malih in srednjih podjetjih. Nekako pričakujemo, da bi se pogovarjali tudi o velikih. Ampak nekaj drugega sem vam želel položiti na srce. Sam sem v razpravi, v svoji razpravi, ki smo jo imeli na temo, torej Zakon o davku od dohodka pravnih oseb, obžaloval, da je bila omejena olajšava za investicije. Govorim vam iz prakse. Tukaj sem sicer govoril o eni zgodbici, danes pa na splošno. V času konjunktura in velikega optimizma, ki je bil v slovenskem gospodarstvu, so se mnogi predsedniki uprav, so se mnoga podjetja lotila zahtevnih investicij, najemala za to kredite, v tem se je čas spremenil. Bojim se, da bo zaradi tega spremenjenega časa in neposluha države za te investicije, lahko prišlo do zaustavitve teh investicij, še hujše pa bi bilo, da bi podjetja zaradi teh investicij upadala. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod predsednik.

BORUT PAHOR: Še enkrat vam želim zagotoviti, da v času, ki vam in nam, ki je bil na voljo, nismo zamudili priložnosti za to, da bi se odločili za ukrepe, za katere smo bili in smo prepričani, da so ta hip najprimernejši. Naslednji meseci bodo pokazali, ali smo imeli prav ali ne. Nihče danes ne more z zanesljivostjo povedati, kako se bo nadaljevala kriza. Prve ocene kažejo, da bo daljša in globlje kot se je sprva pokazalo. Zaenkrat Slovenija ni v recesiji, je ena redkih držav v območju evra, ki je sicer razglasila recesijo, a ima še vedno pozitivno rast. Mi bomo storili vse za to, da Slovenija v recesijo tudi ne bi prišla. Zato bomo sprejemali ukrepe, ki pa, žal, zaradi omejenosti fiskalnih virov zahtevajo strukturne spremembe. V te strukturne spremembe bo Vlada tudi ugriznila. To bo kislo jabolko, ki bo zahtevalo veliko poguma in veliko preudarnosti in seveda tudi veliko poteznosti. Krizna skupina ministrov bo s paketom teh ukrepov prvič začela delati jutri. Javnosti jih bomo predstavili takoj, ko bo mogoče. O njih bomo razpravljali s socialnimi partnerji in kolikor bo mogoče tudi v temu visokemu domu. Predvidevamo, da bo ta drugi paket ukrepov še uspešnejši od tega prvega, ki bo po našem mnenju pokazal dobre rezultate.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo zastavil gospod Bojan Kontič, Poslanska skupina Socialnih demokratov. Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa. Gospod predsednik Državnega zbora, predsednik Vlade, ministrice in ministri, kolegice in kolegi.

Slovenija se danes tako kot ves svet sooča z izzivi, ki jih prinašajo zaostrene svetovne gospodarske razmere. Tako smo zapisali v koalicijski sporazum, ki je nastajal v času, ko smo še v tej dvorani slišali, da je govorjenje o krizi govorjenje na pamet, da krize ni in to od tistih, ki so nas kasneje opozarjali, da Vlada prepočasi ukrepa in to počnejo še danes.

Aktivno socialno partnerstvo in močna civilna družba sta za koalicijske partnerje pogoj za legitimne in strokovno preišljene odločitve. Vem, da od vsega začetka obdobja te vlade poteka in to zelo intenzivno, socialni dialog, socialni dialog znotraj ekonomsko socialnega sveta kot širše, kjer se vključuje tudi tako imenovana civilna družba, kjer lahko govorimo celo več kot o socialnem dialogu, lahko govorimo o razvojnem dialogu.

Predsednika Vlade sprašujem:

Kako potekajo ti dogovori in pogovori?

Kakšni so rezultati?

In še, kar je bolj pomembno:
Kakšni so obeti?
Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Gospod predsednik, prosim.

BORUT PAHOR: Bil sem med prvimi predsedniki strank, ki so lansko leto opozarjali na to, da se čas konjunktore v globalni ekonomiji izteka in da prihaja čas finančne in gospodarske negotovosti. To se da dokazati. Povedal sem, da se prav zaradi tega, ker prihaja čas, ki bo zahteven, Socialni demokrati odločamo za to, da želimo prevzeti skupaj z našimi koalicijskimi partnerji odgovornost za premagovanje teh težav. To pa zato, ker verjamem, da je mogoče te težave premagati pod pogojem, da imamo prefinjen občutek za socialni dialog. Zato se je Vlada takoj po njeni inavguraciji odločila, da ima serijo razgovorov, ki želijo okrepiti zaupanje med socialnimi partnerji, da bomo ukrepe, ki jih bomo sprejemali sprejemali tako, da bo breme prenašanja gospodarske in finančne krize porazdeljeno pravično in da se bomo vsi v tej deželi počutili v tem smislu varne, ko se bomo, bom rekel, ko bomo šli skozi hudo uro sprememb, skozi katere bo potrebno iti, da bomo na koncu izšli kot zmagovalci.

Pripravljamo razvojni dialog. Slišali in pogovarjali smo se z delodajalci, z delojemalci, pogovarjali smo se s predstavniki nevladnih organizacij, starejših, mlajših, s predstavniki univerze, Slovenske akademije znanosti in umetnosti in ne nazadnje tudi s predstavniki kmetstva, vse zato, da bi se v drugi polovici februarja srečali na pravi seji razvojnega dialoga, kjer bomo ocenili ukrepe, ki jih je sprejela Vlada za nazaj in slišali tudi prve predstavitve predlogov, ki jih Vlada pripravlja za naprej. Tam bo priložnost, da bodo socialni partnerji povedali ali podpirajo strateško usmeritev Vlade ali ne in v katero smer naj grene Vlada, da bo uživala njihovo zaupanje. Prav tako bomo okrepili delo ekonomskega socialnega sveta in ne nazadnje, moja osebna želja je, da bi v tem Državnem zboru prišlo do sporazuma med strankami, ki so zastopane v tem visokem domu, o našem skupnem načrtovanju potrebnih ukrepov za premagovanje krize in za ukrepe, ki so potrebni za to, da skozi premagovanje krize Slovenija zažene nov razvojni zagon. Skratka, nobenega od pogovorov, ki sem ga imel ne obžalujem, tudi socialni partnerji, ki so z nami sedeli, ga ne obžalujejo, pa je to terjalo veliko časa. Potrebujemo zaupanje v tej državi, da lahko z ukrepi, ki bodo primerni,

ki bodo enakomerno in sorazmerno porazdelili breme zmage nad krizo v katero gremo, mislim, da si vse to zasluži to potrpežljivost z vseh strani. Vlada si bo za to tudi naprej prizadevala in glede tega je visoki zbor lahko trdno prepričan, da od tega tudi ne bomo odstopali.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

S tem smo zaključili vprašanja predsedniku Vlade. Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev.

Vprašanje ministrici za notranje zadeve bo postavil dr. Vinko Gorenak.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica.

V zadnjih mesecih je v medijih kar precej govora, pa tudi vaših izjav na to temo, na temo vprašanja tako imenovanih izbrisanih in urejanje njihovega statusa ter posledično odškodnin. Sam ne pristajam na termin "izbrisani", zato, ker vem, da na vašem ministrstvu obstajajo mnogi ljudje, ki so davnega leta, ko smo ta vprašanja urejali, da so jim pisali prošnje in pozive, da se oglasijo na takratnih občinah in status uredijo za nekaj sto evrov, pa tega niso storili. In zaradi tega ne morem pristati na tak termin, ki je bil na nek način vsiljen v ta naš prostor.

Druga zadeva, na katero bi vas rad opozoril, je seveda ta, da ocenjujem, da gre za eno, kar koalicijsko, bom rekel, kontinuiteto na tem področju; saj je tudi predsednik Odbora za zunanjo politiko po Beogradu obljublja tako imenovanim izbrisanim dokumente in odškodnine. To so javno objavljeni podatki, tako da jih ne kaže zanikati.

Seveda, me skrbi tudi to, da greste mimo pravnega mnenja iz leta 2003 in ga popolnoma ignorirate. Še bolj pa me skrbi, da nekako ne upoštevate referendumске volje ljudi, ki so s 94,6% jasno povedali, kaj je s to temo. STA pa je 20. januarja objavila novico, da ste se sestali tudi z nevladnimi organizacijami, da ste jim povedali in jih seznanili s tem, da ste tako imenovane izbrisane ponovno prešteli. Ko sem bil jaz sam na notranjem ministrstvu, pa tudi Vlada pred vlado Janeza Janše je naštel 18305. Po naravnih zakonih bi teh oseb moralo biti manj. Vi ste jih naštel 24 tisoč ali nekje okrog 24 tisoč. Seveda popolnoma ali pa sploh ne morem razumeti, kako je to mogoče, iz temeljnega razloga, ker so štetje opravljale iste osebe za moje potrebe kot državnega sekretarja in seveda za vaše potrebe. Ne vem, kaj ste, kako so se lahko namnožili za 6 tisoč.

V zvezi s tem vas sprašujem naslednje:

Kako vam je uspelo to številko povečati za 6 tisoč?

Pričakovali bi, da jih bo manj. Tako govorijo naravni zakoni.

Kdaj boste vašo retoriko uskladili z retoriko odločbe ustavnih sodnikov, s potrebo po spoštovanju tudi referendumске volje ljudi, ki so tudi povedali svoje na tem področju?

Kakšen zakon imate namen sprejeti v zvezi s tem?

Kdo bo pri tem sodeloval?

Omenjali ste nevladne organizacije. Pri vas pa sem videl gospoda Aleksandra Todoroviča. Bojim se, da je to tista strokovna javnost, ki bi morala sodelovati pri pisanju zakona. Taka je namreč včasih praksa s tega področja. Pa vas prosim, da mi na to odgovorite.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospa ministrica.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči! Dragi poslanke in poslanci!

Vprašanje poslanca izhaja zavedno ali nezavedno iz napačne predpostavke. V Sloveniji nikoli ni bilo referendumа o tem, ali je potrebno odločbo Ustavnega sodišča izvršiti in ali je potrebno izbrisanim povrniti status, ki je bil v nasprotju z Ustavo odvzet. Pravno dejstvo je, da so na referendumu volivke in volivci zavrnilo tako imenovan tehnični zakon. Torej, izdajanje dopolnilnih odločb na podlagi zakona in ne na podlagi ustavne odločbe. Ta zakon je ljudstvo na referendumu zavrnilo. Ustavno sodišče pa je že pred tem referendumom v odločbi povedalo, da je ne glede na izid referendumа Ministrstvo za notranje zadeve dolžno uresničiti odločbo Ustavnega sodišča. Ne pripravljamo torej tehničnega zakona, ki je bil na referendumu zavrtnjen, ampak bomo sledili odločbi Ustavnega sodišča. Izdali bomo tiste dopolnilne odločbe, ki jih je glede na odločitev sodišča potrebno izdati. Torej, za osebe, ki v Sloveniji že legalno bivajo. Status za ostale izbrisane pa bomo uredili s posebnim vsebinskim zakonom, ki bo šel skozi potrebne vladne in parlamenaterne procedure.

Glede samih postopkov bi rada poudarila, da k uresničevanju odločb Ustavnega sodišča pristopamo resno in strokovno, zato smo želeli pridobiti celovite podatke o številu oseb, ki jih odločba neposredno zadeva. Podatki bodo dokončni jutri. V pristojnih službah pa tudi tečejo tehnične priprave na izdajanje odločb. Prvi zbirni podatki, ki so jih posredovale strokovne službe MNZ so bili enaki podatkom, ki so več let krožili v javnosti. Ko so začele strokovne službe

analizirati podatke o nacionalni, državljanski in starostni strukturi, ki sem jih ravno tako želela za celovito proučitev problema, so na Direktoratu za upravne notranje zadeve ugotovili, da prihaja do nekaterih razhajanj v različnih evidencah in ob uporabi različnih metodologij. Potrebno se je tudi zavedati, da je od izbrisa minilo že 17 let. Da je v tem času informacijski sistem, v katerem se podatki nahajajo, izmenjal upravljavca, prej ga je upravljala Policija, sedaj ga upravlja upravni del ministrstva. Nekatero podatke je treba pregledovati ročno, v spisih. Strokovne službe so v zadnjem tednu temu probleme posvetile veliko pozornosti in dela. Njihovo zagotovilo imam, da so novi podatki pravilni, vsekakor boljši kot številka, ki je do sedaj krožila, to je nekaj nad 18.000. Na podlagi vmesnih podatkov, ki sem jih dobila, število izbrisanih presega 20.000, natančna številka pa bo znana v kratkem, torej jutri, ko bodo preverjeni morebitni podvojeni vnosi v različnih evidencah na podlagi različnih zakonov. Poleg omenjenih podatkov s strani upravnega dela smo pridobili tudi evidence, ki jih je na to temo imela Policija, glede izgonov in zavrnitev vstopa v Republiko Slovenijo. Te so žal izrazito pomanjkljive, ker je bil večji del teh evidenc leta 2000 uničen, deloma pa so se postopki odstranitve iz države skladno z depešami, ki jih je v času izbrisa izdal MNZ, izvajali brez pisnih odločb in sklepov.

Sprašujete tudi, kakšen zakon je v pripravi. V pripravi je zakon, ki mora glede na odločbo Ustavnega sodišča doreči pogoje za ureditev statusa tistim izbrisanim, ki trenutno v Republiki Sloveniji nimajo urejenega statusa oziroma ki so morali zaradi izbrisa zapustiti Slovenijo oziroma jim je bila vrnitev v Slovenijo preprečena. Osnutek predvideva individualno obravnavo za pridobitev statusa in ne bo nikomur podeljeval državljanstva ali odškodnin. Tekst še ni dokončan. Strokovna javnost pa je v pripravo zakona vključena. Posvetovali smo se z več pravnimi strokovnjaki in predstavniki nevladnih organizacij, ki se s problemom izbrisanih že vrsto let ukvarjajo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Dr. Gorenak, zahtevate dopolnitev odgovora? Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Ja, seveda, hvala lepa, ker preprosto vi meni odgovarjate nekaj, kar vas sploh nisem spraševal.

Ampak vseeno vas še enkrat prosim, da mi odgovorite na tisti del vprašanja, kjer vas sprašujem tudi po odškodninah. Namreč, kar naprej poudarjate, da to nima nobene veze z odškodninami. Seveda nima na v Ministrstvu za notranje

zadeve, toda tisto, kar boste vi izdali, bo pa uporabljeno v odškodninskih zahtevkih, ki jih bodo plačali naši ljudje.

Drugo. Dr. Trpin, dr. Pirnat, dr. Igličar, dr. Cerar, dr. Kaučič, dr. Tone Jerovšek, dr. Bučar, dr. Žagar, dr. Grad, ugledni ustavni pravniki - predpostavljam, da so vas tudi na fakulteti učili, mene niso, ker nisem pravnik, ampak vseeno - so zelo jasno zapisali leta 2003, da ustavna odločba ne more biti pravna podlaga oziroma da je to izjemno sporno za izdajanje odločb. Torej greste absolutno proti njim, kot da to niso pravni strokovnjaki. Da mi ne boste rekli, da so desni, ker po mojem niso, ker potem bi jaz lahko rekel, da so levi. Za mene so korektni pravni strokovnjaki, zato vas še enkrat pravzaprav dodatno sprašujem:

Zakaj Ministrstvo za notranje zadeve ne verjame oziroma zakaj vi ne verjamete vsem tem ljudem, ki so zelo jasno zapisali, da je izjemno sporno izdajati odločbe na podlagi odločbe Ustavnega sodišča? Prosim.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Gospa ministrica.

KATARINA KRESALError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Torej, žal mi je, da tako neumorno politizirate in "demagogizirate" vprašanje odškodnin. Nihče z vaše strani, nihče s katerekoli drugi strani do zdaj še ni naredil neke relevantne raziskave o tem, kakšna potencialna nevarnost odškodnin sploh obstaja. To se sedaj prvič počne v Ministrstvu za notranje zadeve. Pripravljamo temeljito analizo tega, koliko postopkov sploh teče, koliko postopkov je do zdaj bilo končanih uspešno. In v tem trenutku ni bil še noben postopek končan uspešno. Na podlagi tega bomo opravili tudi analizo pravnih podlag in tega kaj morebitne izdaje odločb za to pomenijo. Gre za mnogo preveč resno strokovno vprašanje, da bi z njim opletali kar tako z levo roko.

In kar se tiče pravnih strokovnjakov, ki so sodelovali. Mislím, da diskusija o tem, ali ima bolj prav devet profesorjev Pravne fakultete ali 13 ustavnih sodnikov, ni ravno na mestu. In nekateri so vmes tudi spremenili svoja mnenja. Na primer gospod Pirnat. In ne gre spustiti gospoda Jambreka in gospoda Šturma, ki sta med tistimi ustavnimi sodniki, ki sta podpirala to odločitev. In tudi zlahka bi jaz danes prišla sem z, ne samo z enim, tudi z več pravnimi mnenji, ki bi govorila kontra tistemu pravnemu mnenju, na katerega se sklicujete. Pa vendar nismo tukaj zato, da se bodo profesorji prava prerekali. Gre za vprašanje dolžnosti Vlade, da izpolni ustavno odločbo. To je naša zakonska, to je naša moralna dolžnost. In to bomo izpolnili.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod dr. Gorenak.

Prosim.

DR. VINKO GORENAKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Ja, seveda. Zdaj pa se z ministrico strinjam. Gre za preprosto strokovno vprašanje, zagotovo. Vendar ta zadeva bo v končni fazi udarila po žepu naše ljudi, tiste, ki za 500 evrov hodijo v službo, pa ne vedo, ali jih bodo dobili ali ne. In ker gre za preresno strokovno vprašanje s tega področja, ki bo imelo velike posledice za naše ljudi na račun ljudi, govorimo pa o ljudeh, ki niso hoteli, večinsko govorim - niso hoteli, niso želeli in so špekulirali. Niso bili pripravljene dati 300 tolarjev za to, da bi to uredili. In zavračali so mnoge mnoge dokumente in pozive s strani takratnih občin, da pridejo in si uredijo dokumente, pa tega niso. Danes pa jim bomo zadevo enostavno na ta način podarili.

Naj vas spomnim na eno golo primerjavo, golo primerjavo. 60 let in toliko po drugi svetovni vojni mnogi ljudje nimajo urejenega statusa žrtve vojnega nasilja. Vsi ti ljudje, levi ali desni, pišejo prošnje, pišejo vloge, se potegujejo za svoj status in nekdo bo moral ta njihov status v postopku urediti. Vi pa boste, tako kot vaš predhodnik, nekaj tisočim ljudem poslali darilo v obliki odločbe. To darilo pa bo užgalo po žepu ljudi, ki trdo delajo. To pa ni dobro. In ker to ni dobro, predlagam, da v skladu z drugim odstavkom 246. člena opravimo razpravo o tem vprašanju, iz temeljnega razloga to ni čisto tak navaden predlog zaradi kakšnega televizijskega prenosa, ampak je zagotovo predlog, ker to vprašanje zanima vse nas, predvsem pa zanima vse naše ljudi.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O predlogu poslanca dr. Vinka Gorenaka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil v četrtek, 29. januarja 2009, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor bo postavil gospod Samo Bevk. Ker je minister odsoten, ga sprašujem, ali bo vseeno postavil vprašanje.

SAMO BEVKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor! Z izgradnjo avtocestnega križa so nekateri deli

Slovenije postali boljše in hitreje dostopni, kar je posledično omogočalo tudi hitrejši razvoj. Nekateri predeli pa zaradi odmaknjenosti od avtocestnega križa izgubljajo svoje razvojne potencialne. Prav zaradi tega je v okviru resolucije o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje od 2007-2023 predvidena tudi modernizacija državnega cestnega omrežja na prioritetnih razvojnih oseh na tretji, tretji A in četrti razvojni prometni osi. Med odmaknjena območja, ki naj bi jih nove razvojno prometne osi približale avtocestnemu križu, sodijo predvsem Koroška, Bela krajina, Kočevsko in severna Primorska. Žal pa je z umeščanjem novih tras državnih cest in sprejemanjem prostorskih dokumentov veliko težav. Po nekaterih podatkih od leta 2005 do danes ni bil sprejet niti en prostorski akt za umestitev novih tras državnih cest v prostor, seveda z izjemo nekaterih projektov v okviru avtocestnega programa. 8. septembra 2006, se pravi pred več kot dvema letoma, je bila na Ministrstvu za okolje in prostor organizirana prva prostorska konferenca, kjer je bil predstavljen osnutek programa priprave državnega lokacijskega načrta za gradnjo državne ceste Cerčno-Hotavlje in obvoznice Gorenje vasi. Na odseku med Cerknim in Hotavljami je predvidena tudi predorska povezava, ki bi povezala Zgornjesoško dolino z Gorenjsko in osrednjo Slovenijo. Kar nekaj časa se proučujejo tudi različne trase predorov, zato gospoda ministra Karla Erjavca sprašujem:

V kakšni fazi je postopek sprejemanja prostorskih aktov za umestitev nove cestne in predorske povezave med Primorsko in Gorenjsko v okviru četrte razvojne osi? Kakšen je terminski plan do sprejetja državnega lokacijskega programa, saj je navedeni projekt uvrščen v razvojne načrte države?

Poleg tega pa gospoda ministra sprašujem: Kako bodo pospešili postopke pri sprejemanju državnih lokacijskih načrtov na tretji, tretji A in četrti razvojni osi?

Glede na to, da je danes gospod minister odsoten, prosim, da mi odgovori na prvi naslednji seji Državnega zbora. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Poslansko vprašanje ministru za finance ter ministru za gospodarstvo bo postavil mag. Andrej Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik, spoštovani predsednik Vlade, ministrice, ministri tudi v mojem imenu lep pozdrav! V drugi polovici lanskega leta natančneje v jeseni se je Evropa soočila, pa tudi delno Slovenija s posledicami svetovne finančne krize. Takrat smo vam napovedovali, če ne bo hitrih in odločnih ukrepov, se bo to hitro preselilo v

gospodarski sektor, v realni sektor. Kasneje preraste to po navadi v socialno krizo in tako naprej.

Že v času medvladja, ko je odhajajoča vlada opravljala tekoče posle, smo pripravili nekaj ukrepov. Nekateri smo uskladili s prihajajočo vlado. Govorim o zakonu o bančništvu in zakonu o javnih financah. Ti ukrepi pa so le delno, po moji oceni, prijeli. Zakon o bančništvu moram reči, da je prijel. Ljudje so na nek način pustili denar v bankah. S tem niso poglobljali težav. Zakon o javnih financah, katerega namen je bil pa spodbuditi delovanje medbančnega trga in pravzaprav delovanje sploh finančnih institucij, pa žal ni prijel. Potrebni so verjetno dodatni ukrepi. To je tudi moje prvo vprašanje ministru za finance:

Ali ocenjujete, da so sprejeti ukrepi za delovanje medbančnega trga prijeli in katere ukrepe načrtuje, če menite, da niso?

Opozicija je tu predlagala nekaj dodatnih predlogov za povečevanje likvidnosti podjetij, skrajševanje plačilnih rokov države, potem tudi hitrejša vračilo preplačanega DDV-ja in podobno. Žal ti predlogi niso naleteli na odobravanje in potrditev. Seveda se je ta kriza tudi v Sloveniji, saj je Slovenija odprta ekonomija, hitro prelevila oziroma prešla v gospodarsko krizo. Predlagali smo tu določene ukrepe, bolj ali manj razvojno naravnane ukrepe, ki bi omogočali investiranje v raziskave, razvoj, tehnološko opremo. Tudi ti ukrepi so bili s strani pozicije zgolj delno, recimo temu simbolno, upoštevani. So pa prišli na dan drugi ukrepi, ki so bolj ali manj sanacijske narave, subvencioniranje polnega delovnega časa s pretirano oceno finančnih posledic, v zadnjem času dobrodošli, vsečni ukrepi nekega varčevanja, ki pa nimajo resne ekonomske teže in ne bodo prinesli kaj veliko, če se ne bodo tangirali celega javnega sektorja.

Sprašujem torej ministra za gospodarstvo: Ali ocenjujete, da so sprejeti ukrepi, tudi tisti, ki jih je Vlada sprejela na zadnji seji, zadosti? Če niso, katere načrtuje v prihodnje?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Minister za finance najprej. Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Najlepša hvala za dobro vprašanje. Lepo pozdravljeni v visokem zboru. Slovenija se je lotila finančne krize v bistvu na partnerski način. Mi smo že prve ukrepe sprejeli na zakonu v obdobju, ko Vlade nismo imeli oziroma ko smo sicer imeli Vlado, ki je delala samo tekoče posle. Sprejeli smo jih v tej sestavi Državnega zbora,

partnersko. In tudi z decembrsko sejo, kjer so bili predstavljeni, prediskutirani ukrepi za odpravo posledic in prehod v nov razvojni cikel, smo jih zopet v bistvu potrdili na Državnem zboru. Kasneje smo razpravljali še, koliko je možnosti, koliko je javnofinančnih možnosti glede na omejitve pakta stabilnosti in rasti, 3% delež javnofinančnega primanjkljaja v bruto domačem produktu še na razpolago, da se razbremenijo nekateri investitorji. In tu smo se pač potem omejili predvsem na mala in mikro podjetja, za katera ocenjujemo, da so se znašla še pod najtežjim udarom, da še najtežje pridobivajo kredite. Ukrepi imajo štiri dimenzije. Prva je zagotovitev varnosti v finančnem sektorju, druga je sprostitvev medbančnega trga, tretja je fiskalna spodbuda in četrta je razvojni preobrat oziroma doseganje lizbonskih ciljev. Prvi ukrep, preprečitev bančne panike, je bil v celoti izveden. Izveden je bil na partnerski ravni in si ga lahko, mislim, da vse politične opcije med seboj razdelijo. Drugi ukrep ima zakonsko vse osnove, da steče. Moram reči, da preprečitev tako imenovanega "credit cruncha" ali šoka na medbančnem trgu, medsebojnega posojanja, ki izvira iz nezaupanja, ni uspelo prebiti še nobeni državi, zlasti meddržavni trg ne steče. Pri nas je vezan na izdajo obveznic države Slovenije, ki je trenutno v teku. Če bo ta uspešna, računamo, da bodo potem tudi večje banke z državnimi garancijami lahko pridobile ustrezna sredstva, če ne, bo treba pač ukrepati na alternativne načine. Pripravljenih imamo še več variant, tečejo hkrati, tako da v tem primeru bomo slej ko prej uspešni. Moram reči, da je za nas zelo pomembno, da smo stabilna država, malo zadolžena, da imamo nizek delež javnega dolga v bruto domačem produktu, celo zmanjšanje v zadnjih letih, in samo v območju evra in da smo tudi v stabilnem partnerstvu, ki je vezano na naše članstvo v Natu. V tem kontekstu vidim možnosti, da bomo ustrezna kreditna sredstva pridobili in da bomo z njimi lahko tudi učinkovito posegli v finančni sistem, ne bomo jih toliko namenili financiranju primanjkljaja, ampak bomo namenili razbitju tega "credit cruncha", tega šoka, ki je nastal zaradi nezaupanja na medbančnem trgu. Fiskalni stimulus je v večji meri sprejela že prejšnja struktura parlamenta, to je bila cela vrsta zakonov, ki so predstavljali davčne olajšave, ali pa nekatere izboljšave, recimo, položaja otrok v vrtcih, dijaške prehrane in tako naprej, ki jih je tudi sedanja ekonomska politika obdržala. Medtem ko lizbonske cilje uvajamo z rebalansom proračuna. Ta bo prišel v parlamentarno razpravo predvidoma po seji Vlade 19. februarja. V tej lizbonski strategiji boste videli, da povečujemo sredstva, že prej nekoliko povečana sredstva še dodatno za 65 milijonov

evrov pri Ministrstvu za visoko šolstvo in tehnološki razvoj, in to predvsem za spodbujanje tehnološkega razvoja, potem povečujemo sredstva za 71 milijonov pri Ministrstvu za gospodarstvo, predvsem za spodbujanje razvoja malih in srednjih podjetij, ne toliko investicij, deloma tudi investicij, ampak predvsem razvojne dejavnosti, uvajanje novih izdelkov. Tisti kapital, ki je bil institucionalno vzpostavljen že pod prejšnjo ekonomsko politiko, bomo sedaj napolnili s 30 milijoni evrov, da bo lahko začel spodbujati nastajanje novih podjetij, kvalitetnih, visoko tehnoloških. Dodatno omogočamo 30 milijonov evrov za nujne projekte na področju kulture, se pravi tudi na tem področju spodbujamo ustvarjalnost. Tisto, o čemer je bilo govora, za reševanje delovnih mest in izboljšanje socialnega položaja ljudi, ki so prizadeti pa bo terjalo dodatno dobrih 400 milijonov evrov. Se pravi, to bo prišlo v rebalans. Imeli boste možnost razprave, vendar vas opozarjam, da je stanje zelo napeto, ker vendarle moramo zadržati tri odstotni prag primanjkljaja v BDP. Investitorji na svetovnem trgu na to stabilnost javnih finance izjemno pazljivo gledajo. Najlepša hvala za vprašanje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Minister za gospodarstvo žal ni mogel odgovoriti, ker je čas potekel. Zahtevate dopolnitev odgovora? Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Želel bi spomniti, da smo v štartu sprejeli v določenem partnerstvu nekaj ukrepov. Po moji oceni bi sprejemali boljše ali pa vsaj močnejše, tudi obsežnejše ukrepe, če bi partnerstvo ohranili tudi naprej. Upam, da bo obveljalo to, kar je na nek način želja, ustanoviti partnerstvo za razvoj 2+10 glede teh vprašanj in seveda sodelovati pri teh temah, ki so izjemne. Vidim, da stojite na stališču, da tisto, kar deluje, smo na nek način bolj ali manj skupaj naredili. In prav bi bilo, da skupaj tega tudi več naredimo in hitreje ter odločneje.

Izmed teh ukrepov, ki so bili naštet, sem zasledil, da neka nova ideja sledi skozi rebalans oziroma skozi ta odhodkovni del proračuna. To seveda ni tista razbremenitev in neko reinvestiranje dobičkov, kot piše v koalicijski pogodbi, temveč je neka selektivna delitev na ustreznih razpisih. Prvič je to problem, da bo to delovalo razmeroma pozno, proti koncu leta, kajti po objavi razpisov, sklenitvi pogodb in začetnih investicijah bodo prvi učinki možni šele konec leta. Drugič, odpira se vprašanje pristranskosti. In tretje, kar je, je zanimivo. Ti milijoni za tehnološki razvoj, mala in srednja podjetja potrebujejo še dodatek v samih podjetij. Ti

so vezani na finančne trge, ti finančni trgi pa ne delujejo. Tudi prek SID banke in ostalih finančnih institucij ne smete te iste projekte podpirati, kajti potem dvakrat podpirate skozi državno pomoč isto stvar. Želim povedati, da smo pričakovali in predlagali ukrepe v smeri razbremenitve gospodarstva, zlasti davčne razbremenitve in neomejeni možnosti reinvestiranja dobičkov ne pa tako, kot je bilo, žal, z limitom. Zato seveda še enkrat razmislek o teh...
.../Izključitev mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod minister za finance, prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČError! Bookmark not defined.: Najlepša hvala za dopolnitev vašega vprašanja.

Moram reči, da v imitaciji najboljše razvojne prakse malih odprtih gospodarstev Evrope oziroma članic Evropske unije po katerih se želimo zgledovati, je vendarle razvojna politika, ki spodbuja rast določenih izdatkov za razvoj in implementacijo tehnologij v najbolj konkurenčnem delu gospodarstva s povečanjem konkurenčnosti, ta, ki teče preko razpisov v te subvencije raziskav in razvoja in implementacije tega razvoja v tehnologiji podjetij; to so primeri Finske, to so primeri Avstrije. Z olajšavami se da nekoliko narediti, vendar se vzdrži pretežno tisto strukturo, ki že obstoji. Pri nas bi bila to trgovina, deloma morda farmacevtsko podjetje, pa en del finančnega sektorja, manj pa tisti del, za katerega pričakujemo, da bo preboj dejansko izveden. To je pri potencialnih novih izvoznikih in pa obstoječih izvoznikih. Tu so rezerve dosti večje.

V koalicijski pogodbi dejansko piše 30% olajšava. Mi jo strateško računamo uvesti, mislimo, da bomo imeli tudi dovolj veliko podporo po koncu krize, zelo verjetno v letu 2010, to je tudi v načrtu Ministrstva za finance. Podobna bo olajšava za nakup stanovanj in povratek te olajšave, ki bo olajšala položaj mladim družinam.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi besedo minister za gospodarstvo? Prosim.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Čisto kratko bi dopolnil zdaj vprašanje poslanca, ki je še oktobra trdil, da krize ni in je ne bo. In sem jaz moral takrat to tudi komentirati. Ampak glede ene stvari se strinjamo, da je bil dober predvsem tisti prvi val ali pa prvi del ukrepov glede poroštev na bančne vloge, da pa tisti drugi del poroštev za medbančni trg ni prijel.

Kar se tiče samih ukrepov Ministrstva za gospodarstvo bi samo pojasnil, kaj je že bilo doslej in kaj "prijemlje". Ena stvar je bila, da smo povečali sredstva za sofinanciranje nakupa tehnološke opreme malim in srednjim podjetjem leta 2009 za šestnajst milijonov evrov, s čimer je bilo podprtih sto štiriindvajset prijavljenih projektov več, kot bi jih lahko podprli s prvotno predvidenim obsegom razpisanih sredstev. Razpis je bil zelo neprimerno zastavljen. V prvem tednu februarja bo tudi nov razpis, ki bo omogočil tudi sofinanciranje nakupa tehnološke opreme, ki poleg sofinanciranja nakupa tehnološke opreme omogoča tudi sofinanciranje obratnih sredstev, ker je dejstvo, tukaj se strinjam z vami, da je likvidnost eden od ključnih problemov, ki ga je potrebno v tem trenutku reševati tudi na ta način. SID banka je poslovnim .../Opozorilni znak za konec razprave./... bankam že plasirala sredstva v višini 474 milijonov evrov za financiranje naložb oziroma obratnih sredstev podjetjem in osebam javnega prava. Drži pa, da imamo v postopku rebalans in je to naslednji vzvod, ki omogoča nadaljnje .../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod mag. Andrej Vizjak.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Jaz bi seveda predlagal, da se v skladu z drugim odstavkom 246. člena o odgovorih obeh ministrov opravi širša diskusija. To predvsem zaradi tega, ker moramo očitno v parlamentu o tem razpravljati, čeprav bi lahko verjetno v okviru kakšnih, recimo jim, partnerstev, kot smo to znali početi, in to je bilo učinkovito.

Poglejte, najprej je velik problem, da se zlorablja moje besede. Minister je tu napačno trdil, da sem kdaj govoril, da krize ni in je ne bo. Jaz sem govoril, da recesije ni in je ne bo. Če bi seveda pravočasno sprejeli dobre ukrepe. Recesije zdaj v Sloveniji še ni, in tudi ni napovedana, in upam, da tudi ne bo. Seveda pa je to odvisno od vas in je vaša odgovornost. Upam, da zaradi počasnosti in neprimernosti ukrepanja ne boste čez pol leta govorili, da nisem imel prav, ko sem govoril, da recesije ne bo.

Poglejte, po moji oceni je res, da je potrebno razvojno ukrepanje, ne pa sanacijsko ukrepanje z nekim gašenjem požarov. Vendar vsi sprejeti zakoni, vsi sprejeti ukrepi, ki ste jih naredili, so šli v smislu neke sanacije. Subvencioniranje polnega delovnega časa je tipičen primer neke pasivne politike na tem področju in razmeroma kratka

roka in zadržanost pri sprejemanju drugih predlogov, ki znižujejo davke in uvajajo davčne olajšave za investicije, so bili seveda zavrženi. Ne pri malih in srednje velikih podjetjih, to ni res, pri samostojnih podjetnikih ste šli tu po predlogu opozicije, kar je dobro, žal pa tudi ne pri kapitalskih družbah oziroma drugem segmentu gospodarstva, ki je hkrati lahko tudi zelo pomemben segment malega gospodarstva. Tu imam konkreten primer podjetja, ki želi vložiti v visokotehnološko opremo. Podjetje s tremi zaposlenimi želi nabaviti stroj v vrednosti pol milijona evrov, kar za visokotehnološko opremo ni nič, vendar zaradi vaših omejitev na 30 tisoč evrov je vsaka takšna ambicija popolnoma nemogoča.

Želim torej, da se v okviru te debate opredeli tudi parlament, glede ustreznosti ukrepanja Vlade. Na eni strani z nekimi všečnimi potezami plačevanja kav in podobno, ki nima nobene ekonomske resne posledice in nobenega smisla, po drugi strani pa gospodarstvo bolj ali manj nemočno kliče na pomoč in išče ukrepe. Brezposelnost v Republiki Sloveniji se veča. Mene to skrbi. Večalo se bo še bolj, če gospodarstvo ne dobi jasnih signalov, kako naprej .../Opozorilni znak za konec razprave./... Vsi ti razpisi bodo, ko bodo, in to bo šele proti koncu leta. Upam, da bo takrat sploh komu kaj še možno dati.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca mag. Andreja Vizjaka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za finance in ministra za gospodarstvo na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil v četrtek, 29. januarja 2009, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje ministru za finance bo postavil gospod Gvido Kres. Prosim.

GVIDO KRESError! Bookmark not defined.: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani ministrici, spoštovani ministri, spoštovane kolegice in kolegi lep pozdrav!

Kot ste že omenili, imam vprašanje za spoštovanega ministra gospoda Francija Križaniča. Predvsem bi se pa dotaknil teme, ki razburja slovensko javnost, gospod Marjan Kramar, NLB in tako visoka odpravnina. Meni kot poslancu, in prepričan sem, da tudi večini slovenskih državljanov, se kaj takšnega za slovenske razmere zdi nedopustno. Mi je pa popolnoma jasno, da nekatere izjave, ki sem jih zasledil v tisku, kažejo, da ste, gospod minister, zdaj resnično v eni

stiski. Je pa tudi res, da ste to stanje dobili zatečeno in da pričakujemo, da se temu primerno tudi odreagira.

Vprašanje je: Zakaj se Vlada kot predstavnik večinskega lastnika NLB po našem mnenju vede neodgovorno do svojih predstavnikov, ki ste jih imenovali v nadzorni svet? Ali s tem, ko Vlada imenuje svoje nadzornike v nadzorne svete, se s tem konča tudi njena odgovornost za njihova dejanja in njena odgovornost kot lastnika družbe do dogajanj v njej in v zvezi z njo?

Drugo vprašanje: Ali nameravate ugotoviti in zahtevati osebno odgovornost gospoda Antona Žuniča, ki je kot predsednik nadzornega sveta podpisal takšno moralno sporno in neodgovorno pogodbo, na podlagi katere danes razpravljamo o milijonski nagradi?

In ne nazadnje tretje vprašanje. Tukaj pa smo mnenja, da bi Vlada lahko bolj odločno ukrepala in ima še vedno čas ukrepati. To vprašanje je: Nagrada, ki jo na podlagi pogodbe pričakuje gospod Kramar, je vezana na pozitivno poslovanje banke. Ker govorimo o velikanski nagradi, je očitno, da je NLB pod vodstvom gospoda Kramarja poslovala odlično. Torej je bil gospod Kramar odličen in nadpovprečno uspešen menedžer. Zaradi tega se, spoštovani gospod minister, sprašujemo, zakaj ob takšnih dejstvih sploh menjamo tega tako uspešnega menedžerja, kajti nam se zdi, da bi bilo bolj pametno, da se gospoda pusti, da zadevo vodi naprej in se v času, ki prihaja, mogoče tudi bolj pametne pogodbe podpišejo? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod minister.

DR. FRANC KRIŽANIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Najlepša hvala. Nadzorniki v finančni instituciji delujejo v skladu z zakonom, svojim znanjem, svojo vestjo kot dobri gospodarji. Lahko se posvetujejo s posameznimi lastniki, vendar so odgovorni ne samo lastnikom, vsem lastnikom, in odgovorni so tudi vsem deležnikom, se pravi, zaposlenim in kupcem oziroma v tem primeru kreditorejalcem in deponentom v banki. Mislím, da so nadzornik svoje delo opravljali po najboljši možni vesti, so različnih profesionalnih profilov, med njimi so tudi zelo visoko usposobljeni revizorji. Nadzorni svet banke je imel svojo močno revizijsko komisijo. Banka ima močno notranjo revizijo in imela je kvalitetno zunanjo revizijo. V tem obdobju je hitro rasla in dividendna politika je pač bila precej, kako bi rekel, radodarna do lastnikov, v skladu s tem so tudi nagrade upravi bile višje, kot jih je podpisnik pričakoval. Podpisnik te pogodbe v obdobju, ko je bila

pogodba podpisana, ni pričakoval, da bo ta spremenljivka, ki je bila glavni kazatelj uspešnosti članov uprave, tako visoka v posameznih letih. Niti ni pričakoval, da si član uprave ne bo izplačeval nagrade in da se bo vse na koncu zbralo pri samem njegovem odhodu. Gospod mag. Tone Žunič je izjemno pomemben kader na področju slovenskega bančništva, velik poznavalec zlasti obvladovanja tveganj. Zato sem ga povabil k sodelovanju pri upravljanju z riziki v zvezi s plasiranjem sredstev, ki jih bomo dvignili na kapitalnem trgu in jih plasirali skozi finančni sistem. Pri ukrepih za odpravljanje finančne krize sem povedal, da predvsem s tem namenom nastopa naša država sedaj na finančnih trgih. Tako zaplet, ki zdaj v tej zvezi nastajajo, so posledica nekega žigosanja, ki mislim, da je neupravičeno, neresno in ustvarja posledice nekkih občutkov, kar je ljudi zdaj spravilo v jezo, niso do konca premislili. Tista pogodba, ki je bila podpisana, je bila podpisana ob predpostavki, da bodo nagrade bistveno manjše, da bodo takšne, kot so bile v preteklosti. Gospod Kramar ni kandidiral naprej, se pravi, ni res, da bi bil on razrešen predčasno. Ni res, da bi njemu bilo kakorkoli rečeno, da naj ne bo, on se je pač odločil, da ne bo kandidiral. In zato je nadzorni svet sprožil postopek kandidiranja nove uprave. S tem je moral pohiteti, ker je čakal do izvolitve nove vlade. Zdaj tega novega predsednika imamo, jaz upam, da bo uspešen, je človek z velikim znanjem, človek, ki je vzpostavil organiziran trg slovenskega kapitala, ki je uspešno vodil manjšo banko in je profesor za bančništvo na ljubljanski ekonomski fakulteti in mislim, da bo tem razmeram kos, lastniki mu bomo pa stali ob strani. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zahteva po dopolnitvi odgovora ministra. Prosim, gospod Kres.

GVIDO KRESError! Bookmark not defined.: Hvala. Poglejte, vendarle se mi še porajajo dodatna vprašanja. Citat: "Delujejo oziroma delovali so kot dobri gospodarji." Ne vem, ali se vam zdi podpis takšne pogodbe skladen z načelom dobrega gospodarja. In pa, "podpisnik pogodbe ni pričakoval". Ali ni mogoče in pametno omejiti zgornjo mejo teh nagrad. Poglejte, gledal sem lastniško strukturo. Slovenija 36, Kbc 34, Kad 5, Sod 5, delničarji 5. Vsak dober gospodar, tudi Kbc bo gledal, da bo banka čim bolj dobičkonosna, da bo imela stroške z nagradami tudi čim manjše in sem prepričan, da tako slovenski lastniki kot tudi Kbc bi najbolj verjetno gledal v tej smeri. Nisem

prepričan v tiste zadeve, ki pravijo, da pri nas v Sloveniji ni dosti dobrih strokovnjakov, ki bi to zadevo lahko peljali.

Treba je pa še nekaj povedati. Jaz se vendarle sprašujem, če je ta zadeva res tako dobra. Vemo, da je dogovor med bankami, tudi NLB-ja, da se odloži plačilo nekaterim, ki so se tukaj notri kreditirali, in obveznic in tako naprej. To pa že kaže, da najbolj verjetno najbolj modro pa tudi ni bila peljana ta banka in pridejo tudi pod vprašaj, kakršni koli že zneski o izplačilu nagrad in odpravnin. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Gospod minister, prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Dejstvo je, da je bila pogodba podpisana po standardih, kakršni veljajo v najbolj razvitem delu Evrope za nagrade bančnikov. Pod tem vplivom je bila ta pogodba, na ta način je bila oblikovana. Kot rečeno, se pa ni pričakovalo, da bo imela tako velik učinek. Ko je postalo očitno, da tak učinek ima, je potem novi nadzorni svet poskušal to pogodbo limitirati, vendar drugi podpisnik, kolikor je meni znano, na to ni pristal. Gre pa za razmerje, ki je interno, zato mislim, da se ga ne more komentirati. Kar se tega tiče, poskus je bil narejen, vendar v okviru delovanja pravne države, kakor pač ta deluje v skladu s pravilom. Če bi hoteli pogledati, kaj se pravi slabo gospodarit s kapitalom, potem boste morali pogledati bilanco Soda. Potem boste morali pogledati kako je bil voden Sod, koliko kapitala je samo v enem letu Sod izgubil, in boste videli, da tisto, kar morajo banke sedaj prolongirati in katere kredite. Nekateri so moralno sporni. Zato je problem. Ampak kar se tiče stabilnosti bančnega sistema, pa niso. Sod je pa resnično prodajal Mercator in kupoval .../Nerazumljivo./..., pa ni nobenega vprašanja v zvezi s tem. In bo pač zadeva tekla, se bo sanirala tako ali tako, in bo pri Kadu, ki je tudi zgubil ogromno in bo pri Sodu, ki je zgubil ogromno... Mislim, dobro. Časi so težki. Nekaj kreditov bo postalo slabših, jih bo treba reševati s prolongiranjem, nekaj bo morda treba povečati rezervacije. Verjetno ne bo kakšnega dobička letos izplačanega, ampak bo šel ves v reinvestiranje, da se poveča stabilnost teh inštitucij. Ampak to je pač v takem času treba pričakovati in jaz upam, da neko podporo lastnikov bodo tudi te inštitucije imele, da te viharne čase preidejo.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Poslansko vprašanje ministru za zdravje bo postavil gospod Franco Juri.

Prosim.

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Gospod predsednik, spoštovani minister, Kolegi poslanci!

Vlada se je odločila za reformo javnega zdravstvenega sistema, da bo v bistvu izboljšala, povečala dostopnost zdravstvenih storitev za vse, ne glede na socialne, geografske in druge razlike. Nekateri zdravstveni zavodi, ki so geografsko oddaljeni od našega glavnega mesta Ljubljane, bi lahko bili usposobljeni, in so to v preteklosti tudi dokazali, pri zagotavljanju nekaterih pomembnih zdravstvenih storitev pacientov, ne da bi le-ti potrebovali stalni prevoz v glavno mesto. Kot primera bom navedel to, kar boljše poznam. Prvi primer s Primorske je bolnica v Šempetru, ki si že nekaj let prizadeva za priznanje oziroma za pridobivanje soglasja k izvajanju programa onkologije, vključno s kemoterapijo, ali prizadevanja, da bi bolnišnica v Izoli v okviru javnega zdravstva ponudila končno tudi kvalitetno kardiokirurgijo, usposobljeno tudi za urgentna kirurška posredovanja, česar zasebnik, ki deluje v bolnici, ne more ponujati. Podobno je vprašanje centralizirane oziroma decentralizirane dialize, saj gre za storitev, ki jo je potrebno približati razmeroma lahko tudi neposredno prizadetim. Racionalno zastavljena decentralizacija zdravstva in nekaterih specializiranih zdravstvenih storitev bi nedvomno približala zdravstvo pacientom in zmanjšala tveganje in obremenjevanje bolnikov zaradi prevoza. Hkrati je najbrž že potrebno razmišljati tudi o zdravstveni mreži, ki bo na racionalni, pa vendar bolnikom prijazen, način skladna s pričakovano regionalizacijo države. Zato vas sprašujem: Ali Ministrstvo za zdravje z napovedano novo zakonodajo načrtuje tudi decentralizacijo zdravstvene mreže v duhu specializacije zdravstvenih zavodov in hkrati približevanja zdravstvenih storitev pacientom?

Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim, gospod minister.

BORUT MIKLAVČIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanci!

V osnovi je moj odgovor na vaše vprašanje pozitiven. Ministrstvo za zdravje v smislu reforme pripravlja v tem

trenutku spremembo ali praktično nov tekst Zakona o zdravstveni dejavnosti. Ministrstvo pripravlja nov tekst zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in prav tako delamo na mreži osnovne in bolnišnične zdravstvene dejavnosti. V našem izhodišču je definitivno olajšati dostopnost zavarovancev do posameznih storitev in seveda do kvalitetnih storitev. Zato predvidevamo, da bi v novi zakonodaji omogočili regionalnim bolnišnicam določeno specializacijo, njihovo usmeritev, da bi na določenem področju imeli zavarovanci dostop do najkvalitetnejše storitve. V mreži bolnišnic v Sloveniji moramo upoštevati nekatera bistvena dejstva, ki so se zgodila v zadnjem času v naši državi, da je z izgradnjo cestnega omrežja bistveno olajšan dostop do centrov, kjer imamo regionalne bolnišnice. Mi želimo z delitvijo dela, s specializacijo na posameznem področju omogočiti, da bi zavarovanec imel najvarnejšo in najboljšo zdravstveno storitev. Jaz razumem vaše vprašanje v tem delu. Vendar če bi se povprašali po nekaterih storitvah specialnih bolnišnic, ki jih v Sloveniji imamo, potem nismo še zasledili nikjer ugovora, da bi katerikoli zavarovanec iz Slovenije odklonil operativni poseg v specialni bolnišnici v Valdoltri, ker je nekako splošno priznano, da je to bolnišnica, ki poleg, ne vem, mariborskega centra, ljubljanske ortopedije, celjske ortopedije, opravi največ operacij. Tako v tej smeri delujemo v pripravi spremembe zakonodaje, da bi s specializacijo regionalne bolnišnice za posamezna področja omogočili najbolj varno in najkvalitetnejšo zdravstveno storitev. Vse bolnišnice v Sloveniji žal ne morejo, smo premajhni, enako kvalitetno opraviti vseh storitev na vseh področjih, kot so na nek način trenutne razmere. Tudi finančni okviru razpoložljivih sredstev nas nedvoumno silijo v to, da z boljšo organizacijo in racionalizacijo v mreži damo prednost in poudarek osnovni zdravstveni službi, z delitvijo dela do bolnišnične dejavnosti omogočimo z razpoložljivimi sredstvi najkvalitetnejšo storitev.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve bo postavila gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJError! Bookmark not defined.: Hvala za besedo. Lep pozdrav ministru in njegovim kolegom.

Zakon o subvencioniranju študentske prehrane iz leta 2002 določa pravico študentom do subvencionirane prehrane in način ter merila za subvencioniranje. Leta 2007 je Državni

zbor sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o subvencioniranju študentske prehrane, ki višino subvencije za obrok študentske prehrane izraža nominalno in znaša 2,32 oziroma do danes, ko se je že usklajeval, nekoliko več. V skladu z zakonom ponudnike subvencionirane študentske prehrane izbere ministrstvo na javnem razpisu, v skladu s predpisi o izvrševanju proračuna. Pri razpisu sodelujejo v okviru razpisne komisije predstavniki izvajalca, v temu primeru Študentska organizacija Slovenije. V javnem razpisu se kot prednostni kriterij upošteva kakovost hrane in njena cena. S 1. januarjem letos je začel veljati nov razpis Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve na področju študentske prehrane, ki bo veljal do konca leta 2010, posledično pa je začel veljati nov seznam ponudnikov študentske prehrane ter spremenjene cene študentskih bonov.

Nov cenik je razburil številne študente, saj so se nekateri boni podražili tudi za 100%. Odziv Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter Študentske organizacije Slovenije na problematiko je bil bolj medel, medtem ko študentje svojo ogorčenost izražajo na mnogih spletnih forumih in, kolikor vem, tudi s peticijo, ki so vam jo že posredovali. Na seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide smo predlagatelji sklica izredne seje odbora, člani naše poslanske skupine, predlagali konkretne sklepe, vendar so koalicijski poslanci sprejeli manj obvezujoče in zelo splošne sklepe.

Zato me zanima: Ali ste bili ob podpisih pogodb s ponudniki subvencionirane študentske prehrane seznanjeni s povišanjem cen študentskih bonov? Kako nameravate ravnati pri drugem delu razpisa in drugem zbiranju ponudnikov, ki bo izveden poleti letos? Kakšne ukrepe predvidevate s strani ministrstva, da v prihodnje s strani ponudnikov ne bi prihajalo do tako skokovitih povišanj cen bonov? Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod minister, prosim.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke, poslanci. Odgovori na postavljena vprašanja so naslednji.

Mi smo bili seznanjeni s cenami študentskih bonov na podlagi novega razpisa. Do povišanja cen je prišlo predvsem iz dveh razlogov. Prvi je ta, da se dve leti niso povečevale, ne glede na to, da so cene artiklov, ki sestavljajo obroke študentske prehrane, izredno rasle v temu času. Drugi je pa to, da smo želeli povečati kakovost in pestrost ponudbe te

prehrane tudi na željo študentov, ki so pri tem razpisu sodelovali. In to smo s tem razpisom tudi dosegli. Pri tem naj tudi dodam, da na podlagi stanja, kakršno je sedaj, je 80% obrokov, ki jih ponujajo ponudniki, teh je pa več kot 400, cenejših od treh evrov. Tako da v resnici gre za bolj izjemne primere visokega povečanja cene kot pa za masovno povečanje cene študentske prehrane.

Kar zadeva nov razpis, ga bomo opravili enako transparentno, kot smo prvega, sodelovanjem tudi uporabnikov. Bomo pa pri tem pazili na to, da se tisti, ki so bili zbrani v pravem razpisu, ne bodo mogli prijaviti na novega z višjo ceno, kot doslej. To je eden od ukrepov, da ne bi prihajalo do eskalacije cen. Prav tako bomo spremenili oziroma dopolnili pravilnik, ki določa študentsko prehrano oziroma vse v zvezi z njo, kjer bomo določili delež bona v celotni ceni, ki bo na tak način tudi omejeval dviganje cen, ter skupaj s študenti tudi določili maksimalno ceno, kot je bila postavljena tudi že v tem razpisu. Mislím, da je treba tukaj se zanesti na mnenja in stališča predstavnikov študentov, ki nekako ocenjujejo, kaj študenti želijo in kaj zmorejo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Poslansko vprašanje ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo bo postavila gospa Eva Irgl. Prosim.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovani minister za visoko šolstvo! Pred približno dvema mesecema je bilo v medijih zaslediti novice o zastraševanju javnih uslužbencev na vašem ministrstvu, pa tudi nekatera opozorila glede nedopustnih pritiskov, ki jih vodstvo ministrstva izvaja na javne uslužbenke. Prav zaradi tega sem vam decembra 2008 poslala tudi dopis oziroma pismo, v katerem sem vam spraševala o omenjenem šikaniranju uslužbenke znotraj vašega ministrstva. Vaš odgovor sem sicer prejela, ampak kljub dejstvu, da gre za tematiko, ki je po mojem mnenju izjemno pereča in občutljiva, šele nekaj dni nazaj. To kaže pravzaprav na nek ignorantski odnos, ki jih imate do teh vprašanj in do te problematike, kar seveda ni dobro.

Kljub splošnim pojasnilom v vašem odgovoru menim, da še vedno obstajajo nekatera odprta vprašanja in nejasnosti. V odgovoru ste namreč med drugim zapisali tudi naslednjo trditev oziroma ugotovitev, citiram: "Na podlagi vseh zbranih informacij nisem prišel do sklepa, da bi šlo v konkretnem primeru za šikaniranje oziroma za mobing." Zanimivo, kajti iz medijskih zapisov je bilo mogoče razbrati, da naj bi generalni sekretar ministrstva od uslužbenke zahteval

različna poročila o tem, kako je vodila postopek, ki se je nanašal na vpis Nove univerze v razvid visokošolskih ustanov. In še več. Šlo je za prave zasliševalske metode. Med drugim je morala odgovarjati na vprašanje, koga je poznala, da je lahko prišla v službo na ministrstvo, čeprav vemo, da je za to pogoj pač izobrazba in strokovnost, to bi moralo biti edino merilo. Poimensko se je morala tudi opredeljevati do ljudi, ki so bili zaposleni v kabinetu nekdanje ministrice. Zanimivo pri vsem tem pa je, da je omenjeni razgovor z javno uslužbenko, zaposleno na direktoratu, opravil kar generalni sekretar ministrstva, čeprav to ni v njegovi pristojnosti po 19. členu Zakona o državni upravi.

V odgovoru na moj dopis ste obenem tudi odgovorili, da ste si naložili pozornost in nalogo, da boste razmere na ministrstvu po vseh svojih močeh uredili tako, da bodo zagotavljale normalno delovno okolje, ki bo zaposlenim omogočalo tako dobro počutje na delovnem mestu kot tudi kvalitetno opravljanje dela.

Zato me, spoštovani minister za visoko šolstvo, zanima naslednje: S katerimi konkretnimi informacijami ste razpolagali, da ste lahko prišli do takšnega zaključka, saj po nam razpoložljivih podatkih vaš sklep o nešikaniranju ne vzdrži? In drugič: Kako boste v bodoče preprečili, da se takšne kršitve na vašem ministrstvu ne bodo več dogajale? Za odgovor se vam zahvaljujem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod minister.

GREGOR GOLOBIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa za vprašanje. Spoštovane poslanke in poslanci, poslanka, sploh s tem vprašanjem! Poglejte, na ministrstvu, kjer sem dobrih 60 dni, sem naletel na zelo slabo stanje. O tem sem nekaj javno tudi govoril, ker me je zelo presenetilo. In govori zelo veliko o ignoranci tistih, ki so pravzaprav to slabo stanje proizvedli in ga cel mandat najmanj vzdrževali. Tu je šlo očitno za neko dolgotrajno vzdušje strahu in nezaupanja, čudnih napredovanj, očitkov, šikaniranja, tudi mobinga v preteklih letih. Nezasedeni so bili ključni položaji, vodje službe za kadrovske zadeve, za finance, za pravne zadeve ali celo več kot dve leti sektorja za visoko šolstvo, ki je ključen sektor. To so vse kazalci ali pa znamenja, ki potrjujejo tudi drugim pomembnim indikatorjem. V prejšnjem mandatu je to ministrstvo, ki šteje dobrih 130 ljudi, zapustilo 88 ljudi, na novo je pa prišlo 109 ljudi. V prejšnjem mandatu oziroma v lanskem letu je 130 ljudi, zaposlenih na tem ministrstvu,

prebilo na bolniškem dopustu 1.500 dni. To govori dejansko o veliki ignoranci, to govori o nekem strahotnem pomanjkanju občutka za to, kako je treba skrbeti za vzdušje v nekem resorju. In ko sem se s tem seznanil, sem se seveda odločil, kot sem vam napisal, da bo to ena mojih prioriternih nalog. Predvsem zaradi tega, ker želim, da svoje naloge, za katere so Vlada in ministri tudi prisegli pred tem zborom, opravimo kvalitetno. To pa ni mogoče brez sodelovanja, polnega angažiranja zaposlenih na ministrstvu, ki pa morajo v tem smislu biti deležni vse podpore in ustrezne obravnave. Napovedal sem aktivnosti na tem področju. Dobil sem se tudi s sindikati, ki niso imeli nobenega stika z vodstvom ministrstva več let. Še več, osnovnega sporazuma o delovanju sindikata na ministrstvu, noben od dveh zadnjih ministrov oziroma ministra ministrice ni bil pripravljen podpisati. Sedaj bomo tudi to uredili, tako da bo sindikalna dejavnost na ministrstvu dovoljena in pripuščena.

Ob tem sem naročil tudi generalnemu sekretarju, da pripravi strategijo za preprečevanje nekorektnega obravnavanja zaposlenih na ministrstvu kot del ukrepov, ki naj prispevajo k temu, da bi kdorkoli, ki bi se počutil v tem mandatu, kakorkoli nekorektno obravnavanega, bil deležen ustrezne zaščite, obravnave in da bi ljudje, ki to čutijo, bila tudi spodbujeni k temu, da stvari razčiščujejo odprto in zaščiteno v postopkih.

Seveda pa vsako vprašanje nadrejenega uslužbencem v nekih konkretnih zadevah, ki sprožajo dvone in vprašanja, še posebej v primeru, ki ga omenjate, ni mogoče razglasiti za šikaniranje in tudi ne za mobing. To bi privedlo zelo hitro do tega, da bi ministri v parlamentu poslanska vprašanja razglasili za kaj podobnega. Jaz mislim, da v tem konkretnem primeru, ko sem opravil razgovor z vsemi vpletenimi, tudi z osebo, ki je mimogrede jaz nikoli in noben dokument ministrstva ni v javnosti omenil z imenom in priimkom, to je bilo storjeno z druge strani, tudi s človekom, ki je bil obdolžen, da naj bi postopal nekorektno, in tudi s tretjo osebo, ki je bila na sestanku prisotna, pravnikom iz pravne službe, ki je takoj po sestanku naredil tudi zapis tega srečanja. Ko sem vse te dokumente zložil, skupaj in ko sem proučil celotno zadevo nisem mogel pritrditi vprašanju o tem, ali je šlo tu za mobing. Ne nazadnje, mobing po zakonski definiciji pomeni ponavljajoče trpinčenje, ustrahovanje in tako naprej. Šlo je za prvo srečanje te uslužbenke z generalnim sekretarjem, prejšnjim generalnim sekretarjem. Prvo in edino. Zelo nenavadno. In tudi to je odpiralo nekaj vprašanj, ki so bila v tem razgovoru izpostavljena, ne kot nekaj, na kar mora odgovoriti, ampak priložnost, da odgovori

na nekatere nejasnosti pri postopku vpisa v razvid Nove univerze, kar je med tem sodišče ugotovilo, da je bilo storjeno nezakonito. In tudi to nalaga ministrstvu, da mora ugotoviti, kako lahko do takšne nezakonitosti pride.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zahteva za dopolnitev odgovora? Prosim.

EVA IRGLError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Seveda nisem zadovoljna z vašim odgovorom, spoštovani minister za visoko šolstvo. Nezaslišano je, da mobing oziroma šikaniranje opravičujete s preteklimi razmerami na ministrstvu, ko pa ta uslužbenka, o kateri sem prej govorila, tam še sploh ni bila zaposlena. In zato bi vam v nadaljevanju želela postaviti samo še eno vprašanje: Zanima me, ali ste kot predstojnik v zgoraj navedenem ravnanju, ki sem ga prej omenila, generalnega sekretarja, obvestili državno tožilstvo, policijo in pa tudi varuha človekovih pravic, glede na to, da veste, da je po 197. členu Kazenskega zakonika mobing oziroma trpinčenje na delovnem mestu kaznivo dejanje? Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod minister, prosim.

GREGOR GOLOBIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Mislím, da je bilo potrebno v ilustracijo celotne situacije na ministrstvu orisati širše razmere, v katerih se je tudi ta primer zgodil. Jaz v opisanem, kot sem rekel, nisem razbral elementov kaznivega dejanja, ki ga Kazenski zakonik predvideva, ker je osnovna predpostavka tega kaznivega dejanja, da se to ponavlja, da traja dlje časa. Šlo je pa za prvo in edino srečanje teh dveh oseb, pri čemer sama vsebina, potrjena iz več virov, tudi s strani tretje, bom rekel nevpletene, osebe, ne pritrjuje navedbam te uslužbenke o kontekstu tega sestanka. Tako tega nisem storil. Vem pa, da ste vi ob tem ko ste meni zastavili vprašanje, obvestili tudi varuhinjo človekovih pravic. Tako se mi zdi, da v kolikor se bo kakršenkoli postopek nadaljeval, se bodo stvari ustrezno razčistile.

Je pa bilo po mojem prepričanju v interesu ravno te uslužbenke, ker je v tej konkretni zadevi navajala nenavadne stvari v uradnih zaznamkih, ki so del spisa o vpisu Nove univerze v razvid, da je v obdobju dveh dni napisala nekaj uradnih zaznamkov. To so edini uradni zaznamki iz te zadeve, v katerih opisuje dejstva, da so jo večkrat klicali iz kabineta ministrice, da so jo spraševali, kako je s tem

vpisom, apelirali na urgentnost tega vpisa. Ta razgovor je glede na odločitev, ki je bila medtem sprejeta s strani pravobranilstva in kasneje tudi sodišča, bil namenjen zgolj temu, da ona poročilo, ki ga je pred tem dala o poteku postopkov, morebiti po svoji presoji dopolni s svojim mnenjem o teh intervencijah, ki jih je bila deležna. Nenavadno je, da je te stvari tudi sama s temi uradnimi zaznamki izpostavila, kar bi napeljalo in je napeljalo tudi mene v dvom, ali ji je bilo omogočeno, da je ta postopek vpisa lahko vodila v skladu z zakonom in korektno ali ni bila glede tega deležna nekih predpisov s strani vodstva ministrstva. In samo to je bil namen in to je bilo tisto ključno, s čimer se je iskal odgovor na vprašanje, ali gre pri tem spornem vpisu še za kakšno drugo ozadje. Moja namera, da se stvari na ministrstvu uredijo, je trdna in vesel bom podpore tudi vašega odbora in Državnega zbora v celoti pri tem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor bo postavila gospa Renata Brunskole. Prosim.

RENATA BRUNSKOLEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Lepo pozdravljeni obe gospe ministrici, gospoda ministra, spoštovani predsednik Državnega zbora in prisotna kolegica in kolegi!

Gospodarstveniki Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine so na lanskoletnem decembrskem srečanju z ministrom za finance dr. Francetom Križaničem poleg ostalih perečih problemov na področju gospodarstva izpostavili tudi pomembnost umestitve in izgradnje prometne povezave trase tretje razvojne osi na območju Dolenjske in Bele krajine, ki je nujen pogoj za napredek gospodarstva, predvsem na območju Bele krajine, seveda pa enako velja tudi za območje celotne Slovenije, kjer ni kvalitetne prometne povezave, kot je že v preteklosti omenil kolega poslanec Samo Bevk. Trditev gospodarstvenikov in njihov apel pa še posebej drži zato, ker imajo na območju Dolenjske in Bele krajine sedež podjetja, ki veliko pomenijo v širšem slovenskem in mednarodnem prostoru, kot so Krka, Revoz, Trimo, Adria, TPV, Kolpa, Danfos in še ostala podjetja. Poudarek je bil na tem, da območje Novega mesta nujno potrebuje tako imenovani ring oziroma obvoznico okoli Novega mesta in naprej povezavo z Belo krajino, in sicer y krak na eni strani proti Metliki in mednarodnemu mejnemu prehodu Metlika, na drugi strani pa proti Semiču, Črnomlju in mednarodnem prehodu Vinica. Naj povem tudi, da ima Republika Hrvaška že izbranega izvajalca izgradnje hitre ceste od mednarodnega mejnega prehoda Jurovski brod-Metlika

do križišča Novi grad, to je do navezave avtocestnega omrežja Zagreb-Reka-Split. Še posebej pa je izredno pomembna kvalitetna prometna povezava Dolenjske in Bele krajine z osrednjo Slovenijo. O nujnosti in potrebi po poenotenju poteka trase tretje razvojne osi z Dolenjske v Belo krajino sta že v prejšnjem mandatu apelirala na vse tri belokranjske župane in županjo občin Črnomelj, Metlika in Semiča minister za okolje in prostor in minister za promet. Poenotenje trase tretje razvojne osi na južnem delu bi pomenilo osnovo za pripravo prostorskih načrtov poteka trase prometne povezave tretje razvojne osi in osnovo za umeščanje trase v prostor ter na koncu potrditev državnega lokacijskega načrta za to traso s strani Vlade Republike Slovenije.

Poslansko vprašanje gospodu ministru pa se glasi:

3. julija 2008 je prišlo do poenotenja vseh treh belokranjskih občin o poteku trase prometne povezave tako imenovanega južnega dela tretje razvojne osi z Dolenjsko v Belo krajino. Zato vas sprašujem, gospod minister:

Kdaj bo Ministrstvo za okolje in prostor predstavilo konkreten terminski plan priprave prostorskih načrtov poteka trase tretje razvojne osi na Dolenjskem in v Beli krajini, vključno s potrditvijo državnega lokacijskega načrta za to traso?

Zaradi odsotnosti gospoda ministra prosim za ustni odgovor na naslednji seji. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister bo odgovoril na naslednji seji.

Sedaj pa bo poslansko vprašanje ministrici za kulturo postavil gospod Aleksander Zorn.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi! Spoštovana gospa ministrica! Plečnikove tržnice v Ljubljani so bile z odlokom, ki je bil objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije 14. 10. 2008 in je začel veljati 15. 10. 2008, začasno razglašene za kulturni spomenik državnega pomena. Začasna razglasitev velja 12 mesecev. Ta veljavnost začasne razglasitve se lahko podaljša v skladu z 21. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine ali pa se jo spremeni v trajno zaščito.

Zato vas sprašujem: Kakšne so aktivnosti Ministrstva za kulturo v zvezi z začasno razglašenim spomenikom državnega pomena, kot so Plečnikove tržnice, kajti javnosti ste sporočili, da boste odlok umaknili? Kaj to pomeni? Vsi vemo, in javno je povedano, da županstvo Ljubljane želi tam skopati velikansko luknjo in narediti garaže.

Arhitekt Plečnik je do zdaj največji slovenski arhitekt. Je tako rekoč naša identiteta, brez katere si preteklosti in kulturne dediščine ne moremo predstavljati. In to ne samo Ljubljane, pač pa tudi Slovenije. Mesta Ljubljane brez Tromostovja, Tržnice in še marsičesa tako rekoč ne bi bilo. Poseg v tak spomenik je poseg proti kulturi. Ne gre z garažami za kakšno dodano vrednost, pač pa za barbarizacijo prostora v imenu kapitala. Kajti z garažami se služi.

Zato vas sprašujem: Na katero stvar se boste v tem konfliktu interesov postavili, gospa ministrica? Na stran kulturne dediščine ali na stran garaže in kapitala? To je zelo pomembno.

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa ministrica za kulturo. Prosim, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala lepa. Lep pozdrav.

Hvaležna sem, gospod Zorn, da ste postavili to vprašanje, ker imam priliko in možnost, da razjasnim stvari, ki ne gredo v smer, na katero stran se ministrstvo postavi, ampak povsem drugam. Jasno je, da se postavi na pravo stran. To se pravi, da ne odloča med tem, ali bodo tam sploh garaže, ali bo tam sploh kanalizacija, ali bo tam vodovod ali karkoli. Ministrstvo se v tem primeru ne odloča in arbitrira o tem, ali bodo tam garaže ali ne, ampak se ukvarja s tem, da karkoli se tam zgodi, mora upoštevati integriteto sedaj že veljavnih predpisov, kamor spada tudi zaščita Plečnikovih arkad, in predvsem arheologije - zelo dragocene in bogate arheologije, kar pomeni, da se v ta prostor ne sme posegati.

Vaše vprašanje se je začelo z vprašanjem o tem, kaj pomeni ta odlok oziroma kaj bo ministrstvo naredilo z začasnim odlokom, ki ga je, zanimivo, tik pred volitvami podpisal prejšnji minister. Problem je v tem, da ta začasni odlok ni potreben, ker ta prostor je že zaščiten. Je že zaščiten, in to z odlokom o razglasitvi srednjeveškega mestnega jedra, stare Ljubljane in grajskega griča za kulturni in zgodovinski spomenik ter naravno znamenitost. In o tem sem govorila tudi s pobudniki civilne iniciative "Tržnice ne damo" in sem jim jasno povedala: Plečnika ne damo. Ampak tu ga noče nihče vzeti zaradi tega, ker je zaščiten. In strinjam se z vami v celoti, ko pravite, da gre tu za eno najpomembnejših dediščin, recimo, bolj sodobnega časa v Sloveniji.

Ta začasni odlok, če ga imenujemo odlok ministra Simonitija, je zelo širok in zelo strog v tem smislu, da če bi se ta trenutek na tistem prostoru, recimo, zamašila

kanalizacija, če banaliziram, tako rekoč ne bi smeli in ne bi mogli posegati niti v ta prostor. Ta radikalnost ministrovega odloka je najbrž izhajala iz njegove lastne odločitve, ker na ministrstvu niso vedeli, da se je pripravljala oziroma Zavod za varstvo kulturne dediščine tudi tu ni sodeloval. Zanimivo pa je, da se s tem odlokom oziroma s to smerjo ni strinjal niti sam dr. Damjan Prelovšek, direktor Direktorata za kulturno dediščino na Ministrstvu za kulturo, pri čemer vemo, da je na področju Plečnika v pozitivnem smislu bolj papeški od papeža. Je strokovnjak in je celo sodeloval na arhitekturnem natečaju, ki se je ukvarjal s celotno površino in usmeritvami nadaljnjega razvoja tega prostora.

Skratka, lahko zgolj in samo ponovim, da Ministrstvo za kulturo ve, da Plečnika ne damo, da je tisti del arkade, celoten predel, zaščiten in da karkoli se bo v nadaljevanju dogajalo, se bo dogajalo v smislu nadaljnje zaščite tega prostora oziroma arhitekture in dediščine. Je pa res, da se pripravljata tudi še višji nivo zaščite Plečnika v Sloveniji, predvsem pa v Ljubljani, pravzaprav s tem namenom, to misijo ali to poslanstvo je imel že sam dr. Prelovšek, ko je prišel na ministrstvo, kot pravim, znani plečnikolog, eden boljših v Sloveniji. Vendar procesi te zakonodajne zaščite Plečnikove dediščine so očitno bolj zahtevni, kot si je v prvem trenutku mislil, tako da bo to v nadaljevanju dokončal. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, gospod Zorn.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa, gospa ministrica. V nekem smislu ste odgovorili dobro. Plečnika zaščititi je seveda odlična parola. Res pa je, da Plečnik niso samo arkade na področju tržnice, pač pa tudi prostor tržnice same. In ta, kakor sem razumel iz tega odgovora, ni predmet zaščite, kakor jo razumete vi.

Zato še enkrat vprašujem: Ali boste pred radikalnimi posegi, kar je lahko velikanska garaža, o kateri je županstvo direktno v javnosti govorilo, ali boste pred temi radikalnimi posegi zaščitili tržnico? Kajti zgodilo se bo, da bo ta gradnja po naših izkušnjah s takšnimi gradnjami trajala vrsto let in da tržnica ne bo nikoli več ista kot je bila. Vrsto let preprosto zato, ker je spodaj najdišče in bodo veseli arheologi najmanj štiri leta žličkali po razbitinah in potem se bo pojavilo še kaj, medtem bo morda spremenjen proračun mesta, kriza bo večja, podaljšalo se bo to tako, kot se je NUK, kjer zeva jama že vrsto let, kakor je Šumi, kakor je Bežigranski dvor, kakor je še marsikaj. In tako bodo cele

generacije opeharjene, da bi še imele tržnico in nekatere tega ne bodo nikoli več doživele.

Zato vas sprašujem: Ali boste v celoti zaščitili ta Plečnikov spomenik ali samo njegove dele? Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Kot sem že rekla, potekal je natečaj arhitekturni, kjer so sodelovali tudi varovalci Plečnikove dediščine in določili tudi možne posege. To, ali bo tam tržnica ali ne, ni v domeni Ministrstva za kulturo, v domeni države je, da pove, kje in do kod lahko gredo posegi. In kot pravim in kot je bilo rečeno, posegi se ne bodo zgodili in se ne smejo zgoditi tam, kjer je že danes zaščita jasna. Seveda so pa možnosti, in natečaj jih je podal, da se v domeni Pogačarjevega trga, mislim, da tudi v domeni drugih mejnih prostorov, lahko spreminjajo, posegi so možni. V vsakem primeru to, o čemer ste govorili, to se pravi, ali bo garaža ali ne, ni vprašanje Ministrstva za kulturo. Na to odgovarja mesto, ki ima svoje načrte, država pa je tista, da ga pri tem lahko omeji tam, kjer posega v dogovor, kaj se sme. In kaj se ne sme in mi smo rekli, da v Plečnika se ne sme posegati.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Boste predlagali razpravo, gospod Zorn? Prosim, izvolite.

ALEKSANDER ZORN: Predlagam razpravo. Če bo ministrstvo ta odlok umaknilo, je neposredno vpleteno v to, da bo tam nastala garaža. To je jasno. Kljub temu da vi govorite o neki širši in prvotnejši zaščiti, županstvo čaka samo to, da se ta odlok umakne. Ker gre za izredno pomembno problematiko, povedal sem, da je povezana z našo kulturno identiteto, predlagam razpravo v smislu Poslovnika. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. O vašem predlogu bomo glasovali v četrtek v sklopu glasovanj. Za vprašanje je na vrsti gospod Bogdan Barovič. Minister za zunanje zadeve je odsoten. Boste vprašali kljub temu?

BOGDAN BAROVIČError! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Z velikim veseljem. Vprašanje je pravnoformalno zaradi procedure v tem parlamentu namenjeno zunanjemu ministru, v bistvu pa je namenjeno Vladi, vsem ministricam in ministrom, predvsem pa informacija Slovenkam in Slovencem.

Ko je bila Slovenija v predpristopnih in pristopnih pogajanjih z Evropsko unijo, jo je Evropa uradno opozorila v primeru oglejskega sporazuma, "ti, ti, če ne boš podlegla in ravnala hlapčevsko, ne boš šla v Evropo." In ni šla v Evropo. Ko so Italijani zahtevali reševanje vprašanja optantov, je Slovenija sedela v čakalnici in čakala. Ni šla v Evropo, čeprav je izpolnjevala vse pogoje. Potem je nastal problem vstopa Slovenije v Evropsko unijo s sosedi Avstrijci. Ni šla. Čakala je in čakala. Nobeno od teh vprašanj ni bilo bilateralno. Ja, bilo je bilateralno. Evropa versus ali nasproti Sloveniji. Optanti, Italijani, strici. Nenadoma Slovenija naredi enako. Slovenija se čuti ogroženo, ve, da ni prav, kakršno ravnanje je, nasprotuje vstopu Hrvaške v Evropsko unijo. Nenadoma to ni več vprašanje Evropa proti Hrvaški, čeprav je Slovenija članica, polnopravna in kvalitetna Evropske unije, ampak je nenadoma to bilateralno, po slovensko lepo rečeno, dvostransko vprašanje. Takšne sramote v Sloveniji nisem nikdar pričakoval in tudi Slovenska nacionalna stranke ne.

Spoštovane gospe in gospodje, nadaljnji primeri: Ciper, Grčija, blokada Turčije, ki si od leta 1963 prizadeva. Evropsko vprašanje, ne bilateralno. Naslednja vsebina. Evropa je Grčijo pet let držala, ni bilo bilateralno vprašanje zaradi Turčije, ne. Evropa je držala Grčijo, "ne smeš v Evropo". Grčija blokira Makedonijo zaradi samega imena. Vprašanje je zelo jasno. Broek, evropski komisar je obtožil Slovenijo izsiljevanja. Ali je Vlada obtožila Broeka, da si kaj takšnega ne sme privoščiti? Hannes Swoboda je izrazil zgroženost nad mnenjem Slovenk in Slovencev. Ali je Slovenija kaj storila proti temu, ali je obtožila Swobodo, kako grdo govori o Sloveniji?

Ali gre po mnenju države, sprašujem, za bilateralno ali multilateralno vprašanje?

Zanima me, kaj bo država Republika Slovenija storila ob tem, da je ob glasovanju v evropskem.../izklop mikrofona./..

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Barovič, žal, ampak vaš čas je potekel. Hvala lepa. Naslednje vprašanje bo postavil gospod Franc Jurša ministru za promet.

FRANC JURŠAError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Gospe ministrici, gospodje ministri, kolegice in kolegi! Rad bi postavil vprašanje ministru za promet.

Inšpektor za železniški promet je v letih 2006 in 2007 na območju občin ob železniški progi Pragersko-Hodoš opravil pregled cestno-železniških prehodov, kar ni nič narobe.

Ugotovil je, da ne ustrezajo določbam pravilnika za lokalne kakor tudi za regionalne oziroma državne ceste. Inšpektor je občinam izrekal globe po 400 evrov za prehod, kar za nekatere občine pomeni več tisoč evrov. To pa ni vse. Če bi ostalo pri teh, ne bi bilo problemov oziroma tudi jaz danes ne bi tu razpravljajal.

Vprašanje gospodu ministru se glasi: Zakaj inšpektor kljub temu, da je v pripravi državni lokacijski načrt za elektrifikacijo železniške proge Hodoš-Pragersko, v katerem je zajeta celovita preureditev vseh spornih železniških prehodov in se predvideva njihov sprejem v letošnjem letu, se pravi sprejem državnega lokacijskega načrta, vztraja pri takojšnji izvršitvi odločb in s tem preureditvi prehodov?

Preureditev prehodov predstavlja za občine veliko finančno breme, cca 70.000 evrov na en prehod, sploh za tiste, ki imajo na svojih cestah več takšnih prehodov. Za nekatere občine, tudi za občino, iz katere izhajam, je to skoraj milijon evrov. Ob tem je potrebno poudariti, da so na vseh teh prehodih nameščene tudi zapornice, ki delujejo, zato varnost nikakor ni ogrožena.

V tem času pa je bil sprejet tudi novi pravilnik o nivojskih prehodih, ki določa novi 10-letni rok za ureditev prehodov. V tem času pa bodo zagotovo izvedena dela v sklopu lokacijskih načrtov oziroma lokacijskega načrta. Vlaganja občinskih sredstev v ureditev(?) prehodov, ki se bodo urejali z lokacijskim načrtom, ekonomsko ni upravičeno oziroma je v nasprotju z načeli dobrega gospodarja.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister Vlačič imate besedo za odgovor.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala za vprašanje.

Vaši predlogi so pravzaprav življenjski. Kot resorni minister razumem težave lokalnih skupnosti v zvezi z odločbami Prometnega inšpektorata Republike Slovenije o ureditvi nivojskih prehodov. Nedvomno predstavljajo veliko finančno breme za občine in za pravočasno zagotovitev občinskih proračunskih sredstev seveda tudi finančno zavezo ostalih upravljavcev. Prometni inšpektorat Republike Slovenije je v resorju Ministrstva za promet, vendar je neodvisni organ. Ne smem in ne želim vplivati na njegove odločitve.

Vsekakor pa vas moram v izvajanju popraviti samo v tistem delu, kjer se sklicujete na Pravilnik o nivojskih prehodih, ki res določa 10-letni rok za ureditev prehodov, vendar so bile odločbe izdane večinoma v januarju 2007, pravilnik pa je bil sprejet avgusta 2008. To je po izdaji teh

odločb. Ne glede na omenjeno, pa so lahko postopki daljši. V postopkih so bile občine pozvane, da se izjasnijo, v večini primerov so se tudi odzvale, da imajo možnost za podaljšanje, torej so lahko podale vlogo za podaljšanje tega časa. V primeru vlog so bile le-te podaljšane do 30. 9. 2008. Če zavezanci niso zaprosili za podaljšanje, je bil izdan sklep o dovolitvi izvršbe, zato so bili v mesecu januarju 2009 izdani sklepi o dovolitvi izvršbe z rokom 30. 10. 2010. Povedano drugimi besedami, če do konca oktobra tega leta ne bo izvršena odločba, je predvidena tudi kazen.

Na koncu bi želel še enkrat poudariti, da razumem, kar govorite, vendar ne morem vplivati na odločitve Prometnega inšpektorata Republike Slovenije.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala za odgovor. .../Oglašanje iz dvorane./... Prosim, izvolite gospod Barovič.

BOGDAN BAROVIČError! Bookmark not defined.Error!
Bookmark not defined.: Hvala.

Ne glede na to, spoštovani gospod podpredsednik, da sem mogoče prekoračil 25 ali 27 sekund dovoljenega časa, sem tako kot vsi ostali poslanci, sploh ker sem v tretjem mandatu, vsaj vreden toliko, da mi dopustite, da povem, kakšen odgovor želim. Jaz vas spoštujem in bi pričakoval od vas, da me to vprašate, kot ste mojega kolega tik pred menoj. Gospod Plevelj je rekel, da mi to ne pripada, ker sem prekoračil čas in da bi moral v okviru svojega časa to povedati. Ni to fer in ni to pošteno do vseh poslancev. Meni je vseeno, ker vidim, da se vsem "fučka". Jaz ne potrebujem odgovora. Mislim pa, da je prav, da da tako pisni kot ustni odgovor in še po drugem odstavku 247. člena za Slovenke in Slovence! Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Barovič vaša pripomba ni bila utemeljena. Imeli ste čas v okviru poslovnih določb in v okviru tega časa ste imeli možnost tudi povedati, ali želite ustni odgovor na naslednji seji ali ne.

Vprašanje bo postavil gospod Peter Verlič ministru za promet.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani gospod minister! V svojih dosedanjih javnih nastopih ste kar nekajkrat problematizirali sistem vinjet, ki so bile uvedene na slovenskih avtocestah, pri čemer ste izpostavili predvsem finančni vidik, se pravi problem

finančnih prilivov. Najbrž je vsem tukaj jasno, da je Slovenija z uvedbo vinjet postala bolj dostopna, bolj mobilna, bolj pretočna, za primerno ceno brez ovir. Vinjete so tudi ekološko bolj sprejemljive, ker ni nepotrebne čakanja pred cestninskimi postajami. Avtoceste torej niso več luksuz, niso nadstandard, ampak normalni del prometnega sistema, namenjen široki uporabi. Vsi ti pozitivni učinki se lahko tudi finančno vrednotijo in prepričan sem, da bi ekonomska analiza, ki bi upoštevala te širše vidike, po mojem prepričanju zagotovo pokazala, da je s tem postal prometni sistem države bolj finančno vzdržen. V povezavi s tem vas zato sprašujem:

Koliko je bilo pobrane cestnine za osebna vozila v letu 2007, ko še nismo imeli vinjet in koliko v letu 2008, ko smo prišli na nov sistem cestninjenja?

Ali je bilo pobranih več cestnin ali manj?

Kakšne so bile napovedi odplačevanja kreditov, če vinjet ne bi imeli, se pravi, če bi obdržali obstoječi sistem cestninjenja?

Kako ocenjujete bodoče finančno vzdržnost in odplačevanje kreditov v luči klestenja stroškov, ki je uspel upravi Darsa, recimo, z znižanjem zadnjega razpisa kar za 24 milijonov evrov?

Ali boste kot minister za promet z vidika bilance države upoštevali tudi koristi državljanek in državljanov, ki smo z vinjetami pridobili vse te pozitivne učinke, o katerih sem govoril? Ali boste pri finančni vzdržnosti popustili lobijem in gledali ozke ekonomske interese, ki bodo zahtevali več sredstev za Dars, in s tem zopet popustili in odprli prosto pot ponudnikom, ki si samo želijo, da bi bil letni program v čim višjem znesku sprejet? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, imate besedo.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala za vprašanje. Zadnja sprememba cestninskega sistema od 1.7.2008 je bistveno spremenila cestninjenje v Sloveniji. Cestninski prihodki iz tako imenovanega klasičnega cestninskega sistema, daljinskega, ki smo ga imeli prej, so v zadnjih letih naraščali predvsem zaradi odvisnosti od odpiranja novih kilometrov, torej v povezavi z odpiranjem novih avtocestnih krakov in tudi v odvisnosti od naraščanja osebnega in tovornega prometa. V navedenem obdobju so prihodki iz naslova cestninjenja v povprečju rasli za 12% na leto. V absolutnem znesku so v tem obdobju iz pobranih 111 milijonov v letu 2003 po tem klasičnem sistemu narasli na 175 milijonov v letu 2007.

Predvsem zaradi cestninskega sistema, ki je na določenih delih omrežja omogočal brezplačno vožnjo oziroma izogibanje plačilu cestnine, je Dars uspel cestniniti zgolj približno 70%. S 1.7.2008 je Dars pričel cestniniti osebna vozila s pomočjo vinjet. V prodaji so bile polletne vinjete z veljavnostjo 6 mesecev. V prvih šestih mesecih je bilo prodanih 2 milijona 362 tisoč 996 kosov vinjet, pri čemer je bila prodaja v mesecu juliju okoli 50% vse prodaje, v avgustu 30%, preostanek pa je odpadel na mesece do konca leta. Skupaj s tovornimi vozili smo zbrali leta 2008 207 milijonov evrov.

Treba je poudariti naslednje. Iz naslova vinjet je bil v letu 2008 zabeležen denarni priliv v višini 68 milijonov evrov. Dars je leta 2007 v istem obdobju pobral 66 milijonov evrov (govorim o R-1 in R-2). Vaše vprašanje je pretkano in zvito. Če vam direktno odgovorim s številkami, potem je leta 2007 bilo od osebnega prometa 98,9 milijonov, leta 2008 pa 117 milijonov. Na prvi pogled izgleda, da imate prav. Vendar gre za neprimerljive številke. Ne gre samo za jabolka in hruške, ampak gre za jabolka in lubenice, če mene vprašate. Pol leta je bil star sistem, pol leta pa polletne vinjete. Tako je zelo težko primerjati star sistem pa vinjetni sistem, ki je veljal samo pol leta, in so bile v prodaji samo polletne vinjete. Naj samo omenim, da so bile projekcije, ki so bile pripravljene pri prodaji vinjet, da bo prodano preko 3 milijone vinjet. Prodano jih je bilo precej, precej manj.

Uvedba vinjetnega sistema je prinesla nekatere pozitivne učinke, ki jih navajate. Nesporno pa je, da s trenutnim cestninskim sistemom ni mogoče generirati dovolj velikih finančnih virov, da bi servisirali že nastale dolgove Darsa. To je bil tisti alarm, ki je mene prav posebej opozoril, da je treba nekaj bistveno spremeniti. Naslednji problem, ki so ga prinesle vinjete, je, da je Evropska komisija v zvezi z uvedbo vinjet 2. 10. 2008 naslovila na Slovenijo uradni opomin in nam očitajo kršitev 12. člena pogodbe evropskih skupnosti, ki prepoveduje diskriminacijo glede na državljanstvo. Zaradi uvedbe postopka pred Evropsko komisijo se je nadaljevalo z naslednjim negativnim učinkom vinjetnega sistema. Namreč Evropska komisija je zadržala sredstva za odsek Slivnica - Draženci. Brez sprejete odločbe sofinanciranja avtocestnega odseka Slivnica - Draženci, brez tega odseka je ogroženih še dodatnih 88 milijonov iz kohezijskega sklada. Kar nekaj težav je bilo predstavljenih s tega področja.

Na Vladi smo zaradi tega predlagali ustanovitev posebne skupine, ki mora dati predloge za ukrepe za zagotavljanje vzdržnosti nacionalnega programa izgradnje avtocest, predloge virov sredstev za izvajanje osnovnega, dodatnega programa in

pa razvojnih osi in pa analizo obstoječega sistema cestninjenja vseh vozil. Gre za ekspertno delovno skupino, katere rezultate pričakujem 31. januarja.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želite dodaten odgovor? Prosim, gospod Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa za vaš odgovor. Ni bil namen postaviti zvito in pretkano vprašanje, ampak preprosto samo, ali je bilo zbrano več cestnin ali pa manj. Pri tem pravzaprav se tukaj denar sešteva od vinjet in pa od tovornih vozil. Samo to je bila želja. Seveda sem z odgovorom deloma zadovoljen. Zadovoljen sem v tistem delu, v katerem ste povedali, kar smo tudi vedeli in smo se zato tudi lotili spremembe sistema cestninjenja. To mi je všeč, kajti tudi sistem cestninjenja, ki je bil prej, je bil nepošten in nepravilčen. In upam si trditi, da celo bolj, kot je ta, ki ga imamo sedaj.

Na en del vprašanja pa mi niste odgovorili. Zanima me predvsem ta finančna vzdržnost z vidika države, ne samo z vidika Darsa. Prepričan sem, da finančno vzdržnost Darsa ne omogočamo samo z ukinitvijo vinjetnega sistema, ampak tudi s tem, da se lotimo stroškov.

In tukaj je bil tisti drugi del vprašanja kako se boste lotili in ali ocenjujete za pozitivno, da se je uprava Darsa lotila tega tam, kjer je treba, pri razpisih. Trdim, da ko se zniža razpis za 24 milijonov evrov, da smo s tem finančno vzdržnost močno povezali. In tukaj sem pogrešal dodatni del odgovora. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister, izvolite za dodaten odgovor.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala za dodatno vprašanje. Zdaj šele razumem, kaj ste pravzaprav želeli s tem zadnjim vprašanjem: Kako na finančno vzdržnost Darsa vplivajo pritiski različnih lobijev?

Poglejte, tisti, ki bi želel kaj drugega od tega, kar ste povedali, da se za čim manj denarja zgradi čim več kvalitetnih cest in avtocest v Republiki Sloveniji, mislim, da ne spada v to dvorano ali pa na ministrstvo ali na Dars. Tako se v tem smislu popolnoma strinjamo in se bom boril za to, da bo denar naših davkoplačevalcev čim bolj smiselno uporabljen in bom podpiral vse dejavnosti, ki gredo v to smer.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Naslednje vprašanje bo postavil gospod Franc Bogovič ministru za finance. Prosim.

FRANC BOGOVIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Lep dober večer, spoštovani podpredsednik, spoštovani ministrici, ministri!

Spoštovani minister za finance, danes so vam bila že postavljena vprašanja, zato bom poskušal biti čim bolj kratek.

Glede na to, da smo 11. novembra v Državnem zboru sprejeli Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih financah, ki omogoča dodatno zadolževanje države za financiranje posojil in kreditnim institucijam, zavarovalnicam, pozavarovalnicam, omogoča se odkup terjatev kreditnih institucij, tudi kapitalske naložbe, omogoča se tudi izdajaj poroštev za obveznosti iz naslova zadolžitev kreditnih institucij in na tej osnovi sta bili izdani dve uredbi o merilih in pogojih za izdajo porošstva oziroma za odobritev posojil.

Zato me zanima: Koliko kreditnih institucij je že posredovalo vlogo za pridobitev porošstva Republike Slovenije na vašem ministrstvu? Koliko sklepov o izdaji porošstva je Vlada že sprejela? Koliko kreditnih institucij je že posredovalo vlogo za odobritev posojil na vašem ministrstvu in koliko teh prošenj je bilo pozitivno rešenih oziroma kako ti ukrepi v praksi delujejo?

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod minister za finance, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, za relevantno vprašanje.

Ministrstvo za finance je na osnovi sprejetega zakona sprejelo podzakonski akt, ga uskladilo z Banko Slovenije, z Evropsko centralno banko in z Direktoratom za konkurenčnost pri Evropski komisiji. Na osnovi tega je potem pripravilo vozni red izdaje garancij in ga objavil na spletni strani. To je postalo aktivno tik pred božičem.

V obdobju od božiča do danes sta se za garancije zanimali dve večji slovenski banki, vendar vloge nista vložili po oceni finančnih ekspertov zaradi tega, ker se čaka na izdajo obveznic Republike Slovenije. Ta je v teku. Cena obveznic bo potem pokazatelj cene, po kateri bodo lahko finančne institucije z garancijo države konkurirale na evropskem medbančnem kreditnem trgu. Če ta projekt ne bo stekel, imamo pripravljen že drugi projekt, tudi s

podzakonsko regulativo, usklajeno z domačo centralno banko, evropsko centralno banko in direktoratom za konkurenčnost pri Evropski komisiji, kjer bo država direktno kreditirala banke, ki bodo naprej s količnikom, večjim od ena, kreditirale realno gospodarstvo. Vendar tudi za to je potrebno pridobiti dodatna sveža sredstva.

Projekt, ki teče sedaj, je takšen, da so ta sredstva ročnosti tri do pet let, se pravi, to bodo kvalitetna srednjeročna sredstva, ki bodo omogočala kvalitetnejše kreditiranje gospodarstva. Mi bomo seveda spremljali njihov plasma in v skladu z zakonskimi dolžnostmi tudi informirali Državni zbor, čim bo ta projekt stekel. Se pravi, vse je v kritični fazi, čaka se na to izdajo. Od te izdaje bo precej odvisno. Če ne bo stekla v takšni obliki, imamo pripravljene tudi že alternativne poteze. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Colarič. Postavil bo vprašanje ministru za šolstvo in šport.

ANTON COLARIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči, ministrice in ministri, kolegice in kolegi!

Šport je bolj redka tema v temu parlamentu, vendar po mojemu mnenju ne nepomembna. Konec koncev se že nekaj let odpirajo vprašanja ureditve statusnega položaja vrhunskih športnikov in njihovih trenerjev. Še posebej se ta problematika pojavi vedno po vsakokratnih olimpijskih igrah, kjer smo po navadi uspešni v mnogih panogah, ki pa po navadi niso dovolj komercialno zanimive za sponzorje. Tudi po zadnji olimpijadi je bilo tako. Pojavljale so se mnoge, tudi nepreverjene, zadeve, vendar mislim, da ja čas, da se zadeve počasi dokončno uredijo. Čeprav po meni znanih podatkih obseg javnih sredstev za vrhunski šport v Sloveniji v zadnjem času raste, financira se tako preko državnega proračuna, fundacije za financiranje športnih organizacij in ne nazadnje lokalnih skupnosti. V zadnjih letih se je tudi delno prilagodil šolski sistem glede opravljanja obveznosti športnikov, uredilo se je zdravstveno varstvo in različna zavarovanja za športnike. Veliko je tudi športnih štipendij za mlade perspektivne športnike, na nacionalni ravni pa je vzpostavljen tudi sistem zaposlovanja najboljših športnikov in njihovih trenerjev v državni upravi, predvsem na Ministrstvu za obrambo.

V letu 2007 je Olimpijski komite Slovenije uvedel tudi financiranje vrhunskih športnikov preko posebnega sklada, v katerega so vključeni športniki, ki dosežejo medalje na

olimpijskih igrah in svetovnih prvenstvih v športih, ki so na programu olimpijskih iger. Mimogrede, Ministrstvo za šolstvo in šport pri financiranju tega sklada ne sodeluje. Vsaj v prejšnjem mandatu ni. Ne glede na to dejansko stanje sprašujem ministra za šport:

Kako načrtujete ureditev statusa vrhunskih športnikov in njihovih trenerjev med in po končani športni karieri?

Do kdaj naj bi se predlagale ustrezne rešitve? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod minister dr. Lukšič.

DR. IGOR LUKŠIČ: Gospod predsedujoči, hvala za besedo. Dragi poslanci, poslanke. Hvala za vprašanje. Tudi po mojem prepričanju je prav, da spregovorimo čim večkrat o športu, ki je v primerjavi z drugimi sferami verjetno premalokrat deležen javne besede in pozornosti.

Ena izmed prioritetenih nalog, ki smo si jo zastavili od začetka mandata, je tudi ureditev statusa vrhunskih športnikov. Po oceni večine akterjev je v osnovi ta status dobro urejen. To sem tudi sam ugotovil po pregledu ukrepov, ki so že v igri. Vendar je tu priložnost, da ta status še izboljšamo in dopolnimo z nekaterimi ukrepi. Pri tem smo upoštevali predvsem dve stališči, ki sta nekako v igri. Prvo je to, da je za vrhunske športnike treba v bodoče storiti več. In drugo, da ukrepi, ki bodo sprejeti, morajo biti zadostni, ampak ne smejo vrhunskih športnikov preveč privilegirati v smislu pravičnosti.

Pogoji in status vrhunskih športnikov v času njihove aktivne športne poti so dobri, tudi po mnenju Olimpijskega komiteja Slovenije in komisije športnikov. Vrhunskim športnikom država zagotavlja socialno in zdravstveno varnost, nadstandardno zdravstveno zavarovanje, štipendije, prilagajanje šolskih obveznosti, posebne organizacijske oblike izobraževanja, kot so športni oddelki v gimnazijah, zaposlovanje v državni upravi, urejen status poklicnega športnika in s tem možnost, da celotna športna kariera predstavlja tudi delovno dobo. Med dosedanjimi podporami gre izpostaviti predvsem, prvič, zaposlovanje v državni upravi, o čemer je gospod poslanec govoril. S tem ukrepom je predvideno, da naj bi do leta 2015 ta status pridobilo do 200 športnikov in trenerjev - trenutno je v tem statusu 126 športnikov. Torej možnost zaposlitve v državni upravi za nedoločen čas po končani športni karieri. Drugič. Izjemna pokojnina za posebne zasluge na področju športa. Žal je v tem statusu samo 11 športnikov, medtem ko je drugih zaslužnih s področja kulture, umetnosti in znanosti več kot 400.

Naše stališče in temeljna ideja je, da spodbujamo športnike, trenerje, klube in zveze pri odločitvi in odgovornosti, da se športniki med kariero izobražujejo za poklic in da športnikom po končani karieri pomagamo, da nadaljujejo kariero v svojem športu, v svojem poklicu ali pa se preusmerijo. Tako želimo, da športniki tudi po koncu kariere ostanejo aktivni. Skladno z našim prepričanjem in dosedanjimi razpravami tako razmišljamo predvsem v naslednjih smereh. Prvič, da se vrhunskim športnikom zagotovi možnost pridobitve takšne usposobljenosti, ki bi jim omogočila, da postanejo trenerji. Ta usposobljenost je neka posebna kategorija, ki je že institucionalizirana in jo je treba samo izrabit. Drugič, da se vrhunskemu športniku podeli začasna štipendija v trajanju do največ pet let, ki bi omogočila dokončanje visokošolske ali univerzitetne izobrazbe po končani karieri, se pravi tistim, ki jim to ni uspelo v času kariere.

Treba bi bilo dopolniti zagotavljanje brezplačnih zdravstvenih pregledov in prilagajanje študijskih obveznosti na univerzah, tudi z možnostjo študija na daljavo.

In četrtič. Po vzoru Zakona o službi v Slovenski vojski, kar opredeljuje 65. člen tega zakona, bi lahko uvedli pravico do povračila prispevkov iz plač in na plače v breme ministrstva za prva tri leta zaposlitve oziroma .../Opozorilni znak za konec razprave./... za pet let, kjer se zaposli vrhunski športnik za deset let.

O uvedbi rent za enkrat ne razmišljamo, ker mislimo, da so ti ukrepi zadostni.

Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Naslednji bo postavil poslansko vprašanje gospod poslanec Miro Petek ministrici za kulturo.

Prosim.

MIRO PETEK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Vsem prisotnim lep pozdrav!

Moram reči, da sem vesel, da je bilo moje vprašanje uvrščeno na današnjo sejo Državnega zbora, ker je zelo težko prišlo skozi to ozko sito vodstva Državnega zbora, čeprav gre za vprašanje, ki se nanaša na Opero in balet. To pa sta instituciji nacionalnega pomena.

Vprašanje pa je takšno: Z Odlokom o spremembah Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana, ki je začel veljati 13. januarja letošnjega leta, je prišlo do uveljavitev sprememb na področju pogojev za imenovanje ravnatelja tega javnega

zavoda. Pred uveljavitvijo navedenih sprememb na področju zahtevanih pogojev, ki jih mora izpolnjevati kandidat, je bil eden izmed pogojev za ravnatelja, da ima ustrezno univerzitetno izobrazbo umetniške ali humanistične smeri. Z uveljavitvijo sprememb v tem delu mora kandidat za ravnatelja poslej izpolnjevati naslednji pogoj: da ima univerzitetno izobrazbo ali visoko strokovno izobrazbo. Ta sprememba, to je zniževanje pogojev izobrazbe za ravnatelja tako pomembne institucije, kot je Opera in balet, je glede na poudarjanje strokovnosti pri kadrovanju milo rečeno nerazumljivo. S to spremembo se je poseglo tudi v spremembo sestave sveta omenjenega javnega zavoda. Sedanje število članov sveta se poveča na sedem, od pet članov na sedem. Tako pet predstavnikov imenuje ustanovitelj, to je Vlada, od tega enega po novem imenuje Mestna občina Ljubljana, dva predstavnika pa imenujejo delavci.

Na podlagi vsega navedenega vas, gospa ministrica, sprašujem: Zakaj je Ministrstvo za kulturo za ravnatelja tako pomembne institucije kot je Opera in balet Ljubljana predlagalo znižanje pogoje izobrazbe?

Kakšni so bili kriteriji pri pripravi tega predloga in teh sprememb?

Ali ste pri pripravi tega predloga sprememb sodelovali tudi s predstavniki sindikata GLOSE?

In končno, ker je poslej v svetu zavoda tudi predstavnik Mestne občine Ljubljana, vas sprašujem: V kakšnem delu Mesto Ljubljana sofinancira Opero in balet? Hvala za vaš odgovor.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala lepa. Ne glede na zgodovino tega poslanskega vprašanja, jaz sem vesela, da ste mi ga postavili, enostavno zaradi tega, tako kot že v prejšnjem primeru tudi v tem mogoče gre za nesporazum oziroma za nedetajlno branje in razumevanje nekih norm, ki tudi v tem primeru so zagotovo v prid javnega zavoda, da ne govorim slovenski identiteti in ohranjanju kulture.

Kaj se namreč dogaja v Operi? Več, kot že sami vemo, pa, recimo, na Ministrstvu za kulturo tako rekoč trkajo na vrata različni sektorji, različni predstavniki oziroma različne interesne skupine iz Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet v Ljubljani s svojimi problemi, hkrati še več, to mi sami povedo, beremo tudi v sredstvih javnega obveščanja. Gre za inštitucijo, ki ni v zavidljivem položaju. Po eni strani zaradi tega, ker se sooča oziroma ker se jo plombira v tem smislu, da se jo gradi, dograjuje in da je ta investicija zelo zahtevna, predvsem pa je bila podvržena tudi številnim

revizijam in celo v zadnjih trenutkih, ko sem prišla na ministrstvo, podvržena apelom, naj gradnjo ustavimo, ker ni vodena prav oziroma ne bo zagotavljala tistih optimalnih učinkov, zaradi katerih se ta, mislim, da že 36 milijonov evrov vredna investicija, izvaja.

Po drugi strani je precej težav s samim, ne bom rekla s krizo, ampak z nezadovoljstvom znotraj ansambla, ki se resda v tem, sedaj ko gosti po drugih različnih koncertih Ljubljane, zelo neprimernih, preplačanih, slabo planiranih in tako naprej, znajde v zelo nezavidljivem položaju. Prizadeti so zaradi nepravilnega ali pa za njih neustreznega zasedanja vlog in tako naprej. Ogromno je problemov, v katerih je ta trenutek Opera. Res, da pa ni prvič.

Ta spremenjeni ustanovitveni akt prinaša dve temeljni spremembi, ki segata v sestavo oziroma veličino sveta, se pravi v širino novega sveta Opere in tudi v pogoje za izobrazbo v primeru zasedbe ravnatelja oziroma ravnateljice. Pogoji, ki jih vi razumete kot ožje, so v bistvu širši. Širši zakaj?

Prejšnja dikcija je govorila o izobrazbi za ravnatelja oziroma ravnateljico, ki gre iz umetniške in humanistične smeri. Zdajšnja dikcija govori o možnosti, da izven tega - se pravi, umetniški poklici, vemo, da so na univerzitetni ravni tisti, ki prihajajo iz glasbene ali druge akademije umetniške ali sorodne institucije, ne samo naše - in dajemo možnost sedaj, ko govorimo o drugačnih pogojih tudi drugim kadrom, recimo, ekonomistom, pravnikom, tistim, ki bi morali močno, odgovorno, avtonomno in tudi zelo korektno držati roke nad javnim zavodom SNG Ljubljana.

Druga sprememba, o kateri govorite, je, zakaj smo spremenili število članov in zakaj je v svetu javnega zavoda tudi predstavnik MOL-a, se pravi, Mestne občine Ljubljana. Vzorec je dobesedno prekopiran iz Maribora. Vzet pa je zaradi tega, ker SNG Maribor, Opera in balet, je uspešna in Ljubljana ima lahko kompleks pred njo. Tam ima občina trenutno že imenovanega tudi svojega predstavnika in je sestava enaka, formula dva plus pet. O tem smo se pogovarjali tudi danes s sindikati, ki bi želeli še več širine in še večje število ljudi v svetih javnih zavodov, ki jih pa logika, ne bom rekla, samo stiskanja in varčevanja, vse bolj prepoveduje, saj sveti tendirajo k temu, da je manj predstavnikov kot več. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želite dopolnilni odgovor? Prosim, gospod Petek.

MIRO PETEK: Hvala, gospa ministrica za ta odgovor. Seveda z njim nisem povsem zadovoljen, ker osebno mislim, da nižanje izobrazbene ravni ni v nacionalnem interesu. To bi razumel, če bi v tem odgovoru omenili, da na ta način skušate odpreti možnost, da bi tudi kateri od baletnikov kandidiral za direktorja, vendar tega niste omenili. Omenili ste ekonomiste, pravnike, in imam občutek, da delate prostor za direktorje oziroma ravnatelje za kak svoj kader, kakega "kralja" ali "kraljico", kaj vem. Mislim, da to ni dobro. Tudi baletniki, če si v Sloveniji ne morejo pridobiti izobrazbe, si lahko ustrezno izobrazbo pridobijo v tujini. V Državnem zboru imamo strokovce, ki so diplomirali dodiplomski študij oziroma podiplomski študij na Harvardu. In tudi baletniki imajo odprto pot in lahko doštudirajo kjerkoli v tujini. Ne morem se znebiti občutka, da imate pripravljenega kandidata, ki ga boste umestili na to delovno mesto.

Niste mi odgovorili, ali ste se pogovarjali, preden ste sprejeli na Vladi ta sklep, s predstavniki Opere, s predstavniki sindikata. Prosim še za ta odgovor. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Hvala lepa. Nisem vam prej vsega odgovorila, bom sedaj izkoristila še dodatni čas. Kritična masa sposobnih kadrov v Sloveniji je majhna vsak dan. Če bi vam iskreno odgovorila, bili bi lahko srečni, če bi imeli na zalogi sedaj kopico ljudi, ki bi kandidirali za vodstvena mesta tako odgovornih javnih zavodov oziroma tako kompleksnih, senzibilnih in zahtevnih javnih zavodov, kot je prav Opera in balet v Ljubljani ali pa še kakšno drugo gledališče in tako naprej. Ni tukaj nobenih računnic. Ko bo čas, bo javni razpis že dal možnost ljudem, da se prijavljajo. V tem javnem razpisu pa je pomembno, da povem in omenim še eno spremembo, ki je nisem prej omenila. Dosedanji akti o ustanovitvi niso zahtevali pri vodstvenem kadru, ravnatelja, ravnateljice, nobenih izkušenj s področja vodenja. Vodstvenih izkušenj ni bilo pač potrebno imeti. Sedanji ustanovitveni akt pa zahteva pet let izkušenj na področju vodenja. In vam povem odkrito, res je to potrebno. Inštitucija, ne samo tista, ki jo gradiš oziroma ki se adaptira, tako kot se Opera in balet, ampak tudi tista, ki mora zagotavljati zelo zelo zahteven program, mora imeti odgovornega vodja. Današnji se zelo usmerja, recimo, v en cilj, kakšna predstava bo takrat, ko bomo rezali vrstico, ko bo ta Opera končana. Ampak to ni, vmes je še cel program zasedbe in izdelave takega programa, ki bo lahko izvajal svoja dela tudi na nadomestnih lokacijah in se za njih

dogovoril in tako naprej. Tukaj pač vodstvene izkušnje morajo biti, zaradi tega smo dali tudi ta pogoj, ker je, meni se zdi, vendarle en normalen, saj tudi v drugih inštitucijah, kjer je 10, ne pa 300, zaposlenih, to imajo.

Kar se tiče možnosti, da bi kandidiral baletnik, ravno tudi ta sprememba akta to omogoča. In prej je bila diskriminatorna, ker vemo, da umetniški poklici niso dali te izobrazbe znotraj umetniškega tega ranga.

Po spremembi oziroma ob težavah smo se pogovarjali tudi z GLOSO, resda nasploh o drugi vprašanjih. Eno je bilo danes, tak pogovor že zgodaj zjutraj, eno je bilo pred dobrim tednom. Ampak dobili so pa odgovor konkretno o tej spremembi v tem smislu grobem, kot sem jo sedaj jaz danes poskušala predstaviti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa ministrica. Gospodu ministru za pravosodje bo postavil poslansko vprašanje Branko Marinič. Prosim.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Spoštovane in spoštovani!

Dne 12. januarja 2009 ste se sestali s predsednikom Komisije za preprečevanje korupcije Dragom Kosom. Predsednik komisije Drago Kos vam je predstavil systemske težave, ki sodijo v delovno pristojnost vašega ministrstva. S sogovornikom ste se strinjali, kot je za medije izjavil predsednik komisije, da je, citiram: "Mogoče je veliko stvari veliko učinkoviteje preprečevati, kot pa pozneje sankcionirati ali pa odpravljati." konec citata. Na drugi strani pa ste, po srečanju, prav tako za medije izjavili, citiram: "To je težava, ki se vleče že nekaj časa in naše ministrstvo bo skušalo zagotoviti strokovno in politično podporo, da se to vprašanje dokončno razreši in se komisiji ta status tudi formalno prizna, čeprav ga dejansko že ves ta čas opravlja." Konec citata. Mediji so tudi zapisali, da želite tako imenovani protikorupcijski komisiji urediti status, ki bi ji moral že sedaj pripadati, in sicer v skladu s Konvencijo Združenih narodov proti korupciji. Gre za zelo pomembno konvencijo, ki jo je Državni zbor ratificiral pred dobrim letom dni.

Glede na to, da v normativnem delovnem programu Vlade Republike Slovenije za leto 2009 ni zaslediti, da bi Vlada Republike Slovenije oziroma vaše ministrstvo nameravalo pripraviti spremembe zakonodaje v omenjeni smeri, se postavlja dvom v verodostojnost vaše javne obljube. Ne nazadnje pa v normativnem programu Vlade za leto 2009 ni

umeščena priprava novega zakona, ki bi, upoštevajoč odločbo Ustavnega sodišča številka 57 z dne 29. 3. 2007, v zadevi ustavne presoje Zakona o nezdržljivosti opravljanja javne funkcije, to navajal.

V zvezi s tem vas, spoštovani minister, sprašujem: Ali obstajajo kakšni formalni zaključki vašega srečanja s predsednikom Komisije za preprečevanje korupcije?

Kateri? Kakšne rešitve boste predlagali za celostno ureditev področja boja proti korupciji?

Toliko zaenkrat.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Imate besedo, gospod minister.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovane gospe poslanke, spoštovani gospodje poslanci! Vi prav tako kot na Ministrstvu za pravosodje veste, da nobeno pravosodje ni naravno imuno na korupcijo in da je najboljši boj proti korupciji odprava priložnosti zanjo. To je bil eden od razlogov, da smo se na Ministrstvu za pravosodje odločili, da sprejmemo pobudo predsednika Komisije za preprečevanje korupcije za delovno srečanje. Sestanek delovne narave je bil torej tak, da na njem niso bili sprejeti neki formalni sklepi ali zaključki. Pravzaprav je šlo le za zavezo obeh strani, da bosta oba državna organa, vsak v mejah svojih pristojnosti poskušala po najboljših močeh izboljšati stanje na področju preprečevanja korupcije.

Ne glede na to, da tu ni bilo nekih formalnih zaključkov, pa mi dovolite, da pojasnim glavne poudarke tega pogovora. Najprej smo se strinjali, da je potrebno aktivno medsebojno sodelovanje med obema državnima organoma. Zlasti za področje pravosodje naj bi namreč veljalo, da bi ta sistem moral biti res neoporečen v smislu korupcije. Tu lahko vsaka informacija, s katero ta komisija razpolaga in ki bi se lahko nanašala na področje pravosodja, koristi pravosodnemu ministrstvu pri pripravljajanju ustreznih sistemskih rešitev. V okviru tega pogovora je bilo posebej izpostavljeno vprašanje pritožb državljanov, zlasti prizadetih strank v sodnih postopkih na račun delovanja in ravnanja nekaterih stečajnih upraviteljev, sodnih izvedencev, cenilcev, notarjev, tudi odvetnikov. Vse seveda z vidika zatrjevanje korupcije. V zvezi s tem je pravosodno ministrstvo pojasnilo, da načrtujemo že v letošnjem letu vrsto sistemskih sprememb na področjih, ki se nanašajo na delo omenjenih oseb. Tu gre zlasti za zakon o odvetništvu, kjer bo potrebna določena prenova poglavja o disciplinski odgovornosti odvetnikov, zakona o sodiščih, ki

ureja vprašanje statusa in načina imenovanja cenilcev, izvedencev, tudi zakona o notariatu. Skozi te spremembe naj bi ministrstvo poskušalo zagotoviti predvsem višjo stopnjo transparentnosti v delovanju vseh teh oseb, hkrati pa tudi bolj objektivne kriterije pri podeljevanju statusa tem osebam.

Pomembna tema, ki je bila izpostavljena v tem pogovoru, je bilo vprašanje pritožb na račun kadrovskih odločitev Sodnega sveta. In v zvezi s tem smo na ministrstvu pojasnili, da načrtujemo spremembo zakona o sodiščih na način, da bi poskušali proučiti možnosti, da bi seje Sodnega sveta vsaj v enem delu lahko postale javne. Vi veste, da je celotno zasedanje Sodnega sveta sicer zaprto za javnost. Hkrati pa nameravamo tudi določiti bolj objektivne kriterije in pogoje za imenovanje predsednikov sodišč. V okviru tega pogovora je bilo potem dogovorjeno še, da bo ministrstvo določilo kontaktno osebo, ki bo s Komisijo za preprečevanje korupcije sodelovala pri uresničevanju akcijskega načrta o uresničevanju resolucije o preprečevanju korupcije. In nenazadnje, govora je bilo tudi o tem, ali je ustrezna ureditev korupcijskih kaznivih dejanj v kazenskem zakoniku. To vprašanje se je odprlo zlasti v povezavi s tem, da sem ravno na dan tega sestanka imenoval Svet za kaznovalno pravo, ki naj bi med drugim pregledal tudi morebitne potrebe po izboljšavi veljavnega kazenskega zakonika.

Kar se tiče vprašanja, ki se nanaša na celotno ureditev boja proti korupciji, moram poudariti, da je to vprašanje v resorni pristojnosti Ministrstva za javno upravo in ne Ministrstva za pravosodje. To pa seveda ne odvezuje Ministrstva za pravosodje, da se vključi v reševanje te problematike na tem področju. O teh ukrepih, ki jih ministrstvo načrtuje, sem ravnokar govoril. Tisto, kar se nanaša na citiranje mojih izjav je izključno v povezavi s tem, da ima Ministrstvo za pravosodje določene pristojnosti v zvezi z notifikacijo organom Združenih narodov, konkretno generalnemu sekretarju. Te notifikacije pa ni mogoče izpeljati brez ustrezne spremembe Zakona o ratifikaciji, za katerega pa je pristojno Ministrstvo za zunanje zadeve in pravosodno ministrstvo je Ministrstvu za zunanje zadeve tak predlog tudi podalo. Gre namreč za to, da smo ratificirali njeno konvencijo. Nismo pa še obvestili generalnega sekretarja o organu, ki bo izvajal določena pooblastila v zvezi s to konvencijo. Gre torej za neuresničevanje pravnih obvez Republike Slovenije.

Kar se tiče spoštovanja ustavne odločbe. To naj bi bilo upoštevano. Mora biti upoštevano v pripravi prihodnje

zakonodaje na tem področju, ki pa ni v pristojnosti Ministrstva za pravosodje.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Marinič, želite dopolnilni odgovor?

BRANKO MARINIČ: Jaz se, lahko bi dejal, skoraj v celoti strinjam in sem zadovoljen s pojasnili ter z odgovorom. Vendar je ravno vsebina tudi vašega današnjega odgovora prav v tem, da ste nekako govorili tudi o pristojnostih, ki ne izhajajo prav in čisto iz pristojnosti vašega ministrstva. Tudi sedaj ste to potrdili, ko ste taksativno navajali, da so nekatere stvari v pristojnosti Ministrstva za javno upravo, tudi zaradi tega se zahvaljujem za to vašo pojasnilo in odgovor. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa gospod Marinič.

Poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor bo postavil gospod mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa predsedujoči za besedo. Spoštovana ministra, ministrice!

Moje poslansko vprašanje se nanaša na problem naravovarstvenega nadzora. V Sloveniji smo že leta 1999 sprejeli Zakon o ohranjanju narave, ki v 155. členu govori, da so za nadzor v naravi pristojne na eni strani inšpekcijske službe, po drugi strani pa smo se takrat zavezali, da bomo uvedli tudi naravovarstvene nadzornike. Naslednji, 156. člen istega zakona pa govori tudi o tem, kakšni bodo postopki in pa podzakonski akti, da se bo seveda ta naravovarstveni nadzor vzpostavil. Deset let je mimo, to se na žalost še ni zgodilo, problemov v naravnem okolju je pa zagotovo iz leta v leto več.

Za kaj gre? Slovenija je na področju te zakonodaje ena najbolj liberalnih, najbolj odprtih v svetu. To se mi zdi prav in korektno do naših državljanek in državljanov, saj imamo kar dvanajst tisoč kilometrov gozdnih cest, ki so dobesedno prevozne za vsakogar. Zasebna lastnina je po osamosvojitvi dobila drugačen značaj, ima zakonsko pomembno, zagotovo ekološko in pa socialno, vlogo. Lastnik gozda mora v svojem gozdu dopustiti marsikaj, od lova, čebelarjenja, nabiranja zeli in pa določenih drugih pridelkov narave. Seveda pa je v interesu države in pa tudi lastnika, da se v gozdu ne dela škoda. V praksi je tega več in pa preveč. Glavana težava, ki jo vidimo, kros motorji, štirikolesniki, terenski avtomobili, zasebni helikopterji, gorska kolesa, pozimi pa tudi motorne sani. Velik problem vidimo v

odlaganjih odpadkov v naravnem okolju ko poženejo gobe nabiralniška mrzlica tako za državljane naše države kot tudi tujce. Posledice v naravnem okolju brez dvoma so, prekoračili smo mejo zdrave pameti in pa dobrega okusa. Nenazadnje bi bilo treba kaj reči tudi o spuščeni psih, ki povzročajo škodo tako na divjih kot pa tudi na domačih živalih in pa seveda tudi o nelegalnem izkoriščanju naravnih virov kot so seveda peskokopi, odvažanje proda in pa še kaj bi se našlo. Glede na to, da imamo v Sloveniji v javni gozdarski službi skoraj osemsto gozdarjev, dvajset izmed njih se je v teh mesecih že izšolalo za naravovarstvene nadzornike in ker imamo seveda inšpektorjev premalo, dajemo vprašanje in pa pobudo ministru. Vprašanje je:

Kdaj se bo naravovarstveni nadzor vzpostavil? Ob tem dobronamerna pobuda, da bo v dobro te države predvsem pa okolja in pa zadovoljstva ljudi, če se to stori čim prej. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa gospod Sajovic.

Poslansko vprašanje ministru za promet bo postavil gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani ministrici in ministra!

Za dobro funkcioniranje turističnega gospodarstva je izrednega pomena prometna infrastruktura, ceste, deloma tudi železnica. Območji Pohorja je turistično dobro razvito področje v Sloveniji, še posebej pa na tem vzhodno-južnem območju, kjer sta dve veliki središči, kot Mariborsko Pohorje, in Rogla, ki spada v tako imenovano Zreško Pohorje, južni del. Na tem območju so vsako leto velike športne prireditve. Ne bi jih našteval. Leta 2013 pa bodo na Pohorju potekala tekmovanja 27. zimske univerzijade. Nosilec tega velikega športnega dogodka, ki je tudi promocija za Slovenijo, je seveda Maribor. Ampak tekmovanja ne bodo samo v okolici Maribora, na tem mariborsko-ruškem delu, ampak tudi na Rogli. Za to je izrednega pomena tudi cestna infrastruktura na tem področju. Mi se zavedamo, da na samem Pohorju ne more biti neka vzporedna regionalna cesta Maribor-Celje, ampak cestna povezava, ki bo služila kot turistična infrastruktura, se pravi v nekoliko drugačni obliki. Program za to se pripravlja, in sicer bi se povezala Areh preko Treh kraljev, Pesek, Rogla z odcepom za Lovrenc in pa slovenjegraški del proti Kopam. In zato vas sprašujem:

Kako daleč je ta projekt?

Vemo, da se projekt pripravlja. Mogoče je bil v prvi fazi nekoliko predosežen.

Kako daleč je ta zadeva, da se to območje poveže s cestno infrastrukturo, da lahko celovito nastopi?

Turistično območje, ne vem, sama Rogla, samo Mariborsko Pohorje v Nemčiji ne pomeni nič, še celotno Pohorje skupaj komaj lahko predstavlja eno resno turistično destinacijo. Zato vas sprašujem:

Kako daleč je projekt turistične infrastrukture, cestne povezave tega območja, ki sem ga omenil?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod minister Vlačič, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala za vprašanje. V zvezi s pripravami na izvedbo zimske univerzijade v Mariboru je Direkcija Republike Slovenije za ceste v letu 2008 opravila pregled stanja državnih cest na območju Pohorja, in sicer občin Slovenske Konjice, Zreče, Oplotnica, Slovenska Bistrica, Maribor, Lovrenc na Pohorju, Ruše in ugotovila potrebne ukrepe, to je modernizacijo državnih cest na področju Pohorja in ovrednotila investicije. Jaz imam za vsak odsek posebej zelo detajlno napisano. Če vas zanima, vam lahko potem povem. Za zdaj bi pa na splošno povedal, da je ugotovila, da je tam od 123,8 kilometrov državnih cest potrebno urediti 59,4 kilometrov in sicer je potrebno modernizirati 48,4 kilometrov cest, glede na gorsko konfiguracijo in klimatske pogoje je treba oceniti povprečno vrednost modernizacije po kilometru v višini približno milijon evrov. Skupna vrednost gradbenih del znaša za ta del 48,4 milijona evrov pred te ukrepe spadajo gradbena dela; to je širitev voziščne konstrukcije na predpisano širino, to je 5 metrov oziroma dvakrat dva in pol z razširitvami v krivinah; obnova opornih in podpornih konstrukcij, sanacija usadov, ureditev odvodnjavanja z izgradnjo drenaž, izvedba zmrzlinško odporne voziščne konstrukcije in sanacija brežin. Obnoviti bo treba 11 kilometrov obstoječih, in sicer asfaltnih cest. Kot obnovo razumemo obnovo asfaltnih prevlek, globinsko sanacijo poškodb, utrditev vozišča z nosilnim izravnalnim slojem in izvedbo zapornega sloja ter ureditev odvodnjavanja in sanacijo brežin. Vrednost teh del ocenjujemo na 500.000 evrov po kilometrov, to je skupaj približno 6 milijonov evrov. Če zaokrožimo je to okrog 60 milijonov evrov. Skupaj z investicijsko dokumentacijo, inženirskimi in konzultantskimi storitvami in drugimi stroški okrog 70 milijonov evrov. Ugotoviti moramo, da v proračun Republike Slovenije do sedaj te ceste niso bile uvrščene, razen

modernizacija državne ceste Cezlak-Pesek in Pohorje-Trije kralji.

Na Ministrstvu za promet si bomo prizadevali pospešiti modernizacijo državnih cest na območju Pohorja, kar se bo odražalo do neke mere že v našem predlogu rebalansa proračuna, upam, da bomo s tem uspeli, še bolj pa v predlogih naslednjih proračunov, saj se močno zavedamo, da je za dobro funkcioniranje turističnega gospodarstva potrebna dobra prometna infrastruktura, v primeru Pohorja boljša medsebojna cestna povezava dveh velikih središč na vzhodnem in južnem delu Pohorja. Na koncu bi povedal, da cilj zagotovo ni asfaltiranje vsega, tudi naravovarstveniki morajo povedati svoje, kako vidijo prihodnji razvoj tega območja. Imamo primer v Rakovem Škocjanu, kjer je zaradi tega, ker naravovarstveniki nasprotujejo obnovam cest, že sedem let blokada. Zagotovo pa je prioriteta povezava Areh-Rogla-Zreče.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod Petan, dopolnilni odgovor.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo.

Torej, s tem odgovorom sem zadovoljen, vendar, če mi dovolite, samo še par informacija. Drži, da je Cezlak-Pesek v proračunu in to je najtežji odsek, ki predstavlja približno polovico vsega denarja, ker bodo potrebne posebne opore in podobno. Nekaj sredstev je še ostalo, nekaj jih je za odsek Rogla-Pesek tudi še za letošnje leto in mislim, da za naslednje. Bi vas pa želel informirati še o tem, da je v preteklosti marsikdaj v znatni meri priskočila na pomoč tudi lokalna skupnost občina Zreče in sam Unior turizem Zreče. Z lastnimi sredstvi so gradili ceste, da se je infrastruktura hitreje posodabljala.

Mogoče še samo dodatno razmišljanje. Tudi to drži, da ne razmišljamo, da bi vse ceste asfaltirali, ker to ne bi imelo nobenega smisla, mogoče samo širitve in dober makadam. Naslednje, kar je nekje prevladalo na tem območju, je pa to, da verjetno samo z obstoječimi finančnimi sredstvi, ki so bila predvidena za obnovo cestne infrastrukture, verjetno ne bo šlo. Verjetno bo potreben kakšen, si bom izmislil, kakšen "univerziadni evro", kjer bi se dodatna sredstva lahko zbrala. Ne mislimo, da bi bili potrebni kakšni silni milijoni. Za to področje je zelo dobrodošlo malo dobre volje pa tudi malo sredstev, ne ogromnih sredstev. Soglašamo s tem, tudi lokalne skupnosti ne bi želele, da bi to postale neke vzporedne regionalne ceste.

Ali mogoče razmišljate, to je še moje dodatno vprašanje, da bi za financiranje, pomoč pri izvedbi univerzijade za to

cestno infrastrukturo, uvedli tudi kakšen, ne vem, dodaten fond ali kaj podobnega?

Velike prireditve so ta problem vedno tako reševale. Hvala za odgovore.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: To je ena izmed možnosti. Jaz povem, da o tem nismo razmišljali. Jaz si upam in želim, da bodo proračunska sredstva dovolj. Ker imamo, bom rekel, toliko državnih cest v Republiki Sloveniji, ki so potrebna obnove, malha je pa na letni ravni težka približno 270 milijonov evrov. Moja želja je, da bi zagotovili proračunska sredstva. Če bo pa to nujno, bomo pa o tem še razpravljali naprej. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Poslanec László Göncz bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarstvo.
Prosim.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa gospod podpredsednik. Spoštovani prisotni, spoštovani gospod minister!

Postavljam vprašanje, ki glede na naravo morda ne bi sodilo v kontekst 21. stoletja, glede na razvitost Republike Slovenije. Ampak kljub temu:

Zanima me, kaj bo ministrstvo oziroma ustanova, ki je pač za to pristojna, ukrenila s pospešitvijo izgradnje telekomunikacijske infrastrukture oziroma z nadgradnjo ali razširitvijo omrežja, ki bi omogočil priklop na internetno omrežje tudi tistim zainteresiranim na območju Republike Slovenije, ki do danes te možnosti preprosto nimajo?

V času, ko je internet za večino ljudi v Sloveniji nekaj popolnoma samoumevnega, ostajajo kraji, kjer zaradi preobremenjenosti omrežja ali celo odsotnosti le tega, tamkaj živeči nimajo možnosti priklopa na internet. S takimi primeri se, žal, srečujemo tudi na narodnostno mešanem območju Prekmurja, kjer živi madžarska narodna skupnost. Predvsem v tistih predelih, kjer je gospodarsko-socialno stanje zelo pereče, splošna informiranost prebivalstva pa sorazmerno pomanjkljiva. Menim, da je v današnjem času nedopustno, da državljani Republike Slovenije nimajo enakih možnosti dostopa do elektronskih medijev. Posledično tako nimajo niti enakih možnosti za razvoj in njihovi otroci nimajo enakih možnosti za izobraževanje. Kajti, vsem nam je jasno, da je internet danes ključni element pridobivanja znanja in na tistem

območju, ki je še bolj v nezavidljivem položaju, je to vprašanje še bolj pereče.

Torej, sprašujem vas, gospod minister:

Kaj lahko v sorazmerno kratkem času naredite v prid rešitve tega problema?

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala.

Gospod minister Lahovnik, izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa.

Strategija razvoja širokopasovnih omrežij opredeljuje nekatere zelo ambiciozne cilje, ki morajo biti uresničeni. Namreč, širokopasovna infrastruktura mora omogočiti vsem prebivalcem Slovenije širokopasovni dostop do leta 2010, vsaj 90% prebivalstva vsaj eno vrsto širokopasovnih dostopov s hitrostjo prenosa vsaj 2 megabita na sekundo do konca leta 2010 in 98% do leta 2012. Potem se predvideva, da naj bi 90% prebivalstva imelo možnost storitve trojčka in hitrosti prenosa vsaj 20 megabitov na sekundo do leta 2015 in tako dalje. Zdaj bi želel samo še izpostaviti, da mora biti vsem raziskovalnim, izobraževalnim in kulturnim ustanovam, predvsem pa knjižnicam in muzejem ter vsem zdravstvenim ustanovam omogočena 100% širokopasovna povezljivost, njihovim zaposlenim omogočeno tudi delo od doma, udeležencem v izobraževalnih procesih pa dostop do izobraževalnih vsebin v internetu in seveda do storitev učenja na daljavo.

Tisto, kar je bistvo mojega odgovora, pa je, da je za pospeševanje gradnje širokopasovnih omrežij elektronskih komunikacij na področjih Republike Slovenije, kjer širokopasovni priključki niso omogočeni in kjer ni tržnega interesa za gradnjo takšnega omrežja; se pravi, da govorimo o tako imenovanih belih lisah; Ministrstvo za gospodarstvo že v letu 2007 objavilo javni razpis za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj. Bilo je natančno 14. decembra 2007. Razvojna prioriteta: gospodarsko-razvojna infrastruktura, projekt gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v lokalni skupnosti. Navedeni razpis je sicer zaključen, ministrstvo pa predvideva ponovno objavo razpisa, verjetno že v letu 2009, kolikor bodo pač v rebalansu sredstva to omogočala, pri čemer so tako imenovane bele lise tudi objavljene na spletni strani ministrstva. Mednje spadajo naselja iz občin Dobrovnik, Moravske Toplice, Lendava, Hodoš in Šalovci, kot pravilno ugotavljate. Te občine so upravičene do sredstev za kohezijsko politiko, in je za zmanjševanje digitalne ločnice zelo pomembno, da se prijavijo na razpis

ministrstva takoj, ko bo objavljen. Kot sem dejal predvidoma še v letu 2009.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za poslansko vprašanje je na vrsti gospa poslanka Silva Črnugelj. Ministra za zunanje zadeve ni - boste vprašali?

SILVA ČRNUGELJError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Ja, hvala za besedo.

Danes sem sicer nameravala postaviti poslansko vprašanje Ministru za zunanje zadeve Samuelu Žbogarju, in sicer glede viznega režima z nekdanjimi državami iz obsega bivših republik Jugoslavije.

Glede na to, da ministra ni bom izkoristila to poslovniško možnost, da vprašanje postavim naslednjič. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Poslansko vprašanje ministrici za kulturo bo postavil gospod Ivan Grill.

IVAN GRILLError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa za besedo. Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani ministrici.

Velike občine so zagotovo zadolžene, da zagotavljajo svojim občankam in občanom določene storitve, usluge predvsem na področju kulture, športa in lahko rečemo, da na splošno ne moremo govoriti, da pa je to samo naloga občin, kajti večina teh storitev ima širši pomen na področju športa in seveda tudi kulture.

V letih odkar smo postali samostojna država se je vsakih nekaj let vedno odcepilo nekaj občin, predvsem od velikih občin in seveda je breme vseh teh institucij s področja kulture prehajalo oziroma ostalo samo na velikih občinah, predvsem gre za mestne občine. Danes to velja kar za nekaj občin v Sloveniji, posebno pa lahko to rečem za Mestno občino Novo mesto, kjer predstavlja zagotavljanje sredstev za vse te institucije, ki imajo, lahko rečem, regijski pomen, finančno breme mestne občine. To predstavlja danes že tako veliko breme, deset ali celo več odstotkov proračuna. Glede na to, da te storitve iz področja kulture, to so knjižnice, to so muzeji, galerije in še bi se lahko našlo, uporabljajo tudi občanke in občani iz celotne regije, velja sedaj zagotovo iskati rešitev, da preide del tega bremena seveda tudi na državo, konkretno na Ministrstvo za kulturo. Ta problem ni od danes, ta problem je bil že tudi v preteklem mandatu in za reševanje teh težav se je v prejšnjem mandatu iskalo rešitev

v regijah oziroma v pristojnosti regij, kjer bi se ravno takšne institucije, ki imajo regijski pomen, financirale iz proračuna regij. Ker v prejšnjem mandatu ni bilo dovolj politične volje, da bi se regije ustanovile, je danes situacija, ko je treba rešitev iskati na drugačen način, predvsem, da se del tega bremena prenese tudi na Ministrstvo za kulturo oziroma na državo.

V zvezi s tem me zanima, gospa ministrica:

Ali imate v načrtu za rešitev teh težav že kakšne konkretne rešitve oziroma ali ste s tem seznanjeni?

Kajti, brez pomoči države bo zagotovo problem, da se lahko te institucije tudi vnaprej razvijajo. Občine imajo zaradi tega velike finančne težave in bo treba iskati neko skupno rešitev. Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa ministrica za kulturo, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Res je, bremena se prekladajo kar pomnimo. Poskusi, kdo naj bi bil odgovoren, kdo naj bi bil plačnik, ni nujno tudi ustanovitelj, se vrtijo odkar imamo novo državo. Zadnjič so se zavrteli res s poskusom zakona o prenosu nalog v pristojnost pokrajin, če govorimo seveda o institucijah na področju kulture.

Osebnostno mislim, da se včasih na lokalni ravni niti ne želi prevzeti; dobro, mogoče malo heretično razmišljam; bremen za določene odgovornosti in skrb za javne zavode oziroma druge inštitucije na področju kulture, ki so v javnem interesu, ampak da se jih z veseljem preklada, dobesedno, na državo. In v tem smislu imamo veliko anarhijo oziroma nesistemske ureditve. Večinoma država, tudi če ni ustanoviteljica, prevzema odgovornost za sofinanciranje, razen pri knjižnicah, kjer vemo, da to počno občine. Skratka, modelov je bilo že kar nekaj. Nekaj jih je bilo tudi preprečenih. Tisti poskus prehoda in prenosa obveznosti z države na lokalne skupnosti, ki se je zgodil na prehodu konec 90., je propadel, vemo, zaradi tega, ker občine dejansko niso hotele prevzeti te odgovornosti, četudi so dobile v marsikaterih primerih dovolj sredstev. In iz tistega naslova jih še danes dobivajo, ker so vložile tožbo. In nedavno tega sem videla en velik znesek, ki se na podlagi te tožbe prenaša na eno občino.

Skratka, se strinjam z vami, situacija ni urejena tako, kot bi želeli. Želeli bi, da se tiste skupnosti, v katerih inštitucije so, z inštitucijami tudi identificirajo, prevzamejo za njih določeno odgovornost, ki jo kombinirajo z državnimi pomočmi. Mislim, da vi prihajate iz Novega mesta,

in danes v nekem pogovoru za nek zelo dober zavod, nov zavod, za vaš teater Antona Podbevška, se je izkazalo, da občina ne daje nič, država skoraj ne daje nič, ampak da Krka daje vse, stoodstotno tako rekoč. Zdaj karikiram, ni ravno tako, ampak če hoče zavod dobro živeti, je lahko zaživel samo zaradi tega, ker obstaja zelo velika pripravljenost močnega podjetja, gospodarstva, ki se prepoznava in vidi interes v teh vlaganjih. Sistemsko je treba nekaj urediti. Na dediščini imamo neko rešitev, ki govori o tem, da se muzeje in galerije do 80% financira iz državnega proračuna, ostalo naj bi se iz občinskih, pokrajinskih in lokalnih, pa še to je očitno premalo. Mislim, da bomo nekoč v prihodnosti prišli do neke smiselne regionalizacije oziroma "pokrajinizacije", če tako rečem, ko se bodo tudi pristojnosti bolj smiselno uredile, kot so sedaj.

Na področju gledališč, recimo, imamo približno tri velike nacionalne gledališke hiše, vključno z Novo Gorico, oziroma enajst manjših. In tudi tam večinoma prispeva sredstva država, čeprav ni ustanoviteljica. Primer Nove Gorice, ki je sedaj zelo tipičen, kjer se dogajajo neke turbulence. Ustanoviteljica je občina, plačnica je država, odgovornosti niso jasne oziroma dovolj dobro razmejene. Scenarijev je lahko ogromno. Eden je zagotovo v smiselni razdelitvi v bodoče, ko naj bi se nekatere teh pristojnosti prenesle na nižjo raven, ampak osebno menim, da bi tu moral biti močno narejen še en premislek, ki ne govori samo o tem, kdo plačuje, ampak tudi zakaj, kako in čemu. To se pravi, velik razmislek o reformi znotraj javnega sektorja, o načinu, kako na najbolj odgovoren način optimalno delovati, pa tudi na avtonomen način optimalno delovati, ne glede na to, kdo plačuje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod Grill, želite dodaten odgovor.

IVAN GRILLError! Bookmark not defined.: Hvala lepa za ta odgovor, čeprav nisem prejel konkretnega odgovora, ker verjamem, da ga tako na kratko tudi ni moč podati. Vas bi pa nekoliko korigiral. Vesel sem, da ste seznanjeni tudi s finančnimi težavami, ki jih ima gledališče, katerega ustanoviteljica je Mestna občina Novo mesto. S tem, da so vas pa napačno informirali, to gledališče stane Mestno občino Novo mesto vsako leto vsaj 400 tisoč evrov. In res je, da bi brez podpore Krke težje funkcioniralo kot danes. Veliko breme za občino Novo mesto predstavlja tudi knjižnica, 44 zaposlenih, in ta knjižnica financira oziroma servisira celotno regijo. Iz bivše Mestne občine Novo mesto

je zdaj nastalo vsaj šest ali sedem manjših občin, vse breme je pa ostalo na občini Novo mesto. Resnično; pa še nekaj teh občin je v Sloveniji; predstavlja financiranje takšnih institucij s področja kulture; seveda tudi športa, ampak o tem bomo govorili ob neki drugi priložnosti, zdaj o kulturi;; kjer iščemo neke rešitve in bi bilo potrebno iti v neko spremembo - ali v lokalni samoupravi ali na kakšen drug način, da bi se te obveznosti porazdelile tudi na nek drug način. Verjetno bo najbolj elegantna in najbolj enostavna rešitev, da del tega bremena prevzeme država oziroma kompletno Ministrstvo za kulturo. V tem smislu bi tudi pričakoval, da se boste zavzemali. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospa ministrica, izvolite.

MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR: Dopolnitev pa da ne bi bilo nesporazuma, vem, da občina sofinancira društvo Antona Podbevška, zaenkrat je še društvo, upam, da kmalu tudi javni zavod ali nekaj takega, kar bo bolj jasno opredelilo to zelo pomembno tradicijo. Mogoče do takrat, ko boste praznovali obletnico novomeške pomladi in mislim, da bo to drugo leto. Ampak prav je, da tudi gospodarstvo, in jaz rada poudarim ta spekter pomoči, ki prihaja iz gospodarstva zaradi tega, ker je pomemben, ker ga premalokrat vidimo, ga premalokrat pohvalimo in premalokrat v njem najdemo težo. Konec koncev, da se gospodarstvo odloči in ne vsako, Lek se ne, medtem ko kakšen drug se, Krka se, pač pomeni, da se zna identificirati s svojim okoljem in da vidi nek interes, kar je zelo, zelo dobro za skupnost, za lokalno ali pa katero koli drugo skupnost.

Knjižnice. Za novomeško vem, da ima probleme. Gradila se je "psst, psst", še pa še, pa tudi tako in drugače, ni se pa dokončala. Ampak vi ste opozarjali na nek drug problem. Problem delitve pristojnosti med občinami za te, tako imenovane osrednje knjižnice, ki jih je v Sloveniji 10, vseh ostalih pa 57. To je že spet vprašanje zmožnosti dogovarjanja. Dogovarjanja, koliko se, pa ne samo pri knjižnicah, tudi pri drugih kulturnih pa sploh inštitucijah, lahko znajo domeniti posamezne lokalne skupnosti. Kaj vlagajo, kaj prenesejo, ne pa da rečejo: "To je moje in ne dam." Ta diskusija bo zagotovo potekala še dolgo časa. Druge države imajo mogoče lažje urejeno zaradi tega, ker imajo drugačne geografske, zgodovinske danosti, večje površine, dobesedno geografsko, in jim ni težko potem po regijah urejati nekaj, kar se nam zdi mogoče ta trenutek še ne najboljše ali pa še tega nismo zmožni. Bomo pa enkrat mogli

biti. Zagotovo je tako kot pri starših. Otroci se osamosvojijo takrat, ko prepoznavajo tudi odgovornost in ko ne skrbijo starši o vsem za njih, ampak naložijo njihovo odgovornost tudi njim samim. Takrat so tudi bolj svobodni in boljše delajo. In mislim, enkrat se bo moralo zgoditi, da se bo država umaknila in da ni prav, da ima povsod svoje prste. To pa ne pomeni, da si bo denar prisvajala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa ministrica. Besedo ima poslanec Franc Pukšič, ki bo postavil poslansko vprašanje ministru za promet. Prosim, gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Gospod minister!

Moje vprašanje ni namenjeno temu, kdo bo plačeval prevoz otrok v šolo, ker je z Zakonom o lokalni samoupravi opredeljeno, da je to strošek lokalne skupnosti. Moje vprašanje se nanaša na to:

Koliko in kako dolgo bodo še lokalne skupnosti preplačevale tudi s faktorjem deset in več ceno prevoženega kilometra?

Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe, javni linijski prevoz potnikov in koncesije te javne službe slonijo tudi na 50. členu Zakona o prevozih v cestnem prometu. V tej uredbi je osnovni greh. Greh je že v 1. členu četrtega odstavka, ki pravi, da se ta uredba ne nanaša na prevoz potnikov v mestnem prometu in prevoz učencev osnovnih šol. Torej, ta uredba se ne nanaša na prevoz učencev osnovnih šol. V tej uredbi je naprej zapisano vse tako, kot mora biti, da je financiranje javnega linijskega prevoza tudi v 38. členu iz nadomestila proračuna. Iz proračuna Republike Slovenije se za to namenja približno okoli 20 milijonov evrov na letni ravni. Potem v 40. členu pravi, da se cena prevoznih storitev oblikuje glede na dolžino prevoza, čas prevoza in vrsto vozovnice.

Spoštovani gospod minister! Pred seboj imam pogodbo prevoznika z eno od lokalnih skupnosti, pa to ni občina Destrnik, kjer je za prevoženih 12,8 kilometra od 6.55 do 7.40 cena po kilometru, ne boste verjeli, 9,75 evra. Če vzamete telefon in pokličete kateregakoli prevoznika, vas bo v nedeljo peljal v Benetke na izlet za nič več kot 0,95 evra. To sem preveril pred nekaj minutami. Ali prevoz 8,5 kilometra na relaciji oziroma omenil bom čas, za ceno 10,53 evra, kar za to občino znaša na dnevni ravni samo na tej relaciji 179 evrov. Torej iz tega seveda izhaja, da so cene oderuške in po mojem bi lahko celo sledila kakšna kazenska ovadba.

Skratka sprašujem vas, gospod minister:

Kaj boste naredili da se bo to stanje spremenilo v prid lokalnim skupnostim, ki to plačujejo?

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, gospod Pukšič, za vprašanje.

Te cene so res visoke, to je potrebno priznati. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu, ki je bil sprejeti decembra 2008, je bila podana pravna podlaga za podaljšanje koncesijskih pogodb z avtobusnimi prevozniki do konca 2010. Na podlagi teh pogodb pa avtobusni prevozniki opravljajo prevoze v javnem linijskem notranjem prometu, ki ne vključujejo teh, ki ste jih vi omenili, osnovnošolskih otrok. Po javni zakonodaji je namreč zagotavljanje prevoza teh otrok v pristojnosti občin, kot ste pravilno ugotovili. Občine imajo možnost na podlagi javnih razpisov izbrati cenovno najbolj ugodnega ponudnika za izvajanje teh prevozov.

Ministrstvo za promet kot kratkoročni ukrep pripravlja nov pravilnik o pogojih za prevoz skupin otrok na podlagi katerega bodo ustrezno spremenjeni, prilagojeni standardi, ki jih morajo izpolnjevati vozila za prevoz otrok. To je ena izmed ovir. Na ta način bo omogočeno, da bo dodaten del avtobusov, ki so bili namenjeni za prevoze v rednem linijskem prometu, prevzelo prevoze osnovnošolskih otrok. Direkcija Republike Slovenije za ceste, ki je upravitelj sistema javnih linijskih prevozov v notranjem cestnem prometu pa bo poskušala vozne rede dodatno prilagoditi potrebam šolskim prevozov. S tem ukrepom bi lahko nekoliko omilili te probleme, ki nastanjajo. V ta namen bo pozvala občine, da posredujejo prevozne potrebne da jih bo lahko uskladila z voznimi redi v linijskem prometu.

Šolski prevoz zaradi slabe izkoriščenosti avtobusov glede na število prevoženih kilometrov lahko smatramo za predrag in predstavlja na državnem nivoju velik strošek. Jaz razumem, kar ste rekli, da to še vedno obstaja strošek občin. V večini primerov bi z vključitvijo prevozov v javni potniški promet lahko za malenkostno doplačilo dodali še nekaj voženj na istih relacijah in tako omogočili uporabo javnega prevoza tudi dijakom in zaposlenim, to velja za tista področja kjer predstavljajo šolski prevozi edino obliko javnega prometa. Če bi šolske prevoze vključili v sistem javnega linijskega prometa, bi občine pri upravljavcu javnega potniškega prometa

kupile mesečne vozovnice za šoloobvezne otroke po veljavnem ceniku in na ta načini znatno zmanjšale te stroške.

Jaz se vam zahvaljujem za vaše opozorilo. Vaše predloge bom proučil, ko bomo pripravili nove akte za javni linijski potniški promet po cesti. Vaše pripombe bomo imeli v mislih in bomo poskusili najti neko rešitev.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Pukšič želite dopolnitev odgovora? Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Minister, hvala lepa. Vašega odgovora sem vesel, ker resnično nakazuje nekatere rešitve.

S tem problemom, kot sem že omenil, so se ukvarjale vse vlade, pa tudi zadnja, in do rešitev ni prišlo. Sam vidim možne rešitve. Dodal bi pa naslednje. S tem bi se potem lahko v uredbi - ker v uredbi višino izhodiščne prevoznine, tarifo določi Vlada in bi torej lahko določila maksimalno višino te tarife. Rekli ste, da občine izberejo na osnovi javnega razpisa najugodnejšega ponudnika. To je res, vendar v veliki večini na demografsko ogroženih področjih ni ponudnikov, ampak je samo eden, in zato so takšne cene, kot so. Jaz predlagam še naslednje. Če boste dali možnost lokalnim skupnostim, seveda preko zakona, da bi tisti denar, ki ga namenijo za prevoz otrok v šolo, lahko dale staršem in bi ti sami skrbeli za prevoz otrok v šolo, bi en argument prevoznikom izbili in bi definitivno njihove cene padle.

Drugič, glede določitve tarife. Če bi naredili tako, da bi Vlada določala tarifo, maksimalno 1,2 evra, bi tudi naredili korak naprej, ker čez to pač ne bi mogli iti in bi ti, ki imajo javni prevoz, morali opravljati tudi tega. Ali pa seveda možnost uvedbe šolskega avtobusa, kar bi imelo popolnoma druge predpise, ki pa bi se koristili tako, kot se v marsikateri drugi državi - tudi za šport, kulturo in tako dalje, izven šole, kar pomeni v soboto, nedeljo in tako dalje, ko hodijo po raznih tekmovanjih, v šolo v naravi in tako dalje. Skratka, prosil bi vas, da nekatere možnosti, ki jih odpiram, proučite pri svojem delu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Te možnosti bomo proučili. In ko bomo pripravljali nove predpise za javni potniški promet po cestah, bomo proučili te zadeve in bomo takrat lahko še razpravljali. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Poslansko vprašanje ministru za promet bo postavil gospod Franci Kek.

FRANCI KEKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo.

Spoštovani minister, želel bi vas vprašati:

Kdaj predvidevate, da bo končno dokončan slovenski avtocestni križ?

Namreč, vemo, da se rok za dokončanje pomika iz meseca v mesec, povprečno se v pol leta pomakne za eno leto. Tako je bivši predsednik Vlade dejal, da bo dokončan leta 2008. Pred približno pol leta smo poslušali, da do konca leta 2009, danes pa berem v enem izmed časnikov, da naj bi bil dokončan - gre za zadnji odsek pri Trebnjem - do konca prihodnjega leta. Zdaj vemo, da medijem ne gre vsega verjeti. Tu sem pomislil, da gre za besedilo, ki je bilo napisano že prejšnje leto, vendar me je vseeno zelo zaskrbelo, kaj pa, če to res drži. Želel bi natančen odgovor. Verjamem, da mogoče danes tega ne morete dati, točen rok: mesec, teden, dan. Če tega ne boste danes povedali, bi vas prosil, da mi to poveste v naslednjih dneh, da mi pa danes poveste, do kdaj bom to izvedel. Morate pa vedeti, da vas bom še kdaj to vprašal, ker znam biti dosti neugoden in vztrajen pri nekaterih stvareh.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, gospod Kek, za vprašanje.

Jaz bi bil najbolj vesel človek, če bi vam lahko dal natančen odgovor. Potem ko sem prevzeli ministrstvo, sem pravzaprav hitro ugotovil, da je ravno napovedovanje rokov ena izmed najbolj zoprnih stvari, ker si pravzaprav povezan z marsičim, kar vpliva na te roke in ti, kot minister, nimaš vpliva na vse. In zato pripravljamo tudi predloge, tudi drugim resornim ministrom, da bomo lahko te roke bolj natančno napovedovali. O predpisih javnega naročanja, prostorskih predpisih in tako naprej pa lahko povem, kolikor je v moji moči danes, kakšna je situacija. Na osnovnem avtocestnem križu so ta trenutek v gradnji odseki: Pluska-Ponikve-Hrastje v dolžini 15 kilometrov na dolenjskem avtocestnem kraku, rekonstrukcija avtocestnega odseka Peračica-Podtabor v dolžini 2,4 kilometra in vzhodna mariborska obvoznica Pesnica-Ptujska v dolžini 10,5 z navezovalno Zrkovsko cesto. Gradnja navedenih manjkajočih odsekov na dolenjskem avtocestnem kraku je bila predvidena do konca 2009. Tega roka ne bomo mogli doseči, to vam lahko zdaj z gotovostjo povem. Dejstvo je, da so se nekateri postopki

javnega naročanja zavlekli. Neugodne vremenske razmere v letošnji zimi in problemi s pridobivanjem zemljišč in drugih nepremičnin za gradnjo ne omogočajo pospešene dinamike izvajanja del. Zaradi navedenih vzrokov bosta oba odseka predvidoma. - predvidoma predana v promet v prvi polovici 2010. Vzhodna mariborska avtocesta bo zgrajena in predana v promet predvidoma junija 2009.

Če pogledamo nekoliko širše od osnovnega avtocestnega križa, je plan predaje prometu avtocestnih odsekov, ki so sestavni del nacionalnega programa, naslednji: Pomurski krak je bil dokončan v letu 2008, na Štajerskem je v gradnji Slivnica-Draženci, ki bo predan v letu 2009, pričela se bo gradnja odseka Gorišnica-Ormož. Na primorskem avtocestnem kraku je v gradnji odsek hitre ceste preko Rebrnic, ki bo v letošnjem letu predan v promet. Ne upam si še natančno napovedati kdaj. Koper-Izola, kjer imamo podoben zaplet z javnim naročilom, kjer se je gradnja odmaknila precej v prihodnost, je predvidena predaja leta 2012. Na odseku Jagodje-Lucija potekajo pripravljajna dela za gradnjo. V Ljubljani bo letos prometu predana druga faza predora Šentvid z navezovalnimi cestami na Celovško cesto. Vsi navedeni roki bodo natančno določeni.

Odgovor na drugi del vašega vprašanja, kdaj, boste natančno izvedeli. V Letnem planu razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2009, na katerega bo dal soglasje Državni zbor. Predlog letnega plana je trenutno v fazi medresorskega usklajevanja z Ministrstvom za finance in drugimi pristojnimi ministrstvi. Poleg tega pa vsebino letnega plana obravnava tudi medresorske delovna skupina, ki jo je ustanovila naša vlada, z namenom priprave financiranja avtocestnega in drugih programov. Medresorska skupina mora do konca tega meseca dati odgovore, namreč mene ne skrbijo samo termini, skrbi me tudi financiranje izgradnje avtocest. Za odseke, ki so predvideni v dodatnem avtocestnem programu, je v teku umeščanje v prostor. Najpomembnejši odseki v tem sklopu so Postojna-Divača-Jelšane, Draženci-Gruškovje, Koper-Dragonja, severni del tretje razvojne osi in drugi deli. Časovna dinamika izgradnje in viri financiranja teh odsekov bodo določeni s spremembami in dopolnitvami Resolucije o NPIA.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Izvolite, gospod Kek.

FRANCI KEKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Razlogi za nedokončanje so mnogokrat zelo banalni. V preteklosti smo večkrat naleteli tudi na tega, da je nek izvajalec imel premalo delovne sile oziroma strojev,

da bi lahko delal na dveh odsekih naenkrat in so bili potem umetno podaljševani roki za izbiro izvajalca in tako naprej. Danes berem, kaj je glavni problem okoli Trebnjega. Tukaj piše: "ovirajo boji za zemljišče", ker pač nekdo, ki bi se moral izseliti, želi, da se mu legalizira vikend, da se ta vsaj tja izseli in podobne stvari. Upam, da boste lahko šli preko teh ovir. Veste kaj, tam doli imajo ljudje počasi tega že dosti. To je bilo tolikokrat prestavljeno. Tudi prej smo slišali, kako Krka pomaga državi pri gledališču, naj tudi država pomaga gospodarskim objektom in subjektom in ljudem, ki tam živijo in čim prej dokonča ta avtocestni križ.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod Kek, ne samo vi, mnogi kolegice in kolegi niso postavljali zahteve po dopolnitvi odgovora, ampak so komentirali. Jaz sem bil tako prijazen in o tem nisem govoril. Če je možno, držimo se tega načela, ki ga imamo v Poslovniku v čim večji meri. Ampak ne velja samo za vas. Več kot pol jih je ravnalo enako.

Besedo ima gospod Danijel Krivic, vprašanje bo postavil ministru za promet.

DANIJEL KRIVIC Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister!

Želim vas seznaniti s problematiko prevoznosti prelazov Vršič in Predel, ki sta za Zgornjesoško dolino zelo pomembna. V zimskem času se lahko zgodi, da tamkajšnji prebivalci ostanejo popolnoma brez povezave z osrednjo Slovenijo, kar je z državotvornega in tudi z vidika morale prebivalstva zelo pomembno. Da je takšno stanje povsem možno dokazuje tudi dogodek novembra 2000, ko je bil Predel zaprt zaradi znanega plazov v Logu pod Mangartom, pot čez prelaz Vršič zaradi nevarnosti snežnih plazov, pot po dolini Soče navzdol pa zaradi skalnega podora pri Kobaridu. Tudi letošnjo zimo je zaradi obilnih snežnih padavin prelaz Vršič, ki je najpomembnejša povezava z Gorenjsko in Ljubljano, neprevozen in zaprt. Kot verjetno veste pa je veliko težav tudi s prevoznostjo prelaza Predel, saj so na italijanski strani prelaz očistili šele po treh tednih zapore. Tako dolge zapore predelske ceste ne pomnijo niti najstarejši prebivalci. Sam prelaz Predel je za prebivalce Zgornjega Posočja, zlasti pa za prebivalce Bloškega, izjemnega pomena, saj zagotavlja ključno komunikacijo z osrednjo Slovenijo. Čas potovanja do Ljubljane je po tej poti več kot uro krajši kot po poti, ki vodi po dolini Soče in Idrijce. Cesto pa dejansko uporabljajo ljudje za reden odhod na delo v Italijo in na Gorenjsko.

V zadnjih letih opažamo in že večkrat se je zgodilo, da je prelaz Predel ostal zaprt zaradi nevarnosti snežnih plazov več dni. V preteklosti se to po navadi ni dogajalo, razen za kakšen dan ali dva. Prevoznost ceste na italijanski strani so takrat odlično vzdrževali že zaradi stalne posadke obmejne policije in carine. Zaradi težav z vzdrževanjem prelaza Predel na italijanski strani in neprevoznosti prelaza Vršič nastajajo negativne posledice tudi za gospodarstvo, predvsem za turistični del. Zaradi zaprte in slabo splužene ceste so mnogi turisti v prednovoletnem času odpovedovali bivanje v zgornji Soški dolini. Ker obstaja bojazen, da bo ostal prelaz Vršič tudi letos neprevozen do pomladi in ker dejansko zime še ni konec, se težave na italijanski strani Predela lahko ponovijo.

Zato vas, spoštovani minister, sprašujem:

Kaj boste ukrenili, da bo prevoznost obeh prelazov v prihodnje zagotovljena?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospod minister Vlačič, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala za vprašanje.

Skupaj sva se trudila za Predel in bila očitno uspešna zaradi te blokade, italijanskega čiščenja njihove strani. Tako da se vam zahvaljujem za tisti klic, ko smo potem skupaj z vašim trudom pravzaprav zadevo rešili kar hitro.

V zvezi s to nastalo problematiko je potem na vašo pobudo bil sklican tudi sestanek v Udinah pri prefektu in pri županu. Na sestanku je sodelovala tudi predstavnica DRSC-ja in dogovorjeno je bilo, da naj v bodoče takšnih težav ne bi bilo več. Vsekakor bo zagotovljeno sodelovanje na operativni ravni in sem prepričan, da se vsaj take stvari, ki so se zdaj na Predelu, ne bodo več dogajale. Čas potovanja do Ljubljane po tej poti je res praktično uro krajši, kot po poti, ki vodi po dolini Soče in Idrijce. Cesto se uporablja tudi za reden odhod na delo v Italijo in na Gorenjsko. Tako, da se zavedamo tega problema.

Nekoliko bolj natančno sem se lotil tega, kar se zdi ta trenutek bolj akuten problem. To je Vršič. Zagotavljanje prevoznosti državnega cestnega omrežja je v skladu z Zakonom o javnih cestah obveza direkcija Republike Slovenije za ceste, DRSC. Glede na vremenske razmere in glede na snežne razmere je raba ceste na odseku Kranjska Gora - Erika trenutno omejena. Režim zimskega vzdrževanja te ceste je tak, da v primeru, ko ni mogoče zagotoviti prevoznosti z normalnimi plužnimi sredstvi, ostane cesta zaprta do izboljšanja vremenskih razmer. Po izboljšanju vremenskih

razmer izda Agencija Republike Slovenije za okolje poročilo o snežnih razmerah na terenu. Na osnovi teh podatkov DRSC sprejme odločitev, ali se cesta čez Vršič odpre ali ne. Trenutno je cesta čez Vršič zaprta zaradi neugodnih vremenskih razmer, zaradi slabe vremenske napovedi za naslednje dni in ko bodo vremenske razmere primerne, bo ta cesta tudi ponovno odprta.

V letu 2006, 2007 sta bila izdelana idejna projekta za rekonstrukcijo regionalnih cest s sanacijskimi ukrepi za zagotovitev celoletne prevoznosti odsekov Erika - Vršič in pa Vršič - Trenta in Trenta - Bovec. V omenjenih idejnih projektih so predvideni ukrepi, obdelani izključno v okviru obstoječe trase regionalne ceste preko prelaza Vršič, pa vam jih bom nekoliko opisal: na regionalni cesti odsek Ruska cesta, torej Erika - Vršič, območje pod Ruskim križem - zavarovanje z zaščitnimi mrežami v več vrstah, območje pri cestarskem domu - zavarovanje s stružnimi plotovi, gradnja usmerjevalnega zidu za preusmeritev snežnih plazov, vzpostavitev sistema za nadzorovano proženje plazov - na območju od Erjavčeve kočice do vrha prelaza - izvedba sistemov za nadzorno proženje snežnih plazov in gradnja dveh krajših galerij v dolžini 100 in 80 metrov, regionalna cesta odsek Vršič - Trenta v območju vrha Prelaze - izvedba sistemov za nadzorovano proženje snežnih plazov, območje nekdanjega predora - variantno zavarovanje z zaščitnimi mrežami in območje razgledišča Šupca - zavarovanje z zaščitnimi mrežami v več vrstah, na regionalni cesti Trenta - Bovec, območje pri odcepu za izvir reke Soče, - izvedba sistemov za nadzorovano proženje plazov in ureditev drče in prepusta pod cesto. Za območje celotne ceste preko prelaza Vršič bo proučena in predlagana tudi vzpostavitev službe za opazovanje in nadzorovano proženje plazov. Ocenjena predračunska vrednost po obeh idejnih projektih znaša za oba odseka skupaj 42 milijonov evrov. Izdelane so bile tudi variantne trase izven območja obstoječe ceste, in sicer v posebni študiji iz leta 2005. Trasa po različici A naj bi potekala v predoru dolžine 2,5 kilometra, zgraditi bi bilo treba še 700 metrov nove ceste. Po različici B naj bi potekala v predoru dolžine 681 metrov s 1.900 dodatnimi metri ceste. Po različici C s 682 metrov dolgim predorom, bi bilo treba zgraditi še 2,2 kilometra nove ceste. Stopnja projektne obdelave je na nivoju študije, za kar pa ta trenutek še nimam finančnih izračunov.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Želite še dodaten odgovor? Izvolite.

DANIJEL KRIVEC Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala za odgovore. Rad bi opozoril še na dodatno študijo, ki je bila izdelana za tunel tik pod vrhom Vršiča, o kateri smo skupaj s kolegi na gorenjski strani nekako usklajeni, da rešuje celotno problematiko zimske prevoznosti Vršiča. Zato sem to vprašanje tudi želel postaviti in me je zanimalo, ali vas bodo s to rešitvijo tudi seznanili. Ta rešitev je bila v lanskem letu predstavljena in je usklajena tudi z naravovarstveniki, Triglavskim narodnim parkom. In glede na to, da smo v 21. stoletju, bi človek pričakoval, da se pospešijo rešitve, ki bodo zagotovile normalno prevoznost državne ceste, kajti vidimo, da se lahko težave, ki nam jih lahko čez mejo pripravijo "prijatelji", pod narekovaji, tudi ponavljajo. In v tem primeru je dejansko neprevoznost tega območja v primeru zaprtosti Vršiča dolgoročna. Predlagal bi, da se nekako seznanite tudi s to rešitvijo, ki je v bistveno cenejšem obsegu, kot je bila predstavljena študija, ki jo imate pred sabo. In v bližnji prihodnosti bi želel tudi sestanek na to temo, zato izkoriščam priložnost, da v tem trenutku dajem to pobudo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Gospod minister.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, podpredsednik.

Ja, res je, še ena ideja je bila predstavljena. Mislim, da gre za 1.100 metrov dolg predor. Ocena je 20 milijonov evrov, če se pravilno spomnim in je dejansko v tem smislu zadeva vredna presoje. Edini problem, na katerega so me tu opozorili, je v tem, da so odseki, ki so nevarni zaradi proženja snežnih plazov, pod omenjeno kočjo, kjer naj bi bil vhod v galerijo oziroma v tunel in bi v primeru odločitve o gradnji predora bilo treba natančno proučiti njegovo lego. Sicer bi njegova lokacija morala v celoti pokriti področje plazenja, drugače bi gradnja predora ne bila smiselna in z njo ne bi rešili celotnega problema. Smo pa seveda vedno odprti za razgovor. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Gospod Matevž Frangež bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarstvo.

MATEVŽ FRANGEŽ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Najlepša hvala za besedo.

Mislim, da je po tem bloku vprašanj namenjenih ministru za promet čas, da se ta malo odpočije, zato naslednje vprašanje.

Spoštovani gospod minister dr. Lahovnik, prepričan sem, da se lahko slovenska politika hitro osredini okoli dveh ključnih ciljev na področju energetske politike. Prvi cilj mora biti zagotovitev čim večje samozadostnosti, čim večje diverzifikacije in neodvisnosti energetske preskrbe. Drugi cilj pa zagotovljen dolgoročni dostop do energetskih virov. Vemo, da je pri tem posebej v zadnjem času izpostavljeno dogajanje okoli vprašanj oskrbe s plinom preko plinovodov South Stream oziroma južni tok, Nabucco, ter plinskih terminalov na obali. Glede na različna povzemanja vaših izjav v medijih, me zanima:

Kakšen je vaš odnos do plinovoda južni tok in plinskih terminalov?

Ali ju razumete kot alternativni?

Ali kot možno komplementarno celoto, ki naj zagotovi možnost čim večje diverzifikacije energentov in navezavo na ključne energetske tokove?

Dovolite mi oceno, da je vprašanje energetske prihodnosti Slovenije prepomembno in preusodno, prepričan sem, da to mnenje deliva, da bi ga prepustili strankarski fevdalizaciji in medstrankarskemu prerivanju. To govorim še posebej zato, ker je v zadnjem času bilo v medijih zaznati več objav, ki so govorile o razpokah med dvema koalicijskima strankama. In ker sem prepričan, da tovrstna namigovanja ne prispevajo k poglobljenemu in strateškemu premisleku o priložnostih, ki jih ima Slovenija na tem področju, pritrjujem tistim, ki menijo, da je tovrstna namigovanja potrebno zamenjati s strateškim premislekom o novem nacionalnem energetskem programu, ki bo ob ciljih, ki smo jih postavili že v letu 2003, premislil tudi današnje priložnosti Slovenije za doseg nacionalnih interesov na področju energetike. Po mojem prepričanju je zadnja plinska kriza, kot se nakazuje že vrsto let, samo znanilec vedno večje energetske negotovosti, na katero mora biti Slovenija v interesu varne, stabilne in okoljsko sprejemljive preskrbe ljudi in gospodarstva bolj pripravljena. Zato naj to vprašanje izkoristim tudi za spodbudo k čimprejšnjemu soglasju v strokovni javnosti, da združimo vse slovensko znanje na tem področju in čim prej pristopimo k pripravi in implementaciji novega nacionalnega energetskega programa.

Spoštovani gospod minister, hvaležen bom za vaš odgovor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Na zadnjem izrednem zasedanju ministra za energetiko EU, ki sem se ga tudi udeležil, je bil

sprejet eden izmed sklepov, da je pač naloga držav članic EU, da se zavzemajo za čim večjo diverzifikacijo tako virov, kot tudi nabavnih poti. Eno izmed sklepov oziroma skupnih stališč je bilo tudi, da mora EU v čim večji meri govoriti z enim skupnim glasom. Ta sklep je nastal zaradi samih zapletov, ki so bili posledica nedobave plina iz Rusije oziroma preko Ukrajine in če zdaj povzamem to kar me sprašujete.

Prvič. Kaj mediji pišejo, jaz ne vem, tudi mislim, da imajo vso pravico pisati in tudi če namigujejo o ne vem čem, lahko namigujejo, "it's a free country". Jasno pa je, da tudi, ko govorimo o vladni politiki, imamo eno Vlado in eno vladno politiko in jaz se za medstrankarske razprtije in strankarski programi od tistega trenutka seveda ne zanimam, ker sem postal član Vlade, ker Vlada ima svojo politiko in bo pripravila tudi nacionalni energetske program. Vemo pa, da je lahko politično izhodišče za delovanje vsake vlade koalicijska pogodba, ampak za Vlado je vendarle ključen, in tukaj se strinjamo, nacionalni energetske program.

Kar se tiče samega južnega toka. Južni tok je plinovod, ki se ima seveda namen izogniti teritoriju Ukrajine in doseči območje Evropske unije mimo Ukrajine in bi s tem obšel problem tega spora. Seveda pa v ničemer ne bi zmanjšal odvisnost Slovenije od ruskega plina. Plinovod sam ima dve veji, ena je južna veja, ki gre preko Srbije, Črne Gore, preko Jadranskega morja v južno Italijo. Druga je ta severna meja, ki bi prečila Slovenijo. Ni še natančno znano, kje bi naj bila vstopna točka in kje izhodna točka. Tisto kar bi rad izrecno povedal, je, da sta za južni tok lansko leto Italija in Madžarska bilateralno podpisali z Rusko federacijo sporazum o izgradnji in ustanavljanju podjetij v okviru projekta Južni tok. Komisija Evropske unije je označila oba sporazuma kot dejanji, ki nista v duhu govoriti z enim glasom, za kar si evropska energetske politika tudi prizadeva.

Južni tok, in to je verjetno tudi bistvo vprašanja, vse bolj tekmuje tudi z nekaterimi alternativnimi potmi. Ena takšna pot je projekt Nabucco, ki pa je dejansko umeščen v energetske dokumente Evropske unije in problem tega plinovoda je, da je sicer vezan na plin iz kaspijskega bazena in s tem v veliki meri odrešuje Evropske unijo prevelike odvisnosti od Rusije. Po drugi strani pa nastaja problem, ker je deloma povezan tudi z nabavnimi viri v Iranu. Še v večji meri je težava v tem, da ima Ruska federacija precejšen vpliv na te države kaspijskega bazena in v popolnosti se neke energetske odvisnosti Evropska unija na ta način ne bi znebila, zato nekatere države razmišljajo tudi o plinskih terminalih. Grčija je recimo primer države, ki sedaj ni čutila tovrstne

plinske krize, ker jo je reševala s svojimi terminali, ki jih imajo. Težava Slovenije je v tem, da bi jih zelo težko umestili ob naši obali, ki je zelo majhna. Poleg tega pa niti ne vemo, kakšen bo dokončen rezultat pogajanj glede terminala na Krku, ki je v zemeljskih vodah sosednje republike Hrvaške. Če povzamem stališče, vsaj ministrstva, je, da smo naklonjeni projektu Južni tok. Pogajanja potekajo. Prizadevamo si, da bi prišlo do takšnega sporazuma, ki bi omogočil, da bi lahko sklenili sporazum z rusko stranjo, pri čemer bi, kot sem dejal, močno zmanjšali odvisnost od rusko - ukrajinskega spora. Seveda pa cela vrsta detajlov v tem sporazumu še ni rešena, od vprašanja ali naj ta plinovod gradi mešana družba ali ne, kakšna naj bodo lastniška razmerja, ali naj slovenska država pristane v nekatere davčne izjeme, carinske izjeme in podobno. Skratka, kar precej vprašanj je še odprtih in če bi bila lahko rešljiva, bi že v minulih mesecih bila. Mi jih bomo poskušali uspešno pripeljati h koncu, težko pa v tem trenutku rečem, kakšen bo rezultat. Mi bomo vztrajali, da so zaščiteni tudi slovenski strateški interesi.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Jožef Jerovšek, postavili boste vprašanje poslansko ministru za šolstvo in šport. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi, drugi ministri!

Nezadovoljiva raven zavedanja o pomenu pravilno oblikovane identitete in nacionalnega ponosa s strani slehernega državljana je velik problem. S posledicami se vsakodnevno soočamo na številnih področjih družbenega življenja. V preteklosti so bili poizkusi z različnih strani, da se ta primanjkljaj odpravi, uveden je bil predmet državljanska vzgoja ter etika, ki pa je potreben nove vsebine, ki bi vsebovale domovinsko vzgojo. Jasno pa je, da brez prave politične volje domoljubna vzgoja ne bo prav zaživela in tudi ne dajala rezultatov. Na zaslišanju kandidatov za ministra so nekateri sedanji ministri poudarili pomen domoljubja in ugotavljali potrebo po večji vlogi domoljubja in domovinske vzgoje, vendar pa se to ni znašlo v koalicijski pogodbi. V zadnjem času je o nujnosti pomena domoljubja kot vrednote dvakrat javno spregovoril tudi predsednik republike, prav tako je ministrica za obrambo poudarila, da je domoljubje z vsemi vrednotami, ki jih zajema, treba vgraditi v izobraževanja kadrov za potrebe obrambnega sistema. Nezadovoljiva raven nacionalne identitete je direktno povezana s težavami pri dopolnjevanju sestave

Slovenske vojske, s primanjkljajem pa se soočamo tudi v "žurnalizmu" ob aktualnih vprašanjih, ki so v nacionalnem interesu v zvezi z vstopanjem Hrvaške v Evropsko unijo.

Zato vas sprašujem:

Kakšni bodo ukrepi vašega ministrstva na področju vzgoje in izobraževalnega procesa, da bi dolgoročno odpravili pomanjkljivosti in težave, ki jih opažamo?

Prav tako me zanima:

Ali obstaja politična volja v Vladi za takšno ukrepanje?

Zanima me:

Ali se vi osebno strinjate z velikim pomenom domoljubja kot vrednote oziroma kakšen je vaš pogled na trditve ljudi iz vašega političnega in fakultetnega okolja, da gre za predmoderno vrednoto?

In, gospod minister, sprašujem:

Ali ste se že opravičili Slovencem, še posebej Primorcem, za vašo trditev, da so bili tigrovci teroristi, ki ste jo izrekli 5. 9. na dan zmage 2005, in jo povzeli po enaki izjavi revolucionarja iz vrhov nekdanje totalitarne oblasti?

To je simbolnega pomena, kajti na neresnici o TIGR-u ni mogoče graditi domoljubja.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Gospod minister, izvolite prosim.

DR. IGOR LUKŠIČ: Hvala za besedo, predsedujoči. Hvala, gospod Jerovšek za vprašanja. Teh vprašanj je kar veliko.

Najprej glede domoljubja. Kot sem povedal, moje temeljno stališče je, da je domoljubje sestavina pedagoškega procesa. Je sestavina te šole. Tisto, kar se mi zdi, da je pomembno in kar je bilo mogoče v prejšnjem mandatu premalo negovano je ta državljanski del, ki mladino nekako postavlja v položaj, da lahko vidi in tudi dejansko sodeluje v procesih odločanja. Da bi to vrednoto podprl, tudi s praktičnim delovanjem, sem se do zdaj udeležil vseh srečanj ravnateljev srednjih in osnovnih šol in tudi vrtcev, za to, da sem s tem dal jasno sporočilo, da se ministrstvo in ta vladajoča politika odpira ljudem. S tem dal sporočilo ravnateljem in učiteljem, kako si predstavljam negovanje te temeljne vrednote, ki se ji reče domovinska vzgoja. Namreč, domovina je tam, kjer je dobro, dobro pa je tam, kjer mi vsi sodelujemo pri skupnih zadevah. Torej, mislim, da je domovinsko vzgojo reducirati samo na učbenike in zaklinjanja na zastavo premalo, čeprav je seveda tudi to potrebno.

Opozarjam tudi na to, da je pomanjkanje domovinskega čuta in ponosa, kar vsi na nek način ugotavljamo, nemogoče

odpravljati samo skozi šolski sistem. Torej, politika, Vlada, parlament, sodstvo, županstva - vse to daje glavni in temeljni okvir temu, skozi kar teče socializacija mladih ljudi. Zdi se mi, da je zelo pomembno poznati ta okvir.

Neposredno na to, kar je kolega Jerovšek vprašal. Stvari tečejo naprej. Ministrstvo je razpisalo tri naloge ciljno raziskovalnega projekta s področja državlanske vzgoje, tako da ti projekti spremljajo, kaj se v svetu in pri nas dogaja na področju državlanske in domovinske vzgoje. In to se mi zdi dobro, da imamo vseskozi neko refleksijo s tega področja tudi iz raziskovalnih vrst. Lani je bilo razpisanih tudi nekaj projektov, na razpolago dana sredstva za učenje, izobraževanje učiteljev s tega področja v osnovnih in srednjih šolah. Tako da se bodo tudi učitelji lahko izobraževali na tem področju in mislim, da bo s tem kvaliteta pedagoškega procesa na področju domovinske in državlanske vzgoje rasla. Toliko o tem.

Zdaj pa še glede TIGR-a. Če ste sledili, in temu vedno pozorno sledite, ste lahko videli, da sem takoj po tisti izjavi, ki je bila na tiskovni konferenci leta 2005, ki je bila namenjena predvsem temu, čemur sem ostro nasprotoval in temu tudi nasprotujem, da je prejšnja vlada uporabljala TIGR kot boj ali pa kot neko orodje proti osvobodilni fronti, za diskreditacijo osvobodilne fronte; torej samo to. In to sem tudi razložil javno v intervjuju, ki je sledil junija v Delu. Moram reči, da so tigrovci moji dobri prijatelji, od podpredsednika do glavnih aktivistov. Bil sem tudi večkrat v Bazovici in bi bil vesel srečati tudi koga od tistih, ki postavljajo ta vprašanja. Torej temelji, na katerih gradim lastno predstavo o domovini in o tej državi, se mi zdi, da so zdravi in jih tudi prenašamo na tak način naprej v ministrstvo. To je moje osebno stališče in upam, da je s tem tudi odgovorjeno na vprašanje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Želite dopolnilni odgovor, gospod Jerovšek?

Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEKError! Bookmark not defined.Error!
Bookmark not defined.: Hvala lepa.

Moram reči, gospod minister, da je bil vaš odgovor podobno nenatančen kot večina predhodnih, nad čemer sem danes kar razočaran, kako bo to potekalo. Še posebej pa sem presenečen, da ste se poslužili stare teze, da od strani prejšnje koalicije ni častilcev TIGR-a. Glejte, sam prihajam s Štajerske, s prave strani med okupacijo, in vendar se zavedam - in me je tisto vaše Stanovniku takrat, da so bili

tigrovci teroristi, tako razžalostilo, in vem, kako burne reakcije so bile reakcije Primorcev, in vas je moral potem vaš predsednik demantirati. Vas pa še nisem slišal, da bi se temu odpovedali. Ali boste poskrbeli, da bo v učbenikih teza, da so bili teroristi, da so požigali šole in ne vem kaj, kar je v učbeniku izpod peresa gospoda Repeta, in si mislim, da je podobna teza, da bo to v vašem mandatu šlo. Tule je kar nekaj Primorcev za vašim hrbtom in vem, da je to pošastno, da dandanašnji še takšne teze vztrajajo v učno-vzgojnem procesu. Jaz vas prosim, da se zavedate, da je to izjemno pomemben temelj in ne govorite, da, kdorkoli je hotel to diskreditirati proti OF, tigrovci so bili prvi borci proti fašizmu. To pa je treba priznati. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, želite?

DR. IGOR LUKŠIČ: Lahko bi se pogovarjali o tem, kdo so bili prvi borci proti fašizmu. Recimo v Marezigah so leta 1920 ljudje v spontani bitki pobili dva fašista kar s kamni, ker jim niso pustili, da volijo. TIGR je bil ustanovljen sedem let kasneje. Torej bodimo precizni, bodimo eksaktni.

Zdaj ta očitek glede eksaktnosti, ki ste ga naslovil name. Sem povedal, da sem v intervjuju v Delu leta 2005 javno predstavil svoje stališče o TIGR-u. govoriti o tem, da odgovor ni bil eksakten. Bil je eksakten za vse tiste, ki zelo podrobno spremljajo mojo kariero. Se mi zdi, da leta 2009 ponavljati očitke potem, ko sem to že večkrat razložil, je enostavno vsaj nekorektno, če že ne neokusno. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Srečko Prijatelj bo postavil vprašanje ministru brez resorja, odgovornemu za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa spoštovani predsedujoči.

Malo dolgo za prebrati, ampak gre. Kljub temu, da gospoda ministra ni, ne vem, zakaj mu je tako ta delovna aktivnost upadla, ni ga tudi na pristojno komisijo. Saj bomo še pozabili kako izgleda, želim, da mi naslednjič ustno odgovori ...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Prijatelj. Zjutraj ste bili seznanjeni s tem, da je gospod minister dr. Žekš upravičeno odsoten zaradi svoje službene poti v Italijo.

SREČKO PRIJATELJ: Deset sekund več imam.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ja, bom upošteval to.

SREČKO PRIJATELJ: Uradna stališča italijanske vlade do slovenske manjšine živeče v Italiji, so, milo rečeno, že v bistvu, če lahko temu tako rečemo, mejijo na sovražni govor. Če povzamemo samo zadnje stališče gospoda Napolitana, ki javno govori o tem, tej diskreditaciji slovenske manjšine, in pa prazne obljube gospoda Berlusconija, ki je našemu premierju obljubljal, da bodo finančne obveznosti Italije do slovenske manjšine izpolnjene, Italija na tem področju za Slovence tudi ni naredila nič dobrega. Torej, seveda, v sklopu tega me zanima:

Kakšna bodo stališča slovenske vlade ob tem, da je Slovenska nacionalna stranka vložila v prejšnjem mandatu kazenske ovadbe zoper vojne zločince in vemo, da vojni zločini ne zastarajo po mednarodnem pravu?

Torej za tiste italijanske fašiste, ki so na okruten način pobijali Slovence in ki niso bili nikoli v zgodovini obsojeni. Pristojen minister bo moral to vprašanje odpreti in na nek način za izrečene besede s strani gospoda Napolitana tudi zahtevati opravičilo.

V nadaljevanju bi se rad dotaknil tudi tega, da TV-signal v Benečiji še ni vzpostavljen in aktiviran, čeprav je Slovenija dala kar nekaj denarja iz državnega proračuna in tako slika in zvok za slovenske zamejce tam ostaja še vedno tabu. Želel bi, da minister opozori gospoda Berlusconija, ki je na nek način monopolist slike in zvoka v Italiji, da sprosti tudi ta televizijski signal, za katerega potrebujemo zgolj dovoljenje italijanske vlade, da se lahko ta tehnika tudi uporabi. V primerjavi s koriščenjem slovenskega programa pri nas lahko vidimo, da italijanska manjšina oddaja 90% in da ne zmoremo niti slovenskih podnapisov, kadar je program narejen za italijansko manjšino. Še več, za naš denar se snema tudi na Hrvaškem za potrebe italijanske manjšine, živeče na hrvaškem teritoriju.

Muzej v Monoštru bi potreboval samo dve plači mesečno, po 60 evrov z delavke, pa tega ne zmoremo. Raje smo ga zaprli. Vrtec v Dolnjem Seniku je pa tako skromen, da otroci, to govorim za Madžarsko, jejo iz vojaških menaž.

Želel bi, da minister odgovori na ta vprašanja in da je kdaj tudi prisoten tu. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod mag. Radovan Žerjav bo postavil poslansko vprašanje ministrici za obrambo, ter ministrici za notranje zadeve. Izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospe ministrici, kolegice in kolegi!

Najprej ministrici za obrambo. Ob nastopu vašega mandata ste dali nekaj previdnih izjav v zvezi s projektom Patrie, če lahko temu tako rečemo. Iz vaših izjav je bilo razbrati dvoje pomislekov. In sicer, prvi, o ustreznosti nameravanega nakupa oklepnih vozil, njihovem številu in opremi glede na zahteve in naše obljube Natu. Drugič, o naši sposobnosti dejanskega nakupa te opreme.

Zato vas, spoštovana gospa ministrica, sprašujem:

Nakup kakšnega števila in s kakšno opremo oboroženih oklepnikov smo dolžni opraviti, da zadostimo obveznostim v Zvezi Nato? Je to 135, kot je bilo opredeljeno v sklenjeni pogodbi? Je ta obveza večja ali manjša?

V kontekstu pomisleka o naši sposobnosti dejanskega nakupa vozil opredeljenih v pogodbi ter v kontekstu svetovne in slovenske gospodarske krize in napovedanega varčevanja Vlade me zanima:

Ali razmišljate o zmanjšanju nakupa predvidenega števila oklepnih vozil? O kakšnem zmanjšanju razmišljate? In kaj to pomeni glede na že podpisano pogodbo?

Gospo ministrico za notranje zadeve pa bi v zvezi z isto zadevo vprašal naslednje: Pred volitvami skoraj ni bilo dneva, ko se ne bi govorilo o sumu korupcije v tako imenovani aferi Patria. Veliko je bilo obtožb o neučinkovitih policijskih preiskavah in o odvisnem tožilstvu in sodstvu. V enem vaših komentarjev pravite, da je temeljni problem, ker javnost preprosto ne dobi dovolj informacij. Vaš ministrski kolega gospod Zalar ravno tako meni, da delovanje slovenskih oblasti ostaja popolnoma netransparentno in da pogreša obveščanje javnosti o izsledkih preiskave. Kot ministra sedanje vlade z obveščenoostjo verjetno nimata več težav, jih imamo pa poslanke in poslanci ter državljani in državljanke, ker se tema praktično od dneva volitev v medijih ne pojavlja več. Poudariti želim, da pogrešamo informacije in komentarje v zvezi z afero Patria. Zato vas spoštovana gospa ministrica sprašujem:

Kaj je ministrstvo pod vašim vodstvom storilo, da bi policija v okviru svojih pooblastil strokovno zadevo izpeljala do konca in da bomo tudi pri nas dobili odgovore na vsa odprta vprašanja? Kakšni so eventualni izsledki dosedanje preiskave?

Sprašujem vas:

Zakaj javnosti ne obveščate o izsledkih preiskave kot ste sami to od prejšnje vlade konstantno zahtevali?

In bilo je tudi prav, da ste zahtevali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Preden dam besedo, bi opozoril obe spoštovani ministrici, da imata skupaj za odgovor na voljo 5 minut. Izvolite, gospa ministrica za obrambo, imate besedo.

DR. LJUBICA JELUŠIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Poslanci in poslanke!

Najlepša hvala tudi vam za to vprašanje, kajti zelo me veseli, da se je diskusija o slovenskih obveznostih iz naslova članstva v Natu preselila oziroma spet vrnila v Državni zbor. Namreč, če sprašujete po obveznostih glede ciljev sil Slovenije kot članice Nata in so že sprejeti, potem je odgovor zelo kratek. Obveznost je bistveno večja. Če pa sprašujete o tistem delu ciljev sil, ki bi jih morala pokriti pogodba z Rotisom in gre za nabavo Patrij, je odgovor nekoliko drugačen, vendar ne bistveno bolj optimističen. Namreč, leta 2004 je Državni zbor z Resolucijo o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske potrdil načrte, po katerih bi Slovenska vojska opremila tri motorizirane bataljone s srednjimi oklepnimi vozili. Kasneje so se ti načrti nekoliko spremenili, in sicer tako, da je Slovenska vojska bila dolžna organizirati oziroma formirati dve srednji bojni bataljonski skupini in izvidniško četo. Če izhajamo iz tistega, kar je bilo sklenjeno s pogodbo, potem ugotovimo, da je tam 135 vozil, od katerih je 25 takšnih, ki so neopremljena. V tej pogodbi je informacijsko-komunikacijske opreme samo za polovico nabavljenih vozil. Pomanjkljiva je tudi bojna moč teh vozil, se pravi, da pogodba ne ustreza povsem vsem obveznostim, ki izhajajo iz naslova tistega dela ciljev sil, ki bi morali biti pokriti s to pogodbo. Res je tudi da gospodarska situacija, kot pravilno ugotavljate, danes kaže na bistveno drugačno finančno zmogljivost te države kot je bila takrat, ko so ti načrti nastajali. In dejstvo je, da pogodba za nakup patrij sega vse do leta 2013, za kar pa v tem trenutku še nimamo sprejetih ustreznih planskih dokumentov. V prihodnjih dnevih in tednih bomo na podlagi strateškega pregleda obrambnega resorja, ki sedaj poteka na Ministrstvu za obrambo, morali - in to tudi delamo - premisliti o vsebini pogodbe, o njeni spremembi skladno s cilji sil in predvsem tudi o tistem, kar vas posebej zanima, torej o zmanjšanju. Kakšna so razmišljanja o zmanjšanju, v tem trenutku ne morem reči.

Lahko pa rečem, da bodo cilji, ki jih mora država izpolniti, preneseni v prihodnja planska obdobja. Zlasti v obdobje, ki ga bo pokrila splošni dolgoročni program razvoja in opremljanja Slovenske vojske, ki bo na razpolago oziroma bo moral biti sprejet tudi v tem Državnem zboru.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Gospa ministrica za notranje zadeve, izvolite.

KATARINA KRESALError! Bookmark not defined.Error!
Bookmark not defined.: Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanci!

Za preiskovanje nepravilnosti pri nakupu oklepnih vozil je bil s finskimi policisti ustanovljen skupni preiskovalni tim, ki ga vodi državni tožilec. Državni tožilec tudi usmerja delo policistov pri preiskovanju tega primera. V okviru vodenja tima je v pristojnosti državnega tožilca tudi odločitve o obsegu in vsebini obveščanja javnosti o poteku preiskave primera. Zavedam se, da je celovita obveščena javnosti, še posebej pa poslank in poslancev, zelo pomembna in se za to zavzemam tudi pri vodenju ministrstva. Kljub temu pa ne morem in ne želim posegati v pristojnost državnega tožilca, ko ta vodi preiskavo primera in se skladno s potekom preiskave odloča o obveščanju javnosti. Prepričana sem, da bo javnost celovito obveščena o rezultatih preiskave takoj, ko bo to mogoče. Vodstvo policije mi je sicer zagotovilo, da se primer prioritarno obravnava, da delovna skupina deluje dobro in da sodelovanje s finskimi kolegi dobro teče. Policija ima vsa potrebna sredstva za uspešno preiskovanje tega primera. Kot ministrica za notranje zadeve bom skupaj s sodelavkami in sodelavci še naprej skrbela, da bo imela policija vso potrebno podporo, skladno z zakonom o policiji, tako da bo lahko nemoteno opravljala svoje naloge. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Mag. Žerjav, želite še dopolnilni odgovor? (Ne.)
Dr. Luka Juri bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor.
Izvolite.

DR. LUKA JURIIError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Lep pozdrav sodelavkam in sodelavcem ter seveda ministricam in ministru!

Vprašanje ministru za okolje in prostor. Slovenija se sooča z zelo aktualnim vprašanjem pridobivanja novih virov energije, po plinskem sporu med Ukrajino in Rusijo pa je to

postalo toliko bolj očitno, namreč, kako pomembno in strateško vprašanje je to. Slovenija v sklopu evropske energetske strategije nujno potrebuje nadaljnjo diverzifikacijo svojih virov, od sodelovanja pri postavitvi plinovoda Nabucco, ki bo omogočal neodvisnost od ruske samovolje pri dobavi plina, do srednjeročnega in dolgoročnega prehoda na uporabo obnovljivih energentov, kot so geotermični, sončni ali vetrni viri. Med raznimi viri, ki bi jih Slovenija lahko koristila, se že nekaj časa omenja prav vetrno energijo, pa ne samo na območju Primorske. V tej smeri so že potekali poskusi, da bi se postavilo vetrne elektrarne. Najbolj konkreten primer je bil projekt Elektro Primorske na Volovji rebri, vendar zaradi številnih pomislekov in odprtih vprašanj projekt ni ugledal luči. Električna energija proizvedena z vetrnimi turbinami je ena najčistejših, saj ne proizvaja strupenih ali toplogrednih plinov. Ob tem je treba hkrati pripomniti, da je onesnaževanje, do katerega pride ob sami proizvodnji, transportu in montaži vetrnih turbin, kompenzirano že v prvih devetih do dvanajstih mesecih delovanja. Po drugi strani ornitologi in okoljevarstveniki opozarjajo na škodo, ki jih vetrne turbine povzročajo pticam, čeprav je ta škoda še vedno dosti nižja od tiste, ki jo povzročajo druge človeške dejavnosti, kot na primer promet. V Veliki Britaniji je na primer leta 2007 umrla približno ena ptica na vsako vetrno turbino, medtem ko jih je približno 10 milijonov umrlo zaradi trka z osebnimi avtomobili. Poleg tega ptice trpijo zaradi onesnaževanja, ki ga povzroča proizvodnja električne energije s fosilnimi energenti, kot je na primer premog. Prav vetrna energija pa bi prispevala k zmanjševanju njihove uporabe in bi posredno prispevala k izboljšanju ne poslabšanju habitata za ptice in druge živali.

Zanima me:

Ali trenutno potekajo aktivnosti za postavitev vetrnih elektrarn na kateremkoli predelu Slovenije?

Hkrati me zanima:

Kakšna je splošna politika ministrstva do te tematike?

In:

Ali ministrstvo podpira takšne projekt?

In če jih: katero tipologijo obravnava kot prednostno?

Med možnimi rešitvami za koriščenje vetrne energije poznamo namreč velike sisteme, poznamo pa tudi manjše, ki so za okolje bolj sprejemljivi, hkrati pa seveda proizvedejo bistveno manj električne energije.

Nadalje me zanima:

Ali obstaja celostna študija ministrstva glede izkoriščenja vetrne energije?

In, če obstaja:

Kateri so njeni glavni izsledki?
Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Miran Györek bo postavil poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve.

Izvolite.

MIRAN GYÖREKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Spoštovana gospa ministrica. Želim vas vprašati o vaših načrtih.

Kako boste ukrepali, da bi izboljšali kadrovske situacije v policijskih vrstah, da ne bo prihajalo do tako pogostih nestrokovnih, nekorektnih in neprofesionalnih postopkov v obravnavanju prekrškov ali kaznivih dejanj?

Posledično seveda tudi tako veliko število pritožb s strani udeležencev v postopkih. Samo v lanskem letu, skoraj 400 pritožb ali natančno 372, da ne govorimo o mnogih, ki pritožbe iz takšnih ali drugačnih razlogov niso ali si niso upali vložiti. Naj vas samo spomnim na trpinčenje članov Slovenske nacionalne stranke v primeru razvpitega barvanja mejnih kamnov na slovensko-hrvaški meji, ko so policisti obračunavali s slovenskimi državljani. Niso pa raziskali posegov Hrvatov na levem bregu reke Mure, torej na slovenskem ozemlju, ko so Hrvatje predstavili mejne kamne, pa tega naša policija niti ni zaznala. Da ne govorimo o posebni skupini tožilcev, ki takšne in podobne primere po navadi zavržejo. Jih formalno obravnavajo, ampak na koncu seveda obravnavajo po svoje in odločijo, da zadeva ni tako pomembna. Enako velja za primere nespodobnega, agresivnega, žaljivega obnašanja nekaterih policistov, tudi kot civilnih oseb torej ne v službi, kot je bil to primer v Pomurju, ko je policist agresivno na javnem mestu verbalno napadel mojo soprogo z nespodobnimi nacionalističnimi žaljivkami in poniževanji, tudi na račun mojega poslanskega statusa. In tudi v temu primeru jo je odnesel samo z globo sto dvajset evrov. Za posebno skupino tožilcev pa so takšni incidenti seveda trivialne narave. Verjetno mora priti vsaj do streljanja ali uboja, da bo zadeva vzeta resno. Dobim kvečjemu kakšen dopis iz vrhovnega državnega tožilstva, kjer višja državna tožilka zaključuje, da v ravnanju Saše Godnja, tako se namreč piše ta oseba, to je povratnik, ki je bil že večkrat kazensko premeščen, ni podan utemeljen sum storitve kaznivega dejanja. Da ne govorim o izvajanju Zakona o varnosti v cestnem prometu, kjer je takšnih nepravilnosti največ. Prav slikovit primer, zopet iz Pomurja, ko policija zaustavi nemško

državljanko poročeno s Slovencem, upokojenko, staro damo, sedemdeset let, ko se z rekreativnega kolesarjenja vrača z možem domov v Mursko Soboto, predhodno pa je popila kakšen kozarček dobrega slovenskega vina preveč, in jo po opravljenem alkotestu "pobašejo" skupaj s kolesom v marico pred očmi moža, in jo odpeljejo v pripor. To, da je gospa tujka, da ne razume slovensko, v postopku za nekatere policiste .../Opozorilni znak za konec razprave./... niti ni tako pomembno. Pa še kazni osemsto evrov za po vrhu.

Sprašujem gospo ministrico:

Ali namerava pri kadrovanju oziroma usposabljanju policistov nekatere, med drugim poučiti tudi o razumnem ocenjevanju... /Izključen mikrofoni./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESALError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani poslanec. Sicer niste uspeli do konca povedati, predhodno sem dobila, kaj naj bi bilo vaše ustno vprašanje. Na to splošno vprašanje, ki mi je bilo posredovano, vam odgovarjam da v kolikor bi se zgodilo karkoli kar bi nakazovalo, da se ne varujejo slovenski nacionalni interesi na naši meji, bi seveda ukrepala v skladu s svojimi pristojnostmi. Tudi kar se tiče varovanja človekovih pravic v takšnih postopkih; represija, ki jo omenjate; skrb za varovanje je ena izmed ključnih prioritete, ki sem jih postavila v delu notranjega ministrstva. Naloge policije v pravni državi so predvsem varstvo posameznika, njegove lastnine in spoštovanja zakonov in legitimnih družbenih ciljev. Zato je potrebno zagotoviti, na zakonski, nadzorstveni in izvedbeni ravni, dosledno spoštovanje človekovih pravic, načela zakonitosti, enakosti pred zakonom in sorazmernosti pri izvajanju nalog policije.

Ko pride do kršitve zakona je potrebno ukrepati v skladu z veljavno zakonodajo, tudi policisti so enaki pred zakonom. Kadar je podan sum storitve kaznivega dejanja pa je s primerom potrebno nemudoma seznaniti specializirani oddelek Vrhovnega državnega tožilstva, ki je pristojen za obravnavo teh dejanj. Tudi v primeru vaše žene se je to zgodilo, zadeva je bila odstopljena Vrhovnemu državnemu tožilstvu. Sicer pa nikoli ni dovolj izobraževanja, nikoli ni dovolj izboljšav. V policiji pripravljamo vrsto reorganizacij, tudi zato, da se kadrovske okrepimo, da se policisti vsak dan bolj izobražujejo. Kar nekaj izobraževanj je bilo na področju mejne policije, zato da bodo policisti znali delati z ljudmi, da bodo vedeli kakšen odnos morajo imeti do njih, da bodo

spoštovali njihove človekove pravice. Poleg tega pa se na ministrstvu tudi trudimo, da bi iz tega razpršenega nadzora, ki sedaj obstaja; torej nekaj pritožb gre na policijo, nekaj na ministrstvo, nekaj obravnava Vrhovno državno tožilstvo; da iz tega dobimo enovit, strokoven, evropsko primerljiv nadzor, ki bo v končni fazi dosegel to, da se takšne zadeve, ki ste jih danes omenjali, ne bi več zgodile. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Želite še dopolnilni odgovor? Izvolite.

MIRAN GYÖREK Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Vse kar ste povedali se lepo sliši. Verjamem vam, da boste delali v tem smislu. Ampak bi pa dokončal še nekaj pomembnih zadev. Se pravi, če nameravate med drugim poučiti tudi policiste, tiste kritične policiste, o razumnem ocenjevanju situacije, o upoštevanju pravil olike, o vseh drugih za postopke nujno pomembnih pravilih in ne nazadnje tudi o pravno formalni obstoječi pravici diskrecije, za katere uporabo pa se seveda zahteva eno določeno stopnjo razuma in kompleksnejše razumevanje primera v postopku. In da me ne boste razumeli narobe, v vaših vrstah je mnogo zelo dobrih policistov, žal pa tudi mnogo takšnih, ki mečejo temno senco na delo in ugled policije. In na te je usmerjen moj govor. Vem, da tudi plače policistov niso prav na visoki ravni in da vam pri kadrovanju ne ostane drugega, da pač kadrujete vse po vrsti.

Sprašujem vas:

Ali imate v načrtu povečanje dodatnega izobraževanja?

Na to ste mi že odgovorili.

Da ne bi prišlo do takšnega kadrovanja po vrsti, me pa še to zanima:

Ali v Policiji vodite evidenco dejanskega bivališča zaposlenih policistov?

Kajti, v zgoraj navedenem primeru tega kritičnega policista, vročanje plačilnega naloga ni bilo možno, ker ga enostavno niso mogli vročiti, ker ne vedo, kje policist dejansko živi in stanuje. Se pravi, tudi takšni primeri nastopajo, ki so absurdne narave. Ne bi rekel, da bi šlo za brezdomca, za izbrisanega, ampak da policija ne ve, kje je policist doma, dejansko doma, prijavljen je seveda pri kakšni bivši ženi, ali kje drugje, pa tam ne živi, se pravi, enostavno ni možno vročanje plačilnih nalogov. In lahko bi še naštevali.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESALError! Bookmark not defined.Error!
Bookmark not defined.: Hvala lepa.

Policija ne kadruje vse po vrsti. Obstajajo postopki po katerih se jemlje policiste v službo, obstaja šola, obstajajo pogoji. Je pa res, da smo vsi ljudje, tudi policisti, in napake se dogajajo. Naš namen je, da bi vsi policisti res razumeli, da so v službi naroda, da morajo predvsem varovati naše lastne državljane in državljanke in s tem osveščanjem in izobraževanjem bomo nadaljevali. Sem vesela, da ugotavljate, da so sicer med našimi vrstami v glavnem dobri in sposobni policisti.

Kar se tiče konkretnega primera, spodletelega vročanja. Ta seveda ne more dokazovati, da nekdo na tem mestu ne stanuje. Ljudje hodijo v službe, po drugih opravkih in seveda policija vodi tudi postopke v zvezi s povračilom stroškov prevoza na delo, kjer so jasne pisne izjave od kje se policisti vozijo na delo. Evidence imamo jasne. Se pa lahko zgodi, tako kot pri vseh ostalih ljudeh, da policista ni doma in vročitev ni možna. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Dejan Levanič bo postavil poslansko vprašanje ministru.

Izvolite.

Proceduralni predlog imate?

MIRAN GYÖREKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Ja. Jaz bi želel, ker je zadeva tako kompleksne narave in zelo pomembna, da bi v skladu z 246. členom to razpravo opravili enkrat na eni od sej Državnega zbora, kjer bi med drugim lahko tudi gospa ministrica postregla s podatki o sankcioniranju takšnih primerov: Koliko je bilo primerov, ko so jih sankcionirali. Ker po podatkih iz tiska so smešno nizke številke. Gre za nekih šest primerov, ko je bil sum utemeljen in to predstavlja nek procent in pol od vloženih pritožb. Čemur seveda ne verjamem, da je bilo vse tako in bi zato bilo dobro, da razpravo tudi z drugimi ministri opravimo. Kajti zadeva je takšna, pogledjte, kateri od policistov je zgubil službo do zdaj? Razen, če je koga ubil ali pa tisti primer v Celju, ne vem, kaj je bilo, ali pa je tihotapil nek kokain preko italijanske meje. Drugače pa pri teh uslužbencih skoraj, da ne prihaja do tega, da bi lahko zgubili službo. V primerjavi z delavci v tovarni, ki za manjše prekrške izgubijo službo. Pa kaj govorim neumnosti. Danes izgubljajo službo tudi zaradi tega, ker so višek, ker so tehnološki višek, ker je kriza. V javnem sektorju pa ne gre

to samo, gospa ministrica, na vas, ministrstvo mislim, gre na splošno za 200.000 zaposlenih v javnih službah. Ja kdo je pa zgubil danes službo zaradi tega, ker je delal prekrške, ker ni delal po pravilih, ker je ugled svojega podjetja oziroma v tem primeru službe, ministrstva, kazil v javnosti in tako dalje. Te zadeve tukaj, kot da ste privilegirana kasta v primerjavi z delavci, ki si težko služijo kruh v tovarni, pa jih delodajalci odpustijo samo zato ker so slabo v javnosti govorili o svoji firmi. Bog ne daj, o delodajalcu! V tem primeru, v javnih službah, pa pogledajte, lahko se dogaja karkoli, lahko tudi čez vas, gospa ministrica, en policist nastopa prostaško, v javnosti govori, ne vem kaj, ker smo že slišali tudi dosti tega, pa mu ne morete nič, pa ga ne morete sankcionirati, kaj šele odpustiti. Zato je potrebna razprava, da se o teh zadevah enkrat dogovorimo dokončno, da bodo vsi državljani, vsi zaposleni v vseh sektorjih, enakopravno obravnavani. Ne pa recimo, da je javni sektor privilegiran glede odpuščanja, sankcioniranja v službi. Hvala za razumevanje.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. O predlogu poslanca Mirana Györeka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice na njegovo poslansko vprašanje bo Državni zbor odločil v četrtek, 29. januarja 2009, v okviru glasovanj.

Zdaj pa gospod Dejan Levanič, postavil bo poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor.

Prosim.

DEJAN LEVANIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa gospod predsednik. Lep pozdrav ministrom in gospe ministrici.

V poročilu varuhinje človekovih pravic lahko zasledimo, da so na področju stanovanjskih zadev prejeli veliko pozivov na pomoč s strani državljanek in državljanov, najbolj pa izstopa dejstvo, da na problematiko, odprta vprašanja in nejasnosti pri izvajanju zakonodaje opozarjajo že nekaj let. Kljub nenehnemu opozarjanju ostaja stanje nespremenjeno, saj je država reševanje stanovanjskih vprašanj skoraj v celoti prepustila trgu in delovanju njegovih zakonitosti. Mlade družine in socialno šibkejši osebe imajo tudi za to zelo slabe možnosti za rešitev stanovanjskega vprašanja.

Na drugi strani se mnoga gradbena podjetja danes v tem gospodarsko nenaklonjenem času soočajo z zmanjšanimi naročili. Zato je zelo pomembna reakcija države, ki ima to možnost, da s povečano investicijsko aktivnostjo zagotovi vnovično prosperiranje celotnega sektorja, tako na področju

cestne infrastrukture kot na področju stanovanjskih novogradenj.

Zato sprašujem ministra za okolje in prostor:

Ali Vlada razmišlja o pospešitvi gradnje stanovanj v prihodnje?

In:

Ali Vlada načrtuje konkretne korake k vzpostavitvi sklada prehodnih najemnih stanovanj po zgledu Švedske kot je to zapisano v koalicijski pogodbi?

Glede na to, da danes ministra ni in je upravičeno odsoten, bi prosil za ustni odgovor na naslednji seji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Vito Rožej bo postavil poslansko vprašanje ministru za zdravje. Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospodje ministri. Spoštovani minister za zdravje, najbrž mi ni treba razlagati, kakšna je demografska slika Slovenije in v katero smer teče trend. Najbrž tudi nobenemu ni bolj jasno kot vam, spoštovani minister za zdravje, kaj staranje prebivalstva pomeni za zdravstveno blagajno in kakšen strošek je. Zato bi seveda jaz pričakoval, da bo kakršenkoli korak v smer novih generacij, ki bi spremenilo to demografsko sliko dobrodošel in spodbujen s strani države. Smo v letih, ko se rojevajo vnukinje in vnuki "baby-boom" generacije. Skratka v letih, ko je spet zaznati povečanje rojstev v Sloveniji, spet številka presega 20.000 rojstev na leto in tudi sam sem imel v preteklih dveh letih to čast in blagoslov, da sem dvakrat postal oče.

Me je pa pri tem zelo veselem dogodku seveda zmotila ena reč. Namreč dejstvo, da sem moral ljubljanski porodnišnici za prisotnost ob porodu svojih dveh sinov plačati nadomestilo. Slovenske porodnišnice imajo različno prakso glede prisotnosti pri porodu. Povsod imajo praviloma tudi tečaje za bodoče očete za prisotnost pri porodu, kar je seveda koristno. Nekatere zahtevajo nadomestilo za prisotnost pri porodu, nekatere pa ne. Zato vas sprašujem, spoštovani minister za zdravje, ker vemo, da prisotnost očeta ali pač kogarkoli znanega, bližnjega pri porodnici vpliva pozitivno na porodnico in najbrž tudi na kasnejši odnos očeta z otroci in tako naprej, vas sprašujem:

Se vam zdi upravičeno, da nekatere porodnišnice za to zahtevajo denarno nadomestilo? Oziroma drugače:

Ali vi vidite kje zakonsko podlago za takšno ravnanje?

Vnaprej hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Gospod minister, izvolite.

BORUT MIKLAVČIČ: Spoštovani predsedujoči. Spoštovani poslanec, vse vaše ugotovitve, ki jih kot obrazložitev vprašanja navajate, moram v celoti potrditi in z vami soglašati. Najbrž smo vsi veseli, da nataliteta v Sloveniji raste, kot ste ugotovili. Sam soglašam z vami, da je prisotnost očeta pri porodu pozitivno tako za mati, ki rodi, kot za prvi stik z otrokom. Vendar moram ugotoviti, da prisotnost očeta ali katerekoli druge osebe, ki jo lahko mati povabi k porodu, to je njena pravica, ni pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Zato je tiste porodnišnice, ki to storitev zaračunavajo ne zaračunavajo nezakonito. Se pravi, prisotnost očeta; in je sedaj nepotrebno, da vam razlagam, kaj ste na tečaju dobili, kakšni stroški so v porodnišnici, da sta pri tem potrebni posebna postelja in posebna soba, da gre za samostojni porod; so nekatere dodatne storitve, nekateri dodatni stroški, ki niso pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, zato zaračunavanje tovrstne storitve ni v nasprotju z obstoječo zakonodajo. Kolikor sem lahko še tekom današnjega dopoldneva preveril je ta strošek zaračunan v večini izmed 14 slovenskih porodnišnic.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Želite še dopolnilni odgovor? Izvolite.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za odgovor. Če je temu tako, da so stroški nekje opravičljivi, drugje pa so porodnišnice humanejše, v redu, naj bo temu tako. Sami pravite, da to ni pravica, ki bi izhajala iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Jaz vas na tem mestu prosim in apeliram na vas, da bi to postala pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Jaz se, recimo, hipotetično spomnim tudi drugih primerov, ko je prisotnost svojcev pri bolniku zelo zaželeno, nujna, pri umirajočih, denimo. Pa nisem prepričan, da bolnišnice svojcem umirajočih zaračunavajo prisotnost. To bi se, najbrž da, zdelo absurdno. Ampak mislim, da je situacija tako na začetku kot na koncu življenja identična. In da bi to moralo biti nekaj, kar bi država omogočila vsakemu državljanu. Upam, da boste kakšen korak naredili tudi v to smer. Da bodo skratka ti prihodi in odhodi enakovredni in enako, bom rekel, skupnostni, družinski, če hočete. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Naslednji je gospod Andrej Magajna, ki bo postavil poslansko vprašanje ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani zbor! Kolegica in kolegi!

Študentski dom in kulturni center Korotan na Dunaju je stičišče slovenskega znanstvenega, visokošolskega in kulturnega življenja v avstrijski metropoli. Poslansko vprašanje se navezuje na predhodno pobudo, ki sem jo na Vlado naslovil 9. januarja in se nanaša na obveznost države Slovenije do odkupa centra Korotan na Dunaju. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo sprašujem:

Ali je v zvezi z nakupom razmišljalo tudi o SAZU, Slovenski akademiji znanosti in umetnosti?

Vlada oziroma pristojna ministrstva se že več let ukvarjajo s sedanjo lastnico Mohorjevo družbo v Celovcu za odkup študentskega doma. Kljub zagotovljenim sredstvom v državnem proračunu in večkratnim pozivom delovnih teles Državnega zbora in Državnega sveta k hitri rešitve zadeve, je Vlada trikrat umaknila to tematiko z dnevnega reda. V koalicijskem sporazumu nove vlade, torej 2008-2012, se partnerji zavezujejo, da bo Slovenija odkupila dom Korotan na Dunaju. Ne glede na to, da bo sredstva v vsakem primeru zagotavljala Vlada, je zelo umestno in primerno razmišljati, da bi kot lastnik, ki mora biti po avstrijski zakonodaji opredeljen, namesto Vlade kot takšne nastopala Slovenska akademija znanosti in umetnosti. S tako odločitvijo bi pridobili primernega titulanta ne samo zaradi formalnih razlogov temveč tudi vsebinskih in simboličnih. Torej, sprašujem gospoda ministra:

Ali se o tej opciji razpravlja kot želeni in možni varianti?

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Izvolite, gospod minister.

GREGOR GOLOBIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, predsedujoči. Poslanci in poslanka! Rešitev tega vprašanja, vprašanja lastniškega in tudi sicerjšnjega statusa študentskega doma Korotan se vleče že vrsto let. Pravzaprav poteka komunikacija med Mohorjevo družbo, ki nastopa kot lastnica in različnimi ministrstvi oziroma Vlado Republike Slovenije od leta 2002. Dobilo je to dogovarjanje v zadnjih letih, od 2005 do 2007 precejšnjo dinamiko, sproženi so bili posamezni postopki tudi pravna preoblikovanja na podlagi zahtev slovenske strani, kakšen naj bo pravzaprav predmet tega dogovora, ali naj se kupuje

objekt, ali naj se kupuje s kompletno dejavnostjo podjetij, ki ima v lasti tudi objekt. Žal do zaključka tega dogovora ni prišlo. Mi želimo nadaljevati v iskanju rešitve in želimo, da do nje čim prej pride in tukaj bi želel poudariti, da ne gre samo za študentski dom, kot ste sami rekli, je ta Korotan pravzaprav neko pomembno stičišče tako kulturnega znanstvenega, visokošolskega in tudi sicer slovenskega življenja v avstrijski metropoli in si zasluži pri razmisleku o tem, kako rešiti ta problem in zagato, v kateri se je pravzaprav tudi zaradi dejanj slovenske strani znašla Mohorjeva družba. Kako problem rešiti? K razmisleku o tem želimo pritegniti več resorjev. Sam sem že dal iniciativo. V kratkem se srečamo s predstavniki Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Ministrstva za kulturo, Ministrstva za zunanje zadeve in tudi Ministrstva za Slovence po svetu, akademikom Žekšem, da natančno proučimo dosedanje postopke, vidimo kje in zakaj so obstali, kakšne so danes možnosti, katere bi bila najhitrejša pod, da gremo potem s predstavniki Mohorjeve družbe v konkretne razgovore o tem, kako najhitreje priti do cilja. Skratka, pri vsem tem razmisleku ne gre samo za nakup, gre tudi za vprašanje naslednjega koraka, vsebine, upravljanja vsega tistega, kar mora lastnik, če Slovenija to postane, zagotavljati v nadaljevanju. In ideja, da bi bila titular tega nakupa Slovenska akademija znanosti in umetnosti se sicer v teh dokumentih, kolikor sem jih proučil, ni nikjer doslej pojavila. Bila je ustno omenjena v nekih razgovorih, to je informacija do katere sem prišel. Vsekakor je to ena od opcij, o katerih velja razmisliti v sodelovanjem s SAZU-jem, ki mu česa takšnega ni mogoče naložiti. Verjetno pa bi se v skrbi za nacionalno identiteto in za krepitev komponent, ki jih pravzaprav opredeljuje ta center in za katere v veliki meri tudi skrbi SAZU, našel interes tudi SAZU. Vendar, to bo ena od opcij v nekem dialogu, tudi s SAZU-jem jo bomo preverili. V vsakem primeru pa moramo najprej proučiti to, do sedaj prehojeno, precej nesrečno prehojeno in malce zastalo, iztirjeno pot iskane rešitve, potem pa najti najprimernejšo obliko. To je, kot ste omenili, ena od možnosti, ki je ne izključujem.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Silven Majhenič bo postavil poslansko vprašanje ministru za pravosodje.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani gospod minister, v slovenskih zaporih iz leta

v leto narašča število obsojencev in pripornikov, ki jim javni gospodarski zavodi v sistemu Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij niso sposobni zagotoviti dela, ki je poleg izobraževanja najpomembnejši element v procesu resocializacije. Ker se ustanovitev javnega gospodarskega zavoda v zaporskem sistemu ni pokazala kot ustrezna rešitev za zaposlovanje obsojencev, saj nekateri ne morejo kriti niti stroškov obratovanja, je prišlo do začetka procesa vprašljive privatizacije javnih gospodarskih zavodov, zavoda Pohorje Dob pri Mirni, ki je namenjen zagotavljanju dela obsojencem največjega slovenskega zapora, kjer kazen prestaja 500 najnevarnejših obsojencev v naši državi. Vlada Republike Slovenije je kot lastnica podjetje Javni gospodarski zavod Pohorje, privatizira in ustanavlja podjetje, v katerem bo zaposlovala zapornike z Doba. Po mojih informacijah bo partner slovenske države in večinski solastnik novega podjetja nemško podjetje, ki ga v vseh poslih zastopa upokojeni direktor podjetja Pohorje Mirna, gospod Milovan Papež. Znano je, da je bilo svoje čase podjetje edini zelo uspešni proizvajalec gasilnih armatur na območju Balkana in bivše skupne države. Javni gospodarski zavod Pohorje, Dob pri Mirni, trenutno zaposluje 67 delavcev in tudi okoli 200 zapornikov. V novi privatizirani družbi z omejeno odgovornostjo, v večinski lasti nemškega družbenika, pa bo za zapornike zagotovljenih samo še 60 delovnih mest, zato sprašujem:

Kje bo delalo ostalih več kot 300 delovno sposobnih obsojencev?

In:

Ali se vam ne zdi, da je prodaja zdravega dela podjetja škodljiva?

Kot je znano, je država v sanacijo tega podjetja vložila kar veliko denarja. In ko že govorimo o denarju, bi vprašal:

Kako je mogoče, da je Vlada v lanskem letu, oktobra, namenila pravosodnemu ministrstvu za adaptacijo počitniškega doma na Rabu več kot 1,6 milijona evrov, kljub temu, da v pravosodju ni denarja za širjenje kapacitet in posodabljanje zaporov, za delavce pa ni denarja niti za zaščitna sredstva?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa. Spoštovani!

Zahvaljujem se za vprašanje, ki je več kot relevantno in tudi aktualno, glede na to, da se pripravljamo na oblikovanje rebalansa proračuna za leto 2009.

Glede prvega dela vprašanja vam lahko povem samo to, da so vaše informacije pravilne, da na ministrstvu zdaj proučujemo to situacijo, da smo v pogovorih z vsemi vpletenimi akterji v tej zadevi, da ni še sprejeta nobena odločitev. Da so posledice lahko sicer dobre za proračun, glede na to, da ta javnogospodarski zavod posluje s kar precej veliko izgubo, da pa na drugi strani težko uravnotežimo te posledice z že omenjeno izgubo zaposlitve za dobršen del zaprtih obsojencev. Tako da vam, na žalost, v tem trenutku ne morem dati dokončnega odgovora, kakšno odločitev bo tu moč sprejeti. Odvisno je seveda od konkretnih dogovorov, nenazadnje tudi dogovorov z nemškim pogodbenim partnerjem. Žal mi je, da mi pravzaprav zastavljate vprašanje o zadevi, na katero kot minister nimam vpliva, gledano nazaj. Kar pa se tiče razmer za naprej, si bom kot minister maksimalno prizadeval, da se zagotovi tisto, kar sicer zakon obsojencem zagotavlja. Torej, da jim država v času, ko prestajajo kazen, zagotovi tudi ustrezno delo, če to želijo.

Glede drugega dela vašega vprašanja. Kako in ali sploh bo možno zagotoviti sredstva za normalno poslovanje zavodov za prestajanje kazni, zapora, vam lahko zagotovim, da se pripravljamo na ustrezna usklajevanja v zvezi s pripravo rebalansa proračuna, da so dejansko tu potrebna precejšnja dodatna sredstva tako za materialne stroške kot za plače zaposlenih in da bi si seveda želeli tudi določenih izboljšav na področju investicij. Tisto, kar lahko zagotovim v tem trenutku je, da smo že dosegli dogovor z Ministrstvom za javno upravo, ki pa ga mora še potrditi Vlada, da se bo glede zaposlovanja osebja v zavodih vzpostavila izjema, taka kot je sicer predvidena tudi za zaposlene v Policiji in vojski, torej uprava za izvrševanje kazenskih sankcij. Izjema v tem smislu, da ne bi prišlo do predvidene 2% krčitve letnega kadrovskega načrta.

In glede počitniških kapacitet. Tudi v tem primeru sem bil kot minister seznanjen s to nesrečno zgodbo o počitniškem domu na Rabu. Vse kar lahko v zvezi s tem povem je to, da Ministrstvo za pravosodje tega objekta seveda ne potrebuje in da iz dokumentacije ni razvidno, zakaj ga je sploh pridobivalo. Da smo se že dogovorili z Ministrstvom za javno upravo, ki na centralni ravni upravlja s premoženjem, da prevzame ta objekt v upravljanje. Tudi v tem primeru pa moram z obžalovanjem ugotoviti, da je prišlo do močne obremenitve proračunskih sredstev za leto 2009, kajti bivši pravosodni minister Šturm je devet dni preden nam je dal posle, sklenil pogodbo za financiranje posebnega projekta in vrednost tega projekta je 42.000 evrov. Po tej pogodbi naj bi bilo torej

izplačanih še 42.000 evrov. Skratka, govorim samo o stanju, ki sem ga kot minister podedoval.

Lahko vam pa zagotovim, da jaz kot minister v ta počitniški dom in tudi kakšno drugo podobno kapaciteto ne nameravam nameniti in predlagati porabe niti enega evra. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na drugi krog poslanskih vprašanj. Prvi je na vrsti dr. Vinko Gorenak. Postavil bo poslansko vprašanje ministru za pravosodje. Prosim.

DR. VINKO GORENAKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Spoštovani gospod minister! Kljub tem da je že pozna ura, vas bom vendarle vprašal takole:

Vlada Republike Slovenije je 25. aprila leta 2008 sprejela sklep o ustanovitvi javnega zavoda, poudarjam javnega zavoda, študijski center za narodno spravo. Za tiste, ki ne poznate zadeve, naj rečem, da javni zavod študijski center za narodno spravo je bil v bistvu ustanovljen za uresničevanje javnega interesa na področju znanosti, izobraževanja in kulture. Opravlja temeljne in pomembne organizacijske, razvojne, svetovalne, koordinacijske, izobraževalne in druge naloge na področju narodne sprave in proučuje vse, poudarjam vse, totalitarizme prejšnjega stoletja. Ob tem velja poudariti, da je z ustanovitvijo navedenega centra država Slovenija sledila srednje - in vzhodnoevropskim državam in je kot ena zadnjih ustanovila tovrstni center. Seveda govorim o državah, ki imajo tovrstno zgodovinsko izkušnjo. Te države opravljajo zelo podobne naloge. Vlada je predvidela tako kot v primeru ustanavljanja vseh drugih javnih centrov ali pa podobnih javnih centrov sredstva za izplačilo plač, da bodo ta sredstva prišla v prehodnem obdobju iz sredstev Ministrstva za pravosodje, seveda do prvega rebalansa oziroma do sprejetja novega proračuna. Kljub temu pa z obžalovanjem lahko ugotavljamo, da, vsaj tako poročajo mediji, ti ljudje 5. januarja letošnjega leta niso dobili plač. To se je zgodilo prvič v zgodovini, da nekdo v širšem javnem sektorju, govorim seveda primerjalno, ni dobil plač.

Sami ste 14. januarja pojasnili, da je to nekako posledica, vsaj tako sem jaz razumel, vaše odločitve. Dejali ste, to me je zmotilo, zato tudi postavljam poslansko vprašanje, "da gre za privatizacijo dela ministrstva".

Gospod minister, gre za javni zavod in ne za zasebni

zavod. To je temeljni razlog, zakaj se oglašam. Seveda se mi zdi pomembno tudi to, da na ta način pritiskate v bistvu na zaposlene.

Sprašujem pa naslednje:

Zakaj je prišlo do zamude pri izplačilu plač? Ali boste v prihodnje zagotovili, da se bodo izplačevale?

In zadnje: Ali bo nov proračun oziroma rebalans zagotovil normalno izplačilo plač? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister imate besedo.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa. Razumem zaskrbljenost v zvezi s tem primerom in obžalujem ta nesrečni pripetljaj. Dejansko je prišlo do zamika. Pravzaprav Ministrstvo za pravosodje ne nakazuje plač, ampak samo refundira vložene zahteve za plače. Plače neposredno izplačuje ta javni zavod. Jaz sem takoj po nastopu mandata ministra za izvrševanje vseh pogodbenih obveznosti, in tudi v tem primeru gre za izvrševanje pogodbe med ministrstvom in javnim zavodom, pooblastil generalno sekretarko pravosodnega ministrstva. Sam pa kot minister nisem imel in nimam nobenih operativnih zadolžitev s financiranjem po pogodbah. Zato v temu delu zavračam to trditev, da sem jaz povzročil ali celo odredil, da je prišlo do takšne situacije. Ko sem bil obveščen in obveščen, sem bil o tem primeru neposredno s strani direktorice omenjenega javnega zavoda, da je prišlo do tega zapleta, sem takoj zahteval poročilo generalne sekretarke, ga tudi dobil in istočasno tudi odredil, da realizira to refundacijo. Iz njenega poročila izhaja, da je šlo v bistvu za nesporazum. Pogodba med Ministrstvom za pravosodje in Študijskim centrom je napisana tako, da določa različne roke, v katerih je potrebno predložiti zahtevek za refundacijo plač in realizirati to refundacijo. Pri plačah je določen petnajstdnevni rok, pri materialnih stroških pa tridesetdnevni rok. In ker je šlo šele za drugo refundacijo po vrsti, ker je bil ta center ustanovljen šele tik pred iztekom lanskega leta, je tu očitno prišlo do tega spregleda. Zaradi tega in izključno zaradi tega se je zgodil ta zamik, ki je bil takoj potem odpravljen.

Ministrstvo za pravosodje bo zato v bodoče skrbno pazilo, da bo izpolnjevalo svoje pogodbene obveznosti v rokih tako glede plač kot tudi glede materialnih stroškov, seveda vse bo v upoštevanju veljavnega normativnega okvira.

Kar pa se tiče drugega dela vprašanja, torej vprašanja ki se nanaša na financiranje tega zavoda v bodoče in predvsem njegovega samostojnega proračunskega statusa, tu pa moram

pojasniti, da so pravne osebe, ki so organizirane v takšni organizacijski obliki, kot je omenjeni Študijski center za narodno spravo, torej kot javni zavod, kjer je ustanovitelj in lastnik država, da so po zakonu samo posredni proračunski porabniki, da tu zakon ne omogoča takšnega statusa zavoda, da bi bil lahko neposreden proračunski in samostojen proračunski uporabnik. To vprašanje ureja Zakon o javnih financah v peti točki 3. člena. O tem vprašanju smo se posebej posvetovali tudi z Ministrstvom za finance, ki ima enako mnenje. In to mnenje v bistvu zdaj povzemam.

Ministrstvo za pravosodje si bo prizadevalo in je že začelo postopek, da se odpre nova proračunska postavka Študijskega centra znotraj Ministrstva za pravosodje, znotraj njegovega proračuna, da bo tudi na ta način poslovanje tako ministrstva kot centra optimalno in transparentno. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Izvolite dopolnitev.

DR. VINKO GORENAKError! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Jaz sem kar pomirjen in zadovoljen z vašim odgovorom. Tisto, kar sem pa povzel, da bi naj bila to vaša odločitev, tisto sem iz medijev bolj razbral kot pa kaj drugega. Pa verjamem, sem zadovoljen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: In končno še gospod Gvido Kres, ki bo postavil poslansko vprašanje ministru brez resorja, odgovornemu za področje odnosa med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu. Izvolite.

GVIDO KRESError! Bookmark not defined.: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministra, spoštovani kolegici, kolegi! Imam vprašanje za gospoda Boštjana Žekša.

V zaskrbljenosti po usodi njihovega nadaljnjega delovanja so se name obrnili predstavniki uredništva Galeba in knjižnih izdaj iz Trsta. Tukaj imam celo eno revijo, ki so mi jo dali, simpatično revijo Galeb. Skrbi jih, da bodo po 55-ih letih izdajanja revije, ki je namenjena otrokom slovenskih družin v zamejstvu in matični državi Republici Sloveniji zaradi zmanjšanja denarnih sredstev, namenjenih delovanju manjšine, morali celo prenehati z izdajanjem omenjene revije in ostalih publikacij, ki jih izdajajo v okviru svojega uredništva.

Moram povedati, da se ob tej priložnosti zahvaljujejo že za dosedanjo pomoč Vlade Republike Slovenije pri izdajanju te publikacije, ker se sofinancira preko Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Vendar pa so v tem času nastopile nove okoliščine.

V okviru namere sosednje države Republike Italije o zmanjšanju denarnih sredstev namenjenih za delovanje slovenske manjšine v Italiji, me torej zanima: Kakšne so zadnje informacije glede posledic te namere italijanske vlade?

Kako namerava Vlada Republike Slovenije pomagati prizadetim društvom in organizacijam v sosednji državi, če bo do omenjenega drastičnega zmanjšanja sredstev dejansko tudi prišlo?

Naj spomnim, da smo na komisiji večkrat diskutirali, da je potrebno Slovence v zamejstvu in po svetu vključiti v naš enoten kulturno-gospodarski prostor in jaz mislim, da je zdaj že ena izmed priložnosti, da se v tej nameri tudi izkažemo.

Ustni odgovor pa pričakujem na eni izmed naslednjih sej od gospoda ministra. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Zahvaljujem se predsedniku Vlade, ministricam in ministrom za podane odgovore.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in hkrati prekinjam 2. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri. Lahko noč!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 26. JANUARJA 2009 OB 20.20 IN SE JE NADALJEVALA 27. JANUARJA 2009 OB 10.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje. Pričenjam z nadaljevanjem 2. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Cveta Zalokar Oražem, Jakob Presečnik in Mirko Brulc.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Spoštovani! Dovolite mi, da ob današnjem dnevu spomina na holokavst spregovorim nekaj besed.

Spoštovane poslanke in poslanci! Spoštovana varuhinja človekovih pravic Zdenka Čebašek Travnik s sodelavci! Spoštovani predstavniki Vlade!

Svet danes obeležuje dan spomina na žrtve enega od največjih zločinov proti človečnosti v zgodovini človeštva. Generalna skupščina Združenih narodov je 1. novembra 2005 sprejela resolucijo, s katero je 27. januar razglasila za dan

spomina na holokavst. Združeni narodi so v resoluciji o določitvi svetovnega dneva spomina na holokavst, ki predstavlja enega od najtemnejših poglavij zgodovine človeštva, ostro obsodili vsakršno relativiziranje in zanikanje nacističnih zločinov. Obsodili so vsako obliko verske nestrpnosti in diskriminacije ter države članice pozvali, da s spominskim dnevom in izobraževalnimi programi predstavimo sedanjim in bodočim generacijam grozote genocidnega in rasističnega holokavsta, ki so ga izvedli nacisti v drugi svetovni vojni.

V tem duhu je dan spomina na holokavst v Sloveniji tudi dan spomina na v holokavstu umrle Jude, tako v Sloveniji kot drugod, skupaj s preganjanimi Romi, duševno in telesno prizadetim in pripadniki različnih verskih ločin in političnih zapornikov. In seveda je dan spomina na vse Slovence in Slovenke, ki so bili internirani v nacistična koncentracijska taborišča. V koncentracijskih taboriščih, grozovitih simbolih nacistične politike končne rešitve judovskega vprašanja v Evropi, je bilo v plinskih celicah in poskusih nacističnih znanstvenikov umorjenih več milijonov ljudi. Žrtve so bili večinoma Judje, pripadniki naroda, ki je v veliki meri prispeval h kulturnemu in intelektualnemu bogastvu Evrope, pa tudi drugi narodi in etnične skupine, ki so jih nacisti želeli iztrebiti. Ko so se konec vojne razkrivale očem prodirajočih zaveznikov grozote holokavsta, je bila živa samo še peščica judovskega prebivalstva v Evropi. Holokavst se je vtisnil v spomin ne le zaradi svoje nepredstavljljive razsežnosti, pač pa tudi zaradi nerazumljivega ideološkega, smrtnega sovraštva do Judov, Romov in Slovanov, ki je temeljil zgolj na njihovi rasni in verski pripadnosti.

20. stoletje je bilo nedvomno eno od najbolj krvavih in uničujočih. Stoletje brutalnega ubijanja, iztrebljanja, vojskovanja brez primer, stoletje še ne videnega vojnega barbarstva. Zaznamovalo ga je neizmerno trpljenje, ki ga je povzročila predvsem druga svetovna vojna, s sistematičnim iztrebljanjem in pobijanjem civilistov. Nacistično-fašističnega nasilja, ki je temeljil na narodnostnih predsodkih, je bil med drugo svetovno vojno deležen tudi slovenski narod. Nemški nacisti ter italijanski in madžarski fašisti so načrtovali in uresničevali tudi fizično uničenje Slovencev. Prve množične žrtve vojnega nasilja so bili obnemogli in duševno prizadeti s spodnji Štajerske, ki so jih kar 597 evtanizirali poleti 1941. Streljanje talcev, deportacije civilistov v koncentracijska taborišča in otrok v nacistične proizvodnje ustanove, množična preseljevanja, požiganja in pustošenja so bili sestavni del tega nasilja.

Okupatorji so s slovenskega ozemlja v koncentracijska taborišča in zapore odpeljali več tisoč Slovencev, v nemških taboriščih jih je umrlo približno 10 tisoč, v italijanskih več kot 2000. Šele močno antifašistično odporniško gibanje narodno-osvobodilnega boja je zaustavilo genocid nad Slovenci in slovenski narod povezalo v zmagovito koalicijo demokratičnih zaveznikov, s katerimi smo maja 1945 slavili zmago nad nacifašizmom.

Zato današnji dan, spoštovane poslanke in poslanci, ni le priložnost, da se spomnimo in obsodimo veliko grozoto in tragedijo holokavsta, ampak tudi priložnost, da se upremo in obsodimo naraščajoče negativno obravnavanje posameznika na podlagi rase, narodnosti, vere, spolne usmerjenosti, družbenega položaja ali političnega prepričanja. Vse to prepogosto vodi v zločine nad človekovimi pravicami, na teptanje temeljnih svoboščin. Prav tako je današnji dan primeren za to, da obsodimo nesmiselno trpljenje civilistov, ki ga v različnih delih sveta prepogosto povzročijo oboroženi spopadi, žal tudi nedavno v Gazi. Ravnanje sprtih strani, ki onemogočajo ali celo preprečujejo oskrbo ranjencev in dostop civilnemu prebivalstvu do humanitarne pomoči, je obsojanja vredno in moralno nesprejemljivo. Nesmiselne morije je potrebno takoj zaustaviti in si na miren način prizadevati za dokončno rešitev in odpravo konfliktov, ki mora temeljiti na vrednotah strpnosti, neizključevanja dialoga, medsebojnega spoštovanja in priznavanja etičnih, verskih in kulturnih razlik.

Holokavst, ki je povzročil smrt 6 milijonov Judov in številnih milijonov pripadnikov različnih manjšin, narodnosti in narodov, mora za vedno ostati svarilo pred nevarnostjo, ki jo v sebi nosijo prezir, sovraštvo, antisemitizem, rasizem, predsodki, fanatizem. Koncentracijskih in uničevalnih taborišč, ki sodijo med najbolj sramotne in boleče stvari v zgodovini evropske celine in sveta, ne smemo nikoli pozabiti. Kljub grozovitim izkušnjam preteklosti se Evropa srečuje tudi z novimi vali antisemitizma in ksenofobije. Žal je znake antisemitizma opaziti tudi pri nas. Napisov, kot so "Juden raus", ki so se pojavili nedavno na mariborski sinagogi, ne smemo odpraviti z golim pojasnilom, da gre za ogorčenje v zvezi s posredovanjem države Izrael v Gazi. Gre za pravi in pristen izraz antisemitizma. Zato takšno ravnanje najostreje obsojam. Rešitev je v strpnem ravnanju slehernega posameznika in v uresničevanju zavez, ki so jih ustanovitelji Organizacije združenih narodov pred več kot 60 leti zapisali v preambulo ustanovne listine. Pokazati moramo odločenost, da obvarujemo bodoče rodove pred strahotami vojne, ki prizadevajo človeštvu nepopisno trpljenje. Vsak dan znova

moramo potrjevati vero v temeljne človekove pravice, v dostojanstvo in vrednost človekove osebnosti, v enakopravnost narodov, velikih in malih. Ustvarjati moramo pogoje, v katerih bosta lahko obveljala pravičnost in spoštovanje obveznosti, izvirajočih iz mednarodnega prava. Pripomoči moramo k boljšim življenjskim pogojem in večji svobodi, biti strpni in živeti v miru drug z drugim ter združiti svoje moči, da pripomoremo k mednarodnemu miru in varnosti. Predvsem pa si moramo vsi skupaj prizadevati, da postanejo nestrpnost, diskriminacija in rasizem stvar preteklosti in da se takšno zlo nikjer in nikoli več ne ponovi.

Spoštovani! V spomin in čast vsem žrtvam nacizma in fašizma, v spomin in čast vsem žrtvam holokavsta prosim poslanke in poslance za minuto molka. /Minuta molka./ Hvala lepa.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA LETNEGA POROČILA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2007**. Letno poročilo je v obravnavo zboru predložila varuhinja človekovih pravic. Besedo dajem varuhinji človekovih pravic, dr. Zdenki Čebašek Travnik, za dopolnilno obrazložitev poročila. Prosim.

DR. ZDENKA ČEBAŠEK TRAVNIK Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovani! Gospod predsednik državnega zbora! Spoštovane gospe poslanke, gospodje poslanci! Spoštovane, gospe ministrice, gospod minister in drugi predstavniki Vlade!

Danes je za inštitucijo Varuha človekovih pravic velik dan, dan, ko lahko predstavimo tako svoje delo, to je manj pomembno, kot to, kakšne so dejanske razmere na področju človekovih pravic v Sloveniji. To je tudi pomembnejši del tega poročila in tudi dopolnitve.

Povedala bi rada, da je to srečanje, sedaj z mnogimi poslanci prvič, v bistvu edina priložnost, ko varuh človekovih pravic lahko spregovori neposredno poslancem na seji Državnega zbora. Vendar ni to naše edino srečanje, kajti, srečujemo se na Komisiji za peticije ter človekove pravice in enake možnosti. Tukaj bi rada povedala, da je sodelovanje s to komisijo v času mojega mandata varuhinje bilo korektno in se zahvaljujem tako prejšnji predsednici, mag. Potrata, kot sedanji predsednici, gospe Irgl, za izjemno korektno sodelovanje pri pripravi poročila in tudi sicer pri drugih temah.

S poslanci sodelujemo tudi na odborih in komisijah, kadar smo povabljeni kot razpravljavci ali poročevalci. V preteklem obdobju sem imela tudi nekaj osebnih srečanj s

posameznimi poslanci in tudi v prihodnje velja, da vsi poslanci in poslanke, ki bi želeli od mene osebno ali od mojih sodelavcev pridobiti kakršnokoli informacijo s področja varovanja človekovih pravic, da ste vedno dobrodošli, zato naj velja, da so naša vrata, vrata Varuha človekovih pravic vedno odprta tudi za vas.

Kadar pridemo v Državni zbor in poslušamo predstaviti naše delo, se pojavijo seveda dileme, vprašanja, ali izpostaviti eno temo, kajti čas je omejen, ali narediti pregled delovanja, da dobite občutek, s kakšnimi kršitvami človekovih pravic se srečujemo.

Naslednja dilema je v tem, ali poročati o pozitivnih spremembah, kajti tudi te se nedvomno dogajajo, ali pa izpostavljati nerešene zadeve, ki se ponavljajo že več let zapored. Naslednja dilema, ki je tudi precej mikavna, je, ali izkoristiti to priložnost govora, predstavitev za aktualne teme, ali se držati poročila. In seveda je ta tema povezana s problemom, s katerim se bomo tudi danes srečevali. Poročilo je vedno narejeno z zamikom, aktualne teme pa marsikdaj terjajo drug pogled.

Predstavitev letnega poročila je z zakonom določena obveznost varuha človekovih pravic. Tokrat predstavljam 13. letno poročilo, pri pripravi katerega smo sodelovali jaz osebno kot varuhinja, moji trije namestniki, gospod Tone Dolčič, mag. Kornelija Marzelj, gospod Jernej Rovšek, ki je danes iz zdravstvenih razlogov odsoten. Sodelovali so tudi: generalna sekretarka Bojana Kvas in drugi člani mojega ožjega kolegija: mag. Bojana Cvahte, Ivan Šelih, pri pripravi poročila pa ostali strokovni sodelavci in tudi drugi sodelavci, se pravi zaposleni pri varuhu.

Najprej bi vas rada seznanila z uporabo izrazov, zato da bo mogoče malo lažje komunicirati. Varuh človekovih pravic Republike Slovenije je inštitucija, ustavna kategorija. Varuh človekovih pravic, v mojem primeru varuhinja, je pa voljena funkcija, za izvolitev katere sta potrebni dve tretjini glasov vse poslancev, najvišja zahtevana kvota za mandat, ki traja šest let. Za menoj je nekaj manj kot dve leti mandata in tako bomo v času vašega mandata ostali sodelavci. Pri izrazih bi vas rada opozorila na napačno rabo "urad varuha" ali še slabše "urad varuhinje". Urad je bila včasih imenovana organizacijska oblika. Dejansko gre za neodvisno inštitucijo, ki je tudi ne imenujemo ali pa ne nazivamo kot urad in seveda tudi ni to moj urad, ampak sem jaz v funkciji varuha.

Pristojnosti varuha določa Zakon o varuhu človekovih pravic. Ta zakon je bil decembra star 15 let. In pristojnosti so določene v členih 23., 24. in 25. in mogoče se bomo danes na to še kaj sklicevali. Morda vas zanima, kako nastane letno

poročilo. To nastane tako, da skozi vse leto, se pravi v tem primeru skozi leto 2007, sprejemamo pobude. To so, po domače povedano, pritožbe posameznikov ali tudi skupin. Te pobude potem mi obdelujemo in tiste najbolj zanimive ali pa take, ki najbolj ponazorijo kršitev človekovih pravic, potem spremenimo v primere. Primeri so anonimizirane pobude, ki pa vendar dokazujejo neko napako. Na podlagi teh primerov potem kolegij varuha določi poudarke in člani mojega ožjega kolegija tudi napišejo tekstovni del, jaz pa vse skupaj seveda temeljito proučim, napišem uvod in oceno stanja. Ves čas, ko ta dokument nastaja, je vključeno uredniško delo in potem oblikovanje. Kot sem že prej omenila, težava je v tem, da poročilo, tudi po zakonu je tako, nastaja z zamikom. Mi smo ga dolžni oddati oziroma predati predsedniku Državnega zbora do septembra za leto nazaj. In tako smo tudi naredili z letnim poročilom za leto 2007.

Uvodne misli varuhinje bi rada na kratko predstavila; seveda jih lahko preberete v uvodu. Bi se pa ustavila na treh poudarkih. Prvo je spoštovanje človeških vrednot. Na te vrednote opozarjam velikokrat. Morda nekateri to dojamejo kot nekakšno moraliziranje. Pa vendar, prepričana sem, da je ohranjanje človekovega dostojanstva, medsebojno spoštovanje, zaupanje, poštenost, nenasilje, pripravljenost za pomoč šibkejšim in sodelovanje pri zagotavljanju boljših pogojev, boljše kakovosti življenja, da so to vrednote, na katerih mora temeljiti delo vsakega varuha. Drugi poudarek iz mojih uvodnih misli je namenjen učinkovitemu varovanju človekovih pravic. Pri tem mislim dvoje: to, da bi tisti, ki smo zaprosili za podatke, se pravi, na katere smo naslovili poizvedbe, da bi odgovarjali, da ne bi bilo treba iskati pomoči višjih instanc, in pa seveda, da bi se tisti, ki kršijo človekove pravice, tudi odzvali na naša mnenja, se pravi, tudi na tista mnenja, ki jih varuh že oblikuje. Tretja stvar, ki jo izpostavljam v svojem uvodu, pa je dialog z odločevalci. Mislim predvsem na različne ljudi, pa tudi organe, s katerimi se srečujejo ljudje, ki mislijo, da so jim bile kršene človekove pravice. In seveda ta dialog bi naj bil namenjen ravno odpravi teh ugotovljenih kršitev.

Druga vrsta dialoga z odločevalci pa je namenjena sodelovanju pri pripravi ali popravljanju zakonodaje povezane z uresničevanjem človekovih pravic.

V nadaljnji predstavitvi bom šla na hitro skozi vsa poglavja, ki jih imate tudi v letnem poročilu, zato tisti, ki želite temu slediti, imate zgoraj napisano tudi številko poglavja iz našega poročila. Tako začnemo z ustavnimi pravicami.

Pri ustavnih pravicah bi rada izpostavila tri točke.

Prva je - in o tem bo, upam da, tekla tudi naša razprava - sodelovanje strokovne in druge zainteresirane javnosti pri sprejemanju predpisov. O tem smo več pisali in tudi Vlada je dala nek odziv, pa vendarle razmislek o tem, kdaj in kako naj se vključi ta javnost, je vreden razprave in seveda tudi neke spremembe.

Druga pomembna stvar je po naših ocenah etika javne besede. Vsak dan, ampak res vsak dan se srečujemo s tem, da je ta etika javne besede kršena, kar pomeni, da se srečujemo z izrazi, o kakršnih je prej govoril tudi gospod predsednik Državnega zbora. Na nepravilen način ali etično sporen način se izražajo tudi zelo znani ljudje, na spletu pa zasledimo poplavo etično spornih sporočil. Da bi to nekako zamejili, potrebujemo učinkovite mehanizme tudi na področju novinarskega dela.

Tretja zadeva pri ustavnih pravicah pa je zaščita otrok v medijih. O tem mislim, da bo tudi treba kaj več reči.

Da ne bom predolga oziroma da bom imela čas za vsa posamezna področja, bi rada šla malo hitreje skozi. Naslednja točka je diskriminacija. Čeprav se zdi, da naša država zgledno skrbi za to področje, pa ugotavljamo, da je učinkovitost te skrbi slaba in da je pravno varstvo pred diskriminacijo le navidezno. To diskriminacijo še vedno občutijo tudi invalidi. Opozarjamo na neustrezno delovanje zagovornika za enake možnosti, predvsem se nam zdi sporno to, da ta organ ni neodvisen od Vlade in s tem je tudi njegovo delovanje precej okrnjeno. Mislim, da na Uradu za enake možnosti to zadevo že intenzivno proučujejo.

Varuhu se zdi nevzdržno tudi sistematično izogibanje opredelitvam do zahtev po priznanju statusa drugim manjšinam. Mi ne trdimo, da jih moramo priznati, vendar je potrebno dati odziv na njihove pobude. Prav tako še vedno ugotavljamo, da položaj romske skupnosti ni ustrezno rešen.

Posebno področje moje skrbi kot varuhinje in seveda posebna skrb institucije je za osebe, ki jim je omejena osebna svoboda. Po domače povedano, gre za osebe, ki so na prestajanju kazni zaporov. Gre za to, da varuh že leta dolgo opozarja na prezasedenost zaporov in na izjemno slabe bivalne razmere. Jaz moram povedati, da sem večino slovenskih zaporov v tem svojem mandatu že osebno obiskala, si ogledala, kakšne so dejanske razmere in se seveda o tem tudi prepričala in tudi javno poročala. Mimogrede, poročila opcijskega protokola lahko preberete tudi na naših spletnih straneh. Vendar v zaporih se ne godi slabo samo osebam na prestajanju kazni, temveč tudi zaposlenim. Kljub temu da smo ministrstvo opozarjali že ves čas, da je potrebno na tem področju nekaj ukreniti, vidimo, da v letu 2007, na to se poročilo nanaša,

ni prišlo do nobenih pozitivnih sprememb. Enako moram reči za forenzično psihiatrijo in tudi dokaj neurejen sistem zdravstvenega varstva. Poudarjam, nekatere stvari se spreminjajo, ampak moram opozoriti še vedno na nevzdržne razmere v zaporih.

Naslednja točka se nanaša na pravosodje. Pri pravosodju je stalnica pri varuhu to, da je delež pobud, se pravi, število pritožb je s tega področja največje, vendar je to število pobud dokaj stalno. Ne gre za neko naraščanje, na žalost pa tudi ne za kakšno bistveno upadanje. Rada bi povedala, da je poleg dolgotrajnosti sodnih postopkov, in s tem povezanih posledic, nova kategorija pritožb vezana na nezadovoljstvo z delom sodnih izvedencev.

Nadalje ugotavljamo, da je bilo v letu 2007 premalo izkoriščenih možnosti za alternativno reševanje sporov. Nakazala se je že v letu 2007 zelo neposredna povezava med izvršbami in revščino.

Imeli smo nekaj tudi številčno manjših zadev, od katerih bi rada omenila odklonilni zapor, kjer je v ospredju precej neustrezno obveščanje oziroma seznanjanje teh, ki pridejo v odklonilni zapor, z možnostjo splošnokoristnega dela. Kršitelji ne razumejo pojma splošnokoristnega dela in se za tega sami ne odločajo. Tu je tudi že prišlo do nekih izboljšav, ampak to v letu 2007 še ni bil primer.

Kot sem že prej omenila, delo sodnih izvedencev, so pa tudi številne pritožbe nad delom odvetnikov. Odvetniki niso v neposredni pristojnosti varuha, zato komuniciramo predvsem z Odvetniško zbornico in jo na te probleme opozarjamo.

Policijski postopki so zelo zanimivo poglavje pri varovanju človekovih pravic. Tu je okrog sto pobud vsako leto. Zanimivo je, da okrog teh pobud vedno odkrijemo kakšno stvar, ki se jo da popraviti, ki se jo da izboljšati. Povedati moram, da je policija vsaj do sedaj na te naše pobude vedno korektno reagirala in kakor je pač bilo možno, se tudi nanje odzvala. Vendar nam predlogov za izboljšanje dela ne zmanjka. Želimo si, da bi predvsem ti pritožbeni postopki zoper delo policistov bili čim bolj transparentni, pa ne samo zaradi pritožnikov, ampak tudi zaradi policistov samih. Pošteno je treba povedati, da policisti opravljajo zelo pomembno in odgovorno delo in da se tudi njim lahko godi krivica, s tem da so prijavljeni za stvar, ki so jo opravili popolnoma korektno. Varuh sodeluje tudi pri izobraževanju policistov, tako da jih seznanjamo s kršitvami.

Upravne zadeve. Šla bom bolj na hitro skozi. Tu gre za vprašanje državljanstva, kjer dostikrat ljudje pričakujejo, da jim bo varuh pomagal pridobiti državljanstvo, čeprav za to ne izpolnjujejo zakonskih pogojev. V posamičnih primerih smo

ugotovili tudi to, da je bila ekonomičnost postopka precej zapostavljena, da se je ljudi pošiljalo po različne obrazce in je to trajalo toliko časa, da je potem tisti prvi obrazec že potekel.

Glede tujcev smo opozarjali na to, da je zaradi tako imenovane uskladitve s pravno zakonodajo Evropske unije prišlo do poslabšanja razmer za tujce, in to še vedno zatrujemo in pričakujemo, da se bo spremenilo. Seveda se v našem poročilu ponovno, upam, da tokrat predzadnjič, ker za leto 2008 bomo še pisali o tem, pojavljajo tudi "izbrisani".

Naslednja stvar, o kateri je še treba kaj reči pri upravnih zadevah, je denacionalizacija. Čeprav se sliši številka rešenih zadev zelo visoka, že proti 100% gre, pa v praksi to še vedno pomeni približno 1.300 nerešenih zadev, in to 18 let po sprejetju zakona. Naslednja zadeva, davki in carine. Tukaj so zgodbe povezane z ne dovolj jasnimi uskladitvami, predvsem ko gre za invalide. Druga stvar, na katero smo opozarjali, recimo težko razumljivo besedilo, ki se pojavlja v odločbah davčnih organov in kjer so majhne črke. To sem poskušala tudi pri tej predstavitvi ponazoriti. Če berete svoje lastne davčne odločbe, boste videli, o čem govorim.

Glede šolstva. Zadnja stvar, ki jo bom omenila pri upravnih zadevah, tukaj bi rada izpostavila predvsem problem nasilja. Namreč nasilje na vseh ravneh, vseh vrst je premalo izpostavljeno. Vesela sem, da smo v letu 2008 z Ministrstvom za šolstvo našli možnost, da se problematika nasilja raziskuje in upam, da bo projekt letos stekel.

Naslednje je okolje in prostor, kjer beležimo vsako leto povečanje števila pobud. Kot veste, smo na to temo pripravili tudi poseben posvet v sodelovanju z Državnim svetom. Rada bi povedala, da Slovenija ni ravno zgledna na področju varovanja okolja, in da bo na tem področju treba res veliko narediti. A gre tudi za to, kako naj v postopek odločanja vstopajo posamezne stranke, kdo jim bo dal to pravico ali ne. Zanimivo pa je, da nam Ministrstvo za okolje in prostor tudi marsikdaj pove, da z našimi pripombami ne soglaša. Pri okolju bi povedala še to, da tako Arso kot inšpekcijske službe ne sledijo dobro vsem zahtevam. Predvsem pri inšpekcijskih službah je problem pomanjkanja inšpektorjev. Mnogo odločb inšpekcijskih služb ostaja neizvršenih, pri Arsu je pa po naši oceni eden glavnih problemov to, da institucije, ki bi morale meriti misije, nimajo akreditacije. In v Sloveniji tudi ni institucije, ki bi te akreditacije izvajala. Lahko bi rekli, da se meritve izvajajo precej po domače.

Na področju gospodarskih javnih služb bi omenila komunikacije. Komunikacije omenjam sedaj v tej točki predvsem

glede na slabo komunikacijo z varuhom. Zgodilo se je, da smo za odgovor od Ministrstva za kulturo morali angažirati celo Vlado. Upam, da se to ne bo več dogajalo.

Potem je pri gospodarskih službah nekaj, kar se vam mogoče ta hip ne zdi pomembno, ampak neustrezna zakonodaja na področju pokopališke in pogrebne dejavnosti, ki ljudem, ki so izgubili svoje bližnje, nemalokrat povzroča prav čudne zaplete. Ko smo na to opozarjali najprej pri Ministrstvu za okolje in prostor, so nam ti sporočili, da je zadevo prevzelo Ministrstvo za gospodarstvo. To nam pa na naše povpraševanje tudi odgovora ni dalo. Podobno kot s pobudami v zvezi s pokopališko in pogrebno dejavnostjo, se s pobudami in problematiko srečujemo tudi s pripombami na račun dimnikarjev. Danes je bila spet ena pripomba ravno na račun dimnikarskega dela. Povedati pa moram tudi to, da Slovenija kljub mnogim virom pitne vode še vedno ne zagotavlja vsem svojim prebivalcem dostopa do takšne vode. In tudi to je kršitev človekovih pravic.

Pri stanovanjskih zadevah so zgodbe zelo dolge, dostikrat povezane tudi s socialo. Pa vendar bi opozorila samo na dve stvari. Prvo je, da je država prepustila reševanje stanovanjskega vprašanja tržni zakonitosti. Občine se sklicujejo na pomanjkanje sredstev in na nedorečenost zakonodaje. To je oboje še kako res, posebno ko jih opozarjamo na to, da bi morale dati razpise za neprofitna stanovanja in poskrbeti za bivalne enote. Za te jih seveda noben zakon ne prisiljuje in se z izjemno nekaterih tej dolžnosti tudi izogibajo.

Naslednja stvar pri stanovanjih so denacionalizirana stanovanja. Tudi to je zgodba, ki jo varuh že leta dolgo ponavlja in gre za nerešena razmerja med lastniki, se pravi upravičenci, in bivšimi najemniki. Hišniška stanovanja so sicer po številu maloštevilčen problem, pa še vedno aktualen.

Potem gremo na delovna razmerja. Tukaj je pobud veliko, vedno več. Vedno več je tudi anonimnih, saj si prijavitelji bojijo izdati svoje podatke, ker razumejo, da bo to samo še poslabšalo njihov položaj. V mnogih primerih smo ugotovili, da je to res. Tudi če je potem neka inšpekcijska služba pregledala razmere in praviloma ni ugotovila nepravilnosti, je za prijavitelja delo oziroma življenje v tem kolektivu bilo dostikrat oteženo. To, kar me posebej skrbi, podatki so za leto 2007, je da je skoraj 60% povečanje pobud od zaposlenih v državnih organih.

Seveda si precej obetamo od zakonske prepovedi šikaniranja na delovnem mestu, vendar sodna praksa na tem področju še manjka in še vedno ne vemo, kako bo šikanirani dokazal, kako ga je delodajalec šikaniral. Pri tem je treba

povedati, da varuh tudi nima pristojnosti nad zasebnimi gospodarskimi družbami in tako pobudnike od tam napotujemo na inšpektorat. Tam pa je tista zgodba, o kateri sem vam že povedala.

Pri pokojninskem in invalidskem zavarovanju so še vedno v ospredju kršitve nespoštovanje rokov za odločitve v upravni zadevi, pa tudi to, da odločbe niso dovolj obrazložene. Spodbudno je pa to, da ZPIZ dobro reagira na naše pripombe in tudi ukrepa, kadar ugotovi, da so varuhove pripombe utemeljene.

V zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju je veliko kršitev človekovih pravic. O tem seveda lahko tudi aktualno beremo skoraj vsak dan ali poslušamo v medijih, vendar je treba reči, da je v letu 2008 vendarle bil narejen napredek v tej smeri s sprejemom dveh zakonov. Vendar to še ne pomeni, da bosta ta dva zakona v resnici prispevala k boljšemu varstvu človekovih pravic, saj trenutno to stanje še ni prav optimistično. Varuh seveda ne more zamenjati rednih pritožbenih poti, ampak lahko le nadzira njihovo izvajanje.

Socialno varstvo je eno od tistih področij varuhovega dela, ki se najbolj širi, kar pomeni, da je huda materialna stiska in strah za preživetje vsebina novih mnogih pobud. Da bi tukaj sedaj posamezne točke znotraj socialnega varstva predstavljala, imamo premalo časa. Gre za to, da so za prizadete prebivalce prenzizke denarne socialne pomoči, pa ne samo to, dostikrat so ljudje, ki o teh odločajo, do prosilcev izredno neprijazni, birokratski, osorni in tako se to ponižanje, zmanjšanje človekovega dostojanstva pri teh ljudeh še kopiči.

Nekaj besed o institucionalnem varstvu. Tudi o tem v javnosti vemo dovolj, vendar pričakujemo, da bo država bolj odločno posegla v samo organizacijo in ponudbo tega oblike varstva, kajti vidimo velika nesorazmerja. Ugotavljamo pa tudi hudo pomanjkanje negovalnih oddelkov bolnišnic in težko pričakujemo sprejem zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju.

Zadnje področje, ki se ga bom danes še dotaknila, je varstvo otrokovih pravic. To je posebna prioriteta mojega dela, kjer bi rada opozorila na to, da je zakonodaja še hudo hudo zadaj in da še vedno nimamo zakona o prepovedi telesnega kaznovanja otrok, da družinski zakonik kljub številnim obljubam ostaja v predalu, s tem pa tudi boljše možnosti za obravnavo otrok v različnih postopkih. Ponovno pa poudarjam, da so poročanja medijev o mladoletnikih za nepooblaščen objavo osebnih podatkov otrok še vedno stalnica. Na tem področju imamo sicer nekaj spremenjene zakonodaje, vendar še nobene sodne prakse, zato pozivam tudi poslance, da aktivno

sodelujete pri prijavljanju kršiteljev predvsem z namenom, da zaščitimo otroke, stranski namen pa je, da se izoblikuje sodna praksa. V letu 2007 si je varuh človekovih pravic prizadeval s pripravami za projekt "Zagovornik, glas otroka".

Naslednja zadeva. Število pobud je v času mojega mandata naraslo skoraj za 20%. In zdaj se moramo vprašati, kaj lahko varuh še naredi na področju človekovih pravic.

Da bi vam lahko na to odgovorila, bi potrebovali analize. In če hočemo delati analize /opozorilni znak za konec/, potrebujemo več osebja in več prostora ter seveda vse to, o čemer bo na koncu...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovana gospa varuhinja, še deset sekund imate in vas prosim, da počasi končate.

DR. ZDENKA ČEBAŠEK TRAVNIK: Hvala. Pričakujem dobro razpravo v interesu varovanja človekovih pravic. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Poročilo je obravnavala Komisija za peticije ter človekove pravice in enake možnosti kot matično delovno telo in pripravila predlog poročila Državnemu zboru. Besedo dajem predstavnici, gospe Evi Irgl, za predstavitev poročila komisije. Prosim.

EVA IRGL: Najlepša hvala. Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti je na 2. seji 15. januarja 2009 obravnavala letno poročilo varuha človekovih pravic za leto 2007. Pri obravnavi poročila so sodelovali varuhinja človekovih pravic, predstavnik Državnega sveta, predstavniki Vlade, Vrhovnega sodišča, predstavnika Vrhovnega državnega tožilstva ter predstavniki nevladnih organizacij.

Varuhinja človekovih pravic je v uvodu najprej opozorila na razlikovanje pojmov varuh človekovih pravic, varuhinja človekovih pravic ter urad varuha človekovih pravic. Nato je članice in člane seznanila z nastajanjem poročila, pri čemer je še posebej opozorila na to, da se poročilo nanaša na leto 2007.

Delovanje varuha človekovih pravic na vseh področjih izhaja iz spoštovanja človeških vrednot, učinkovitega varovanja človekovih pravic in v sodelovanju s pristojnimi organi. Varuhinja je predstavila poročilo po posameznih poglavjih ter opozorila na ugotovitve, ki so še posebej pomembne in na katere varuh posebej opozarja. Mnoge od teh se pojavljajo v poročilih že več let.

Ob zaključku uvodne predstavitve je varuhinja človekovih pravic povedala, da število vlog narašča. Vendar doslej niso bile opravljene analize ali raziskave o tem, ali narašča tudi

število kršitev. Še naprej si bodo prizadevali za projektno delo, nujno pa bi potrebovali dodatne sodelavce in dodatne prostore, kar bo mogoče izpeljati le, če bodo prejeli tudi dodatna sredstva.

Predstavnik Državnega sveta je predstavil mnenje, ki ga je k poročilu sprejel Državni svet. Ta je na številnih področjih ugotovil izboljšanje stanja (pacientove pravice, prepoved nadlegovanja na delovnem mestu, zakon o duševnem zdravju).

Vsekakor pa še naprej ostajajo nekatera varuhova opozorila prezrta, kot so na primer sodni zaostanki, potem poprava krivic, vprašanje izbrisanih in predvsem neizvrševanje odločb Ustavnega sodišča. Opozoril je tudi na kršenje pravic zaposlenih, še posebej nesprejemljivo je, da se to dogaja tudi v državnih organih, ter na integracijo prizadetih in invalidnih otrok v izobraževalnem sistemu. Predstavniki nevladnih organizacij so izpostavili velik pomen institucije varuha človekovih pravic in njegovih vsakoletnih poročil. Še posebej pa so se dotaknili še vedno nerešenega položaja izbrisanih, dostopa romskih otrok do izobraževanja ter pomembnosti brezplačnega pravnega nasveta, prvega pravnega nasveta. Opozorili so tudi na, po njihovem mnenju, nepravilno tolmačenje določbe Zakona o azilu, ki določa čas, v katerem je pristojni organ dolžan izdati sklep.

V razpravi o poročilu so sodelovali vsi člani komisije in nekateri predstavniki ministrstev. Tudi v razpravi je bil poudarjen pomen poročila za ugotavljanje in spremljanje varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, pri čemer je tudi vsakoletno odzivno poročilo Vlade dragocen pripomoček. V razpravi so se posebej dotaknili položaja zagovornika načela enake obravnave, prepovedi telesnega kaznovanja otrok, sodelovanja civilne družbe pri pripravi predpisov, dostopnosti do pitne vode vsem pod enakimi pogoji, senzacionalističnega poročanja sovražnega govora, mobbinga izbrisanih, sodelovanja med upravnimi organi ter etike javne besede ter ukrepov, ki jih je sprejela prejšnja vlada in so bistveno izboljšali položaj človekovih pravic.

V razpravi o osnutku priporočil so člani komisije dajali svoje predloge za dopolnitev oziroma spremembo predlaganega osnutka priporočila. Z večino glasov je komisija oblikovala in izglasovala predlog priporočila, ki je kot priloga sestavni del tega poročila. Na koncu pa je komisija sprejela tudi naslednji sklep: Komisija za peticije ter človekove pravice in enake možnosti predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da obravnava letno poročilo varuha človekovih pravic za leto 2007 in sprejme priporočilo, ki ga predlaga komisija. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnici Vlade, gospe Irmi Pavlinič Krebs, ministrici za javno upravo za predstavitev mnenja.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana javnost! Pred vami stojim kot predstavnica pred dvema mesecema imenovane Vlade Republike Slovenije, ki s tega mesta sporoča in podaja, zastopa mnenje o poročilu in informacije o realizaciji priporočil Državnega zbora Republike Slovenije ob obravnavi poročila varuhinje človekovih pravic v letu 2006 in pošilja informacijo o tem, kaj je Vlada, ki je bila naša predhodnica, storila na področju odziva na poročilo varuhinje človekovih pravic v letu 2006. Vlada se je seveda zavedala problemov, ki so bili razvidni iz poročila in s tega mesta vam želim sporočiti v imenu prejšnje vlade, da je kot odziv na odpravo pomanjkljivosti, na katere je poročilo opozarjalo, sprejela sledeče ukrepe.

V letu 2007 je zaradi večje zaščite delavcev in iskalcev zaposlitve pred diskriminacijo sprejela Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih. Na področju odprave sodnih zaostankov je s projektom Lukenda želela zagotoviti večjo odpravo zaostankov in z Zakonom o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja zagotoviti seveda pravico do sojenja v razumnem roku. Nadalje si je Vlada zadala načrt, da zaščiti mladoletnike na način, da je sprejela Pravilnik o določitvi vizualnega akustičnega opozorila za programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike. Nadalje je zagotovila, da je kot posebna uradnica zaposlena zagovornica oziroma načela enakosti znotraj Urada za enake možnosti. Ministrstvo za javno upravo si je prizadevalo, da bi zagotovilo sodelovanje strokovne zainteresirane javnosti pri sprejemanju predpisov. Ugotavlja sicer, da ta naloga ni bila implementirana tako, kot si je ministrstvo želelo, in se je z varuhinjo v celo strinja, da je na tem področju potrebno zagotoviti neke primerne institucionalne okvire, ki bodo zagotavljali sodelovanje teh javnosti pri pripravi predpisov v postopku dela Vlade.

Na področju denacionalizacije si je Ministrstvo za javno upravo kot odziv na željo po končanih denacionalizacijskih postopkih v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje za odpravo krajevne pristojnosti prizadevalo, da bi tiste upravne enote, ki so same že končale s temi postopki, pomagale s sodelavci ostalim. Tukaj je bil uspeh viden. Prejšnja vlada je želela vplivati na področje človekovih pravic tako, da je sprejela Zakon o preprečevanju nasilja v

družini ter Zakon o duševnem zdravju. Menila torej je, da so bili v letu 2007 na številnih področjih sprejeti in sproženi ukrepi, ki so prispevali k učinkovitejšemu in hitrejšemu reševanju problemov.

Danes smo pred vami predstavnice in predstavniki nove Vlade Republike Slovenije. Kot je bilo razvidno iz predstavitve gospe varuhinje, nas čaka v nadaljevanju veliko dela na tem področju. Danes bomo budno spremljali razpravo poslank in poslancev, budno spremljali seveda vaša priporočila in napotke za delo Vlade v nadaljevanju. Zagotavljamo in obljubljam, da bo bomo po svojih najboljših močeh le-te zabeležili, vam pa v nadaljevanju v razpravi skušali tudi odgovoriti na to, kako mi vidimo in kako želimo pristopati k reševanju teh vprašanj. Po tej razpravi vam bomo predstavili tudi svoje zaključke o delu v tem mandatu.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima gospod Vito Rožej v imenu Poslanske skupine Zares.

Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovana varuhinja človekovih pravic! Dragi kolegi in kolegice!

Trenutek sprejema Letnega poročila o stanju človekovih pravic v naši državi je slovesen trenutek. Kaže na stanje duha, na neko civilizacijsko raven, na kateri naša država je.

Veselj, ob poročilu varuhinje človekovih pravic oziroma inštituta varuha človekovih pravic je za razliko od poročil kakšnih drugih državnih organov v obratnem sorazmerju kot pa pri drugih. To, da se število obravnavanih primerov iz leta v leto veča, seveda ne pomeni nujno, da je kršitev človekovih pravic pri nas več, kaže pa na to, da državljani in državljanke inštitut varuha človekovih pravic prepoznavajo kot eno spoštovano, upoštevano inštitucijo in tudi konec koncev učinkovito. Njena opozorila resno jemljejo vse tri veje oblasti, kar je seveda tudi prav. Inštitut varuha človekovih pravic je ustavna kategorija. Človekove pravice so zapisane tudi v preambuli temeljne ustavne listine in naše ustave. Skratka, na nek način predhodijo vsemu ostalemu, vsej dnevni politiki, s katero se ukvarjamo. Zato kot liberalci in libertalci v Poslanski skupini Zares seveda verjamemo, da je ta temelj naše državnosti, temeljne človekove pravice neodtujljiv, individualen, da ne more biti predmet odločanja večine. Njihovo spoštovanje, kot sem že rekel, predhodi naši

državnosti in nam daje legitimnost. Sicer splošne človekove pravice mogoče uživajo višjo raven zaščite kot kakšne druge socialne in ostale, s katerimi se naši državljani srečujejo tudi zaradi nekaterih birokratskih ovir, ki niso odpravljene, pa žal tudi zaradi kakšnih napak naše zakonodaje, za katero smo mi tukaj najbolj odgovorni.

V Poslanski skupini Zares pozdravljamo odločitev varuhinje, da poseben poudarek da otrokovim pravicam. Zahvaljujemo se ji za to poročilo, tudi Vladi za sprejete ukrepe na tem področju. Sami se pa obvezujemo, da bomo, kolikor bo v naši moči, pripomogli k zakonskim spremembam, ki bodo onemogočile sistemske kršitve človekovih pravic oziroma da jih bodo preprečevale.

Podpiramo tudi večino predlaganih napotil, ki jih je predlagala Komisija za peticije, človekove pravice in svoboščine. K nekaterim, ki jih je ta komisija s preglasovanjem v okrnjeni sestavi sprejela, pa smo pripravili skupaj s poslanskimi skupinami SD, DeSUS in s Poslanskim klubom LDS amandmaje, ki po našem mnenju ponujajo boljše rešitve za nekatere težave, ki jih omenja poročilo varuha, in so v skladu z veljavno zakonodajo in sodnimi odločbami. Upam, da bomo glede tega dosegli soglasje.

In še enkrat, z veseljem čakamo naslednja poročila varuhinje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod predsednik! Spoštovana gospa varuhinja! Spoštovane ministrice in minister, poslanke in poslanci! Pred nami je Letno poročilo Varuha človekovih pravic za leto 2007 in priložnost, da se javnost, vključno z oblastjo, seznaní z delom inštitucije, ki predstavlja neodvisnega nadzornika, ki ima pooblastila, da deluje, opozarja in tudi intervenira v primeru kršitve pravic državljanek in državljanov Republike Slovenije. Hkrati je to priložnost za revizijo dela oblasti in za sprejem priporočil v smeri izboljšanja na področjih, kjer so ugotovljene pomanjkljivosti, nepravilnosti, ki pomenijo kršitev človekovih pravic in svoboščin.

V Poslanski skupini DeSUS tovrstno poročilo vsako leto podrobno pregledamo in proučimo predvsem s stališča uresničevanja temeljnega programa naše stranke. Zato smo še več časa kot običajno namenili poglavjem, ki zadevajo starejšo populacijo ljudi, stanovanjske problematike, zdravstvene problematike, socialnega varstva in varstva otrokovih pravic. To seveda ne pomeni, da so ostala področja

z naše strani ostala prezrta. Nikakor ne. Tudi področja, kot so sodni zaostanki, klientalizem in podobno, niso nepomembna in tudi tu prihaja do kršitev človekovih pravic, in to ne le redkokdaj. Kljub temu pa je naša dolžnost posvetiti več pozornosti šibkejšim kategorijam oseb, kot so starostniki, socialno ogroženi, otroci, revnejši, torej deprivilegiranim skupinam.

Kar se tiče stanovanjske problematike se strinjamo z varuhinjo, da se stanje ni izboljšalo in ostane nespremenjeno. Stanovanjska problematika izhaja predvsem iz dejstva, da je država reševanje teh vprašanj skoraj v celoti prepustila trgu in delovanju njegovih zakonitosti. Tako imajo mlade družine in socialne šibke skupine zelo slabe možnosti za rešitev stanovanjskega vprašanja.

Najglasnejša opozorila varuha pa se nanašajo na nedorečenost stanovanjske zakonodaje, saj obveznosti bistvenih akterjev države, občine, niso precizno urejene, kar omogoča izogibanje obveznostim slednjih. Stanovanjski sistemi so v zadnjih desetletjih na različne načine doživeli velike transformacije skoraj v vseh evropskih državah. Politike države blaginje na stanovanjskem področju komaj kje še obstajajo. Tradicionalno razumevanje pojma socialno stanovanje kot stanovanje, ki ga subvencionira davkoplačevalec in ki ga družba dodeli najemnikom po tržnih najemninah, se je spremenilo. Spremenila se je tudi vloga lokalnih organov, odgovornih za stanovanjsko oskrbo, skladno s težjim dostopom do stanovanja, upadanjem gradnje neprofitnih stanovanj ter dragim in majhnim tržnim najemnim sektorjem se je povečala stanovanjska ranljivost prebivalca in tudi število brezdomcev. Tudi pričakovanja stanovanjske reforme so se izkazala za pretirano optimistična, saj je struktura stanovanjske oskrbe predvsem zavila z reformne poti. Zato je nujno treba pristopiti k sprejemu in realizaciji ukrepov, ki bodo omogočili dostop do stanovanj, in sicer v smislu zagotovitve začasne nastanitve, kot so zavetišča, bivalne enote, trajne nastanitve v obliki neprofitnih stanovanj ter finančni instrumenti, kot so stanovanjske subvencije in stanovanjska posojila. Gradnja oskrbovanih stanovanj je v zadnjem letu ali dveh postala prava naložbena uspešnica, tako da lahko pričakujemo na trgu več tisoč novih varovanih stanovanj. Zanimanje za nakup ali profiten najem sicer narašča, vendar bo le težko sledilo ponudbi, saj se upokojenci, ki imajo lastne nepremičnine, težko odločijo za selitev. Tisti, ki pa jih nimajo, pa so ponavadi slabo situirani in si varovanih stanovanj niti s pomočjo sorodnikov ne morejo privoščiti. Neučinkovita stanovanjska preskrba, ki se med drugim kaže tudi v kroničnem

pomanjkanju neprofitnih najemnih stanovanj, je posledica napak dosedanje države stanovanjske politike, nedomišljenih rešitev ali slabe izvedbe predpisov. Tudi odnosa države do lokalnih skupnosti ne moremo opredeliti kot partnerskega, saj so pogoji za sofinanciranje stanovanjske ponudbe popolnoma neživljenjski. Stanovanjska politika se mora preusmeriti z omogočenjem lastništva na povečanje ponudbe neprofitnega najemništva. Zato zastoj na nepremičninskem trgu in finančna kriza terjata nujnost prestopa k novi stanovanjski politiki v Sloveniji. Izredno težke materialne razmere mnogih družin in posameznikov, vodijo .../Nerazumljivo./ in iz leta v leto se ta odstotek še povečuje. Glede na trenutno gospodarsko in finančno stanje v Republiki Sloveniji pa lahko pričakujemo drastično povečanje števila najšibkejših, kar bomo po vsej verjetnosti lahko prebrali drugo leto v letnem poročilu varuha za leto 2008. Posebej in ponovno se naše opozorilo nanaša na področje socialnega varstva.

Varuhinja opozarja na razslojevanje družbe, v kateri manjši del prebivalstva enormno hitro bogati, vedno večji del pa drsi v revščino. Navkljub tako opevani državnim blaginji je vedno več pobud, v katerih se pojavljajo stiska, revščina, bolezen, nemoč, razočaranje in obup. Ljudje izgubljajo upanje in zaupanje ter praktično ne vidijo izhoda. Zato poslanci DeSUS-a menimo, da je treba konstruktivneje in resneje pristopiti k reševanju tega problema, znova proučiti prag revščine, saj se danes z 226 evrov, kolikor znaša denarna socialna pomoč oziroma 221 evrov, kolikor znaša minimalna plača, nikakor ne da preživeti, kaj šele živeti človeka dostojno življenje.

Tudi pred večanjem števila starostnikov in njihovih potreb si ne moremo zatiskati oči, saj se vsak od nas iz dneva v dan bliža tej kategoriji oseb, ki so odvisne od institucij in posameznikov in ki je pogosto potisnjena iz družbenega dogajanja. Sami smo prepričani, da starost ni okoliščina, na podlagi katere bi lahko sklepali, da so ti ljudje nepotrebni, neproduktivni, nekoristni. Nasprotno. Bogate izkušnje starejših so mnogokrat prepotrebne pri oblikovanju družbene realnosti, zato nam je država dolžna prisluhniti. Pa ne samo to, dolžna nam je omogočiti aktivno vključevanje in upoštevanje naših argumentov ter rešitev na področjih, ki se nas še kako dotikajo, pa naj gre za pravice iz delovnega razmerja ali za pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ali za varstvo na domu oziroma institucionalno varstvo starejših. Priznajmo si, da smo tudi starejši in upokojnenci del slovenske družbe, ki želimo pomagati in aktivno sodelovati pri ustvarjanju lepše prihodnosti. Tudi država, Republika Slovenija, ki se sicer

deklarira za socialno, se je umaknila iz investicij v domove za upokoјence in ponujajo tako imenovano javno-zasebno partnerstvo, ki praktično pomeni odpiranje vrat ustvarjanju profita na račun sociale. Ti domovi so bistveno dražji in vprašamo se lahko, komu so namenjeni. Že zdaj zmore celotno oskrbovalnino plačevati le kakih 30% oskrbovancev. Tudi to področje je ostalo praktično prezrto.

Poslanci DeSUS-a pogrešamo tudi ureditev paliativne oskrbe neozdravljivo bolnega in starostnika v Sloveniji. Naš odnos do bolezenske in starostne nebogljenosti ter smrti je očitno izmikajoč in treba se bo lotiti tudi tega področja. Opozoriti je potrebno tudi na porast fizičnega in psihičnega nasilja v naši družbi, ne samo nad starostniki temveč tudi med samimi mladostniki. Zaskrbljujoče je neustrezno ali sploh neukrepanje pristojnih, kar postaja del našega vsakdanja, zato je nujno, da se zlorabe, zanemarjanje, trpinčenje in podobni pojavi ne samo prepoznajo, temveč se jim moramo upreti in tako rekoč zatreti. Zato se strinjamo z varuhinjo o ničelni toleranci, ki pa nam ne sme predstavljati zgolj nekakšnega nedosegljivega ideala temveč cilj, ki ga je mogoče realno doseči.

Poslanci DeSUS-a menimo, da so opozorila varuhinje na mestu in da realno izražajo ugotovitve o kršitvi človekovih pravic in svoboščin, zaradi tega bomo priporočila, ki jih je pripravila Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, in dopolnila, katerih podpisniki, smo podprli. Pričakujemo in upamo, da bodo pristojni tovrstna opozorila vzeli resno in upoštevali, saj se bomo le tako izognili številnim pobudam, naslovljenih na inštitut varuha človekovih pravic. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu Urhu. Gospod Majhenič bo predstavil stališče poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala, gospod predsedujoči. Spoštovani prisotni! V Slovenski nacionalni stranki po temeljitem pregledu obširnega poročila, ki ga ne podpiramo, imamo naslednje pripombe in opozorila.

Iz poročila je jasno razvidno, da delo varuha človekovih pravic ni dovolj učinkovito. Sodelovanje z varuhinjo je neuspešno oziroma ga sploh ni, na kar opozarjajo tudi številne organizacije. Varuh bi moral sodelovati tudi s poslanci in poslanskimi skupinami, društvi, nevladnimi organizacijami, številnimi iniciativami, študentskimi organizacijami in na njihova tehtna opozorila tudi učinkovito odreagirati. Ne nazadnje je to njihova vloga, ki je določena

v 159. členu Ustave kot najvišjem pravnem aktu v državi, varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin do državnih organov, organov lokalne samouprave in nosilcev javnih pooblastil. Pričakovali bi večjo aktivnost varuha pri iskanju problemov in rešitev nanje. Iz poročila je razvidno, da se varuh aktivno vključuje le v problematiko Romov, izbrisanih, kjer varuh celo sam prosi za pojasnila, na primer, kako imajo v določeni občini urejeno romsko problematiko, medtem ko v drugih, tudi javno odmevnih, primerih se morajo državljani sami obračati na varuha za pomoč. Diskriminacija pa ni le med državljani in nedravljanji, ampak predvsem problematična je tista znotraj posameznih skupin. Potrebno bi se bilo bolj zavzeti še posebej za tiste primere, kjer so žrtve otroci. Nujno bi morali biti deležni večjega zavzemanja varuha za njihove pravice otroci, invalidi, starostniki in socialno ogroženi. Še posebej sedaj bo to nujno, ko se napovedujejo množična odpuščanja. Pogrešamo konkretne predloge za celostne rešitev problemov. Potrebno bi bilo uvesti še več preventivnih projektov, ki bi služili ozaveščanju širše javnosti o človekovih pravicah.

Iz poročila je razvidno veliko število odprtih zadev. Največ jih je s področja sodnih in policijskih postopkov, sledijo pa jim postopki s področja socialne varnosti. Tem bi bilo potrebno dati več poudarka v prihodnje.

Nedopustno je, da pod aktualnimi vprašanji v letnem poročilu varuh človekovih pravic navaja, da v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji ni bilo prostora za srečanje z ombudsmani iz držav Evropske unije, da bi varuh človekovih pravic potreboval dodatne kadre in sredstva. Nenavadno je, da varuh izkoristi svoje poročilo za izpostavitve problematike znižanja plačilnih razredov varuhovih funkcionarjev in izraža zaskrbljenost nad tem, kako si bo ob takšnih plačnih razmerjih pridobil sposobne pravnike in druge strokovnjake. Šele nato preide na vprašanje splošnih človekovih vrednot, kot so dostojanstvo, medsebojno spoštovanje, zaupanje, poštenost, nenasilje, pripravljenost za pomoč šibkejšim in sodelovanje pri omogočanju boljše kakovosti življenja za vse prebivalce. Menim, da ravno varuh, ki se dnevno srečuje s stisko ljudi, si ne bi smel dovoliti na tak način izkoristiti letnega poročila za izpostavitve svojih interesov glede na vrsto hujših problemov, ki jih imajo državljani.

Sklepi iz predloga priporočila Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti ne bodo deležni naše podpore. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu Majheniču. Sedaj pa bo gospod Bogovič predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

FRANC BOGOVIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Lep pozdrav, spoštovani podpredsednik, spoštovana varuhinja, spoštovani ministrici, ministra, spoštovane kolegice, kolegi!

Človekove pravice so temeljno načelo demokracije, zato sta vloga in pomen institucije varuha človekovih pravic in njegovih vsakoletnih poročil, s katerimi nas seznanja s stanjem človekovih pravic v Sloveniji, zelo velika. Pohvaliti želimo skrbno in natančno pripravljeno poročilo. Vsakokratno poročilo varuha je nekako ogledalo delovanja sistema organov naše države. Iz poročila varuha človekovih pravic za leto 2007 je razvidno predvsem dvoje, to je, da je na nekaterih področjih doseženo izboljšanje stanja, nasprotno pa se nekaj problematike vleče iz leta v leto in iz enega do drugega poročila. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo mnenja, da bi se veliko hitreje in učinkoviteje reševali problemi v naši družbi, če bi bilo bolj povezano in usklajeno delovanje v naši državi med posameznimi ministrstvi in v tem delu želimo posebej izpostaviti pomen inšpekcijskih služb, ki delujejo zgolj znotraj ministrstev in niso horizontalno povezane.

V Poslanski skupini SLS želimo izpostaviti po našem mnenju najbolj pereče probleme, ki se ponavljajo iz poročila v poročilo. Predvsem moramo biti posebej pozorni in hitro ukrepati, ko gre za najšibkejše člene naše družbe, ko gre za pravice in zaščito otrok. S sprejemanjem nove zakonodaje so nekatera področja vsaj deloma urejena in odpravljajo ponavljajoče se pritožbe državljanov, sprejem Zakona o pacientovih pravicah, ki pa se izvaja prepočasi, dopolnjene določbe delovanja zakonodaje, ki omogočajo kaznovanje diskriminacije, nasilja in mobinga; izboljšanje na področju varovanja osebnih podatkov. Zaskrbljujoče pa je dejstvo, da se mnogi prizadeti zaposleni delavci in predvsem delavke ne upajo spregovoriti o diskriminaciji in mobingu na delovnem mestu, zato postopkov ni mogoče zaključiti. Zaskrbljujoče v naši družbi je tudi zaznavanje prevelike tolerance do nasilja raznih oblik, predvsem nespoštovanja delovne zakonodaje, ki se kaže predvsem v sklepanju civilnih namesto pogodb o delu, neplačevanju opravljenega dela in podobno. Ugotovljeno je tudi, da sama država oziroma njene institucije premalo spoštujejo pravice državljanov. Dolgotrajni so postopki in odločanje o pravicah, na primer, tudi o pravicah zavarovancev

v okviru Zavoda za zdravstveno zavarovanje oziroma pravicah pacientov.

Posebej pa bi želeli poudariti, da so za pravno državo posebej nesprijemljivi predolgi sodni postopki, saj državljani čakajo na svojo pravico leta in leta. Zaskrbljujoče je, da celo sami državni organi ne upoštevajo že uveljavljenih ustavnih določb, na primer, o diskriminaciji invalidov glede razumne prilagoditve za uveljavljanje njihovih pravic. Vsekakor pa nejasna zakonodaja ni izgovor predvsem ne za državne organe, saj iz naše ustave izhaja 15. člen, da se človekove pravice in temeljne svoboščine uresničujejo neposredno na podlagi ustave.

V Poslanski skupini SLS se strinjamo, da sprejmemo priporočila za Vlado in skušamo vplivati, da bi se dolgoletni problemi, ki se ponavljajo iz leta v leto, vendarle pričeli reševati. Strinjamo se z glavnino predlaganih sklepov oziroma priporočil, ki povzemajo najbolj pereča opozorila varuha, k nekaterim pa imamo nekaj pripomb in pomislekov.

Romi kot posebno poglavje. Posebej bi želeli opozoriti na neprimeren pristop reševanja romske problematike. Podprli bomo priporočila Vladi, sprejeta na komisiji, ker je treba končno potegniti prave poteze. Vsa prizadevanja za integracijo Romov so zaman, če ne ukrepamo učinkovito. S sprejetjem Zakona o romski skupnosti v Republiki Sloveniji smo dobili formalno podlago za ukrepanje in dana je možnost Romom, da se organizirano vključujejo v oblikovanje ukrepov in urejanje njihovega položaja.

Bistvo za reševanje tega vprašanja pa vidimo v poslanski skupini predvsem v treh ukrepih. Prvič, v naši družbi moramo jasno določiti, kdo je pristojen in da naj to tudi naredi. Tako kot na drugih področjih se tudi pri problematiki zatika zaradi pre slabega medresorskega sodelovanja in usklajenega sodelovanja z lokalnimi skupnostmi. Drugič, bistvena problema po naše za integracijo Romov pa sta ureditev bivalnih pogojev ter prostorska umestitev romskih naselij in vzgoja ter izobraževanje Romov. Tretjič, država mora zagotoviti vire in dovolj sredstev na medresorski ravni za ukrepe za ureditev bivalnih pogojev in za predšolsko ter šolsko vzgojo in izobraževanje romskih otrok. Če otrokom tam do tretjega, četrtega leta ne omogočimo stika z vrstniki in strokovne vzgoje ter nadaljnjega izobraževanja, smo še eno generacijo več obsodili, da bo živela na obrobju družbe.

Pri poglavju Upravne zadeve želimo v Poslanski skupini SLS opozoriti na to, da je mogoče ustrezno rešiti dolgoletno problematiko vprašanja statusa nekdanjih bivših državljanov SFRJ v Sloveniji, ne na podlagi zakona, najbolj učinkovito in dokončno z ustreznim ustavnim zakonom. Nikakor se ne moremo

strinjati, da bi se odločbe tako imenovanim izbrisanim dajale brez ustrezne zakonske podlage, kot smo na to opozorili od izdaje ustavne odločbe od leta 2003 dalje. Po našem mnenju bi to problematiko dokončno umaknili z dnevnega reda Državnega zbora in letnih poročil varuha človekovih pravic, če bi končno sprejeli ustrezen ustavni zakon, ki edini lahko uredi nakopičeno problematiko v vseh letih neustreznih poskusov reševanja.

Prav tako želimo opozoriti na popravo krivic žrtvam vonje, kjer bi morali upoštevati, da so krivice in pobojni poboji tudi zelo pereča problematika v naši družbi, ki bi jo morali dostojno in dokončno čim prej rešiti. Nedopustno je graditi temelj demokracije na storjenih krivicah in neraziskanih pobojih, še posebej storjenih izven vojne vihre. Težko govorimo o spoštovanju človekovih pravic, če pri tem ljudi delimo in diskriminatorno podeljujemo pravice. Nujno je zato pravično dokončati denacionalizacijo, ki se nerazumno dolgo vleče. Ali so žrtve vojne tudi tisti, ki so bili prizadeti po vojni, brez pravnih ampak zgolj iz političnih razlogov?

V četrtem poglavju, ki obravnava pravosodje, bi lahko rekli, da je naslednja nedokončana zgodba v naši državi. Gotovo ne moremo govoriti o pravni država, če morajo državljani nerazumno dolgo čakati na odločitve na sodiščih. Iz odzivnega poročila sodišča sicer lahko razberemo trditve, da se trend spreminja, vendar je potrebno na področju sodstva bolj odločno ukrepati za zmanjševanje sodnih zaostankov.

Zelo pereče je v naši državi tudi pomanjkanje socialnih najemnih stanovanj, kot je razvidno iz poglavja stanovanjskih zadev. V SLS se vedno zavzemamo, da je potrebno učinkovito pomagati predvsem mladim družinam in socialno ogroženim prebivalcem do dostojnega stanovanja.

Na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja je vsekakor potrebno poskrbeti za boljšo informiranost zavarovancev, predvsem pa za skrajšanje dolgih postopkov za uveljavljanje in pridobivanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Med poudarki ob obravnavanju letnega poročila poslanci SLS želimo podpreti boljšo urejenost pravic otrok in učinkovitejše urejanje družinske problematike. Zato podpiramo čimprejšnje sprejetje družinskega zakonika, ki ga je pripravila že vlada v prejšnjem mandatu. Z uvedbo številnih boljših rešitev, z uvedbo družinskih sodišč, ki bodo bolj strokovno usposobljena in hitreje reševala postopke, ter z boljšo usposobljenostjo vseh odgovornih, ki se ukvarjajo s tem področjem, bomo v naši družbi bolj poskrbeli za varovanje najšibkejših, hkrati pa najdragocenejših členov v naši družbi

- naših otrok. Zato v SLS že dalj časa podpiramo uvedbo posebnega varuha otrokovih pravic.

Sociala. Podprli bomo priporočilo, želimo pa opozoriti tudi na to, da je potrebno čim prej sprejeti zakon, ki bo uredil področje prostovoljnega dela in omogočil vsem, ki se želijo ponovno aktivirati ali ostati aktivni tudi v tretjem življenjskem obdobju in s svojimi izkušnjami bogatiti našo družbo, predvsem pa pomagati ljudem v stiski.

Ob koncu se zahvaljujem varuhinji človekovih pravic za njeno delo in jim želim, da bi poročilo za naslednje leto vsebovalo manj strani in manj poglavji, ki se ponavljajo.

Spoštovane kolegice, kolegi v poslanskih klopeh, spoštovani predstavniki, predstavnice Vlade Republike Slovenije! Del odgovornosti je tudi na nas. Zavedajmo se je pri svojem delu.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu Bogoviču. Gospod Milan Gumzar pa bo predstavil stališče poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MILAN GUMZARError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani podpredsednik, spoštovanja varuhinja človekovih pravic s sodelavci! Spoštovana ministrica, ministri, predstavniki vlade! Glavno vodilo, ki ga zagovarjamo v LDS, je, da imamo ne glede na nacionalnost, rasno, politično, versko ali katero drugo pripadnost, spol, spolno usmerjenost ali življenjski slog, vsi ljudje enake pravice in moramo imeti enake možnosti za njihovo uveljavljanje. Zato smo, zavedajoč se dejstva, da so človekove pravice in svoboščine temelj vsake demokracije, in da je tudi sama država lahko dejavnik zlorabe državljanov, v LDS tako kot vselej doslej še posebej občutljivi za vprašanje človekovih pravic in svoboščin. V LDS ocenjujemo, da se je zgledna raven utrjevanja in spoštovanja človekovih pravic v preteklih letih, predvsem v zadnjem obdobju, zelo znižala. Primera prisilnega preseljevanja romske družine in izbrisanih vnovič dokazujeta, da človekove pravice in svoboščine niso nikoli pridobljene enkrat za vselej, pač pa da jih je treba vsak dan znova utrjevati in ščititi. V omenjenih primerih se je izkazalo, da prav država in njene institucije niso bile sposobne zagotoviti zavarovanja pravic prizadetih. Poleg tega uporaba novih tehnologij prinaša nove nevarnosti in možnosti zlorab človekovega dostojanstva. Zato še s posebno skrbjo prebiramo poročilo Varuha človekovih pravic. Človekove pravice so tista področja, kjer nobena družba ne more biti zadovoljna z doseženo ravnijo, saj pogosto prav nova znanja

in tehnološki razvoj kot stranski učinek prinašajo nove možnosti zlorab. Prav zato bomo tudi do prihodnje do teh vprašanj izjemno tankočutni, vselej na preži in sposobno zaznati tudi neznatnejše pojavne oblike. Vsa naša dejanja in tudi podpora današnjim priporočilom v smeri človekovih pravic in človekovega dostojanstva in v smeri utrjevanja ozaveščenosti o pomenu človekovih pravic, stremeli bomo k dvigu standarda na tem področju in podpirali zahteve zlasti civilne družbe za dosledno spoštovanje človekovih pravic. Podprli bomo nadgradnjo zakonodaje, ureditve ter dosledno uveljavljanje pravne države in ozaveščanja javnosti. Zato moramo vsi skupaj omogočiti izpolnjevanje poslanstva instituta varuha človekovih pravic. V LDS smo v našem predvolilnem programu za ustanavljanje regionalnih uradov na upravnih enotah, ki bi delo te pomembne ustanove demokratične družbe približali ljudem, ki bodo mogli svoje težave naslanjati nanjo, prav tam kjer živijo.

Ko prebiramo letošnje poročilo, v LDS ugotavljamo, da se določena problematika pojavlja iz leta v leto. Govorimo o problematiki izbranih, vprašanju narodnih manjšin, popravi krivic, neuresničenih odločbah Ustavnega sodišča, sodnih zaostankih, načrtnem zmanjšanju avtoritete posameznih institucij, varstvu osebnih podatkov, diskriminatornem obravnavanju in delu pravnega in socialnega položaja, reševanju stanovanjske problematike, otrokovih pravicah in problematiki na področju medijev.

Predlagano priporočilo bomo v LDS skupaj z amandmaji podprli. Bojimo pa se, da bo v prihodnjem letu zaradi nastale situacije še več govora o kršenju osnovnih ekonomskih in socialnih pravic. V luči gospodarskih sprememb bo še kako na udaru vprašanje družbene blaginje. Ne pozabimo 2. člena Ustave, poleg pravne države govori tudi o tem, da je Slovenija socialna država, ker je zapisana zahteva po ustrezni skrbi države tako za materialno kot socialno varnost državljanek in državljanov. Varuhinji človekovih pravic in njenim sodelavcem pa se zahvaljujemo za dobro pripravljeno poročilo za leto 2007. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu Gumzarju. Gospod László Göncz pa bo predstavil stališče Poslanske skupine narodnih skupnosti.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Spoštovani gospod podpredsednik! Spoštovana varuhinja človekovih pravic! Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi! V poročilu Varuha človekovih pravic lahko preberemo, da informacij o kršitvi tako imenovanih avtohtonih narodnih skupnosti v obdobju, na

katerega se poročilo nanaša, ni bilo. Poročilo tudi ugotavlja, da je tendenca tovrstnih opozoril s strani pripadnikov narodnih skupnosti v upadanju. Na osnovi omenjenega bi torej lahko sklepali, da je stanje na tem področju idealno. Žal pa ni tako. Sicer je tudi v poročilu zapisano, da kljub formalni pasivnosti pripadnikov avtohtonih narodnih skupnosti možnosti kršenja narodnostnih pravic ni mogoče izključiti.

Kot smo že velikokrat ugotovili, je zakonska raven zaščite avtohtone madžarske in italijanske narodnosti v Republiki Sloveniji nedvomno na visoki ravni. Toda res je tudi to, da je kljub dobremu pravnoformalnemu stanju dejansko uresničevanje pravic pomanjkljivo, na kar nenehno opozarjajo legitimne organizacije avtohtonih narodnih skupnosti. Nedoslednosti med drugimi beležimo pri zagotavljanju dvojezičnih dokumentov in obrazcev, pri dejanskem uveljavljanju jezika narodnih skupnosti, čeprav sta na narodnostno mešanem območju uradna jezika, na področju enakovrednosti jezika narodnih skupnosti pri zaposlovanju, nadalje tudi v gospodarski sferi, pri navajanju informacij o uporabi zdravil, na področju komuniciranja z bolniki, ki so pripadniki narodnih skupnosti v bolnicah, ter na drugih področjih.

Tisti, ki pozna naravo manjšinske problematike, torej značaj in doživljanje narodne identitete v etnični skupnosti, dobro ve, da so na področju deklariranja morebitnih nedoslednosti oziroma prekrškov prisotni predsodki, ki temeljijo na negativnih izkušnjah v preteklosti. Pripadnik narodne skupnosti se le težko obrne k določeni državni ustanovi, da bi tam izrazil svojo morebitno zapostavljenost na področju narodne identitete in uporabe maternega jezika. Ta ugotovitev drži tudi v primeru razmerja do Urada varuha človekovih pravic, kar je pogojeno predvsem s tem, da je omenjena ustanova pri nas sorazmerno mlada, pripadniki narodne skupnosti pa nimajo dovolj informacij o vsebini in značaju njenega delovanja. V primeru relacije ustanova varuha človekovih pravic - narodna skupnost, žal na sploh velja obojestranska neinformiranost, kar sva pred kratkim skupaj ugotovila tudi z varuhinjo človekovih pravic. Čeprav je v okviru sedanje organiziranosti urada eden od namestnikov pristojen tudi za vprašanja morebitnih kršitev na področju pravic narodnih skupnosti, prej omenjeni primeri, kot lahko tudi razberemo iz poročila za leto 2007, ne pridejo do pravega naslovnika. V zvezi s poročilom kljub temu nismo vložili amandmaja, ker smo se z uradom človekovih pravic odločili za drugačen način izboljšanja stanja. Že na februarški seji Komisije za narodne skupnosti bomo

razpravljali prav o omenjenem vprašanju. V prid boljše informiranosti pripadnikov narodnih skupnosti pa bomo v primeru madžarske narodne skupnosti organizirali tudi srečanje s sodelavci Urada varuha človekovih pravic narodnostnem območju.

Omenjene aktivnosti seveda ne počnemo zgolj iz formalnih razlogov, temveč želimo bolj izkoristiti možnosti na področju delovanja varuha človekovih pravic ter prispevati k doslednejšemu praktičnemu uresničevanju posebnih pravic avtohtonih narodni skupnosti. V okviru tega želimo narediti korak naprej tudi glede zmanjšanja nedoslednosti in kršitev na področju pravic narodnih skupnosti. Prepričan sem, da bomo lahko skupaj uspešni. V okviru dobrega sodelovanja bomo lahko obrazložili tudi nekatera vprašanja vsebinske narave, kot je na primer razlika med kolektivno pravico in pravico posameznika ter vprašanje izredno zapletene ločnice med obema v primeru morebitnih kršitev oziroma nedoslednosti. Če tovrstne aktivnosti ne bi prispevale k izboljšanju stanja, bi verjetno bilo smotrno razmisliti o posebni instituciji varuha manjšinskih oziroma narodnostnih pravic.

Na koncu želim še poudariti, da se strinjamo z ugotovitvijo, ki je navedena v poročilu in se nanaša na nujnost reševanja nekaterih perečih vprašanj na področju romske problematike ter drugih etničnih in narodnostnih skupnosti. Menimo, da morebitno zavlačevanje določeno problematiko zgolj pogloblja, kar pa ni v interesu nikogar. Pometanje občutljivih vprašanj pod preprogo največkrat povzroča še večje možnosti za nepregledno razvnetje posameznih problemov oziroma primerov. Bistveno je, da se k reševanju slehernega občutljivega vprašanja pristopa z največjo možno mero strokovnosti, ne pa na osnovi predsodkov in parcialnih političnih interesov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu Gönczu. Mag. Majda Potrata pa bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana varuhinja človekovih pravic dr. Zdenka Čebašek Travnik z namestnico in namestnikom, spoštovani predstavniki Vlade, poslanke in poslanci! 13. redno poročilo Varuha človekovih pravic postavlja pred Poslansko skupino Socialnih demokratov kot pred vse poslanke in poslance zahtevno nalogo, da na njegovi podlagi razmišlja in presodi, kakšno je stanje človekovih pravic, to pot za leto 2007. Pri tem se znajdemo v situaciji, ko je med mnogimi posamičnimi primeri treba odbirati in se odločiti, katerim

posamičnim primerom dati posebni poudarek na tem plenarnem zasedanju. Zato je moje poročilo v imenu poslanske skupine samo odziv na uvodna poglavja, medtem ko se bodo poslanke in poslanci s svojimi pripombami odzvali še na poseben del, ki obravnava posamične kršitve. Če razmišljamo o poročilu Varuha človekovih pravic, bi si pomagala s poprejšnjim znakom Varuha človekovih pravic, ko je levi dlani treba dodati še desno, zato ob poročilo postavljam tudi odzivno poročilo Vlade Republike Slovenije, pri čemer pa kaže poudariti, da je to odzivno poročilo vendarle odziv na kršitve človekovih pravic v letu 2007 in da je to pravzaprav odziv prejšnje vlade na tisto na kar je varuhinja človekovih pravic opozarjala. Šele v prihodnosti bomo lahko videli, kaj pravzaprav je Vlada, ki je nastopila mandat konec lanskega leta, uredila na podlagi priporočil, ki jih bo sprejel Državni zbor. In dovolite, da opozorim še na to. Ob poročilu za leto 2006 je Državni zbor sprejel 29 priporočil. Zdaj jih imamo predlaganih 35. Če upoštevam še predloge za amandmaje, in če bodo tudi tisti predlogi sprejeti, gre pa za troje novih priporočil, bo k 13. poročilu sprejetih 38 priporočil. In če gledamo, kaj je v odzivnem poročilu Vlade pripisanega k uresničevanju priporočil, potem ugotavljam, da je 8 priporočil preprosto brez kakršnegakoli odgovora in ne vemo, kako se je Vlada odzvala na tista priporočila. Zato pritrjujemo pozivu varuhinje, da bi bilo treba poskrbeti za sistematično spremljanje uresničevanja poročil varuha človekovih pravic. Če bi to storili, če bi sistematičneje pristopali k tistim rečem, ki se iz poročila v poročilo ponavljajo, potem bi po mnenju Socialnih demokratov tudi hitreje našli rešitve in bi se nekatere stvari hitreje reševale.

Poseben problem v tem sklopu je priporočilo, ki ga je treba posebej omeniti in sodi v skupino tistih, ki že dolgo časa opozarjajo na krivico, ki so jo bili deležni s strani države izbrisani. Socialni demokrati bomo podprli amandma, ki zagovarja dosledno uresničevanje odločbe Ustavnega sodišča, in ne moremo pristati na priporočilo, ki znova vrača v obravnavo predlog ustavnega zakona o izbrisanih. Menimo namreč, da je to zniževanje zaupanja in avtoritete Ustavnega sodišča, in da žal ni to edina institucija, ki je v preteklosti bila deležna poskusov omalovaževanja ali zaobhajanja odločitev. Ni mogoče prezreti tudi tega, da se z nekaterimi izjavami, ki se vlečejo že dolgo časa in ki se včasih sicer nanašajo na konkretno osebo, ki uresničuje položaj, institucijo Varuha človekovih pravic, ampak da se tudi z odnosom do varuha človekovih pravic marsikdaj skuša zmanjševati avtoriteta te institucije. Socialni demokrati pa menimo, da se je v vseh dosedanjih letih institucija Varuha

človekovih pravic v zavesti državljanek in državljanom Slovenije utrdila, da je k temu veliko pripomoglo tudi sistematično ozaveščanje o človekovih pravicah in tudi o pristojnostih varuha človekovih pravic.

Rada bi se dotaknila še vprašanja povečevanja pripada primerov. V letu 2007 je v začetku leta nastopila to funkcijo varuhinja dr. Zdenka Čebašek Travnik. Zapisano je, da se je število vloženih primerov povečalo in iz tega bi bilo treba tudi sklepati, kaj se dogaja s stanjem človekovih pravic v Sloveniji. Ali zvečanje primerov pomeni tudi zmanjševanje varnosti, ki jo čutijo državljanke in državljanji in drugi prebivalci te države, zmanjševanje ali zniževanje standardov temeljnih svoboščin. Menimo, da gre za več dejavnikov, ki k temu pripomorejo. Ne nazadnje se tudi pred državnozborsko komisijo za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti ob menjavi, ob vsakem novem sklicu nekoliko poveča število vlog. Delno je k temu pripomoglo verjetno tudi ozaveščanje o posameznih prioritetah, ki jih je postavila varuhinja človekovih pravic. Tu mislim predvsem na skupino tistih pripomb ali tistih primerov, ki se nanašajo na varovanje otrokovih pravic. Pa še bi bilo mogoče naštevati v tem okviru, recimo, tudi pravice iz delovnih razmerij in druge socialne pravice ali pravice, ki so kršene v zvezi z delovanjem gospodarskih družb. Vsekakor gre po našem mnenju za več dejavnikov, ki vplivajo na zvečanje primerov. Socialni demokrati pa bi bili, seveda, zadovoljni, če to ne bi pomenilo v resnici pogostejšega kršenja človekovih pravic in zanemarjanja temeljnih svoboščin, kajti nismo prezrli, da je na nekaterih mestih v poročilu vendarle mogoče zaznati tudi opozorilo na zniževanje standardov varovanja človekovih pravic. Čisto konkretno imam v mislih azilante in begunce. Tudi ni mogoče prezreti opozoril, da so nekatere pobude pri pripravi zakonodaje ostale prezrte, pa da so se kasneje bodisi z odločbo Ustavnega sodišča ali s kakšno drugo odločbo izkazale za zelo utemeljene. Mislim na tiste reči, ki so zvezane z umeščanjem, s pristojnostmi zagovornice načela enake obravnave in zagovornice načela enakosti med ženskami in moškimi. Socialni demokrati smo bili ob sprejemu novele zakona pa smo tudi še sedaj prepričani, da sedanja zakonska ureditev instituta zagovornice oziroma zagovornika ni urejeno tako, da bi zagotavljala popolno neodvisnost. Prav neodvisnost je zagotovilo avtoritete, s katero lahko posamezna institucija obvaruje posameznika takrat, kadar imajo državne institucije ali pri zagovornici tudi drugi subjekti, kadar so kršitelji človekovih pravic. Menimo torej, da bi bilo dobro posvetiti pozornost in okrepiti sodelovanje nevladnih organizacij in zainteresirane javnosti pri pripravi

zakonskih predlogov povsod tam, kjer se ti neposredno dotikajo človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Pritrjujemo tudi temu, da ima varuh človekovih pravic formalne in neformalne poti, s katerimi lahko vpliva na ozaveščenost in na uresničljivost človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Menimo, da je odzivanje ob politično občutljivih temah bistvena sestavina delovanja varuha človekovih pravic in varuhu človekovih pravic priznavamo vso pravico, da sam odbira primere, ob katerih se bo odzival. Dajemo tudi popolno soglasje tistim opozorilom, ki pravijo, da je treba iskati v odgovoru na vprašanje, ali je zakonito ravnanje dedno tudi pravično ravnanje, poseben poudarek v delovanju varuha človekovih pravic, kajti prav varuh je odgovoren za uresničevanje pravičnosti. Zdi se nam silno pomembno opozorilo evropskega ombudsmana, ki pravi, da varuh lahko tudi sam opredeli, kaj je dobro oziroma slabo upravljanje javnih zadev. To je ne nazadnje oprto tudi na 3. člen Zakona o varuhu človekovih pravic iz leta 1993. In tu dajemo prav varuhinji, ki meni, da takrat, kadar država in v njenem imenu Vlada in druge državne institucije, ter varuh človekovih pravic, v imenu vlagateljev pripomb, ne najdejo skupnega jezika, da bi morebiti bila prava pot tudi mediacija.

Socialni demokrati bomo torej poročilo Varuha človekovih pravic za leto 2007 podprli. Zahvaljujemo se varuhinji človekovih pravic in vsem njenim sodelavcem za temeljito opravljeno delo. Podprli bomo tudi večino priporočil, ki jih je sprejela komisija, pri tistih, s katerimi ne moremo soglašati, pa smo skupaj s koalicijskimi partnerji vložili amandmaje in jih bomo v nadaljevanju postopka tudi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala, gospe Potrati. Gospa Eva Irgl pa bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

EVA IRGLError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Najlepša hvala za besedo še enkrat. Spoštovana varuhinja človekovih pravic, poslanke in poslanci! Pred sabo imamo 13. redno poročilo Varuha človekovih pravic za leto 2007. Vsekakor gre za precej obsežno gradivo, ki nam ponuja vpogled v stanje na področju varovanja človekovih pravic, na spoštovanje človekovih pravic, predvsem pa sankcioniranje kršenja človekovih pravic. V njem lahko danes razberemo, kaj je bilo narejenega na tem področju, v katerih primerih so se stvari izboljšale, v katerih primerih so nekatere stvari ostale še nerešene, odprte, in v katerih primerih so se

stvari lahko tudi poslabšale. Skratka, predstavlja pomemben zapis in prerez stanja na vseh področjih delovanja države in na posameznih primerih, ki jih varuhinja s svojimi sodelavci tudi obravnava.

Treba je omeniti, da je danes pravzaprav pred nami prvo poročilo, ki je nastalo v celoti pod okriljem nove varuhinje, zato lahko tudi danes prvič naredimo neko primerjavo med tem, kakšne teme so se obravnavale v času prejšnjega varuha, in kakšne teme se obravnavajo danes oziroma katerim temam je dana večja teža. Ob nastopu svojega mandata je varuhinja dejala, da bo svojo pozornost usmerjala predvsem v ranljivejše skupine ljudi, kot so starejši, invalidi, otroci. Dejala je tudi, da bo bistveno več časa namenila temam, kot so revščina in ukrepi, povezani z njo, nasilje v družbi in vprašanja, namenjena okoljski problematiki, se pravi, ohranjanju zdravega in čistega okolja. Skozi poročilo danes lahko vidimo, da varuhinja ni ostala samo pri besedah, ampak se to kaže tudi skozi dejanja znotraj poročila. In tu gre vsekakor za pozitiven korak naprej v delovanju varuha. Za časa prejšnjega varuha je bilo namreč jasno, da se ukvarja pretežno z enimi in istimi temami, tako imenovanimi marginalnimi skupinami, na tiste posameznike v družbi pa žal pozablja. In to se nikakor ne sklada z odgovornostjo, ki jo ima varuh do vseh državljanek in državljanov, ko je potrjen na takšno funkcijo s strani Državnega zbora.

Moramo se namreč zavedati, da v Sloveniji obstajajo tudi druge skupine ljudi, ki so jim kršene človekove pravice, ki so v hudih stiskah in potrebujejo pomoč. Veliko je takšnih, ki že leta opozarjajo na svoje pravice, na primer oškodovanci med drugo in po drugi svetovni vojni, pa o njih ne govorimo tako na široko in dolgo, kot na primer o izbrisanih. Ne namenjamo jim toliko prostora v medijih, verjetno tudi zato, ker ti ljudje nimajo za seboj celotnega kolesja levih političnih strank in tako imenovanih nevladnih organizacij, pa medijev, ki bi jih podpirali pri uveljavljanju njihove pravice in namesto njih povzdignili glas, ko potrebujejo to pozornost in zaščito.

Osnovne človekove pravice ne bi smele biti nikdar in nikoli teptane, ne s strani posameznika, ne s strani neke določene skupine in seveda tudi ne s strani države. Žal pa se nahajamo v svetu, in tudi Slovenija v nekaterih primerih ni izjema, ko smo še vedno priča kršenju človekovih pravic in s tem poseganju v človekovo integriteto in dostojanstvo.

Ker se poročilo varuhinje nanaša na leto 2007 in s tem na delovanje prejšnje vlade, bi želela opozoriti na naslednje. Celoten prejšnji mandat se je skušalo s strani strank, ki so danes na oblasti, preko medijev spretno, in to

vsakodnevno, javno lansirati sporočila, češ, da je Janševa vlada tista, ki ne spoštuje človekovih pravic in zato ogroža delovanje pravne države. Skušalo se je torej oblikovati neko splošno javno mnenje, da je levica tista, ki ima v domeni človekove pravice, ki jih spoštuje, desnica pa je tista, ki jih krši. Pa se je velikokrat izkazalo za ravno obratno. In tudi zgodovina kaže na to, da stranke, naslednice sistema, ki je strogo, grobo in brezkompromisno kršil človekove pravice ter ustrahoval vse tiste, ki niso razmišljali tako, kot je narekoval takratni sistem, težko drugim tako vehementno in pokroviteljsko razlagajo o varovanju človekovih pravic.

In danes smo v Sloveniji priča izjemno zanimivi situaciji, ki kaže na to, da se v nekaterih segmentnih vračamo prav nazaj v varovanju človekovih pravic - kar ni dobro za Slovenijo in ni dobro za njene državljane. Zakaj to govorim? Vse pomembne državne funkcije zastopa levica. V rokah ima praktično vse medije. Na ključnih položajih civilne družbe pa izključno svoje predstavnike. V Slovenski demokratični stranki bomo zato z izjemno velikim zanimanjem spremljali naslednje poročilo varuhinje in seveda čakali, ali bo moč zaslediti v tem poročilu ta zapis, po mojem mnenju ne čisto normalnega in nezdravega stanja v tej državi, v kateri bi vsekakor morali vladati demokracija predvsem pa spekter različnih razmišljanj. Danes, žal, s takim stanjem ne moremo biti zadovoljni. Mirno lahko rečemo, da so določenemu delu prebivalstva, ki je upravičen tudi do drugačnega mnenja, kršene človekove pravice. Zanimivo je tudi to, da smo v prejšnjem mandatu prav na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti obravnavali kar nekaj grobih posegov v človekove pravice prav s strani danes vladajoče stranke. Naj omenim samo tri imena: Veber, Rop, Lukšič. Vsi se spomnimo teh zgodb. Zakaj to govorim? Kljub temu, da so bile kršene človekove pravice, se ti ljudje niso pojavili v letošnjem poročilu varuha človekovih pravic kot primer kršenja človekovih pravic. Spomnimo se, kako se je nekdanji poslanec Rupar zaradi neprimerne izjave, o kateri bom več povedala kasneje, takoj znašel ne samo v vseh medijih, ampak tudi v naslednjem poročilu varuha človekovih pravic. To vsekakor kaže na to, da ni pomembno, kaj narediš, kaj izrečeš, ampak predvsem je pomembno, da pripadaš pravi politični opciji.

Da pa se vrnem nazaj. Vlada Janeza Janše je na področju varovanja človekovih pravic sprejela vrsto ukrepov in zakonov, ki vzpostavljajo boljše podlago za dosledno spoštovanje človekovih pravic. Temu pritrjuje tudi varuhinja v svojem poročilu, temu pritrjuje tudi poročilo Državnega sveta. Tako je bil v prejšnjem mandatu sprejet Zakon o

istospolnih partnerskih skupnostih. Naj spomnim, da je to tisti zakon, ki so ga prej več kot osem let skupaj spravljal tako LDS kot SD, skupaj seveda z nevladnimi organizacijami, ampak nič ni bilo od tega. Osem let so samo govorili, rezultata pa ni bilo, čeprav so imeli večino v parlamentu. Skratka, razkorak med besedami in dejanji.

Sprejet je bil tudi Zakon o pacientovih pravicah, ki seveda ne rešuje vseh težav, je pa pomemben korak naprej. Sprejet je bil Zakon o verski svobodi, ki tako po več kot 30-ih letih ureja to osnovno človekovo pravico na evropsko primerljiv način. Sprejeli smo težko pričakovani Zakon o duševnem zdravju, pa Zakon o uresničevanju načel enakega obravnavanja in nenazadnje je bil sprejet Zakon o preprečevanju nasilja v družini, prvi zakon, ki sistemsko opredeljuje problematiko, ščiti žrtev, na eni strani, na drugi strani pa povzročitelju nasilnega dejanja kljub vsemu daje možnost, da se preko strokovnjakov, ki se ukvarjajo s to problematiko, lahko sooči s svojim nedopustnim ravnanjem, z razlogi, zakaj prihaja do nasilništva z njegove strani, in tako lahko, upajmo, sčasoma kljub vsemu spozna ta svoja neopravičljiva dejanja, ko se močnejši spravlja na šibkejšega. Pa naj si bo to v fizični, psihični, ekonomski, spolni ali čustveni obliki nasilništva.

Vsi, ki smo danes tukaj prisotni na seji, se zagotovo zavedamo, da je potrebno doseči ničelno toleranco do nasilja v družbi. Vendar pa to v prvi vrsti pomeni, da si ne smemo zatiskati oči pred temi problemi in težavami. Posnetki nasilništva in grobega obnašanja do vrstnikov, nastalih v šolah, je vsekakor alarm, ki nas opozarja, da vse pristojne institucije, vključno z Ministrstvom za šolstvo in šport, morajo bistveno več časa nameniti tem vprašanjem.

Naslednja tema, ki se pojavlja znotraj poročila in je vsekakor pomembna, je vprašanje medijev. Natančneje, vprašanje senzacionalističnega poročanja. Varuhinja tako znotraj poročila opozarja, da mediji vse prevečkrat dajejo prednost senzacionalizmu. Senzacionalistično poročanje ki, to moramo priznati, ne nastaja samo zaradi želje lastnikov medijev po večji gledanosti in branosti, temveč tudi zaradi političnih elementov, ko se skuša preko zapisanega v medijih vplivati na mišljenje ljudi, povzroča, da mediji s takšnimi dejanji posegajo v človekovo integriteto, z zapisanim škodujejo ugledu posameznika, ga očrnijo pred javnostjo, in to počnejo lahko že zgolj na podlagi špekulacij in natolcevanj, ne pa konkretnih dokazov.

In zato bi želela tukaj spomniti na izjemno odmevno afero Patria, ko je bil nekdanji predsednik Vlade, ki je takrat predsedoval Evropski uniji, tik pred volitvami v

Sloveniji obtožen jemanja podkupnine. Brez kakršnihkoli dokazov so mediji objavili to senzacionalistično zgodbo, to novico, ki je več kot očitno, tudi glede na smeh, ki je prisoten iz teh strank, nastajal v političnih krogih, ki so danes na oblasti in vodijo to državo, skupaj z določenimi njim pripadnimi novinarji. Huda obtožba nekdanjega predsednika Vlade je zagotovo nedopustno dejanje brez primere, ki prav kliče po tem, da ko bo stvar, upajmo, kdaj na sodišču dokazana in razjasnjena, da bodo tisti, ki so to napletli, odstopili s svojih položajev ter da bodo vsi tisti, ki so zadevo spretno, to moramo priznati, politično lansirali v javnost tik pred volitvami, zanjo tudi odgovarjali.

Varuhinja v poročilu tudi opozarja, da je nedopustno, da se v medijih razkriva identiteta otrok. Tisto, kar je še posebej zaskrbljujoče, pa je podatek, ki ga je varuhinja zapisala v poročilu, in sicer da se tovrstne kršitve, ko se senzacionalistično poroča o družinskih tragedijah, zraven pa razkriva identiteta in zasebnost otrok, kljub opozarjanju še vedno dogajajo. In še več, celo stopnjujejo se. Varuhinja je zato mnenja, da bi bilo treba pravila za poročanje o otrocih v medijih urediti sistemsko, na primer z zakonom o medijih. Tudi eno od naših priporočil, ki smo jih sprejeli na komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti ter jih bomo kasneje obravnavali, gre prav v tej smeri.

V zvezi z zakonodajo o zaščiti otrok v medijih pa je potrebno reči tudi to, da v primeru nasilja v družini je bil, kot sem že prej dejala, sprejet Zakon o preprečevanju nasilja v družini, kjer znotraj tega zakona poseben člen ureja navedeno problematiko. O žrtvah ali povzročiteljih nasilja ne smejo biti namreč javno posredovani podatki, na podlagi katerih bi bilo mogoče prepoznati žrtev ali njeno družino. Posredovanje podatkov je mogoče le ob soglasju polnoletne žrtve. Z omenjenim zakonom pa je seveda naložena odgovornost staršev, otrokovih skrbnikov, rejnikov ali pa posvojiteljev, da otroka v okviru izvajanja skrbi zanj varujejo pred izpostavljanjem javnosti.

V prejšnjem mandatu, na koncu, je bil sprejet tudi nov kazenski zakonik, ki pa je bil v javnosti sicer slabo sprejet s strani levih političnih strank, vendar pa prinaša bistvene novosti na omenjenem področju varovanja otroka v okviru izpostavljanja v medijih. Kot kaznivo dejanje je opredeljena objava osebnih podatkov otroka, ki je udeleženec v sodnem, upravnem ali kakršnemkoli drugem postopku, ali pa objava druge informacije, na podlagi katere bi bilo mogoče prepoznati njegovo identiteto. Sankcija je denarna kazen ali kazen zapora do treh let.

V okviru vzpostavitve registra pedofilov velja tudi izpostaviti, da je Državni zbor konec maja, ko je sprejel že omenjeni kazenski zakonik, in sicer z namenom večje zaščite otrok, na kar opozarja varuhinja človekovih pravic v svojem poročilu, uvedel tudi posebno kazensko evidenco. V posebno evidenco se namreč vpišejo obsodbe za kazniva dejanja spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let, v zvezi s kršitvijo spolne nedotakljivosti in zlorabo položaja, kadar se dejanje nanaša na mladoletno osebo. Podatki pa se, kar je pomembno, v evidenci hranijo tudi po izbrisu obsodbe v kazenski evidenci. V poglavju Etika javne besede varuhinja pojasnjuje, da se je število pobud na tem področju zmanjšalo. Sama to ocenjuje oziroma utemeljuje s pojasnilom, da je zmanjšan pripad povezan s ponavljanjem opozoril, da varuh pač nima pristojnosti do medijev in do novinarjev. Dodatno pa tudi pojasnjuje, da že vrsto let opozarjajo na potrebo, da se v okviru novinarskih združenj oblikujejo učinkovitejši mehanizmi za nepristransko obravnavo etičnih pravil novinarskega poklica. Zato varuhinja tudi predlaga, da bi glede na dejstvo, da Društva novinarjev Slovenije ne upoštevajo ravno v tistih medijih, ki najpogosteje neupravičeno posegajo v osebne pravice, bilo treba razmisliti o učinkovitejših mehanizmih, ker samoregulacija - to smo zdaj lahko že videli in spoznali - očitno ne deluje.

In že smo pri tematiki, mimo katere ne morem in ji varuhinja tudi namenja precejšnjo pozornost. Govorimo o sovražnem govoru v medijih. Že na Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti sem dejala, da se znotraj tega političnega prostora in medijev sovražni govor obravnava z dvojnimi merili. Pri nas se namreč sovražni govor ne ocenjuje po tem, kaj je nekdo izrekel, ampak po tem, kdo je nekaj izrekel. Da pa ne bom govorila na pamet, naj ponazorim s primerom. Vsi se spominjamo nekdanje izjave poslanca Rutarja -- o tem sem že prej nekaj govorila -, namenjene dvema poslankama. Izjava, ki je bila vsekakor po mojem mnenju, pa tudi po mnenju Poslanske skupine SDS, nedopustna in popolnoma nesprejemljiva, izražala je seksističen, sovražen govor in posegala v človekovo dostojanstvo oziroma dostojanstvo dveh poslank. V medijih se je o tej izjavi pisalo, ne bom rekla, koliko časa, mesece in mesece, čeprav se je poslanec javno opravičil. In poslanec se je tudi znašel v varuhovem poročilu. Vendar pa, zanimivo, potem je bila pred volitvami s strani ene izmed teh dveh poslank izrečena izjava na popolnoma enakem nivoju, kot je bila izjava Rutarja, in je bila ravno tako seksistična in sovražno naravnana proti tedanjemu predsedniku Vlade Janezu Janši. Pa se o njej ni govorilo. Tu pa tam se je kaj reklo, ni se niti podpisovalo

kakšne dolge peticije. Skratka, skrajno dvojna merila, ki se kažejo tudi v tem, da je poslanec odstopil s položaja, poslanka pa je bila za svojo izjavo nagrajena z mestom ministrice, in to ne katerekoli, ampak kulturne ministrice. In ta ministrica se je tudi pred volitvami zavzemala, kako potrebno je kazensko preganjati pojave sovražnega govora v javnosti. Seveda se s tem vsi strinjamo, ampak potem je ravno ona tik pred volitvami širila sovražni govor. In spet smo med besedami, na eni strani, in dejanji na drugi. Seveda se pa vsi strinjamo, da je potrebno to področje urediti, vendar je pri tem potrebno biti dosleden, pravičen, predvsem pa imeti za vse enaka merila, ne glede na to, iz katere politične opcije kdo prihaja.

Skozi poročilo je omenjen tudi sovražni govor, ki se predvsem širi tudi na spletnih portalih. Tega je zmeraj več. Na to opozarja varuhinja znotraj poročila. Znotraj poročila pa je tudi opozorjeno, da je bila ob sprejemanju Zakona RTV takrat zamujena priložnost, da bi dobili neodvisnega varuha pravic gledalcev in poslušalcev pri RTV, ampak danes je tudi to že odpravljeno, danes imamo varuha pravic gledalcev in poslušalcev.

V poročilu varuhinja veliko pozornosti nameni tudi vprašanju mobinga oziroma trpinčenja na delovnem mestu, ki se kaže kot vedno večji problem znotraj javnega sektorja. Varuhinja konkretno opozori na problem šikaniranja nekdanjih novinarjev danes prenovljenega tednika Mag Igorja Kršinarja in Silvestra Šurle, katerih primer nedopustnega ravnanja s strani vodstva tednika Mag smo obravnavali tudi na seji Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti. Novinarja sta nas, pa tudi varuhinjo človekovih pravic, pa tudi inšpektorat obvestilo, da sta bila deležna psihičnega nasilja in žaljivega ravnanja s strani odgovornih na tedniku Mag, zaradi česar je moral eden izmed novinarjev poiskati tudi zdravniško pomoč. Prišlo je do nedopustnega kaznovanja novinarjev tudi z degradacijo oziroma premestitvijo na drugo delovno mesto, ki je bilo ponižujoče in žaljivo glede na izobrazbo in delo, ki sta ga ta dva novinarja do takrat vestno in korektno opravljala.

Tudi varuhinja v poročilu pritrjuje, da je v tem primeru prišlo do neupravičenega kaznovanja novinarjev, ki so s svojimi dejanji branili le lastno integriteto in dostojanstvo ter neodvisnost novinarskega poklica, zato takšna dejanja niso vprašljiva samo z vidika delovnopravne zakonodaje, ampak tudi z vidika temeljnih načel novinarske etike, ki izhajajo tudi iz določb Zakona o medijih.

Mobing oziroma trpinčenje na delovnem mestu pa je danes, hvala bogu, ker je bil sprejet Kazenski zakonik v prejšnjem

mandatu, kaznivo dejanje po 197. členu in se kaznuje z zapornikom do dveh let. Ravno tako 6. člen Zakona o delovnih razmerjih prepoveduje spolno in drugo nadlegovanje ter trpinčenje na delovnem mestu. Tudi Ustava Republike Slovenije natančno določa, da ima vsakdo pravico do osebnega dostojanstva in varnosti, kar pomeni, da morajo državne oblasti in vsi posamezniki spoštovati pravico do osebnega dostojanstva in varnosti. Posledic mobinga pa se dobro zaveda tudi Evropska unija, ki opozarja, da je tretjina vseh delovnih dni izgubljena prav zaradi bolezni in odsotnosti, ki so žal posledice mobinga. Stroški, ki nastanejo zaradi tega manjka, pa gredo v tisoče milijard evrov. To je dovolj zgovoren podatek, ki kaže na to, da moramo bistveno več govoriti o tej problematiki in jo jemati kot sila resen pojav znotraj delovnega okolja.

Seveda pa se znotraj poročila varuhinja ukvarja oziroma posveča tudi vprašanju izbrisanih. Ni pa zaslediti, da bi se tako podrobno ukvarjala s statusom žrtev vojnega nasilja. V poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da se ob vprašanju ureditve statusa tako imenovanih izbrisanih in žrtev vojnega nasilja izpostavljajo dvojna merila, in to tako vladajoče oblasti kot tudi Urada človekovih pravic. Prepričani smo, da sta ureditvi obeh vprašanj stališča varovanja človekovih pravic enako pomembni. Tukaj ne moremo ali pa sama ne morem mimo primerjave, da se vlada Boruta Pahorja krčevito postavlja za tako imenovane izbrisane, ne priznava pa fizičnega izbrisa oziroma namenske likvidacije več tisoč Slovencev po drugi svetovni vojni. Danes smo v situaciji, ko notranje ministrstvo brezkompromisno zatrjuje, da bo začelo z izvrševanjem odločb in morebiti tudi vračanjem odškodnin tako imenovanim izbrisanim. Na žrtve vojnega nasilja pa, žal, pozablja. V luči obravnavanja enakih možnosti in spoštovanja človekovih pravic bi lahko rekli, da imajo žrtve vojnega nasilja in njihovi svojci, po našem mnenju, in to je tudi dejstvo, že dlje časa pravnoformalno neurejen status in bi jih bilo že zaradi tega treba obravnavati prednostno. Vendar pa v tej državi ponovno veljajo dvojna merila. Prednost pač imajo tisti, ki so delovali v nasprotju z osamosvojiteljskimi težnjami Slovenije leta 1991 in kljub pozivom, naj si uredijo status, tega niso želeli storiti. Seveda pa vsaka zgodba nosi znotraj sebe tudi primere, ki jim je bila storjena krivica. In prav zaradi posameznih individualnih primerov, kjer je bila lahko storjena krivica, v Slovenski demokratski stranki zagovarjamo ustavni zakon, ki naj reši položaj takšnih oseb. Vendar pa v SDS ne moremo sodelovati pri izpeljavi koalicijskega načrta, ki želi celo tistim, ki so sodelovali pri napadu na

Slovenijo, ne samo urediti status, ampak celo izplačati odškodnine za nazaj. V takšnem primeru bi lahko vsekakor prišlo do kršenja človekovih pravic ostalim državljanom in državljanom Republike Slovenije. Ne gre tudi prezreti dejstva, da je kljub temu, da ima v Komisiji za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti koalicija večino, bil izglasovan sklep, ki se nanaša na položaj tako imenovanih izbrisanih. Komisija je odločila, da naj Državni zbor Republike Slovenije sprejme ustavni zakon, ki bo uredil položaj tako imenovanih izbrisanih. Sklep Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti še pravi, da naj se vsak primer izbrisanih obravnava posebej, torej individualno, in da se iz obravnave izločijo tisti, ki so na strani okupatorja aktivno sodelovali v napadu na samostojno državo Slovenijo, ter še, da se dejansko omeji oziroma izključi izplačilo odškodnin tako imenovanim izbrisanim. Kljub temu, da je bil ta sklep, ki sem ga že prebrala, sprejet na komisiji, v kateri ima večino koalicija, pa danes poslanske skupine te iste koalicije dajejo amandma na ta že sprejeti sklep, kar kaže tudi na to, da stranke, ki so na oblasti, niso ravno kompatibilne oziroma v sozvočju same s sabo, kar vsekakor ni dobro, glede na čas, v katerem se nahajamo.

Če bodo amandmaji v povezavi z izbrisanimi, ki jih je predlagala koalicija, izglasovani, bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke kljub ostalim sprejemljivim priporočilom, ki smo jih potrdili tudi na Komisiji za peticije, glasovali proti njim. Zdi se nam namreč skrajno neprimerno, da bodo ljudje, ki so bili proti osamosvojitvi Slovenije, ki so celo sodelovali v napadih nanjo, za to "veličastno" dejanje, pod narekovaji, seveda nagrajeni, celo z izplačilom odškodnin za nazaj. Sploh danes, ko vemo, v kakšni situaciji se nahajamo. Na eni strani vrh slovenske politike govori o odškodninah izbrisanim, na drugi pa se dnevno dogajajo odpuščanja delavk in delavcev, ki so vse svoje življenje za nizko plačo pošteno delali, opravljali svoje delo, danes pa celo ostajajo brez te plače. To je za nas popolnoma nesprejemljivo, sploh če imamo še nek drug kontekst na drugi strani, če vemo, da na drugi strani že leta in leta niso rešena vprašanja v zvezi z žrtvami vojnega nasilja. Slovenski narod si vsekakor takšnih dvoiličnih, nesprejemljivih potez te Vlade ne zasluži. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev o poročilu in predlogu priporočila. Besedo ima gospod Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani predsedujoči! Gospa varuhinja dr. Zdenka Čebašek Travnik, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Veliko problemov je bilo omenjenih, veliko splošnih zadev smo slišali, zato se bom tudi sam omejil le na nekaj zadev.

Kot prvo, pogoji za delo inštitucij, ki se ukvarjajo z varstvom človekovih pravic. Nedopustno in neprimerno je, da tak inštitut, kot je varuh človekovih pravic, že nekaj let prosi za sistemizacijo treh strokovnih sodelavcev. Ob tem, ko se v državni upravi bohota administracija oziroma se je pred leti, so taki primeri neverjetni. Pogoji vseh nadzornih organov, nadzornih inštitucij so tudi izredno slabi. V poročilu zasledimo delovne pogoje Inšpektorata za delo, nemogoče kadrovske, finančne, organizacijske pogoje in tako dalje.

Da ne omenjam zaporov. Tu se človek lahko vpraša, kdo je pravzaprav kaznovan v teh zaporih, tisti, ki upravljajo z njimi pazniki, ali varovanci. Vsi po svoje, vsak na svoj način. V takih pogojih se ne da delati.

Ena od konkretnih tem, ki danes še ni bila izpostavljena, so pa verske pravice. Tu mislim predvsem na pripadnike manjših verskih skupnosti. Danes smo v splošnem poročilu slišali, da se je zadeva uredila z Zakonom o verski svobodi. Uredila pa se je tako, da smo na tem področju vpeljali večinski sistem. Kaj to pomeni? Bom ponazoril. Predsednik Evropske komisije Barosso lani pride v Sloveniji in protokol je zahteval, da sta se tega srečanja, pogovora udeležila dva predstavnika sindikatov. Logika razmer je seveda povzročila, da sta se ga udeležila predsednik največjega sindikata in drugega največjega sindikata. Pa še en primer iz Evropskega sveta. V prostorih Sveta Evrope je kapela, velik prostor, kamor lahko vsak pripadnik katerekoli verske skupnosti gre, pomoli, preživi nekaj minut ob obeležjih svoje vere. Klinični center v Ljubljani. Večkrat peljem svojega 96-letnega očeta, je tudi stanoval na tej lokaciji, na Vodmatu, in ima spomine, v to kapelo gre lahko samo pripadnik največje verske skupnosti. Zakaj se ta prostor ne bi uredil - če razumete, kaj smatram pod večinski sistem?! Zakaj ne bi imeli takšnega prostora, da bi tudi musliman imel nekje prostor obeležja svoje vere, da bi se tudi tam dobro počutil. Zakaj samo eni?! Zakaj oddaja Obzorja duha? To so obzorja duha največje verske skupnosti, tako je koncipirana oddaja, tako je vodena. In skozi ta zakon in skozi razne pravilnike smo dejansko vpeljali to, da imajo eni vse, drugi nič. Verski kurati, duhovniki. Zakaj se ta sredstva ne

namenjajo zagotavljanju verske oskrbe vseh?! Ni ravno primerno, da predstavnik, duhovnik, zaposlen v zaporu, pa ga osebno izredno spoštujem, da je v funkciji uradnika, ki potem povabi, recimo, muftija, da pride v zapor. To bi moralo biti drugače urejeno, bolj higienično. Uslužbenec zapora priskrbi, da imajo vsi uporabniki v zaporu možnost verske oskrbe. Zakaj se sredstva namenjajo samo enim?! Večinski sistem ni domena demokracije, vpeljimo tudi na tem področju pluralni sistem, da se bodo tudi pripadniki manjših verskih skupnosti čutili enakopravne.

In še eno področje, ki pa je specifično moje. To je delovnopravno področje. Zanimivo je to, ko sem prebral poglavja, sem zasledil več teh vsebinskih sklopov: psihično nasilje, težave pri delu inšpektorata za delo, zaposlovanje novinarjev, poklicno rehabilitacijo. Dveh elementov, ki ju dobro poznam, dva segmenta teh delovnopravnih razmerij, in sicer: začasne zaposlitve in posojanja delovne sile, pa v poročilu ni. Tudi varuh, če te zadeve niso v obsegu pripada zadev, seveda ni dolžan teh zadev obravnavati. Ob tem pa se meni postavlja retorično vprašanje - Kako je možno, da na teh področjih, kjer se sistematično več let krši zakonodaja, na primer: inštitut zaposlitve za določen čas je tako zakonsko omejen, da ga praktično ne bi smelo biti. Pa vemo, da je med mladimi 60, 70% zaposlenih na osnovi pogodb za začasno zaposlitev. Posojanje delovne sile oziroma, kot se zakonsko reče, zagotavljanje dela delodajalcev, uporabnikom se je v vseh letih, kot opazujem, popolnoma izrodil. Agencije praktično ne zagotavljajo denarja v času, ko delavec prehaja od enega delodajalca k drugemu. Praviloma se mu delovno razmerje prekine, po zakonu pa bi moral v tem času prejemati vsaj 70% plače. Raziskava iz leta 2007 je pokazala, da plačevanja v času mirovanja, čakanja na drugega delodajalca, tega inštituta praktično ni. Celo vrsto zadev bi lahko še omenili, vendar mislim, da sem z določenimi zadevami le dopolnil to razpravo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Gorenak. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospa varuhinja! V svojem izvajanju bi se omejil na pet poglavij poročila, in sicer na diskriminacijo, omejitev svobode, pravosodje, policijske postopke in upravne zadeve. Seveda se ne morem dotakniti vsega, kar bi želel, zato naj poudarim samo tisto, kar se mi zdi najpomembnejše.

V poročilu je govora o etničnih manjšinah, zlasti o nemški, in vprašanje, da se Vlada in Državni zbor nekako ne opredelita do tega vprašanja. Moram reči, da po moji oceni 61. člen ustave izjemno dobro ureja ta položaj, če ga seveda kombiniramo še s kulturnimi sporazumi, kakršen je podpisan z Avstrijo, potem se mi zdi, da so te zadeve relativno dobro urejene. Ne zdi se mi smiselno, da posebej poudarjamo te stvari v poročilu varuha, ker te stvari gredo tudi v tujino. Leta 2005 sem vodil posebno slovensko delegacijo pred Odborom Združenih narodov za človekove pravice in tudi tam so postavili to vprašanje. In seveda občutek imam, da smo relativno uspešno povedali, zakaj vztrajamo pri 61. členu ustave.

Drugo vprašanje, ki se ga želim dotakniti, je položaj romske skupnosti. Seveda smo tudi mi poudarili, da je relativno celovito urejen v sistemskem zakonu, ki je bil sprejet v času prejšnje Vlade. Nekako kritizirate to, da zakon postavlja v privilegiran položaj ali kakorkoli že največjo romsko skupnost oziroma njihovo organizacijo. Res pa je, to je pa treba tudi vedeti, da z nekom država mora voditi dialog na tem področju in da ga je težko voditi z vsako vaško skupnostjo Romov, če želite.

Naslednja zadeva, ki bi se jo dotaknil, je položaj področja invalidov. Jaz pozdravljam vse, kar je zapisano v vašem poročilu. Globoko sem prepričan, da je treba še mnogo narediti na področju invalidov.

Kar se tiče alternativnih sankcij, s katerimi se tudi poročilo veliko ukvarja, govorim o alternativnih kazenskih sankcijah. Treba je reči, da je nov kazenski zakonik in zakon ter ZIKS kar veliko naredil v letu, ki je za nami, na tem področju in precej pospešil tovrstno izrekanje kazni. In mislim, da je to dobro. Strinjam se s pobudo varuha, da je potrebno zdravniške preglede v zaporih izvajati na določen način. Seveda pa ne bi mogel soglašati s trditvijo varuha oziroma varuhinje, da naj zdravniki zaslišujejo te priprte, zaprte osebe, ki bi bile eventualno poškodovane v postopkih. Res je namreč nekaj, zdravniki naj zdravijo, zaslišujejo pa naj tisti, ki so za to usposobljeni in so tudi za to kvalificirani. Absolutno podpiram vašo kritiko zdravstvenih ustanov, zlasti tisti del, ki se nanaša na posamezne bolnice, kot je recimo Psihiatrična klinika v Ljubljani, ki preprosto rečejo, ljudi z Doba ne bomo sprejeli. To je popolnoma nedopustno obnašanje in jaz upam, da je tudi zakon, ki je bil sprejet lani na tem področju, prispeval k temu, da se to ne bo nikoli več dogajalo. Ne morem pa se strinjati z vašimi zahtevami tudi kot nekdanji pripadnik policije, ki se recimo na varnost nekoliko bolje spoznam oziroma na opravljanje

varnostnih nalog, da naj bi pazniško osebje opravljalo varovanje, ko so zaprte osebe pri zdravniku, tako da ne bodo v vidnem niti v slušnem polju z zaprto osebo. To namreč pomeni nekje pod oknom ali na hodniku. To preprosto ni mogoče v mnogih primerih, ker gre za vprašanje varnosti zdravstvenega osebja, in na drugi strani za vprašanje možnosti pobega zaprtih oseb, in to po moji oceni preprosto ni izvedljivo, tehnično ni izvedljivo. Naprej bi zelo rad rekel, da je prav, da opozarjate na potrebne programe dela z zaprtimi osebami, ko so te odpuščene. Kot vemo, je povratnikov izjemno veliko pri nas, zato menim, da so lanskoletni ukrepi Ministrstva za pravosodje v veliki meri že izboljšali stanje iz leta 2007, ki ga vi opisujete.

Razumem vaša opozorila na slabe bivalne pogoje v zaporih. Govorite, tudi malo prej je moj predgovornik govoril o tem, o visokih temperaturah, 31 stopinj Celzija in več, govorite o vprašanju zadostnega števila škarjic za nohte pri zaprtih osebah, govorite o vprašanju fitnes studijev pri zaprtih osebah. Glejte, jaz v načelu tudi podpiram vaša prizadevanja za boljše pogoje v naših zaporih, hkrati pa bi bilo dobro, da si pogledamo tudi tistih 6 in toliko bolnikov na kakšnem bolnišničnem oddelku, ki umirajo na nekaj kvadratnih metrih, pa jim tudi to ni omogočeno, ali pa recimo delavce Steklarne Rogaška Slatina, ki pri ne 31, ampak bistveno več stopinjah pihajo tekoče steklo in dobijo do 500 evrov ali manj. Pa ne jemljite tega kot kritiko. Jaz sicer razumem vaša prizadevanja, pa vendarle se mi zdijo ta prizadevanja pretirana, ker vendarle govorimo o zaprtih osebah, ker so se te pregrešile zoper zakonodajo te države. Nekako sem pogrešal obisk zapora v Kopru, ki je nadstandarden, da bi bila celovita slika o stanju v državi.

Zelo podpiram vsa vaša prizadevanja, ki jih namenjate področju sodstva. Kritični ste do sodnih zaostankov. Zelo sem bil vesel tudi navedbe v vašem poročilu na strani 82, kjer govorite o tem, da je treba narediti več pri tem, da ne bodo v odločbe nižjih sodišč razveljavljene in vračane na nižja sodišča s strani višjih, ampak da je treba pospešiti odločanje na drugi stopnji. Mislím, da je tudi zakonodaja, sprejeta lansko leto na tem področju, kar nekaj naredila. Seveda govorim o Zakonu o pravnem postopku, Zakonu o prekrških itd. Zlasti pa pozdravljam vašo trditev v poročilu, da mora država zagotoviti neodvisnost sodstva. To pa ne pomeni njihove neodgovornosti. Menim, da je potrebno, da zlasti tisti, ki boste v obdobju, ki prihaja, pisali zakone s tega področja, to krepko krepko upoštevate, ker tudi sam se zavzemam in vedno zagovarjam neodvisnost sodstva, ampak tudi delo in odgovornost. S te strani je bilo v prejšnjem mandatu

veliko narejenega na področju sprememb zakonov, precej manj, če ne nič, pa s strani sodnikov.

Pozdravljate projekt Lukenda. Jaz se pridružujem temu, ta je na mnogih sodiščih v mnogočem skrajšal število sodnih postopkov in pozdravljam tudi to, da sedanja vlada ima namen nadaljevati s tem področjem. Zelo umestna so tudi vaša opozorila o elektronskem poslovanju sodišč. Tukaj se vam pridružujem zlasti zato, ker se mi zdi včasih, da živijo še kar malo v kamenu dobi.

Izjemno vesel in izražam vam pa vso priznanje v tistem delu, kjer na strani 94 in 95 govorite o tako imenovani kritiki odvetništva. Šli ste celo tako daleč, da ste zapisali več, kot si je mogoče prejšnja vlada celo upala v spremenjeni zakonodaji v preteklem letu. Poglejte, vi opozarjate na to, da enostavno nimate sogovornika. Vzpostavljate ne samo vprašanje minimalnih, tudi maksimalnih tarif odvetnikov, vprašanje odgovornosti odvetnikov, vprašujete se o disciplinskih postopkih zoper odvetnike. Ugotavljate, da odvetniki sodijo odvetnikom v disciplinskih postopkih, in da je potreben zunanji nadzor disciplinskih organov odvetnikov. Opozarjate na zaračunavanje fotokopij, opozarjate na kritičen odnos, ki ga ima Odvetniška zbornica do vas. Priznanje za to, kar set zapisali. Hkrati pa lahko rečem, da smo v Zakonu o odvetniški tarifi, Zakonu o odvetništvu v lanskem letu naredili en odločilen korak naprej. Kljub temu da smo bili deležni v Državnem zboru kritik s strani takratne opozicije, sta šla ta dva zakona prav v tej smeri. In pričakovati je, da bo Ustavno sodišče, mislim, da je eden od teh dveh zakonov še v ustavni prisoji, ravnalo odgovorno in da bo prebralo ta del vašega poročila. Upam tudi, da bodo vsi obiski pravosodnega ministra na Odvetniški zbornici in napovedana sprememba teh dveh zakonov v tem mandatu upoštevali vse to, kar ste zapisali. Upam, da bo pravosodni minister tako tudi ravnal.

Zelo sem vesel poglavja Policijski postopki. To poglavje spremljam nekako ali sem spremljal po uradni dolžnosti od prvega poročila varuha človekovih pravic. In če ste zasledili tisto poročilo in če ste sledili vsa poročila do vašega, potem boste videli, da je odzivnost policije do varuha izjemno dobra in da se stvari na tem področju izjemno dobro spreminjajo, tako da danes niti ne opozarjate več na neke grozovito velike hude zadeve s strani policije, ampak na take bolj male stvari, kot je napaka v plačilnem nalogu in tako dalje. Stanje se je zelo izboljšalo. Odvetniška zbornica naj si pogleda vseh 10 vaših poročil.

Seveda pa moram biti kritičen do vprašanja, ki ga namenjate Strojnovim. Naj vas opozorim, da je vendarle vprašanje Strojnovih, ki je bilo v letu, ki ga obravnavate,

to je leto 2007, pravzaprav kritično do treh problemov, treh segmentov. Prvič, problem odhoda, drugič, problem nadzora v Postojni, in problem onemogočanja vračanja. V poročilu nisem zasledil ali pa sem spregledal, da bi problematizirali problem odhoda iz Ambrusa, kot je nekdo od mojih predgovornikov, ki je rekel: "prisilna izselitev". Ne, gospodje. Nobena prisilna izselitev, ampak varovanje življenja ljudi. Samo za to je šlo. In prostovoljni odhod iz ilegalnega prebivališča, ki ga je država tolerirala 10 let. Zato sem vesel, da niste nasedli in ne problematizirate odhoda družine Strojanovih iz Ambrusa. Žal pa problematizirate problem nadzora v Postojni in tako imenovanega omogočanja vračanja v Ambrus.

Tukaj se z vami ne morem strinjati, celo, nekje sem zasledil, da pišete o tem, da je v Postojni šlo morebiti za uporabo posebnih metod in sredstev. Seveda v uniformi stoječ policist pred kasarno, kjer so bivali Strojanovi, ne pomeni posebne metode in sredstva, ne pomeni prikritih preiskovalnih ukrepov, ampak pomeni varovanje. In nič drugega. Tudi vračanje v Ambrus je utemeljeno v 39. členu Zakona o policiji, kjer so zelo jasno napisana policijska pooblastila. Zame torej v Postojni ne gre za noben problem, niti v Ambrusu v primeru vračanja teh ljudi v Ambrus in onemogočanja policije, ki je ravnala, po moji oceni, po 39. členu Zakona o policiji. Sprašujem se obratno. Vprašanje si moramo zastaviti povsem obratno in reči: Kaj bi se zgodilo, če bi v Postojni družina Strojanovih; bog ne daj da bi; nekoga poškodovala, umorila ali karkoli? Kaj bi se zgodilo, če bi Strojanovi prišli nazaj v Ambrus in bi tam prišlo do telesnih poškodb, mrtvih ali karkoli v spopadu s prebivalci? Takrat bi verjetno bila interpelacija zoper notranjega ministra upravičena in takrat bi bila kritika varuha izjemno upravičena. Z moje strani policija na tem segmentu zasluži pohvala.

Bi bil pa kritičen do levosredinske politično-žurnalistične scene, ki je problem Strojanovih ponesla v svet in seveda tudi iz sveta so prihajala opozorila spisana v Ljubljani. Istočasno ko je v Sloveniji izbruhnil problem Strojanovih, je bil podoben problem v okolici Rima. Prišlo je, mislim da, do hudega napada na ženo enega od visokih politikov v Italiji. In kaj je storila italijanska policija? Ilegalno naselje je porušila z buldožerji. Ni zagotavljala nobenih preselitev in sličnih zadev, kot so se zgodile v Sloveniji. In Evropa o tem ni poročala, ker seveda ni bilo reakcij takšnih politično motiviranih iz matične države Italije.

Seveda se ne strinjam tudi z vašimi pomisleki o standardih varovanja prosilcev za azil, govorim o Zakonu o

mednarodni zaščiti. Višanje teh standardov pomeni zaželeni otok znotraj Slovenije. In Ustavno sodišče, malo prej sem bral, z odločbo, mislim, da je že zavrglo eno ustavno presojo s tega področja. Tako bi jaz bil tukaj previden.

Zelo se strinjam tudi z vašimi ugotovitvami okoli denacionalizacijskih postopkov, stran 120-121, pišete o tem. Nedopustno je, da po toliko letih ta vprašanja niso rešena. Opozarjam pa seveda na velike napredke na tem področju, ki so bili narejeni v mandatu prejšnje vlade. Danes je po mojih podatkih še 2% nerešenih zadev. Mislim, da imam pravi podatek. Sedanja vlada ima idealne možnosti, da leta 2010 ali vsaj leta 2010 to tudi popolnoma zaključi.

Jaz se vprašanja izbrisanih ne bom dotaknil, čeprav sem imel ta namen, ker je kolegica Eva Irgl o tem govorila zelo natančno in delim njeno mnenje. Bi pa opozoril še na en segment, to so materialni oškodovanci druge svetovne vojne, ki so tudi še nerešen problem, ki bodo tudi morali po nekem zakonu, ki bo nekoč sprejet, vlagati vloge in dokazovati, da so bili materialni oškodovanci, ne tako kot izbrisani, ki dobijo darilo in odškodnino, ali naj bi tako bilo. Seveda pričakujem, mi smo v prejšnjem mandatu naredili ta zakon, sestavili ta zakon, nekoliko se je zataknilo pri denarnih sredstvih. Kolikor poznam koalicijskih sporazum je to tudi tam predvideno in seveda z veseljem čakam ta zakon in pričakujem začetek reševanja stvari na tem področju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Prijatelj. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči za besedo.

S predajo dirigentske palice v prejšnjem mandatu, ko je gospa dr. Zdenka prevzemala ta mandat, je imela polno podporo tudi s strani Slovenske nacionalne stranke. Pričakovali smo več, kot danes lahko vidimo, da je narejenega. Trinajsto redno poročilo varuha človekovih pravic je za nas nepopolno, pristransko in predvsem neslovensko. Zakaj? Ne izraža slovenske problematike, resnične tiste slovenske problematike, s katero so državljani in državljanke soočeni, in pa tiste socialne stiske, ki jo je na žalost deležnih iz dneva v dan v večje število državljanov in državljanek. Krivic, ki so povzročene zaradi privilegijev posameznikov, gospa Zdenka niti ne omenja v svojem poročilu. Mislim na tiste krivice, ko smo dovolili v Državnem zboru nekaterim, da so se enormno obogatili in na cesto zmetali množico ljudi, ki danes nimajo niti osnovnega za preživetje. Socialno stanje

državljanek in državljanov je po našem mnenju zanemarjeno v tem poročilu. In če imamo v Ustavi zapisano, da smo socialna država, tega ne moremo trditi, da je to resnično dejstvo, kajti niti varuhinja se ne želi dotakniti te problematike. Otroci, ki so pogostokrat zlorabljeni bodisi fizično ali spolno, so v bistvu skoraj tabu tema za ta urad. Bolniki, ki nimajo zaščite s strani urada, vemo, recimo zadnji primer, ki se je končal s smrtjo, starši niti ne dobijo relevantne informacije. Izgleda, da to varuha sploh ne zanima. Izginjajo v zdravstvu celo aparature, ki so kupljene z denarjem davkoplačevalcev in se po napornem iskanju najdejo v privatni ambulanti. Zato seveda imamo stanje, kakršno imamo. Če imaš denar, si lahko takoj na vrsti in to v tistih prostorih, kjer se upravlja javna in pa seveda tudi privatna dejavnost v zdravstvu. Po domače povedano, če ste namenjeni na ultrazvočno preiskavo, da ne govorim na kakšno drugo operacijo, morate prvo seči v žep, če želite to takoj opraviti, drugače boste čakali nekaj mesecev. Ampak to zopet ne zanima naše varuhinje. Celo danes je ni tukaj. Ne vem, jaz bi verjel, da je šla na kosilo, ampak več kot eno uro pa tudi ni prav, da je odsotna, ker obravnavamo njeno poročilo.

Revščina in s tem povezana socialna stiska posameznikov v tem poročilu sploh ni zajeta. So pa izbrisani. To pa. Pa Strojanovi, torej Cigani. In če pogledam, kaj piše v časopisu: Ciganska nadloga v Beli krajini, Brez zakona, vere in morale, Zaradi ciganskega posega v gozdove gozdovi izginjajo, Cigansko razbojništvo. Ta časopis je bil izdan leta 1936. Saj problematika je ista danes. Ja, saj to je sovražni govor za gospoda Aurelia Jurija. Ampak to je slovenski časopis, ki je to objavil. To je bilo objavljeno. Kadar bomo obravnavali te tematike, ki jih ni zaslediti v poročilu, bo seveda poročilo dobilo tudi pozitivno podporo s strani Slovenske nacionalne stranke.

Rad bi opozoril še na nekaj, kar ni v tem poročilu. Na krivice zamejcev, Slovencev, ki živijo onkraj meja, ko so postavljeni pred to, da se jih dejansko fašizem loteva zelo zelo direktno in zelo neposredno. To je dejstvo. Celo gospod predsednik Napolitano, ko je tukaj imel sovražni govor, takrat pa je res imel sovražni govor, pa Urad za varstvo človekovih pravic ni niti reagiral. Jaz bi lahko govoril o tem, kaj je takrat gospod predsednik Italije v Sloveniji govoril o Slovencih, pa ne bom. Ampak to ni bilo pomembno za ta urad. In verjamem, da tudi italijanski fašizem tega urada ne zanima. Imamo tudi nerazrešene vojne poboje s strani italijanske fašistične oblasti v polpretekli zgodovini, ki nikoli niso bili obsojeni, pa tudi to ne zanima urada, čeprav je bila podana kazenska ovadba s strani Slovenije za še

živeče vojne zločince v Italiji, pa vemo, da vojni zločini nikoli ne zastarajo.

Na ta svoja vprašanja bi rad odgovore. Predvsem bi rad slišal, zakaj gospa Zdenka daje prednost administrativno-tehničnim pogojem za delo, finančno materialnim potrebam v tem svojem poročilu, zakaj tega, kar sem sedaj povedal, ni, in zakaj še vedno dovoljujemo, da so krivice, ki so mnogokrat slišane, vedno znova v istem ali pa se celo v eskalativnem smislu ponavljajo in niti organi javnega pregona ničesar ne naredijo na tem področju, niti pristojni uradi, še manj pa Vlada. Če bomo tako gledali na to, na kar nas opozarjajo tudi dejstva, potem tudi ni treba, da imamo tak urad. To, kar je v poročilu, je zgolj zelo, zelo površinsko gledanje problematike v Sloveniji. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod... /Oglašanje v ozadju./

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Proceduralno!

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Proceduralno imate predlog, izvolite.

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Jaz bi vas pozval, gospod podpredsednik, da pri pojavih sovražnega govora ustrezno intervenirate. Tu je bila nekajkrat uporabljena beseda, ki ima v splošnem pojmovanju vrednost žalitev, medtem ko ima neka etnična skupina ime, ki ga uporabljamo vsi, to so Romi. In vas prosim, da se v skladu s svojimi pristojnostmi tudi pravilno odzovete. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Prijatelj, ne razumem, zakaj dvigujete roko. Na proceduralni predlog ni replike. Gospod Kres, izvolite, imate besedo.

GVIDO KRESError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, spoštovani sodelavci varuhinje, spoštovane kolegice in kolegi! Nič nimam proti popravi krivic za tako imenovane izbrisane in tudi reševanju romske problematike. Danes sicer tu govorimo o Ciganih ali Romih. Veste, tudi pri nas se ti ljudi obračajo, enkrat jih bom res vprašal, katera beseda jim bolj ustreza, ker spoštljivi moramo biti tako do ene ker do druge, ker vsi živijo svojo tradicijo in spoštujem različnost. Ampak bom danes uporabljal besedo Romi.

Poglejte, ob vseh teh skrbeh me pa skrbi, zakaj končno iskreno ne spregovorimo tudi o popravi krivic ljudem, ki so v preteklosti na teh naših tleh že prej doživeli krivice, kot se danes zaznavajo te krivice, o katerih govorimo, govorim o vojnih oškodovancih.

V primeru tako imenovanih izbrisanih naj se status uredi, ampak sam in tudi naša stranka dosledno zagovarja, da naj se to uredi v okviru ustavnega zakona in od primera do primera.

Ko sem mogoče pred letom, dvema gledal en TV-primer delavke, za katero lahko rečem in za katero sem videl, da ni bila poučena oziroma ni bila veščica vsemu temu, saj veste, da pri nas v Sloveniji znamo tudi velikokrat kakšno stvar preveč zabiokratizirati, ni vložila določenih papirjev za ureditev njenega statusa. Prepričan sem, da se je ta delavka borila za vsakdanje življenje in ob tem ni vedela, da bo padla v takšne težave, v kakršne je padla. In ta delavka sigurno ni primerljiva z nekaterimi, za katere smo pa lahko prepričani, da so tudi špekulirali. In zaradi tega opozarjam na to, da bi bilo treba k temu pristopiti od primera do primera. Je pa tudi res, da ta naša država tudi nima toliko denarja, da bi lahko vse te stvari poplačala v takšnih zneskih, o katerih se govori. Lahko tudi da špekulativno. Zato bi se bilo treba o tem pogovoriti in tudi nekje najti eno določeno mero, en določen cenzus, do kod se to lahko gre.

Pogovarjal sem se tudi z ljudmi, o katerih sem vam govoril, se pravi o vojnih oškodovancih. Jaz vam moram povedati, da z njimi, ko sem se srečeval, niti ni bilo toliko vprašanje te finančne poprave, ampak predvsem za zadoščenje. Mnogi pravijo, da so v teh letih živeli ali se počutili kot drugorazredni državljani. In če je že naša gospa varuhinja v začetku govorila o človečnosti, popolnoma jo podpiram v tistem, ja, res je, človečnost potrebujemo in ko se bomo postavili na to raven, bomo tudi te zadeve, mislim, da, lahko rešili tako, da bo za vse prav, kajti spoštovanje si zaslužimo vsi.

Govorilo se je tudi o mobingu. Res je mobing. Jaz ne vem, tukaj bo treba začeti vzgajati v šolah. Treba je povedati vsem, ki delujemo, ki smo podjetniki ali kakorkoli že, če hočemo imeti zadovoljne sodelavce, moramo biti do njih spoštljivi, človeški, brez uporab raznoraznih mobingov in tako bo tudi rezultat in produktivnost bistveno boljša, kot je, kajti s tem uničujemo hočeš nočeš tudi svoja podjetja, svoja delovna mesta in podobno. Največje zagotovilo za čim manjše kršenje človekovih pravic - ker močno dvomim, da bomo imeli idealno situacijo, da nikoli ne bo nobenega kršenja, zato pa tudi potrebujemo ta inštitut, da to zaznava in da te

zadeve rešuje in pelje v pravo smer, je predvsem ta človečnost. Brez delitev, naj si bo to politični, statusni, narodni, verski, rasni in podobno. Enostavno moramo vedeti, da smo vsi ljudje, živimo na tem prostoru in delimo oziroma naj bi delili tako dobro kot slabo enakovredno. Smo država, ki jo je treba spoštovati, smo država, v kateri skrbimo za demokracijo, smo država, za katero lahko rečemo, da smo dosegli uspehe. Zadržimo to, ne poslabšajmo, pojdimo naprej na boljšo in še lepšo pot. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Vsem skupaj prijazen pozdrav! Še posebej pa gospe varuhinji in njenim sodelavcem! Že takoj na začetku iskrena pohvala in zahvala za izčrpno, korektno poročilo, pri katerem je poleg varuhinje in njenih namestnikov sodelovalo še več kot 30 ljudi. In to se mi zdi pomembno in dragoceno.

Človekove pravice so široka in pomembna tema. V časih, v katerih sedaj živimo, ko je stisk, slabih občutkov, negotovosti pred prihodnostjo veliko, pa je še posebej pomembna. Zato je seveda prav, da v časih, ne glede na to, kakšni so in bodo ne pozabimo, tako kot je rekel tudi moj predhodnik, da smo vsi predvsem in pa da ostanemo predvsem ljudje.

Poročilo je dolgo, obsežno in pa široko. O vseh problemih se zagotovo ne da govoriti. Treba ga je gledati nekaj za nazaj, predvsem pa za naprej. Zagotovo za nazaj velja, da si vsakdo zasluži ime, priimek, pravico do groba in da imajo iz tega naslova pravice tudi njegovi svojci. O tem enostavno ne smemo sploh več razpravljati in debatirati, pač mu moramo to uresničiti.

Potem je seveda ena od osnovnih zadev, da če želimo neko področje v tej državi urediti in smo imeli težave, zaplete, potem iz tega sledi neka ustavna odločba. O ustavnih odločbah ni kaj razpravljati, ni kaj parlamentirati, pač pa je treba tisto vzeti kot dejstvo in pa to tudi uresničiti. Zdaj pa mogoče nekaj vsebinskih pripomb. Jaz sem si iz tega gradiva izbral eno od pomembnih področjih. Varuhinja mu je namenila kar nekaj pozornosti. Jaz pa bi mu rad dal še nekaj več poudarka. To je seveda področje gluhih, naglušnih, tudi slepih in slabovidnih ter nasploh hendikepiranih ljudi. Kar se tiče problematike gluhih in naglušnih, bi veljalo ponovno opozoriti, da je treba osebam z izgubo sluha nad 95% priznati popolno telesno okvaro in invalidnost, zato je zagotovo tudi

na mestu zagotovitev osnovne invalidnine za vse kategorije invalidov.

Nadalje je pomembno področje premagovanje komunikacijskih ovir. Brez dvoma se bomo vsi strinjali, da je potrebno zagotoviti svobodo izražanja, sprejemanje informacij v materinem jeziku gluhih. Tukaj gre za slovenske znakovne jezike ter dostopnost do vseh oblik komunikacij na osnovi enakih možnosti. Čas je da se vprašamo, ali to v praksi res lahko udejanjamo. Gre za dostopnost do vseh oblik izobraževanja. Ali zagotavljamo na fakultetah asistente pri učenju, zapisnikarje, uporabo vseh mogočih tehnoloških sredstev, vključevanje vizualnih informacij na vseh področjih, s katerimi se srečujejo komunikacijsko ovirane osebe. Če se sprašujemo po tej vsebini, potem zagotovo lahko rečemo, da še nismo opravili vsega in da nas na tem področju čaka še veliko dela - vse nas, še posebej pa poslance.

Nadalje smo pri tehničnih pripomočkih. Govorimo, kako so ali niso opremljene patrie, kam v veselje sploh lahko še gremo, ampak gluhi so edina kategorija invalidov pri nas, ki v obstoječi zakonodaji nimajo priznanih tehničnih pripomočkov. Zato seveda ponovno opozarjam in predlagam, da se jim ta pravica prizna. Za gluhe - osebni računalnik, veb kamera, gluho-slepi monitorji, svetlobni indikatorji na telefonu, na alarmnih zvoncih, baby-cry za gluho mater, da spremlja jok svojega dojenčka, tudi prilagojene mobilne telefone, za naglušne indukcijsko zanko v vseh javnih prostorih, sistemsko urejenost, ko gradimo tehnične objekte, uporabnega dovoljenja ni, če ni to zagotovljeno. Moram reči, da v občini, iz katere izhajam, smo zgradili kulturni center, ker nas projektanti na vse te zadeve v začetnih fazah niso opozorili. Potem tudi svetlobni indikatorji, prenosna indukcijska zanka in tisto, kar sem omenil že na začetku, tudi za naglušne, da bodo matere imele komunikacijo z dojenčkom. Potem poudarek in ponoven razmislek, kako urediti Inštitut Republike Slovenije za rehabilitacijo, ki opravlja številne pomembne in koristne naloge, vendar vanj niso vključeni naglušni in invalidi s tega področja. Na tem področju nas čaka še veliko dela. Zakaj? Zato, ker je 10% slovenske populacije gluhih in naglušnih. In to je pomembna in velika številka.

Kar se mi zdi pomembno reči, je tudi to, sposodil sem si misel, da je država nekaterim dobra vila, nekaterim pa slaba mačeha. Da preverimo sistem socialnih pravic in da takrat, kadar govorimo pravicah, da ob bok pravicam postavimo tudi dolžnosti. Tudi tiste, ki izkoriščajo številne socialne pravice, je treba opozoriti na njihove dolžnosti, predvsem mlade, za katere moram reči, da nekateri dokaj čudno

razmišljajo. Kot župan se srečujem s primeri, ko nekdo, recimo, dobi dodatek za brezposelnost, dobi upravičeno doklade za svojega otroka, ima brezplačen vrtec, potem pa na razgovoru, ko mi že pove, da se je pritožil varuhinji človekovih pravic, ker ne dobi še brezplačnega občinskega stanovanja, da se zaveda, da je njegov prejemek večji, kot je prejemek delavke, delavca v Peku, Kableksu, ki za to krivijo hrbet, ker on seveda ne gre in noče iti delat. Ko takega človeka spraviš v nekakšno bolj čustveno razpravo, pa rečejo, poslušaj, župan, ali si ti malo za časom, če vzamem službo, bom imela pa manj, kot imam sedaj. Tudi to je resen problem, ki ga je treba postaviti ob bok pravicam, tudi dolžnosti, da morajo mladi delati, se truditi in poskrbeti za svojo prihodnost. Kar se tiče socialnih pravic. Jaz mislim, da jih imamo v tej državi kar nekaj, nikoli jih ne manjka, treba jih je še več, predvsem pa, da jih pravilno razdelimo, da tisti, ki res težko živijo, so hendikepirani, prizadeti, morajo dobiti več. S tistimi pravicami in pa predvsem finančnimi sredstvi, ki jim jih dajemo kot država, ne morejo preživeti, jih je premalo. Seveda so pa na drugi strani tudi taki, o katerih se norčujemo, da imajo brezplačne vrtce, potem pa vozijo v vrtce otroke z mercedesom. Tudi to je treba urediti.

Moram pa reči - da zaključim - da gredo pa razmišljanja, prizadevanja, predvsem pa tudi terenski stik varuhinje, sodelavcev, ogled konkretnega primera, diskusija v pravo smer, ki jo bom kot poslanec in pa poslanska skupina podpiral tudi še naprej. Moram pa reči, da sem tudi vesel, da sem član stranke, ki je pri programskih vsebinah človekove pravice postavila na visoko mesto, da imamo ministrico za notranje zadeve in pa ministra za pravosodje, zanimivo, pritožbe naših državljanek in državljanov na ta področja, na prvem mestu so delo, družina, socialne zadeve, na drugem mestu zelo pomembno področje pravosodja, in pa potem na tretjem in četrtem pa področje notranjih zadev. Samo želim si, da bi bilo takih primerov in pa takih ravnanj, kot je bilo ravnanje naše ministrice v primeru znamenitega romana o čefurjih, takih ukrepanj v praksi več, da povemo, da je pravica svobodnega izražanja in pa govora ena od izredno pomembnih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Prijatelj ima proceduralni predlog. Izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Ker sem bil označen za širitev sovražnega govora, bi želel povedati to, da ste dolžni opozoriti gospoda poslanca, da to seveda ni res.

Slovar slovenskega knjižnega jezika, gospod Franco Juri, Cigan je pripadnik ljudstva iz Indije, priseljenega v Evropo,

navadno brez stalnega bivališča. Pravili so, da Cigani kradejo otroke, Ogrski Cigani, tolpa Ciganov, črn kot Cigan, laže kot Cigan. Izpisek.

Rom je priprava iz lesa ali drugega materiala, ki obdaja sliko ali druge predmete: okvir, izdelovate rome, dati sliko v okvir. Izpisek iz slovarja Slovenskega knjižnega jezika.

Sam sem govoril o Ciganih, ki so bili takrat zabeleženi v časopisu. To je bilo leto 1936, v reviji Jutro, na stani 136, ko takratni novinar piše o nadlogi Ciganov v Beli krajini, kako ogrožajo zdravje, kako krčijo gozdove, kako delujejo brez zakona, vere in morale in seveda predlaga, kaj naj bi takratna oblast z njimi storila. To je časopis iz tistega časa in ne vem, v čem sem kršil...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Prijatelj, to ni ravno...

SREČKO PRIJATELJ: .. govor. Še nekaj, ko sem pri besedi. Jaz mislim, da so tudi ciganski otroci vredni večjega spoštovanja, ne da se jih sili k spolnim zlorabam pri 13. letih, da se jih poroča, da se jih sili k beraštvu, ker vemo kaj so vse Cigani počeli...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Dobro, gospod Prijatelj. Mi smo pri točki poročilo varuha človekovih pravic.

SREČKO PRIJATELJ: .. in bi prosil, da opozorite gospoda Aurelija, Franca Jurija, saj jih je toliko tukaj v državnem zboru, da niti ne vem, kdo je kdo, da to pač ni to, kar je on govoril. Naj si pogleda. Evo, izvoli, Slovar slovenskega knjižnega jezika. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Predsednice varuha človekovih pravic, ministrica, kolegice in kolegi.

Jaz bi se s tistim zadnjim delom mojega predhodnika Boruta Sajovica, njegove razprave v zvezi s pravicami in dolžnostmi v okviru socialne varnosti, še kako strinjal. Potrebno je za tiste poskrbeti, ki so pomoči potrebni in ne dopuščati izkoriščanja prav tega instrumenta. Vendar to se v današnjem času torej veliko dogaja. Zato je edini pravi odgovor na to več pristojnosti s tega področja na lokalno raven. Na lokalni ravni je delo tako rekoč na terenu, kjer se ljudje bistveno bolje poznajo kot pa z državne ravni, bo

lažje izvajati takšno zakonodajo v prid tistim, ki so pomoči potrebni, in seveda v škodo tistim, ki to pomoč izkoriščajo. Toliko za pripravo naslednje zakonodaje, ki se bo na tem področju pripravljala.

Glede samega poročila varuhinje človekovih pravic in njenih sodelavcev bi se rad ustavil pri nekaterih posameznih točkah. Zapisali ste, da se z nerealizacijo odločb Ustavnega sodišča tudi zmanjšuje avtoriteta Ustavnega sodišča. Žal se z vami strinjam. Zmanjševanje avtoritete Računskega sodišča in tudi Komisije za preprečevanje korupcije, pa vendar del tega zmanjševanja avtoritete pri določenih institucijah gre tudi na njihov račun, ker se nekatere inštitucije ukvarjajo z malenkostmi, ne ukvarjajo se pa z velikimi problemi. In zaradi tega to izgubljajo. Problem Državnega zbora je že dolgo časa, da zakonodaje v skladu z odločbami Ustavnega sodišča ne rešuje. Ampak postavlja se vprašanje, zakaj ne. Mogoče je zadaj tudi kakšen politični splet, skupaj z določenimi lobiji. Velikokrat sprejeta slaba zakonodaja. Spomnimo se leta 1994 sprememba Kazenskega zakonika in Zakona o kazenskem postopku, ko je omogočal posameznikom, ki so bili obsojeni, da niso odsedeli niti ene minute, so pa pokradli pol državnega premoženja. Projekt Elan je danes tam, kjer je, na katerega smo opozarjali že takrat. Bojim se, da za tem stojijo lobiji, da ne pride do spreminjanja te zakonodaje, na katero Ustavno sodišče opozarja, in da je ta zakonodaja bila napisana tudi s pomočjo teh lobijev.

Naslednje, na kar opozarjate, je problem v zvezi s posegom delodajalcev v osebne podatke in zasebnost delojemalcev. Na tem področju se iz dneva v dan bolj kršijo pravice delojemalcev in so v bistveno slabšem položaju. V nadaljevanju govorite tudi o nedelu inšpekcijskih služb. To je res in posledica nedela inšpekcijskih služb je tudi tukaj. Ni pa zopet nobene odgovornosti tako na vrhu samih inšpekcijskih služb kot naprej. Gre enostavno za to, da nekaj naredijo, naredijo veliko zapisnikov, veliko papirologije, delajo inšpekcijske preglede v pisarnah. Lepo vas prosim, saj to ni resno!

Sodni zaostanki. Strinjam se, da je velik problem predvsem sodišč na drugi stopnji, kjer razveljavljajo odločbe prvostopenjskih sodišč, namesto da bi jih reševali. Drugostopenjsko sodišče si jaz predstavljam, da bo rešil, če je pritožba, ne pa, da bo razveljavilo prvostopenjsko in vračalo nazaj. Sodnikom na teh višjih sodiščih se očitno ne da delati. Opustitev ukrepov policije. Tu se postavlja vprašanje, ali ima policija dovolj instrumentov za ukrepanje ali ne. Katastrofalni umor pred otroki, matere je v Veliki

Nedelji, ki se je zgodil pred kratkim, seveda na to strahovito opozarja.

Delovna razmerja. Neplačevanja. Še več. Delodajalci zahtevajo od delavcev, da ko koristijo dopust, tako imenovani dopust, da zato spravijo ure notri. Torej, .../Opozorilni znak za konec razprave./ Kje je delo inšpekcijskih služb?

Kar nekaj stvari je, na katere ste opozorili, in bojim se, da bo tega kršenja v bodoče še več, predvsem zaradi tega, ker nekatere inštitucije ne delajo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod Pukšič. Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILLError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Najlepša hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica in spoštovana gospa varuhinja človekovih pravic s sodelavci!

Današnja tema je izredno pomembna in zato obžalujem, da v ministrskem zboru ni prisotnih več ministrov, vsaj tistih, katerih se ta tematika dotika. Mislím, da bi lahko marsikatero stvar s strani razprave slišali in tudi pri svojem delu upoštevali. Poročilo in tudi razprava, mislim, da vodi k izboljšanju varovanja človekovih pravic.

V svoji razpravi se bom dotaknil predvsem področja zdravstva, kajti tudi zdravstvo je eno izmed pomembnih stvari. Najbolj mi je padel v oči stavek, ki ga je v poročilu varuhinja navedla, in sicer "da je v letu 2007 v javnosti odmevalo mnogo tem s področja uveljavljanja in kršenja pravic s področja zdravstvenega zavarovanja in zdravstvenega varstva, vendar se to ni pokazalo v povečanju števila tovrstnih pobud". Razlaga, ki jo navajate, da menite, da tukaj sami pacienti poznajo poti, kako lahko te morebitne kršitve uveljavljajo. Mogoče to drži, ampak jaz mislim, da temu ni tako. Jaz sem bolj prepričan, da je bilo v javnosti zelo veliko populizma, plasiranja tem, kajti zdravstvo je občutljiva tema, mediji so jo razgrabili in iz tega delajo zgodbo. In to je bilo predvsem v prejšnjem mandatu. Tega, sem prepričan, bo v tem mandatu bistveno bistveno manj. To se je uporabljalo za politične namene oziroma cilje.

Naj navedem en primer. Mislím, da je bila ista oseba v letu nazaj, ki je na veliko kritizirala, kako je na področju revmatologije oziroma zdravljenja v Sloveniji vse slabo, da pacienti nimajo možnosti, niti sredstev za zdravljenje, v glavnem katastrofalno stanje. Ampak teden ali štirinajst dni nazaj je isti gospod, predstojnik revmatologije na UKC Ljubljana, zatrjeval, da imamo v Sloveniji pri dostopnosti do zdravljenja na področju revmatologije vsa zdravila in da se

tudi s strani zavarovalnice da zdravljenje sofinancirati oziroma financirati v znesku 13.000 evrov na leto. Pohvale vredno, prav je tako, ampak enaka stvar je bila tudi leto nazaj. Tipičen dokaz, da se je marsikakšna tema uporabljala tudi za drugačne namene, kar je pa v škodo naših pacientov, kar ni dobro.

Vesel sem, da ste se dotaknili v svojem poročilu dveh pomembnih zakonov, sicer v času nastajanja poročila oziroma v letu, ko je to poročilo tudi obravnavano, teh dveh zakonov še ni bilo, sta pa bila v postopku, vsaj Zakon o pacientovih pravicah. Če se spomnite, tu ste bili dovolj aktivni, je bila osnovna misel tega zakona ali pa cilj predvsem urediti zakonodajo, ki bo v korist našim pacientom. To je bil osnovni cilj. In kljub temu, da je bila resnično v korist našim pacientom, smo bili ves čas deležni, s strani takratne opozicije in današnje koalicije, številnih kritik, natolcevanj, tudi vas so vpletali v to zgodbo, predvsem v zvezi s tem, da bi se uveljavil institut Varuha pacientovih pravic. Zato ponovno lahko rečem, da ste že takrat tako stališče, kot ga tudi v poročilu, upravičeno zagovarjali, da v Sloveniji ne potrebujemo instituta Varuha pacientovih pravic, kajti rešitve, ki jih zakon uvaja, so dovolj enostavne, dovolj učinkovite za ugotavljanje morebitnih nepravilnosti. V primeru, da pa le kje ne bi bilo tako, kot je, ste pa zagotovo vi s svojimi sodelavci dovolj kompetentni, da lahko na te stvari tudi opozarjate.

Enako je bilo tudi z Zakonom o duševnem zdravju, zakonom, ki bi ga v Sloveniji potrebovali vsaj deset let nazaj. Dolgo se ga je pisalo, veliko se je usklajevalo in hvala bogu, da je bilo dovolj politične volje prejšnje koalicije in ministrice, da smo ta zakon tudi sprejeli. In najbolj so za to hvaležni ravno vsi svojci in vsi tisti, ki trpijo za duševnimi boleznimi.

Sedaj bi se dotaknil še čakalnih dob. Navajate samo en primer za neko bolnišnico, ki je sicer naročevala več ljudi, kot pa je imela s strani zavarovalnice plačanih programov. Res je, to je ponovni dokaz, da so čakalne dobe predvsem posledica pomanjkanja sredstev. Tudi z organizacijo bi se dalo tukaj marsikaj urediti, ampak ključen problem so še vedno sredstva in v nadaljevanju oziroma v prihodnje bo tukaj potrebno iskati rešitve, da bo zavarovalnica resnično zagotavljala predvsem tistim izvajalcem zdravstvenih storitev dovolj sredstev, da bo lahko servisirala potrebe pacientov, kajti jaz mislim, da je imela tista bolnišnica, ki je imela tak naval docentov, verjetno tudi visok nivo kvalitete.

In samo še zadnji komentar, kjer ugotavljate, da imamo dolgotrajne postopke s strani zdravniških komisij. Res je,

tudi sam se srečujem z občankami in občani, ki mi v poslanski pisarni izpovedujejo te težave. To je prisotno in v svoji ugotovitvi navajate, da je to postopek, ki je pravno dobro urejen, vendar se v praksi ta ureditev ne upošteva. Mislim, da je to problem, ki se ga je treba sistemsko reševati in tukaj bi apeliral na vas, da skušate mogoče v naslednjem poročilu ali skozi svoje delo nekako nakazati, kako se tega lotiti, da se ga rešuje, kajti če je s strani zakonodaje stvar urejena, je potrebno očitno poiskati še neke druge metode ali neko komuniciranje z javnostjo preko medijev, da bodo tisti, ki o teh zadevah odločajo, to so člani komisije, zdravniki, imeli nekoliko več mogoče takrat tudi osebne odgovornosti, da se zavedajo, da je od njih odvisna usoda številnih ljudi, da bodo to zakonsko možnost, ki jo imajo, znali v praksi tudi v korist naših pacientov uporabljati. Tako da, ta ugotovitev sama po sebi drži, ampak bo pa treba verjetno v nadaljevanju iskati načine, da se to lahko tudi v praksi izvaja. Sam bi tukaj zaključil.

Glede na to, da področju zdravstva niste namenili toliko pozornosti, tudi sam sklepam, da je stvar v Sloveniji na visokem nivoju. To ne pomeni, da je to urejeno, da ne moremo nič izboljšati še veliko na tem, ampak kakorkoli sem mnenja, da smo lahko veseli, da imamo zdravstvo, ki je tako občutljivo v Sloveniji, urejeno, s tem, da ga moramo še naprej izboljševati. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospa dr. Andreja Črnak Meglič. Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani gospod podpredsednik, vsi prisotni! Lep pozdrav tudi v mojem imenu! Obsežno poročilo, ki ga je predstavila varuhinja, daje dobre iztočnice za razpravo v mnogih temah, vendar bi se sama želela omejiti na tisto temo, ki mi je nekako najbližja, in pravzaprav pridodati nekaj k ugotovitvam, ki so zapisane v njenem poročilu. To so vprašanja revščine in socialne izključenosti.

Uvodoma naj povem, da se popolnoma strinjam z ugotovitvami varuhinje oziroma njenih sodelavcev na teh točkah. Vse trditve, ki so zapisane v tem poročilu so pravilne. In da začnem pri samem začetku in to povežem tudi z zaključki oziroma priporočili, bi se najprej obrnila predvsem na izračun minimalnega dohodka oziroma tako imenovanega, v narekovajih, uradnega praga revščine.

Vemo, da za eno osebo znaša 222 evrov, za štiri člansko družino pa sedaj znaša 511 evrov. Ali je to dovolj, ali je to

premalo? Dejstvo je, da je izračun minimalnega dohodka nastal na osnovi strukture minimalnih stroškov za kratkotrajno obdobje konec prejšnjega tisočletja. Od tedaj naprej se je ta osnova valorizirala. Skratka, strinjam se z vsemi tistimi, ki trdijo, da je potrebno ponovno preveriti izračun minimalnega dohodka, opraviti strokovne analize in ugotoviti v kolikšni meri ta prag, uradni prag revščine oziroma minimalnega dohodka, še ustreza trenutni situaciji. Lahko bi rekli, da so pogoji življenja tistih, ki so prejemniki denarnih socialnih pomoči, dejansko dokaj zaostreni, še zlasti, če računamo, da se pač pri mnogih koristnikih kopičijo oblike socialne izključenosti, ki niso vezane samo na dohodek oziroma brezposelnost, nizko izobrazbo, ampak so vezane tudi na slabše stanovanjske pogoje, na slabše zdravstveno stanje, da o drugih karakteristikah ne govorim.

Dejstvo je, da je bilo izplačanih v septembru lanskega leta, obstajajo podatki, 37.772 državnih socialnih pomoči oziroma 2,76% ljudi je prejelo tovrstno obliko pomoči. Opozorila pa bi, tudi navezujoč se na moje predhodne govornike, da pravzaprav ne moremo govoriti o enotni strukturi revnih. Da tudi med revnimi obstajajo številne kategorije, na katere pa se mi zdi, da varuhinja zelo dobro opozarja. Če pustimo ob strani tiste, ki sistem pomoči zlorabljujejo, ki nedvomno obstajajo, pri katerih je treba zaostriti pogoje za pridobivanje način, pomoči pa seveda tudi sankcije, raziskave kažejo, da teh ni tako grozno veliko kot bi želeli prikazati. Sama sem bila avtorica ene izmed teh raziskav zato, bi opozorila predvsem na dve drugi kategoriji, ki sta omenjeni v poročilu. To je kategorija nevidnih revnih oziroma tistih revnih, ki jih v statistikah prejemnikov denarnih socialnih pomoč nimamo, bi pa po vseh značilnostih sodili med upravičence. Zakaj ne pridejo do tega? Tudi zaradi nerazumevanja uradnih služb, tako kot opozarja samo poročilo. Tukaj so tudi razlogi nepoznavanja terena, funkcionalna nepismenosti, itd. Skratka, jaz mislim, da bi ta država morala storiti veliko, veliko več tudi v povezavi s tistimi humanitarnimi organizacijami, ki zelo dobro poznajo teren, da bi dosegli prav slehernega posameznika ali družino, ki živi v takih pogojih. Mnogokrat nas pravzaprav prav terenci opozarjajo, da najdejo ljudi, ki živijo v človeka nevrednih pogojih. S tem se neka civilizirana družba, sploh pa tista država, ki se kiti z oznako, da je socialna, ne more ponašati.

Druga pomembna kategorija, na katero opozarja poročilo, je kategorija revnih zaposlenih oziroma tistih, ki se nahajajo nekje na meji upravičenosti do denarnih socialnih pomoči. Zopet izhajajoč iz raziskav lahko utrdim, da ta

kategorija močno, močno narašča, da je njihov socialni položaj dejansko dostikrat slabši od tistih, ki prejemajo denarno socialno pomoč in da bi v reševanju te problematike, to se pravi, poleg ponovnega izračuna minimalnega dohodka morali poseči tudi po drugih ukrepih. To so ukrepi, ki so vezani z tako imenovano prosto presojo, to se pravi, da imajo tudi strokovni delavci pravico, v določeni meri, ko gre za minimalno preseganje praga minimalnega dohodka, vendarle poseči in intervenirati in ne le z enkratnimi oziroma začasnimi denarnimi pomočmi, kajti te so dejansko vezane samo na trenutno socialno pomoč, ampak na neki kontinuirani način. Na drugi strani pa bi seveda veljalo razmišljati tudi o neke vrste drseči lestvici ugotavljanja minimalnega dohodka, kjer bi se seveda lahko upošteval tudi višji prag le tega v kolikor so sami, bom rekla, socialno ogroženi zelo aktivni pri iskanju oziroma pri reševanju svojega položaja ali pa so celo zaposleni.

Opozorila bi vas tudi na silno zaskrbljujoče dejstvo, res je, brezposelnost je eden izmed glavnih razlogov, zakaj so ljudje socialno ogroženi, ampak čedalje več je tistih, ki zaradi nizkih prejemkov in pa morebiti drugih razlogov kot so večje število družinskih članov, enoroditeljske družine, itd., sodijo pod ta prag minimalnega dohodka. Za to bi se nad tem dejstvom morali seveda zelo, zelo zamisliti tudi tedaj, ko bomo iskali rešitve za omenjene probleme. Opozorila bi tudi na problem stanovanjskih stroškov. Strinjam se, popolnoma se strinjam z varuhinjo, da stanovanjski stroški predstavljajo čedalje večji problem tistih, ki živijo na robu revščine oziroma pod njo.ocene kažejo, da ti stroški znašajo kar četrtno dohodkov teh družin, zaradi tega bi bilo dejansko potrebno iti v smeri zagotavljanja oziroma ponovnega preverjanja praga za ugotavljanja subvencije stanarin oziroma na drugi strani upoštevanje stroškov za stanovanjske kredite, kajti tudi ta populacija ima stanovanjske kredite.

Na koncu naj se dotaknem tudi problema reševanja problemov. Seveda so preprečevanje oziroma preventivni ukrepi tisti, ki so vedno dobrodošli in tukaj tudi podpiram sklepe, vendar bi pri tem opozorila tudi na to, da bi morali vendarle dati večjo pozornost tudi aktivni socialni politiki oziroma aktivnemu iskanju izhoda iz obstoječega stanja. In veste, rešitev ni samo na eni strani denarne socialne pomoči, na drugi strani pa zaposlitev na visoko konkurenčnem trgu dela, vmes obstaja cela plejada možnosti, ki še ne obstajajo, ki jih je potrebno razviti, ki jih je potrebno tudi subvencionirati. Govorim o oblikah socialnega podjetništva v katere bi se lahko vključevali tisti, ki zaradi objektivnih ali subjektivnih razlogov nimajo možnosti konkurirati na

običajnem trgu delovne sile. Vendarle je ta rešitev, bom rekla, z vidika njihove socialne varnosti, z vidika njihovega človeškega dostojanstva boljša kot pa enostavno pasiviziranje prejemnikov denarne socialne pomoči.

Skratka, pričakujem, kajti vem, da Vlada pripravlja spremembe zakonodaja na tem področju, da bo en del teh sugestij oziroma usmeritev tudi upoštevan pri snovanju nove zakonodaje, kajti zdi se mi, da se včasih vendarle preveč radi zatekamo v neke posplošitve, v neke zdravorazumske presoje na osnovi nekaterih primerov s katerimi se srečujemo, premalo pa na dejansko znanstveno oziroma raziskovalno dokazana dejstva, ki so vezana tudi na reševanje te problematike. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala, gospod podpredsednik. Gospa varuhinja človekovih pravic, poslanski kolege in kolegice.

Ko sem prebiral to poročilo, se mi je zdelo, da ne bo potrebno ničesar dodati, kajti sem si mislil, da je to prepričevanje prepričanih. Danes, ko poslušam nekatere kolege poslance vidim, da je razprava postala res zanimiva in se vam zahvaljujem za iztočnice, ki ste jim nam ponudila s tem tekstom, ki je pravzaprav odraz nekega realnega stanja, ki ga zaznamujemo vsi v vsakodnevnem življenju, v odnosih z našimi volivci in volivkami, z državljani in državljankami, ki nam povedo, kaj se pravzaprav dnevno dogaja tudi v demokratični in do človekovih pravic spoštljivi državi, kakršna Slovenija je. Če izhajamo iz Ustave in naših zakonodaj, sicer ne iz vseh zakonov, lahko hitro ugotovimo, da smo država, ki zgledno uresničuje nekatere temeljne določbe vseh mednarodnih konvencij, listin, ki zagotavljajo varovanje in tudi razvoj človekovih pravic.

To, kar pogrešam, ne le danes, ko sem poslušal poročilo, ampak tudi v prejšnjih mandatih, je občutljivost države, drugih ustanov do vloge varuha oziroma varuhinje človekovih pravic. Včasih imam občutek, kot da se nekateri politiki, tudi nekateri poslanski kolegi pa nekateri ministri ne zavedajo pomena tega instituta. In da se ne zavedajo predvsem neodvisnosti in pristojnosti, ki jih ima. To sem zasledil tudi v poročilu in se strinjam z ugotovitvijo, da je žal premalo posluha in premalo razumevanja do tistih organov družbenega nadzora, ki naj bi pomagali slehernemu državljanu zagotavljati in ohraniti pravice, ki jim gredo iz naše ustave. In ob varuhu človekovih pravic so tudi nekateri drugi

organi, recimo, Protikorupcijska komisija ali Računsko sodišče, mislim, da so tudi navedeni v vašem besedilu. In se strinjam, dejansko, občutek imamo, da se stvari nekje ustavijo. Tam, kjer bi morala država pravzaprav pomagati, zato da ugotovitve, ocene, ki niso samem sebi namenjen, ampak so ugotovitve in ocene, ki morajo v bistvu vplivati na delovanje države, ostanejo nekje na pol poti in se ne uresničujejo.

Še bolj dramatično je opozorilo same varuhinje za človekove pravice, da država ne upošteva temeljnih odločb Ustavnega sodišča. Poglejte primer izbranih, ampak ni edini primer, še danes po dolgih letih se soočamo z diskusijo, ki je zelo neplodna in je začaran krog, precej sprevržen začaran krog, saj si še nismo upali uresničiti nekaj, kar je bilo že pred leti postavljeno kot ustavna dolžnost Vlade, ministrstev, ki za to skrbijo, države. Danes spet razpravljamo o problemu, ki ga, ne le da ga ustvarjamo, ampak ga reproduciramo z nespoštovanjem Ustave oziroma ustavnih odločb.

O izbranih je bilo veliko govora, ampak ne bo odveč, če ponovimo tisto, kar je nedavno zelo jasno povedal državni sekretar Klemenčič. Veliko se špekulira in veliko sovražnega govora je v zvezi z izbranimi. Ključni problem, ga poznamo vsi, seveda vsak ga potem manipulira, glede na svoje politične preference in ga poskuša uporabljati in zlorabljati v političnem prostoru kot sredstvo za pridobivanje točk pred vsako volilno kampanjo, ampak dejstvo je, da je tam veliko ljudi, katerim niso bile zagotovljene nekatere temeljne, osnovne pravice in večina tistih ljudi ni bivših vojakov, oficirjev, itd. Statistika je zelo jasna, večina teh ljudi je civilnih ljudi, ki še vedno čaka na konec. To je žalostno, sramotno in bom citiral in bom podprl to varuhinjo oceno sramotne zgodbe, ki se še odvija kljub vsem opozorilom v Sloveniji, zunaj Slovenije. Opozorilom, ki prihajajo iz ustanov, ki skrbijo za kvaliteto in za visok nivo človekovih pravic pri nas in v Evropi.

Skrb za pravice otrok se mi zdi ena od ključnih poglavij. Tukaj je potrebno priznati dr. Zdenki Čebašek Travnik, da je primerno pozorna na to vprašanje. Jaz sem bil tudi kot poslanec večkrat opozorjen na krivice, ki se dogajajo predvsem šibkim skupinam in med te seveda štejemo otroke. Poglejte kaj se dogaja s tistimi otroki, ki se znajdejo v sporu med starši. Mi nimamo še urejene zakonodaje, ki bi lahko omogočila varstvo dostojanstva teh otrok. Včasih postanejo predmet spora, včasih se znajdejo v tem interregnumu, v tem limbusu med dvema sprtima odraslima. In verjetno bi bilo treba upoštevati vse to kar varuhinja

priporoča in čim prej oblikovati tudi primerno ustrezno zakonodajo.

Všeč mi je tudi dejstvo, da je v poročilu izpostavljeno vprašanje nepriznanih manjšin. Dejstvo je, da se Slovenija zelo rada hvali z zgleodom ustavnih pravic, ki jih imajo nekatere narodne skupnosti, dve, in ena etnična skupnost, ki ima tudi svoj člen v Ustavi, to so Romi, med tem ko mi, kot vsaka država, evropska, postajamo družba multikulturalnosti, navzočnosti različnih drugih družbenih in tudi kulturnih skupin. Poleg tega pa dejansko ostajajo tudi manjšine, ki to niso, niso priznane, ampak obstajajo. Omenjena je nemška manjšina, vsi poznamo zgodbo Kočevarjev, poznamo vprašanje teh, sicer zelo zelo majhnih skupin, ki si prizadevajo za ohranitev svojih kulturnih elementov, svoje kulturne identitete, država pa je tukaj precej odsotna. Govorimo tudi o drugih, bivše jugoslovanskih narodnih manjšinah, ki so organizirane kulturno, ampak do katerih so poti zato, da bi jih malo globlje spoznali in tudi boljše ovrednotili, precej zaprte. Torej, ko se mi hvalimo z zglednostjo, o idealnosti naše ustavne in zakonske prakse do manjšin, se je težko hvaliti s tistimi vprašanji, ki ne zadevajo manjšine, ki so bile priznane na podlagi mednarodnih sporazumov. Si ne upamo iti dlje, si ne upamo postati odprta družba? Zato je dobro, da na to opozarja tudi poročilo varuhinje. Zapisano je tudi, da je Zakon o azilu slab in se s tem strinjam. Na to so opozarjale številne nevladne organizacije načelu z Amnesty International. Ne le to, na to so opozorile tudi mednarodne organizacije, celo Svet za človekove pravice Združenih narodov. Dobili smo precej opozoril in kljub temu smo pripravili in sprejeli slab zakon o azilu, ki zmanjšuje standarde, ki so bili pri nas že zagotovljeni in pri tem smo se na sprevržen način sklicevali na približevanje evropskim normam. Veste kaj, Evropa je res demokratična, ampak v nekaterih vprašanjih smo bili že dlje od Evrope, recimo pri varovanju manjšin, pa tudi pri azilni politiki. Nato pa smo zelo instrumentalno in na nek sprevržen način izkoristili evropski faktor za to, da bi zmanjšali že doseženo raven teh pravic. Upam in pričakujem in prepričan sem, da bo v tem mandatu ta vlada te stvari v tem sanirala kontekstu, četudi niso del ožjega predmeta te razprave.

Nedavno sem opozoril na vprašanje, ki nas zadeva posredno in ima mednarodno razsežnost, to je hudo kršenje človekovih pravic, včasih tudi v imenu demokracije, ki se je dogajalo v zadnjih letih in se še dogaja, žal, s strani največje in najbolj demokratične velesile na svetu. Zakaj pravim, da to nas zadeva in mogoče ni slabo, da opozorimo na to. Govori se o zaprtju Gvantanama, to je bil tudi prvi

korak, prva odlična odločitev novega predsednika ZDA in govori se o tem, da bi nekatere države pomagale pri razreševanju zapletenega vprašanja statusa teh ujetnikov. Vi veste, da so nekatere države že ponudile pomoč in tudi omenile pripravljenost, da bi sprejele v okviru azila nekaj teh ujetnikov. Seveda je zelo zapleteno vprašanje, ampak menim, da tiste države, in med temi je bila tudi Slovenija, ki so tako decidirano, brez pomislekov podprle politiko Georga Busha in niso nikoli rekle ene besede proti tovrstnim taboriščem, proti mučenju, proti tovrstnim taboriščem, proti mučenju, proti akcijam Cie po Evropi, nezakonitim akcijam Cie, tiste države, ki so podpisale Vilensko deklaracijo, morajo biti danes prve, ki prevzamejo vso odgovornost za kršitve človekovih pravic, ki izhajajo iz postavke vojne proti terorizmu. In zato ne bi bilo slabo, da bi razmišljali v kontekstu izboljšanja naših pogojev, meril za azilno politiko, tudi možnost, da bi se vključili skupaj z demokratičnimi evropskimi državami, ki so to že ponudile: Španija, Portugalska, Nemčija, Švica. Da bi se tudi Slovenija končno oglasila in dokazala, da je pripravljena tudi s svojo soodgovornostjo prispevati ne le k svojemu državnemu, ampak tudi globalnemu, mednarodnemu procesu saniranja teh hudih kršitev in krivic.

Zanimivo je tudi poglavje v katerem varuhinja ocenjuje kršitve človekovih pravic v gospodarstvu, šikaniranje, mobing. Temu bi dodal še nekaj primerov, ne vem, če so sploh prišli do varuhinje, so upali, da bodo preko normalnih, legalnih poti razčistili vprašanje zasledovanja, uporabe detektivov, privatnih agencij za zasledovanje šikaniranih delavcev. To se v Kopru dogaja. Mislím, da je tam največja koncentracija tovrstnih fenomenov. Ampak kaj se zgodi? Zgodi se to, na kar opozarja varuhinja, da žrtve nimajo denarja za dobre odvetnike. Odvetniki in tisti, ki gospodarijo in ki si lahko privoščijo kršitve človekovih pravic, uporabljajo najboljše odvetnike, take, ki jih potem tudi nagrajujejo, plačujejo in na sodišču sramotno dobijo bitko. In kaj se zgodi? Ljudem, ki so bili odpuščeni zaradi odsotnosti, ali so bili odsotni zaradi zdravniških ali drugih problemov, sploh ni pomembno zakaj, se jim je zgodilo to, da so jih zasledovali detektivi, da so posegali v njihovo osebno življenje, in ne le delavcev, ampak tudi družinskih članov. Obstajajo zapisniki, jaz sem jih videl, zapisniki, ki govorijo o tem, da si je nek direktor dovolil najeti detektiva in ta je zasledoval sestro, mamo, hčerko delavca ali delavke in lepo zapisoval, kaj vse so delali, kje so bili, ob kateri uri. Poslušajte. Ali je to ustavno ali je to zakonito? To je sramota. In še večja sramota, veste, katere

je to, da so ti isti povzročitelji takih kršitev zmagali na sodišču. In takih primerov je veliko. Zato menim, da ni dovolj, če se zanašamo le na našo pravno državo, ki je večkrat žal ni, ampak je potrebno prisluhniti prav takim institutom kot je Varuhinja človekovih pravic. Kar se mojega razumevanja tiče, vasih bi bil celo bolj radikalen od gospe Čebašek Travnik, ampak verjamem, da ona v vlogi, ki jo ima, je dolžna obdržati neko formo, neko obliko dialoga, ki je po mojem videnju zgleden in ga gre ceniti nekoliko bolj kot do sedaj.

Prej je bilo govora o sovražnem govoru. Poslanec Prijatelj me je poučil tudi o pomenu pa o slovarjih. Jaz sem bil kot pripadnik ene od dobro stoječih manjšin v Sloveniji nagovorjen z besedo Lah. Italijani so Lahi. Veste, če greste sedaj iskati v slovar, verjetno to ni žalitev. To je pač ljudski termin, ki se uporablja, ki se je uporabljal, vedno v tradiciji za določen narod, tako kot je bila beseda Cigan uporabljena v ljudskih govorici. Res je, ampak v kontekstu. V okoliščinah kot jo uporablja gospod Prijatelj in drugi kolegi iz njegove stranke, dobiva sovražno konotacijo. Konotacijo "hate speech-a", konotacijo sovražnega govora. Jaz ne bom branil tukaj nobene etnične skupnosti ali nobenega naroda. V vseh narodih. V vseh etničnih skupinah najdemo takšne in drugačne, najdemo pozitivce in negativce. Tam kjer je večja socialna stiska, je več možnosti, da nastaja več negativnih odzivov, reakcij in tudi več družbenih turbolenc. To se dogaja verjetno tudi z Romi in prav zaradi tega sem nedavno kot poslanec in član odbora oziroma Komisije za narodnosti v Državnem zboru predlagal, da bi vendarle našli pravi okvir znotraj tega parlamenta zato, da bi prisluhnili tudi tem neslišanim, prezretim manjšinam. Oni nimajo sogovornika v Državnem zboru. Ustavno priznane narodnosti imajo to možnost, in je prav. Hvala bogu, da imamo tako urejen sistem. Ampak, kaj pa druge manjšine? Na koga naj se obrnejo? Imajo Urad za narodnosti in to je edino, ki se znanstveno, v narekovaju, ukvarja tudi z njihovo problematiko.

Pregledal sem nedavno debelo študijo o manjšinskem vprašanju Slovenije. Ta študija ni bila nikoli objavljena. Bila je naročena s strani Vlade in potem ko so jo pripravili in so jo na Vladi pregledali, so jo verjetno skrili v kakšen predal. Ker tam so bili znanstveni pristopi in tudi predlogi, kako rešiti nekatera vprašanja. Jaz mislim, da se finančna družba boji teh vprašanj, mi se bojimo. Bojimo se lastnih državljanov, kajti za razliko od dogajanja v Italiji, kjer ni prišlo do takega neljubega dogodka na račun enega visokega politika, ampak je žal dogodek prizadel ženo nekega funkcionarja, torej družinskega člana, dogodek, v katerem je

bil vpleten romunski državljani, ki je izhajal iz tega črnega nezakonitega naselja na robu mesta. Prišlo je dejansko do hude represije. Zanimivo pa je to, da so ga takrat sami Romi prijavili policiji. Oni sami so ga kaznovali, ker so se zavedali, kaj se bo zgodilo in se je zgodilo. Zgodila se je represija in ni res, da ni bilo odmevov. V Evropi je bilo ogromno protestov zaradi tega dogajanja, ker se je začela neko sistematično reševanje, v narekovaju, romskega vprašanja, ampak priseljenih Romov, ki so bili na črno priseljeni. Mi, ko govorimo o naših Romih, govorimo o lastnih državljanih. In to je vseeno neka razlika. Tam je prišlo bolj do problema vizavi priseljenih. To se dogaja tudi na Lampedusiji do afriških priseljencev. Italija, žal, ni zgledna država v tem. In ni treba, da se mi zgledujemo po italijanskih normah. Mi imamo ne samo pravico, ampak tudi možnost, da uredimo te stvari boljše. Ker mi smo tako na udaru kot so nekatere druge države. In naš azil, in naš odnos do manjšin pomeni bistveno manjše tveganje kot v nekaterih drugih velikih državah, ki so v bistvu cilj, destinacija vseh možnih migracijskih tokov. Iz tega vidika mislim, da lahko to uredimo nekoliko boljše. Se bom pri tem ustavil.

Jaz bi se vam še enkrat rad zahvalil za vaše angažiranje, prizadevanje in za strokovni pristop do teh zelo delikatnih vprašanj. Računajte vedno, računajte kar na našo odprtost, ker naša poslanska skupina bo vedno, še posebej odprta do teh vprašanj in tudi operativno, aktivno pripravljena pomagati. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Prijatelj, imate možnost replike.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa. Omenjen sem bil. Spoštovanem gospodu Francu Juriju, naj odgovorim oziroma ga vprašam. Kdo ste, spoštovani Franco, da mi branite uporabljati besedo, ki je zapisana v Slovarju slovenskega knjižnega jezika? Ko sem že govoril o tem, o Ciganih, tudi takrat, ko smo sprejemali romski zakon je bil, kolegi se bodo spomnili, v Državnem zboru za malico ravno ta dan ciganski golaž.

Še nekaj bi vam rad povedal. Nobenega sovražnega govora ni bilo. Jaz sem bral to, kar je bilo zapisano leta 1936 v slovenskem časopisu, ko novinar govori o ciganski nadlogi v Beli krajini in samo to sem citiral in problemi so povsem enaki danes in povsem enaki so tistim takrat. Dejstvo je, da vedno znova obtožujete nekoga, ne vem, ali vam je to hobi v društvu Zares? Ne vem, zakaj v bistvu sploh branite

posameznikom tukaj v Državnem zboru, da uporabljajo besede, ki so zapisane v Slovarju slovenskega knjižnega jezika.

Še nekaj bi vam rad povedal, spoštovani kolega, ko sem že pri besedi. Slovenci v Italiji nimajo niti promila pravic, če jih vzporejamo s pravicami Italijanov živečih v Sloveniji. Dajte enkrat tudi za njih eno besedo. Jaz niti ne verjamem, da bi vi lahko bili pripadnik italijanske manjšine, ker o tem je bilo že javno polemizirano, ampak če se tako...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Prijatelj?

SREČKO PRIJATELJ: ...bo temu tako.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Replike na repliko ni. Gospod Zvonko Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovane kolegice in kolegi, vsi ostali prisotni! Če se vprašamo, kaj je namen vsakoletne obravnave Poročila Varuha človekovih pravic v Državnem zboru, potem vsaj jaz vidim namen v tem, da skozi priporočila, ki jih obravnava in sprejme Državni zbor, na nek način vplivamo na uresničevanje tistega, kar ni dobro urejeno na posameznih segmentih v naši družbi. In če pogledamo nekaj let nazaj, lahko ugotovimo, da so številni organi na katere so se nanašala ta priporočila, predvsem pa Vlada in posamezna ministrstva v preteklih letih uresničila marsikatero izmed tistih stvari, ki se je izkazala za slabo oziroma pomanjkljivo urejeno. Če se pri tem omejim na eno področje, ki se pojavlja vsako leto in kjer nekako capljamo na istem mestu in mu ni videti napredka, to je področje neučinkovitosti pravosodnega sistema, ki bi ga gotovo lahko postavili v ospredje, lahko ugotovimo, da ta neučinkovitost ni problematična samo zaradi kršitve 23. člena Ustave, ki govori o pravici do sojenja v razumnem roku, pač pa je s tem omajano zaupanje v pravno državo, vendar nekaj več o tem v nadaljevanju.

Je pa eno izmed področij, ki se pojavlja v zadnjih letih in ki ga nismo beležili v tako izraziti meri v preteklosti, to je področje okoljskih vprašanj oziroma vprašanj, ki so povezana z zdravim življenjskim okoljem. Nedvomno je tudi posledica porasta večja ozaveščenost posameznikov na tem področju, pa tudi pomanjkljivosti, ki jih beležimo v posameznih okoljih. In nedvomno bomo v naslednjih letih še priča porastu vprašanj s tega področja. Mogoče ne toliko zaradi tega, ker bi bila zakonodaja in aktivnosti pomanjkljive, pač pa zaradi tega, ker bomo s temi izzivi

glede na izzive, ki nas čakajo na področju podnebnih sprememb, na področju energetike in na vseh ostalih področjih, ki so povezana z vprašanji varovanja okolja, vedno bolj soočeni. Zaradi tega mislim, da nas glavni izzivi dejansko čakajo pri ustreznem urejanju teh vprašanj tako na ravni posameznih ministrstev kot na ravni celotne družbe in tudi Državnega zbora. Počasi bomo verjetno morali priti do tega zavedanja, da je zdravo življenjsko okolje le tista vrednota, ena izmed temeljnih vrednot, iz katere izhajajo številne druge vrednote in da nam nič ne pomaga samo deklaratorno zavzemanje za to področje, pač pa moramo na tem področju delovati aktivno, proaktivno, z rešitvami, ki jih moramo sprejemati tudi na ravni Državnega zbora. No in ena izmed stvari, ki je izpostavljena v poročilu, s katero se jaz osebno sicer ne strinjam, je, da bi se bilo treba v stopnji sprejemanja planskih aktov še bolj odpreti za širšo zainteresirano javnost. Jaz mislim, da tukaj ni problema. Ti postopki so odprti, poznamo proceduro sprejemanja, javne razgrnitve, testiranja mnenj javnosti in tako naprej, upoštevanja teh mnenj. Mislim, da so problemi drugje. Problemi so v tem, da ne glede na visoke standarde, ki jih imamo uzakonjene v naši državi, so pravila delovanja, ko pride do konflikta interesov, čudna. In mnogokrat, mogoče se tudi tisti, ki naj bi se zavzemali za varovanje okolja, in ki delujejo v interesu varovanja okolja ne zavedajo, da z neustreznim delovanjem, s prevelikim zavzemanjem za stvari, ki niso toliko vredne, kot se na prvi pogled mogoče zdi, povzročajo odprta vrata na drugih segmentih. In eden izmed tipičnih primerov, kjer se kaže na to neusklajenost, recimo temu, tega polja civilnih iniciativ je recimo varovanje območja pozidave Krasa. Tam se je pokazalo, da kljub tem visokim standardom, kljub vsem pravilom varovanja, kljub okoljskim poročilom in presojam, ni mogoče zaustaviti posameznih posegov, če jih ne zaustavi lokalna oblast. Se pravi, če v postopku sprejemanja tega planskega akta ne reče: "Ne. Konec. Tukaj tega ni mogoče početi!" Recimo, eden izmed primerov, ki me je v poročilu zbodel, je primer konflikta interesov, kjer poročilo pravi, da bi bilo treba te celovite presoje vplivov na okolje, tu gre za najtežje primere IPPO, da bi jih bilo treba razširiti tudi na manjše posega, da banaliziram - na kokošnjake in manjše hleve in tako naprej. Mislim, da to ni prava pot. Primeri, ki so v praksi izhajajo iz konflikta interesov med posamezniki, ki so se preselili v neko ruralno okolje in ki so dolžni sprejeti značilnosti tega okolja. Ne moremo priti do situacije, da bo nekdo, ki se je iz mesta preselil na vas diktiral, da je treba kmetije zapirati, ker mu smrdijo. Takšne primere smo imeli in s

takšnimi primeri smo bili soočeni. Mislim, da je to narobe svet. Če je nekdo prišel živet na vas, mora okolje, takšno kot je, sprejeti kot vrednoto, pa če mu ne diši iz hlevov, je seveda to njegov problem. Ni pa to problem teh obratov, ki tam od nekdanj obratujejo, ki so vedno tam bili in ki bodo obratovali še naprej. Na to opozarjam zaradi tega, ker sem začutil, da se mogoče na nekem področju odmikamo od tistega, kar je bistveno.

Dalo bi se še dolgo govoriti o tem, ampak mislim, da je pomembna poanta. Poanta je v tem, da nas v prihodnjih mesecih čaka največji izziv na področju odpadkov. 15. julija bodo dovoljenje izgubile številne deponije in zelo težko bomo našli rešitve na tak način, kot so zdaj v operativnem programu predvidene, kjer naj bi kar cela vrsta občin odvažala odpadke na nove deponije, ki pa jih še ni in jih še naslednjih tri do pet let ne bo. Tukaj gre dejansko za velik izziv in poziv k temu, da se tisti, ki so za to pristojni, zelo hitro soočijo s temi problemi in pripravijo ustrezne rešitve.

Drugi segment, kjer je zaznati pojavljanje, v poročilu je stanovanjsko področje. Pravica do primerne stanovanja oziroma Ustava pravi v 78. členu tako: "Država ustvarja možnosti, da si državljani lahko zagotovijo primerno stanovanje." To je bistvena razlika temu, da je nekdo nekaj dolžan zagotavljati. Se pravi, možnosti je treba zagotavljati. In na tem področju je bilo marsikaj storjena. Treba je priznati, da so bili v zadnjem mandatu s subvencijami za mlade družine, s povečanjem sredstev za neprofitno stanovanjsko gradnjo oziroma dokapitalizacijo Stanovanjskega sklada z zemljišči na katerih naj bi se ta gradnja vršila. Z izenačitvijo možnosti za uveljavljanje znižanih najemnin na vsem segmentu stanovanj, tudi na tržnih, kar je uveljavljeno s 1. 1. letos, s spremembo Stanovanjskega zakona, ki naj bi preko javno-zasebnih partnerstev omogočil povečanje te gradnje, narejeno marsikaj. Jaz osebno obžalujem, da določba, ki ste jo imeli napisano v enem izmed osnutkov koalicijske pogodbe, o tem, da boste v tem mandatu zgradili 10 tisoč stanovanj, ni ostala v tem besedilu. Ni je več, zbrisana je. Zdaj ne vem, ali to pomeni, da tega ne boste naredili, ker ste se tega ustrašili, ali kaj? Ampak, bistvo ukrepov na stanovanjskem področju je sprejem zakonodaje in ukrepov na vseh področjih, ki niso samo na stanovanjskem, na davčnem in vseh ostalih, ki bodo pospešili; v teh razmerah, s katerimi se soočamo, je to še toliko bolj pomembno; gradnjo stanovanj in preko te povečane ponudbe najemnih stanovanj vzpostavili najemni nepremičninski trg. Tega ni. In ker ga ni, je problem pri zagotavljanju

dostopnosti do stanovanj vsem. Ko bo to vzpostavljeno in ko bo vzpostavljen normativni okvir, ki bo omogočal prehodnost iz teh stanovanj, mislim, da bo tudi ta postulat, ki ga Ustava določa, zagotovljen. Tega pa seveda niso sposobne narediti občine same. Zasledil sem da je glavna os v poročilu na občine, ker nimajo resursov, nimajo virov in v končni fazi to tudi ni njihova temeljna naloga.

Moram reči, da je kar nekaj stvari, ki usmerjajo k ustreznim ureditvi stvari, k izboljšanju obstoječe ureditve in jaz upam, da bo tudi nova vlada temu, kar je napisano, prisluhnila, tako, kot je prejšnja in da se bodo priporočila odražala tudi pri sprejemu ukrepov in aktivnosti.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miran Potrč.

Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa varuhinja človekovih pravic s sodelavci. Kolegice in kolegi.

Najprej, hvala varuhinji človekovih pravic za izčrpno poročilo. Jaz to poročilo razumem kot odsev stanja človekovih pravic v Sloveniji. Kot opozorila, kako uresničevanje človekovih pravic razumejo državljanke in državljani na mnogih poljih svojega življenja in dela. Hkrati pa tudi kot opozorila za to, kako se iz lastnih spoznanj, predvsem pa iz opozoril državljanek in državljanov uresničuje zakonodaja, kje so posamezniki, ki so v imenu države ali lokalnih skupnosti pristojni izvajati zakone, dosledni in spoštujejo človekove pravice, kjer jih kršijo, kje je pa po mnenje varuhinje in sodelavcev tudi zakonodajna ureditev pomanjkljiva in ne zagotavlja, da bi se temeljne človekove pravice uresničevale. Verjetno nihče od nas nima iluzije, da bomo kdajkoli družba v kateri se nikomur ne bo kršila nobena pravica. Mislim pa, da smo v letih, od kar dobivamo poročila in od kar je aktivna institucija Varuha človekovih pravic, dosegli pomemben napredek tudi glede obravnave tega poročila v Državnem zboru. Jaz bi si želel, da bi dobili eno leto poročilo v katerem bi bilo napisano, kršitev ni več, vendar je to nerealno. Varuhinja opozarja, da so še kršitve človekovih pravic, vendar je odzivnost ustreznih organov relativno dobra in relativno velika. Mislim, da moramo biti tam, kjer se to dogaja, s takšnim stanjem relativno zadovoljni in pravzaprav kaže samo na to, da moramo še pospeševati kakšno aktivnost, posebej v primerih, kjer se je ustrezen organ, pristojen organ pripravljen tudi takoj odzivati in popraviti svojo

napako ali v smislu materialne odločitve ali v smislu postopka ali v smislu hitrejšega reagiranja in podobno. Jaz sem relativno zadovoljen tudi takrat, kadar nas varuhinja opozarja na določene probleme in hkrati pove, da zakonodajno niso na ustrezen način urejeni, pa jih mi ali preko sklepov, ki jih tukaj sprejemamo, ali neposredno preko zakonodaje, ki jo pripravlja Vlada in naši matični odbori, dopolnjujemo. Ne idealno, ampak dopolnjujemo. In jaz soglašam s kolegicami in kolegi, ki so tudi na današnji seji opozorili, da smo v zadnjih letih tudi na opozorila varuha in varuhinje človekovih pravic spremenili in sprejeli določeno zakonodajo, ki nam je v korist oziroma je v korist pravne države. Najslabše, po mojem, je takrat, kadar se ne samo enkrat, ampak leta opozarja na določene kršitve in obstaja molk Vlade in pristojnih organov ali pa celo stališča, ki ugovarjajo takšnim opozorilom in kažejo na to, da nismo pripravljeni, da bi karkoli na tem področju storili. In najslabše je takrat, kadar za taka stališča niso samo predstavniki vlade, ki imajo za to ali materialne, ali idejne, ali kakšne druge razloge, ampak tudi večina v Državnem zboru. In tudi tokrat, danes, se srečujemo z nekaterimi takimi vprašanji, ki so izrecno navedena v poročilu varuhinje, pa je pri pomembnem delu razpravljavcev popolno nerazumevanje problema in bistva in mislijo, da se bo zgodilo karkoli v tej slovenski državi, če bomo tudi te probleme rešili.

Eno od tega, ki ni bilo omenjeno v poročilu so, recimo, delne vdovske pokojnine, predvsem ženam po bivših vojaških zavarovancih. Nobenega, ne materialnega, ne formalnega razloga ni, da se sto in nekaj več ženskam, pretežno ženskam, takšna pokojnina, ki bi znašala nekaj deset evrov na mesec, dopusti. Pa ni bilo v prejšnji vladi moči, da se to naredi. Nobenega, res nobenega razloga, razen nepripravljenosti o tem sploh razmišljati.

Drug takšen problem je povezan z najemniki v denacionaliziranih stanovanjih in hišnikih. Ne gre za to, da bi uspeli s tem kar sami zahtevajo, zagotoviti njihov enakopraven položaj iz leta 1991; jaz bi si to silno želel, vendar skoraj ne upam misliti na to; da pa onemogočamo, da se še naprej zagotavlja možnost vsaj sodelovanja države pri nakupu, pravim sodelovanja, da deloma sredstva daje država, deloma odškodninski sklad, deloma lastnik, deloma pa tudi najemnik sam, to se mi zdi pa nerazumno početje in ne morem razumeti, da ga nismo v stanju uveljaviti.

In končno, zelo podoben problem je z izbrisanimi. Izmišljamo si zgodbe, ki so žaljive in lažne, da so to ljudje, ki so bili proti samostojni Sloveniji, da so imeli vse možnosti in dobivali obvestila od ministrstev, kar je

laž, in niso jih dobili. Obvestila ministrstev so bila v tej smeri, da je treba, imamo depeše, da je treba tem ljudem, ko se bodo javili na upravnih organih dokumente vzeti in jih uničiti, ker teh dokumentov, ki so stari nimajo več pravice uporabljati. Ampak, škoda je o tem govoriti, ker hočem poudariti samo to, imamo priložnost, da na pošten način to rešimo, brez škode za državo, seveda pod pogojem, da bodo tisti, ki so takrat te odločitve sprejemali, priznali, da te odločitve niso bile dobre. Da so lahko mislili najboljše, jaz nikomur ne želim očitati zlega namena, vendar je Ustavno sodišče kasneje ugotovilo neustavnost in je zato potrebna sprememba. In še bi se dalo kakšne primere naštevati, pri čemer je škoda, da si jemljemo čas za medsebojne polemike, ko bi lahko tudi na teh področjih za nekaj sto ali nekaj tisoč ljudi uredili zakonske pogoje za njihovo reševanje in s tem postopoma z dnevnega reda spravili tudi nekatera vprašanja, ki nam niso v čast. Jaz upam, da se bo to danes zgodilo, ne glede na polresnice, ki se tudi v zvezi s tem, kako so bili sklepi na matičnem delovnem telesu sprejemani, razlagajo, da bo temu pritrčila tudi nova slovenska vlada in da bomo postopoma še en problem rešili. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Silven Majhenič. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani prisotni!

Dotaknil se bom poglavja omejitev osebne svobode pripornikov in obsojencev na prestajanju kazni zapora in izbrisanih. Naj kar na začetku povem, zapori niso sanatorij ali hotel za oddih, kot bi nekateri radi videli, da bi naj bili. Da je ljudem, ki so na prestajanju kazni, zapora, treba dati vso komoditeto, ki jo premorejo hoteli, fitnes klubi in najboljše zdravstvene ustanove. Pa moram dodati še to, da v glavnem vse to tudi imajo. Nisem eden tistih, ki jim ne bi privoščil čim boljšega in ugodnega bivanja v zavodih, vendar ko primerjam bolnišnice, tudi domove za ostarele, so tisti, ki so na prestajanju kazni zapora, na boljšem. Omenjate obisk v ljubljanskih zaporih sredi poletja, da je termometer kazal 31,9 stopinj. Veste, če bi šli v istem momentu meriti temperaturo v bolnišnico, ne bom omenjal, katero, je bila tam temperatura še nekoliko višja, in to na oddelku, kjer so ležali ljudje po infarktu.

Omenjate slabo dostopnost in kakovost zdravstvene oskrbe v zavodih za prestajanje zaporne kazni. Veste, tu pa vas moram popraviti, kajti takšne zdravstvene oskrbe, kot jo imajo zaprte osebe, nima nihče od ostalih državljanov.

Obsojenci in priporniki v Sloveniji imajo status samoplačnikov, kar pomeni, da imajo prednost pri vseh obravnavah v zdravstvenih ustanovah. Za pripornike je plačnik pristojno sodišče, ki vodi preiskavo, za obsojence pa je plačnik zavod, v katerem obsojenec prestaja kazen. Obsojenec, ki pride na prestajanje kazni zapora, tudi krajše kazni, recimo, dva meseca, zdravniku pri prvem pregledu razloži vse svoje zdravstvene težave, ima že naslednji dan na razpolago popolno oskrbo v vseh možnih zdravstvenih ustanovah. Tako obišče v enem mesecu kar nekaj specialistov, tudi tistih, pri katerih morajo navadni državljani čakati v vrsti tudi po nekaj mesecev ali let. Skratka, obsojenec nikjer ne čaka, ampak se ga tretira kot samoplačnika. Stroški za državo so tako ogromni, saj je vsak osnovni pregled obravnavan kot samoplačniški, stroški pa enormno naraščajo, ko so na vrsti specialistični pregledi, fizioterapije, razne rehabilitacije v zdraviliščih, itd. Tako je danes v primeru zdravstvenih težav najbolje pristati v zaporu, saj takšne oskrbe takojšnih specialističnih pregledov, terapij ni deležen noben drug državljani. Veliko število obsojencev se tudi testira za razne bolezni povezane z načinom življenja, drogami ali pa so celo udeleženi pri zelo dragih programih odvajanja od drog, ki pa do sedaj za veliko denarja niso prinesli uspeha. Na drugi strani pa isto ministrstvo ne poskrbi za preiskave za hepatitis, HIV, itd., za delavce, ki so vsakodnevno v stiku z obsojenci. V letošnjem letu se je sicer zadeva nekoliko spremenila in se bo sprejel sistem javnega zdravstva tako, da bodo zadeve drugače tekle.

Omenjate prezasedenost, tukaj se z vami popolnoma strinjam. Poglejte, se pa v istem trenutku vprašam, kako je pa to mogoče, da država, ki nima denarja za širitev in posodobitev kapacitet, več kot 1.6 milijona evrov za obnovo počitniškega doma na otoku Rabu, ki pa je še vprašljivega lastništva. V zaporih pa se zaposleni srečujejo s hudimi težavami, saj nimajo niti osnovnih zaščitnih sredstev pri svojem delu, ki ga opravljajo z bolnimi, nevarno okuženimi zaprtimi osebami in s tem izpostavljajo ne le sebe, ampak sami sebe pa tudi svoje družine. Veste, to je pa skrajno zaskrbljujoče in o tem nič ne pišete, ampak si pred temi stvarmi zatiskate oči. Paznikom se že leta nazaj ne izplačuje nadomestilo za prehrano med nadurami, ki trajajo dnevno najmanj 4 ure. Nikjer nisem zasledil, da bi vas skrbela prodaja Javnega gospodarskega zavoda Pohorje, zapora Dob, kjer večina obsojencev sedaj dela in je to edini vir dohodka za njih. Privatizacija tega podjetja pomeni, da bo večina sedaj zaposlenih obsojencev izgubila delo. Podatek, ki drži je, da bo delo obdržalo le 60% obsojencev. Zakaj o tem nič ne

spregovorite? Prepričan sem, da ste s tem seznanjeni, saj je bil razpis javen in je za prodajo te gospodarske družbe zunaj že leto in pol. Ve se tudi kdo bi jo naj kupil, razpis pa naj bi bil pisan na kožo le enemu interesentu.

Pišete o mučenju in nečloveško ponižujočem ravnanju z zaprtimi osebami. Seveda tukaj razlagate o prezasedenosti, ampak stavek, ki ste ga zapisali ni primeren. Veste, tukaj vsak takoj pomisli na Gvantanamo ali na kakšen drug čas. To pa zanesljivo ne pritiče slovenskim zaporom. Omenjate premalo število paznikov. Seveda to je dejstvo že dolgo, odzvali se pa niste, ko je prišel podatek, da je bilo 60 pazniških mest prerazporejenih na pravosodju. Kot vidite, vsi vse vemo, ukrepa pa se ne. Omenil bi še kadriranje, ki je rok rana po zaporih in bi še kako moralo zanimati varuha človekovih pravic. Veste, imeti v zavodu ljudi primerne tako po izobrazbi kot po stažu in iskati kadre za vodilna delovna mesta izven zavoda, ljudi brez kančkom znanja o delu z zaprtimi osebami, se mi zdi neprimerno in skrajno nekorektno. Veste, tudi tukaj bi moral varuh človekovih pravic kaj reči, ko se dela krivca zaposlenim po zavodih. Ampak ne, na te ljudi se kar pozablja, namenoma ali kako drugače. Po možnosti jih, če se le da, za vsako malenkost, disciplinsko in kadrovske preganja. Takšni so pač časi. Mogoče se bo tudi to zasukalo na bolje, seveda ko bodo tudi odgovorni odgovarjali za svoja početja in bo prevladal razum.

V poročilu omenjate dogajanje in problematiko izbrisanih. Govorite kako predlagani ustavni zakon že v izhodišču negira obe odločbi Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ker bi se naj zaobšlo odločbo Ustavnega sodišča, ki se nanaša na izbrisane. Zavzemate se, da bi se izbrisanim vrnilo to, kar naj bi jim po vaše bilo nezakonito odvzeto ob osamosvojitvi države. Očitajte Vladi Republike Slovenije, da ne išče načina uresničitve in izvršitve odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, temveč, kako je ne bi, je pa le višek. Ocenjevati kaj je v naši državi ponos in kaj ni, je z vaše strani res neprimerno. Veste, osamosvojitve in dosedanja rezultati kažejo, da smo na svojo državo lahko zelo ponosni. Nesporno je, da smo osamosvojitveno vojno imeli. Nesporno je tudi, da vsi tisti, ki smo aktivno sodelovali v osamosvojitveni vojni, takrat nismo vedeli, kako dolgo bo ta vojna trajala. Ali bo to en mesec, leto, dve. Vedeli smo le eno, da v tej osamosvojitveni vojni moramo zmagati, drugače se nam zelo slabo piše. Takrat je v naši republiki živelo veliko ljudi iz bivše Jugoslavije. Veliko je bilo družin, ki so spoznale in sprejele Slovenijo za svojo domovino, si uredile dokumente za bivanje, si uredile državljanstvo in s tem potrdile tudi svojo pripadnost državi Sloveniji. Kar

veliko njih pa je bilo takih, ki tega niso storili. Nekateri so se vrnili v svoje republike, špekulirali, čakali, kaj se bo v Sloveniji zgodilo. Veliko tako imenovanih špekulantov je tudi odšlo na vojna območja. Kot vojaki so si okrvaveli roke ter se čez nekaj mesecev ali let vrnili v Slovenijo in zahtevali, da se jim izda državljanstvo, prizna status za nazaj, zahtevajo odškodnine itn. V Ustavi Republike Slovenije piše v 1. členu, da je Slovenija demokratična republika. Jaz bi tukaj dodal, da je Slovenija priložnost za vse delovne in poštene ljudi, nikakor pa ne za špekulante, vojne pribežnike in kriminalce. Tako mislimo mi v Slovenski nacionalni stranki. Kdor misli drugače, pa naj pove. Zanesljivo je možno, da je tudi kdo, ki se mu je zgodila krivica. Seveda je to treba popraviti, treba je probleme reševati od primera do primera, treba pa je preveriti tudi nekatere, ki so bili neupravičeni upravičenci in status dobili, pa ga ne bi smeli. Menim, da bo treba ponovno uvesti sankcijo izгона iz države, kajti problem kriminalitete nam je vsem znan in je že skrajni čas, da si nehamo zatiskati oči pred tem. Postanimo konkretni. S tem zagotovimo ljudem tisto, kar smo obljubljali ob osamosvojitvi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Spoštovana gospa varuhinja s sodelavci, kolegice in kolegi! To 13. poročilo Varuha človekovih pravic je zelo obširno. Moram reči, da bi pričakoval sorazmerje med količino in kvaliteto, vendar se po principu "copy-paste" praktično samo dodajajo neki stavki na vsako prejšnje poročilo. Večina vsega tega se praktično ponavlja in moram reči, da sem nad takšnim načinom dela razočaran. Kajti to pomeni, da bo ob koncu vašega mandata iz tega nastala debela knjiga. In take primere imamo tudi pri nekaterih drugih resorjih, da se, odkar so računalniki, nič ne piše. Pričakoval bi in si želel, da bi imeli pred sabo natančno kategorijo: Eklatantno kršenje človekovih pravic, če obstajajo, pa mislim, da jih v tem obdobju ni bilo. Potem tisti mejni primeri, tendence in tako naprej. Sedaj pa ne vem, če takšno poročilo učinkuje. Seveda je tako obsežno poročilo za leto 2007 lahko tudi motivirano s čim drugim. Ali pomeni, da je Komisija za peticije ter človekove pravice in enake možnosti v tistem času slabo delovala, da ni sproti reševala in opozarjala in da se zadeve kar nabirajo. Vidim, da je tudi, po reakciji, po nastopu, zdaj bistveno bolj vodena komisija. Drugo pa je, da se lahko s tem tudi

"asociira", da je v tistem letu, ko vemo, katera vlada je bila, bilo zelo narobe na področju človekovih pravic in enakih možnosti. Tudi to je lahko namen takšnega inflatornega širjenja poročila.

Seveda pa se je ob tem poročilu treba dotakniti, vsaj sam se bom zopet dotaknil tistega, kar je v poglavju etika javne besede, sovražni govor in podobno. Mislim, da bi dejansko, kot je bilo danes že rečeno, nekateri pojavi morali biti registrirani in da se tu ne nadaljuje praksa, da je neenakomeren pristop glede na politično orientacijo tistih, ki se poslužujejo sovražnega govora. Jaz dejansko nisem nikjer zasledil, da bi ta nestrpen nastop, seksističen izpad takratne poslanke, sedanje ministrice, bil kjerkoli, z inštituta varuha problematiziran. Še več, izgleda, da ima ministrica potuho in v sobotnem intervjuju za Delo, Sobotno prilogo, ki je polna revanšizma, neke ihte, pravi: Jaz svojih stališč ne umikam. Vemo, da so bili drugi, se opravičili, bili sankcionirani oziroma odstopili s položajev tudi zaradi tega in seveda bi moralo varuhinjo še posebej skrbeti takšno oblastno ravnanje s takšno simboliko sporočanja, da je za oblast vse dovoljeno in omogočeno.

Potem bi gospo varuhinjo želel opozoriti, da smo zadnjič obravnavali 19. novembra 2007 sem posebej izpostavil in pravzaprav zahteval neko reakcijo, tolmačenje, takratno predvolilno izjavo gospe Spomenke Hribar, ki je izjavila, da ima trgovina z orožjem enako negativno moralno težo kot poveljni poboji. Poglejte, to je nedopustno omalovaževanje in poniževanje in zaničevanje žrtev, genocida, vojnih hudodelstev in njihovih potomcev. Primerjati genocidna hudodelstva z neko trgovino z orožjem, s katero se je ukvarjalo ogromno preiskovalnih komisij in zaenkrat ni bilo nič dokazanega. V vsakem primeru pa gre tu za kazniva dejanja pri katerih ni bil nihče ubit. In to primerjati s tem je nedopustno. In ker je danes dan spomina na holokavst je treba še posebej reči, da so takšne žalitve nedopustne. In želim, da varuhinja pove, kako je reagirala na to, kar je bila posebej vprašana. To je tudi v hudem nezvočju s prizadevanji predsednika republike, ki je v zadnjem času na dveh pomembnih govorih dobro govoril o spravi. Zadnjič na Osankarici je rekel: "...ob tem tudi spregledamo ali pa nas ne smejo motiti žaljivke, ki skušajo preprediti spravo, žalitve, izpadi, nestrpnost nekaterih ljudi." Jaz mislim, da je imel v mislih tudi ta izpad, ki se je takrat zgodil. In je tako hud, tako grozovit. Takšnih neenakih obravnav, tako neizrazitih zadev je kar nekaj v tem poročilu. Mislim, da se je treba usmeriti na tiste glavne stvari, ki ovirajo našo družbo, da bi se vedno in povsod zavedala, kaj so pravice, kje so kršene in

tako naprej. Jaz se bom samo na kratko dotaknil izbrisanih, kajti do sedaj sem omenjal tisoče izbrisanih, ki so še dodatno žaljeni na drugi način in so bili slovenski državljani takrat, ko so bili izbrisani. Tema izbrisanih. Večinoma gre pri tej zadevi za da politično motivirano zadevo blatenja, predvsem je to politični projekt blatenja slovenske države v času nastajanja in ustanoviteljev in tistih, ki so bili takrat zaslužni za slovensko državo. In to je v kontekstu s prevrednotenjem, poskusi prevrednotenja osamosvojitve nekega kapitala. Ti poskusi so v zadnjem času zelo prisotni. Slišimo različne interpretacije kdo je zaslužen, kdo je bil za plebiscit in tako naprej in to je zadeva o funkciji. Žalostno je, da se povezujejo tako različne institucije in da se tega ne spregleda tudi z nivojev, ki so direktno zadolženi za spoštovanje človekovih pravic in s tem tudi za spoštovanje slovenske države in osamosvojiteljev. Hvala lepa.

PODPREDSNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav. Ga ni. Gospod Ljubo Germič, prosim.

LJUBO GERMIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana varuhinja s sodelavci, kolegice in kolegi!

Najprej zahvala za izjemno poročilo, ki je bilo priloženo v obravnavo Državnemu zboru, ob tem čestitke za, po mojem, zelo korektno, vestno opravljeno delo, ki je bilo opravljeno prvič v času, ko je varuhinja nastopila svoj mandat. Seveda to poročilo kaže na to ali uspešno uresničujemo človekove pravice tako v zakonodajnih postopkih kot pri njihovem izvrševanju in kaže tudi na to ali smo skozi razprave vsako leto o teh poročilih in sprejetih priporočilih uspešni pri tem, da bo stopnja spoštovanja človekovih pravic iz leta v leto boljša. Zato tudi nekako podpiram prioritete, ki jih je varuhinja opredelila, to pa so nasilje, revščina in varovanje okolja. In zelo širok sklop, ki je povezan na ta tri prioriteta področja. Kaj bi želel povedati? Če smo bili v zadnjih petih letih priča, da je bilo število pobud, ki so bile naslovljene na Varuha človekovih pravic nekako v upadu, kar je tudi v okviru mednarodne primerjave trend v drugih primerljivih državah. Seveda smo za leto 2007 ponovno opazili, da je število pobud narastlo. To naraščanje ni skromno, gre za približno 10% povečanje teh pobud. Razlaga, vsaj tako je tudi moč razložiti iz poročila, lahko vidimo v dveh smereh. Prva, za katero bi ocenjeval, da je korektna in smiselna glede na to, da sta zavest in informiranost ljudi vedno boljši, vedno večji in da se zavedajo postopkov, na

kakšen način lahko uveljavljajo svoje, človekove pravice, če so jim kršene. V tem primeru bi bilo seveda logično, da lahko iz tega naslova pričakujemo povečanje pobud na Varuha človekovih pravic.

Seveda pa lahko vidimo v poročilu možnost drugega trenda. Eden izmed teh je prav gotovo ta, ali dovolj skrbno skrbimo za ugled in avtoriteto z ustavo in z zakoni torej z določenimi zakoni za neodvisnost takšnih institucij. Varuhinja lepo opisuje, da je neizpolnjevanje odločb Ustavnega sodišča način, kako zmanjšamo ugled in avtoriteto te neodvisne ustanove. Ali lahko razumemo to v kontekstu, da je potrebno tudi Varuhu človekovih pravic nalepiti določene etikete, negativne predznake, ko opozarja na to, da uresničevanje človekovih pravic v Sloveniji na določenih področjih ni ustrezno? Če lahko k temu dodamo tudi to, da je bilo v letu 2007 možno slediti pritiskom na neodvisno protikorupcijsko komisiji, ko smo lahko spremljali, da odločba Računskega sodišča ni bila zavezujoča za določeno ukrepanje, ali lahko v tej smeri ocenjujemo, da lahko sledimo trendu zmanjševanja človekovih pravic oziroma pri uresničevanju človekovih pravic, kar pomeni, recimo, posledično tudi povečanje posameznih pobud.

Seveda, jaz bi želel, da bo nova vlada zagotovila nadaljnje ustvarjanje ugleda in avtoritete posameznih neodvisnih institucij, ki bodo opozarjale na nepravilne, na nekorektne postopke, ki lahko potem vodijo seveda v zmanjševanje kršitev človekovih pravic. Skrb zbuja ravno to, da je delež pobud največji na tistih področjih, ki jim je prioriteta namenila tudi sama varuhinja, to pa so: področje otrokovih pravic, socialne varnosti in največje povečanje nespoštovanje človekovih pravic v okviru gospodarskih javnih družb. In če k temu dodamo, da je ocena varuhinje v tem kontekstu, da gre tukaj za šibke člene naše družbe, v tem primeru je inštitut varuha še kako potreben. Jaz se tukaj ne bi strinjal s sicer posameznimi ocenami, da varuhinja s sodelavci ni izkazala pripravljenosti za sodelovanje, tudi za sodelovanje z Državnim zborom. Jaz bom povedal samo dva primera, nad katerima sem bil zelo pozitivno presenečen ob odzivu varuhinje, to sta postopka sprejemanja Zakona o pacientovih pravicah in Zakona o duševnem zdravju. Tukaj moram reči, da je bilo sodelovanje vzorno, vsaj kolikor sem ga jaz imel priložnost spremljati kot predsednik tega odbora in seveda si želimo, da bo takšno sodelovanje okrepljeno tudi v prihodnje. In v tem kontekstu slabe priprave zakonodaje sam podpiram predlog varuhinje. Spoštovana gospa ministrica za javno upravo, razmislite o tem, ali je potrebno postopke vključevanja civilne družbe v razpravo o vsebini posameznih

zakonskih predlogov že v začetni fazi urediti na takšen način, da bomo to uredili nekako ali z zakonom ali pa z jasnimi transparentnimi pravili, na kakšen način bomo to počeli na čisto vseh nivojih. Praksa je različna, nekje je dobra, nekje pa je pravzaprav skoraj ni in jo pogrešamo. Če se vrnem na ta dva zakona, Zakon o pacientovih pravicah in Zakon o duševnem zdravju, ki je zadevala najširšo skupino prebivalk in prebivalcev, v tem primeru praksa ni bila dobra. In glede na to, da so to vprašanja, ki bi morala imeti nekako ustaljeno prakso, na kakšen način bomo obravnavali ta vprašanja, se mi zdi pobuda s strani varuhinje umestna. Za zaključek sami še misel. V poročilu lahko vidimo, da je izredno pereč problem socialna stiska posameznikov, družin, in da iz tega naslova prihaja vedno več pobud za zaščito varnosti človekovih pravic. Mislím, da je pred to vlado zelo pomembna naloga, tudi v času v katerem živimo, da vključuje dostojno življenje vsak posameznik v izgradnjo slovenske družbe. In zato je ustvarjanje in napor za to, da ustvarimo enakopravne in enakovredne pogoje za vsakega posameznika, da razvije sposobnosti, izredno pomembna. In tukaj apeliram tudi na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, da v okviru svojih institucij, ki se srečuje pravzaprav z največ problemi ali pa z največ primerov ljudi na robu družbe, da tudi tukaj vloží maksimalne napore za vblažitev in za odpravo recimo posledic na tem področju.

Ob zaključku samo še misel. Zahvala za izjemno poročilo. Prepričan sem, glede na prvo leto dela v letu 2007 in glede na to, da poznamo tudi že delo v letu 2008, da bo imel rezultat s poročilom v letu 2008 prav gotovo določene pozitivne rezultate, in da seveda bodo tudi priporočila, ki jih bomo danes sprejeli, pripomogla k temu, da bo kršitev človekovih pravic v Sloveniji vedno in vedno manj. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vito Rožaj.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani!

Na začetku bi se dotaknil mnenj, ki so bila izrečena ob poročilu s strani kolega Prijatelja. Čudno se mi zdi. Mislím, da je šlo tudi za neko nerazumevanje Poročila Varuhinje človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2007. Skratka, v razpravo so se vnašale tudi stvari, ki časovno pa tudi krajevno verjetno ne sodijo v delokrog oziroma v to poročilo, ki ga obravnavamo. Varuhinja je odgovorna za človekove pravice v Republiki Slovenije. Njene meje mogoče še niso do

zadnjega centimetra znane, dejstvo pa je, da pač določeni pripadniki slovenskega naroda živijo onstran meja Republike Slovenije, tako da so verjetno za uresničevanje njihovih človekovih pravic odgovorni "ombudsmani" drugih držav.

Nadalje bi se dotaknil stališč, ki jih je v imenu Poslanske skupine SDS predstavila predsednica Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, ki se tiče tudi amandmajev, o katerih razpravljamo itn. Sam bi težko ocenil, ali so bili naporu prejšnje vlade na področju človekovih pravic tako dobri kakor so bili opisani. Omenjena je bila uzakonitev istospolnega partnerstva, čeprav pri vsem skupaj vemo, da so bile same prizadete skupine istospolnih vesele tega zakona izključno zaradi ene stvari, zato ker so končno dobile zakonsko podlago, da se bodo lahko pritožile nad neustavnostjo tega zakona, ki v ničemer ne izenačuje njihovih pravic s kakšnimi drugimi partnerstvi. In dobro, če je to en korak v pravo smer, prav, pa naj bo. Bi bilo pa odveč hvaliti se s tem zakonom kot dobrim zakonom. Nadalje so bile omenjene tudi izboljšave Kazenskega zakonika, pri čemer je seveda treba omeniti, da je nov Kazenski zakonik uvedel v slovensko pravo tudi nekaj, kar že leta in leta to pravo ni poznalo, to je dosmrtno ječo, ki najbrž ne more biti nikakršen bleščeč primer varovanja človekovih pravic, še manj pa svoboščin.

Zdi se mi vsaj neprimerno, neokusno, če že ne nedopustno primerjanje določenih kršitev človekovih pravic. Skratka tistih, ki so bile narejene sistemsko, katerih kršitev je bila dokazana oziroma odločena s sodbami najvišje sodne avtoritete v tej državi, in z drugimi domnevnimi kršitvami, ki so stvar naše osebne ocene. Za enkrat jih ni ugotovilo nobeno sodišče. Govorim seveda o domnevnih medijskih manipulacijah in tako naprej. Lahko se strinjam s kolegico Irglovo, da so slovenski mediji senzacionalistični. Težko se strinjam z njenimi ugotovitvami o njihovem domnevnem političnem nazoru in lastništvu in tako naprej, ampak tem ima najbrž lahko vsak od nas osebno mnenje, kar spoštujem. Bi pa težko dal na tehtnico te različne kršitve človekovih pravic. In problemu oseb, ki so bile izbrisane iz evidence stalnih prebivalcev Republike Slovenije, je treba povedati, da je ta problem tako pereč zato, ker je to, ne sicer edini, ampak najbolj v nebo vpijoč primer, ko je Republika Slovenija, ki je nastala na podlagi odločitve njenih prebivalcev in je ena redkih držav na tem svetu, ki svoje državne ne črpa iz dogovorov mednarodnih sil ali iz kakšnih monarhičnih ostalin in tako naprej, ampak smo ena redkih držav, ki se je sama odločila, da hoče biti država, skratka, da so ti izbrisani eden redkih madežev. O razlogih, zaradi katerih smo se

odločili za to državo, sam sem že v prvem nastopu, ko sem predstavljal stališče poslanske skupine, povedal, da so človekove pravice zapisane v temeljni ustavni listini in preambuli Ustave, kot temelj, zaradi katerega smo se odločili za našo državo. In če zdaj zanikamo te iste človekove pravice, katerih kršitev je bila ugotovljena s strani Ustavnega sodišča in, bom rekel, mečemo polena pod noge vsem tistim, ki želijo to kršitev popraviti, potem s tem zanikamo lastno državnost in to je poskus blatenja slovenskega osamosvajanja, bolj kot pa zavzemanje za te pravice. Upam, da sem bil razumljiv v tej razlagi, čeprav bo najbrž treba še večkrat ponazoriti. Nadalje bi se rad dotaknil tudi sovražnega govora in pri tem rekel, da smo sami kot javne osebnosti zelo izpostavljeni in moramo biti zato zelo pazljivi pri tem, kaj rečemo in kako. Prepričan sem, da je kolegica Irglova podzavestno želela povedati pravo stvar, da je v Sloveniji važno, kaj kdo reče in ne kdo to izreka, čeprav je kasneje spremenila to svoje stališče, mogoče je šlo za spodrseljaj, ne vem. Skratka, tudi v Državnem zboru smo imeli na prejšnji izredni seji primer, ko se je mladost; in mladost je beseda, ki je ravno tako v Slovarju slovenskega knjižnega jezika, ampak je od njenega konteksta odvisno ali je žaljiva ali ni, najbrž tako velja še za kakšno drugo besedo; uporabljala kot ena etiketa, ki je diskvalificirala najmlajšega med nami poslanci in poslankami, pa takratni predsedujoči ni odreagirala in tudi danes smo imeli takšne primere in tako naprej. Skratka, na tem področju smo mi najbrž prvi, ki lahko naredimo največ proti temu sovražnem govoru, na nek način postavljamo pravila in zato bi mogli biti pri tem res previdni.

Amandmaji, ki smo jih koalicijske poslanke skupine predlagale, kot že rečeno, po našem mnenju bolje rešujejo te težave, ki so omenjene v poročilu in mislim, da bi bilo glasovanje proti tem več kot 30-im napotilom zaradi enega morebitnega sprejetega amandmaja jasen pokazatelj, da ne gre v določenih primerih za spoštovanje človekovih pravic, ampak če smem recitirati bivšega premierja in poslanskega kolega: "ideološki revanšizem in politična lustracija". Mislim, da se na področju človekovih pravic dnevna politika ne bi smela tako brutalno vmešavati. Jaz sam verjamem v demokracijo in če naj ponazorim ta svoja čustva, je to moja vera, jaz verjamem v demokracijo in ta dvorana je svetišče demokracije, vsaj morala bi biti. Druge dvorane tega parlamenta so pa kakšne stranske kapele in mi gre zato ne samo na živce, skratka žalosti me, da, užaljena so, če hočete, moja verska čustva, kadar se dnevna politika oziroma politikantstvo meša v nekaj tako vzvišenega ali pa če hočete svetega kot so človekove

pravice, jaz upam, da bodo naslednje debate ob naslednjih poročilih urada Varuha človekovih pravic dostojnejše. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Besedo ima gospa Janja Klasinc. Prosim.

JANJA KLASINCError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana gospa varuhinja in njeni sodelavci! Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Tudi sama bi se rada pridružila tistim kolegicam in kolegom, ki so v današnjih razpravah opozorili na izredno bogato in natančno vsebino vašega poročila, gospa varuhinja. Že samo dejstvo, da gre za 13. redno poročilo o stanju človekovih pravic v naši državi priča o tem, da Slovenija posveča veliko pozornost človekovim pravicam. Čeprav se morda danes zdi, kot je že povedala gospa varuhinja v uvodu, leto 2007 nekam odmaknjeno, pa sama niti ne bi rekla, da je tako.

Mislím, da je bilo to leto, ko smo bili priča pomembnim dogodkom v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic, pa tudi nespoštovanjem človekovih pravic. Kolegice in kolegi so v današnji bogati razpravi omenili že celo vrsto takšnih primerov. Sama pa bi se rada omejila bolj na problem položaja in svobode medijev, novinarjev, svobode in sovražnega govora, ter na diskriminacijo tistih manjših, kot je zapisano v poročilu varuhinje, ki niso posebej omenjene v slovenski ustavi.

Če začnemo pri medijih, leta 2007 oziroma septembra leta 2007 je slovensko, pa tudi tujo javnost, precej pretreslo, bi rekla, ali pa razburkala peticija 571-ih novinarjev, ki je govorila proti cenzuri in političnim pritiskom na novinarje v Sloveniji. Tako množičnega in enotnega nastopa slovenskih novinarjev in to z različnih področij, iz različnih medijev Slovenija še ni doživela. Poročilo varuhinje sicer te peticije izrecno ne omenja, kar me osebno sicer čudi, vendar varuhinja pravi, če lahko citiram, "da je bila v letu 2007 večkrat tudi osebno opozorjena na slab položaj novinarjev in medijev, ki so pod različnimi pritiski." Mislím, da to vsebuje tudi to peticijo, verjetno. Ko že citiram varuhinjo, pa se ne morem izogniti citatu iz same peticije. Citirala vam bom samo en delček, ki mislím, da precej ponazarja položaj novinarstva v današnji družbi." Cenzura v slovenskih medijih ima več pojavnih oblik. Prva se nanaša na vsebinske popravke člankov brez avtorjevega soglasja. Druga, tudi naročeni članki pogosto niso objavljeni, običajno brez tehtnega pojasnila. Tretja oblika je omejevanje poročanja o nekaterih politično občutljivih temah in prepoved dostopa Vladi

nevšečnim mnjenskim voditeljem do določenih medijev. Novinarjem odpovedujejo delovna razmerja, jih degradirajo, jim odvzemajo delovna področja, jih premeščajo, diskriminirajo in šikanirajo." Skratka, 571 novinarjev je opozorilo javnost na skupine in posameznike, celo na Vlado, takratno vlado Republike Slovenije, ki so želeli omejiti svobodo, ki jo je svobodomiselnih del slovenske javnosti zakoličil že v 80. letih prejšnjega stoletja, in sicer na upor takratne slovenske javnosti proti tedanjemu jugoslovanskemu kazenskemu preganjanju tako imenovanega verbalnega delikta. Malce starejši med nami se bodo spomnili zloglasnega 133. člena takratnega jugoslovanskega zakonika, ki je to preganjal. Zato smo Slovenci še toliko bolj občutljivi za kršitve svobode govora. Danes je to vprašanje še vedno aktualno. Še vedno se v medijskih hišah, gospa varuhinja ni pristojna za zasebni del medijske krajine, ampak tudi v javnih zavodih, v RTV Slovenija še vedno pojavlja vpletanje menedžerskih struktur in politično nastavljenih urednikov na novinarsko svobodo. V zadnjem času pa skrbi, da se pojavlja celo s strani nekega dela politike takšno nerazumevanje svobode govora, da smo bili pri izidu neke knjige pred kratkim, bodimo konkretni Čefurji raus, priča zasliševanju avtorja o vsebini dela. Nek eminentni politik, vsi boste vedeli o kom govorim, pa celo sodno preganja publiciste in druge slovenske intelektualce, ki izražajo svoje mnenje o njegovem delovanju. In to celo človek, ki je bil žrtev pred kakšnimi 20 leti žrtev jugoslovanskega enoumja. Po drugi strani pa to svobodo govora, ki si jo jaz želim razširiti v tej Sloveniji, nekateri razumejo preširoko. To pa je tisti sovražni govor o katerem se mi danes že cel dan pogovarjamo v tej dvorani. To je, kot je rekel kolega Rožej iz Zaresa, prostor, kjer se soočajo različna politična gledišča. In jaz popolnoma nič ne zamerim kolegici Irglovi, ki je bila prej imenovana, ali kateremukoli drugemu od kolegov z nasprotne strani, da razmišlja drugače kot jaz. Prav tako verjetno oni ne bodo zamerili meni, da razmišljam drugače kot vi, kajti to je demokracija. Skrbi pa me, kadar se žalimo. Ali se žalimo mi ali pa se žaliyo javno naši kolegi ali pa druge javne osebnosti v medijih. Gospa varuhinja v poročilu omenja ne samo navadno žaljenje, ampak sovražni govor v medijih, sovražni govor na spletnih straneh. To pa je skrb vzbujajoče. Mislím, da bi bilo zelo pametno, če bi tu angažirali tudi - seveda, mi jim tega ne moremo naročiti - Društvo novinarjev Slovenije in druga novinarska združenja, ki obstajajo v Sloveniji, da bi se bolj pogovorili o razmerah v slovenskih medijih na tem področju. Veseli me, ko sem prebrala mnenje Ministrstva za kulturo sedanje vlade,

ki je zadolženo za področje medijev, da tolmačijo razširjanje sovražnega govora v komentarjih, recimo, ali v takšnih oddajah, ne samo kot odgovornost posameznih avtorjev ali gostov, ampak tudi odgovornih urednikov. Odgovorni uredniki bi se morali zavedati, kaj dopuščati v svojih oddajah in česa ne. Zato bi pozvala tako varuhinjo človekovih pravic kot tudi Vlado, da temu področju tudi v prihodnje posveča posebno pozornost in da na hujše kršitve morda tudi organ varuha opozarja pristojne organe. Kljub temu, da na tem področju še nimamo pravne prakse in nekih posebnih izkušenj, pa mislim, da je skrajni čas, da se pripravi takšna zakonodaja, da sovražnemu govoru stopimo na prste.

Povedala sem že, da bi rada posvetila v svojem današnjem prispevku še malce prostora problematiki diskriminacije, ki zadeva nacionalne in etnične manjšine. Varuhinja v poročilu zelo pravilno ugotavlja, da pakt OZN o državljskih in političnih pravicah določa, da je obstoj manjšine objektivno dejstvo, in da ta ni odvisen od odločitve ali pa priznanja države. Tak položaj imamo tudi v Sloveniji. V Sloveniji imamo ustavno priznani dve manjšini, ki sta po mojem mnenju vzorno zastopani v družbi in imata vzorno zagotovilo pravic. Na Komisiji za Slovence po svetu in v zamejstvu večkrat ugotavljamo, kako lepo bi bilo, če bi imeli tako varstvo svojih pravic tudi naši rojaki v tujini. Med tem, kot pa se strinjam z ugotovitvijo varuhinje, pogrešam opredelitev Vlade do statusa tistih manjšin, ki v Ustavi niso točno določene. Omenjena je nemška manjšina, tudi z enim primerom. Sama pa bi, tako kot je že prej kolega Juri omenil, opozorila na potrebo po strateškem premisleku slovenske vlade o položaju narodnostnih skupnosti Albancev, Bošnjakov, Črnogorcev, Hrvatov, Makedoncev in Srbov, ki predstavljajo v Sloveniji 11% prebivalstva. Ne govorim o kakšnih slučajnih prišlekih, ampak o državljanih Republike Slovenije, ki tukaj živijo dolga leta, ki morajo imeti enake pravice kot vsi ostali.

In končno, če smo že pri zloglasnih izbrisanih, zloglasnih v narekovajih, iz mojih ust, gospa varuhinja, iskreno upam, da vam bo uspelo, ko boste pisali poročilo za leto 2009, za letošnje leto, po zaslugi naše vlade, izpustiti to poglavje, ker bo rešeno. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik, vsem tukaj prisotnim lep pozdrav.

Moram priznati, da sem pričakoval od tega poročila nekoliko več. Sicer je res obsežno in počasi že spominja na

zbrana dela Marxa in Engelsa, vendar je vprašanje, koliko je v tem poročilu omenjene tiste prave problematike kršenja človekovih pravic in predvsem varovanja človekovih pravic. Meni je zelo žal, da je varuhinja, ne vem ali namenoma ali nenamenoma, izpustila problematiko tajnih služb. Leta 2007, na katero se nanaša to poročilo, je bilo v znamenju afere Sova. Sicer je bilo v znamenju afere Sova, ki sega v leto 2004, vendar večina te afere je potekala v letu 2007 in še polovica leta 2008. V primeru prisluškovanja Janezu Janši je šlo za eklatantno kršenje človekovih pravic predvsem v tistem delu, ko je šlo za zlorabo tega prisluškovanja v politične namene. In o tem v tem poročilu ni prav nič. Res da imamo na področju tajnih služb z zakonom dovoljen poseg v človekove pravice, vendar z zakonom ni dovoljena zloraba teh človekovih pravic. In na tem področju, moram reči, da sem resnično razočaran, ker je varuhinja ta primer enostavno obšla oziroma ga je ignorirala.

Ustavil bi se še pri poglavju "Okolje in prostor". Temu poglavju je namenjeno 9, 10 strani skupaj s primeri. Rekel bi, da precej skromno. Danes smo tudi slišali, da varuhinja sama izbira primere, ki jih predstavlja v tem letnem poročilu. Mislím, da so vsi ti primeri pomembni, zagotovo pa bi se našlo še marsikaj pomembnejšega. Omenjati primer o smradu sosedovega kokošnjaka, mislim, da je to trivialno in abotno. Resnično. To je za nekega posameznika lahko velik problem, če mu smrdi iz sosedovega kurnika, vendar imamo v Sloveniji toliko večjih problemov na področju okolja, da bi ta primer lahko enostavno izpustili. In če včasih ta parlament res spominja na TV Dober dan, posamezni deli tega poročila spominjajo na tisto znano oddajo Nedeljsko oko. Žal mi je.

Tu bi vas opozoril, gospa varuhinja, da smo v letu 2007 imeli široke razprave, tudi v medijih, o onesnaževanju okolja v Zgornji Mežiški dolini. To je zagotovo bolj pomembno, kot ta smrad iz tega kurnika. Sicer obremenjevanje okolja v Mežiški dolini sega stoletja nazaj, toda v letu 2007 smo imeli afero z mivko, v 2007 smo dobili nove podatke, kako so zastrupljeni otroci zaradi vsebnosti svinca v zemlji in o tem v tem poročilu ni napisanega prav nič. Veseli me, da ima predsednik države dr. Danilo Türk do tega kljub vsemu nekoliko drugačen odnos, in bo v začetku meseca marca prišel na Koroško, da bo pogledal kako skušamo sanirati ta za nas Korošce zelo velik problem. Do te doline pa ni prijazna ta vlada. Tu moramo biti odkriti. Prejšnja ministrica za zdravje je predvidela, da bi v Mežici imeli dodatnega zobozdravnika. Podpisan je bil ustrezen sklep, toda nov minister je z neko aroganco in z brezobzirnostjo skupaj z vodstvom Zavoda za

zdravstveno zavarovanje ta sklep dal v predal in koncesijo odobril kje drugje, kot pa v Slovenj Gradcu. Če je tak odnos Vlade do Koroške, ni nič kaj čudno, če vemo, da je tak odnos tudi do človekovih pravic na sploh. Povedan je ta članek v Delu, datiran z 8. januarjem letošnjega leta, ki obravnava poročilo Varuha človekovih pravic na seji Vlade Republike Slovenije. Kakšen je naslov? Odziv Vlade je pavšalen in malomaren. Namestnik varuha človekovih pravic Tone Dolčič pravi, da je odzivno poročilo Vlade pavšalno in malomarno. Citiram: "Pristop posameznih ministrstev je zelo različen. Nekatera natančno pojasnjujejo ukrepe, druga pa le z enim stavkom odpravijo problem. Vidi se, da nekaterih stvari iz varuhovega poročila sploh niso prebrali. O izbrisanih je vse res, vendar je to poročilo prejšnje vlade." Zanimivo, vi, ki ste si zapisali človekove pravice na svojo politično zastavo, imate tak odnos že do poročila Varuhinje človekovih pravic. In vprašanje je, kdaj boste takšen odnos imeli tudi do človekovih pravic nasploh. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni člani kolegija Varuha človekovih pravic, kolegi in kolegice!

Letna poročila Varuha človekovih pravic predstavljajo vsekakor velik izziv za vse poslanke in poslance Državnega zbora Republike Slovenije in možnost in priložnost za zastavljanje in odpiranje vrste vprašanj. Poročilo je vsekakor ogledalo Vladi iz leta 2007, iz katerega je lahko razbrati, kako in na kakšen način se je lotevala razreševanja vrste zadev. Je priložnost za temeljit premislek o prehojeni poti v minulem obdobju, o ukrepih in dejanjih vseh arbitrov v procesu snovanja ukrepov za izboljšanje in spreminjanje družbene danosti ter načinov doseganja tistih sprememb, ki bodo v korist človekovih pravic, in kakšna naj bo pri tem vloga varuha.

Spoštovani, v svojem poročilu večkrat omenjate številna sredstva s predstavniki civilne družbe, nevladnih organizacij in ostalimi zainteresiranimi javnostmi. Ugotavljate, da sodelovanje javnosti v zakonodajnem postopku ni urejeno z zakonom, čeprav je pravica do upravljanja javnih zadev v Ustavi Republike Slovenije opredeljena kot posebna človekova pravica v 44. členu. Posebej bi rada izpostavila dejstvo, da so možnosti javnosti za vplivanje na vsebine predlaganih predlogov, predpisov in zakonov dane le v času priprav teh

predpisov in pred obravnavo v Državnem zboru na primer na ministrstvih in drugih vladnih telesih. Zato je toliko bolj pomembno, da se predpisi pripravljajo transparentno ob upoštevanju razumnih rokov za objavo na spletnih portalih in drugače, kar omogoča sodelovanje kar se da široke zainteresirane javnosti.

Smernice za obveščanje javnosti so bile pripravljene na Ministrstvu za javno upravo, nadaljnjo obravnavo in pripravo izvedbenih navodil in priročnikov za dejansko izdajanje teh smernic pa lahko pričakujemo. Danes je sicer v uvodni obravnavi nova ministrica napovedala nekatere spremembe na temu področju. V pričakovanju novega vetra.

Sektor nevladnih organizacij v Sloveniji je vsebinsko pester in bogat. Te organizacije združujejo in aktivirajo več kot polovico državljanov Slovenije, milijon. Največ na področju športa, 28% kulture, 12% gasilcev, sociale okoli 12% in tako naprej. To je zelo bogat in zelo pester izbor javnosti, ki ima vsekakor veliko za povedati na temu področju. Čeprav je to izredno pomemben sektor, ki Sloveniji omogoča izredne razvojne priložnosti, še vedno ni pravega zanimanja za sistemsko ureditev tega področja. Pravne nejasnosti, finančna nestabilnost in kadrovska podhranjenost so značilnosti in stalnice tega sektorja, ki ga imajo vse mednarodne organizacije in razvite demokracije za pomemben del uspešne družbe ter za gibalo velikega števila iniciativ, zlasti na področju civilne družbe. Zato ta sektor upravičeno pričakuje, da se bo celotno in celostno opredelil pojem "nevladna organizacije", pojem "javnost" ter določil postopek za njihovo uveljavitev pri odločanju o javnih zadevah, določil pojem, kaj je to "zainteresirana javnost" in kako se ta zainteresirana javnost seveda artikulira. Enako pričakuje bolj jasne in sistemske opredelitve: statusa delovanja organizacij v javnem interesu; postopka in meril za presojo javne koristi; institucije, ki o tem odločajo; pravice in obveznosti nevladnih organizacij. Vsekakor že vrsto let pričakujejo spremembe systemskega mehanizma, donatorjem prijazne davčne zakonodaje, ki naj bi pomenila nadgradnjo obstoječih rešitev na davčnem področju. Ta sektor lahko predstavlja tudi vir novih delovnih mest. Zaposlovanje v nevladnem sektorju pomeni nišo za dvig stopnje zaposlenosti v državi, predvsem za iskalce prve zaposlitve, pa tudi za izkušene starejše ljudi. Zdi se mi najbolj pomembno vključevanje tega sektorja v vse procese spreminjanja odločitev in s tem večje demokracije in sodelovanja ter sobivanja v družbi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima poslanec Franc Bogovič. (Se odpoveduje.) Besedo ima poslanec, gospod France Cukjati.

FRANCE CUKJATIError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim! Poročilo Varuha človekovih pravic je zelo obsežno, zahtevno delo, ki uživa velik interes. Kar 9 ur in 20 minut razprave je najavljene za to točko dnevnega reda. Ta interes se kaže tudi sicer v občutku, da gre za izredno pomembno področje človekovih pravic, področje, ki ga je tudi težko obvladovati, ker je tako široko, globoko, pomembno, občutljivo. Po eni strani nihče ne pričakuje, da bo sedaj ob tem poročilu stvar takoj dobra, da bo politika vsa priporočila takoj uveljavila in se bodo stvari spremenile. Ima pa to poročilo, kar je bistveno, vzgojni namen. Prvič, da senzibilizira politiko, torej nas, poslance, in da senzibilizira tudi javnost. Žal ni neposrednega prenosa, da bi ta učinek doživeli tudi gledalci pred televizijskimi ekrani. Kajti prenos je samo na digitalni mreži. Torej samo tam, kjer je kabelska mreža vzpostavljena. Je pa še nekje na drug način čutiti velik interes za delovanje Varuha človekovih pravic. In sicer mi smo, jaz sicer nisem s tem soglašal, uzakonili Varuha bolnikovih pravic. DeSUS napoveduje predlog za varuha starostnikov. Zagotovo se bo javil predlog za posebnega varuha otrok. Tudi za varuha nasilja v družini in posebni varuh verjetno tudi kmalu za preprečevanje mobinga oziroma za pravice delavcev na delovnih mestih. Gospa dr. Čebašek, kaj vam bo sploh še ostalo?

Mislím, da je to eno od vprašanj, ki bi ga bilo treba razrešiti, ali gremo v pravo smer. Zakaj drobiti to inštitucijo? Če menimo, da v sedanji zasedbi ne zmore tega dela, jo ojačajmo. Ji dajmo možnost, da ima več svojih zaupnih namestnikov in tako naprej. In, če bo šel razvoj naprej, potem vam bo ostalo na voljo samo še pravica tistih obrobnih skupin, ki jih doslej pač nismo obravnavali, nismo jim posvečali pozornosti. Ena od teh skupin je tudi skupina politikov. Tudi za politike bi morda potrebovali posebnega varuha človekovih pravic ali pa nam bo ta varuhinja kdaj tudi kaj več pozornosti namenila. Pa ne mislim vseh politikov. Morda v skupini naši - nenaši. Morda bi se vendarle dotaknili problema laži v javnosti in medijskega linča politikov iz posamezne politične grupe. Mi vemo, kaj smo doživeli koncem oziroma v lanskem letu, kaj naredi laž, kaj naredi linč. In kot je gospa Klasinc omenila problem medijske scene, bi jaz omenil, res je, da scena potrebuje še posebnega varuha človekovih pravic ali pa vsaj posebnega namestnika oziroma

zaupnega namestnika varuha človekovih pravic in sicer za pravico javnosti do resnice. Naj povem svoje lastne izkušnje. Določen dnevnik nikoli svoje neposredne laži ali spreobračanja izjave politika iz, seveda, neke politične opcije, demantija ne objavi. Ali naj za vsako figo človek gre tožiti. Tožba traja deset let, pet let, ko stvar ni več aktualna. Da, politiki potrebujemo svojega varuha človekovih pravic. In mislim, da je to ena od stvari, ki jo je bilo treba tukaj izreči, pa ne vsi politiki, ne vseh političnih opcij. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima poslanec Dejan Levanič.

DEJAN LEVANIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo. Področje človekovih pravic je zanesljivo tisto področje, ki mu moramo vedno znova dajati posebno pozornost, predvsem zaradi tega, ker gre pri marsikaterem področju za varovanje človekovega dostojanstva. Osebnostno bi se rad osredotočil na poglavje v poročilu, ki govori predvsem o stanovanjski problematiki.

V poročilu varuhinje lahko zasledimo, da so na področju stanovanjskih zadev v letu 2007 prejeli povsem enako število pobud kot leta 2006. Teh pobud je bilo veliko, najbolj pa izstopa dejstvo, da na problematiko odprta vprašanja in nejasnosti pri izvajanju zakonodaje opozarjajo že nekaj let. Kljub nenehnim opozarjanjem ostaja stanje v državi nespremenjeno, saj je naša država reševanje stanovanjskih vprašanj skoraj v celoti prepustila trgu in delovanju njegovih zakonitosti. Mlade družine in socialno šibkejši osebe imajo zato tudi zelo slabe možnosti za rešitev stanovanjskega vprašanja. Zato toliko, ko bomo govorili o posameznih področjih, in ko bomo vedno znova prebirali poročilo varuha oziroma varuhinje je prav, da ob opozarjanju na nepravilnosti, ki se dogajajo, v prihodnje skušamo le-te popraviti. Kar se tiče stanovanjske problematike je treba opozoriti, da bi vsem tem skupinam, ki si nekako ne morejo rešiti stanovanjskega problema, morale skladno z zakonodajo pomagati občine, ki se pri izvajanju stanovanjskih nalog sklicujejo predvsem na nedorečenost zakonodaje in na premajhna finančna sredstva. V Zakonu o lokalni samoupravi je pristojnost občine jasna, kaj so naloge občine. Ta se ustanovi predvsem za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev, pri čemer je posebej opredeljena dolžnost ustvarjanja pogojev za gradnjo stanovanj in skrb za povečevanje najemnega socialnega sklada stanovanj. Posebej podrobno so te pristojnosti občine na stanovanjskem področju

opredeljene v 154. členu Stanovanjskega zakona. Aktivna vloga občine pri iskanju stanovanjskih rešitev za njene občane bi morala biti v zakonu jasno in nedvoumno opredeljena, kot ugotavlja varuhinja. Tako pa je v bistvu položaj mladih družin precej brezupen, prepuščene so stihijskemu delovanju trga in občin ter morebitni pomoči sorodnikov, torej svojih staršev, starih staršev in tako naprej. K brezupnosti tovrstnih primerov še dodatno pripomore nedorečena zakonodaja, na kar sta varuh in varuhinja v svojih poročilih že večkrat opozarjala. Stanovanjsko vprašanje mladih, starejših in brezposelnih oseb je zagotovo tudi problem države, ne samo problem posameznih občin, in je velikokrat povezano tudi s problemi preživetja. Velikih sprememb, da bi takšno zatečeno stanje v naši državi popravili, v preteklosti, žal, ni bilo. Zato tudi ni pričakovati, da bo poročilo varuhinje za leto 2008 na tem področju karkoli drugačno. In ravno zato sem prepričan, da je v prihodnje nujna neka nova strategija reševanja stanovanjske problematike, predvsem pa resna obravnava nekaterih problemov, na katere smo predhodno opozorjeni, pa, žal, ne premaknemo zadev na bolje. Jaz se zavedam, da ni rešitev samo gradnja novih stanovanj. Daleč od tega. Dejstvo je, da je veliko stanovanj praznih, pa za njih ne vemo ali pa so v katastrofalnem stanju. Da nekatera podjetja v lokalnih okoljih, ki bi morala skrbeti za reševanje stanovanjske problematike svojih prebivalcev, tega enostavno ne počno. Velikokrat je v ospredju dobiček, tudi v interesu javnih podjetij, ki upravljajo z občinskim zemljiščem in tako naprej. Da ne govorim o podjetjih, ki so iz javnih prešla v privatna in dosegla po nekem čudnem dogovoru večletno pogodbo za upravljanje občinskih zemljišč. Nič proti - seveda, če gre za izvajanje stanovanjske gradnje v korist občank in občanov in seveda širše državljanek in državljanov.

Potem naprej. V predpisih je jasno določeno, da bi morale občine enkrat na leto objaviti razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj. Varuhinja navaja, da je med letoma 1992 in 1996 ta obveza veljala za tako imenovana socialna stanovanja. Ugotavlja tudi da se dogaja, da razpisov tudi po več let ni, pri čemer posamezniki v naprej niti ne vedo, kdaj bo objavljen morebiten razpis in jim je tako onemogočeno v bistvu prijaviti se za pridobitev kakšnega od stanovanj. Ker je država stanovanjsko oskrbo skoraj v celoti prepustila občinam, ob tem pa ni uvedla morebitnih mehanizmov za spodbujanje reševanja stanovanjske problematike, so priložnosti za izboljšanje stanovanjskih razmer posameznikov zelo omejene. Dejanskih problemov je tako veliko, ne samo takih, kot sem jih jaz navedel, ampak v bistvu takšnih, s

katerimi se ljudje soočajo vsak dan in ki se odražajo v praksi. Izmed teh so tudi problemi, ki otežujejo in onemogočajo vzdrževanje najemnega stanovanja, ki je recimo v postopku denacionalizacije. To, da občine nimajo v svojem stanovanjskem fondu tudi bivalne enote za začasno reševanje stanovanjskih potreb socialno ogroženih, kar sicer predvideva stanovanjski zakon. Imamo tudi primere, ko občine dodeljujejo stanovanja brez javnih razpisov, primere, ko pristojni organi prelagajo svoje odgovornosti eden na drugega in so ljudje večinoma časa, ko se rešuje stanovanjski problem, prepuščeni sami sebi. Zato je izredno nujno, da v prihodnje Vlada pripravi medresorsko usklajene zakonske spremembe ali ukrepe za učinkovitejše reševanje stanovanjske problematike, zlasti mladih družin, starejših oseb, socialno ogroženih skupin in družin, ki nimajo enakopravnega položaja pri reševanju stanovanjskega položaja. To je navsezadnje tudi odgovornost vseh nas. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovani gospod predsedujoči, spoštovana gospa varuhinja, gospe in gospodje! Mislím, da je prav, da Državni zbor izreče pomembno priznanje delu vas in vaše ekipe. Hvaležen sem, da Državnemu zboru in slovenski družbi postavljate pomembno ogledalo. Žal pa se naša domovina v tem ogledalu pogosto ne prepozna kot strpna, odprta, solidarna in pravna država, država z visoko zavarovanimi in uresničevanimi človekovimi pravicami. Zato je pomembno, da vaše ugotovitve razumemo kot nauk in napotke za naše nadaljnje delo in da knjigo poročilo o delu varuhinje v letu 2007 ne damo na naše mize samo takrat, ko obravnavamo vaše poročilo, ampak tudi tedaj, ko obravnavamo vrsto perečih problematik, pa tudi tedaj, ko podajamo vladi in ministrom svoje pobude. Dovolite mi, da se osredotočim na dva pomembna dela vašega poročila. Najprej delovna razmerja. Pri njih ugotavljate visoko povečanje podanih primerov za kar 18%. Ugotavljate, da gre pri teh zadevah za praviloma ponavljanje starih kršitev in da dobivate vedno večji obseg anonimnih prijav, kar kaže tudi na povečano negotovost in tveganje za izgubo delovnih mest zaradi tovrstnih prijav. Pobudniki so tako navajali neplačevanje opravljenega dela, nadur, sklepanje civilnih pogodb namesto pogodb o zaposlitvi, aktualno je trpinčenje na delovnem mestu, v letu 2007 pa so opozarjali tudi na različne načine diskriminacije ter na problematiko glede premajhne sindikalne svobode. V poročilu

opozarjate tudi na problematiko pogojev Inšpektorata za delo. Menim, da je neučinkovit nadzor na tem področju pravzaprav povod za to, da nam na celotnem področju utegnejo pasti zakonsko definirane pravice, ki izhajajo iz delovnih razmerij. Zato pritrjujem priporočilom, ki jih navajate v tekstu. Mislím, da mora država razmisliti o boljšem načinu zavarovanja pravic delavk in delavcev, z boljšim in učinkovitejšim sistemom nadzora.

Še na kratko o nekaterih problemih varovanja človekovih pravic na področju pravosodja. Najprej seveda vprašanje sojenja v razumnem roku. Menim, da nam na tej točki pada razumevanje Slovenije kot pravne države. Tudi v letu 2007 ste s tega področja prejeli največ pobud. Posebej pereči pa so več let trajajoči postopki v delovnih in socialnih sporih. Menim, da pravilno ugotavljate, da v teh primerih je še posebej pomembna hitra odločitev sodnih organov, saj rešitev čez nekaj let pravzaprav ne koristi oškodovancem oziroma ne nadomesti tiste škode, ki jo zaradi kršitev utrpíjo. Pri tem se mi zdi še posebej pomembno, četudi v letu 2007 ne ugotavljate večjega števila teh primerov, opozoriti na možnosti brezplačne pravne pomoči. Prepričan sem, da lahko ta vzvod tudi preko sodelovanja z nevladnimi organizacijami, ki ga osebno na tem področju v Sloveniji ocenjujem kot dobro, prispeva k temu, da večji del nastajajočih sporov rešimo preko institucij brezplačne pravne pomoči in preko mediacije. Mediacija ima v tem pogledu vrsto prednosti, saj prispeva k povečanju sprejemljivosti rešitev. Sama po sebi predstavlja pravzaprav to, da vse stranke v sporu sprejmejo podano rešitev na koncu in bistveno prispeva ne samo k neki satisfakciji v nekem pravnem sporu, pač pa tudi k osebni pomiritvi v medsebojnih sporih.

Zato se mi zdi prav, da da tudi Državni zbor tukaj spodbudo Ministrstvu za pravosodje, da je temu področju potrebno dati večjo pozornost in v več primerih zagotoviti tudi širšo dostopnost brezplačne pravne pomoči in institucij za mediacijo. Uresničevanje ustavne norme Slovenije kot pravne države je odvisno prav od tega, na kakšen način lahko zavarujemo svoje pravice. In pravica do pravnega varstva je tukaj seveda ključna.

Spoštovana gospa varuhinja, prepričan sem, da bo Državni zbor tudi v novi sestavi in bistveno bolje in z večjim posluhom kot doslej spremljal vaša priporočila in ugotovitve. Kot rečeno, mislim, da je čas, da v Sloveniji končamo zgodbe, ki se vlečejo predolgo in ki predstavljajo nedopusten odmik Slovenije od tistega, kar si predstavljamo kot neko civilizacijsko pridobitev, ki bi jo morala biti vredna vsaka moderna, sodobna, demokratična država. Več kot 60 let po

podpisu splošne deklaracije o človekovih pravicah je zato prav, da sistemsko pristopimo k reševanju vseh opozoril na katera opozarjate, in Slovenijo postavimo ponovno kot zgled uresničevanja človekovih pravic.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospa Alenka Jeraj. Ne? Hvala lepa. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITIError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsedujoči. V Slovenski nacionalni stranki ne bomo podprli tega poročila, kajti gre za, po domače rečeno, zmazek, pa čeprav bo kdo rekel, da gre zopet za sovražni govor. Mislim, da bi človek mislil, da se hoče zopet uvajati nazaj tisti člen o verbalnem deliktu, ki smo ga imeli v nekdanji Jugoslaviji. Največja dragotina demokratičnih razvojev je to, da smemo povedati tisto, kar mislimo, in da mislimo po svoje. Ne pa dirigirano, tako kot nam bodo dirigirali nekateri gospodje iz bivše ali pa gospe iz bivšega režima ali pa kakšni mladinci, ki so se učili na bivšem režimu.

Človek bi pričakoval, da bomo od slovenskega varuha človekovih pravic dobili zaščito za slovenske državljane in državljanke. Dobili smo celo vrsto floskul, kako je treba pomagati, ne vem, komu še vse, tako da se človek vpraša: Ali gre sploh za inštitut slovenske države, ali gre za inštitut Organizacije združenih narodov, ali gre morda za inštitut kakšne države, kaj jaz vem Uzbekistana, Tadžikistana, Burkinea Faso ali kaj podobnega, ali pa je pravzaprav to neka nevladna organizacija, ki je pripeta na državne jasli, iz katere črpa fantastične, lepe dohodke. To je pa tudi glavni poudarek tega poročila. Konec koncev najpomembneje, kot kaže, je to, da je plača premajhna. V tem trenutku, ko cela država stiska, bi morali mi varuhu dati več denarja, več ljudi in po možnosti deliti denar levo in desno vsem tistim, ki si vzamejo nekaj časa in pridejo v Slovenijo v bistvu cedit to ubogo državo, še bolj, kot jo je scedila dosedanja politika od leta 1992 naprej. Mene je sram, da imamo tako varuhinjo človekovih pravic, ki se ne zavzema za otroke, ki ji je vseeno za bolnike...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jelinčič, lahko ste kritični, samo ne biti žaljiv, lepo prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITIError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Gospod predsedujoči, nisem žaljiv, govorim o dejstvih. Če bi imel več časa, bi ta

dejstva nanizal z imeni in s priimki. To se lahko še vedno zgodi. Morda si bom vzel čas in bom pismeno še to podal, čeprav se mi zdi nesmiselno, kajti govorimo v zid in spremenilo se ne bo nič. Nekateri se bodo krasno imeli, lepo služili in skrbeli za vse drugo, razen za slovenske državljane in državljanke. In to je tista sramota. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janez Ribič. (Ga ni.) Besedo ima gospod Marjan Bezjak.

MARJAN BEZJAKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Lepo pozdravljeni, gospod predsedujoči. Lepo pozdravljena gospa varuhinja človekovih pravic! Lepo pozdravljena gospa ministrica! Pozdravljeni poslanke in poslanci! Rad bi poudaril, da je to bilo kar izčrpno poročilo, ki ste ga naredili. Ampak rad bi se dotaknil nekaj stvari, ker nekako ne morem mimo njih. Na koncu koncev smo danes govorili o Romih, Ciganih, na koncu koncev govorijo, da so to tudi "gžipsiji". Zakaj se ukvarjamo z njimi? Vsi Prekmurci pravijo, mi smo Cigani. Zakaj se o imenih pogovarjamo? Dajmo nekaj urediti, da bodo ti ljudje tako kulturni, kot so dejansko Romi ali Cigani v Prekmurju, potem ne bomo imeli nobenih problemov s temi ljudmi. Dajmo jih kultivirati.

Druga stvar, ki je zelo pomembna, govorimo o zapornikih. Mislím, da bi zaporniki, ki so storili kazniva dejanja, radi imeli hotele najmanj s štirimi zvezdicami. Moramo se zavedati, to so ljudje, ki so na takšen ali drugačen način napravili nekakšen zločin. Res je, da morajo živeti spodobno, nikakor pa ne v hotelih. Kot tudi sami uslužbenci, mislim, da bi že tako daleč radi prišli, da bi vsak uslužbenec moral paziti enega varovanca tega zapora. Ne vem, kje bo ta država jemala denar za taka početja.

Tretja stvar, ki je pomembna, je tudi sodstvo. Pri sodstvu govorimo o nekih stvarkah, o raznih stvareh. Veste, v sodstvu moramo napraviti plače še manjše, kot pa jih imajo, in jim dati variabilni del plač. Sodniki se zavzemajo samo za svoje zahteve, kaj pa so njihove obveznosti, to pa pozabljajo.

Potem je zelo pomembno tudi zaposlovanje, šikaniranje ljudi na delovnih mestih. Res je, da se dogajajo tudi takšne stvari, ampak šikanirani prihaja ravno s tega vidika, ker verjemite, da zaposleni začnejo prej šikanirati njihove predpostavljene ali pa govoriti raznorazne stvari in tako pač pride tudi do šikaniranja delodajalcev do teh zaposlenih. Zaposleni bi imeli radi takšne in drugačne prioritete, ne

vedo pa, kaj so njihove zahteve ali pa nočejo vedeti za njihove zahteve. Ko bi morali vedeti za njihove zahteve, takrat, roko na srce, gredo v bolniško in črpajo mesec dni davkoplačevalski denar, kasneje pa, normalno, v breme države. Zakaj ne bi črpali denarja od zdravstva, od zdravnikov, oni pošiljajo dejansko nebolne ljudi v bolniški stalež. To so stvari, ki jih je treba razjasniti in vedeti, za kaj gre.

Prav tako bi rad poudaril stališče o izbrisanih. Poglejte, pred leti je bilo osemnajst tisoč izbrisanih, sedaj se govori o štiriindvajset tisoč izbrisanih. Ja, res da se rojevajo novi tudi pri teh ljudeh, ampak jaz mislim, da je dejansko Mestna občina Ljubljana registrirala podjetje izvoz - uvoz, kajti hotel bi poudariti, ko so ugotovili tudi tu, da se ta davek plačuje trideset dni, ne pa šestdeset ali devetdeset dni, so pripeljali še več ljudi iz bivše Jugoslavije v Ljubljano. Ali smatrate, kot sem slišal predhodnico, ki je govorila, da Ljubljana ni več prestolnica Slovenije, ampak je Beograd prestolnica Slovenije. Vprašajmo se.

Jaz mislim, da je dovolj jasnih kriterijev, ki smo jih nekako danes v teh devetih urah izčrpali, in da imamo kar nekaj argumentov, zakaj nasprotujemo določenim stvarim in na kaj opozarjamo. Zato bi bilo pametno, da na koncu koncev res najdemo konsenz in kompromis med vsemi obarvanimi strankami, ne pa gledati, kdaj pridejo na Vlado ljudje, ki so štiri leta govorili črno, sedaj pa belo. Jaz mislim, da to ni dobro, dajmo najti konsenz in govoriti o stvareh, ki imajo težo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Branko Marinič.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa, predsedujoči, lep pozdrav vsem skupaj.

To je kar obsežna, predvsem pa vsebinsko bogata, točka dnevnega reda, poročilo varuha človekovih pravic. Pravzaprav sem tudi član komisije Državnega zbora za človekove pravice in enake možnosti in tudi tam smo posvetili kar veliko časa vsebinski razpravi. Pa vendarle se želim dotakniti v teh nekaj minutah, kolikor mi jih je ostalo, pravzaprav enega področja, okolje in prostor. Ljudje, ki so tako ali drugače poseljeni v nekem prostoru, ko se morajo odločiti med tem, ali bodo imeli skozi svoje naselje javno dobrino, avtocesto ali kaj podobnega, so postavljeni pred veliko dilemo, kako se odločiti. Potrebujejo cesto, ko dobijo cesto, pa dobijo še kaj drugega zraven kot samo cesto. Pri obravnavanju okolja in prostora in vsega tega, kar prinaša določen objekt

nacionalnega pomena v ta slovenski prostor, se mi zdi, da to pomeni degradacijo za določeno prebivalstvo, kjer se zgradi takšen objekt. Nekateri ljudje, ki jim nekako država pravzaprav zagotavlja opravljanje javnih gospodarskih služb, med katere spada tudi oskrba s pitno vodo, so žal kljub današnji tehnologiji in tehniki še vedno izpostavljeni temu, da so prepuščeni v kraju bivanja samemu sebi, kako preživeti z zdravo pitno vodo, ki si jo morajo oskrbeti sami. Bodisi da jim jo dovažajo gasilci s cisterno, bodisi da jo nosijo iz kakšnega brezna na hrib. Tudi tukaj se je varuhinja ukvarjala s tem, jaz upam, da bo tem ljudem čim prej zagotovljena tudi zdrava pitna voda.

Morda še v teh nekaj sekundah naj spomnim varuhinjo tisto, kar se mi ne zdi prav, da je počela, ko se je v svoji funkciji varuha pojavila tudi na sodišču kot izvedenka svoje stroke. Tukaj je šlo za konflikt interesov in to ni dober zgled zanjo kot varuhinjo. Veljalo bi se tukaj umakniti, kajti očitno je bilo, to so povzeli tudi mediji, da je šlo za konflikt interesov, kar, še enkrat poudarjam, ni ravno prav, da se varuhinja na tak način izpostavlja. Ti zgledi niso dobri in ti zgledi ne vlečejo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Maja Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Marsikaj je bilo mogoče slišati o poročilu. Jaz pa se sklicujem na zapis na 16. strani, kjer pravi v svoji uvodni besedi varuhinja: "Ker gre za subjektivno presojo, bralce vabim, da si mnenje o pomembnosti posameznih ugotovitev ustvarijo sami, ko bodo prebrali celotno poročilo." In prav celotno poročilo je treba prebrati zato, da si človek lahko ustvari sliko o tem, zakaj povečanje primerov, ki jih varuhinja zaznava v letu 2007, in ko prebere temu dodano še odzivno poročilo Vlade, tudi ugotovi, da verjetno tudi v poročilu za leto 2008 se ne bo mogoče se izogniti nekaterim ugotovitvam, ki so zvezane s ponavljajočimi se kršitvami varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Ne bi se želela spustiti na raven tistih, ki licitirajo, katera od človekovih svoboščin je pomembna. Zame je pač bistveno to, da so človekove pravice univerzalne ne glede na državljanstvo in narodnost, in da so s stopnjo ozaveščenosti prišle na površje tudi želje po varovanju tistih pravic, o katerih pred nedavnim še nismo razmišljali. Nenazadnje smo v prejšnjem mandatu kot posebno točko dnevnega reda obravnavali ravno pravico do zdravega okolja in tam smo se ukvarjali s smradom s puranjih farm. Saj

bi kdo rekel, da je to marginalen problem. Ampak ob obravnavi tega problema smo ugotovili, da v državi ni zakonodaje, ni normativov, ni standardov, po katerih bi bilo mogoče urejati znosno sobivanje gospodarske dejavnosti in želje po življenju v zdravem okolju. To se pravi, da se ob nenehno ponavljajočih se opozorilih odpirajo vedno tudi nova vprašanja, na nas pa zdaj je, katerim bomo dali večjo težo. Jaz mislim, da je treba brati natančno in lepo priznati, da je varuhinja odbrala primere, ki zadevajo večje število ljudi. Pri tem pa se ni zaustavljala tudi pred tistimi problemi, ki zadevajo posebej ranljive skupine ljudi.

Nekaj časa že opozarjam na to, da je že pred leti varuhovo poročilo prvo opozorilo na naraščajočo revščino v tej državi in na posledice, ki jih za človekovo dostojanstvo povzroča socialna izključenost. Pa je to šlo mimo in je bilo vedno govora o tem, da se varuh ali varuhinja ukvarja samo s problemi manjšin. Ampak osnova pri varovanju človekovih pravic je ravno to, da se večina zaveda odgovornosti za manjšino. Da mora biti manjšina vedno močnejše zavarovana zato, da lahko čuti sebe kot integralni del neke večje skupnosti. Sama bi se rada dotaknila, ker bi si želela prihraniti kaj časa še za amandmaje, samo še enega problema ali pa enega dejstva. Varuh ima po 45. členu zakona o varuhu človekovih pravic dajati zakonske pobude, pobude za spremembe, pardon, ne za zakonske pobude, ampak pobude za spremembe zakonov, za urejanje stvari. Mislim, da je kateri koli varuh do zdaj to delo tudi opravljal. Jaz sem mimogrede že opozorila na to, da je varuh opozoril na neustrezno ureditev položaja zagovornika ali zagovornice načela enake obravnave ali enakih možnosti. Na ta problem, ko bi moral biti zagovornik urejen kot neodvisna inštitucija, da bi se lahko tisti, ki pridejo po pomoč k tej inštituciji, z odprtostjo in z zaupanjem obračali nanjo, posebej zaradi tega, ker zagovornik rešuje tiste stvari, v katere varuh ne more vedno posegati, se tega lotevam še posebej zaradi tega, ker sta zdaj predvidena ali v teh priporočilih omenjena še dva zagovornika: zagovornik otrokovih pravic in zagovornik starejših. Zdi se mi, da je treba razmišljati, kako so stvari zdaj urejene. Znova opozarjam, ob odzivnem poročilu Vlade, ki govori o tem, da je zagovornica v poročilu obravnavala 47 primerov in 17 od teh se nanaša na diskriminacijo po spolu, je zame dosti bolj problematično to, da edini primer diskriminacije takega širšega pomena, ki zadeva v letu 2007 zelo pereč problem družine, s katero smo se ukvarjali celo leto, da se ravno s tem primerom zagovornica ni uspela, da se ni uspela dokopati ob tem primeru do končne odločitve zato, ker je to sestavljen primer in zdaj čaka, prosim, v tem

odzivnem poročilu piše, na izvedenska mnenja oziroma na pomoč iz tujine. Eno je, ali imamo prakso pri reševanju tega ali onega, drugo je, kaj bi lahko zagovornica naredila, če bi funkcionirala kot samostojna inštitucija. In tu naj opozorim, da je, prejšnja vlada tik pred iztekom mandata imenovala novega zagovornika in da je na to imenovanje vložena pritožba. Jaz se sprašujem, zakaj je bilo treba tako spregledati mnenje celotne opozicije, mnenje varuhinje človekovih pravic in pustiti zakonsko rešitev takšno, kakršna je pri ureditvi zagovornice, čeprav nas je celo Evropska unija opozarjala, da nekaterih stvari nimamo dobro urejenih, in bomo še dobili opomin na ta račun.

Problemov, ki se nam tu pojavljajo, je veliko. Posebej si pa jaz ne upam deliti naukov in brati levit varuhinji ob tem, če zapiše v svojem poročilu, da gre za eklatantno kršenje avtoritete in zmanjševanje avtoritete Ustavnega sodišča, če si Vlada tudi v odzivnem poročilu, in to je verjetno nasledek še prejšnje Vlade, opere vest pri izbrisanih s tem, da reče, saj smo predložili ustavni zakon, varuhinja pa pove, da ustavni zakon ni tisto, varuhinja pove, da je treba sprejeti rešitev, ki sledi odločbi Ustavnega sodišča. In, gospod Gorenak, vi meni lahko še tri dni odkimavate, jaz nekatere stvari očitno berem drugače, kot jih berete vi. Jaz mislim, da si ne moremo nadeti odgovornosti za to, da ustrezne rešitve izbrisanih še ni, zato ker smo opozicijski poslanke in poslanci nasprotovali ustavnemu zakonu. Ustavni zakon, kakor je bil pripravljen in posredovan in o katerem je tekla tudi javna predstavitev mnenj, je bil zakon, katerega edini namen je bil izigrati odločbo Ustavnega sodišča. Resnica pač ni slepa in upam, da bo resnica našla tudi pravico. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Gorenak, žal, tudi čas za repliko je vključen v prijavljen čas in SDS je svoj prijavljen čas porabila. Ne morem vam dati besede. Želita besedo predstavnici Vlade? Gospa Irma Pavlinič Krebs.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovana varuhinja s sodelavcema, spoštovani poslanci in poslanke! V imenu Vlade Republike Slovenije, kot koordinativno ministrstvo sem kot ministrica pozorno poslušala vse vaše razprave. Verjemite mi, tako priporočila oziroma opozorila varuhinje kot vaša opozorila, ki so danes tu na tem mestu včasih presegala aktualno poročilo in odzive bivše vlade, bodo vodilo za delo aktualne vlade.

Strinjam se v celoti z opazko oziroma pomembno pripombo, ki jo je dal gospod Cukjati, ko je rekel, da je tovrstna razprava v hramu demokracije, v Državnemu zboru je namenjena temu, da senzibilizira politiko in javnost za probleme, ki so večkrat, mogoče se slišijo iz poročila, banalni, ampak za malega človeka so to ogromni problemi. Jaz dodajam temu sledeče, da za vsako aktualno vlado pa so tovrstne razprave, tovrstna opozorila še bistveno bolj zavezujoča, kot so za ostale parlamentarne in politične javnosti. Vsaka aktualna vlada ima na voljo orodja, ki jih mora uporabiti, da odpravi ovire, da odpravi postopke, da odpravi zakonodajne nesmisle, ki na koncu večkrat in prevečkrat rezultirajo v posegu v človekove pravice, za katere se vsi zavzemamo, da jih bomo vsak na svoj najboljši način varovali in ljudem s tem prizanašali.

V imenu predstavnikov in predstavnic vlade se vam za današnjo razpravo zahvaljujem in torej ponavljam obljubo. Smo se pa odločili, da bomo predstavniki in predstavnice ministrstev, ki so večkrat omenjeni v tem poročilu in nosijo pomembno dolžnost pri odpravi zakonodajnih ovir, pri pripravi politik in zakonov, da vam bomo danes pojasnili, kako bomo k temu pristopili.

Zaradi tega bi v nadaljevanju povabila k besedi ministrico za notranje zadeve, predstavnico ministrstva za delo, potem se nam bo pridružil minister za pravosodje, na koncu pri bi glede pripomb varuhinje kot predstavnica Ministrstva za javno upravo povedala, kaj bomo mi na tem področju, da bi se seveda kršitve, ki jih zaznava varuhinja človekovih pravic odpravile čim hitreje in tako, kot smo se zavezali. In nenazadnje državljanke in državljani od aktualne Vlade to seveda pričakujejo. Spoštovani podpredsednik, če dovolite, bi po vrsti nekje se odzvali s svojimi prispevki. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima ministrica Katarina Kresal.

KATARINA KRESALError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci, spoštovana varuhinja, oba namestnika! Eno od vprašanj, na katerega v poročilu opozarja varuhinja človekovih pravic in o katerem je bilo danes kar nekaj govora, je gotovo tudi vprašanje tako imenovanih izbrisanih. Tega sramotnega problema, ki ga že nedostojnih 17 let nismo uspeli razrešiti, se je zavedala ta koalicija, ki je svojo zavezo o izpolnitvi ustavne odločbe zapisala v svoj koalicijski sporazum.

Kot nam narekuje odločba Ustavnega sodišča, bomo za tisti del izbranih, ki so si že uredili ali državljanstvo ali stalno prebivališče, začeli izdajati dopolnilne odločbe, s katerimi, bomo uredili njihov status od leta 1992 naprej. Za ureditev statusa za tiste, ki danes nimajo ne državljanstva, ne stalnega prebivališča bomo pripravili poseben zakon. Osnutek predvideva individualno obravnavo za pridobitev statusa in ne bo nikomur podeljeval niti državljanstva, niti odškodnin. Besedilo še ni dokončno. Predvidoma ga bomo v proceduro poslali v naslednjih mesecih.

Pri pripravi smo se uprli tudi na zunanje strokovnjake, tudi na drugo zainteresirano javnost. Tako je v sam postopek priprave zakona vključenih več pravnih strokovnjakov in tudi nevladne organizacije, ki se že vrsto let ukvarjajo s tem problemom. Ob tem bi rada tudi povedala, da smo pristojnim službam naročili, da pripravijo celovit statističen pregled izbranih, torej res tiste dokončne številke, ki držijo. Iz evidenc izhaja, da je na dan 24. januar 2009 evidentiranih skupno 25.671 oseb, ki jim je dne 26. 2. 1992 v Republiki Sloveniji prenehala prijava stalnega prebivališča zaradi uveljavitve 81. člena Zakona o tujcih. Od tega je bilo na primer izbranih pet tisoč šesto trideset mladoletnih oseb in deset tisoč osemsto šestindevetdeset oseb ženskega spola. To samo v razumevanje. V zvezi z navedenim podatkom pojasnjujemo, da smo ob sedanji analizi pridobili tudi podatek, kot je navedeno že zgoraj, da ima na dan 24. 1 2009 tudi 7.899 oseb, ki so bile po 26. 2. 1992 sprejete v slovensko državljanstvo, evidentirano prenehanje prijave stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji z dne 26. 2. 1992. Navedene osebe so bile sprejete v slovensko državljanstvo po 26. 2. 1992 ali pa je in je bilo po tem datumu najprej izdano dovoljenje za bivanje in kasneje še državljanstvo. Dosedanje analize pa oseb, ki so po opravljeni analizi že imele državljanstvo Republike Slovenije nikoli niso upoštevale kot osebe, ki jim je prenehala prijava stalnega prebivališča. Torej niso bili zavedeni v tej skuini izbranih.

Ker je tudi današnja razprava pokazala, da med nekaterimi poslanci še vedno prevlada temeljno nerazumevanje problema izbranih, poudarjam, da z ureditvijo statusa izbranim le tem ne bom podeljevali državljanstev in jim ne bomo podeljevali odškodnin. Niti ne bomo ugotavljali obstoja ali pravne podlage odškodnin. Z dopolnilnimi odločbami, ki jih bomo začeli izdajati, bomo za nazaj uredili status ljudem, ki že imajo državljanstvo ali ki že stalno prebivajo v Sloveniji.

Z izvršitvijo odločbe Ustavnega sodišča glede izbrisanih bomo tako izpolnili našo ustavno in moralno obveznost do ljudi, ki so jim bile kršene osnovne človekove pravice. Slovenija že ima za seboj zgodovinsko dramo, ki nikoli ni doživela pravega epiloga. In to so povojni poboji. Na nas je odgovornost, da novim generacijam ne pustimo novega bremena. Včasih je potrebno storiti samo to, kar je prav. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima minister za pravosodje, gospod Aleš Zalar.

ALEŠ ZALAR: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovane gospe poslanke, spoštovani gospodje poslanci! Pozorno sem poslušal razpravo o človekovih pravicah in stanju na tem področju v Republiki Sloveniji. In ne glede na to, da se pogovarjamo o analizi, ki jo je naredila varuhinja človekovih pravic s sodelavci za leto 2007, vrsta vprašanj ostaja aktualnih tudi danes. Tega se zavedamo in v pravosodnem ministrstvu smo z zelo visoko stopnjo resnosti pristopili k obravnavi teh vprašanj, ki jih odpira to poročilo. Odločili smo se tudi, da v neposrednem pogovoru z varuhinjo poskušamo razčistiti odprta vprašanja, pojasniti načrte in strategije na tem področju, da bi vendarle dosegli pomemben premik na področju varstva človekovih pravic.

Problem v zvezi s človekovimi pravicami je ta, da se načeloma seveda vsi strinjamo o pomembnosti človekovih pravic, o pomembnosti tega, da se zagotavljajo in varujejo in spoštujejo človekove pravice. Težava pa je seveda v tem, da ta splošen konsenz pogosto hitro izgine, ko pride do konkretnega problema. In nekaj teh konkretnih problemov nakazuje tudi to poročilo, kjer se vidi, da tudi ta splošni konsenz ni več tako trden, kot se morda zdi.

Za področje pravosodja to poročilo varuhinje človekovih pravic odkriva vrsto problemov. Nemogoče je, da bi v tem odzivu na to poročilo zajel vse in vsa vprašanja. Tudi je nemogoče, da bi poskušal podati ustrezno pojasnilo na tiste vidike, ki ste jih v današnji razpravi odprli vi, spoštovani poslanci oziroma poslanke.

Ne da bi rangiral po pomenu, pa bi vendarle želel izpostaviti nekaj načrtov Ministrstva za pravosodje, ki jih je moč obravnavati tudi kot odziv na to poročilo. Ko se najprej dotaknem vprašanja sodnih zaostankov, glede katerega prav gotovo velja splošen konsenz o tem, da to je še naprej velik problem v Republiki Sloveniji naj pojasnim, da Ministrstvo za pravosodje načrtuje nadgraditev vseh doslej sprejetih ukrepov na tem področju, ki so usmerjeni v to, da bi prišlo do najprej zmanjšanja in potem morda tudi odprave

sodnih zaostankov. Ti ukrepi so številni, posegajo praktično na vsa področja in segajo vse od prenove procesnih pravil. Če ste recimo pogledali normativni program Vlade za leto 2009 za področje pravosodja, lahko v tem programu najdete vrsto načrtov za prenovo procesnih predpisov. Zlasti imam tu v mislih prenovo izvršbe. Po statističnih podatkih, po uradnih statističnih podatkih je izvršba daleč največji problem v slovenskem sodstvu. Na žalost pa obstajajo tudi neuradni statistični podatki, ki odkrivajo, da je ta problem še mnogo hujši, kot kaže uradna statistika. Zaradi tega smo se na Ministrstvu za pravosodje odločili, da štejemo to področje kot prioriteto in vanjo zdaj usmerjamo vse proste kapacitete, da bi prišli do prenove tega postopka. Jaz ne bom šel tu v podrobnosti. Želim pa pojasniti, da bo prenovljen izvršilni postopek prav gotovo zasledoval cilj bistvenega skrajšanja tega postopka, da izvršba ne bo več pravda po pravdi, da se bo bistveno skrčilo število pravnih sredstev, s katerimi dolžniki lahko zavlačujejo ali vsaj odlagajo izpolnitev obveznosti, ki je sicer recimo pristojna tudi s sodno odločbo. Skratka, da se bo ta postopek poenostavil. Ob tem želimo sočasno s tem podpreti izvršbo tudi z nadaljnjo informacijsko podporo. Vi veste, da v enem delu ta informacijska podpora že deluje. To je izvršba na podlagi verodostojne listine. Tu tudi rezultati kažejo, da gre za pomemben premik. Zdaj pa sledi še drugi pomembnejši del.

Na drugih področjih glede sodnih zaostankov, omenjeni so bili recimo delovni in socialni spori, kjer enostavno ni mogoče reči drugega, kot da se globoko strinjam z mnenjem tistih, ki menijo, da nima nobenega smisla, da se delovni spori rešujejo na sodiščih po več let. Tako sodno varstvo ni učinkovito sodno varstvo. To je samo sodno varstvo na papirju. V tem pogledu načrtujemo spremembo procesnih predpisov predvsem v tej smeri, da bomo uredili postopek, preden sploh do sodnega spora iz tega naslova pride, da bomo na novo vzpostavili pripravljalno fazo postopka. Mi je zdaj v Sloveniji sploh nimamo. Izkušnje pa kažejo, da je pravzaprav to najbolj pomembna faza procedure, kjer se razčisti mnogo odprtih vprašanj in se jih morda tudi že razreši, in samo če je res nujno se zadeva premakne v fazo sojenja na glavni obravnavi. Hkrati pa seveda želimo, in to je opozorila tudi varuhinja človekovih pravic, s sodnimi postopki povezati alternativno reševanje sporov. Več razpravljavcev je omenilo danes mediacijo. Morda je ta zdaj še posebej popularna zaradi tega, ker obstaja možnost, da bi se celo tako težak spor kot je mejni spor, s Hrvaško, lahko rešil s tem postopkom. Ministrstvo za pravosodje ima tu zelo ambiciozen načrt: povezati alternativne postopke s sodišči na način, da bo to

obvezna poslovna funkcija sodišča tako kot v nekaterih državah, kjer so sodni sistemi res učinkoviti, po drugi strani pa želimo zagotoviti ustrezne kapacitete za izvajanje teh postopkov preden, do sodnih sporov sploh pride. Tu imamo zdaj en velik primanjkljaj, ponudba, bom rekel, na prostem trgu je relativno šibka in tu bo potrebna tudi pomoč države. V ta namen smo tudi na samem ministrstvu drugače organizirali delovanje nekaterih služb. Jaz sem imenoval posebno nacionalno koordinatorko za alternativno reševanje sporov, sodnico, ki je dodeljena na ministrstvo in katere izključna naloga bo, da srbi za nadaljnji razvoj in promocijo teh postopkov. V ta namen bomo tudi oblikovali posebno strategijo in jo na primeren način predstavili tudi v Državnem zboru.

Kar se tiče problemov, ki se nanašajo na zapornike in paznike, obe kategoriji sta bili danes večkrat izpostavljeni, tu je pravzaprav situacija morda ta trenutek najbolj kritična predvsem zaradi pomanjkanja prostorskih kapacitet, na eni strani, kar seveda vpliva na zagotavljanje ustreznih pravic zapornikov in, na drugi strani, zaradi pomanjkanja zlasti kadrovskih kapacitet uprave za izvrševanje kazenskih sankcij. Jaz danes ne bom ponavljal tistega, kar je bilo rečeno včeraj v odgovoru na poslanska vprašanja v zvezi s tem. Lahko se samo zavežem še enkrat, da si bo Ministrstvo za pravosodje prizadevalo, da v okviru priprav rebalansa proračuna za leto 2009 doseže, da se ustrezno upoštevajo te razmere. To pa pomeni, da se zagotovijo dodatna sredstva, tako plača zaposlenih in se s tem omogoči dodatno zaposlovanje in seveda tudi za materialne stroške, da se zagotovi ustrezna oprema. Kar se pa tiče same izgradnje zaporskih kapacitet, mi načrtujemo v kratkem izpeljavo projekta, ki bo omogočil, da bi se bistveno razširile kapacitete zaporov na Dobu. Pridobili naj bi 174 postelj in na ta način vsaj v tem kompleksu razrešili prostorski problem. To pa še ni celovita rešitev, ker nam ostaja še problem Ljubljane.

Varuhinja človekovih pravic upravičeno opozarja, in to zaporedoma že nekaj časa, ta opozorila se ponavljajo, da je potrebno najti rešitev v zvezi z zdravstvenim varstvom oziroma bolnišničnim varstvom oseb, ki potrebujejo pomoč psihiatrov in drugih specialistov. Tu nimamo ta trenutek še systemske rešitve in Ministrstvo za pravosodje se bo na tem področju povežalo z Ministrstvom za zdravje, ki je formalno sicer tisto, ki odloča o tem, v katerem kompleksu se bodo te storitve zagotavljale, da bi vendarle na tem področju stanje izboljšali.

Zelo pomembna kategorija, ki je upravičeno pod drobnogledom varuhinje in vseh nas, so otroci. Jaz lahko na tem mestu samo ponovim tisto, kar sem rekel že večkrat, da bo

Ministrstvo za pravosodje zagotovilo, da bo v tem mandatu prišlo do specializiranih oddelkov za obravnavanje družinske problematike. Prvi korak je bil narejen, s tem, da se je sodiščem omogočilo, da formirajo te oddelke, toda mi smo še daleč od želja, še daleč od specializiranih družinskih sodišč. V ta namen smo na Ministrstvu za pravosodje že imenovali ekspertno skupino, povezali smo se tudi s strokovnjaki iz tujine, pripravljamo en pomemben projekt na tem področju, ki bo vključeval vse od izobraževanja, usposabljanja, svetovanja na področju politik v zvezi z obravnavanjem družinske problematike, izmenjave izkušenj. Povezali se bomo s tistimi državami, ki so na tem področju bistveno pred nami. Teh držav zanimivo ni prav veliko. Ampak tiste, ki so, imajo to strategijo izdelano. In Slovenija se lahko mnogo nauči, vendar to ne pomeni, da bomo kopirali druge modele, mi bomo morali prilagoditi rešitve našim potrebam in pričakovanjem, lahko pa si močno olajšamo in tudi skrajšamo obdobje, v okviru katerega bi lahko prišlo do implementacije te iniciative. Ta družinska sodišča naj bi delovala na način, ki omogoča obravnavo vseh problemov ene družine na enem mestu, ne glede na to, ali gre za spolno nasilje v družini ali gre za razvezo zakonske zveze, v kateri so rojeni tudi otroci, ali gre za katerokoli drugo vprašanje, ki mora biti predmet presoje oziroma obravnave na sodišču. Skratka, na enem mestu po specializiranem sodniku in ob pomoči ustreznega strokovnega osebja.

V razpravi je bil izpostavljen tudi problem sodnih izvedencev. Tudi sam kot minister v tem kratkem mandatu, od kar opravljam to funkcijo, sem že prejel nekaj pritožb in informacij, da na tem področju morda obstaja celo sistemski problem. Zato bomo preverili kaj lahko v zvezi s tem naredimo že ob pripravi sprememb Zakona o sodiščih, ki jo na ministrstvu načrtujemo za obdobje, recimo, meseca, meseca in pol.

Omenjeni so bili odvetniki. Tu že lahko napovem, da Ministrstvo za pravosodje že pripravlja osnutek novele Zakona o odvetništvu. V tem osnutku bo prišlo do temeljite preнове poglavja o disciplinski odgovornosti odvetnikov, med drugim tudi na način, da bodo upoštevana priporočila varuhinje človekovih pravic, da bi se zagotovila večja učinkovitost teh postopkov. Jaz sem ravno danes podpisal dopis s prošnjo varuhinji, da poda mnenje k besedilu tega osnutka. Ta visoki zbor lahko pričakuje, da bo sprememba, torej novela tega zakona v parlamentarni proceduri v najkrajšem možnem času.

Jaz v tem relativno kratkem času, glede na obseg problemov, ki obstajajo z vidika varstva človekovih pravic na področju pravosodja, nisem mogel replicirati na vsa

izvajanja, ki smo jih danes slišali, in sem seveda na razpolago za to, da če menite, da je potrebno kakšno vprašanje še dodatno osvetliti, da to tudi storim.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Anja Kopač Mrak, državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve.

Prosim.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Poslanke in poslanci, predstavniki urada Varuha človekovih pravic!

Na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve smo temeljito preučili letno poročilo, in bomo, če je le mogoče vse te izpostavljene probleme upoštevali pri pripravi novih zakonodajnih aktov, ki jih imamo v planu v naslednjem obdobju.

Mogoče bi se v naslednjih minutah posvetila tistim najbolj perečim vprašanjem, ki so bila izpostavljena, in predstavila, kakšne rešitve bomo predlagali v prihodnjih mesecih. V poročilu, ki se nanaša na področje Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, je izpostavljeno predvsem preprečevanje nasilja v družini, preprečevanje diskriminacije na podlagi invalidnosti, področje socialnega varstva, problem povečevanja revščine in osebnih stisk, področje delovnih razmerij, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, varstvo otrok, starejših in drugih ranljivih skupin ter tudi posebna zaščita otrok v medijih.

Če se na kratko ustavim pri vsaki od teh točk, bi lahko rekli pri prvi točki, torej preprečevanje nasilja v družini, da je bil lansko leto sprejet dolgo pričakovani in potreben zakon o preprečevanju nasilja. Na podlagi tega zakona je sedaj v pripravi resolucija, ki jo trenutno usklajujemo z nevladnimi organizacijami. Kasneje bo na tej podlagi sprejet tudi akcijski načrt in v pripravi so tudi protokoli obravnavanja primerov nasilja v družini. Zakonodaja na tem področju je nekako pripravljena. Ob tem pa je treba poudariti, da zakonodaja sama po sebi še ne bo rešila te hude problematike, ampak je treba, tako kot je v poročilu večkrat izpostavljeno, doseči širši družbeni konsenz o ničelni toleranci do nasilja v družini.

Naslednje področje je področje preprečevanja diskriminacije na podlagi invalidnosti. Na tem področju bi mogoče izpostavila to, da v Sloveniji imamo ne idealnega, ampak v evropskih razmerah dokaj zgledno urejeno področje invalidskega varstva, da številni zakoni pokrivajo posebne

pravice invalidov, tako s področja zaposlovanja in dela, zdravstvenega varstva, starševskega varstva in družinskega varstva, vzgoje in izobraževanja, številne so olajšave in oprostitve, pa tudi organiziranost invalidskih organizacij. Seveda to ne pomeni, da je vse idealno. Strinjamo se s pripombami tako poslancev LDS, predvsem gospoda Sajovica, ki je izpostavil problem specifičnih kategorij, ki so manj enakopravno obravnavane znotraj te kategorije. V povezavi s tem imamo v normativnem programu dela za naslednje leto tudi pripravo zakona o izenačevanju možnosti invalidov, ki bo pomembno prispeval k enakosti na tem področju.

Potem je tretje področje, področje socialnega varstva. To je zelo široko področje in v poročilu je dejansko veliko število primerov s tega področja, ki se nanašajo tako na samo organiziranost dela javnih socialnih zavodov, kakovost teh storitev, ki jih ti zavodi izvajajo, in tudi na vprašanje dostopnosti do teh storitev.

Ministrstvo bo proučilo in upoštevalo vse predloge, ker nekateri problemi se pojavljajo simptomatično in so že bolj sistemske narave. Predvsem tem bo veljala posebna pozornost. V prihodnjem letu je tudi v pripravi nov zakon o socialni varnosti, ki bo vseboval tudi reformo centrov za socialno delo. Pri tem bomo želeli zasledovati cilje, kot so višja kakovost storitev, večja povezanost z lokalnimi organizacijami in nevladnimi organizacijami pri reševanju teh največjih socialnih stisk posameznikov.

Poleg tega je potrebno poudariti tudi na nekatere primere zlorab oziroma nepravilnega delovanja strokovnih služb. Verjetno preprečili tega nikoli ne bomo, pomembno pa je, da imamo vzpostavljene mehanizme nadzora in preprečevanja tovrstnih dejanj. V zvezi s tem je potrebno izpostaviti problem, tako kot je tudi v poročilu izpostavljeno, nezadostnega števila inšpektorjev za področje socialne varnosti, pač področje socialne inšpekcije, za področje delovnih razmerij, kjer tudi varuhinja opaža porast kršitev na tem področju in vprašanje števila zaposlenih na Inšpektoratu Republike Slovenije za delo.

Mogoče še to vprašanje varstva starejših ljudi, institucionalnega varstva. Imamo tudi v predlogu pripravo dolgo pričakovanega zakona o dolgotrajni negi in oskrbi, ki bo rešili največje probleme na tem področju.

Potem naslednje pomembno področje je področje povečevanja revščine in socialne izključenosti med prebivalci Republike Slovenije in večkrat izpostavljen problem neprimerno ocenjenih minimalnih stroškov potrebnih za preživetje posameznikov. Ministrstvo se zaveda te problematike. Prva stvar na tej poti do rešitve te težave je

ocena minimalnih življenjskih stroškov, ponovna ocena teh minimalnih življenjskih stroškov in potem na tej osnovi priprava zakonodaje, ki bo urejala te prejemke, torej denarno, socialno pomoč, katerih cilj je zagotovitev socialnega minimuma vsakemu posamezniku oziroma družini. Hkrati pa ne smemo pozabiti, da je potrebno omogočiti tem posameznikom aktivno vključevanje v družbene procese, v širše družbene procese, ne zgolj na trg delovne sile, in je potrebno s temi ukrepi pozitivne diskriminacije jim to dejansko omogočiti.

Strinjamo se tudi z naraščajočim problemom revščine med zaposlenimi. V tej smeri bi šel tudi naš poskus oblikovanja nove zakonodaje na področju minimalne plače, predvsem v tej smeri, da bi bila minimalna plača dejansko minimalno plačilo za najenostavnejše oblike dela. Pri tem moramo seveda doseči soglasje s socialnim partnerji.

Področje delovnih razmerij je dejansko področje, kjer je iz leta v leto večje število kršitev. Na temu področju bi povedali, da je bilo kar nekaj zakonodajnih sprememb samega temeljnega zakona, to je Zakona o delovnih razmerjih, sprejetih, da se pa tako kot na drugih področjih pojavlja problem, da so v zakonu so zapisane pravice, kar je ena stvar, druga stvar je pa potem dejansko uresničevanje teh pravic v praksi in v tej povezavi pomen predvsem inšpekcijskih nadzorov, ki morajo doseči, da so te pravice, ki so zapisane, tudi dejansko uresničljive.

Kar se tiče dolgih rokov upravnih postopkov na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki so bili v poročilu varuhinje posebej izpostavljeni, bi lahko rekla, da bomo pri prenovi modernizacije tega sistema poskušali zasledovati cilj čim večje transparentnosti samega sistema in hkrati doseganja, da so ti upravni postopki kolikor se da kratki in da posamezniki lahko to pravico dobijo v čim krajšem možnem času.

Na področju varstva otrok se pripravlja oziroma je stvar medresorskega usklajevanja, usklajevanja s strokovno javnostjo družinski zakonik. Glede na plan dela naj bi bil obravnavan v septembru letošnjega leta na Vladi. Ta družinski zakonik je težko pričakovan in naj bi rešil največje probleme, kar se tiče osebne varstva otrok in družine.

Poleg tega ministrstvo pripravlja še nekatere druge zakone, ki se posredno nanašajo na probleme, izpostavljene v poročilu. Če omenim samo nekatere pomembnejše, je mogoče to zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, predvsem v povezavi tudi s tistimi pasivnimi evidencami brezposelnih oseb. Potem vprašanje študentske politike in vprašanje cenzusa ter enostarševskih družin oziroma

upravičenosti do teh državnih štipendij za najranljivejše kategorije in pa ta zelo pomemben in pričakovan zakon o zavarovanju za dolgotrajno oskrbo in nego.

Če končam, upam, da naslednje poročilo ne bo tako kritično z našega področja. Seveda si ne delamo utvare, da bodo še vedno stvari, ampak si želim, da bi se stvari premaknile na bolje in da bi v naslednjem poročilu bil opažen ta premik na bolje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Majda Pučnik Rudl, direktorica Urada Vlade Republike Slovenije za enake možnosti. Prosim, izvolite.

MAG. MAJDA PUČNIK RUDL: Spoštovani gospod predsedujoči, spoštovana gospa varuhinja človekovih pravic, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!

Na Uradu za enake možnosti smo skrbno proučili poročilo varuha, posebej v delu, ki zadeva diskriminacijo. Poročilo varuha je kritično do varstvenih mehanizmov, ki so pristojni za ugotavljanje in preprečevanje diskriminacije. Pridobitev sprememb ZUNEO za leto 2007 so določila, da zagovornik opravlja strokovne in organizacijske naloge pri obravnavi primerov diskriminacije samostojno, nepristransko in neodvisno od navodil predstojnika oziroma predstojnice Urada za enake možnosti. Kljub temu je samostojen status zagovornika še vedno vprašljiv, saj je zagovornik v vseh drugih pogledih vezan na Urad za enake možnosti. Zato se na Uradu za enake možnosti zavedamo, da bi bilo treba status zagovornika načela enakosti še izboljšati po vzoru mnogih držav Evropske unije. Na to nas poleg varuha opozarjajo tudi druge institucije. Nazadnje Odbor Združenih narodov o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk ob obravnavi 4. periodičnega poročila o uresničevanju konvencije v Sloveniji. Odbor je Vladi priporočil, da razmisli o postavitvi zagovornice oziroma zagovornika enakih možnosti žensk in moških z neodvisnim statusom in ustreznimi nalogami ter pooblastili. Državni zbor je ob obravnavi poročila zagovornice za leto 2007 Vladi priporočil, da preuči ustreznost zakonske ureditve položaja zagovornika oziroma zagovornice in finančnih osnov za delovanje te institucije ter predlaga morebitne spremembe.

V skladu z vsemi temi priporočili smo na Uradu za enake možnosti pripravili analizo ureditve podobnih institucij v državah Evropske unije in pripravili smo predloge možnih rešitev za Slovenijo, ki jih bomo v kratkem poslali v medresorsko usklajevanje. K sodelovanju bomo povabili tudi varuha človekovih pravic. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Slišali smo predstavitev stališč Vlade. Varuhinja človekovih pravic, želite besedo? Oprostite, gospa Irma Pavlinič Krebs ima še besedo.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Sem dovolila kolegom po bontonu, da spregovorijo pred menoj. Želela pa bi predstaviti del, ki ga je naslovila varuhinja kot priporočilo oziroma očitek delu Ministrstva za javno upravo, ki je po svojih nalogah zadolženo tudi na vertikalni ravni za pripravo sistemskih orodij za boljše delo ministrstev in Vlade Republike Slovenije v celoti.

Danes je tudi med poslanci in poslankami bilo čutiti priporočilo, da naj se vendarle predstavniki in predstavnice Vlade poskušamo dokopati do najboljših praks in zagotoviti sodelovanje zainteresirane strokovne, civilne javnosti in nevladnih organizacij pri pripravi predpisov. Varuhinja seveda gre pomembno dlje v svojem priporočilu, kajti zagotovila vseh do sedaj aktualnih vlad, da bodo z orodji, ki jih imajo aktualne vlade na voljo, da bodo zagotovile sodelovanje javnosti pri pripravi predpisov, niso obrodile sadov. Tega instituta in tega standarda pač danes ne prakticiramo na način, ki bi zagotovil tudi ustavno zagotovljeno normo, in sicer javnost ima pravico sodelovati pri pripravi predpisov prek svojih izvoljenih in drugih političnih predstavnikov.

Moramo seveda vedeti, da se vlado danes ocenjuje na način, da sprejme dolg, načrt dela, sprejme plan, kjer se vidi da bo sprejela veliko zakonov, da bo v regulatornem smislu učinkovito posegala v življenje in s tem zagotovila boljše življenje. In ta način je seveda prisoten ves čas, od osamosvojitve dalje. Najprej je seveda bilo mogoče opravičiti takšno ravnanje vseh do sedaj aktualnih vlad. Ob osamosvojitvi treba je bilo vzpostaviti državni aparat in v nadaljevanju, v procesu približevanja evropski integraciji sprejemati nemalo, veliko, ogromno predpisov, ki so pomenili, da se prilagajamo standardom Evropske unije. Ta način je dopuščal birokraciji na vladni in ministrski ravni, da je sprejemala in pripravljala zakone, kar je predvsem bistveno, po hitrem postopku. Vsi postopki so bili nujni in tovrstne navade v nadaljevanju pomenijo tudi to, da vsakršna javnost pomeni oviro pri pripravi predpisa, če si že navajen, da ga ali napišeš na ministrstvu sam, hitro in tako naprej. Pa vendarle je tako v slovenskem okolju in nesporno v nacionalnih okoljih držav članic Evropske unije že tam približno leta 2000 nesporno dozorelo spoznanje, da takšen način regulacije, pretirane regulacije sprejemanja zakonov

brez ustreznih analiz, učinkov predpisov, brez zagotavljanja zainteresirane civilne, strokovne, politične javnosti v postopku oblikovanja samih politik, pomeni to, da državljanke in državljani čutijo, da zaradi te pretirane regulacije pravzaprav več ne vedo, kaj država od njih zahteva. Na drugi strani ne uspemo zagotavljati varovanja in nadzora nad izvajanjem tako raznovrstnih, medsebojno običajno neusklajenih predpisov, številnih podzakonskih aktov, in to na drugi strani seveda je očitek, da so tudi naše inšpekcijske službe neučinkovite. Ko gremo danes pogledat število prekrškov, ki naj bi jih prekrškovni organi in inšpektorji nadzirali, vidimo, da na desettisoče ravnanj posameznikov in gospodarskih subjektov je spoznanih za prekršek, ki naj bi ga razne inšpekcijske službe nadzirale. Spoznanje, da je nemogoče učinkovito vse to nadzirati, je na mestu, in je tudi očitek v poročilu, da so inšpekcijske službe neučinkovite, dejansko se odzivajo na način, da predolgo vodijo postopke, povsem na mestu. In ni videti, da bi Vlada imela v rokah orodje, kjer bi kadrovsko tako lahko okrepila inšpekcijske službe, da bi lahko nadzirali vsa dejanja, ki so inkriminirana kot prekršek in so potrebna nadzora.

Tako je ambicija te vlade in tu bomo seveda poslanke in poslance prosili za pomembno sodelovanje in prosili za politično podporo, ne glede na to, ali gre za koalicijske ali opozicijske poslance, kajti ta orodja in te sisteme, ki smo si jih zastavili da jih vgradimo v sistem oblikovanja predpisov na Vladi, v medresorskem usklajevanju bo nujno vplival na boljše prepise in bo torej koristil vsem aktualnim vladam, ki bodo te sisteme uporabljale tudi v bodoče. Predvsem so priporočila in tudi analize, ki so bile v slovenskem prostoru opravljene. Gre za poročilo Sige, ki je opravila pregled kako uspešno v Sloveniji uporabljamo vse sodobne inštitute priprave dobrih določnih in jasnih predpisov. Kogar zanima, je izjemno poučno in je to poročilo iz Sige iz leta 2007 kaže na to, da v Sloveniji teh sodobnih orodij, če jih že imamo na ravni zapisa v Poslovnik Vlade Republike Slovenije in kot priporočila za delo posameznim ministrom kot priročnike za vabljenje zainteresirane javnosti, da pri pripravi politik sodelujejo, da vsi ti do sedaj na tej predpisovni ravni predpisani ukrepi enostavno niso prijeli, če rečemo na način, kot se danes izražamo na področju kako primejo naši predpisi, ki jih oblikujemo za spopad s finančno krizo. Do zdaj ni prijelo pravzaprav ničesar. Še vedno se pripravi predpis, se mogoče tri, pet dni da v strokovno razpravo, ne upoštevajo se nikakršne pripombe, ne strokovne, ne politične, ne zainteresirane javnosti. Ko

pride tak predpis v parlament na zakonodajne klopi, je tu ta predpis v domeni poslancev in poslank in je tudi to sodelovanje zainteresiranih javnosti že v postopku priprave politike zamujeno. Tako ta prvi del terja resnično, resnično nov pristop. V tej resoluciji o dobri zakonodajni politiki, ki jo bomo v letošnjem letu dali v Državni zbor in, upam, prej v splošni razpravi uspeli doseči politični konsenz o potrebnem novem pristopu k oblikovanju boljših predpisov in upam, da bomo tu deležni na Ministrstvu za javno upravo podporo pravzaprav vseh vas. Treba je vedeti, da s temi ukrepi, ki jih bomo predlagali, aktualna Vlada svoje delovanje pomembno samoomeji. Na pot si postavi nujno sodelovanje z zainteresirano strokovno, politično javnostjo, z nevladnimi organizacijami in tako naprej. Ne zgolj na način, da jih vabi k razpravi že ob oblikovanju politik na posameznem področju ob posameznem predpisu, ampak da jim da zadosti časa, tudi ko bo predpis že nekje oblikovan, da jim da najmanj 30 dni za to, da posredujejo pripombe na osnutek takšnega predpisa. Ne zgolj, da posredujejo pripombe. Zaveza, ki jo bomo sprejeli v aktualni Vladi, je, da bodo te pripombe prej navedenih javnosti morale dobiti odgovor. Ta proces je v starih demokracijah marsikje uzakonjen. S to resolucijo in v nadaljevanju metodologijo, ki jo bomo ob tem predstavili, upamo, da bomo delovali po teh sodobnih smernicah in da zakona o sodelovanju javnosti ne bo treba sprejeti. Obljubim pa, da če aktualna Vlada kljub tej resoluciji in kljub metodologiji, ki jo imamo že pripravljeno, ne bo, tako kot prejšnje vlade tega niso počele tako, kot so se zavezale, bomo v času tega mandata pripravili tudi zakon o sodelovanju javnosti pri pripravi predpisov.

Ni pa zgolj sodelovanje javnosti pri pripravi predpisov tisti institut, ki manjka in ki bi ta proces oblikovanja politik pomembno demokratiziral. Odločili smo se, da bomo skušali v tem letu kot Vlada v proces oblikovanja politik vse tiste potrebne prakse, ki vodijo na koncu do priprave dobrega predpisa, doseči tudi s pripravo metodologije za izvajanje presoje učinkov predpisov. Ta metodologija, znana kot RIA, je v evropskem prostoru bolj kot ne že uporabljena. Evropska komisija s polno odgovornostjo k sprejemanju posameznega predpisa ne pristopi, dokler niso znani rezultati, ocene učinkov aktualnih predpisov na posameznem področju in tudi tistega, kar se pripravlja kot nova politika, ki naj bi bolje delovala na posameznem področju. Poenostavljanje zakonodaje pomeni, da ko se bomo lotili priprave novega predpisa, bomo skušali pregledati vso nepregledno zakonodajo. Tako zakone, kot podzakonske predpise, ki danes pomenijo regulacijo posameznega področja. Večkrat se niti ne zavedamo, da obstaja

kup podzakonskih predpisov, ki na tem področju pomenijo nepreglednost in s tem večkrat povzročamo probleme posameznim delavkam in delavcem na upravnih enotah, na izpostavah uprav, ki imajo neposreden stik z občani, ki želijo, da se kakšni pravici ugodi, pa vendarle zaradi nepreglednih predpisov so včasih različne prakse, kar seveda ni dobro.

Potem tudi odprava administrativnih ovir, ki se danes kot pomembna naloga opravlja na Ministrstvu za javno upravo, ki pregleduje vse predpise, ki prihajajo na Vlado. Ta mehanizem odprave administrativnih ovir, ki se je razvil tu, se bo v postopku presoje učinkov predpisov v nadaljevanju skozi izobraževanje uradnikov izvrševal na vsakem ministrstvu ob presoji zakonodaje posameznega ministrstva. Tu imamo nenazadnje danes že pripravljeno poleg osnutka te resolucije tudi metodologije in menimo, da bomo te zaveze lahko uresničili tako, da bomo spremenili Poslovnik Vlade Republike Slovenije v delu, potem navodilo številka 10, potem pripravljamo metodologijo in bomo tudi s pomočjo informacijskega sistema, ki se bo imenoval sicer zakonodajni postopek, treba pa je vedeti, da gre tu za postopek priprave predpisa do prihoda v parlament, kjer je zakonodajni postopek že lepo objavljen in ta del pripravljamo v sodelovanju s Službo Vlade za zakonodajo. Ta bo omogočil, vsa ministrstva, ki so vključena v proces priprave in spremljanja predpisov, da bodo poslovala na enoten način in da se bo lahko vsak predpis spremljal od planiranja, že od ciljev na posameznem področju, do sprejetja in prenehanja veljavnosti. Skratka celoten cikel predpisov, gre tako za predpise, ki bodo potem šli v Državni zbor, kot za podzakonske predpise in predpise ki so v pristojnosti Vlade, to je uredbe in pravilnika. V vseh fazah bodo posamezne zainteresirane javnosti imele možnost vstopati tudi preko sistema informacijske tehnologije. Vlada bo v letu 2009 pripravila vse te mehanizme in s podporo, upamo, politične javnosti pomembno samoomejila sebe v postopku priprave predpisov.

Upamo, spoštovana gospa varuhinja, da bo poročilo za leto 2010 v tej smeri, da ne bo potrebno, če pa bo, pa imamo tudi zavezo v koalicijski pogodbi, da bomo v času mandata te vlade sprejeli zakon o zagotavljanju sodelovanja javnosti pri pripravi predpisov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa ministrica. Ob poslušanju vas sem si dovolil razmišljati o tem, da najverjetneje poslanke in poslanci tudi želimo, da bi imeli normalnejše zakonodajne postopke, sodelovanje strokovne in civilne javnosti in kvalitetnejše zakone. Če bo to res, bomo vsi veseli. Želi še kdo od predstavnikov ministrstva

govoriti? Če ne, dajem besedo dr. Zdenki Čebašek Travnik, varuhinji človekovih pravic.

DR. ZDENKA ČEBAŠEK TRAVNIKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Najprej bi se zahvalila vsem razpravljajočim za vsebinsko bogato razpravo o poročilu varuha človekovih pravic.

Vesela sem, da večina poslancev pozna pomen in naloge varuha in da bodo v času svojega mandata lahko uresničili čim več naših priporočil. Nekateri od omenjenih stvari smo že začeli razčiščevati z novo vladno ekipo na delovnih sestankih z ministri.

Tudi z ministri prejšnje vlade smo imeli delovne sestanke in tako način dela ostaja podoben. Vendar si želim, da bi nekako posluh za človekove pravice bil takšen, da bi se čim več priporočil uresničilo.

Kljub temu pa se mi zdi, da vsi poslanci še ne poznajo dobro pristojnosti varuha človekovih pravic. Gre za nadzor odnosa med posameznikom in državo in njenimi inštitucijami. Zato tako pobude posameznikov kot mnenje varuha temelji na tem odnosu. Način dela je tak, da gredo pobude od posameznika, mi jih potem obdelamo, imamo tudi lastne pobude, vendar tega odnosa, tega našega torišča delovnega ne moremo in ne smemo zamenjati. Zato je razumljivo, da mnogo tega, kar mi je bilo danes tukaj očitano, varuh ne more in ne sme narediti. Očitki, ki so šli na moj račun, bi po vsebini morali iti na druge naslove. Tako glede ponavljanja določenih opozoril, kot glede postopkov, ki bi jih morali izpeljati drugi državni organi. Na to sem v svojem poročilu tudi opozorila.

Mimogrede, za tiste, ki jim je to poročilo predolgo, smo pripravili tudi krajšo inačico, ki je dosegljiva na naši spletni strani. Ta je pa prevedena v angleščino. In za tiste, ki ste to odkrili, je bil na razpolago tako imenovani plonk listič, ampak jaz mislim, da ste se večinoma le potrudili in se prebili skozi dolgo inačico in mislim, da se je to tudi iz večine razprav videlo.

Glede očitkov, da varuh ne sodeluje z nevladnimi organizacijami, moram odločno povedati naslednje. Ta očitek je nepošten, nekorekten in velja ravno nasprotno. V mojem mandatu imamo zelo dobro urejeno sodelovanje z nevladnimi organizacijami. Vsak mesec imamo dan odprtih vrat za določeno skupino nevladnih organizacij, s katerimi skupaj obdelujemo, bom rekla, pobude, ki so lastne, ali pa te nevladne organizacije spodbudimo, da dajo oni pobude, ki jih potem lahko mi obravnavamo. Še več, naše sodelovanje z nevladnimi organizacijami je tako dobro, da smo bili predlagani za

nagrado, ki jo podeljuje Organizacija združenih narodov ravno za sodelovanje med vladnimi in nevladnimi organizacijami. Gre za področje izvajanja zakona o opcijskem protokolu, ki se nanaša na nadzor institucij, v katerih so ljudje, katerim je omejena svoboda gibanja.

Prej sem poslušala očitke o tem, kako se zavzemam za zapornike. Pa moram povedati naslednje. To je moja zakonska dolžnost. Slovenija je podpisnica konvencije o preprečevanju mučenja in krutega ravnanja. V okviru te konvencije je tudi sprejela zakon o opcijskem protokolu in tega mora varuh uresničevati. Če poročamo o zapornikih, če ugotovljamo, kakšne so razmere, in doslej jih z ministrstva niso še nikoli zanikali, tudi v prejšnji vladi ne, potem vedite, da opravljamo svojo dolžnost.

Rada bi povedala še nekaj o zdravstvenem varstvu. Res je, da v poročilu za leto 2007 ni bilo dosti omenjeno, vendar to ne pomeni, ali ni bilo pretirano poudarjeno, mislim, da je to bolj pošteno rečeno. V tem letu smo, tako kot smo slišali, angažirano sodelovali pri pripravi zakonodaje na tem področju. Zavedamo pa se, in to zelo jasno, da pritožbene poti niso dovolj delujoče. Tudi se bojimo, da novi zakon ta hip še ne bo ali v kratkem času ne bo prikazal učinkov, da se bo treba z ministrstvom dogovoriti o boljšem nadzoru, tako nad delovanjem tistih, ki izvajajo zdravstvene storitve, kot glede upravnih zadev znotraj zdravstvenih ustanov. Tukaj nas čaka torej še veliko dela. Za tiste, ki so nam očitali, da se ukvarjamo s kokošnjaki, od katerih se širi smrad, bi rada povedala, da je področje smradu tako pri nas v Sloveniji kot v večini evropskih držav slabo urejeno, da pa si prav vse evropske države prizadevajo, da bi zadevo uredile. Obstaja problem, da smradu ne znamo dobro meriti, in to, kar je za nekoga moteče, je morda za drugega popolnoma nepomembno. Vendar je na temu področju že napredek in tudi na Ministrstvu za okolje in prostor se zavedajo, da bo to potrebno zakonsko urediti. Teh pripomb, pobud pa ni tako malo. Ravno zaradi tega, ker so ljudje želeli, da se odzovemo na njihove stiske, smo področje smradu uvrstili v naše poročilo.

Rada bi omenila še nekaj. Ob številnih pohvalah, ki jih je bilo, moram priznati, lepo slišati, pa ne samo zaradi mene, temveč zaradi vseh mojih sodelavcev, ki tako predano in zavzeto delajo, ob vseh teh pohvalah je seveda potrebno prisluhniti tudi kritikam. Nekatero od njih so tudi upravičene. Ne zanikam. Vendar bi rada povedala, da je vse delo, ki smo ga opravljali in ki ga opravljamo, ne samo v zvezi s tem poročilom, delo štiridesetih ljudi. Več ne gre, več ne moremo. Ne vem, ali v tej državi imamo še kašno službo ali organ, ki bi s toliko zaposlenimi delovala na toliko

področjih tako poglobljeno in bi vsi kritizirani povedali, da v poročilu ni nobene vsebinske napake. Vse naše ugotovitve so temeljito preverjene in zapisane tako, da za kritizirane ne bi bile žaljive.

Ko gremo v skrajnosti pri iskanju posameznih varuhov, na kar je zelo utemeljeno tudi bilo danes opozorjeno, bi se temu vprašanju pa odpiranju te teme tudi sama rada pridružila. V končni fazi bi tudi sama marsikdaj potrebovala varuha, ko se mediji zelo neupravičeno spravljajo name osebno ali pa na inštitucijo, ki jo vodim, in mi ne dajo možnosti do popravka. In v končni fazi sem jaz edina oseba v Sloveniji, ki nimam svojega varuha. Tako tudi ne vem, komu naj se pritožim na očitek, da sem nepošteno, nekorektno ravnala, ko sem se pojavila kot izvedenka na sodišču. Moram povedati, da v tej zadevi ni bilo čisto nič nekorektnega. Že ob začetku svojega delovanja sem to ali lahko nastopam kot izvedenka, razčistila na pristojnem organu, ki mi je tudi izdal ustrezno načelno mnenje. V konkretnem primeru, ki se mi očita, je šlo pa za to, da sem zagovarjala svoje izvedensko mnenje, ki sem ga naredila v obdobju, ko se še nikomur v tej državi, tudi meni ni, sanjalo, da bom kdaj postala varuhinja. In to, da sem tam povedala to, kar sem napisala pred toliko in toliko leti, seveda ni v nobeni koliziji interesov. In še to. Preden sem šla na sodišče sem pogledala, ali je katera od strank bila pobudnik v naši ustanovi. Nobeno ime se ni pojavilo na ta način.

Toliko v pojasnilo o mojem delu in še enkrat se zahvaljujem vsem razpravljalcev za današnjo plodvito razpravo.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. S tem smo končali splošno razpravo o poročilu varuhinje človekovih pravic za leto 2007. Prehajamo na razpravo o poglavjih in vloženi amandmajih k predlogu poročila matičnega delovnega telesa, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda amandmajev z dne 27. januarja 2009.

Prehajamo k prvemu poglavju in dajem v razpravo prvi amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k prvemu poglavju. Želi kdo besedo? Prosim, gospa ministrica Krebsova.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa. Glede na mojo predhodno razpravo menim, da bo s sprejemom amandmaja k osnovnemu besedilu, da naj Vlada zagotovi sodelovanje zainteresirane in strokovne javnosti pri pripravi predpisov, tako sprejeto napotilo ustrezalo ravnanju Vlade v prihodnje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ker ni več razprave, prehajam k razpravi k besedilu 5. točke prvega poglavja. Gospa Majda Potrata. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala. Predlagani amandma pravzaprav bolj zavezuje kot tisto priporočilo, ki ga je sprejela komisija. Menim namreč, da je prav, glede na vsa opozorila, ki jih v poročilih spremljamo zaradi neuresničevanja odločb Ustavnega sodišča, da se tu uporabi dikcija, da "zagotovi dosledno izvajanje odločb Ustavnega sodišča". Moram pa povedati, da je ta amandma pravzaprav nastal takrat, ko smo imeli v poročilu neko drugo besedilo, ki ni govorilo o tem, kdo naj bo tisti, ki naj zagotovi uresničevanje odločb Ustavnega sodišča. Ampak vseeno zagovarjamo to odločnejšo dikcijo priporočila. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Videl sem še roke, zato odpiram prijave za razpravo. Kdor želi razpravljati, naj se prijavi. Hvala lepa. Na žalost, gospod Gorenak, ni časa za razpravo. Besedo ima gospod Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Hvala lepa. Ta amandma je logična reakcija na sklep Komisije za peticije in človekove pravice, ki je izpostavil ponovno večno temo, 16-letno temo... /Oglašanje v ozadju./ To ni ta amandma? Potem se pa oproščam.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Razpravljamo, gospod Magajna, o drugem amandmaju k 1. poglavju.

ANDREJ MAGAJNA: Se oproščam!

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Mogoče ste celo zavedli z navedbo, ko ste rekli, da razpravljamo o petem. Jaz sem želel o tem dopolnilu razpravljati.

Mislím, da sploh ni mogoče razpravljati v Državnem zboru o tem, ali naj se dosledno spoštujejo odločbe Ustavnega sodišča ali ne. Ali so organi dolžni spoštovati in izvesti odločitve Ustavnega sodišča - seveda so. Mislím, da je precej nekorektno, da se je na komisiji poskušalo relativizirati nekatera vprašanja do te mere, da so lahko tudi predmet razprav, ali naj Državni zbor nekaj naredi ali ne. Ali naj tisti organi, ki morajo to narediti, to naredijo ali ne. Zato

mislím, da je naša dolžnost, da pravzaprav sledimo tem priporočilom, da se dosledno izvajajo odločbe Ustavnega sodišča, kot tudi v amandmaju piše. In to velja, ker bo zmanjkalo časa, še toliko bolj za naslednji amandma, ki je k poglavju 5 pod številko 1. Malo me je zaskrbelo to, kar je varuhinja rekla na koncu, da ima včasih občutek, kot da bo potrebovala sama varuha, da se ji ne omogočajo nekatere stvari, ki so njena pristojnost. Sam menim, da bi morali ta amandma sprejeti tudi kot nek uvod v sprejem naslednji amandmajev, ki jih bolj podrobno urejajo nekatera vprašanja in so predmet, ki ga danes obravnavamo oziroma izhaja kot logično priporočilo in pričakovanja.

Kot rečeno, sam bom podprl tako ta amandma kot tudi vse ostale amandmaje, ker je časa zmanjkalo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Anderlič. Gospod Juri. Bom vprašal še druge, samo prosim vas, da se enkrat ko se prosi za prijavo, vsi, ki mislite razpravljati o amandmaju prijavljate, da ne bi obnavljali tega procesa. Prosim, kdo se želi prijaviti, naj se prijavi za razpravo. Gospod Luka Juri.

DR. LUKA JURIEError! Bookmark not defined.: Hvala lepa, predsedujoči. Opravičilo za ta mali nesporazum. Mislím, da lahko govorim v imenu vseh socialnih demokratk in demokratov in lahko rečem, da je ta amandma popolnoma v skladu z našim prepričanjem. Danes po tej dolgi razpravi, ki je, žal, velikokrat padla na nivo najnižjega demagogiziranja in ne nerazumevanja vloge Varuha človekovih pravic, ampak nerazumevanja človekovih pravic, pripeljala tudi do tega, da se sprašujemo, ali bomo nekatere odločitve Ustavnega sodišča, ki dejansko predstavljajo zakonsko osnovo, sploh uveljavljali. O tem ni dvoma. Socialni demokrati smo to že rekli, dosledno bomo izvajali odločitev Ustavnega sodišča. To bomo naredili tudi tokrat. Zato je ta amandma popolnoma na mestu in ga seveda velja podpreti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Zaključujem razpravo k drugemu amandmaju.

Prehajamo k 5. poglavju. V razpravo dajem amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 5. poglavju. Gospa ministrica Kresalova, izvolite.

KATARINA KRESALError! Bookmark not defined.: Hvala lepa. V podporo predlaganemu amandmaju bom povedala sledeče. Ustavni zakon, ki bi urejal način izvrševanja odločbe Ustavnega sodišča, je že sam po

sebi nenavaden tip pravnega akta za moderne pravne, ustavne in demokratične države. Pravno je seveda mogoč, vendar za reševanje nekaterih pomembnih pravnih vprašanj, ne pa kot sredstvo, s katerim bi se zaobšla odločitve najvišjega sodnega organa v pravni državi, še manj pa za urejanje zadev, ki bi omejevale človekove pravice. Takega primera v evropski praksi ne poznamo. V konkretnem primeru bi bilo sprejetje ustavnega zakona, ki bi problem izbrisanih urejal na način, ki ni v skladu z določitvijo Ustavnega sodišča, natanko to, zloraba in obidenje ustave in odločitev Ustavnega sodišča. Taka pozicija bi predstavljala tudi nevaren presedan za prihodnost Slovenije kot pravne države. O tem smo danes zelo veliko slišali. Ob tem poudarjamo, da po strokovnih mnenjih tudi ni gotovo, da Ustavno sodišče ne bi smelo presojati ustavnosti takšnega ustavnega zakona. Ob vseh moralnih in pravnih dilemah, ki bi jih tak zakon povzročil, obstaja torej še nevarnost, da se zapletemo v nov začaran krog ustavnih presoj in političnih kalkulacij in demagogij. Žrtev tega bi bili tako ljudje, ki so v nasprotju z Ustavo Slovenije izgubili status, na dolgi rok pa bi bila žrtev pravna država. Pravno korektno bi bilo torej zgolj sprejetje ustavnega zakona, ki bi v celoti sledil odločbi Ustavnega sodišča. Za to pa ni potrebe, ker imamo ustavne odločbe in ta vprašanja smo dolžni rešiti z neposrednim izvrševanjem odločb tega Ustavnega sodišča in s sprejemom navadnega zakona. Pri tem ne gre pozabiti, da bi bilo sprejetje ustavnega zakona, ki bi nasprotoval odločitvi Ustavnega sodišča v zadevi, kjer država več kot pet let ne izpolni odločbe Ustavnega sodišča, kjer gre za spoštovanje človekovih pravic, kjer je potrebna dvotretjinska večina poslancev, ko tečejo tožbe izbrisanih zoper Republiko Slovenijo pred Evropskim sodiščem za človekove pravice in podobno, milo rečeno pravno, demokratično in moralno neresno dejanje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Želi kdo od poslank ali poslancev razpravljati? Gospa mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala. Ne glede na to, kaj je sprejela komisija, smo se predlagatelji pri utemeljevanju, ko smo vlagali ta amandma na priporočilo, to utemeljevali ravno s tem, da je komisija kot peto priporočilo zahtevala, da se spoštujejo odločbe Ustavnega sodišča. Ne bom pa sedaj podrobno utemeljevala, zakaj nasprotujem ustavnemu zakonu o izbrisanih. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani zbor, kolegice in kolegi! Pomotoma sem se javil k prejšnji 5. točki, ne petemu poglavju, ampak je še kako povezano tudi s to tematiko. Gre za dosledno spoštovanje ustavnih določb. Ustavno sodišče je tudi zelo jasno in nazorno povedalo, da je bilo 26.2.1992 nezakonito izbrisano iz registra toliko in toliko ljudi. Posledica tega izgubljenega statusa, ob tem je treba povedati, da se v medijih in v politični retoriki dosledno poskuša zamegljevati s pojmom državljanstvih pravic, pojem kategorije pridobitve državljanstva in stalnega bivališča, gre pa za povsem dva različna postopka. Uresničitev ustave in določb Ustavnega sodišča bi morala biti naš pravni in tudi moralni imperativ. To, kar smo dobili na Komisiji za peticije in človekove pravice, je bil sklep, ki je nastal v situaciji, ko je bilo v dvorani pri glasovanju 5 članov komisije, glasovalo se je pa s 3 proti 2. Ločeno mnenje ni zadržalo tako imenovanega večinskega mnenja pri tej presoji. Ob vsej tej zgodbi, kdo so bili izbrisani, ali so bili to zavedeni ljudje, ali so bili to suvereni ljudi, ki so gojili neko nostalgijo do Jugoslavije, ali so bili to špekulanti, vedno, če smo kolikor toliko etični, ne mečimo vse ljudi v isti koš. Ob tem bi pa kolege z nasprotne strani dvorane enkrat vprašal, kdo je kriv, da se 16 let o tem pogovarjamo. Zakaj se pogovarjamo? Ali so to krivi izbrisani? Ali so takratni minister, šef vlade najprej, minister, sekretar naredili pravno napako? Ste kdaj poklicali ali zahtevali njihovo osebno odgovornost? Pravite, da zdajšnji rod plačeval posledice tega, kar so storili izbrisani. Kdo je storil to protipravno dejanje o katerem sedaj 16 let govorimo? Bodo ti ljudje enkrat nosili tudi odgovornost, materialne verjetno ne, pa vsaj moralno?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri. Prosim.

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani! Tudi v Zaresu podpiramo ta amandma, saj smo med predlagatelji in želel bi podpreti tudi razlago ministrice, ki je zelo jasno povedala, kaj je pravzaprav potrebno postoriti. Sami tudi vemo, da je ustavni zakon le trik, da bi "bypasirali" ustavne odločbe, da gre za način izigravanja pravne države, zato je edini smiselni pristop ta, ki ga predlagamo s tem amandmajem, ki sodi v takšno poročilo, kot smo ga danes imeli tu priložnost obravnavati in diskutirati. Dejansko se zgodba izbrisanih lahko končno konča v tem mandatu, kajti imamo končno opravka tudi z odgovorno

Vlado, z odgovornimi ministri, ki so zelo jasno nakazali, da bomo te ustavne odločbe uresničili in s posebnim zakonom uredili tudi status tistih izbrisanih, ki nimajo pogojev, da bi uredili status neposredno z odločbami. To je pravi pristop, to je pristop pravne države. Če si lahko dovolim omeniti le osebno anekdoto. Moja mati bi bila izbrisana, ker je rojena dva kilometra onstran meje, če ne bi sama z bratom pravočasno uredila, potem ko sva za las ugotovila, kaj je treba postoriti zanjo. Nama se je zdelo takrat logično, da bodo vsi tisti državljani dobili urejen status, starejši ljudje pa tega niso mogli vedeti. In zgodilo se je, kar se je zgodilo. Zdaj imamo lepo priložnost. Verjamem, da bomo končno s to vlado zaključili to poglavje in da bomo normalno zadihali, evropsko, ne bomo več tarča takih ali drugačnih kritik. Se bomo pač pridružili tistim državam, ki na pravno državo dajo veliko. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zaključujem razpravo o amandmaju.

Prehajamo na 7. poglavje priporočila. V razpravo dajem prvi amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 7. poglavju. Želi kdo razpravljati? Ne vidim želje, zato zaključujem razpravo o amandmaju.

V razpravo dajem drugi amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 7. poglavju. Prosim za prijave. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo o tem amandmaju.

V razpravo dajem tretji amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 7. poglavju. Besedo ima gospod Dejan Levanič. Prosim.

DEJAN LEVANIČ Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa za besedo. Sam bom podprl amandma, ki govori o tem, da v prihodnje Vlada pripravi medresorsko usklajene zakonske spremembe ali ukrepe za učinkovitejše reševanje stanovanjske problematike, zlasti mladih družin, starejših oseb, socialno ogroženih skupin in družin, ki nimajo enakopravnega položaja pri reševanju stanovanjskega vprašanja. Eden ključnih problemov, in ravno zaradi tega bom sigurno podprl ta amandma, s katerim se soočajo mladi, je danes pomanjkanje dostopnih in kakovostnih stanovanj. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije kar 70% mladih še vedno živi pri svojih starših, saj stanovanj zanje ni ali pa so jim finančno nedostopna. Amandma bom podprl tudi zato, ker je skrajni čas, da uredimo področje stanovanjske politike. Imamo problem nedorečene zakonodaje, predvsem v smislu pristojnosti v razmerju država-občina, interes obeh namreč mora biti zagotavljanje primernih stanovanjskih

kapacitet. Soočeni smo s primeri tudi prelaganja odgovornosti pristojnih, veliko stanovanj je praznih, za njih ne vemo, ali pa so v takšnem ali drugačnem stanju. Dogaja se, da razpisov v občinah tudi po več let, ni pri čemer posamezniki niti v naprej ne vedo, kdaj bo objavljen morebiten razpis, da bi lahko prišli do svojega stanovanja. Kar nekaj primerov dobrih praks v Evropi že poznamo, kot je primer prehodnih stanovanj na Švedskem, v Sloveniji na žalost gradimo samo velika in luksuzna stanovanja, kjer se mladi v bistvu ne morejo, predvsem zaradi visokih najemnin, osamosvojiti od svojih staršev. Prehodna stanovanja lahko pripeljejo do tega, da so ta stanovanja manjša, imajo nižje najemnine, mladi ljudje se lahko skupaj s svojimi družinami osamosvojijo, imajo možnost si privarčevati za najem kasnejšega, nekoliko večjega stanovanja in tako naprej. Primanjkuje nam varovanih stanovanj za starejše in pa predvsem fondi v lokalnih občinah, ki bodo omogočali reševanje stanovanjskega problema tudi najšibkejšim. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR :Hvala lepa. Besedo ima gospa Breda Pečan. Prosim.

BREDA PEČAN: Zelo na kratko. Jaz bi rada opozorila na to, da ta amandma vključuje tudi urejanje problema najemnikov denacionaliziranih stanovanj. Kar se tiče spremembe zakona, menim, da je stanovanjski zakon nujno potreben celovite preнове in obnove. Pri tem ne smemo pozabiti niti na najemnike denacionaliziranih stanovanj, niti samih denacionalizacijskih upravičence. Mislím, da je to nujno urediti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR :Hvala lepa. Besedo ima gospod Vito Rožej. Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Veseli me, da bo, upam, da v podpori večine, tudi to priporočilo prišlo v okvir priporočil, ki ga Državni zbor, tako rekoč pripenja k poročilu varuha človekovih pravic. To pa predvsem zato, ker se mi zdi da na konkreten način kaže na enega večjih problemov slovenske družbe, ki mogoče od ostalih bolj ideološko obarvanih zadnja leta ni prišel toliko na dnevni red. To je pa neustrezna stanovanjska politika. Dejstvo je, da je v Sloveniji stanovanjskih površin ogromno. Dejstvo je tudi, da smo po procentu lastništva stanovanjskih površin v svetovnem vrhu. Manjka pa nam točno tisto, o čemer so že kolegi predhodniki govorili, najemna stanovanja in tako naprej, nekaj kar bi mladim družinam omogočilo en prehod do

končnega cilja, ki je seveda, zelo slovensko, lastna hiša. Mogoče pa je seveda rešitev tudi v tem, da spremenimo svoj pogled na svet in da življenje v najemniških stanovanjih ne jemljemo kot sramoto ampak kot izbiro.

Posebej sem vesel, da so tukaj notri omenjene tudi tiste skupine, ki jim stanovanjska zakonodaja po letu 1991 ni omogočila enakopravnega položaja pri reševanju stanovanjskega vprašanja. Pri najemnikih denacionaliziranih stanovanj, pa ne morem niti reči s podzakonskimi akti bolj z nekimi triki, se je stanovanjska pravica spremenila v najemniško pravico, skratka manjšo socialno varnost in konec koncev so se mnogi od njih morali izseliti iz stanovanj, v katera so dolga leta vlagali, v njih vzgajali svoje otroke, so jih imeli za svoje. Ob popravi nekaterih krivic smo tako storili druge. In tukaj mislim, da bo seveda treba zabresti mogoče spet malo globlje v zgodovino, podobno, kot pri izbrisanih, pa poiskati prave rešitve in stvari pripeljati v enakopraven položaj. Če pa že ravno govorim o stanovanjski zakonodaji, bi rekel tudi, da upam, da bomo poslanci in poslanke zmogli en trezen premislek pri kakšnih drugih stanovanjskih zakonih, ki se sicer direktno ne bodo dotikali...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani! Prosim!

VITO ROŽEJ: ...človekovih pravic, bodo pa mogoče, vsaj po občutku nekaterih, omejevali človekove pravice nekaterih lastnikov stanovanj, ki so lastniki večjih stanovanjskih površin ali več stanovanjskih površin. Verjamem, da bomo vse to počeli v dobro bodoči generaciji, zaradi razlogov o katerih sem govoril, ko sem se na začetku javil.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo o amandmaju.

Prehajamo k osmemu poglavju predloga priporočila. V razpravo dajem prvi amandma poslanskih skupin: SD, Zares, DeSUS in LDS k osmemu poglavju.

Prosim. Želi kdo razpravljati? Odpiram prijavo.

Besedo ima gospa mag. Majda Potrata.

Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala.

Amandma je videti purističen, pa ni. Je vsebinski. V vsebinski in strokovni razpravi v prejšnjem mandatu o trpinčenju, so strokovnjaki v posvetovanju z jezikovno

sekcijo SAZU-ja ugotovili, da tisto, kar želimo povedati, pokriva izraz "trpinčenje". In ker gre za kršitve delovnopravne zakonodaje, naj se uporabi izraz, ki je uporabljen v 6.a členu Zakona o delovnih razmerjih.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam da ne. Zato zaključujem razpravo o amandmaju.

Prehajamo k devetemu poglavju predloga priporočila. V razpravo dajem prvi amandma poslanskih skupin: SD, Zares, DeSUS in LDS k devetemu poglavju. Želi kdo razpravljati? (Da.) Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Miran Potrč. Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. V Sloveniji imamo nekaj več kot 100, vsaj po lastni evidenci, skupine državljanov, ki imajo enake pravice do pokojninskega zavarovanja kot drugi, z izjemo dodatne pokojnine po pokojnem možu. Postavljeno je bilo vprašanje, ali te ženske lahko dobijo delno družinsko pokojnino. V ministrstvu je v prejšnjem mandatu veljalo prepričanje, da ne, ker so osnovno zavarovanje imele po vojaških zavarovancih. Dejansko pa smo ugotovili, da je delna družinska pokojnina bila uveljavljena kasneje kot sprejeti zakon o vojaških zavarovancih in takrat te pravice sploh še ni bilo mogoče urediti in je pravzaprav odločitev, da te pravice ni, bila tudi malo skonstruirana. Dvakrat smo o tem razpravljali, bili tik na tem, da dobimo večino. Jaz upam, da bo tudi opozorilo varuhinje človekovih pravic relativno majhni skupini, ki ne zahteva veliko sredstev, omogočila to pravico. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospa Breda Pečan. Prosim.

BREDA PEČAN: Hvala lepa. Vse kaže, da je ta starejša generacija v Državnem zboru bolj zavzeta za probleme, ki jih ima starejša populacija. Zaradi tega moram tudi jaz sama poudariti, da je nevzdržno, da vdove in vdovci po vojaških zavarovancih iz naše nekdanje skupne domovine Jugoslavije so diskriminirani in jim je kršena ustavna pravica enakosti pred zakonom, ko primerjamo dejstvo, da so vdove in vdovci, ki prevzamejo pokojnino po pokojnem vojaškem zavarovancu, upravičeni do te pokojnine, medtem ko do vdovskega dodatka niso. Menim, da je to dejansko smešno in neprimerno in da. Če hočemo biti dosledni, moramo to zadevo s primerno spremembo zakona urediti.

Rada bi še to povedala, da tukaj ne gre samo za vdovski dodatek na osnovi pokojnega upokojenca po vojaškem zavarovanju, ampak celo za upokojene vojaške zavarovance, ki želijo pridobiti vdovski dodatek po vdovi ali po vdovcu, ki je bil zavarovan kot civilni zavarovanec, se pravi po splošnem zakonu. Mislim, da dejansko gre za nenavadne razlage in nenavadno spremembo zakona leta 2005 in da je to treba popraviti in odpraviti krivico.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo o amandmaju. V razpravo dajem drugi amandma Poslanske skupine DeSUS k devetemu poglavju. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne. Zato zaključujem razpravo o amandmaju. Prehajamo k 12. poglavju predloga priporočila. V razpravo dajem prvi amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 12. poglavju. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Zato zaključujem razpravo o amandmaju.

V razpravo dajem drugi amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 12. poglavju. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima Andreja Črnak Meglič. Prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsednik. Ta amandma odločneje kot priporočila k poročilu varuha zapisuje potrebno po uvedbi zagovornika otrokovih pravic. Konvencija o otrokovih pravicah govori o tem, da naj bodo otroci postavljeni na prvo mesto. Potrebo po zagovorniku je že zelo močno preučila tudi skupina, ki je eksperimentalno uvajala zagovornika otrokovih pravic in jo koordinirajo pri uradu varuha. In moram reči, da izjemno pozdravljam to iniciativo, ker gre ravno v primeru otrok dejansko za veliko, veliko potrebo po tem, da se okrepi njihov glas, zlasti tedaj, ko so starši nekoliko bolj nebogljeni ali pa celo v primeru, ko starši delujejo v nasprotju z interesi otroka. Tukaj bi jaz rekla, da ta dikcija, ki jo zapisujemo v amandma, pravi, da naj Vlada prouči možnost, seveda lahko to poteka na način kot jo uvaja eksperiment. Sama pa bi opozorila na to, kar pravijo nekateri strokovnjaki, da gre pri zagovorniku za izjemno zahtevno strokovno nalogo, zato bi veljalo razmisliti tudi o tem, da se te naloge zagovornika profesionalno dodeljujejo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne. Zato zaključujem razpravo o amandmaju. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih in predlogu priporočila v celoti bomo

v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali v četrtek 29. januarja 2009, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEMBAM IN DOPOLNITVAM PRAVILNIKA O MERILIH IN POGOJIH ZA UPORABO SREDSTEV FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE INVALIDSKIH IN HUMANITARNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI**. Spremembe in dopolnitve pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji je v obravnavo zboru predložila Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji. Spremembe in dopolnitve pravilnika je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo in pripravil predlog sklepa o soglasju. Besedo dajem predsednici dr. Andreji Črnak Meglič za dopolnilno predstavitev predloga sklepa.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Odbor za delo, družino, socialne zadeve, invalide je na 2. redni seji dne 14. 1. 2009 obravnaval spremembe in dopolnitve pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev FIHO, ki ga je na podlagi 14. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije in 16. člena Odloka o ustanovitvi FIHO v soglasje Državnemu zboru predložila Fundacija za financiranje in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, predstavnica Zakonodajno-pravne službe in predstavnik Državnega sveta.

Svet fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji je dne 16. 6. 2008 sprejel spremembe in dopolnitve pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij 19. 12. 2008 pa je sprejel dopolnitve v skladu s sprejetimi sklepi na 1. redni seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide.

Zakonodajno-pravna služba na navedeno besedilo ni imela več pripomb, kar izhaja tudi iz mnenja 29. 12. 2008. Odbor je obravnavo in razpravo o obeh aktih fundacije združil. Predstavniki predlagatelja so v uvodni obrazložitvi poudarili, da je fundacija pripravila dopolnitev aktov fundacije v skladu s sprejetimi sklepi odbora na 1. seji, in zaprosili za soglasje Državnega zbora. V zelo obširni razpravi, ki je potekala predvsem glede primernosti, dane možnosti fundaciji, da lahko sredstva iz presežka prihodkov

nad odhodki uporabi tudi za pridobitev delnic prirediteljev iger na srečo, so člani odbora izrazili kar precej pomislekov in vprašanj. Ob tem je bilo tudi izpostavljeno vprašanje, od kod sploh presežki, če pa je denarja za redne potrebe in programe invalidskih in humanitarnih organizacij vedno premalo. Nekateri razpravljavci so možnost naknadnega pridobivanja delnic zagovarjali, saj so menili, da lahko fundacija kot močnejši delničar v delniški družbi pomeni garancijo, da bo lahko delovala tudi v času, ko bo prihodkov premalo. Predstavniki fundacije je pojasnil, da se določbe pravil o upravljanju fundacije nanašajo na ustanovitveno premoženje, pridobljeno ob ustanovitvi fundaciji, s prepovedjo, da se njegova vrednost ne sme zmanjšati.

Naknadno pridobivanje in povečevanje ustanovitvenega kapitala pa ni posebno urejeno in je omogočeno na podlagi splošnih predpisov o gospodarjenju in opravljanju premoženja vključno z delnicami.

Člani odbora so bili soglasni, da je treba to področje celovito urediti in zagotoviti transparentnost razdeljevanja in porabe sredstev. Strinjali so se tudi, da predlagane spremembe aktov fundacije sledijo že sprejetemu zakonu, zato je večina članov odbora tudi menila, da odbor spremembe aktov fundacije predlaga Državnemu zboru v soglasje. Predlog sklepa o soglasju k spremembam in dopolnitvam pravilnika o merilih in pogojih sredstev za uporabo sredstev FIHO je bil sprejet z desetimi glasovi za in nobenim glasom proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR :Hvala lepa. Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar, DeSUS.

MATJAŽ ZANOŠKAR : Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi, spoštovani predstavnik ministrstva za delo, socialo in družino.

Meni je bilo dovoljeno, da podam stališče Poslanske skupine DeSUS, in sicer za oba akta, spremembe in dopolnitve pravilnika o merilih in pogojih uporabo sredstev za Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij ter prav tako za Pravilnik Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij Republike Slovenije.

FIHO je v skladu s sklepi odbora za delo, družino in socialne zadeve na prvi seji 11. 12. 2008 v Državni zbor poslal dopolnjeno oziroma spremenjeno besedila predloga sprememb obeh aktov. Prejšnje besedili obeh aktov sta namreč posegali v zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, zato ju je moral FIHO popraviti. Na to popravljeno

besedilo poslanska skupina nima pripomb, kar pomeni, da naj bi bile nepravilnosti s tem popravkom odpravljene. Po oceni poslanske skupine gre za uskladitev podzakonskih aktov z zakonom. V tem lastništvu, ki ga ima FIHO, ne vidimo nobenega problema. Predvsem smatramo, da je situacija sedaj še nekoliko boljša saj vemo da iz sredstev, ki naj bi jih država namenjala v okviru Kada, ali Soda, bi predvsem povečali ta lastninski delež, kar bi pa vsekakor ohranilo dovolj velik vpliv na področju obvladovanja gospodarjenja z loterijskim denarjem in s temi sredstvi v dolgoročnem smislu v korist fundacije in vseh tistih, ki tu iščejo svoj košček boljšega življenja zase znotraj prizadetosti, ki jim je nesporno priznana.

V Poslanski skupini DeSUS podpiramo oba predloga sprememb in dajemo soglasje k tem spremembam. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR :Hvala lepa. Besedo dajem gospodu Srečku Prijatelju v imenu Poslanske skupine SNS. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik, spoštovane kolegice, kolegi!

Tudi sam bi rad podal mnenje Slovenske nacionalne stranke k Pravilniku in k pravilom fundacije, ker v bistvu gre za stvari, ki so med seboj povezane na osnovi spremembe zakona, ki je predložen Državnemu zboru v obravnavo.

Na odboru so bila mnenja resnično deljena, kot je že predsednica povedala, predvsem zaradi tega, ker se s presežkom kapitala ali s presežkom finančnih sredstev omogoča nakup delnic. Po drugi strani pa se dejansko mnogi sprašujejo kako je sploh mogoče, da se je ta presežek ustvaril in zakaj je sedaj ta presežek, kljub temu, da so na odboru vse invalidske organizacije podale pozitiven odnos fundacije in da so bile z delom fundacije zadovoljne tako s stališča pravnoformalnega sodelovanje kot tudi s stališča financiranja. In vendar lahko ugotavljamo, da nek presežek je. Preprosto, to dejstvo tiči v dejanjih, ki so se odvijala v preteklem letu. Slovenija je skozi Loterijo napovedovala velike dobitke in dejstvo je, da so se ljudje mogoče bolj številčno odločali za igre na srečo in temu primeren je tudi ostanek neporabljenega denarja v tem fondu.

Moj osebni pomislek je bil v tem, in to sem tudi povedal, da fundacija nima samo financiranja invalidov tako v osnovni statutarni preambuli zapisanega, ampak da so tu tudi humanitarne organizacije. To potrebo bi morala izkazovati tudi ali pa zadovoljevati v teh humanitarnih dejanjih. In če vzamemo v obzir, da prihajajo težki časi z recesijo v

gospodarstvu in da bo teh potreb po pomoči vedno več, se tudi jaz stežka lahko pridružim temu mnenju, da pa bi bilo zdaj kar pametno kupiti neke delnice in jih parkirati tam, ker vemo, kako je z delnicami - danes so vredne, jutri so lahko nične. To je tudi nek rizik, s katerim tudi sama fundacija lahko izgubi tisto, kar je danes nek kupček.

Jaz bi pri tem opozoril na to, da v Slovenski nacionalni strani seveda temu ne bomo nasprotovali, bi pa želeli, da se tako s stališča nadaljnjega dela razmisli o tem, kako bi lahko tudi v kriznem obdobju bolj pomagali vsem tistim, ki ne bodo mogli dosežati socialnega minimuma. Jaz verjamem, da vi veste, da je takšnih oseb v Sloveniji 250 tisoč. To so podatki, ki so splošno dostopni na spletu in da je ta revščina v eskalaciji, da ni v upadanju, da bo s prihajajočo gospodarsko krizo dejansko te revščine še več, ne manj. Zato bi bilo dobro, tu imamo tudi direktorja Fundacije, da s tega mesta pozovem tudi vodstvo, ki si je v tej spremembi uredilo tudi, mimogrede, statusno, direktor postaja direktor, zaposlen in tako naprej, da ga opozorimo tudi na to, da gospodarno ravna s tem denarjem, kajti danes je lahko presežek, jutri bo prišlo obdobje suhih krav, kot pravimo Slovenci, in bomo gledali, kje bomo dobili denar. Še nekaj je treba dodati k temu. Društvo za teorijo in kulturo hendikepa opozarja na velike potrebe, ki jih imajo sami v svojih vrstah, in sicer skozi osebno asistenco. Mi smo tudi to predebatirali na odboru. Rečeno je bilo, da če bi vsa sredstva, ki so sedaj zbrana, namenili za tovrstno postavko, denarja ne bi bilo zadosti. Ampak vendar, direktor, ponoven apel na vas, bivši poslanec ste, da le najdete posluh tudi za to sredino. Jaz verjamem, da je tudi njim treba pomagati. Kot že rečeno, ne bi bilo pa prav, da se neodgovorno obnašamo danes, ko nam gre dobro, kajti verjamem, da vas bomo bolj težko slišali jutri, ko vam bo šlo slabo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič, v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

FRANC BOGOVIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Lepo pozdravljeni! Tudi sam bom poskušal združiti sicer dve mnenji k dvema točkama.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke delimo podobno mnenje, kot so bila zdaj izražena od predhodnikov, ki so pojasnili mnenja ostalih poslanskih skupin. Imamo namen podpreti obe spremembi, tako pravilnika kot tudi pravil fundacije, s podobnimi pomisleki, da je vprašanje, če je res čas primeren za ta velik nakup tega deleža in da se s tem

poraja tudi cela vrsta vprašanj, ki so naslovljena sedaj na nas, poslance, tudi v zadnjih dneh, ko vidimo, da so znotraj organizacij določena trenja, pa tudi nestrinjanje s takšno delitvijo sredstev, kot se delijo v tem delu. Mislimo, da bi bilo prav, da bi tudi na resornem ministrstvu temu področju posvetili še več pozornosti in ugotovili, ali je dejansko vse v redu pri teh pravilih za delitev, in da se tudi zelo resno razmisli o tem do neke mere, lahko rečemo, spornem ali pa nespornem nakupu tega deleža, ki bo sredstva, ki so sicer namenjena za nek drug namen, za dejavnost teh organizacij, pač spremenil v kapitalske vloške v Loteriji.

V imenu poslanske skupine bomo podprli, s temi pomisleki, ki so bili že do zdaj izraženi tudi od ostalih. In mislim, da ima Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve na tem področju še kar nekaj dela v prihodnje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič, v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa še enkrat. Tudi sama bom združila razpravo o obeh dokumentih, kajti točki sta zelo povezani. Zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, sprejet konec leta 2007 določa, da mora svet fundacije, v našem primeru Svet invalidskih in humanitarnih organizacij, v roku enega leta uskladiti splošne pravne akte. Pravilnik o merilih in pogojih za porabo sredstev Fiha ter pravilnik Fiho sprejema svet Fiha, ki ga sestavlja 30 članov. Od tega je večina, 28 predstavnikov invalidskih in humanitarnih organizacij in zgolj dva člana, ki ju v Svet imenuje Vlada. K omenjenima dokumentoma na podlagi zakona Državni zbor zgolj daje soglasje, in to v primeru, da podzakonska akta nista v nasprotju z zakonom, ne more biti vprašljivo, njegova pristojnost pa ni posegati v samo vsebino dokumentov.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je opravil razpravo na dveh rednih sejah. V skladu s sklepi prve redne seje odbora z dne 19. 12., da Svet Fiho ponovno preuči in pripravi spremembe in dopolnitve pravilnika o merilih in pogojih za upravo sredstev Fiho in upošteva pripombe Zakonodajno-pravne službe, ugotavljamo, da so bile predlagane spremembe opravljene. Pripombe so se nanašale predvsem na 9. člen pravil Fiho, da fundacija lahko poveča svoj delež delnic v Loteriji Slovenije z odkupom delnic od ostalih delničarjev, vendar zgolj na način, da se ohranijo lastninska razmerja iz

1. člena zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije.

V Poslanski skupini SD zato menimo, da ne obstajajo več formalnopravni razlogi, da soglasja k omenjenima dokumentoma ne bi podali. Vendar pa kljub temu k istemu dokumentu vendarle izražamo tudi vsebinski pomislek v pričakovanju, da jih bo Svet Fiha upošteval. Isti 9. člen Pravilnika namreč omenja možnost, in tukaj se pridružujem mnenju ostalim kolegom, da fundacija Fiha svoje premoženje lahko poveča tudi z odkupom delnic drugih prirediteljev iger na srečo iz morebitnega presežka na zaključnem računu. Stališče Poslanske skupine SD je, da sicer podpiramo namero fundacije, da tudi na ta način zagotovi dolgoročno stabilnost finančnih virov fundacije, ki so namenjeni za delovanje invalidskih in humanitarnih organizacij, ker so izpostavljeni velikim medletnim nihanjem v obsegu razpoložljivih sredstev. Vendar pa v naši poslanski skupini menimo tudi, da vlaganje v pridobivanje novih delnic ni sprejemljivo v času ekonomske in socialne krize, ko je potrebno vsa razpoložljiva sredstva fundacije vlagati v reševanje socialnega položaja tistih posameznikov in socialnih skupin, s katerimi se vsak dan pri svojem delu srečujejo invalidske in humanitarne organizacije. To mnenje za svet zavoda sicer ni zavezujoče pričakujemo pa, da ga bodo upoštevali. Glede na to, kot sem že rekla, da večino članov sveta Fiha predstavljajo navedene organizacije in da smo ji na nek način delegirali pravico in možnost, da se sami odločajo o razpolaganju s sredstvi. Na nek način bo to izhodišče tudi vodilo pri ocenjevanju poročila o delu FIHA, ki ga vsako leto obravnava Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide.

V poslanski skupini pa smo glede na to, da sprejemamo tudi nenehne pritožbe, ne le ene, tudi drugih invalidskih organizacij, mnenja, da mora fundacija povečati transparentnost pri delitvi sredstev in zagotoviti uspešnejše usklajevanje, in ne preglasovanje, potreb različnih upravičencev do sredstev fundacije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Štefan Tisel v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Vse lepo pozdravljam! Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani vsi navzoči! Glede na določbe novele zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije iz leta 2007, ki je v 9. členu določil, da morajo biti splošni pravni akti fundacije usklajeni z določbami tega

zakona v roku enega leta po njegovi uveljavitvi, gre za nujne spremembe, saj že zamujamo. Pravilnik bi moral biti sprejet oziroma usklajen že do 24. 11. 2008.

Spremembe in dopolnitve pravilnika so torej nujne, da se zadosti tej zakonski obveznosti. Poleg te ugotovitve in dosedanje izkušnje delovanja organov in služb fundacije narekujejo še nekatere druge potrebne spremembe in dopolnitve, kar smo že slišali. Gre za manjše spremembe, ki se nanašajo na povečanje stroškov, za delovanje FIHO, zlasti zaradi uvedbe poklicne funkcije direktorja in že doslej ugotovljenega porasta stroškov povezanih s povečanjem obsega dela. Spreminja se določba, da se humanitarnih organizacij pri usklajevanju ne omejuje še na notranjo delitev različnih vrst humanitarnih organizacij, zaprosilo za strokovno mnenje socialne zbornice in druge ustrezne institucije pa se definira kot možnost in ne kot obveznost. Potrebno je dopolniti določbo o obliki in elementih sklepa o razporeditvi sredstev po javnem razpisu. Spreminja se tudi določba glede postopka reševanja pritožb nadzornemu odboru kot pritožbenemu organu.

Svet fundacije je sredi junija 2008 sprejel spremembe in dopolnitve pravilnika, sredi decembra 2008 pa dopolnitve v skladu s sprejetimi sklepi na 1. redni seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide. Diskusija na tem področju je vedno pestra in tudi vsebinsko dokaj bogata. Tako je bilo tudi tokrat na seji odbora, kjer smo se člani poleg sprememb dopolnil dotaknili problematike razvejanosti delovanja humanitarnih in invalidskih organizacij, predvsem pa financiranja. Obširna razprava je potekala glede primernosti dane možnosti fundaciji, da lahko sredstva iz presežka prihodkov nad odhodki uporabi tudi za pridobitev delnic prirediteljev iger na srečo. Predstavniki fundacije, je pojasnil, da se določbe pravil o upravljanju fundacije nanašajo na ustanovitveno premoženje, pridobljeno ob ustanovitvi fundacije s prepovedjo, da se njegova vrednost ne sme zmanjšati. Naknadno pridobivanje in povečevanje ustanovitvenega kapitala in ureditev možnosti povečanja premoženja s pridobivanjem novih delnic je potrebna, saj fundacija nastopa kot lastnik in delničar v delniški družbi Loterije Slovenije. To ji tudi daje možnost povečanja materialne podlage za razporejanje sredstev invalidskim in humanitarnim organizacijam, hkrati pa možnost povečanja vpliva fundacije pri odločanju v organih prirediteljev iger na srečo. Ob morebitnih spremembah lastniških razmerij v delniških družbah pa to pomeni tudi okrepitev vloge fundacije pri zavarovanju aktualnih socialnih ciljev in javnih interesov na področju igralnštva.

Poslanska skupina SDS se strinja s sklepom, da Državni zbor Republike Slovenije daje soglasje k Spremembam in dopolnitvam Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, ki smo ga soglasno potrdili že na seji matičnega delovnega telesa.

Bom pa še kar o naslednji točki. Glavni poudarki sprememb dopolnil Pravil fundacije za sourejanje posebne večine za odločanje o najpomembnejših zadevah. Najpomembnejša sprememba pa je sprememba glede na spremembo zakona, ki po novem predvideva poklicno opravljanje te funkcije. V zvezi s tem se tudi dajanje soglasja Državnega zbora Republike Slovenije k imenovanju in razrešitvi direktorja, skladno z zakonom prenaša, na Vlado Republike Slovenije.

V Poslanski skupini SDS menimo, da so spremembe in dopolnitve pravil fundacije primerno urejene, skladno z zakonom. Menimo pa tudi, da bo fundacija v sodelovanju z akterji znala primerno razrešiti način financiranja humanitarnih in invalidskih organizacij.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vito Rožej, Poslanska skupina Zares. Prosim.

VITO ROŽEJ: Spoštovani prisotni, spoštovani predsednik Državnega zbora, še enkrat pozdravljeni! Tudi sam bom razpravljajal o obeh predloženih dokumentih, najprej o pravilnikih, potem pa o pravilih.

Oba navedena akta se nanašata na zakon, ki je bil spremenjen v prejšnjem letu in ki po mnenju Poslanske skupine Zares ni najboljši, tudi poslanci Zares prejšnjega sklica ga niso podprli. Ampak razumemo, da se morajo pač zakonski akti uskladiti z njim nadrejenim zakonom. Tako pravilnik kot pravila spreminjajo nekatere stvari, o katerih so že moji predhodniki govorili, ki so problematična, najbolj možnost povečevanja lastniškega deleža v Loteriji Slovenija. Sami nismo prepričani, da je to najboljša možnost, ne samo zaradi gospodarskih okoliščin, v katerih smo, ampak mislimo, da je osnovni namen fundacije razdeljevanje sredstev invalidskim in humanitarnim organizacijam. Skrb za to, kako bo ta denar v fundacijo prišel, pa ni glavna skrb te fundacije. Za to skrbi pač ta država. In ta država na boljši način, kot je zdaj poskrbela, bi najbrž težko. To dobro prakso nam priznavajo tudi druge invalidske in humanitarne organizacije po Evropi. Odreči se deležu koncesijske dajatve Loterije je veliko, ker več sredstev bi država težko prispevala. In kot je bilo že omenjeno, je taka naložba lahko tudi slaba naložba, ker je odvisno od situacije, kaj se z Loterijo zgodi, čeprav so to

načeloma gospodarske panoge, ki slabše, ko gre drugim gospodarskim panogam, bolj prosperirajo. Toliko, kar se tiče zagotavljanja sredstev. Ta skrb, da bi to pomenilo nek stalnejši vir za FIHO, je po našem mnenju odveč. Če se bo izkazalo, da je, skratka, Loterija premajhen vir za to, kar se rabi, bo Republika Slovenija na drug način poskrbela za svoje invalidske in humanitarne organizacije. Če pa tega ne bo mogla storiti, bo pa to najbrž zaradi tega, ker ne bo mogla poskrbeti še za kakšno drugo skupino, skratka, da ne bo šlo tako zelo slabo. Do takrat pa najbrž nobena skupina, ki pričakuje pomoč države, ne sme biti bolj enaka od drugih, saj kljub vsemu najbrž invalidske in humanitarne organizacije ne želijo biti država v državi, kar je pogosto slišati očitek tudi s strani nekaterih invalidskih organizacij in za kar v Poslanski skupini Zares upamo, da ni res. Čeprav določene spremembe teh pravil nas mogoče navajajo k drugačnemu mišljenju.

Pravilnik seveda uvaja več sredstev za delovanje same fundacije, za profesionalizacijo funkcije direktorja, kar samo po sebi ni sporno, če seveda pomeni boljše storitev. Po drugi strani pa bi dodal še eno mnenje, zakaj se nam ta zakon, na katerem temeljijo spremembe pravil in pravilnika, ne zdi najboljši. Mi smo tukaj v Državnem zboru in dajemo soglasje k pravilom in k pravilniku FIHA. Po drugi strani pa soglasje k imenovanju direktorja daje Vlade Republike Slovenije. Pred spremembo zakona je to počel Državni zbor. Če bi hoteli biti dosledni, bi bilo najbrž dobro vse te pristojnosti predati zgolj in samo Vladi ali zgolj in samo Državnemu zboru. Tukaj mislim, da vse stvari niso bile najbolje domišljene in dorečene. Ena od sprememb v pravilih tudi daje precej veliko vlogo nacionalnemu svetu invalidskih organizacij namesto invalidskim organizacijam, ki delujejo na državni ravni, tako kot je do sedaj bila zapisana dikcija, kar seveda po svoje potrjuje bojazen pred državo v državi in omogoča večjo možnost zlorab.

Zaradi vseh navedenih pomislekov v Poslanski skupini Zares nismo enotni glede tega kako ravnati ob glasovanju o teh dveh dokumentih, zato bomo poslanci in poslanka Poslanske skupine Zares v tem primeru pač glasovali po svoji vesti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa o soglasju k spremembam in dopolnitvam pravilnika bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v četrtek, 29. januarja 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA** - to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEBAM IN DOPOLNITVAM PRAVIL FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE INVALIDSKIH IN HUMANITARNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI**. Spremembe in dopolnitve pravil Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji je v obravnavo zboru predložila Fundacija za financiranje in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji. Spremembe in dopolnitve pravil je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo in pripravil predlog sklepa o soglasju. Besedo dajem predsednici dr. Andreji Črnak Meglič za dopolnilno predstavitev predloga sklepa.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa še enkrat. Dovolite, da vam na kratko predstavim tudi poročilo k spremembam in dopolnitvam pravil fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na drugi redni seji 14. 1. 2009 ponovno obravnaval spremembe in dopolnitve pravil FIHO, ki jih je na podlagi 11. člene Zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije in 13. člena Odloka ustanovitve FIHO v soglasje Državnemu zboru predložila Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, predstavnica Zakonodajno-pravne službe in predstavnik Državnega sveta. Svet FIHO je 16. 6. 2008 sprejel spremembe in dopolnitve Pravil FIHO, 19. 12. 2008 pa dopolnitve v skladu s sprejetimi sklepi na prvi redni seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide. Zakonodajno-pravna služba na navedeno besedilo ni imela pripomb, kar izhaja iz mnenje z dne 29. 12. 2008. Odbor je obravnavo in razpravo o obeh aktih fundacije združil, razprava pa je razvidna tudi s poročila k spremembam in dopolnitvam Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev FIHO, ki smo jo pripravili v prejšnji točki.

Potekala je precej obširna razprava, člani odbora pa so bili soglasni, da je treba to področje celovito urediti, zagotoviti transparentnost razdeljevanja porabe sredstev. Strinjali so se tudi, da predlagane spremembe aktov fundacije v večji meri sledijo že sprejetemu zakonu, zato je večina članov odbora tudi menila, da odbor spremembe aktov fundacije predlaga Državnemu zboru v soglasje.

Predlog sklepa o soglasju k Spremembam in dopolnitvam pravil je bil sprejet soglasno s trinajstimi glasovi za in nobenim glasom proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč. Besedo ima gospod Ljubo Germič, v imenu poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

LJUBO GERMIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa gospod predsednik. Spoštovani predstavniki fundacije, kolegice in kolegi.

Na matičnem delovnem telesu smo v imenu Poslanskega kluba LDS izražali pomisleke k predlaganim spremembam dveh dokumentov, torej Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev in Pravil fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij. Seveda spremembe so nujna posledica spremembe zakona, ki smo ga sprejeli v lanskem letu. Ampak tukaj bi želel ponovno poudariti, da smo takrat v Liberalni demokraciji Slovenije jasno povedali, da gre za slabe spremembe zakona in da je bilo to tudi razvidno iz same obrazložitve besedila kot pa potem navedenih sprememb. Ključna ideja je bila ta, da je bilo treba zamenjati strukturo sveta v fundacijah, tako Fiha kot Fundacije za šport, in postaviti postopke za ponovno imenovanje direktorjev. Vse ostalo so bili dodatki v vsebini, ki pa so pravzaprav zakon naredili slabši, kot je bil prej. Če sledimo točki, ki jo predpisuje zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, seveda je nujno, da se tudi ostali akti, torej akti kot posledica zakona, spremenijo in uskladijo z zakonom. Spremembe pravil fundacij za financiranje gredo v dveh smereh. Prva smer je ta, da se spremembe dejansko usklajujejo z zakonom. V okviru pravil pa se spreminjajo tudi člani, ki jih sprememba zakona v lanskem letu ne narekuje. Po našem mnenju jo ključna ta sprememba, ki jo zakon ne narekuje, možnost, da bo fundacija vplivala na lastniško razmerje v Loteriji Slovenije z namenom, da z odkupom delnic poveča svoj lastniški delež. Tukaj pa imamo v Liberalni demokraciji Slovenije velike pomisleke. Prepričani smo, in če smo spremljali prej tudi poročilo varuhinje človekovih pravic in ko smo govorili o diskriminaciji, smo imeli veliko slišati tudi pri diskriminaciji invalidov. Kar pomeni, da v Sloveniji razmere niso tako urejene, da bi si lahko danes privoščili, da bomo delali zaloge, rezerve sredstev, da bomo povečevali lastniški delež v Loteriji Slovenije. Če je to problem, potem je potrebno iskati dodatne rešitve, drugačne oblike, ki bi lahko povečale ta lastniški delež. Nikakor pa ne pristajamo

na način, da ob opozorilih vrste invalidskih in humanitarnih organizacij, da jim primanjkuje sredstev za svoje delovanje, pristajamo na to, da ne bomo razdelili sredstev in da bomo iz presežkov to namenjali ne delovanju invalidskih in humanitarnih organizacij, temveč spremembi lastninskih deležev Loterije.

Danes je bila tukaj že vrsto pomislekov da ni nujno, da bo ta naložba ravno dobra. Torej ni nujno. Mi vemo, da je s spremembo padcev tečajev na borzi pravzaprav prišlo do šokov lastnikov določenih vrednostnih papirjev. In to se lahko zgodi tudi danes tudi ob najboljši volji, da bomo želeli dolgoročno, kar se pa v Liberalni demokraciji Slovenije strinjamo, treba je dolgoročno zagotoviti stabilen finančni vir za delovanje invalidskih in humanitarnih organizacij.

Jaz sem prepričan, da ni tukaj v tej dvorani ne poslanke in ne poslanca, ki se ni na terenu srečal z vprašanji pomoči določenim invalidskim in humanitarnim organizacijam. In če danes ocenjujemo ob poročilu, da so socialne stiske zaradi slabe materialne osnove ljudi problem in da na ta način prihaja do izgube človekovega dostojanstva, v tem primeru nikakor ne morem pristati na to, da bomo sredstva, ki bi jih lahko plasirali v humanitarne organizacije, preusmerjali v spremembo lastniških deležev Loterije. To pač za nas ni sprejemljivo. In tudi, še enkrat poudarjam, ob dobrem namenu zagotavljanja stabilnega vira je po mojem rešitev slaba, kajti gre na račun tekočega delovanja posameznih invalidskih in humanitarnih organizacij. Zato menim, da bo treba v Državnem zboru zelo hitro premisliti o tem, kakšne so bile spremembe zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, da bomo poskušali odprta vprašanja, o katerih danes govorimo, urediti na način, ki ne bo šel na škodo invalidskih in humanitarnih organizacij.

Za mene pač to ni sprejemljivo, zato smo tudi na odboru, pa tudi danes v Liberalni demokraciji Slovenije izražamo te pomisleke. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin.

O Predlogu sklepa o soglasju k Spremembam in dopolnitvam Pravil bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločali v četrtek, 29. januarja 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEMBAM IN DOPOLNITVAM PRAVIL FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI.**

Spremembe in dopolnitve pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji je v obravnavo zboru predložila Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji. Spremembe in dopolnitve pravil je obravnaval Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino kot matično delovno telo in pripravil predlog sklepa o soglasju. Besedo dajem predsednici mag. Majdi Potrata za dopolnilno predstavitev predloga sklepa. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, poslanke in poslanci! Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino je na 1. redni seji 15. januarja 2009 obravnaval spremembe in dopolnitve pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji. Te je na podlagi 11. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije in 23. člena Odloka o ustanovitvi Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji v soglasje Državnemu zboru predložila Fundacija za financiranje športnih organizacij. Svet Fundacije za financiranje športnih organizacij je 27. novembra 2008 sprejel spremembe in dopolnitve pravil fundacije. Na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe pa je direktor Fundacije 29. decembra poslal nadomestno besedilo, ki ni vsebovalo nobenih vsebinskih popravkov, ampak le popravke nomotehnične narave. Predloženega besedila pa v skladu z drugim odstavkom 11. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije ni potrdil svet fundacije, zato ga je potrdil šele na drugi korespondenčni seji 6. januarja letos. Potrjeno besedilo z dodatno obrazložitvijo je bilo kot celovito besedilo Državnemu zboru v soglasje posredovano 7. januarja.

Zakonodajno-pravna služba v svojem mnenju z datumom 13. januar 2009 na navedeni akt ni imela pripomb, je pa njena predstavica na seji ustno opozorila, da gre pri višini sejnin, določenih v 6. členu novele pravil, za vprašanje njihove primernost. Predstavnik predlagatelja je v uvodni obrazložitvi poudaril, da je svet Fundacije za šport sprejel le najnujnejše popravke pravil, ki izhajajo iz določb Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, in prosil za čimprejšnje soglasje k pravilom. V razpravi, ki je potekala predvsem glede primernosti višine sejnine članov sveta za udeležbo na sejah sveta in strokovnih komisijah, so člani odbora izrazili precej pomislekov in vprašanj. Nekateri so menili, da je v sedanjem času finančnih in gospodarskih razmer nadomestilo v višini 12% minimalne bruto plače za sejnine previsoko in bi se zanje lahko določil tudi manjši odstotek. Drugi razpravljavci so menili obratno, da je glede

na zahtevnost dela to ustrezna, če ne celo prenizka, sejnina. Nekaj pomislekov je bilo s strani članov odbora namenjenih tudi zahtevani visokošolski izobrazbi za direktorja Fundacije ter neuskklajenosti odloka o ustanovitvi Fundacije za šport z Zakonom o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Prav v zvezi s tem je odbor soglasno sprejel sklep, da predlaga Vladi naj čim prej pripravi in predloži Državnemu zboru v obravnavo in sprejem novelo odloka o ustanoviti Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, ki bo usklajen z Zakonom o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Ta sklep bo posredovan fundaciji za šport in Vladi. Po opravljeni razpravi je odbor z devetimi glasovi za in tremi proti sprejel sklep, s katerim predlaga Državnemu zboru, da da soglasje k Spremembam in dopolnitvam Pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji. Predlog sklepa je sestavni del tega poročila.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade dr. Igorju Lukšiču ministru za šolstvo in šport.

Prosim.

DR. IGOR LUKŠIČ: Predsednik, hvala za besedo. Spoštovani zbor...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani gospod minister, za govornico.

DR. IGOR LUKŠIČ: Pardon.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ja. Prosim.

DR. IGOR LUKŠIČ: To ni bilo predvideno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Vedno je enkrat prvič.

DR. IGOR LUKŠIČ: Hvala za besedo. Častiti zbor.

Rad bi samo povedal, da je Vlada dala na Predlog sprememb in dopolnitev Pravil Fundacije 12 pripomb. Ugotavljamo, da nobena od teh ni bila upoštevana. Predsednica je omenjala predvsem dve, o katerih je tekla diskusija. Ravno na ti dve pa bi rad opozoril.

Gre za predlog, da se sejnina članov zaračunava v višini ene dvanajstine minimalne bruto plače v Republiki Sloveniji, kar znese 70 evrov. Mi smo pri tem upoštevali nek kriterij, ki velja za sejnine, recimo najvišjega strokovnega organa, to

je Strokovni svet za šport Vlade Republike Slovenije, kjer je sejnina v znesku ene dnevnice, kar zneso 21 in še nekaj evrov. Se pravi 3-krat več. To je tisto, kar nas je zmotilo in se nam je tudi zdelo potrebno, da zbor o tem stališču obvestimo.

Naslednja zadeva, o kateri je tudi tekla razprava na odboru, je predpisana izobrazba za direktorja, kjer piše, da ima direktor visoko izobrazbo. Visoka izobrazba je nekaj, kar počasi izginja iz rabe. Vmes smo sprejeli spremembe Zakona o visokem šolstvu, kjer imamo prvo, drugo, tretjo bolonjsko stopnjo. Po našem mnenju bi bilo treba v tem pravilniku oziroma teh pravilih fundacije upoštevati tudi to zakonodajo.

Zato mislim, da bi bilo prav, da zbor razmisli o teh dveh ključnih pripombah, če zanemarimo še vseh ostalih deset. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod minister. Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin. Besedo ima gospod Janez Ribič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik Državnega zbora, lepo pozdravljen gospod minister. Spoštovani poslanke in poslanci, lep pozdrav!

Mnenje Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke o spremembah in dopolnitvah pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji je sledeče.

Loterija Slovenija se je lastninsko preoblikovala leta 1998. Od takrat dalje je v 40% lasti Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in v 10% lasti Fundacije za financiranje športnih organizacij. Lastnika sta tudi Kad, 25%, in pa Sod, 15%. Iz naslova prirejanja klasičnih iger na srečo je bilo v letu 2007 realiziranih 89,5 milijonov evrov prometa. Uporabnikom koncesijskih dajatev, to je Fundaciji za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacije ter Fundaciji za financiranje športnih organizacij pa je bilo namenjenih 18,7 milijona evrov, kar predstavlja kar 85% vseh koncesijskih dajatev, ki jih prejmeta obe fundaciji. Že omenjeni fundaciji sta bili ustanovljeni z namenom uresničevanja javnega interesa oziroma financiranja invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij. Ker pa so sredstva na teh področjih zelo velika, prihaja do mnogih nasprotujočih si interesov in bojazni glede vplivov na razdeljevanje. Leta 2007 je Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke podprla spremembe in dopolnitve Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, ki je določil bolj uravnoteženo sestavo sveta

Fundacije za šport, profesionalizacijo delovnega mesta direktorja fundacije in dvotretjinsko večino pri odločanju o delitvi sredstev.

Poslanci Slovenske ljudske stranke so torej podprli spremembo, da po novem direktor fundacije opravlja svojo funkcijo poklicno, da traja mandat pet let in da je lahko imenovan največ dvakrat zaporedoma. Pri teh spremembah in dopolnitvah pravil fundacije gre torej le za uskladitev z Zakonom o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, ki določa, da morajo biti splošni pravni akti fundacije usklajeni z določbami tega zakona v roku enega leta po uveljavitvi tega zakona.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo zaradi navedenega podprli spremembe in dopolnitve pravil oziroma podpiramo, da Državni zbor da soglasje k tem spremembam in dopolnitvam pravil.

Ker pa se je na matičnem odboru razvila debata tudi o sejninah funkcionarja fundacije, naj pripomnim, da bi bilo po našem mnenju prav, da so sejnine sorazmerne z odgovornostjo, delom, časom in strokovnostjo funkcionarjev. Po zagotovilih direktorja fundacije naj bi bila sedanja sejnina okoli 70 evrov bruto, primerna glede na odgovorno delo, ki ga morajo funkcionarji opraviti v zvezi z delitvijo sredstev športnim organizacijam. Glede na višino sejnine, menim, da na tem mestu ni potrebno neko demagoško polemiziranje v stilu, kdo si bo sam plačal kavo ali kosilo. Se pa strinjamo tudi s predlogom Odbora za kulturo, šolstvo, šport in mladino, da naj Vlada čim prej pripravi in predloži Državnemu zboru v obravnavo in sprejem novelo odloka o ustanovitvi Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, ki bo usklajen z zakonom o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Majda Potrata v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala. Spremembe in dopolnitve pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij so prišle v Državni zbor z manjšim časovnim zamikom za spremembami pravil FIHA. In podobno kot so na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide imeli najprej kar precej pomislekov k pravilniku in pravilom in pozvali FIHO, da pripombe upošteva, smo tudi v Poslanski skupini SD vedeli za to, da so pravila v posameznih elementih neuskaljena z Zakonom o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Vendar dejstvo je, da odbor ne more vsebinsko posegati in uveljavljati predlaganih sprememb k pravilom. Ima edino

možnost pravila sprejeti, ali pravila zavrniti. Glasovanje na odboru se je izteklo tako, da so pravila z 9 glasovi za in 3 glasovi proti dobila podporo. Mislimo pa Socialni demokrati, da je odlok o ustanovitvi Fundacije za šport potreben preoblikovanja. To pa smo na odboru naložili Vladi, ker je ona pristojna za pripravo takega predloga sprememb in dopolnil. Menimo namreč, da v času, ko je bil odlok o ustanovitvi sprejet, do zdaj, da so se okoliščine že toliko spremenile, da je odlok v resnici potreben sprememb. Drugo vprašanje pa je, kakšne spremembe je doživljal zakon o Loteriji Slovenije in kako bo mogoče to usklajevanje izpeljati, ker je treba uskladiti spremembe usklajeno med Fihom in med športno fundacijo. Dela bo torej kar nekaj, da bodo ta pravila usklajena z zakonskim besedilom. Zavedamo pa se, kot rečeno, da je tako, da bi ta hip zavrnitev pravil pomenila, da je postopek v Državnem zboru končan, ker, poudarjam, odbor ni imel možnosti amandmiranja pravil in tudi Državni zbor tega ne more storiti. Gre po principu: vzemi ali pusti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rudolf Petan v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Gospod minister, spoštovani! Osnovni razlog za noveliranje pravil fundacije ali pa podlaga za noveliranje fundacije, financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, je 9. člen Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, sprejet konec leta 2007. V zakonu je določeno, da morajo biti pravni akti fundacije usklajeni z določbami tega zakona. Rok za uskladitev je eno leto po uveljavitvi zakona. Fundacija je v bistvu že zamudila rok, ko je 6. januarja 2008 na korespondenčni seji, se pravi njen organ, svet fundacije, sprejela novo besedilo, ki je predmet sprejema ali obravnave na današnji seji.

Spremembe in dopolnitve pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji pa se nanašajo na sestavo, imenovanje in razrešitev sveta fundacije, odločanje fundacije o finančnem računu, zaključnem računu in pravilnik o pogojih, merilih in postopkih za razdelitev sredstev fundacije, uvedbi poklicne funkcije direktorja fundacije in pa dolžino mandata v.d. direktorja. Državni zbor je dolžan dati soglasje ali pa tudi ne, to se pravi, da ga zavrne, ne more pa vplivati na predloženo vsebino s strani sveta Fundacije za šport. To se pravi, ne more je spreminjati torej

je nemogoče vlagati in sprejemati amandmaje. Lahko pa zavrnamo celotno spremembo pravil.

Zakon govori tudi o možnosti izplačevanja sejnin članov sveta. O tem govori 6. člen, ki določa 12% minimalne plače v Republiki Sloveniji. Pri tem je treba poudariti, da 5. člen zakona govori, da imajo člani sveta in strokovnih komisij pravico do povračila stroškov v zvezi s službenimi potovanji, se pravi, dnevnice, dejanski stroški prevoza in stroški prenočevanja. Razprava na matičnem odboru je pokazala, da sta največ vprašanj v razpravi povzročila 6. člen in deloma 5. člen, torej sejnine in ostala nadomestila. Smo v času, ko Vlada Republike Slovenije pripravlja in tudi predstavlja varčevalne ukrepe. Nekateri vladni ukrepi so res simbolični, vendar gre za vzorec obnašanja. Nekateri vladni ukrepi gredo ravno v smer zmanjševanja sejnin in ostalih stroškov. V tem primeru pa nič o varčevanju. Slovenska demokratska stranka ne sprejema argumenta, izrečenega na seji matičnega odbora, da si člani sveta zaslužijo takšno sejnino, ker odločajo o delitvi nekaj milijonov evrov na leto za področje športa. Vlada odloča o delitvi nekaj milijard evrov na leto za vsa področja. Po tej logiki Vlada sploh ne bi smela varčevati pri sebi. Razlika v odgovornosti je tisočkratna v korist Vlade. Lahko rečem, da so argumenti vladnih poslancev, predstavljeni na matičnem odboru, na trhlih nogah. V Slovenski demokratski stranki povsem soglašamo z mnenjem Vlade o omenjeni tematiki. Pa mi dovolite, da povem, kaj je bilo zapisano na spletni strani Vlade 15.1.2009, se pravi, isti dan, ko smo imeli tudi sejo odbora, s tem da smo imeli sejo odbora kasneje. Citiram: "Vlada ugotavlja, da odlok o ustanovitvi Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji ni usklajen z Zakonom o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, zato Državnemu zboru Republike Slovenije predlaga, da predhodno pred obravnavo sprememb in dopolnitev pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v RS uskladi določbe odloka o ustanovitvi Fundacije za financiranje športa z določbami Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije, saj so pravila Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji sprejete na podlagi zakona in odloka kot hierarhično višjih pravnih aktov. Vlada ima tudi pripombe na predlog sprememb in dopolnitev pravil fundacije, ki jih je Svet Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji sprejela na svoji 8. seji 27.11.2008 in jih je fundacija predložila Državnemu zboru." To se pravi, da so pomisleki, ki smo jih imeli v SDS, povsem upravičeni, da Vlada misli popolnoma enako. Sprašujem pa se, zakaj na sejo nismo dobili mnenja Vlade, ki je o tem

razpravljala že prej, da smo to morali najti na spletni strani Vlade.

Zato v SDS podpiramo stališče Vlade, da je pred pravili treba uskladiti tudi odlok in ponovno proučiti vsebino 6. člena o sejninah. V SDS ne bomo podprli in bomo glasovali proti, tako kot smo tudi na odboru. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vito Rožej, Poslanska skupina Zares. Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani prisotni! Ponovno smo pred podobno materijo kot že pri prejšnjih dveh točkah dnevnega reda. Situacija je precej podobna, izhaja iz istega spremenjenega zakona, s tem da se pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij na prvi pogled zdijo drugačna, mogoče manj problematična in sporna, kot so prej omenjena pravila fundacije FIHO. V športni javnosti je ravno tako kot pri invalidskih in humanitarnih organizacijah veliko interesentov, veliko različnih interesov, zato smo lahko veseli, kadar se le-ti uskladijo, čeprav v tem primeru, slišali smo že od predhodnikov, žal ta klopčič, ki se je začel zapletati leto dni nazaj s spremembo Zakona o lastninskem preoblikovanju loterije, ni nič manj razpleten, kot je bil takrat pred enim letom. Škoda, da vsaj recimo hierarhično naslednjega akta, to je odloka o ustanovitvi Vlade Republike Slovenije, mi je čisto vseeno katera, zdajšnja ali prejšnja, ni spremenila že kakšen teden, mesec pred tem končnim rokom enega leta, ker potem bi tudi ta sprejemanja pravil bila za nas nekoliko lažja. Pa dobro, mene sama ta uskladitev ali neusklajenost pravil z odlokom ne moti toliko, če so pravila usklajena s hierarhično višjim aktom, to je zakon. Se pa strijam tudi s kakšnimi predgovorniki, da bi mogoče bila tudi debata na odboru drugačna, če bi vsa vpletena mnenja, predvsem mnenja Vlade, nam bila dosti jasno pojasnjena in dokazana. Mislim, da člani odbora nismo s svojo razpravo in z glasovanjem želeli ovirati delovanja fundacije in smo zaradi tega ta pravila na odboru tudi potrdili v dobri veri, da s tem pomagamo k boljšemu funkcioniranju fundacije in s tem tudi lažjemu funkcioniranju slovenskega športa.

Kar se tiče dveh problematiziranih pripomb, ena je o zahtevani izobrazbi direktorja in druga glede sejnin, bi rekel sledeče. Najbrž bi bil kakšen drug izraz boljši, točnejši. Žal člani odbora, niti člani Državnega zbora nimamo možnosti amandmirati teh pravil. Tukaj so in takšna so, kot so. Jaz osebno sicer lahko razumem to primerjavo gospoda ministra, ki se je dotikala sejnin, da se zdijo te sejnine,

ki znašajo 12% minimalne bruto plače oziroma 70 evrov bruto, višje kot so nekatere druge sejnine v primerljivih organih. Težko pa bi rekel, da so visoke. Pri tej oceni vztrajam še naprej.

V Poslanski skupini Zares smo pred to plenarno razpravo nameravali ta pravila Fundacije za šport podpreti, kot smo to naredili tudi na odboru. Po tukaj slišanih mnenjih in mnenju Vlade bomo o tej podpori še enkrat premislili.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

Prosim.

ANTON URH: Spoštovani gospod predsednik! Spoštovani gospod minister!

V Poslanski skupini DeSUS podpiramo sklep, ki ga je Odbor za kulturo, šolstvo, šport in mladino sprejel na 1. redni seji, v katerem predlaga Vladi, da čim prej pripravi in predloži Državnemu zboru v obravnavo in sprejem novelo odloka o ustanovitvi Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, ki bo usklajen z Zakonom o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Hkrati pa podpiramo mnenje Vlade, da bi bilo treba vsebino akta, ki je pred nami, prav tako uskladiti z določbami Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Žal pa je Vlada svoje pripombe glede sprememb in dopolnil pravil sprejela šele na dan, ko se je odbor Državnega zbora že sestal in zato ni bil pravočasno seznanjen z njenim mnenjem. Prepričani smo, če bil odbor seznanjen z mnenjem Vlade, sklep o podpori spremembam in dopolnitvam pravil fundacije ne bi bil sprejet. Pri tem moramo opozoriti, da je Fundacija za šport po naši oceni ne dovolj premišljeno pristopila k spremembam akta, ki je pred nami, saj je imela leto dni časa, da te spremembe pripravi. Ulovila pa je zadnji rok in predlog akta na hitro poslala v Državni zbor komaj teden dni pred obravnavo na odboru.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. O Predlogu sklepa o soglasju k Spremembam in dopolnitvam Pravil bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v četrtek 29. januarja 2009 v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na obravnavo **PREDLOGA SKLEPA O SOGLASJU K STATUTU SLOVENSKEGA INŠTITUTA ZA REVIZIJO**.

Statut Slovenskega inštituta za revizijo je v obravnavo Državnemu zboru predložil Slovenski inštitut za revizijo.

Statut je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo in pripravil predlog sklepa o soglasju.

Besedo dajem podpredsedniku mag. Radovanu Žerjavu za dopolnilo predstavitev predloga sklepa.

Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Odbor za finance in monetarno politiko je na 2. seji 13. 1. 2009 kot matično delovno telo obravnaval statut Slovenskega inštituta za revizijo, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložil inštitut. Statut je svet inštituta sprejel na seji 24. 12. 2008 in z njim nadomestil prvotno besedilo statuta z dne 5. 11. 2008. Odbor je prvotno besedilo statuta obravnaval na prvi seji 11. 12. 2008.

Zaradi mnenja Zakonodajno-pravne službe, ki je ob preučitvi določb statuta oblikovala vsebinske in nomotehnične pripombe k posameznim členom statuta, je odbor sprejel sklep, s katerimi je inštitutu predlagal, da sprejme novo besedilo statuta in ga ponovno pošlje v soglasje Državnemu zboru. Podrobnejša razprava odbora ob prvotnem besedilu statuta inštituta je razvidna iz poročila odbora z dne 11. 12. 2008. Obravnavi novega besedila statuta na seji odbora so prisostvovalе predstavnice in predstavniki inštituta, Ministrstva za finance in Zakonodajno-pravne službe. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predloženi statut preučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom, zlasti z Zakonom o revidiranju, in z zakonodajno-tehničnega vidika. Služba k predloženemu besedilu statuta, pripravljenemu na podlagi pripomb službe, podanih k prvotnemu besedilu statuta ni imela pripomb.

Odbor je kot matično delovno telo to točko obravnaval na podlagi 112. in 169.a člena Poslovnika Državnika zbora. Državni zbor namreč soglasje k statutu Slovenskega inštituta za revizijo izreče s sklepom, in sicer po poslovniško predpisanem postopku za sprejem takšnega sklepa kot akta Državnega zbora. Minister za finance je v okviru predstavitve stališča ministrstva ob predloženem statutu poudaril, da tako kot prejšnje tudi novo besedilo statuta ni bilo posredovano v mnenje ministrstvu, saj je inštitut neodvisen, zato tudi ministrstvo ni podalo svojih pripomb.

Ker Zakonodajno-pravna služba ni imela pripomb k novemu besedilu statuta inštituta, o nekaterih vsebinskih vprašanjih pa je odbor razpravljajal že v okviru obravnave prvotnega besedila statuta, je odbor v okviru obravnave novega besedila statuta brez razprave soglasno sprejel naslednji sklep: "Odbor za finance in monetarno politiko predlaga Državnemu zboru, da sprejme sklep o soglasju k statutu Slovenskega inštituta za revizijo, z dne 14. 12. 2008." Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin. Besedo ima gospa Renata Brunskole v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

RENATA BRUNSKOLEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, spoštovane kolegice in kolegi! Lepo pozdravljeni! Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. V kratki uvodni obrazložitvi predloženega statuta je direktor inštituta poudaril, da je besedilo statuta usklajeno z novim zakonom o revidiranju. Sicer pa gre za praktično enake določbe, kot jih je vseboval prejšnji statut inštituta, ki je bil sprejet v letu 2001, vključno z določbami o notranji organiziranosti inštituta.

Kot je bilo že prej povedano s strani podpredsednika Odbora za finance, je bilo odboru posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predloženi statut proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom, zlasti Zakonom o revidiranju in z zakonodajno tehničnega vidika. Seveda služba k predloženemu besedilu statuta, pripravljene na podlagi pripomb službe, ki so normotehnične narave podani k prvotnemu besedilu statuta, nima pripomb. Minister za finance dr. Franc Križanič je tudi v okviru predstavitve stališča ministrstva o predloženem statutu poudaril, da besedilo statuta sicer ni bilo posredovano v mnenju ministrstvo, saj je inštitut neodvisen. Zato tudi ministrstvo ni oblikovalo svojih pripomb. Načeloma pa ministrstvo tudi nima pripomb glede organiziranosti inštituta in minister je opozoril še na dejstvo, da bo v kratkem ustanovljena agencija za javni nadzor nad revidiranjem, ki bo inštitutu nadrejena inštitucija.

Odbor je kot matično delovno telo to točko obravnaval na podlagi 112. in 169.a člena Poslovnika Državnega zbora, saj Državni zbor, kot vemo, daje soglasje k statutu Slovenskega inštituta za revizijo in izreče s sklepom, in sicer po poslovniško predpisanem postopku za sprejem takšnega sklepa kot akta Državnega zbora. Ker tudi Zakonodajno-pravna služba nima pripomb k novemu besedilu statuta inštituta, o nekaterih

vsebinskih vprašanjih pa smo na odboru razpravljali že v okviru obravnave prvotnega besedila statuta, je tudi odbor z deset za in nič proti sprejel sklep, da predlaga Državnemu zboru sprejem. Tudi stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov je pozitivno, torej podprli bomo predlagani statut Inštituta za revizijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zvonko Černač v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

ZVONKO ČERNAČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovane kolegice in kolegi!

Zakon o revidiranju, ki je bil sprejet v preteklem letu, določa, da podrobnejšo organizacijo poslovanja in naloge Slovenskega inštituta za revizijo ureja statut, ki mu podati soglasje Državni zbor. Zakon tudi določa, da stopi statut v veljavo po tistem, ko k njemu poda soglasje Državni zbor Republike Slovenije.

Statut slovenskega inštituta za revizijo je usklajen z določbami novega zakona. Slovenski inštitut za revizijo je bil sicer ustanovljen 1. januarja 1994 leta na podlagi Zakona o revidiranju, ki je bil sprejet julija 1993. Inštitut je pravna oseba zasebnega prava. Ustanovljen je kot zavod na podlagi določb Zakona o zavodih. Po vsebini je inštitut neprofitna pravna oseba, ki opravlja naloge, povezane z revidiranjem. Med drugim določa strokovna znanja in izkušnje za opravljanje nalog revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, organizira strokovna izobraževanja za pridobivanje licenc revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti odloča o izdaji in odvzemu dovoljenj za opravljanje storitev revidiranja ter vodi registre pooblaščenih revizorjev in ocenjevalcev ter oseb, ki so dobile strokovne nazive, ki jih podeljuje inštitut, ter opravlja druge naloge, določene z zakonom in statutom.

Letno poročilo o delu Slovenskega inštituta za revizijo obravnava Državni zbor oziroma pristojni odbor, pristojbine oziroma tarifo za opravljanje storitev pa potrjuje Vlada Republike Slovenije.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podpiramo soglasje k statutu Slovenskega inštituta za revizijo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Gospod predsednik, kolegice in kolegi.

Tudi Poslanska skupina DeSUS ima svoje stališče v zvezi s predlogom o sklepu o soglasju k statutu Slovenskega inštituta za revizijo. V lanskem letu sprejeti Zakon o revidiranju v 10. členu določa, da mora inštitut v roku šestih mesecih predložiti osnutek svojega statuta, ki določa podrobnejša navodila za organizacijo in poslovanje. To je inštitut tudi naredil. Na prvotno besedilo je bilo danih nekaj pripomb takšne narave, da je bilo potrebno oblikovati novo besedilo. Je pa sedaj predlagana vsebina sprejemljiva in skladna z Zakonom o revidiranju. Zato bomo poslanci Poslanske skupine DeSUS ta statut podprli oziroma dali pozitivno mnenje. Ocenjujemo, da je inštitut kot strokovna organizacija, ne zgolj revidiranja temveč tudi računovodstva, poslovnih financ, davčnega svetovanja, ocenjevanja vrednosti podjetij, nepremičnin in premičnin, pripravil ustrezen akt, saj ne gre zgolj za pravno in formalno prilagoditev veljavni zakonodaji, temveč tudi za ustrezno umestitev pravil sodobnega delovanja revizijske stroke, predvsem kar se tiče načina, oblike, metode in delovanja inštituta. Obravnavani inštitut vsekakor predstavlja podlago za nadaljnje delovanje Slovenskega inštituta za revizijo, ki je začel praktično iz nič, na samem začetku, in je vzpostavil temeljito infrastrukturo za sodobno delovanje revizijske stroke v Sloveniji, poskrbel je za hiter razvoj teorije in prakse revidiranja ter prispeval pomemben delež k prepoznavnosti in uveljaviti revizijske stroke v javnosti.

Poslanci Poslanske skupine DeSUS smatramo, da je predlagani statut dopolnjen in bo tudi v bodoče predstavljal dobro podlago in pogoje za uspešno Slovenskega inštituta za revizijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin.

Predlogu sklepa o soglasju k Statutu bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločali v četrtek, 29. januarja 2009, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali jutri, v sredo 28. januarja, ob 10. uri. Lep pozdrav in lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 27. JANUAR 2009 OB 18.30 IN SE JE NADALJEVALA 28. JANUARJA 2009 OB 10.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje.

Pričenjam z nadaljevanjem 2. seje Državnega zбора.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Cveta Zalokar Oražem, Jakob Presečnik, Lojze Posedel in dr. Peter Verlič do 15. ure.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. V zvezi s predlogom zakona je skupina desetih poslank in poslancev s prvopodpisanim Bojanom Kontičem zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Besedo dajem predstavniku Vlado za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Besedo ima dr. Franc Križanič, minister za finance.

Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani predsednik Državnega zbora.

Dovolite mi, da na kratko predstavim pogloblitve rešitve Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu.

Bistveni namen Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu je implementirati določbe Direktive 2007/44 Evropskega sveta in Parlamenta o spremembah Direktive Sveta 92/49 Evropske gospodarske skupnosti in direktiv 2002/83 Evropske skupnosti, 2004/39 Evropske skupnosti, 2005/68 Evropske skupnosti in 2006/48 Evropske skupnosti glede postopkovnih pravil in ocenjevalnih meril za skrbno oceno pri pridobitvah in zvišanju deležev v finančnem sektorju. Ta direktiva je stopila v veljavo septembra 2007 in jo Slovenija mora implementirati do 21. marca 2009. Gre za modernizacijo pristopa pri regulaciji zavarovalniškega sektorja. Bistveno pri tej direktivi je načelo varnega, skrbnega in preglednega poslovanja zavarovalnice in pozavarovalnic, kar je tesno povezano z načelom skrbnega in učinkovitega nadzora, ki zahteva, da se tudi pri izdaji dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža, to je deleža nad 10%, in potem višjega, 20, 30 in 50, upoštevajo pravila o zagotavljanju poslovanja zavarovalnic v skladu s pravili obvladovanja tveganj, pravili varnega in skrbnega poslovanja in drugimi pravili poslovanja.

Glede postopka za odobritev pridobitve kvalificiranega deleža, odobritev daje Agencija za zavarovalni nadzor, je treba omeniti načelo preglednosti, ki zahteva, da se zagotovi jasen in pregleden postopek odobritve, kakor tudi načelo

celovitosti, ki se uresničuje z opredelitvijo jasnih meril, na podlagi katerih pristojni nadzorni organ prouči primernost bodočega pridobitelja kvalificiranega deleža v finančni instituciji.

Velikega pomena je načelo pravne varnosti, ki zahteva, da rešitve pristojnih organov niso plod njihove arbitrarne presoje, temveč so določene in vnaprej opredeljene v zakonu, tako da prosilec za pridobitev dovoljenja, se pravi, kupec, ve, katere pogoje mora izpolniti za pridobitev dovoljenja oziroma da je obveščen o tem, katere dokumente in informacije mora predložiti kot dokaz svojih navedb. Načelo se uresničuje tudi z natančno opredelitvijo rokov, v katerih mora nadzorni organ odločiti o izdaji dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža.

Ob upoštevanju omenjenih načel predlog zakona določa jasno postavljeno časovnico ocenjevalnega postopka, jasno določene oziroma izrecno naštete razloge zavrnitve izdaje dovoljenja ter dodatne zahteve po sodelovanju nadzornih organov. S spremembami bo zagotovljena tudi večja preglednost postopka odobritve pridobitve kvalificiranega deleža.

Med drugimi novostmi, ki jih prinaša predlog zakona, ki niso povezane s prenosom omenjene direktive, bi izpostavili zlasti določitev možnosti za uvedbo enotirnega sistema upravljanja zavarovalnic, kot ga že poznajo preostali področni zakoni, ter uvedbo registra pooblaščenih aktuarjev. Nadalje se ustrezneje urejajo nekatere določbe zakona, ki urejajo zavarovalno posredovanje in zastopanje, tako da je jasneje določeno, kateri primeri so izvzeti iz obveznosti pridobitve dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja. Zvišujejo se tudi zneski zavarovalne vsote, zavarovanja poklicne odgovornosti zavarovalnih posrednikov, kar je posledica določitve Evropskega odbora za zavarovalništvo in poklicne pokojnine, dodaja pa se tudi določba o avtomatičnem zviševanju teh zneskov, ki jih objavi Vlada Republike Slovenije. Glede na to, da krizno premoženje zavarovalnic lahko predstavljajo naložbe na območju držav članic OECD ter da je lokalizacijo kriznega premoženja možna tudi na področju teh držav, se dopušča tudi možnost, da je presežek lastnih sredstev podružnice naložen tudi na območju drugih držav OECD.

Določba glede dovoljenja za ustanovitev podružnice tretje države se spreminja v tej smeri, da se odpravlja pogoj vzajemnosti za države članice OECD, saj je odprava takšne vzajemnosti pogoj za vstop Slovenije v OECD.

Spoštovane poslanke in poslanci! Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona podpre. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Rado Likar v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Pozdravljeni gospod minister, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Zavarovalništvo je za vsako državo pomembna storitvena dejavnost. To se med drugim izraža tudi v podrobnem zakonodajnem urejanju delovanja ponudnikov storitev, urejanju kapitalске ustreznosti zavarovalnic in posebej še urejenem nadzoru nad zavarovalnicami. V Poslanski skupini SDS menimo, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu, glede postopkovnih pravil in ocenjevalnih meril za skrbno oceno pri pridobitvah in zvišanju deležev v finančnem sektorju, primeren za nadaljnjo obravnavo. Sama sprememba zakona se nam ne zdi problematična, saj je potrebna zaradi uskladitve z evropsko direktivo, sprejete leta 2007 in ki določa, da jo morajo države članice prenesti v svoj pravni red do 21. marca 2009, kar pa ni storila še nobena od držav članic. Predlog uvaja zaprt sistem meril, na podlagi katerih se odločijo o primernosti ter ustreznosti pridobitelja kvalificiranega deleža. Opozarjamo na nekaj pomanjkljivosti, ki bi jih po našem mnenju bilo treba v proceduri sprejemanja zakona upoštevati oziroma nekatere pojme natančneje opredeliti. Na primer, v členu, ki določa način presoje primernosti bodočega kvalificiranega imetnika, je eno od meril tudi ugled bodočega kvalificiranega imetnika. Postavlja se vprašanja, kako se bo ocenjevalo ugled bodočega kvalificiranega imetnika, kakšna bodo merila za ocenjevanje ugleda.

Nadalje, jasneje bi bilo treba opredeliti tudi pojme povezanih oseb in pojem, kaj je to investicijsko podjetje. Ena od poglobitvenih rešitev predlog zakona je tudi ta, da daje možnost enotirnega sistema opravljanja, kot ga že poznajo preostali področni zakoni, kar je po našem mnenju dobro. Predvsem pozdravljamo rešitev, po kateri so naloge upravljanja in naloge nadzora v enotirnem sistemu bolj jasno določene oziroma razmejene.

Slovenska demokratska stranka bo, kot rečeno, glasovala za to, da je predlog primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Trofenik v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim v dvorani.

Spremembe zakona o zavarovalništvu se zanašajo na problem pridobitve kvalificiranega deleža, ki ga obstoječi zakon ureja v skladu s še veljavnimi evropskimi pravnimi akti, ki pa so premalo določeni in predstavljajo omejitveni faktor za razvoj financ in še posebej zavarovalništva.

S predlaganimi spremembami zakona se v slovenski pravni red prinaša Direktiva 2007/44, katere namen je vseevropska uskladitev postopkov odobritve, pridobitve kvalificiranega deleža v zavarovalnicah, pozavarovalnicah, kreditnih institucijah in investicijskih podjetjih. Omenjena direktiva je direktiva največje uskladitve, kar pomeni, da države članice ne smejo uzakoniti strožjih pravil, ki urejajo pridobitve kvalificiranega deleža.

Sprememba zakona bo poenotila merila in postopke pridobitve oziroma povečanje kvalificiranega deleža v zavarovalnicah in pozavarovalnicah, kar predstavlja dodatni ukrep za zmanjšanje administrativnih ovir. Predlagane spremembe zakona jasno določajo časovni potek ocenjevalnega postopka, ki je navzgor omejen, in sicer z največ 82 oziroma 92 dnevi, jasno določajo dopustne razloge zavrnitve izdaje dovoljenja in opredeljujejo dodatne zahteve po sodelovanju nadzornih organov. Sledeč načelom preglednosti, celovitosti, skrbnega in učinkovitega nadzora, pravne varnosti, javnosti, sorazmernosti in ločevanja med neposrednimi in portfelijskimi naložbami predlagane zakonske spremembe določajo zaprti seznam meril za proučitev vlog vlagateljev za povečanje kvalificiranega deleža, določitev najdaljšega obdobja za opredelitev dodatnih informacij za potrebe nadzornega organa, jasna določitev števila prekinitev ocenjevalnega obdobja, določitev najdaljšega ocenjevalnega obdobja za sprejem odločitve nadzornega organa, zagotovitev večje preglednosti postopka odobritve pridobitve kvalificiranega deleža in možnosti uvedbe enotirnega sistema upravljanja, kot je to opredeljeno v drugih področnih zakonih.

Predlagani zakon po oceni naše poslanske skupine predstavlja primerno osnovo za nadaljnjo obravnavo in ga bomo zaradi tega podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Rezman v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim,

VILI REZMAN: Hvala lepa. Lep pozdrav vsem želim tudi jaz. V uvodu povem, da bomo vladni predlog sprememb in dopolnitev zakona o zavarovalništvu v Poslanski skupini DeSUS podprli.

V glavnem se je ustvaril v javnosti vtis, ki morebiti ni najbolj natančen, da gre predvsem za zaostritev pogojev za pridobitev kvalificiranega deleža v prevzemništvu. Vendar gre po drugi plati, tako pač mi v DeSUS-u to ocenjujemo, tudi za zaostritev drugih pogojev in meril, ki bi lahko bili negativni, kar se tiče povečevanja koncentracije oziroma prevzemnih poslov. Gre predvsem za to, da se natančneje določajo in zaostrujejo tudi pogoji v postopku odobritve oziroma zavrnitve s strani ustreznega nadzornega organa pri prevzemnih poizkusih, pri poizkusih koncentracije kapitala.

O tem, da je treba temeljito razmisliti v zvezi s tem zakonom, najbrž ni nobenega dvoma, kajti gre za enega izmed stebrov finančnih inštitucij, finančne industrije, ki je tako rekoč med temeljnimi, ki zadeva po univerzalnosti skorajda vse - prav nihče se tako rekoč ne more od efektov te dejavnosti odtegniti - in ki seveda stremi tudi za tem, da bi okrepil svoj položaj, da bi imel lažje in boljše možnosti za nove produkte, za trdnost svojega poslovanja in seveda tudi za varnost tistih, ki so z njimi v kakršnih koli relacijah.

Tokratna novela, peta je sedaj že po vrsti, tudi to govori o potrebi moderniziranja tega sektorja, ni avtonomna v tem smislu, da bi sledila pa s tem kakšnim vzgibom iz našega notranjega gospodarskega življenja, ampak gre, kakor je bilo povedano, predvsem za prenos direktive. Pri tem je dobro povedati, da gre za maksimalno uskladitev in da je prostora za morebitne drugačne odločitve znotraj posamičnih nacionalnih držav malo oziroma nič. Torej, treba se je tej direktivi podrediti.

Ocena predlagateljev je, da so načela minimalne uskladitve bila preohlapna, da je zaradi tega regulativa preveč diverzificirana v različnih državah in da je zavoljo tega tudi prišlo do premalo teh aktivnosti, ki bi povečevale moč in koncentracijo zavarovalnic.

Nekateri izmed teh elementov so preprečevali hitrejši razvoj, večjo trdnost in večjo varnost v poslovanju na področju zavarovalništva. Potreba po poenotenju regulative je nesporna, potreba po koncentraciji je tudi ocenjena kot nesporna, potreba po upravljavski racionalizaciji z uvedbo enotirnega sistema je tudi izpostavljena, prav tako pa potreba po doslednem, natančnem, preglednem in v enotna merila zajetem nadzoru. Pričakovani učinki tega predloga zakona oziroma prenosa direktive v naš pravni red so boljše možnosti za razvoj zavarovalniške dejavnosti in hkrati tudi boljše možnosti tistih, ki smo uporabniki njihovih storitev. S temi razlogi bomo v Poslanski skupini DeSUS oziroma njegovih sprememb in dopolnitev tudi podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, kolegi, spoštovani minister s sodelavci! Da ni vse zlato, kar se sveti, bom skušal dokazati skozi ta zakon. Mi imamo krasen okvir, zamislite si okvir na steni, ki je prelep, ampak slika manjka in tako je s tem zakonom. Seveda nas lahko prepriča predlagatelj, Vlada, da prenašamo direktivo Evropske unije, ki jo moramo prenesti do določenega datuma, v sistem zakonskih okvirjev in urejanj. Prav. Seveda nam lahko povedo, da urejamo kvalificirani delež, ki ga nadzira tudi Agencija za varovanje, da je ta najmanj 10% glasov - vse je lepo.

Toda začnimo kar z bistvenimi spremembami, ki jih ta zakon prinaša oziroma daje. Daje možnost enotirnega sistema. Jaz bi zelo rad, da bi tudi ljudje, če nas slučajno kdo gleda ali pa posluša, predvsem, upam, razumeli. Zgodba je lahko zelo plastična, krasna. Država, kar je prav - in predsednik Vlade - je napovedana, da bo nadzornim svetom ali pa nadzornim odborom, če želite, razpolovila nagrade. Perfektno! Seveda se bodo zavarovalnice odločile. Dobro, a ne! Potem bomo pa imeli enotirni sistem. To je idealno, krasno in tako bomo imeli upravni odbor, ne bomo imeli pa nadzornega sveta in uprave. Ampak zakaj je to krasno? In gremo na 4. člen tega zakona, ki pravi - tako, da je fino tudi člene prebrati - in je zelo jasen in pravi takole - enega od segmentov bom prebral: "Upravni odbor zavarovalnice mora imenovati" - govorimo, če bo enotirni sistem - "najmanj dva izvršna direktorja." In znotraj tega je tisto, kar se na zunaj sliši lepo: "Za člane upravnega odbora se ne uporabljajo določbe ZGD, ki urejajo udeležbo članov uprave oziroma nadzornega sveta na dobičku." Pošteno, fino! Sedaj si ne bodo dobičkov "talali" v nadzornem svetu ali nadzornem odboru, niti upravni odbor nima pravice po ZGD-ju udeležbe na dobičku. Že, že, ampak kje v tem zakonu piše, da izvršni direktorji so člani upravnih odborov? Nikjer! Sedaj bodo tisti ljudje, ki so bili člani nadzornega sveta, če so pametni, kandidirali za izvršne direktorje - piše najmanj dva. Prijavili se bodo štirje, zavarovalnice bodo imenovalle štiri in ti štirje se bodo na osnovi tega zakona izločili iz upravnega odbora. In bodo rekli, da naj upravni odbor bo tam, mi smo pa izvršni direktorji in nikjer ne piše, da moramo biti člani upravnega odbora in si bodo oni delili dobiček. Je res! Je res. In kar je še hujše, skozi to vidimo pravzaprav, zakaj zavarovalnice

skozi te zakone "fino" plujejo med "Scilo in Karibdo". Zakaj dobiček? Ali je res dobiček zato, da si ga delijo nadzorni sveti pa izvršni direktorji, če že ne bodo v upravnemu odboru, in bo potem res veljalo. Kam pa naj bi šli zavarovalniški dobički? Po moji logiki, po vaši logiki kot zavarovanci, ki plačujete zavarovanje, naj bi ti dobički, ki nastajajo, šli v ugodne pogoje zavarovancem. Jaz bi pričakoval, da bo zavarovalnica, da bodo zavarovalnice te dobičke dale za to, da bo zavarovanec na osnovi neke premije, ki jo plačuje, prejel večje ugodnosti. Kje pa! Dobi manj kot plača, v kolikor pa seveda teh dobičkov zavarovalnice nimajo, je pa čisto enostavno, dvignejo zavarovalne vsote zavarovancem, zato da si bodo ustvarjali dobiček, ki si ga bodo dali tako ali drugače v žep! In da je to res, bi jaz pričakoval, to je pa najhuje, presojo in mnenje Zakonodajno-pravne službe in sedaj mi pravijo, da ni poslovniških določil. Mi v prvi obravnavi ne smemo dati mnenja. In kaj zdaj, spoštovane gospe in gospodje?! Mi bomo ocenili, da je predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona - zato ker predlagatelj tako pravi, zato ker so pristojne službe, ki sedijo tam zraven predsednika, ugotovile, da so okvirji pravi in zdravi in da ta zakon sme iti v prvo obravnavo. In mi bomo rekli: "Fino. O.K., strinjamo se. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu je primeren za nadaljnjo obravnavo." Pazi zdaj! V drugi obravnavi, 15 dni pred drugo obravnavo, sme Zakonodajno-pravna služba - to je najbolj žalostno - dati svoje mnenje. In kaj, če bi se zgodilo, da bi, potem ko bi Državni zbor, ki ga jaz najbolj spoštujem, ker to je prva veja oblasti v tej državi, rekel: "Da," Zakonodajno-pravna služba pa bi ugotovila, da je v neskladju z nekimi zakoni ali da ni primeren. Kaj pa potem? Kdo bo opravičil nas 90, da smo naivno rekli, lahko, krasno, ta zakon je "fajn", je primeren za nadaljnjo obravnavo, Zakonodajno-pravna služba pa bi rekla: "Oprostite, gospodje in gospe, ni." Ne vem, zakaj ne sme Zakonodajno-pravna služba dati svojega mnenja k temu zakonu, če so sporna vprašanja v prvi obravnavi?!

Gospe in gospodje. Tisti, ki se ukvarjate s poslovniškimi določili, in predvsem tisti, ki sedijo zraven predsednika, poskrbite za spremembo poslovnika. In videli boste, da bo Zakonodajno-pravna služba imela pripombe in bo imela pripombe ravno tam, kjer sem jih jaz povedal v imenu Slovenske nacionalne stranke - da ni jasno, kje je izvršni direktor. "Najmanj dva". In kaj me pa najbolj moti? Piše v zakonu, eden od najmanj dveh izvršnih direktorjev, lahko jih bo pet, samo eden mora znati slovenski jezik. Ja, krasno! Fino! Ali s tem pomeni, da smo zavarovalnice pravzaprav že

prodali?! Pa tudi če je zavarovalnica zaradi mene neka angleška, ameriška, francoska, italijanska, kitajska, meni je čisto vseeno! Izvršni direktor v ustanovi v državi Republiki Sloveniji - slišali smo gospoda ministra, jaz vem, da misli dobro, da je to zelo pomembno za Slovenijo in za slovenske finančne tokove. Za slovenske, poudarjam. In zdaj bomo imeli enega od dveh ali petih, ki mora znati slovensko, ostali pa bodo tujci, ki se jim niti ne zdi primerno naučiti se slovensko in se jim niti ne bo zdelo primerno spoštovati slovensko zakonodajo in slovensko prakso! Tako to gre. In Iztok Mlakar je napisal eno pesem, v kateri poje, pravi: "Tako je to, tako to je in tako to bo!"

Skratka, krasen slalom, da se prikažemo, kako smo dobri, kako smo fini, kako ne bo več dobičkov, ki si jih bodo delili posamezniki, brez da bi povedali, da bi te dobičke morali zavarovanci prejeti, ampak še celo luknja v zakonu, kjer bodo izvršni direktorji izločeni iz upravnih odborov, s tem bodo izločeni tudi iz dejstva, da ne bodo upravičeni do dobičkov, in si jih bodo spet delili - ne na način A, ampak na način B. In to ta zakon dovoljuje.

Sam, Bogdan Barovič, kot član Slovenske nacionalne stranke, dokler ne prejmem mnenja ali pa ne dobim razlage vsega tega, kar je tu nejasnega in kar je dovoljeno, pa meni ni prav, ne bom podprl in se ne bom strinjal, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu primeren za drugo obravnavo. Kolegi Slovenske nacionalne stranke pa se bodo morali odločiti po svoji vesti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Samo kratko pojasnilo. Zakonodajno-pravna služba bo v skladu s poslovníkom dala svoje mnenje, ko bomo mi, poslanke in poslanci, odločili po razpravi o ciljih in usmeritvah zakona, ali je primeren za nadaljnjo obravnavo. Tedaj bo dala mnenje in tudi opozorila na morebitne pravne in zakonodajne dileme, ki se pojavljajo v dokumentu. Tako da je postopek običajen in ni nič neobičajnega v tej proceduri.

Nadaljujemo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Besedo ima mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Novela zakona, ki je pred nami, je posledica prenosa direktive Evropskega parlamenta in Sveta v naš pravni red. S predlaganimi spremembami se uvajajo ustrezne spremembe v postopku pridobitve dovoljenja in meril, uporabljenih pri odločanju o pridobitvi kvalificiranega

deleža. Novela zakona bo tako poenotila merila in postopke, saj se je dosedanja evropska neenaka uporaba določb izkazala kot omejevalni faktor razvoja finančnega sistema.

Zakon tako jasno določa časovne komponente ocenjevalnega postopka. Jasno, z zaprtim seznamom določa razloge, zaradi katerih je dopustno zavrnilo izdajo dovoljenja, in postavlja dodatne zahteve glede meddržavnega sodelovanja nadzornih organov.

V Poslanski skupini SLS ne vidimo razlogov, da predlaganega zakona ne bi podprli. Bi pa ob tej priliki opozorili še na eno problematiko, značilno za slovenski trg zavarovalništva.

Po osamosvojitvi Slovenije in sprejetju novih zakonskih okvirov je omogočeno ustanavljanje in razvoj zavarovalnih posrednikov družb za zavarovalno posredovanje, tako imenovanih brokerjev. Pojav brokerjev je sledil praksi v tujini, vendar nedosledno. Država z dolgoletno tradicijo brokerjev opravlja celotno paleto zavarovalniških poslov, pri nas pa se je veliko brokerjev omejilo le na funkcijo posrednika med zavarovalnico in zavarovancem. Brokerji pogosto dobijo posle preko različnih zvez, lastniških povezav, poznanstev, celo političnih. Kaj se v takih primerih dogaja z njihovo provizijo, ki se giblje med 7% in 20%, si lahko le mi mislimo. Brokerji s takšno zakonodajo, kot je sedaj, ko je plačnik provizije zavarovalnica, postopoma vse bolj obvladujejo zavarovalniški trg. V veliki večini primerov njihov interes ni kvalitetna storitev, saj glede na povedane okoliščine niti ni potrebna, ampak predvsem njihov lastni premoženjski interes. Brokerji izkoriščajo položaj in težijo k zviševanju provizij, zavarovalnice pa so v težnji po ohranjanju oziroma večanju tržnega deleža te, vedno višje provizije pripravljene plačevati, kar se v končni fazi zrcali v posledičnem višanju premij zavarovalnin. V zadnjih časih se brokerji pojavljajo celo pri sklepanju zavarovanj, ki so predmet javnih naročil; torej so naročniki oziroma zavarovanci razna ministrstva in druge javne ustanove. Glede na povedano, bi bila gotovo primerna, če ne že nujna, rešitev sprememba zakona v smeri večje transparentnosti glede omenjenih provizij, kar bi v končni fazi pripeljalo do večje konkurence in kvalitetnejših storitev na zavarovalniškem trgu.

V Poslanski skupini SLS v tej smeri pripravljamo amandmaje na zakon, ki je pred nami, in jih bomo predstavili v nadaljevanju postopka sprejemanja zakona.

Kot že rečeno, predlog zakona ocenjujemo kot primeren za nadaljnjo obravnavo in jutri bomo glasovali za nadaljevanje postopka. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Milan Gumzar v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

MILAN GUMZARError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni kolegice in kolegi! S predlogom zakona o zavarovalništvu se v slovenski pravni red prenaša direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktive in direktiv glede postopkov pravil in ocenjevalnih meril za skrbno oceno pri pridobitvah in zvišanju deležev v finančnem sektorju, zato menimo v LDS, da je dobro, da je Vlada Republike Slovenije pripravila predlagani zakon. Predlog zakona je na nak način dvojček, skupaj s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu, to pa je tudi zato, ker je v drugih državah evroobmočja, za razliko od Slovenije, nadzor nad finančnim sektorjem enoten. Namen je doseči vseevropsko uskladitev postopkov odobritve pridobitve kvalificiranega deleža v kreditnih institucijah, zavarovalnicah, pozavarovalnicah in investicijskih podjetjih. Novela zakona bo tako poenotila merila in postopke pridobitve oziroma povečanja kvalificiranega deleža v zavarovalnicah in pozavarovalnicah, kar je dodaten ukrep za zmanjšanje administrativnih ovir ter krepitev zavarovalništva v Evropi in Sloveniji. Najpomembnejši so kvalificirani deleži, torej skrb za kakovostno lastništvo tega dela finančnega sistema; dovoljenja za pridobitve kvalificiranega deleža v zavarovalnici bo izdala Agencija za zavarovalni nadzor.

Druga pomembna novost, ki jo prinaša predlog zakona, pa je možnost enotirnega upravljanja naših zavarovalnic. To možnost že poznajo preostali področni zakoni. Zavarovalnice bodo torej lahko imele, če bodo tako odločali lastniki, le upravni odbor in ne nadzornega sveta in upravo. Marsikateri poznavalec tega dela finančnega sistema podpira uvedbo enotirnega upravljanja predvsem v večjih zavarovalnih družbah, češ da sta takšno upravljanje in nadzor učinkovitejša od dvotirnega.

V LDS-u bomo sklep, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, podprli, saj bo njegova uveljavitev pripomogla, da bo ta del finančnega sektorja postal stabilnejši in varnejši, celo mogoče učinkovitejši.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matevž Frangež v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovane in spoštovani. Pri presoji novele zakona o zavarovalništvu Socialni demokrati ne izhajamo le iz obveznosti za vključitev določil evropske direktive v slovenski pravni red, ampak želimo s svojim stališčem osvetliti razloge in cilje za sprejetje tega zakona. Pri tem ocenjujemo, da zavarovalniški trg v Sloveniji raste, da se širi spekter ponudnikov in zavarovalnih storitev. Te okoliščine tudi in še posebej v času finančne in gospodarske krize terjajo od nas, da bolj zavarujemo interese zavarovancev, zagotovimo stabilnost zavarovalnega trga in odpremo možnosti domačnih zavarovalnih ustanov, da okrepijo svojo konkurenčnost in z boljšo organiziranostjo, še posebej kadar gre za družbe v državni lasti, ustvarijo pogoje za širitev na nove trge.

Tudi vzroki za nastanek finančne krize kažejo, kako pomembna sta pametna regulacija in učinkovit nadzor finančnih mehanizmov in ustanov. Verjamemo, da s sprejetjem te novele prispevamo k večji varnosti zavarovancev, boljšo obrambo zavarovalnic pri prevzemih in zagotavljamo večjo kredibilnost in boljšo kakovost morebitnih prevzemov. Vse to v jasnem, preglednem in časovno natančno omejenem postopku, ki na hitro in merodajno, na podlagi določenega sistema meril odloči o ustreznosti za pridobitev ali povečanje kvalificiranega deleža v zavarovalnici. Za kvalificirani delež po predlogu novele velja posredno ali neposredno imetništvo najmanj 10% deleža v zavarovalnici, lahko pa tudi manj, kadar imetniku že ta omogoča izvajanje pomembnega vpliva na opravljanje te pravne osebe. V dovoljenju za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalnici bo Agencija za zavarovalni nadzor določala dovoljeno višino v kapitalu zavarovalnice v petih različnih razponih: do 20%, do 1/3, do 50%, nad 50% ali takšen delež, na podlagi katerega bodoči kvalificirani lastnik postane nadrejena družba zavarovalnice. Ocenjujemo, da je še posebej pomembno, da je v osnutku jasno določena tako časovnica ocenjevalnega postopka kot tudi dopustni razlogi zavrnitve izdaje dovoljenja. Z uveljavitvijo te novele se bodo poenotila merila in postopki pridobitve za povečanje kvalificiranega deleža v zavarovalnicah in pozavarovalnicah, kar je dodaten ukrep za zmanjšanje administrativnih ovir ter krepitev zavarovalništva v Sloveniji pa tudi v Evropi.

Z novelo zakona se poleg tega uvaja tudi možnost za uvedbo enotirnega sistema upravljanja z zavarovalnicami, hkrati pa zakon določa nekatere izjeme, denimo omejitev participacije pri dobičku za člane upravnega odbora v zavarovalnici, ki je organizirana kot družba za vzajemno

zavarovanje. Ob tem se z novelo tudi zavarovalnicam omogoča statusno organiziranje kot evropska delniška družba, Societas Europa.

Pri tem Socialni demokrati ocenjujemo, da je treba nadaljevati strateški premislek o stebričenju zavarovalništva. Ideja o dveh stebrih, Triglava na eni in povezave Zavarovalnice Maribor in pozavarovalnice Sava na drugi, bi okrepila konkurenčnost na domačem trgu in - kar je še pomembneje - zagotovila boljše izhodiščne možnosti slovenskih zavarovalnic za prodor na nove trge. Temu procesu želimo dati potrebno politično spodbudo. Prepričani, da s sprejetjem te novele ne le uresničujemo naše evropske zaveze, ampak tudi prispevamo k večji stabilnosti zavarovalnega trga in varnosti zavarovancem, bomo Socialni demokrati predlog novele podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa. Spoštovani predsednik! Jaz bi želel, da smo v Državnem zboru poštene do državljanek in državljanov in da povemo tudi tisto, kar bo za njih pomenilo lahko v nadaljevanju slabše življenje.

Zavarovalniški trgi in deleži slovenskih zavarovalnic v preteklosti - seveda se želim dotakniti te teme - so bili prodani, kot tudi sami veste, na zelo sumljiv način. Če omenimo samo Zavarovalnico Triglav, je bila prodana preko SIB banke, zastavljeni so bili nekupljeni deleži, zgodba o Klemenčičevi vam je poznana. Skratka, danes uvajamo enotirni sistem, ukinja se nadzorna funkcija in izvršni direktor bo kar samega sebe lahko nadziral; jaz verjamem, da se bo dobro nadziral. S takimi zakoni, spoštovane gospe in gospodje, ne bomo niti malo socialni. Kaj se bo zgodilo, ko bo tem izvršnim direktorjem zmanjkalo tiste zelene vsote za dobičke, ki bi si jih želeli "pobasati" v žep: preprosto, dvignili bodo zavarovalne premije. In zopet se bodo kopja lomila na uporabnikih zavarovalniških storitev. In če prenesemo to v tisto košarico življenjskih stroškov, vemo, da so zavarovalnine kar prilepljene zraven vseh teh položnic, ki jih dobivamo mesečno, najsibo to za avto, najsibo to za hiš ali karkoli drugega, kar je danes že obvezno - in bo to podražilo naše življenje. In na tak način, kot ga danes sprejemamo s to spremembo zakona o zavarovalništvu, bomo zopet omogočili peščici, da se bogati. /Opozorilni znak za konec./

Opozoril bi vas na to, da vendar najdete iskrene besede in poveste tudi ljudem, ki nas gledajo in ki bodo postali uporabniki tudi skozi zakon... /Izklop mikrofona./

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Lepo pozdravljeni, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, gospod minister s sodelavko, spoštovane kolegice in kolegi! Vstop Slovenije v Evropsko unijo pomeni tudi večjo odprtost Slovenije na območju celotne Evropske unije, zato menim, da je vseevropska uskladitev tudi na področju zavarovalništva v slovenskem prostoru nujna, saj moramo članice Evropske unije evropsko direktivo prenesti v svojo zakonodajo do 21. marca letos.

Bistvo novele, kot je bilo danes že nekajkrat omenjeno, je tudi sprejem dodatnega ukrepa za zmanjšanje administrativnih ovir in po moji oceni je tudi izredno pomembna krepitev zavarovalništva tako v Sloveniji, še večja kot do sedaj, pa tudi v Evropi.

V današnji razpravi je bilo tudi kar nekaj pomislekov, v smeri, vsaj tako sem jaz čutila in imela občutek, vendar menim, da niso potrebni. Zakonodaja, ki jo predvideva evropska direktiva, je pač takšna. Če smo se odločili za vstop Slovenije v Evropsko unijo, moramo tudi na tem področju, torej zavarovalnem področju, to novelo zakona sprejeti oziroma jaz ocenjujem in predlagam, da je primerna za nadaljnjo obravnavo.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Odpovedujem se razpravi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Se odpoveduje. Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Skratka, že v svoji predstavitvi stališča Poslanske skupine SLS sem nekaj povedal na temo brokerjev.

V Sloveniji je, tako kot marsikje, tudi ta zadeva šla malo, vsaj po moji oceni, v čudne vode in je prav, da se ob tej priložnosti, ko imamo na mizi ta zakon, pogovarjamo o tej

zadevi in eventualno tudi v samem postopku sprejemanja zakona kaj spremenimo.

Brokerji se ob predstavitvi svoje vloge potencialnim in obstoječim zavarovancem v veliki večini primerov ne predstavijo na način, kjer je za odločitev o izboru pomembna njihova kvaliteta, znanje, strokovnost, izkušnje, mednarodne povezave, reference in tako dalje, pač pa s preprostim dvomnim argumentom, da pač zavarovanec ne bo nič plačal za njihovo storitev, pač pa, da bo plačnik seveda zavarovalnica. Pobuda zavarovalnih posrednikov, dana zavarovancem, ki nastopajo kot primarni naročnik, da jim bodo znižali zavarovalno premijo, ob tem pa zavarovance takšna odločitev za sodelovanje z brokerjem oziroma podpis pooblastila posredniku neposredno ne stane nič, v veliki večini odtehta, da se zavarovanci odločijo za sodelovanjem z brokerjem. Pogosto ti brokerji pridobijo posle preko različnih zvez, lastniških povezav, poznanstev, velikokrat, sem že prej povedal, tudi političnih. Na trgu se pojavljajo glasne govornice o tem, da morajo potem del te provizije, ki jo dobijo od zavarovalnice, vračati: v obliki donacij, raznih nagrad ali celo podkupnin.

Zavarovalnice, ki se borijo za svoje prihodke, so bile prisiljene sprejeti takšen način dela. Provizija zavarovalnih posrednikov se giblje med 7% in celo tudi tja do 20%. Tako so za zavarovalnice stroški pridobivanje zavarovanj iz tovrstnega naslova praktično višji kot celotni režijski strošek, ki ostane zavarovalnici. Pri zavarovalni premiji, recimo, en milijon evrov tako predstavlja provizija tudi 200.000 evrov. Si lahko torej predstavljate brokerja, ki je "one man band", ki je še pred časom bil prodajnik v eni od slovenskih zavarovalnic, se je odločil na osnovi zakona, da gre to pot, torej na pot brokerja, ima dobrega prijatelja v kakšnem predsedniku uprave kakšne večje firme, ki ima dovolj veliko premijo, podpišeta pogodbo - in vtakne v žep od 7% do 20% premije! Torej, pri nas v Prekmurju bi temu rekli "kriv brez motike". Torej, praktično ne rabiš narediti nič, pa vtakneš v žep nekaj 100.000 evrov. Zavarovalni posredniki s takšno zakonodajo, kot je sedaj, torej plačnik provizije je zavarovalnica, postopoma vse bolj obvladujejo zavarovalniški trg. Njihov interes ni kvalitetno zavarovanje, kritje zavarovanca, ampak predvsem njihov lastni premoženjski interes. Zavarovalnice so na eni strani v težnji po ohranjanju oziroma večanju tržnega deleža pripravljene plačevati vedno višje provizije, brokerji pa na drugi strani izkoriščajo situacijo in vlagajo vedno manj energije v kvalitetno storitev zavarovancev, pač pa le izsiljujejo s prenosom portfelja k drugi zavarovalnici oziroma zahtevajo

celo tako imenovane portfeljske provizije. Višanje provizij bo imelo posledice v povišani premiji, katero bodo ali pa, če hočete, tudi bomo morali v končni fazi plačevati zavarovanci, kar v teh kriznih časih ni kaj dosti spodbudno.

Kvaliteta dela brokerjev bi prišla do izraza šele takrat, ko bi plačilo za njihovo delo izvajal primarni naročnik, to je zavarovanec kot pooblastitelj. Korak naprej bi predstavljalo še zakonsko določilo, da mora biti na zavarovalni polovici navedena provizija, ki jo dobi zavarovalni posrednik od zavarovalnice v zvezi z zavarovalno pogodbo, pri kateri je posredoval. Torej, gotovo je sedaj priložnost, da na tem področju uvedemo določene spremembe v zakonu, ki bodo privedle predvsem do večje transparentnosti, ne nazadnje tudi do večje konkurence med samimi brokerji in tudi do večje neodvisnosti posameznih subjektov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Trofenik. Prosim.

VILI TROFENIK: Hvala lepa za besedo. Najprej načelno. S samim zakonom kot takim ni problema, ampak oziroma dejstvo, da je Direktiva 2007/44, ki je temeljni razlog za predložene zakonske spremembe, bila uveljavlja v septembru 2007 in da rok za njeno implementacijo poteče v drugi polovici marca letošnjega leta, lahko ugotovimo, da relativno pozno sprejemamo ta zakon, pa pri tem ne bi smeli biti potešeni ali potolaženi z dejstvom, ki ga je možno razbrati iz obrazložitve, da tudi druge članice niso dosti bolj veste pri tej implementaciji teh in podobnih direktiv.

Drugo. V obrazložitvi sami je, kot že povedano in danes večkrat poudarjeno, razlog za spremembo zakona omenjena direktiva. Vendar, če gremo gledat korelacijsko tabelo, ki je pedantno pripravljena in da marsikateri odgovor, lahko ugotovimo, da se samo 12 od 34 členov nanaša na implementacijo direktive, da se 22 členov od 34, ali slabi dve tretjini, direktno ne nanaša na implementacijo direktive. To samo po sebi ni nič napačnega. Predhodnik je govoril o nekaterih nujnih spremembah zakona nasploh glede na dogajanje v praksi, vendar bi pričakovali, da tega ne bi, pod narekovajem, se opravičujem, "skrivali", ampak da bi to jasno povedali, da izkoriščamo priložnost ob implementaciji direktive, ki jo je treba nujno napraviti, tudi da popravljamo zakon še iz drugih razlogov in zakaj; čisto načelno.

Med temi 22-imi člani, ki se ne nanašajo na implementacijo direktive, bom uporabil za razpravo samo enega. To je 16. člen novele zakona o zavarovalništvu, ki se

glasi, se opravičujem, ga bom citiral: V 49. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi: "Dobiček izkazan v letnem poročilu se lahko razdeli članom ali prenese v naslednje poslovno leto v obsegu, ki ni potreben za: prvič, oblikovanje varnostnih rezerv; drugič, oblikovanje drugih, s statutom določenih rezerv, pri čemer se lahko v statutu določene rezerve uporabijo zlasti za pokrivanje izgube; za tista tveganja, ki lahko povzročijo nastanek obveznosti za družbo za vzajemno zavarovanje; za zagotovitve kapitala v primeru opravljanja zavarovalnih poslov v drugih zavarovalnih vrstah; zagotovitve kapitala v primeru opravljanja zavarovalnih poslov v drugi zavarovalni skupini in za druge namene, določene v statutu; ali tretjič, vračilo ustanovnega kapitala oziroma za druga izplačila določena v statutu. Za kaj gre?

Med našimi zavarovalnicami je tudi specializirana zavarovalnica, ki se ji pravi Vzajemna in ki bi naj poslovala po načelu zlasti vzajemnosti. V preteklosti je bilo že nekaj zapletov s to zavarovalnico, zato mislimo, da bi z zakonom morali sankcionirati to posebno vlogo vzajemne zavarovalnice, in sicer z omejitvijo uporabe dobička, in da ne bi smelo biti "tako prosto", oprostite izrazu "po Koseskem", da se s statutom tudi v Vzajemni dovoli uporaba dobička - v narekovajih - "za druge namene", saj Vzajemna temelji na nekih drugih principih in je temeljno vodilo, da dobiček bi moral iti v korist osnovnega poslanstva - da ne bom predlog in ne bom šel v podrobnosti.

Mislím, da je tudi to prilika, da v naslednjih fazah postopka sprejemanja tega zakona podrobno razmislím o statusu Vzajemne, o njenih nalogah in to opredelím ustrezno primerno tudi v zakonu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Mirko Brulc. Prosim. Hvala.

Besedo ima mag. Borut Sajovic. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsedujoči. Mislím, da gre za pomemben zakon, ki je v osnovi prenos evropske direktive v naš prostor. Temu pritrjujemo, zagotovo pa se bodo pri podrobni obravnavi zakona, ki ga imam za dobro podlago za nadaljnje delo, pojavili še različni pomisleki in težave, ki jih je treba ustrezno opredeliti s spremembami v zakonu in amandmaji, da bomo na koncu dosegli osnovni cilj, ki ga zavarovalništvo predstavlja; to je, da takrat, kadar smo v škripcih, takrat, kadar so težave, breme tistega trenutka in krize lažje prebolimo in prebrodimo. Zato je tudi razmislek, ki so ga napovedali kolegi iz stranke Zares, še

kako na mestu. Prav tako je treba povsem opredeliti in doreči obveznosti, predvsem pa pravice lastnikov, da niso prevelike. V naši državi smo teh primerov že imeli nekaj, seveda lahko je reči, da je biti dobro lastnik zavarovalnice, njen zavarovanec pa marsikdaj precej drago ali pa predrago. V življenju imamo cel kup primerov, ko vidimo, da je dobro in pa potrebno, če imajo ljudje svoje premoženje zaščiteno, zavarovano, da takrat, kadar pride do izjemnih dogodkov, te težave lahko lažje prebrodimo. Zato bomo kot poslanska skupina in pa tudi v svojem imenu zakon, ki je dobra podlaga za nadaljnjo razpravo, podprli, kasneje pa iskali tiste rešitve, ki so najboljše za cilj, da ga dosežemo, da zavarovalnica pomeni nek izhod v težavi in stiski. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marjan Bezjak.

MARJAN BEZJAK Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Lepo pozdravljeni! Gospod predsednik Državnega zbora, gospod minister, poslanke in poslanci!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu podpiram osebno, kakor tudi stranka. To je dejansko prvi korak, ki dela ali bo naredil zavarovalnice konkurenčne ali pa enake evropskim zavarovalnicam. Že danes razmišljamo in bomo začeli pripravljati dejansko določene amandmaje, ki bi bili dejansko nadgradnja temu zakonu. Kajti, zavedati se moremo, kot so že povedali kolegi, določenih stvari, ki so lahko škodljive. Absolutno se strinjam, saj sem že tudi predsedniku Vlade gospodu Pahorju na novembrski seji predlagal glede enotirnih sistemih in o pomenu enotirnih sistemih in glede delitev dobičkov in nagrad nadzornih svetov in tako naprej. To je seveda pomemben korak naprej k zniževanju dejansko stroškov za našo državo, v kateri živimo.

Druga stvar je zelo pomembna, da konec koncev s tem zakonom ostajajo zavarovalnice tudi konkurenčne in bodo lahko šle tudi na tuje trge, ki so jih nekako v sedanjem zakonu bile omejevano.

Rad bi se dotaknil sistema, ki ga imajo zavarovalnice z brokerji. Nikakor ne morem razumeti, da lahko brokerji ponujajo nižjo ceno zavarovanja, kot jo dejansko ponujajo same zavarovalnice. To je znak neke stvari, ki smrdi, če lahko tako rečem. To je pomembno in tu se bomo zavzemali, da bomo z zakonom in vložitvijo amandmajev preprečili te stvari, da ne bo prišlo do takšnih mahinacij, ki se dejansko sedaj dogajajo. O tem je že kolega mag. Žerjav načelom povedal, da

se ne bom ponavljal. In tu so tiste stvari, ki so zelo pomembne in ki se jih je treba dotakniti.

Prav tako bi rad povedal o Vzajemni. Vzajemna je res zavarovalnica, nekako nastala iz vzajemnosti. Mislim, da je tu zelo pomembno, da je Vzajemna zavarovalnica, ki dejansko plačuje zdravstveno zavarovanje ljudi, bolnikov. Tu gre nepregledno denar iz te blagajne določenim posameznikom, državljanom pa nikakor ne. In tu so stvari, kjer lahko pocenimo, kjer lahko napravimo za blaginjo Slovenije korak naprej.

Osebnostno smatram, da je to začetek tega zakona in ga tudi podpiram. In v nadaljnjih dneh bomo dejansko vlagali amandmaje za spremembe le-tega. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospa Breda Pečan. (Se odpoveduje.) Besedo ima gospod Iztok Podkrižnik. Prosim.

IZTOK PODKRIŽNIK: Spoštovani predsednik, minister in kolegi! V Poslanski skupini SDS menimo, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu primeren.

Rešitev v predlogu zakona je tudi ta, da daje možnost enotirnega sistema upravljanja. Zato kompliment predlagatelju za potezo, da bo slovenskim zavarovalniškim subjektom omogočal izbiro.

Zakaj je predlog zakona priložnost tudi za naše zavarovalnice? Predvsem tu mislim na prednosti, jasno razdelitev pristojnosti, učinkovit nadzor, intenzivnost komuniciranja med člani odbora. Uspeh je odvisen predvsem od ljudi in ne od sistemov. Se pravi, tu so pomembni ljudje, ki vodijo te sisteme, in mislim, da je to ključnega pomena. Aktivna vloga lastnikov kapitala, kapital je breme, trg pa je njihov gospodar, ki dobre nagradi, slabe pa izloči.

Slovenska demokratska stranka, kot rečeno, bo glasovala za to, da je predlog primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Kampuš.

ANTON KAMPUŠ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi! Ja, zakon prihaja pravočasno. Ocenjujem, da so moji predhodniki večino stvari obdelali. Ampak seveda zavarovalništvo ni samo zavarovalništvo, temveč je tudi kakšna druga dejavnost, tako kot, na primer, po zgledu naših sosedov Avstrijcev.

V letu 2008 je Slovenija, in ob tem tudi Pomurje v veliki meri doživelo ujme, nesreče, neurja in tako naprej. Bilo je veliko uničenih pridelkov. In ko smo se domačini pozanimali, kako s temi zadevami ravnaajo naši sosede Avstrijci, smo ugotovili pomembno zadevo - da v Avstriji finančna posledica varovanja pred točo sloni izključno na zavarovalnicah. Pozanimal sem se tudi, kolikšen je ta budžet, da so lahko v pripravljenosti avioni, da so v pripravljenosti celo piloti, ki so povečini naši Slovenci, ki dežurajo in seveda ob primernih trenutkih, takrat, ko je treba posredovati tudi posredujejo in s tem zmanjšujejo možnost ujm na njihovem območju. Ta budžet je okrog dva milijona evrov. V letu 2008 so naše zavarovalnice svojim zavarovancem izplačale okrog 100 milijonov evrov skupaj.

Torej: danes ob prvi obravnavi je priložnost, da poskušamo animirati vse tiste, ki so odgovorni za to - torej kmetijsko ministrstvo in še nekatere druge - da bi razumeli in poskušali podati kakšen predlog do druge obravnave, da bi poskušali tudi pri nas v Sloveniji te zadeve urediti. Ne samo za Pomurje, za celotno Slovenijo - ker sem prepričan, da bi se iz finančnega stanja seveda zavarovalnicam to splačalo.

To je predlog, ki sem ga že nekajkrat podal. Poskušal se bom potruditi, da bi ga vsi razumeli in da bi ga poskušali vplesti ali na nek način vsaj posredno vplivati na zavarovalniške lobije ali tiste, ki "de facto" stojijo za tem, da bi tudi pri nas v Sloveniji poskušali iti v to smer. Ker izplen bi imele same zavarovalnice in seveda tudi vsi zavarovanci.

Hvala, predsednik.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Rado Likar, prosim. Ga ni, pardon.

Besedo ima gospod Matevž Frangež. Se odpoveduje.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ugotavljam, da ne.

Zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v četrtek, 29. januarja 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložil poslanec mag. Andrej Vizjak.

V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 25-ih poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Besedo dajem predlagatelju zakona mag. Andreju Vizjaku. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik parlamenta, spoštovani minister, sodelavci, kolegice in kolegi, poslanke in poslanci.

V Sloveniji se posledice finančne krize kažejo: prvič, v oteženem dostopu bank do medbančnih posojil, kar seveda zmanjšuje obseg virov, potrebnih za financiranje podjetniških tekočih in investicijskih aktivnosti, zaradi tega se tudi vse več podjetij srečuje z likvidnostnimi težavami, pričakovati pa je tudi zmanjšanje oziroma preložitve že predvidenih investicijskih načrtov na kasnejše obdobje. Drugič, kaže se v upadanju tujega povpraševanja, ki vpliva neposredno na slovenski izvozni sektor, še zlasti na proizvajalce, izvoznike, trajnih dobrin, posredno pa tudi posledice čuti celotno slovensko gospodarstvo.

Ukrepi ekonomskih politik kot odgovor na posledice finančne krize morajo delovati in dati konkretne rezultate v relativno kratkem času. To je zelo pomembno, da ohranimo kondicijo, razvojno naravnost in usmerjenost v spodbujanje domače gospodarske aktivnosti in posredno tudi izvoza. Ukrepi, ki niso torej naperjeni v zelo kratkoročno učinkovanje, imajo lahko seveda dobro posledico, vendar delujejo na dolgi rok in ne bodo imeli ključnih učinkov za ublažitve teh konkretnih problemov.

Vlada ima seveda možnosti oblikovanja ukrepov ekonomskih politik kot odziv na spremenjene razmere v gospodarstvu in ima predvsem dve ključni skupini teh ukrepov. Prva skupina so ukrepi ekonomskih politik v še relativno stabilnih gospodarskih razmerah kot posledic finančne krize. Ta kriza se kaže v upočasnjevanju gospodarske rasti. Jaz mislim, da smo še vedno v tem obdobju, to se pravi v obdobju, ko ni recesije, ko ni zmanjševanje obsega gospodarske aktivnosti v državi, ampak je ta upočasnjena. Ukrepi za to obdobje so drugačni kot pa ukrepi ekonomskih politik v zaostrenih gospodarskih razmerah, ko imamo recesijo v državi.

Imamo seveda možnosti, celo kopico ukrepov tako v enem segmentu kot v drugem segmentu in nekaj teh ukrepov smo že

kar prediskutirali v tem parlamentu. Zelo me žalosti, da ni bil sprejet zakon oziroma novela zakona o davku na dodano vrednost, ki smo jo predlagali pred kakšnim mesecem dni ali več, s katerim smo želeli prav za prvi segment ukrepov, torej ukrepov v relativno stabilnih gospodarskih razmerah, pomagati gospodarstvu predvsem na tistem segmentu zagotavljanja likvidnih sredstev, ki jih tudi zaradi nedelovanja medbančnega trga in posledično credit-crunch-a občuti realni sektor. Zato še enkrat predlagamo ponovno v razmislek tako Vladi kot spoštovanim kolegom iz koalicije spremembo, da bi preplačan davek na dodano vrednost vrnili podjetjem prej kot pa v 60 dneh po obračunu. Predlagamo 7 dni, kot smo predlagali tudi sprva. Zakaj smo se odločili za 7 dni? Zaradi tega, ker je nekaj takšnih tudi evropskih dobrih praks. 5 dni Estonija, Irska, Nizozemska, nekje okoli 10 dni ali do 10 dni. Seveda so lahko ti kratki roki vračila samo v določenih primerih, kadar ni nekih očitnih v nebo vpajočih razlogov za previdnost, ko lahko pride kasneje tudi do nekih utaj ali zlorab teh kratkih plačilnih rokov. Predlagamo torej, da se s tem ukrepom zagotovi slovenskemu gospodarstvu prepotrebna likvidna sredstva na račun likvidnosti državnih financ. Mislimo, da je realni sektor, da je gospodarstvo tisto, kjer nas likvidnost mora najbolj skrbeti in posledično seveda tudi državni proračun. Upam, spoštovani, da bo prvo branje tega zakona prineslo nekoliko bolj spodbudne obete za končni sprejem v nadaljevanju procedure. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja.

Izvolite, gospod dr. Franc Križanič, minister za finance.

DR. FRANC KRIŽANIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovane poslanke in poslanci! Dovolite, da podam krajši uvod k mnenju Vlade k tej točki. Poslanec mag. Andrej Vizjak je Državnemu zboru predložil Predlog zakona o spremembah Zakona na dodano vrednost s ciljem, da bi se izboljšala likvidnost slovenskega gospodarstva. Predlog zakona je Državnemu zboru predložen v enakem besedilu kot ga je predložil poslanec Rudolf Petan 22. decembra 2008. Predlog poslanca Petana je Državni zbor na seji 14. januarja 2009 zavrnil kot neprimerne za nadaljnjo obravnavo. Poslanec Andrej Vizjak ponovno predlaga skrajšanje roka za vračilo preplačanega davka na dodano vrednost v primerih, ko davčni zavezanec na podlagi obračuna DDV-ja izkazuje terjatev do države, in sicer iz 60 oziroma 30 dni na

7 dni. 30 dni imajo danes izvozniki. Kot smo poudarili že v prejšnji obravnavi zakona, je Vlada predlog proučila z vidika nadzora obračunov DDV in dejanske izvedbe vračila DDV in ugotovila, da predlagane spremembe z vidika obeh proučenih kriterijev ne more podpreti. S predlagano spremembo zakona bistveno skrajša čas namenjen nadzoru obračuna DDV, predvsem nadzoru najbolj tveganih davčnih zavezancev, ki sodelujejo v goljufijah davčnega vrtiljaka. Poleg tega se bistveno skrajša čas za dejansko izvedbo vračila DDV. Po drugi strani pa bi skrajšanje roka za vračila DDV vplivalo tako na likvidnostni izpad javnofinančnih prihodkov med letom, kot tudi na povečanje proračunskega primanjkljaja za leto v višini dvomesečnega vračila DDV, kar glede na povprečni mesečni znesek vračil v letu 2008 predstavlja 0,08 BDP oziroma eno desetinsko odstotka BDP. Vlada ocenjuje, da takšnega dodatnega izpada v Državnem proračunu v tem trenutku ni mogoče nadomestiti z drugimi viri. Ne glede na navedeno pa Vlada proučuje možnosti za skrajšanje roka tako, da se ne bo povečalo davčno tveganje pri nadzoru davčnih zavezancev, in da bo možno zagotoviti potrebna likvidna sredstva. Predlog možne rešitve bo Vlada predložila Državnemu zboru v obravnavi rebalansa proračuna. Upošteva se navedeno, Vlada predlaganih rešitev poslanca Andreja Vizjaka ne podpira in meni, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Pri naših proučevanjih ciljamo trenutno ob danem informacijskem sistemu Davčne uprave na 21 dni vračila, za oboje izvoznike in ostale. Kako bo to izvedeno je pa odvisno od varčevalnih ukrepov oziroma od tega, ali boste poslanci postavili to kot zelo visoko prioriteto. V razpravi o rebalansu, bo morda treba izpustiti kakšen del investicij iz proračuna, drugih virov ne bomo našli, da ostanemo v okviru pakta stabilnosti in rasti kot stabilno in varno gospodarstvo, zanimivo za investitorje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Vili Trofenik, v imenu Poslanske skupine Zares.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Nič novega, bi lahko rekli. Enak zakon, približno enake razmere, zato tudi kaj novega ni možno povedati. Pa vendar, predlagana sprememba Zakona o davku na dodano vrednost predstavlja enega od sicer smiselnih in potrebnih ukrepov. Poudarjam, ne samo v danih razmerah, ampak je 60 dnevni rok za vračanje sredstev iz naslova preplačil davka na dodano vrednost, na splošno nesprejemljiv. Zato je predlagani ukrep na prvi pogled logičen, ni smiseln, vendar je za njegovo realizacijo

potrebno zagotoviti vsaj tri pogoje, in sicer pospešeno kontrolo obračuna davka na dodano vrednost, ustrezen informacijski sistem v davčni upravi in zagotoviti premostitev izpada proračunskih prilivov v letu 2009 oziroma v tistem letu, ko se bi ta novela uveljavila. Netočna je namreč navedba, da zakon nima finančnih posledic. Ima likvidnostne in to se pozna v tekočem proračunu. Tako bi letošnji izpad znašal približno 300 milijonov evrov v kontekstu 60-dnevnega roka, v primeru skrajšanega roka na 30 dni pa polovico od tega oziroma 150 milijonov evrov. To ni nepomembno. Brez zagotovitve novega informacijskega sistema, brez premostitve izpada proračunskih sredstev, seveda v tem trenutku ni možno podpreti ne samo na prvi pogled, ampak sploh smiselnega predloga zakonskih spremembi, ki jih bo po izpolnjevanju omenjenih treh pogojev, možno in potrebno čim prej storiti. Zato v tem trenutku tega predloga zakona ne moremo podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Rezman v imenu Poslanske skupine DeSUS.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik. V zvezi z Zakonom o DDV-ju je v naši poslanski skupini nekaj dilem. Mi smo jih v preteklosti tudi jasno izrazili in to kanimo storiti tudi danes. Najprej pa je treba najbrž povedati, da je predlog zakona, ki je pred nami in ki je bil prvič pred nami že v mesecu decembru, skušal tisto, kar je gospodarstvo globoko v lanskem letu že zahtevalo, spraviti v obliko predloga zakona in zato dobiti podporo v Državnem zboru. Ko poslanci DeSUS-a razmišljamo o tem zakonu, imamo v mislih, da so to ambicije gospodarstva in ne dveh opozicijskih poslancev. Torej, ta dva sta to formalizirala na takšen način, da sta aduktirala, da sta to posvojila in neko intenco gospodarstva predstavila tudi v takšni zakonski obliki v predlogu tega zakona. Gospodarska zbornica je to storila tako, da je svoje zahteve, ki jih je naslovila na Vlado, lani zapisala v brošuri in jih tudi javno obelodanila. Obrtno podjetniška zbornica je to storila na enak način. V roke lahko vzamete publikacijo in preberete različne ukrepe. Eden izmed takšnih ukrepov je tudi ta ukrep, oni sicer ne govore o sedemdnevem roku, ampak o desetdnevem roku, kar je formalna napaka v tem predlogu zakona, ker se napoveduje tudi deset za tiste pretežne izvoznike, pa kasneje to v členih ni zapisano, ampak dobro, to je manjši problem. In kasneje so vsi delodajalci podpisali memorandum, kjer se podobna zahteva pojavlja pred našo vlado. Mi in tudi sam osebno jemljemo to zahtevo kot zahtevo našega slovenskega gospodarstva. Zato

imamo resne pomisleke, da bi kar tako zavrnilo kontakt z našim gospodarstvom, da bi ne storili vsega kar je potrebno, da bi se ta likvidnostni šok, ki ga sedaj gospodarstvo doživlja vendarle nekako razrahljal in ta ukrep, ki ga imamo danes predlaganega, je eden izmed številnih možnih ukrepov. Tudi Vlada je pripravila svoje predloge, najavila, da bo šlo to v valovih, torej v več paketih, pri čemer lahko vsi, torej opozicijski in koalicijski poslanke in poslanci razmišljamo o tem, ali so bili izbrani najboljši in pravi, kar bo kasneje potrdila naša gospodarska praksa, in ali je bil tempo in vrstni red posamičnih ukrepov ustrezen. Sam odkrito priznam, malce dvomim o tem. Opozicijski poslanci so torej nezadovoljstvo s temi ukrepi, ki so bili predstavljeni s strani Vlade, izrazili z vložitvijo dvakrat istega, skorajda istega, ni čisto identičen, kakšna vejica je kje premaknjena, zakona. Podpora tej zahtevi na strani gospodarstva, je verjetno jasna. Podpora znotraj Državnega zbora je pa bila v umestnem obdobju tudi izražena med nekaterimi poslankami in poslanci koalicije. To se pravi, da predlog ni čisto brez smisla. Tudi gospod minister govori o tem, da je ideja, intenca prava, da pa je problem dinamike, umeščanja v javne finance itn. Sam sem, naj samo spomnim, v imenu Poslanske skupine DeSUS hotel na odboru vložiti amandma, ki bi, če bi bil sprejet, ublažil pritisk na javne finance, in bil udeležen kar nekaj podpore s strani tudi koalicijskih poslank in poslancev in sem kasneje, po prekinitvi seje in po usklajevanju, umaknil svoj predlog pod enim pogojem, da bo minister v okviru priprave rebalansa, torej ta oziroma podoben ali pa morebiti celo boljši ukrep, predstavil Državnemu zboru in ga tudi uveljavil. Žal je to po moji oceni in po oceni poslanske skupine DeSUS zdaj umanjalo. Sami menimo, da javno izrečena obljuba ni bila v celoti realizirala. Obljuba, da se to lahko zgodi kakšen mesec kasneje ali kakšna dva ali tri mesece kasneje, pa jemljem kot dim, na katerega kaj veliko ne dam. To se mi je enkrat že zgodilo; bi rekel, da smo pihali v dim, ki ni imel prave teže; in to pred kratkim. Torej DeSUS ocenjuje, da je zahteva gospodarstva upravičena, da jo je prav modificirati, tako da se bo upoštevalo tudi vzdržnost javnih financ in proračuna in rebalansa in vsega tega kar imamo pod tem pojmom še v mislih. Se pa, tako mi menimo, nekatere zahteve predlagateljev, dajo tudi problematizirati, zlasti z vidika izhodišč. Sedaj bom citiral misli, ki so zapisane v uvodu, in ki govorijo o tem, da se slovensko gospodarstvo trenutno nahaja v dobrem položaju. Zelo malo bi jih najbrž bilo moč najti, vsaj tistih, ki se z gospodarstvom ukvarjajo, ki bi bili evforični nad stanjem in nad procesi v slovenskem gospodarstvu. Tu

mislil, da je bila ocena predlagateljev bila napačna. Tudi zapisani podatki, natančni, kakšna bo gospodarska rast v letu 2009, prepisani iz nekkih preteklih ocen, so napačni in so bili napačni že takrat, 22. decembra, ko je bil prvič zakon vložen. In danes oziroma 15. januarja, ko je bil ponovno vložen, so napačni toliko bolj, ker kažejo na to, da ni bilo prave volje, da bi se vsaj z realnim stanjem in ocenami soočili. Ocena o tem, da v Sloveniji ni mogoče govoriti o kakršni koli recesiji tudi ni nekaj takšnega, čemur bi mi dali svoje soglasje. Zdi se kot da so predlagatelji spregledali, da stanje v gospodarstvu ni dobro ne v svetu, ne v Evropi in ne pri nas in da je torej realna slika nekoliko drugačne kot je zapisana v uvodu. Zdi se, da so spregledali, da gospodarska dejavnost upada, vsaj trendno, če že v absolutnih zneskih želi kdo to problematizirati, je torej recesivna. Simptomi so tipični za recesivne procese, kajti gre za povečevanje zalog, vpadanje naročil, za zmanjševanje vrednosti delnic, za upad izvoza, za zniževanje prodajnih cen, za večanje nezaposlenosti, za to, da so kreditni tokovi zamrznjeni in da se investicije tako rekoč ustavljajo. To so vse simptomi, ki govorijo o tem, da smemo govoriti o recesivnih trendih in da tole gospodarsko stanje pri nas in v svetu ni dobro. Če bi ne bilo tako, potem tudi ne bi bilo razloga, da bi se ukvarjali s posebnimi ukrepi, ki naj bi trende kar se da v kratkem času tudi "zaobrnil". Ukrepi, ki se pričakujejo so tudi takšni, ki so tipični za antirecesivne ukrepe. Namreč, pričakuje se velika vlaganja s strani države in drugih javnih financ. Gre torej za ambicijo, da se javna naročila poveča in gre za ambicijo, jasno izraženo, da se torej davki in prispevki znižujejo. Vse to gre v kontekst razmišljanja o recesiji.

V DeSUS-u se torej ne strinjamo, da je naše gospodarstvo sedaj v dobri kondiciji, kaj šele, da bi bilo v optimalni. Menimo, da bi bilo primerno predlagane ukrepe spustiti skozi sito v današnji obravnavi in jih kasneje ustrezno dopolniti oziroma izboljšati, če ima Vlada boljše predloge. Mi bomo nad naslednjimi, boljšimi predlogi navdušeni. Nismo pa za to, da bi se to odlagalo, da bi se to kar naprej pogojevalo z nekimi kriteriji in predpogoji, ki jih bomo lahko zmeraj dopolnjevali in nikoli ne bo prišlo do implementacije. Zato menimo oziroma zagotavljamo, da popolne podpre vladnemu predlogu za zavrnitev tega zakona v poslanski skupini DeSUS ne bo.

Tako malce za šalo pa ob koncu spomnim na včerajšnji članek in citat iz enega izmed naših častnikov, ki ponavlja misli enega izmed ameriških predsednikov, da gre za recesijo takrat, ko sosed izgubi delo, takrat, ko ga izgubiš še sam pa

za depresijo. In najbrž bi bilo nesmiselno zanikati depresivne procese tako dolgo, dokler ne bomo vsi brez dela in gospodarskih projektov.

Torej, v DeSUS-u bomo glasovali vsak po svoji vesti. Zase zagotavljam, da predloga, da se to zavrne, ne bom podprl.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine SNS.

BOGDAN BAROVIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Še enkrat hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Spoštovani minister! Slovenska nacionalna stranka ne želi v tej vsebini nobene politike. Pa vzemite to kot dokaz, bom izrekel isto kritiko, ne kritiko, oceno kot sem jo na matičnem delovnem telesu o Predlogu zakona o spremembi Zakona o davku na dodano vrednost v imenu Slovenske nacionalne stranke.

Gospod predlagatelj, najprej gospod Petan in gospod Vizjak! Bili bi veseli, če bi vi nekaj mesecev nazaj, ko ste bili na oblasti, že razmišljali o tem in mogoče poskusili s takšnimi predlogi že takrat. To smo že povedali, ampak danes pa jemljemo za dobro nek predlog in pričakujemo od Vlade, da bo pač poslušala. Dajem za primer, Slovenska nacionalna stranka noče škodovati; dajem en primer čisto na drugem področju; Hrvaški, pri vstopanju v Evropsko unijo, ampak hoče koristiti Sloveniji. Enako je tukaj. Tukaj ni politike. Mi želimo pomagati pri reševanju recesije in dr. Franca Križaniča, dolgo poznam, cenim ga, bom cenil kot človeka in kot ekonomista in verjamem, da ima voljo pomagati. Jaz tudi verjamem, da on ve, da mi želimo, želimo sodelovati pri tej pomoči. Želimo. Moje skromno prepričanje, ker se ne morem meriti po svojem znanju z njim, je, da v tem trenutku lahko pomagamo ravno na področjih o katerih govorimo; pa tudi če začnemo s Predlogom zakona o spremembi Zakona o davku na dodano vrednost; mi lahko pomagamo z vsemi spremembami na davčnih področjih, na zniževanjih davkov na področju investicij, na pospeševanju procesa, potrošnik, ki bo vrnil nek proizvodni cikel. In ne gre za politiko. Slovenska nacionalna stranka bo tako kot je na matičnem delovnem telesu, na obravnavah, tudi tokrat z veseljem podprla predlog zakona o spremembi. Veste, dajem primerjavo, župan, kot mnogi kolegi, kar me najbolj ujezi, če rečem, ne vem, če rečemo, to in to je treba narediti, in ko pričakujem poročilo, dobim odgovor, to se pa ne da. To znoriš. Kolegi ste in veste, da to ne gre. Jaz sem pozorno poslušal ministra in sem slišal,

da so razlogi, zakaj ta predlog zakona ni primeren, naslednji; da je onemogočen nadzor, in da se pojavljajo možnosti, takšne in drugačne, ki niso zakonske. Da bo likvidnosti izpad državnega proračuna in da bo nastal proračunski primanjkljaj. Ampak veste, oprostite, laično, kot predstavnik ljudstva, bom rekel, ne more biti proračunskega primanjkljaja z denarjem, ki ni naš. Ne morem imeti jaz proračunsko luknjo z denarjem, ki ni moj. Ta denar preplačanega davka na dodano vrednost ni državen, je last tistega, ki mu ga mora država vrniti. Saj ne more biti proračunske luknje, enostavno. Lahko pa je likvidnosti primanjkljaj, če država računa, da si bo s tem denarjem pomagala in jaz sem za to, da si v uspešnih gospodarskih časih država pomaga, če s tem rešimo večji problem, ampak ga ne bomo. Zato jaz ne morem sprejeti, da je, še najmanj pa lahko sprejemem, da nimamo ali pa da ne moremo usposobiti informacijski sistem, ki bi omogočil, da se v sedmih dneh, kot je predlog tega zakona, poplača ta preveč plačani davek na dodano vrednost. Ne morem verjeti. Jaz imam Slovenijo za zelo razvito državo, eno najbolj razvitih v Evropski uniji. Vsekakor pa, z vsem spoštovanjem, jaz imam Estonijo blazno rad, jaz sem bil v Estoniji in z veseljem bom še šel, poznam ogromno ljudi tam. Ampak, vsekakor smo bolj razviti in bolj sposobni kot Estonci, ampak oni imajo 7 dni, mi jih pa ne moremo imeti. Ne razumem tega. Tudi Nizozemci, ne vem, Irci imajo 7 do 10, Velika Britanija ima 30 dni, tudi ti predlogi so bili dani. Torej, če ta trenutek ne moremo, vsaj pokažimo voljo in recimo, da bomo to usposobili v najkrajšem možnem času. Jaz verjamem, da je ta informacijski sistem moč vzpostaviti v roku enega meseca. In jaz verjamem, da se ne nazadnje skozi proračun, če bo potrebno, če bomo s tem pomagali gospodarstvu, lahko tudi z odvzemom določenih sredstev. Ampak, še enkrat pravim, ne moremo mi reči, da bo proračunska luknja zaradi tega, ker bomo denar vrnil tistemu, ki mu pripada. Ne gre, gospodje in gospe, to ni izgovor. Dobro je, če imamo 60 dni en denar na kupu, ki ni naš, pa ga obračamo, seveda v dobrih gospodarskih časih, danes pa tisti, ki ta denar pričakuje, krepko želi vsak evro; sem hotel reči tolar, pa bi rad rekel tolar; z veseljem, vsak tolar je potreben za nadaljnji gospodarski pogon. Vsako posojilo, ki ga banka lahko da navadnemu človeku ne tajkunom, je potrebno danes zato, da se potrošnja začne vzpenjati in na ta račun zaživi nova proizvodnja. Odreagirati moramo v določenih trenutkih. Danes. In ne jemati zdaj tega zakona, da ga je vložila največja opozicijska stranka nalašč, politično proti največji pozicijskih stranki, ker jaz verjamem, da imajo kolegi na poziciji v glavi enako mnenje. Če bi jaz

danes čakal preveč preplačan denar, odvisno kakšna je ta višina, bi bil tudi jezen in bi ga čakal in bi želel, da mi ga vrnete danes. Kajti, veste, tisto kar moram plačati jaz kot potrošnik, kot človek, kot Slovenec, moram plačati takoj, tisto kar mi pa pripada nazaj, moram pa vedno čakati, vedno. Podjetja morajo plačati delavcem plačo takrat, ko jim pripada. Čakajo in čakajo pa na plačila storitev, ki so jih ti delavci naredili, to ni prijeten občutek. In bom povedal še enkrat tisto, kar sem že dvakrat. Pa bodimo toliko fer pa recimo, da nam bodo plačali za ta mesec v Državnem zboru ne 5 februarja, ampak bomo mi prejeli plačilo 5 aprila. Bodimo za to, pa jo bomo prejeli 5. aprila, ker če je bomo prejeli 5. februarja, bo pa proračunska luknja. Dajmo no, vsi imamo radi plačo, plačilo za opravljeno delo, to je en poskus. Slovenska nacionalna stranka ga podpira. Pa ne zaradi tega, ker so avtorji iz največje opozicijske stranke. Še enkrat poudarjam, če bi bili predlagatelji mogoče iz pozicije za ne 7 dni, ampak 10 dni, bi ga z veseljem podrl in bi jih pohvalil. Ampak ga ni in se zavrača in ni nekih možnosti, ni neke volje izkazane. Bodimo pošteni. 5. februarja želimo svojo plačo. Tisti, ki imajo preplačani davek na dodano vrednost in potrebujejo v tej krizi denar, si želijo denar čimprej, če ni to 7 dni naj bo pa 10, če ne more biti 10, naj bo pa 21. In, vse bomo podprli. Na obljube čakati, obljube bomo spremenili, ampak nekoč, ko bomo lahko, ampak ne moremo. S tem, ko bomo podprli ta predlog zakona v Slovenski nacionalni stranki, bomo zgolj izkazali voljo in željo, da se ta plačilni red uredi v tej državi. To bo izraz naše volje in podprli bomo vsak predlog, ki ga bo tudi Vlada, jaz vem, da ga bo, spoštovani minister, še enkrat pravim, da ga zelo cenim, enkrat ga bo dal ven, ker bo videl, da ga bo moral dati. In ga bomo tudi podprli. Ampak mogoče bo pa ta spodbuda, ta predlog z vaše strani pripomogel k temu, da bo to jutri, ne pa leta 2011.

V Slovenski nacionalni stranki Predlog zakona o spremembi Zakona o davku na dodano vrednost podpiramo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav v imenu Slovenske ljudske stranke. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister in sodelavci, poslanke in poslanci. Pred nami je zakon s popolnoma enako vsebino, ki je že bila zavrnjena na zadnji izredni seji Državnega zbora. Po našem mnenju gre za enostavno rešitev, s katero sredstva, ki so last slovenskih podjetij poskušamo v skladu s tehničnimi

zmožnosti čimprej vrniti nazaj tem podjetjem. Po naši oceni gre za učinkovit in zelo preprost ukrep, saj z njim tudi ne obremenjujemo države, kajti ne gre za sredstva, ki naj bi bila njena last.

V okviru razprave, ki je potekala na matičnem delovnem telesu v okviru obravnave prejšnjega identičnega predloga zakona, je gospod minister dr. Franc Križanič dejal, citiram: "Če bi si postavili to, da je to nekaj, kar lahko gospodarstvu zelo pomaga, potem je rok, ki bi bil izvedljiv v sedanji informacijski infrastrukturi Davčne uprave, to je pač njeno mnenje, potem je ta rok 30 dni. To je strateška odločitev tega odbora in tega parlamenta. 30 dni bi morda bilo izvedljivo, če bi to upoštevali kot ukrep, ki naj bi bistveno pomagal. Pomeni pa 150 milijonov izpada v letu 2009, cirka 0.4% bruto domačega proizvoda."

To je bilo takrat seveda načelno stališče ministra, kljub kateremu Vlada ni bila pripravljena popraviti predloga zakona v citirano smer. Obljuba je bila, da se bo to naredilo v času priprave rebalansa proračuna za leto 2009. Glavni argument nasprotovanja Vlade in koalicije je bil fiskalni, in sicer argument, da bi to pomenilo nevarnost prevelikega povečanja primanjkljaja v letu 2009, kar bi ogrozilo izpolnjevanje maastrichtskih kriterijev. S tem argumentom se nismo strinjali že pred kratkim in se danes tudi ne moremo strinjati. Reševanje likvidnostnih težav proračuna na račun likvidnosti davčnih zavezancev je v teh časih enostavno nesprejemljivo. Zato v tem trenutku predlagamo, da predlagani zakon potrdimo kot ustrezno podlago za nadaljnjo obravnavo in ga v drugi obravnavi ustrezno prilagodimo, v skladu z zmožnostmi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic, v imenu Poslanske skupine LDS. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Vsem skupaj prijazen pozdrav, še posebej ministru s sodelavkama! V Poslanskem klubu LDS smo se s tem zakonom ukvarjali kar nekaj časa in imamo tudi različna mnenja. Njegov duh in dolgoročno izvedbo zagotovo podpiramo. Je pa ena velika težava, predvsem zaradi tega, ker pogrešati teh 150 milijonov v javnih finančah ta trenutek pomeni resno težavo. Bili smo tudi pobudniki in predlagatelji koalicijskega usklajevanja. Z ministrom in sodelavci smo si nalili čistega vina in naše spoznanje ta trenutek je, da to na eni strani reši nek problem, odpre pa v javnih finančah precej drugih težav. Izrazito pozitivno pa ocenjujemo

razmislek gospoda ministra, ki se v tej zgodbi tudi trudi. Na ministrstvu so prišli do spoznanja, da bi bil realni rok, v katerem lahko prekontroliramo in zgodbo zapremo, približno 21 dni, in to je v redu. Je pa ta trenutek pomislekov in težav, kaj zgodba pomeni v javnih financah, kjer je 150 milijonov evrov v tem trenutku kar lep denar, pa tudi vsega upoštevanja vreden. V tej državi potekajo številne investicije, ki so v teh kriznih časih še kako pomembne, predvsem zaradi njihovega proticikličnega vpliva. In če bi prestavili za dva ali tri mesece naprej, ali pa odložili pa naredimo na tem področju tudi škodo. Ocenjujemo tudi, da davčnih kršiteljev v tej državi in teh "missing traderjev" ni toliko, da bi jih davčna uprava v treh tednih ne zmogla prekontrolirati. Dali smo tudi besedo in obljubo, da bomo tekom letošnjega leta, zagotovo pa v letu 2009, ki prihaja, to zadevo skušali zagotovo rešiti in zapreti.

Zagotovo je treba tudi vedeti, da ta svet, ki se vrti in se bo vrtel še naprej, deluje na področju odloženih plačil. Pa če gledamo to politiko nas kot državljanek in državljanov, vsi si želimo plačila računa konec meseca, potem ko smo že izkoristili vse telefonske impulze, impulze električne razsvetljave, vodarine ali še kaj in da poplačamo za nazaj. Podobno politiko vodimo tudi v občinah in pa v državi. Ko je seveda enkrat storitev opravljena, jo plačujemo z določenim zamikom in zadržkom. Ta realen zamik moramo upoštevati takrat, ko nam je v prid in nam je plus in nam je všeč, pa tudi takrat, ko temu ne moremo ustreči. Zato v LDS menimo, da so razlogi, ki jih navaja predlagatelj prepričljivi, argumentirani, zlasti v tistem delu, ko govorimo, da bi s to spremembo bistveno izboljšali likvidnost slovenskega gospodarstva. To drži in k temu ni pripombe.

Omenil sem že, da nas Vlada ni povsem prepričala. Da z argumentom za nadziranje obračunov in preverjanju upravičenosti zahtevkov za vračila, da se da rok skrajšati. In tu smo si tudi edini. Tehten prisluh pa smo dali tudi pomisleku vlade na nevarnost, kaj to pomeni za javne finance. In zato računamo, da se bo mogoče pri predlogu rebalansa proračuna za leto 2009 že poiskala kakšna od rešitev. Če pa tisti trenutek ne, pa mogoče v bližnji prihodnosti, kdaj drugič. Zato seveda razumemo eno in drugo stran.

In bomo v poslanski skupini glasovali tako, kot vedno, vsak po svoji vesti. Bo pa najbrž večina glasov takšnih, da ta trenutek za uveljavljanje rešitev, žal, zaradi javnih financ, še ni pravi čas.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Renata Brunskole v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Prosim.

RENATA BRUNSKOLEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Še enkrat prav lepo pozdravljeni vsi zbrani.

Predstavljam vam stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Skrajšanje plačilnih rokov je smiselno, vendar ne na račun zmanjšanja davčnega nadzora, ker bi to povzročilo manjše odkrivanje goljufij davčnega vrtiljaka. Zaradi predlaganega ukrepa bi se povzročil tudi velik izpad sredstev za državni proračun, kar pomeni, da bi Vladi zmanjkalo sredstev za zagotavljanje nekaterih pomembnih ukrepov za zmanjšanje učinkov finančne krize. Zaradi tega se strinjamo s tem, da se predlagani zakon zavrne. Vlada pa naj preuči skrajšanje plačilnih rokov, na način, ki ne bo povzročil zmanjšanja davčnega nadzora in ne bo povzročil večjega izpada sredstev za državni proračun. Skrajšanje roka vračila, za vračilo iz 60 oziroma iz 30 na 7 dni, bi pomenilo tudi precejšnji likvidnostni izpad javnofinančnih prihodkov. Zlasti v mesecu ko bi prišlo do spremembe, bi bilo potrebno zagotoviti sredstva za vračilo DDV-ja mesec prej. Zaradi predlaganih sprememb bi se na podlagi podatkov iz leta 2008 zmanjšali prihodki v proračunu iz naslova DDV-ja, kot je bilo danes že nekajkrat rečeno, za okoli 150 do 160 milijonov evrov. Kar pomeni, da bi zaradi predlaganega ukrepa nekje morali rezati sredstva. Tudi sama se vprašam, kako bi to v tem trenutku storili?

Vlada je sicer že s spremembami Zakona o davčnem postopku zagotovila tekoče zmanjševanje obremenitve pravnih oseb s tem, da se bo pri določitvi višine akontacije davkov od dohodkov pravnih oseb za leto 2009 lahko upoštevala stopnja davka, ki bo veljala v letu 2009 in ne stopnja davka iz preteklega leta, kakršna je veljavna ureditev. Na ta način se bo višina plačanih akontacij davka bolj približala višini davka, ki ga bo potrebno plačati v letu 2010, na podlagi obračunov davka. Predlagani ukrep bo likvidnostno razbremenil gospodarstvo. Na podlagi obračunov davka od dohodkov pravnih oseb se bo gospodarstvo likvidnostno razbremenilo za približno 50 milijonov evrov letno. Zaradi tega, ker je treba racionalno uporabiti denar in sredstva ciljno usmeriti v ukrepe za blaženje posledic finančne krize, in zaradi tega, ker bi zakon poslabšal nadzor nad davčnimi zavezanci, spremembe Zakona o davku na dodano vrednost niso primerne za nadaljnjo obravnavo.

Treba pa je spomniti še na opozorilo Banke Slovenije, da bo težje zadolževanje Slovenije že zaradi prekoračitve 3% primanjkljaja, mednarodna bonitetna družba Coface je 19. januarja 2009 zaradi posledic finančne in gospodarske krize v Sloveniji znižala bonitetno oceno. Znižanje bonitetne ocene pa pomeni, da se bosta država in gospodarstvo težje in dražje zadolževala v tujini, kar bo delovalo zaviralno na spodbujanje gospodarske rasti. Zaradi tega je treba biti previden, ker bi s sprejetjem predlaganega zakona še bolj povečevali primanjkljaj. Naj ponovim mnenje mag. Kamnar, državne sekretarke na Ministrstvu za finance, ki ga je podala na zadnji seji o tej razpravi. Povedala je takole, citiram: "Če bi sprejeli predlagani predlog, bi to pomenilo povečanje samo proračunskega primanjkljaja v letu 2009 s sedanjih 2,4%, brez dodatnih obveznosti, ki se bodo pri rebalansu izkazale za potrebne, na 3,2% bruto družbenega produkta. Če k temu dodamo še približno 1% primanjkljaja drugih enot sektorja države, ki so relevantne za presojo fiskalnih kriterijev po maastrichtu, potem bi prišli na primanjkljaj, ki bi krepko presegel 4%." Mislim, da bi kljub situaciji, ki resnično ni ugodna ne za gospodarstvo ne za finančni sistem, v tem trenutku zelo težko zagovarjali takšen velik primanjkljaj. Zato ponovno poudarjam, da predlog, kakršen je, v letošnjem letu v takšnem obsegu in takšni obliki absolutno ni sprejemljiv. V povezavi s tem pa bi se nam tudi zaradi tega ponovno znižala bonitetna ocena Slovenije. Skrajšanje rokov pa bo lažje, ko bo dejansko vzpostavljen nov informacijski sistem Dursa, ki bo pospešil nadzor in skrajšal roke.

Zaradi vsega navedenega je tako predlagan zakon neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Ko bodo finančne možnosti dopuščale, verjamemo, da bo Vlada Republike Slovenije sama predlagala spremembe zakona in primerno skrajšanje rokov, saj je čim bolj uspešno gospodarstvo v interesu vseh nas. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Andrej Vizjak v imenu poslanske skupine SDS. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Slovenska demokratska stranka bo predlog novele zakona podprla. Zakaj? Zaradi tega, ker išče rešitve v dani situaciji, ko se zadeve v slovenskem gospodarstvu zaostčujejo in ko podjetja potrebujejo likviden denar kot Sahara vode. Zaradi tega, ker Slovenska demokratska stranka ne išče v vsakem predlogu razloge, zakaj se nekaj ne da narediti, kot smo slišali nekajkrat danes, ampak, kako se da pomagati in iti nasproti. Jaz lahko za vsak predlog, ki bo romal v parlament in je dober, najdem veliko

razlogov, zakaj se nekaj ne da narediti. Vendar tega ne bomo delali, ker ne želimo tega narediti. Želimo iskati pozitivne rešitve in pozitivne predloge, ki bodo imeli v prvi luči oziroma v ospredju reševanje tistega, kar rešitev najbolj potrebuje to je likvidnost slovenskega gospodarstva, še posebej izvoznikov oziroma tistih, ki investirajo in te najbolj zadeva ta novela Zakona o davku na dodano vrednost. Danes pa smo slišali oziroma slišimo tudi kot argument za zavrnitev teh predlogov, številne pomisleke, ki tangirajo državni proračun in likvidnost javnih financ. Od kod se polni državni proračun, od kod se zagotavljajo likvidna sredstva v državnem proračunu? Iz gospodarstva. To je približno tako, kot da nam ne bi bila skrbi vredna, ne vem, neka rastlina, ki nam daje plodove, ampak bi samo skrbeli, kako bomo te sadove pobrali, jih obrali in ali jih bo dovolj. Kako bomo pa gnojili, kako bomo obrezovali, kako bomo skrbeli za to rastlino, nam je pa v drugi prioriteti, nam ni prva prioriteta. In tu se razlikujemo. Samo to. In prav je, da javnost in gospodarstvo to sliši, v čem se razlikujemo, da vedo zato, da bo državni proračun v enem letu, kajti govorimo samo o izpadu javnofinančnih sredstev v enem letu, v prvem letu po uveljavitvi, kajti v nadaljnjih letih tega problema več ne bo in jaz mislim, da se da ta problem rešiti. Ta problem se da rešiti brez tega, da bi oklestili kakšne projekte, da se jih, res, z nekoliko prožnejšim načinom plačevanja obveznosti. Župani, ki tu sedite, dobro veste, da ni treba kakšne stvari plačati novembra, ampak se lahko plača tudi januarja in podobno odvisno od situacije od izvedene aktivnosti. Torej, ni res, da je posledica sprejetja takšnega ukrepa povečan primanjkljaj za leto 2009, to enostavno ni res, če se želimo tega lotiti odgovorno. Pa še nekaj. Mi tu razpravljamo, kot da gre za državna sredstva. Ne gre za državna sredstva. To so sredstva podjetij, ki so bila preplačana, ki so jih podjetja morala odvesti, ko so plačala vstopni davek in ki po obračunu njim pripadajo. In mi se pogovarjamo, da jim je to treba prej vrniti. In vi zdaj tukaj mene prepričujete, da je tukaj primanjkljaj in maastricht in boniteta države ogrožena zaradi tega, ker bi pravično ali nepravilno, ker bi normalno ravnali do gospodarstva in mu vrnili tisto, kar mu pripada in kar mu gre. In res je težko potem požirati te argumente proti, ki so iskanje, zakaj nekaj zavrniti, ker je prišlo iz nepravilnih vrst. Pravzaprav bi ta ukrep zelo lahko sovpadal z rebalansom proračuna. Če ga seveda spustite, poslanci koalicije, skozi, bo v drugem branju konec februarja, če ne celo v začetku marca, ker se mi zdi, da je prva naslednja redna seja v začetku marca. In upam, po napovedih Ministrstva za finance, da bomo ugledali v

sredini februarja ali pa proti koncu februarja v parlamentu tudi rebalans. In takrat bomo odločali v parlamentu, ali bomo uvedli 7-dnevni rok vračila ali 10-dnevni rok vračila ali 14-dnevni rok vračila ali 21-dnevni rok vračila, vse je odprto. Zakon je zato v redni proceduri, da se ga da v skladu s politično voljo tudi popraviti oziroma spremeniti.

Večkrat poslušam, da je za reševanje krize potreben pogum - ne, za reševanje krize ni potreben pogum, pa tudi ne volja, potreben je denar. Kdor misli, da bo lahko samo s svojo žarečo držo in populističnimi varčevalnimi simboličnimi ukrepi pomagal iz krize, se hudičevo moti. Iz krize se da iziti, če odvežeš mošnjo, če gospodarstvu daš tisto, kar potrebuje. In prepričan sem, da gospodarstvo potrebuje predvsem denar za poslovanje, zato da ohrani kondicijo in da to kondicijo v nekaterih primerih celo nadgradi v smislu iskanja priložnosti.

Ničkolikokrat je bilo za to govornico, tudi s strani ministrov, aktualne vlade in prejšnje vlade, zelo jasno povedano, da je velik, velik vir problema v nedelovanju finančnega sistema, medbančnega trga in neki zelo upočasnjeni ali pa bi rekel omejeni kreditni aktivnosti bank do gospodarstva. To se sedaj nekoliko spreminja. Moram reči, ko poslušam realni sektor ali ko gledamo, kako so ti ukrepi prijeli, kar se tiče tujih bank; zanimivo je, da so tuje banke v Sloveniji nekoliko bolj aktivne kot domače banke; zaradi tega, ker je neka velika previdnost pri odplačilu posojil, ki zapadejo kmalu v letošnjem letu. In je prav domači bančni sistem, ki naj bi najbolj servisiral slovensko gospodarstvo, nekoliko bolj v krču kot tuje finančne institucije. To so aktualni podatki, ki jih imam iz realnega sektorja dandanes. In ta ukrep, ko bi podjetja imela svoj denar prej na računih, je gotovo zelo podoben ukrepu, kot da dobijo dolgoročna likvidna sredstva oziroma da dobijo kredit, saj dobijo denar, ki ga za njih nekaj časa vrta država. Ukrepi za spodbujanje finančnega trga očitno niso dovolj prijeli, niso dovolj prijeli. Nekaj obratnega kapitala se da dobiti, posojil, mesec, dva, vendar dolgoročnih posojil za naložbe se ne da dobiti, še danes ne na finančnem trgu v Republiki Sloveniji. Slišim, da ima minister za finance načrte s temi obveznicami. Jaz mislim, da je to dober, potreben korak, vprašanje pa ali bomo pod pogoji te obveznice tudi lahko prodali in imeli s tem tudi denar. Zato, po moje, ni odveč razmisliti tudi o drugi možnosti, da se država zadolži. Kot smo slišali predvčerajšnjim finančnega ministra, je državna zadolžitev v razmeroma ugodni poziciji; država ni pretirano zadolžena v primerjavi z drugimi primerljivimi kandidatkami Evropske unije; in ta denar razdeli bankam preko

dokapitalizacije ali podobnih ukrepov, te naprej ta denar razdelijo realnemu sektorju za dolgoročne razvojne projekte. Vendar, seveda ti ukrepi morajo biti takoj, ni dovolj, da čakamo te ukrepe, ne vem, da bo to čez pol leta, čez pol leta bomo lahko v tisti drugi, ko bomo sprejemali ukrepe, kako dejansko iz recesije ven. Sedaj pa imamo ukrepe, kako ublažiti posledice krize oziroma kako ohraniti kondicijo v gospodarstvu, kako ohraniti naložbeno aktivnost, kako ohraniti industrijsko proizvodnjo. Ne kako dvigniti nekaj iz dna, ampak kako ne priti dol. To so različni ukrepi. Jaz sem to želel povedati že večkrat, ampak nekateri gredo pač bolj "dlakocepsko" v besedilo predloga zakona. 150 milijonov več v realnem sektorju oziroma v gospodarstvu na račun tega, da se vrta državni proračun, se mi zdi pomemben ukrep. Danes tukaj sem slišal vse, ki so govorili, nihče ni polemiziral, da bi ta ukrep ne bil dober. Nekateri koalicijske stranke, ne vse, hvala bogu, imajo zgolj pomislek, da je, kako bi rekel, posledica na javne finančne problematična. Tehta se, v koaliciji, med tem, ali imeti likviden denar gospodarstvu ali imeti likviden denar v državi. In odločili ste se, očitno, da ga raje imeti pri sebi, kot pa ga dati tistemu, ki ga danes najbolj potrebuje. To je moja osnovna bojazen, da se niste sposobni soočiti z resnostjo nastale situacije. To je problem. Oprostite, tudi, če se zdi nekomu nekoliko, ne vem, "papagajsko", da vlagamo ene in iste predloge v ta parlament in bomo vlagali tudi v prihodnje, ker mislim, da lahko pomagajo, primejo in rešijo del problema. Torej, še enkrat! Za reševanje krize, dobro, je treba imeti seveda poleg tega, da veš kaj počneš, tudi denar. Pogum ni dovolj. Ali pa, pogum je veliko veliko premalo.

In tudi argumenti ministrstva, češ počakajmo rebalans in bomo potem videli, kaj bomo odrezali in česa ne bomo odrezali, kaže na neko taktiko, neko dinamiko pri soočanju s krizo, ki se mi zdi, da ni učinkovita. To se pravi. Po korakih, z določenimi ukrepi na plano. Jaz mislim, da bi morali iti v trenutku, ko smo začutili pešanje gospodarske rasti, zdaj smo že globoko v tem obdobju, z močnim zdravilom, z močnim paketom ukrepov, ki bi seveda učinkoval hitro. Tu pa imamo sedaj taktiko, da se poleg nekaterih slabih predlogov zakonov, kot je to subvencioniranje polnega delovnega časa, navrže še drugi paket, ki naj bi bil simbolno varčevalne narave in hkrati rebalans proračuna. Mi vsi se zavedamo, da rebalans proračuna, ko govori o dodatnem denarju, bodisi za tehnološki razvoj, raziskave in razvoj in tako naprej, bo prijel šele čez pol leta, kajti skoraj si ne znam predstavljati, da bi bilo možno trditi, da bo ta denar dosegel tistega, kateremu je namenjen, prej kot v pol leta.

Razpis, izbira, mora nekaj narediti in šele potem lahko dobi denar. Torej, ker tukaj seveda ni avansiranja in nekih predplačil. Tu se torej razlikujemo. Razlikujemo se po ukrepih in razlikujemo se po dinamiki sprejemanja, uveljavljanja teh ukrepov in tudi po obsegu le-teh. Saj pravim. Meni se zdi nevzdržno, da vsak dan beremo o višjih plačah, v tem, v onem kabinetu, v javnem sektorju in tako naprej, da bomo zdaj seveda tudi tu bolj ali manj delili odprto, po drugi strani pa prav v javnih financah iščemo razlog, da bi podprle gospodarstvo tam, kjer je gospodarstvo enotno. Ta ukrep pozdravljajo vse asociacije, ki se s tem ukvarjajo. In ne samo to. Ta ukrep je v celoti usklajen s priporočili davčne stroke. Kajti, če je pobrano preveč davka, ga je treba čim prej vrniti. Ne pa motoviliti z njim in skrbeti za svoje probleme in s tem onemogočati tistega, ki pravzaprav javne finance sploh zagotavlja.

Torej, spoštovani! Predlog zakona je v prvi vrsti narejen iz skrbi za situacijo, v kateri se slovenski finančni sistem nahaja, in ne nazadnje tudi iz skrbi za aktivnosti kreditnih inštitucij in možnosti podjetij, da do kreditov pridejo. Ker se situacija ni bistveno spremenila v pozitivni smeri v mesecu dni, od kar smo zadnjič ta zakon vložili, smo ta zakon ponovno vložili. In verjemite mi, da bomo naredili vse, da bi te ali podobne rešitve tudi čim prej aplicirali. Torej, računam na modrost in računam na dinamiko, ki sem jo omenil, da je možno ta zakon sprejemati tudi takrat, ko bo rebalans že jasen. In če, če, spoštovani poslanci, podpremo ta zakon, da je primeren za nadaljnjo obravnavo, kar je seveda ambicija v tej fazi procedure, potem bomo dali tudi jasen signal Vladi, da upošteva to ob rebalansu. Če pa ga bomo zavrnilo, potem bo sporočilo parlamenta tudi jasno - tega v prihodnje ne bo in ta ukrep bo pravzaprav težko uveljavljati, ker smo vsi skupaj pokleknili.

In tu bi na koncu, dovolite mi, opozoril še na eno pomembno zadevo, ki se tiče dostojanstva in vloge parlamenta. Vloga parlamenta ni, da posluša in uboga vlado in njena mnenja. Vloga parlamenta je, da po svoji vesti odloči in da odloči tako, kot je prav, kot misli, da je prav. In vidim, da se tisti upogljivi, tukaj zelo evidentno identificirajo in tem mojim besedam tudi smejejo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Nadaljujemo s splošno razpravo poslank in poslancev.

Prvi ima besedo gospod Zvonko Černač.

Prosim.

ZVONKO ČERNAČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovane kolegice in kolegi, gospod minister in vsi ostali prisotni! Ko se stvari spreminjajo hitro, je treba tudi ukrepati hitro in učinkovito. V zadnjem obdobju smo bili priče naglemu slabšanju ekonomske situacije tudi v naši državi, na srečo pa razmere še niso takšne kot v nekaterih državah okrog nas, ki so zašle že globoko v recesijo. In če bi ukrepali hitro in učinkovito, mislim, da bi se Slovenija lahko recesiji tudi izognila. Napovedi, ki jih poslušamo v zadnjem času, pa niso več tako optimistične. Kljub temu, da je še vedno napovedana, tudi s strani mednarodnih institucij, v Sloveniji v letošnjem letu pozitivna gospodarska rast, mislim, da nas neukrepanje Vlade vodi v zelo nevarno smer. Ne vem, ali tisti, ki odločajo, živijo v nekem virtualnem svetu in ne slišijo Gospodarske zbornice Slovenije, Obrtno-podjetniške zbornice, številnih pozivov posameznih podjetij, posameznikov, sindikatov in vseh ostalih, ki opozarjajo, da tisto, kar je bilo sprejeto doslej, ni dovolj in da v enem delu ne učinkuje. Ukrepov, ki bi učinkovali, ki bi morali učinkovati, praktično ni. Dva meseca je, odkar je bila imenovana nova vlada. Pri tem je treba povedati, da je prejšnja vlada, preden je prepustila ta položaj novoimenovani vladi, z njo uskladila določene ukrepe, ponudila tudi pomoč, vendar je bila zavrnjena; ta ponujena roka je bila zavrnjena. In tudi sedaj slišimo, da tisto, kar opozicija predlaga in s čimer želi pomagati, ni sprejeto kot dobrohotno, ampak, smo slišali, kot populistične poteze, ki naj vzbuja v javnosti določene simpatije. Narobe, mislim, da se gre populizma nekdo drug. Populizma se gre tisti, ki išče rešitve na izzive krize v plačevanju kapučinov. To je največji populizem, ki ga lahko zganjamo v tem trenutku, in najbolj negativen odziv, ki ga lahko beležimo, glede na to, s kakšnimi resnimi zadevami se soočamo. Namesto, da bi se vsi tisti, ki smo bili izvoljeni za to, da odločamo in sprejemamo odločitve, na podlagi katerih bodo ljudje imeli delo, na podlagi katerih bodo ljudje pošteno plačani, na podlagi katerih bo gospodarstvo prosperiralo, ukvarjali s tem in vsi skupaj iskali čim boljše rešitve, se že dva meseca ukvarjamo s tem, kdo bo več privarčeval in kdo bo dal lepši zgled. Nič narobe, super, vendar, gospe in gospodje, počnite to in ukrepajte, delujte, za kar ste plačani, to se od vas in vseh nas pričakuje. Zaradi tega ponovna obravnava tega zakona, ki, kot slišim, je pri nekaterih le vzbudila neko spremembo mnenja v odnosu na obravnavo pred dvema tednoma. To me veseli. Mislim, da gre za predlog, ki v manjšem delu, vendar pomembnem delu, likvidnostno razbremenjuje gospodarstvo. Z

vsakim dnem, vsakim tednom, vsakim mesecem, ko odlagamo ukrepe, se nam situacija samo poslabšuje. Glejte, danes berem na naslovnici - to je ena redkih stvari, ki nekako odslikujejo realno situacijo, drugače vidimo na naslovnica časopisov zadnja dva meseca predvsem nasmejane obraze novih oblastnikov, ki razlagajo, kaj vse bodo storili in kako je bilo vse za nazaj narobe - "število brezposelnih skokovito narašča," piše danes, "za 70% več v januarju letos kot v januarju preteklo leto." Če to ni podatek, ki nas mora zaskrbeti, potem ne vem, kateri podatek bi nas lahko še zaskrbel. In kaj je bilo sprejeto s strani nove vlade, dva ukrepa: trošarine, ki so obremenile, in zakon, ki je bil sprejet v Državnem zboru, ki subvencionira skrajšan delovni čas. Zakon, ki bo iz državnega proračuna odnesel silne milijone evrov, če bo ukrep prijel - pa mislim, da niti prijel ne bo tako, kot je bilo zamišljeno, in od njega ne bo popolnoma nobenega učinka. Zakon, s katerim ni zadovoljen nihče. Nihče! Ne gospodarstvo, ne sindikati. Nihče! In v tem primeru dejansko pomeni direkten odliv in direktno finančno obremenitev proračuna v letu 2009. Zakon, ki ga predlagamo mi, pa ne pomeni drugega kot trenutni likvidnostni izpad, ki ga je treba likvidnostno nadomestiti samo v nekem trenutku in potem nikoli več. Če bi prejšnja vlada ravnala tako, če ne bi 8. oktobra prejšnji finančni minister Bajuk in prejšnji predsednik vlade Janez Janša javno izjavila, da so vloge državljanov in gospodarstva zajamčene v celotni višini, kot so naložene v bankah, potem, sem trdno prepričan, bi danes imeli v tej državi tudi bančno krizo. In nisem ravno prepričan, da se ne bi soočali s še hujšimi posledicami, kot se soočamo sicer. Čeprav ni bil sprejet zakon, je bilo treba ravnati hitro, odločno in tako, da je bil dan pozitiven signal. In to se pričakuje tudi s spremembo tega zakona, ki ga imamo danes ponovno na mizi.

Jaz srčno upam, da če je čas na vladni ravni za ukvarjanje s Schindlerjevim, oprostite, Cviklovim seznamom odpisanih, oprostite, tistih, ki niso kompatibilni z novo oblastjo, če je čas za javno izpostavljanje posameznih predsednikov uprav posameznih državnih institucij, kjer je nova vlada s priporočili celo milejša od prejšnje vlade, namesto da bi se, če je pogum v tem državnem zboru, predlagal zakon o spremembi dohodnine, ki bi vse plače, ki so nad, ne vem, 8, 10 tisoč evrov 100% obdavčil, to je ukrep, ki bi ga jaz pričakoval v takem trenutku in ki bi deloval resno in odgovorno in do vseh enako, potem mislim, da se mora najti tudi čas za ukvarjanje s tem, od česar vsi skupaj v tej državi živimo: z razbremenitvijo gospodarstva.

Predlagam, da razmislite in da to roko, ki jo ponuja opozicija, sprejmete, kajti gre za prvo obravnavo zakona in mislim, da se bodo v nadaljnji zakonodajni proceduri lahko te rešitve še izboljšale. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vili Rezman. Ga ni. Gospod Silven Majhenič. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, predsedujoči. To, da je prišlo do finančne krize tudi pri nas, niso krivi Američani. In tudi ne bi bilo potrebno čakati, da nam oni povedo, da se bo tudi to nam zgodilo.

Vse preveč je bilo špekulativnih naložb, ki so jih financirale banke od raznih prevzemov, do špekulativni gradnji. Stvari so bile jasne že nekaj časa nazaj, da se bo to zgodilo. Za to ne rabiš biti ekonomist, ampak moraš na zadeve gledati logično. Vse preveč se je zapravljalo, prevladoval je lobi kapitala in prestiža, tako da po moji oceni smo se še tako poceni izvlekli do sedaj. Sigurno je bilo treba pričakovati, da bo s takim ravnanjem prizadet finančni, javni in nenazadnje realni sektor. Stanje je sigurno najbolj opazno takrat, ko nastane problem v gospodarstvu, ki je na nek način barometer klime v državi. Zaradi slabih pogojev kreditiranja gospodarstva, predvsem malih in srednje velikih podjetij se položaj še poslabšuje. To, da je potrebno skrajšati rok vračila preplačanega davka na dodano vrednost, država do sedaj ni imela posluha. Zaradi takšnih stvari so nekatera podjetja spravili v nelikviden položaj po nepotrebnem. Ker vidimo, da predlagane spremembe zakona o davku na dodano vrednost nimajo učinka na javnofinančna sredstva, je treba zakon popraviti, kot je predlagano. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Lep pozdrav, predsedujoči! Spoštovane kolegice, kolegi! Tudi sam podpiram in sem vesel, da je zakon zopet v obravnavi. Podpiram tiste, ki trdijo, da se v naši lepi državi vse premalo ukvarjamo z resnimi problemi in z rešitvami, ki bi lahko dale nek pozitiven rezultat v volji do življenja, v volji do gospodarjenja, do poslovanja v tej družbi, ampak da poskušamo z nekimi populističnimi, včasih tudi sam ocenjujem, z zelo demagoškimi prijemi, ki so predvsem izum piara, bolj kot pa neke resne ekonomije, igrati in se poskušati odzivati na to krizo.

Sam bom vsekakor podprl takšen predlog zakona in tudi predlagam kolegom, da resno razmislimo o tem, ali pomeni to, da gospodarstvu prej vrnemo denar, res tako veliko breme, ali pa bi bil to res en resen in odgovoren ukrep, ki bi ga v tej državi uredili. Strinjam se s tem, da lahko ocenimo, ali smo v stanju tudi tehnično izpeljati v tem roku ali finančno izpeljati. Je pa bila že praksa v preteklosti, da se je tudi pri zakonu na plače naredila neka lestvica, skozi katero so se ocenili izpadi v posameznem letu in potem v nekem doglednem času tudi zmanjšali ta davek na plače. Mogoče je tudi tukaj model, da del tega bremena prenese proračun leta 2009, del tega bremena pa proračun 2010.

Kar se pa tiče virov, pa bi prosil, če lahko danes dobimo odgovor na to, na kar zadnjič nismo dobili, ko smo v Slovenski ljudski stranki izpostavili, da je dokaj problematičen ta izračun pri tem zakonu, s katerim bomo subvencionirali skrajšani delovni čas.

Bom poskušal zelo na kratko, kot rečemo po domače, na prste izračunati. 230 milijonov ste ocenili, da bo ta ukrep stal v letošnjem letu. 6 mesecev po 60 evrov pomeni 360 evrov na zaposlenega. Šest mesecev po 120 evrov pomeni 720 evrov. Če vzamemo povprečje ali pa neko srednjo številko, 500 evrov na zaposlenega, da bomo lažje računali, je 230 milijonov, kolikor ste ocenili, da bo v tej pogači od 800 milijonov stal ta ukrep, pomeni, da ste predvideli ta ukrep za 460 tisoč zaposlenih v slovenskem gospodarstvu. Kolikor je meni znano, ima slovenski realni sektor približno 500 tisoč zaposlenih. Se pravi, da smo za več kot 90% vseh predvideli, da bodo šest ur na teden doma.

Sam sem trdno prepričan, da ta ukrep to državo v letošnjem letu ne bo stal več kot 60, 80 do 100 milijonov maksimalno. In tu vidim tistih 150 milijonov, s katerimi bi lahko v letošnjem letu, če resno želimo 800 milijonov dati našemu gospodarstvu in likvidnostnem toku, se odrekli tega denarja v letošnjem letu.

Prosim, če mi predstavnik Vlade pove, ali je ta moja domača matematika preveč poenostavljena. Ali je kaj narobe z njo? Ali pa je to vaše izhodišče Vlade, da bo ta ukrep stal državo 230 milijonov, pesek v oči državljanom in gospodarstvu v Sloveniji?

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovani! Nekaj tekmovalnosti je pri ponovni vložitvi tega zakona v proceduro. Nič ni narobe z

vztrajnostjo. Nasprotno! Sam mislim, da je narobe to, da se hitreje ne odzivamo na neke stvari. Tudi zadnjič nisem glasoval za zavrnitev tega zakona. Odveč je sprenevedanje, odveč je nekaj, kar poskuša dopovedati, kako je do dneva D bilo vse v redu in pozneje se je vse zlomilo. Spomnim se gospoda Bajuka in prejšnjega predsednika Vlade, ko sta rekla, kakšen blazen presežek da bo, na koncu pa je izguba. To veste. In tukaj ni kakšne resne dileme. Lahko bi ta zakon prej sprejeli, ampak jaz o tem ne želim razpravljati. Želim pa reči to, da rok 60 dni za povračilo DDV je bil izmišljen, je bil postavljen enkrat zato, ker je bilo ocenjeno, da bo v tem času mogoče popraviti celoten proces in da bo stekel tako, kot tudi mora, od nastanka plačila kontrole in do povračila. Prepričan sem, da je v tem času tako tehnološki proces, tako inštrumenti kontrole in vse ostalo na višjem nivoju, da se da bistveno hitreje ugotoviti, kakšno je stanje in opraviti celoten proces. Dejstvo je, da danes govorimo o tem, kdo bo bolj likviden, kdo bo manj likviden, ampak očitno se tako država, občine in še najbolj podjetja vsak dan srečujejo z večjim vprašanjem nelikvidnosti. Če je res, da se podaljšujejo roki tudi plačil s strani države, s strani občin, s strani tistih, ki razpolagajo z javnim denarjem, da ne plačujejo v dogovorjenih rokih, na drugi strani pa se ta denar od preplačanega DDV-ja drži na računu Davčne uprave oziroma države, je seveda to nesprejemljivo. Po mojem prepričanju je potrebno deliti usodo vseh. Ko gre za nelikvidnost, je nelikvidnost podjetij večji problem, kot je nelikvidnost države in vseh drugih subjektov, ki upravljajo z javnim denarjem. Tukaj je resnično na mestu tista trditev, ki pravi, da če kaj, potem moramo usodo deliti vsi enako. S tem, da bi morali biti ukrepi, in eden od teh je tudi ta, naravnani tako, da bodo delovali za vse enako, za vse učinkovito in čim hitreje. Ko gre za vprašanje likvidnosti, je še neko drugo vprašanje, kdo pravzaprav lažje premošča te zadeve, te težave: Ali država, banke, in seveda ta sektor, ali podjetja? Potem se moramo vprašati, če je res in če ti podatki držijo, da banke nekaterih sektorjev, nekaterih podjetij, celih panog preprosto ne financirajo več, v kakšni situaciji smo. Pa so bili do sedaj tako rekoč zgledni plačniki, nedolgo nazaj. Tukaj je prejšnji finančni minister govoril, kako poceni so krediti, kako se je bolje zadolževati. Tudi država se je na račun infrastrukture in še drugih področij zadolžila preko mere. In seveda so ta denar na vsak način poskušali plasirati poslovnim subjektom. Srečujemo se z nekaterimi nedokončanimi procesi investiranja, ker je bil ta denar na razpolago in se ga je ponujalo. Sedaj je recimo preplačan DDV in ga ne dobijo nazaj. Bančnih

kreditov za premoščanje likvidnosti ni, zato torej to stanje ni vzdržno.

Mislím, da je prav, da zakon v prvi obravnavi sprejmemo. Sam bom glasoval za, tako kot sem tudi rekel, in upam, da bo v drugem branju sprejet amandma, ki bo približal roke tistim, ki so znosni in vzdržni s strani tistih, ki DDV pobirajo, ki ga zadržujejo in bi ga morali tudi vrniti, in seveda tistim predlogom, ki so danes tukaj, kar bi, sem prepričan, prispevalo k razbremenitvi nekaterih težav. Ali je to 21 ali je to 30, verjetno 7 dni ni tisti rok, nekje vmes pa gotovo je. In vse, kar bo prispevalo k temu, da se vsaj malo ublaži ta kriza, bom podprl. Razumem pa, da tudi poslanci vladne koalicije težijo k tem ciljem, da se to tudi tako dela. In bilo bi narobe, če bi se danes ustvaril vtis, da vladni poslanci, tudi ministri in Vlada skrbijo samo za likvidnost svojega sektorja, za plačilo kav, rož in ne vem česa še, česar tako ali tako ne bo oziroma ni. Tako da je tu, vsaj prepričan sem, prišla do spoznanja zavest, da smo vsi na isti ladji, da moramo deliti isto usodo, skrbeti pa vsak za svoje naloge, opravljati tisto, kar je prvenstveno naloga na primarnem področju. In če tu govorim o vlogi parlamenta, je zagotovo na mestu prisluhniti vsem težavam in na drugi strani sprejeti predloge, ki so dobronamerni, ki blažijo, ki rešujejo težave.

Kot rečeno, podprl bom zakon v prvem branju brez zadržkov. Če sem prej rekel, da bom upal na sprejetje amandmaja, se bom tudi trudil za to, da bi približali te roke nekim razumnim številkam. Kot pravim, koliko pa to bo, jaz sem razumel nekatere nastope vladnih predstavnikov kot tudi nekaterih drugih, ki se s temi vprašanji ukvarjajo, da je to mogoče, in to naj tako tudi bo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franc Pukšič. (Ga ni.) Gospod Matjaž Han. (Ne.) Gospod Rado Likar, izvolite, prosim.

RADO LIKAR: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci! Sam podpiram predlog sprememb zakona o davku na dodano vrednost v delu, ki se nanaša na vračanje oziroma na skrajševanje roka za vračilo DDV s 60 na 7 dni, oziroma bi tudi sam predlagal, da se pogovarjamo o kakšnem drugem sprejemljivem roku vračila. Tudi sam sem bil njega dni zaposlen v instituciji, ki je takrat bila servis za vračilo takrat še prometnega davka. Povem vam, da ta rok še zdaleč ni bil 60 dni, ampak krajši. Se pa točno ne spominjam, koliko je bil ta rok. Vsekakor pa krajši. In moje mnenje je, da 60-dnevni rok vračila preplačanega DDV-ja

ni sprejemljiv, saj je milo rečeno arhaičen in spada v 70. leta, ko je bil informacijski sistem dejansko še na dosti nižji stopnji. Likvidnostni, poudarjam, likvidnostni izpad in izpad javnofinančnih prihodkov ne more biti zadostni argument za zavrnitev tega predloga oziroma, da se zavrže rešitev, ne da bi poskušali zblížati naša, pod narekovajem, "pogajalska" izhodišča. Gospodarstvo v teh časih pričakuje od nas, da bomo našli rešitve, ki bodo učinkovale hitro in učinkovito. To, da gospodarstvo pričakuje od države, da jim čim prej vrne to, kar so jim preveč plačali, je še najmanj, kar lahko država stori za hitro in učinkovito ukrepanje, za blažite recesije. Ne bi rad dobil občutka, da bo predlagana rešitev zavrnjena zgolj zato, ker jo je predlagal poslanec največje opozicijske stranke in zaradi očitka, da tega predloga oziroma s to rešitvijo ni prišla že prejšnja vlada.

Zato apeliram na vse vas, da razmislimo in najdemo skupno pametno in sprejemljivo rešitev, ki bo v korist vseh nas državljanek in državljanov, katerih predstavniki smo poslanci v Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima Marjan Bezjak. Izvolite.

MARJAN BEZJAK Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni, gospod podpredsednik Državnega zbora! Spoštovani iz ministrstva, poslanke in poslanci! Zakaj smo se odločili v Slovenski demokratični stranki vložiti predlog za vračilo preplačanega DDV-ja za rok 7 dni? Mnenja smo, da bi to bil ukrep, ki bi zelo hitro "prijel" v gospodarstvu za nastalo situacijo, ki je pred nami oziroma pred vrati določenih podjetij. Konec koncev govorimo o recesiji: ali je tukaj ali ne. V nekaterih podjetjih je že, v nekaterih podjetjih pa bo nastala, če ne bomo hitreje ukrepali in hitreje sprejemali določenih zakonov.

Res je, da opozicija nekako vlaga amandmaje. Koalicija jih nikakor noče sprejeti. V koaliciji bi se morali tega zavedati tisti poslanci, ki so sami gospodarstveniki. Na kakšen način oni poslujejo, če ne potrebujejo tega denarja nazaj. Vemo, kaj župani počnejo. Celo do leto dni ne plačujejo določenih dajatev izvajalcem. To so stvari o katerih ti ljudje na pamet govorijo, kaj ta denar pomeni v gospodarstvu. Ta denar bi pomenil to, da bi določena podjetja imela likvidnost, tista, ki so sedaj že nelikvidna. Mislim, da se zavedate, spoštovani poslanke in poslanci, kaj boste sprejemali danes. Nikakor ne razumem, da načete svojega denarja, ki se ga preplačali, dali državi, imeti takoj nazaj.

Predlagali smo 7 dni. Res je, hvala bogu, da ima minister gospod Križanič posluh, ima uho, ki hoče prisluhniti. Ampak na Odboru za gospodarstvo se je takoj koalicija sestala, 15 minut pavze, in so glasovali proti temu zakonu. Sam minister pa podpira to. Ne vem, zakaj je takšno mišljenje in takšno gledanje vas, saj niste vi predlagali tega zakona.

Še enkrat, strnimo moči in pomagajmo gospodarstvu, kajti gospodarstvo je tisto, ki daje vam tukaj plače. Če ne bo gospodarstva, tudi vas oziroma nas ne bodo potrebovali. Zavedajte se že enkrat, ne pa krojiti usodo. Ljudje, ki ne izhajajo iz gospodarstva in mislijo, da denar prihaja z neba. Žal, razmišljate narobe. Govorite o davčnem sistemu. Pred tremi leti je bil davčni sistem skoncentriran. Govorite o nepreglednosti davčnega sistema. Verjemite, preglednost davčnega sistema je zelo zelo dobra. In hvala bogu, da je to tako. Morda je potrebno samo napraviti eno nadgradnjo k temu sistemu. To so pogoji za delovanje te države, to so stvari, ki peljejo to državo v boljši jutri, nikakor pa ne stvari, ki jim nasprotujete, k dobrim idejam, h glasu gospodarstva. Upam, da vas je koalicijski kolega Anderlič znal prepričati, da ste imeli posluh. Verjemite, da je bil velik pritisk gospodarstva nanj, da je to željo izrazil ali pa to besedo povedal, da bo glasoval za. To je edino pravilno, glasovali so zanj ljudje, da je danes on tukaj. Upam, da smo vas dovolj močno prepričali, dovolj močno dali argumente, da ste razumeli, kaj potrebuje gospodarstvo, kaj je pomembno za gospodarstvo, in da boste danes glasovali za. V SDS bomo podprli ta zakon, kajti menimo, da je edini pravi vir do hitrejšega denarja, ki ga lahko dobijo podjetja nazaj. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Miroslav Klun. Ga ni. Gospod Anton Colarič. Gospod Srečko Prijatelj. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Zaman kličete tiste, ki bi najbolj kompetentno lahko sedaj odločali o tem. Moj kolega Klun, predsednik Obrtne zbornice, jaz bi želel slišati njegovo mnenje. Mnenje Slovenske nacionalne stranke je, da je sprememba zakona o davku na dodano vrednost nujna. Nujna. V tem kontekstu se mora to zgoditi čim prej, kajti država je največji dolžnik. Tudi na pravnomočne tožbe, ko državljani in državljanke z muko in dodatnimi finančnimi sredstvi terjajo od države tisto, seveda s sodnimi odločbami, kar bi država morala dati, država pozabi na izplačilo oziroma na realizacijo sodb. In danes smo imeli priliko slišati tukaj ravno iz vrst social demokratov - pogledajte, kako prazne vrste so - gospo Brunskole o tem, da bo finančno okrnjen proračun,

da bo primanjkljaj v proračunu večji, če bomo to sprejeli, da bo kar konec države, če to sprejmemo. Ja, ali naj država dosledno ne pobira davkov od tistih, ki neposredno delajo? Takoj se mora plačati davek, ne glede na to, ali je plačilo realizirano ali ne, ker to državo v drugem koraku že ne zanima, ampak davke pa takoj pobere. Dogaja se mnogokrat tudi to, da podjetja, ki vzorno izpolnijo posel, ga tudi realizirajo. In ko že gre material v trgovine ali pa končnemu naročniku, ta storitev ni plačana. Ampak države zopet to nič ne zanima. Država pobere svoj davek. In če davek ni plačan, je ne zanima, ali je storitev plačana ali ne, se usede na račun. In to podjetje zaradi dobrega dela in finančne nediscipline, za katero bi morala skrbeti država, propade. In takih podjetij imamo ogromno. Skrajšanje vračila preplačanega davka iz 60 na 7 dni, to je ja normalno, ljudje božji, ob tem času, ki prihaja. Gospodarsko stanje v Sloveniji bo še slabše, ne bo boljše. Recesija v gospodarstvu nas ne bo obšla. Ravno tako nas bo prizadela, kot je vse druge države. Mislím, da Slovenija bi morala biti vsaj toliko poštena do tistih, ki obdelujejo to davčno njivo, od katerih se tudi napaja ta državni proračun, da jim pognoji to njivo, da jim omogoči, da je pridelek na tej njivi drugo leto boljši. Kljub krizi. S poštenim pristopom naj jim vrne tisto, kar je njihovega. Če je preplačano, je normalno, da država vrne to takoj. Saj vendar se država napaja proračunsko ravno iz gospodarstva. Razen če nam ni cilj uničiti vse, kar je dobrega. To smo v preteklosti znali lepo narediti. Mi smo gospodarstvo v Sloveniji uničili tudi na način, da smo nekaterim privilegirancem dali možnost, da so pokupili velike gigante, ki so bili uspešni, ljudi so zmetali na cesto, to se dogaja še danes, in denar "pobasali" v žepe. Ali je to dobra država? Jutri, pojutrišnjem boste naredili še več brezposelnih in še več socialnih problemov, če boste tako ravnali. Jaz nisem nobenega od tajkunov videl, da bi moral sedeti zaradi tega, ker je na nezakonit, nelegitimen način kupil podjetje, potem pa ga je zaprl. To se dogaja danes nam pred očmi. In ko govorimo o tem, da bi tistim pridnim, ki znajo in hočejo delati in zmorejo dobro delati, pomagali na način, da jim vrnemo čim prej tisto, kar je njihovo. Tu se pa ustavimo, tu pa ni več zdrave logike in normalnega razmišljanja.

In danes, kot že rečeno, glas gospodarstvu je tudi v tej klopi. Danes bi v tej dvorani moral z menoj sedeti tudi gospod Miroslav Klun. On zagovarja obrtnike, pa ga ni. Zastonj ste ga klicali k besedi. In to je sramota. Zaradi takšnih dejanj verjamem, da ne bomo bili nič bolj socialni.

In s takšnimi potezami se ne boste obdržali na oblasti. Verjemite!

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Iztok Podkrižnik.
Prosim.

IZTOK PODKRIŽNIK: Spoštovani.

Predlog zakona o DDV podpiram. Pomaga tudi za samo likvidnost podjetij. Gospodarska rast, če gledamo zadnje tri leta, je bila pri nas zelo dobra. Če pa pogledamo leto 2009, pa moramo reči, da ne bo tako briljantna, kot je bila prej. Se pravi, ocenjujemo nekje okrog 1,1%. Zaradi situacije v tem času bosta prizadete menjava s tujino in investicije. Zniževanje investicij je bilo pričakovano, dodatni dejavnik, ki je ključni, pa je upadanje povpraševanja v nekaterih panogah ter drugi zaostreni pogoji financiranja. Zato je pomembno, da se dobra podjetja, ki imajo naročila, razvijejo in nadoknadijo razliko, ki jo rabimo za pozitivno rast. Menim, da je pozitivna gospodarska rast optimistična, kajti v večini držav v evroobmočju bodo beležili v letošnjem letu negativno rast. Poudariti je treba, da zaradi trenutne finančne in gospodarske krize Slovenija ne bo mogla doseči zelene rasti nad 4%, lahko pa jo dosežemo okoli 2. Poudariti je treba, da se je finančna kriza začela v finančnem sektorju. In zato je ključno, da se zagotovijo pogoji, da se financiranje vrne v čim bolj normalne okvirje. Vsi ti ukrepi, vključno s tem predlogom, ki so že bili sprejeti, in ostali, ki še bodo, če bodo, lahko pripomorejo k zmanjšanju upočasnevanja gospodarske rasti, kar je v tem trenutku in v tej situaciji najpomembnejše, zato mislim, da moramo ta predlog podpreti.

Za podjetje je pomembna likvidnost - omogočiti dolgoročna sredstva za financiranje osnovnih sredstev in tudi za obratna sredstva. Mislim, da se danes veliko podjetij v Sloveniji sooča s problemi likvidnosti, ko morajo na tak ali drugačen način zagotavljati kupcem, da jih lahko suportirajo, kajti vemo, da če vzamemo v podjetju dobavitelja, ki nam dobavi nek material v roku in nam izstavi račun v 30 dneh, to se pravi, da rabimo v podjetju, v procesu, 10, 30 ali 60 dni, da ta izdelek naredimo, šele nato izstavimo račun in čakamo na priliv tudi do 120 dni. Zato je zelo pomembno, da so ta likvidnostna sredstva dolgoročna, saj s tem zagotavljamo, da lahko podjetja normalno funkcionirajo. Tudi vračilo DDV, mislim, da je eno od orodij, ki bi lahko pripomogla, da lahko podjetja tudi bolje delajo.

Izbira ukrepov je zelo pomembna za samo rast in ohranjanje števila zaposlenih. Le-ti bodo vplivali, da bo gospodarstvo, ki je usmerjeno v izvoz, še močnejše. Prepričan sem, da v Sloveniji imamo še veliko podjetij, ki bi lahko s pomočjo sprejetih ustreznih ukrepov kljub krizi v svetu dobro napredovala. In to, mislim, da je ključnega pomena, ker Slovenci smo ljudje, ki premoremo veliko pameti in tudi znamo marsikaj zahtevnega narediti in prodati v svet. Mislim, da se slovenski gospodarstveniki zelo dobro zavedajo, kaj se dogaja po svetu. Vsakodnevno vidimo v časopisih, koliko ljudi se odpušča, kar posledično pomeni manjša naročila za naša podjetja. Po drugi strani pa, kot sem rekel prej, imamo veliko podjetij, ki imajo lasten razvoj, imajo pamet. In ta podjetja dejansko potrebujejo to pomoč. Mislim, da je zadnji čas, da jim tu pomagamo, da se lahko normalno razvijajo, ker le-ta podjetja nam bodo zagotavljala boljši jutri. Zato podpiram ta zakon. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Najprej reakcija na neokusno in tudi zelo neumestno pripombo o upogljivih poslancih. Če bi hoteli začeti razpravljati o tem, kdo je bil upogljiv in kdo ni bil, kako so nekaterim zvijali roke ob sprejemanju posameznih zakonov v preteklem mandatu, potem bi lahko dolgo časa razpravljali. In mislim, da je bila ta pripomba, lahko bi rekli, "zelo na mestu", pod narekovaji.

Rada bi pa povedala, da v tako zelo opevanem obdobju velikega, hitrega gospodarskega razvoja, visoke rasti bruto domačega proizvoda in še cele vrste pozitivnih rezultatov, ki so bili v preteklem mandatu, ob zelo uspešni in sposobni republiški davčni upravi ter ob visokem proračunskem presežku, o katerem bomo jutri še govorili, bi verjetno v preteklem mandatu lahko dobili na klopi predlog tega zakona z vsemi potrebnimi ukrepi tudi o davčni upravi, da bi lahko preprečili oziroma da bi lahko tudi pokompenzirali enoletni zamik prihodkov državnega proračuna zaradi bistveno, skoraj za desetkratnik, skrajšanega roka za vračilo preplačanih davčnih obveznosti. Moram reči, da se mi zdi nekoliko neokusno, da zakon, ki pravzaprav bi moral biti na nek način, tako kot je prepovedan referendum o taki zakonodaji, če greste malo pogledat, da bi tudi ta zakon moral biti prepuščen v pripravo Vladi, ker ima na razpolago vse možne podatke in tudi ve, kakšna je operativna sposobnost davčne uprave in finančnega ministrstva, da take radikalne spremembe zakonodaje tudi izvede. Zaradi tega pozivanje opozicije k

razumevanju, mislim, da bi lahko sedaj šli pogledat nekaj magnetogramov za leta in mesece nazaj pa bi lahko videli, kakšno je bilo razumevanje za bistveno bolj utemeljene in bistveno bolj kvalitetno pripravljene zakonske predloge, kakor je pa ta. Zaradi tega seveda ne pričakujte, da bom jaz osebno zaradi upogljivosti pred Vlado glasovala za tak predlog zakona v prvem branju.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franci Kek. Prosim.

FRANCI KEKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo. Tudi jaz menim, da je 60-dnevni rok nenormalno dolg za vračilo, vendar menim, da bi v tem letu bilo zelo problematično in težko verjetno speljati znižanje tega roka. Dodatnih 150 milijonov v letošnjem proračunu bi pomenilo, da se zelo nevarno bližamo 3% maastrichtski meji minusa v BDP in bi ga lahko presegli. Ko poslušamo gospoda Vizjaka, ki pravi, da se tukaj razlikujemo eni od drugih po tem kdo hoče dobro za gospodarstvo. Mislim, da se v tem primeru predvsem gospod Vizjak razlikuje od samega sebe. Od samega sebe v minulih štirih letih, ko je imel dosti boljše pogoje, da zniža ta 60 dnevni rok.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Anton Kampuš. Prosim.

ANTON KAMPUŠError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi! Izhajam iz gospodarstva in seveda ne verjamem, da bi našli koga, ki bi ne bil za boljše pogoje gospodarjenja v tem trenutku, ki so krizni. Tudi kar se tiče DDV-ja. Ampak v tem trenutku bi morali biti nekoliko bolj strpni. Verjetno je finančni minister tisti, ki obvladuje finančno situacijo v Sloveniji. Verjetno je on tisti, ki lahko reče, ali je danes ta ukrep sprejemljiv s finančnega vidika Proračuna Republike Slovenije. Verjetno je on tisti, ki lahko reče, kaj pa, če ta ukrep danes sprejmemo, kaj bo črtano. Kaj bo tista naslednja točka, ki ne bo izvedena v smislu državnega proračuna ali pa rebalansa, ki se v tem trenutku pripravlja? Kako bomo takrat reagirali? Kaj se bo takrat zgodilo? Koliko bo takrat tistih junakov, ki se danes tukaj kažete? V tem trenutku je jasno, da je neka plačilna disciplina pri nas v Sloveniji nakrhana. Vse bolj se prehaja, plačevanje 60 dni, 90 dni se pomika na 120 dni. In seveda je to slabo za naše gospodarstvo. Seveda ocenjujem, da Vlada še kako vsakodnevno spremlja te trende in jih tudi mora še naprej. In če bo Vlada ugotovila, še

posebej, ker je rebalans v zaključni fazi, da je seveda znotraj tega možno vplesti tudi ta ukrep, pričakujem, da ga bo v naslednjih mesecih, tednih izvedla. Ampak seveda ne tako, kot si bom jaz izmislil, ne tako kot si bo bivši minister za gospodarstvo izmislil, ampak tako, kot bo sprejemljivo s strani Vlade. Ali bo ta termin potem 7, 20, 30, 60, tako kot je zdaj, sigurno ne, ampak tako, kot pravim, 7, 20 ali pa 30 dni. Jaz to od Vlade pričakujem. V tem trenutku pa je nesmiselno to podpreti, ker ni vzdržno s finančnega vidika. Danes bom poskušal še poprositi ministra, da bi v čim krajšem času dobili tudi tako tezo, o kateri sedaj govorim, na mizo. Podpreti zadeve kar tako ad hoc, kot se danes govori, mislim, da je nesmiselno. In to se ne bo zgodilo z moje strani. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Kolegice in kolegi! Ko poslušam te razprave, se ne morem znebiti občutka, da je napaka samo v tem, da tega ni Vlada predlagala oziroma koalicija. Na izredni seji je bil to nek argument, da mora Vlada to pošteno proučiti in se odločiti v tej smeri. Ko poslušam razprave, vsi govorite, da je to nevzdržen rok 60 dni, da bi bilo pametno to skrajšati in podobne razprave. Tudi gospod minister se je v načelu strinjal s tem. Govorimo o 7-dnevnem roku, ki je predlagan z naše strani. Vendar, spoštovane kolegi in kolegi, govorimo o prvi obravnavi tega zakona, ki je podlaga za drugo obravnavo, podlaga za razpravo na odborih, kjer se ta zakon lahko tako oblikuje, da bo sigurno prinašal učinke, kar ne nazadnje vsi ugotavljate. In rok lahko tudi vi predlagate v neki drugi smeri, sigurno pa krajši, kot je 60 dni, in mogoče daljši, kot je 7 dni. Vendar razprava, ki govori o tem, da je to nepotreben ukrep v tem trenutku, mislim, da ni pravilna. Ta ukrep bi dejansko nekoliko ublažil tisto zadevo, ki se, ne glede na to, da smo v parlamentu sprejeli odločitev za poročila pri bankah, ki naj bi dajala kredite podjetnikom, vendar se ta ukrep na žalost zaenkrat ne izvaja v praksi. In če bi sprejeli ukrep, ki bi omogočil, da ti obrtniki in mali podjetniki, pa tudi velika podjetja, dobijo vsaj svoj denar, ki ga preplačujejo, nekoliko hitreje, bi s tem tudi to težavo, ki nastaja zaradi nepodeljevanja oziroma neugodnih bančnih kreditov, precej ublažili. In bi se oba ukrepa zelo lepo dopolnjevala. Govorjenje o tem, da so ti ukrepi

prezgodnji, je velika napaka. In jaz vem, da se bo s strani Vlade pojavil predlog, vendar bo takrat sigurno prepozno.

Opozoril bi še na eno težavo, ki jo pa zasledujemo pri financiranju občin, kjer je treba tudi okoli tega DDV-ja mogoče spregovoriti nekaj besed. Poznate vsi evropska sredstva, raznorazne razpise, kjer občine zalagajo v smislu likvidnosti in tudi v smislu plačevanja DDV-ja državi. Praktično dvakrat so obremenjene z nekim likvidnostnim problemom. Mogoče bi razmislil v tej smeri, da se občinam olajša ta finančni tok vsaj na tak način, da se DDV poračuna takrat, ko občine dejansko pridobijo evropska sredstva oziroma to vračilo plačila. Tudi v tem primeru bi se olajšal določen segment javnega sektorja in bi bil ukrep sigurno dobrodošel v tem trenutku, tako kot za gospodarstvo ta Zakon o spremembi davka na dodano vrednost in skrajšanju tega roka za vračilo. Mogoče je 20-dnevni rok primeren, mogoče 14-dnevni, absolutno pa je o tem treba razpravo nadaljevati in tudi sprejeti konkretne ukrepe.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa za besedo. Predloga zakona o spremembi Zakona o davku na dodano vrednost ne podpiram za nadaljnjo obravnavo, pa ne zato, ker ga je predlagala opozicija, ampak je kar nekaj odločitev oziroma nekaj vzrokov za takšno mojo odločitev. Splošni vzrok, kot so slabši nadzor, manjša možnost odkrivanja davčnih goljufij ali pa slab informacijski sistem, so lahko zelo pomembni, a zagotovo veljajo ob vsakem roku za vračilo tega DDV-ja. To mora biti standard davčne uprave, da bo preprečevala te stvari in da bo vse te zlorabe lahko ugotavljala oziroma jih odkrivala, ne glede na to, ali je to 7, 15, 30 ali 60-dnevni rok. To so problemi, ki jih mora davčni sistem razrešiti, ne glede na roke za plačilo obveznosti.

Drugič. Predlog o spremembi Zakona o davku na dodano vrednost se v ničemer ne razlikuje od tistega predloga, ki ga je Državni zbor že zavrnil po dokaj burni in polemični razpravi na matičnem odboru za finance. Predlagatelj sedaj ubira drugo pot, čeprav je minister za finance takrat predlagal, da bodo problematiko temeljito proučili in predlagali vladni predlog ob predložitvi rebalansa proračuna za leto 2009. Imam nek občutek, da zdaj gre za tekmovanje, kdo bo pripravil hitreje takšen predlog in kdo bo hitreje vložil in bil v končni fazi tudi uspešnejši. Moram pa reči, da je to problem, ki je širši in je verjetno povezan tudi še

z nekaterimi drugimi elementi, kot so plačilni roki, kot smo danes slišali kot so plačilo DDV-ja za občine, kot so ne nazadnje plačila zavezancev za plačilo do države, ki je tudi limitirana z enim od rokov. Zato bi bilo treba tudi ugotoviti z določilom v 77. členu, ki je obveznost tistega, ki mora plačati DDV v proračun, določen na zadnji delovni dan v naslednjem mesecu po preteku davčnega obdobja. To je približno 28 do 30 dni. Vse to je vezano tudi s plačili, o katerih so danes že kolegi govorili. To pa predvsem zaradi tega, ker ob finančni nedisciplini prihaja do tega, da imamo tukaj tudi težave. Res pa je, da je večina vračil teh DDV-jev povezanih z investicijami, povezanih z izvozom, kadar prihaja do teh večjih delov, in pa takrat, kadar podjetje kupuje največ po 20%, storitve pa opravlja po 8.5% obdavčeni vrednosti. In tukaj nastaja neka razlika. Sicer je pri normalnem poslovanju, pri normalnih stvareh ta davek pravzaprav približno uravnotežen.

Trditev predlagatelja, da sprememba zakona o davku na dodano vrednost nima učinka na javne finance, ni točna, ima učinek. Ima učinek direktno v mesto, ko bo treba vrniti, ali bo sedaj ta rok 7, 30, 15 ali kakorkoli, se da seveda izračunati. Ocena ministrstva je, da je to med 300 in 150 milijoni, ampak zagotovo pa ima seveda tudi še dolgoročni učinek, ker bo treba v teh javnih financah zagotoviti določeno vsoto denarja, da se bo ta krog obrnil normalno. Zato seveda bi bilo smiselno, da bi takrat, ko so bile javne finance stabilnejše, ko je bilo več denarja, uvedli take stvari in se danes zagotovo ne bi pogovarjali o teh stvareh.

Zato predlagam, da ta zbor ta predlog zavrne, Vladi pa naloži, da pripravi ustrezen rešitev, ki bo upoštevala pobude gospodarstva in tega zbora, hkrati pa bo zagotavljala vzdržnost javnih financ. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci! Včasih dobivam nek občutek, kakor da se ne zavedamo dovolj dobro, v kakšni situaciji se nahaja slovensko gospodarstvo. Prosil bi vas, da se nehamo izgovarjati na maastrihtske kriterije. Kaj pa so pravzaprav ti kriteriji, kdo se jih v tem času sploh drži? Vprašanje se postavlja, ali se jih je sploh modro držati? Kakšna so tveganja ob tem, če bi jih kršili? To so seveda vprašanja, na katera bi bilo dobro dobiti odgovore, ampak odgovore na osnovi nekih opravljenih analiz.

Če ne bomo sedaj pomagali gospodarstvu, in to zelo resno, si bomo lahko te kriterije konec tega leta vtaknili za klobuk. Imeli bomo super boniteto, gospodarstvo pa na kolenih. Kolikor vem, te kriterije v tem trenutku kršita tako Francija kot Italija, pa me prosim popravite, če imam napačne informacije. In še mnogi drugi. Zakaj to delajo? Zaradi tega, ker rešujejo svoje gospodarstvo in jim je malo mar za maastrichtske kriterije in jim je malo mar za Evropsko unijo v tem primeru, ko je treba reševati svoje gospodarstvo. Slovenci pa bomo še malo počakali in bomo videli, ali bo propadlo dovolj veliko število podjetij; ali se bomo zganili takrat, ko jih bo 20, 30, 40, 50, ne vem. Z argumentom, ki ga poslušamo danes ves dan, da bi ta ukrep lahko naredila že prejšnja vlada, se seveda strinjam, sem pa kljub temu zaskrbljen. Če gledam sebe osebno, sem se v lanskem letu obnašal bistveno drugače, kot se obnašam danes, zaradi te krize. In če bi se prejšnje leto obnašal tako, kot se obnašam danes, bi verjetno v svojem domačem proračunu lahko prihranil kakšen evro več. Pa se nisem, zato ker so bili časi drugačni. In se mi zdi, da taki argumenti v tem trenutku niso ravno pravi, zato vas pozivam, ne bodimo tako trmasti. Ne bodimo tako trmasti, podprimo ta zakon v prvi obravnavi in potem v kasnejši proceduri lahko vsi skupaj ugotovljamo, ali je smiselno z zakonom nadaljevati ali ne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vili Trofenik. (Ga ni.) Gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Gospod minister, spoštovani! Slovenski pregovor pravi, kdor hitro da, dvakrat da. To se pravi, če prej vrnemo preveč plačan DDV, verjetno damo še nekaj zraven, ne samo tistega, kar vrnemo. Prav gotovo pa je dejstvo, da so danes drugačne razmere, kot so bile pred 6 meseci, ko smo imeli boljšo situacijo. In ker so danes drugačne razmere, so prav gotovo potrebni tudi drugačni ukrepi, drugačni prijemi, drugačna orodja, drugačni instrumenti, ki primejo v takem okolju, kot lahko večkrat slišimo. To je podobno kot v vsakdanjem življenju - dežnik tudi uporabljamo takrat, ko dežuje, takrat, ko je sončno, dežnika ne rabimo. Lahko ga imamo, vendar takrat ne prime ta ukrep. In danes smo pač v situaciji, ko prej vrnjen preveč plačan DDV nekaj pomeni; pred 6 meseci ni imel takšnega efekta. Lahko bi se pa tudi to zgodilo, ampak takrat mogoče nihče ni o tem razmišljal. Tako govoriti o tem, zakaj predlagatelj ali prejšnji predlagatelj, ki sem bil sam, nismo tega prej naredili - zato, ker so bile drugačne razmere. To je seveda lahko samo izreden ukrep v

času, ko trajajo takšne razmere, kasneje se lahko to seveda spremeni.

Minister je navedel v današnji razpravi, da bi ta sredstva pomenila 0,08 BDP izpada finančnih prihodkov. Seveda to bi bilo samo na začetku, mogoče niti ne v celem letu, ali pa če računamo kot leto, potem je to to. Vendar če se prav spomnim 10 dni nazaj, ko so se povečale trošarine, je šlo približno za enak znesek. To je med 200 in 300 milijoni evrov, ali tam nekje 250 milijonov evrov. In sedaj so bile že druge trošarine in državna sekretarka je najavila, da se bodo ti ukrepi še nadaljevali. To se pravi, da z enim povišanjem trošarin dobimo ravno ta sredstva. Poleg tega je minister tudi navedel, če sem prav razumel, tako je tudi napisano, da vzdržnost ali možnost podpore informacijskega sistema je 21 dni. V redu. Mi smo zadovoljni tudi z 21 dnevi, ker to je neka pomoč. Ne nazadnje to je lahko tudi začetek, lahko potem tudi še, če se pokaže, da je v redu, lahko tudi to izboljšamo, skrajšamo, vendar tega ne moremo narediti, če bomo danes ta zakon zavrnil. Vse to bomo lahko naredili, če bomo danes zakon potrdili, če bomo rekli, da je primeren za naslednjo obravnavo. Drugače so to seveda prazne besede.

Jaz sem prepričan, da bo Vlada pripravila nabor ukrepov. O tem lahko beremo. Ukrepov sicer še nismo videli in slišali, bolj konkretno, kaj vse to bo. Približno vemo, kaj bo. Ampak to, kar je danes v enem od tiskanih medijev, vidimo, da pri rebalansu, ki je nek pokazatelj, v katero smer naj bi se zadeve odvijale, se mi zdi, da je malo tistih, ki bi naj kaj prispevali k boljšemu stanju v gospodarstvu, ampak so na vrhu tisti, ki velikega prispevka ravno ne bodo mogli doživeti. Ampak dobro, pustimo se presenetiti, to ni dokončno.

Naslednje, kar bi želel povedati, je pa to, da bom jaz podprl ta predlog, da bo zakon šel v naslednjo obdelavo. In bi tudi predlagal, da bi bilo dobro, da proučite ta predlog tudi tisti, ki trenutno nasprotujete, zato da ga lahko izboljšamo. Tudi mogoče nekje v smislu kompromisa. Me pa skrbi, da takrat, ko pri nas nekaj ne želimo narediti, se izgovarjamo na Evropo. Sedaj se izgovarjamo na maastricht. Kaj bo rekla Evropa? Lepo vas prosim, Španija in Italija že imata, ne vem... Jaz se ne spomnim obdobja, ko Italija in Španija nista prekoračevali vseh možnih maastrichtskega kriterijev, odkar sploh veljajo ti kriteriji. To sta dve večji državi v Evropi in preživita. Zato ne vem, zakaj Slovenija ne bi mogla, če bi to pomenilo nekaj dobrega za naše gospodarstvo. Ne nazadnje, kdo pa polni proračun če ne gospodarstvo. Gospodarstvo ga polni. Isto se dogaja tudi z vinjetami. Zgovarjamo se na Evropo, češ, da imamo do tujcev odnos, ki je v podrejenem položaju glede na domačine. Lepo

vas prosim! Za koga pa so naše ceste in kdo jih je gradil? Saj smo jih sami gradili. Ampak tu je skrb, kaj bo rekla Evropa. In to me skrbi, da isto sedaj delamo, ko se pogovarjamo o vračilu preveč izplačanega DDV. Jaz mislim, da če dobro premislimo, da je prav, da damo zeleno luč, da gre ta zakon naprej. Lahko ga popravimo. Mislimo, da se lahko poišče kakšen kompromis. Ni treba da je sedem dni, tudi 21 dni, kot neka vzdržnost za podporo našega informacijskega sistema. Verjetno bi Vlada lahko s temi trošarinami, ki jih je zajela z veliko žlico, tudi del preusmerila v začetek, da se premostijo tiste likvidnostne težave.

Jaz bom glasoval za to, da gre ta zakon v naslednjo obravnavo. Predlagam, da tudi ostali o tem premislite.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Brulc. Izvolite.

MIRKO BRULCError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani!

V javnosti seveda velja prepričanje, da so javne finance izključno skrb ministra. Na lokalni skupnosti je polnjenje proračuna skrb župana. Vendar življenje seveda ni takšno in tudi praznjenje proračuna mora biti skrbno. In polnjenje in praznjenje morata biti naša skupna naloga.

Prepričan sem, da bo Vlada na osnovi natančnih izračunov posledic skrajšanja plačilnih rokov, pa tudi priprave ustreznih mehanizmov, ki bodo Dursu omogočili promptno kontrolo, sama pripravila tak zakon, ko bo to potrebno. Sem pa tudi prepričan, da bo opozicija v teh zateženih časih še velikokrat pripravila predloge, v katerih ne bo izražena skrb, kako polniti proračun in kako naj funkcionira celotni državni proračun, in s tem tudi država kot celota, ampak bo šlo le za parcialno obenem pa za javnovšečno nastopanje. In to se nam dogaja tedensko. Očitek nekaterih, da s situacijo, ki je sedaj na tem področju financiranja države in razvoja gospodarstva, nismo seznanjeni - bodite prepričani, da smo. Žal tudi z okostnjaki, ki padajo iz omar na raznih ministrstvih in jih je treba sanirati. Ampak vse to je sedaj skrb Vlade. Prepričan sem da bi sprejetje takega zakona pomenilo tudi nujno zmanjševanje proračunskih sredstev na drugih postavkah. Sedaj pa se vprašajmo, kje se bomo odločili za zmanjševanje. Verjetno težko pri plačah učiteljev, zdravnikov, v zdravstvu itd., ampak posežemo v investicije; investicije, ki naj bi jih investirala država in s tem sprožimo nov krog gospodarske krize, več nezaposlenih itd.

Zaradi vsega povedanega seveda ne morem podpreti tega predloga in bom glasoval proti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovane kolegice in kolegi! Sam moram priznati, da gojim določeno simpatijo do tega predloga. Mislím, da bi v nekoliko drugačnih razmerah in ob zavedanju posledic tudi opozicija nanj gledala zgolj s simpatijo, ampak hkrati z razumevanjem, da takšen predlog prinaša tudi negativne posledice. Menim, da je obremenitev gospodarstva s tem, ko kreditira davčno blagajno, seveda precejšnja. Mislím, da ni nikogar v tej dvorani, ki ne bi želel tega na konstruktiven, zmeren način spremeniti. Vendar! Kot rečeno, ta ukrep pripelje do dveh učinkov: prvi je nedvomno likvidnostna razbremenitev gospodarstva, na drugi strani pa likvidnostna obremenitev države. Vendar pri državi ne gre za vprašanje likvidnosti, gre za vprašanje tiste, sedaj že zloglasne meje 3% primanjkljaja, pri katerih pademo ali preživimo na mastrichtskih kriterijih. Nekateri v tej dvorani se sprašujejo, zakaj so ti mastrichtski kriteriji sploh pomembni. Pomembni so zato, ker nam zagotavljajo bonitetno oceno. Danes je ta bonitetna ocena še vedno AA, kar zagotavlja v zaostrenih finančnih pogojih ko država in gospodarstvo, imata izjemno izjemno velike težave, kljub tej visoki bonitetni oceni, do pristopa do finančnih sredstev, ker teh denarnih sredstev ni, vendar nam ta bonitetna ocena zaenkrat ohranja ugoden pristop. Če bi to mejo z nepremišljenimi ukrepi poslabšali, bi bistveno bistveno poslabšali možnosti tako države kot gospodarstva, da do finančnih virov pridemo. In tukaj je "catch" celotne zgodbe.

Sprašujemo se, če to delamo zaradi neke maginarne Evrope? Ne. To počnemo zato, ker želimo zavarovati stabilnost javnih financ kot temeljnega pogoja za to, da v zaostrenih finančnih in gospodarskih razmerah izboljšamo pogoje za delovanje gospodarstva in zato, da gospodarstvo dobi tisto, kar je naš skupni cilj, in to je večja likvidnost, večji dostop do finančnih sredstev in boljše možnosti za to, da v zaostrenih pogojih preživimo.

Prepričan sem, da tudi predlagatelj, bivši gospodarski minister Vizjak, to ve. Jaz ga cenim kot pametnega človeka, ampak vidim, da je tudi zelo nagajiv in da bo sedaj in v prihodnje serviral Državnemu zboru predloge zakonov, za katere bo vedel, da jih vladna koalicija ne more sprejeti.

Veliko je v javnosti govora o premierjevi kavici. Jaz to kavico, pripravljenost premierja za to, da plačuje sam svojo

reprezentanco, jemljem kot pomemben zgled. Želel bi si, da bi takšni zgledi, ne zaradi simbolnega učinka, ampak zaradi tega, ker odpirajo realno možnost, premislek za to, da začnemo varčevati pri javni porabi, obstajali tudi v prejšnjem mandatu. Toda ne. V prejšnjem mandatu smo bili priče temu, da se je v času visoke gospodarske rasti ustvarjal primanjkljaj. In zato, ker je bila politika, rekel bom, tudi zato, ker je bila politika prejšnje vlade tako kratkovidna, smo danes soočeni s tem, da kakšnemu tudi dobremu predlogu opozicije ne moremo ugoditi.

Vlada bi naj jutri sprejemala 30 varčevalnih ukrepov, katerih učinek bo 130 milijonov evrov. To nam daje vedeti, kako težko je najti potrebne rezerve znotraj proračuna, zato da zagotovimo nekaj, kar je na videz relativno majhen presežek. Toda sam sem prepričan, da bosta tako finančno ministrstvo kot Vlada kot celota nadaljevala ta proces in iskala možnosti, kako lahko dodatno zmanjšujemo javno porabo. Zato zaupam Vladi in menim, da bi morala v teh primerih, ko smo soočeni s težkimi javnofinančnimi posledicami političnih odločitev, biti zakonodajna iniciativa prepuščena Vladi in finančnemu ministrstvu. Jaz razumem finančnega ministra, in sem to razumel tudi ob prvi obravnavi tega zakona nekaj tednov nazaj, da se bo zavzel za to, da najdemo likvidnostno rezervo, ki jo potrebujemo v letu 2009, da bi takšen ali podoben ukrep lahko sprejeli. Vendar tedaj, ko bo Vlada ugotovila natančno situacijo, ko bomo prepričani, da javne finance to breme zmorejo, ne pa, da z željo, da ugajamo gospodarstvu in naredimo neko realno spremembo, vendar na drugi strani poslabšamo javne finance in s tem bistveno poslabšamo tudi možnosti tega istega gospodarstva.

Včasih imam občutek, da gospe in gospodje na drugi strani dvorane menijo, da Vlada, ministri, predsednik Vlade in tudi poslanci tega dela dvorane - da nam ni mar za to, kar se dogaja v gospodarstvu. Še kako nam je mar! Tudi mi vsakodnevno premišljujemo, tuhtamo in iščemo rešitve, ki jih lahko ponudimo parlamentu in Vladi za to, da Slovenija pride iz te situacije okrepljena, da rešimo mnoge situacije, ki se dogajajo v povsem konkretnih podjetjih ali v gospodarstvu kot v celoti. Trdim, da počnemo predvsem to. Zaradi tega pričakujem tudi od opozicije eno razumevanje, da ne moremo v časih, v katerih smo sprejemati rešitev, ki na prvi pogled izgledajo bleščeče, v ozadju pa se skriva bistveno večja nevarnost za gospodarstvo in državo. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Petek. Prosim.

MIRO PETEK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Vsem v tej dvorani lep pozdrav, posebej gospodu ministru. S tem zakonom želimo v opoziciji le pomagati Vladi gospoda Boruta Pahorja.

Njegova stranka, stranka, ki jo vodi je pred kakšnim desetletjem obljubljala 100 tisoč novih delovnih mest in sedaj, ko vodi državo, ko vodi Vlado, smo pred tem, da bomo izgubili 100 tisoč delovnih mest in mislim, da je pomoč opozicije na tej točki korektna in nujna. Za jutri so sicer napovedani nekateri novi ukrepi Vlade, za katere pa zaenkrat še žal ne vemo, upamo samo lahko, da bodo šli v tisti pravi smeri. Dejstvo je, da podjetja, strokovna javnost in tudi v politiki ugotavljamo, da so dosedanji ukrepi prepočasni, kolikor jih je seveda bilo. Mi smo v Državnem zboru že sprejeli ukrepe o subvencioniranju delovnega časa, ki ni dober, ki ni v duhu enakosti pred zakonom, saj so nekateri tukaj v privilegiranem položaju, zato je seveda naše mnenje, da bi sprejetje tega zakona, ki smo ga danes ponudili v obravnavo in omogoča hitrejše vračanje denarja, bolj blagodejno vplivalo na celotno slovensko gospodarstvo. Čudi me, da je Vlada Republike Slovenije pri teh ukrepih razmeroma počasna, skromna. Tam, na drugi strani je še nekaj mesecev nazaj sedel Milan M. Cvikl, postavljaj si je težka vprašanja, na vsako vprašanje je vedel odgovor. On bi lahko rešil ne le Slovenijo, ampak svet. Zato me čudi, da ste pri teh ukrepih tako zelo počasni, kajti v vladi imate gospoda Cvikla.

Gospod minister, ker ni tukaj gospod Boruta Pahorja, mu, prosim, sporočite tole: namesto iskanja najrazličnejših izgovorov, prosim, začnite iskati rešitve. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Grill.

IVAN GRILLError! Bookmark not defined.: Najlepša hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister.

Ravno pred kolegom Petkom je bilo s strani pozicije slišati očitek, da ne morejo tega predloga ugoditi nam kot opoziciji. Ne, spoštovane kolegice in kolegi, ne rabite vi nam ugoditi! Ugodite našemu gospodarstvu. To je zakon, ki je namenjen njim, ne nam. Mi tega zakona ne potrebujemo.

In tudi časi, za katere je bilo prej tukaj rečeno, da niso pravi za tak zakon - ja kdaj pa so, prosim vas! To je odziv na razmere, ki so danes prisotne v Sloveniji. In resnično ne razumem, kako lahko koalicijski poslanci s takšnimi netehtnimi argumenti opravičujete nepodporo temu zakonu. Kdo bo imel od tega koristi - kot sem povedal, naša podjetja. Če se dotaknem naše regije: v Beli krajini bo to

Danfos, bo to Iskra Semič, bo to Kolpa, bo Revoz, bo Krka in tisoče malih podjetnikov, ki so še bolj odvisni od teh sredstev, ki jih sedaj, njihova sredstva, obrača država. Oni so tisti, ki to potrebujejo, ki jim vsak evro resnično pride v pomoč.

Razlog, da bomo prišli v proračunski primanjkljaj - ne bomo prišli v proračunski primanjkljaj, saj je to denar naših podjetnikov. Res je, da se bo pokazala likvidnostna težava, ampak poiščimo rešitev, da jo bomo prebrodili. Zagotovo se da poiskati rešitev.

Naslednji predlog, ki ga lahko zopet skupaj oblikujemo, s tem da moramo najprej ta zakon danes podpreti, da je primeren za nadaljnjo obravnavo, potem ga bomo pa lahko še oblikovali, da bo zdržen. Če nismo sposobni, v kar dvomim, da naša davčna uprava ne bi bila sposobna reagirati, da se ta rok skrajša s 60 dni na 7 dni, kot mi predlagamo. Pa dajmo v prehodne določbe, da se v roku enega meseca ta rok premakne na 30 dni, čez pol leta na 7 dni ali kakorkoli - to bo zagotovo stroka lahko ocenila. Dajmo mi našim podjetnikom jasen signal, da smo pripravljeni slediti njihovim potrebam, njihovim pričakovanjem. Saj mi ne rabimo odkrivati tople vode: ne Vlada, ne gospod minister niti mi, v parlamentu. Prisluhnjimo tistemu, kar nam podjetniki sami ves čas pravijo: razbremenite nas, dajte nam možnost, da se bomo razvijali. To je njihov apel. Oni ne rabijo, da mi nekaj njim "šenkamo", oni samo želijo, da imajo pogoje, da bodo lahko delovali. In to mora biti naša naloga. Žal se tega očitno ne zavedamo dovolj.

Kot sem rekel, ta zakon potrebujejo naši podjetniki. Dajmo podpreti prvo obravnavo, če ne bomo poiskali rešitve, lahko v nadaljnjih postopkih zakon zavrremo, ampak dajmo jasen signal, da gremo nasproti njihovim pričakovanjem in da se bo lahko potem iskalo takšne rešitve, kot so za njih primerne. Tako bojazen, da bo primanjkljaj v proračunu, je odveč. Bojim pa se, da bo primanjkljaj v proračunu zelo zelo velik in težko rešljiv takrat, ko bodo začela podjetja propadati zaradi takih popravkov tega zakona, ki smo ga danes tudi vložili oziroma ga danes obravnavamo.

In samo glede očitka, predvsem s strani pozicije, zakaj nismo mi tega sprejeli že v prejšnjem mandatu. Spoštovani kolegi iz pozicije, naj vas spomnim, da veliko zakonov s področja davčnih pristojnosti je bilo spremenjenih, vse v korist našim podjetnikom. Spomnite se, v vašem mandatu je bil sprejet zakon, da se je obdavčilo plače, sedaj se je to ukinilo z zakonom, ki smo ga v prejšnjem mandatu sprejeli. Potem ste ravno tako uvedli v vaših časih zakon, kjer so podjetniki morali plačati davek, preden so dobili plačan

račun. Koliko podjetij je zaradi tega propadlo? En posel je lahko vodil v stečaj marsikakšnega podjetnika. Tudi ta zakon smo mi popravili. In veliko tega je bilo. In verjemite mi, če bi zopet bila vlada Janeza Janše, sem prepričan, da bi bil ta zakon že pred mesecem in pol sprejet. In vse druge razlage, ki jih tukaj navajate, niso resnične niti dobronamerne. Pričakujem, da bomo ta zakon podprli in ga tudi izboljšali, če bo treba. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Juri, izvolite, samo eden Juri. (Ne.) Izvolite, vi ste na vrsti. Franco Juri.

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Oprostite, nisem vedel svojega imena na seznamu, sem videl drugega Jurija in sem mislil, da je prišlo do napake. Hvala, gospod podpredsednik, da ste me opozorili na skoraj neizkoriščeno pravico.

Ja sem že prvič, ko je bil predložen ta zakon, izrazil svojo simpatijo do tega predloga in bom to simpatijo ponovil tudi danes. Kajti sam sem bil samostojni podjetnik, čeprav v obliki samostojnega novinarja, in točno vem, kaj to, na kar je bilo danes opozorjeno, pomeni. Nekdo mi je pobral besede prej in tudi misli, ko je ugotovil, da nedavno smo glasovali in sprejeli zakon, s katerim ponujamo iz državnega proračuna veliko denarja podjetjem za to, da kompenzirajo primanjkljaj, ki bo nastal ob zmanjševanju urnika. Gre za subvencije, ki niso zadovoljile niti delavcev, niti delodajalcev, niti sindikatov. In dejansko sem tudi takrat izrazil svoje pomisleke, kljub dejstvu, da sem za tisti zakon glasoval. Ampak dejstvo je, da se mi zdi malo nerodno dejstvo, da hkrati, ko iz državnega proračuna kompenziramo primanjkljaj tistih podjetij, ki bodo zmanjševala delovni urnik, po drugi strani nismo pripravljeni vračati podjetjem denarja, ki je denar teh podjetij. Zato imam malo zbežan odnos do te razprave, kajti država oziroma Vlada ima svoje argumente, opozicija svoje, ampak dejstvo je, da smo šele pri prvi obravnavi, pri začetku dolge obravnave, kjer je možnost, da tudi Vlada intervenira z bistvenimi predlogi, ki bodo izboljšali ta zakon. Jaz sem zagovornik krajšega roka od tistega, ki sedaj velja, in daljšega od tistega, ki ga predlaga opozicija - torej, 30 dni seveda pomeni določen primanjkljaj likvidnosti za državo, ampak veliko pomeni za podjetnike, ki v teh izjemnih razmerah imajo prav tako pravico, da preživijo in da dobijo svoj denar nazaj. Torej, moj glas bo spet nekonvencionalen. Jaz bom podprl prav tako začetek obravnave tega zakona in v nadaljnjih obravnavah,

upam, da bo razprava in da bodo predlogi Vlade, ki je sedaj resno opozorjena na pomen rešitve tega neskladja z neko pozitivno in pravno logiko glede pravic do lastnega denarja, tudi intervenirala, ustrezno z amandmaji izboljšala. Prepričan sem, da na koncu bi lahko dobili kompromis, ki bi hkrati zadovoljil likvidnostnim potrebam države in tudi pravici podjetja. Tako se bom tudi jaz pridružil tistim, ki bodo glasovali za začetek obravnave tega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Jeraj.

ALENKA JERAJError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo. Torej, naši podjetniki in podjetja se najbrž soočajo s težavami, pri katerih jim lahko pomagamo ali pa tudi ne. Situacija je po mojem mnenju v državi približno taka, da so podjetja in podjetniki do konca lanskega leta in v začetku letošnjega leta črpali rezerve, ki so si jih zagotovili v tistih dobrih časih, in se v decembru ali pa proti koncu leta še niso odločali toliko za odpuščanja in kakšne spremembe v svojih podjetjih, ker so računali na tako obljubljene ukrepe Vlade in pričakovali, da bo Vlada naredila korak k njim in jim kakšno zadevo olajšala. Vendar se to ni zgodilo, da bi povišali investicije, ki so jih že izvedli v letu 2008 oziroma da bi jim omogočili, da to dajo v olajšavo. Ta ukrep ni bil sprejet, torej se to ni zgodilo.

Z drugimi zakoni, ki smo jih sprejeli, na primer Zakon o subvencioniranju delovnega časa, jim tudi nismo prav veliko priskočili na pomoč. Spomnimo se, da z zakonom niso bili zadovoljni ne predstavniki sindikatov niti ne delodajalci, ker ta ukrep niso ocenjevali kot ukrep, ki bi jim bistveno pomagal. In najbrž prav veliko več ne pričakujejo oziroma ne računajo na nas, zagotovo pa računajo, da se bo skrajšal rok za vračilo preplačanega DDV-ja, ker o tem govorimo veliko, tako v opoziciji kot tudi v koaliciji, vendar se kaj bistvenega ne zgodi.

Zato mi že drugič predlagamo zakon, ki bi to podjetnikom prinesel in jim zagotovo pomagal v teh časih, za katere sami ugotavljamo, da so lahko za njih kar težki. Najbrž bi država in ministrstvo lahko pripravilo kakšen izračun, kaj to pomeni, torej tudi če ne bi pristali na 7-dnevni rok, morda nekaj dalj, ampak najbrž se na podlagi vsega, kar se je dogajalo v preteklem letu, te stvari dajo ugotoviti, kakšna bi bila dinamika in kaj bi to za državni proračun pomenilo in ne bi bilo treba tukaj izpostavljati, da zdaj kar naenkrat ne bodo imeli plač učitelji in ne vem kdo še vse, če bi tak ukrep sprejeli, saj gospodarstvo prispeva največ za to, da

imajo učitelji, zdravniki in vsi ostali v tej državi plače. Tako bom predlog zakona podprla.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Najprej bi v uvodu nekako poskušal spomniti na paradigmo, ki jo v svojih dveh nastopnih govorih imel predsednik Vlade gospod Pahor. Tu se je zavezal, da bo zagotovil, da bo koalicija podprla vse dobre predloge opozicije. Iz razprav tudi ministra, ne samo danes, ampak tudi že prej, je bilo zaznati, da je ta predlog tisti, ki je dober; tudi koalicijski poslanci, kar nekaj vas je bilo, ste ugotovili, da je ta predlog dober. In vendar nekako potem poslušamo tudi od nekaterih drugih, da poskuša opozicija nekako nagajati ali ovirati delo koalicije. Ne gre za to. Ukrep je primeren in mislim, da ga je treba tudi sprejeti.

Prej je nekdo govoril o tem, da Vlada pripravlja 30 ukrepov v vrednosti 130 milijonov. Povprečna vrednost ukrepa je torej približno 4 milijone evrov. Če to poskušamo nekako razporediti na ukrep, potem pomeni, da Vlada pripravlja zelo selektivne ukrepe, ki bodo zadeli zelo posamične skupine ali profile v gospodarstvu. To pomeni, da je država oziroma Vlada v bistvu začela selekcionirati, komu specialno bo tak ukrep namenjen. Tega si ne morem razložiti drugače.

Mi predlagamo zakon o vračilu DDV-ja, to je vračilo tistega denarja, ki ga imajo gospodarstveniki, gospodarstvo deponiranega na računu države. Ker gospodarstvo ne dobi likvidnega denarja v bankah, je pravzaprav naša dolžnost, da zagotovimo, da mu vrnemo tisti denar, ki ga imajo brezobrestno deponiranega na računih države in ki ga mora država tako ali tako vrniti v predpisanem roku. Mi predlagamo samo to, da ta rok ni dva meseca, ampak da je ta rok krajši. Predlagamo res teden dni, sedem dni, vendar minister je prej v svoji razpravi zelo jasno povedal, da ni noben problem zagotoviti vračilo tega denarja, ki ni državni in nikoli ne bo državni, ampak je denar podjetnikov, v 21-ih dneh. Torej, vsebinsko gledano v tem ni dileme. Tako minister, Vlada, kot tudi v opoziciji se strinjamo s tem, da je ta denar treba vrniti. Edina dilema, ki je, je samo ta, kako hitro ga vrniti in dati v gospodarski sistem. Res je, da bo v tistem prvem letu in samo v tem letu problem, če bomo zagotovili krajši rok vračila tega denarja. To je zagotovo. Vendar, če ta možnost obstaja, ne vidim razloga, zakaj tega ne bi storili.

Nekaj je bilo očitkov, da bi lahko kolega Vizjak, bivši minister, predlagal, da bi tak zakon sprejeli že prej. Moram

povedati, da je prejšnja vlada in tudi prejšnji minister predlagal vrsto zakonov, s katerimi so se določene zadeve ali veliko zadev bistveno popravilo. Tudi pri izvajanju tega državnega proračuna se je naredila bistvena sprememba. S 600 milijonov podedovanega primanjkljaja v letu 2004 smo prišli v letu 2008 na proračunski presežek in istočasno vmes izpeljali davčno reformo, ki je pomenila približno milijardo in 200 milijonov evrov manj prihodkov v državnem proračunu kot po zakonu, ki ga je predlagala prejšnja vlada - gospod Mramor, pa tudi gospa državna sekretarka Kamnarjeva je bila takrat tista, ki je sodelovala pri pripravi tiste davčne zakonodaje. Za 2 milijardi evrov približno je torej sprememb bilo v prejšnjem mandatu in za toliko manj so bili tudi obremenjeni.

Predlagam, da zakon spustimo, da ga vsaj lahko dodelamo z drugimi rešitvami ali popravki rokov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Sajovic, izvolite.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Seveda imamo dilemo in resno težavo in sam bi pogled usmeril bolj naprej kot pa nazaj. Tudi razmislek poslanskega kolega Vizjaka jemljem kot povsem korektnega in takega, ki vodi k neki rešitvi. Prepričan sem, da bi vsi poslanci z veseljem zanj dvignili roke, najbrž bi se z njim strinjala tudi minister in sekretarka, če pomanjkanje teh sredstev ne bi imelo vpliva na javne finance. Vesel sem, da se na ministrstvu išče rešitev, ki bi ta rok lahko skrajšala, ne s 60 na 30, pač pa na 21 dni. Obstajajo ugotovitve, da je logistično to mogoče. To bi bila zagotovo ena od rešitev, s katerimi bomo takoj, ko bomo rešili probleme z javnimi financami, lahko prišli pred javnost.

Danes v dnevnem časopisju lahko preberete, da minister išče vir tudi s pomočjo obveznic, razpis obveznic za 3 in 5 let, vir milijarde evrov denarja, ki bi odprl kreditne linije v bankah, tako da bi obrtniki in podjetniki lahko ta krog začeli in odprli. In prepričan sem, da je to rešitev, ki lahko gospodarstvu pomaga bistveno bolj kot pa ta trenutka rešitev z DDV-jem, za katero pa sem prepričan in tudi vztrajam, da jo moramo pred koncem leta zagotovo uvesti, hkrati pa se tudi pogovoriti o finančni disciplini, ki bi ravno tako kot ta DDV zelo pomagala našim obrtnikom in podjetnikom.

Treba je dati roko na srce in priznati, da v javnem sektorju že dolga leta živimo in delamo marsikaj na kredit in z dolgovi, in to najbrž tudi s strani države. Ta država je v zadnjih štirih letih prevzela številne obveznosti, ki jih bo

treba poplačati enkrat v bodočnosti. Tisti, ki smo prevzeli občine, zadolžene do nezavesti, kjer se je kepa dolgov valila in nabirala dva, tri ali še več mandatov, smo pripravljene delati tako, na žalost, zato da si vrat ne zapremo.

Jaz danes ne bom podprl te rešitve, zagotovo predvsem iz zaupanja do ukrepov, ki jih predstavlja minister in pa ministrstvo. Vendar, če se pa v dveh, treh mesecih te zadeve na področju javnih financ in na odpiranja kreditnih linij podjetnikov in obrtnikov ne spremenijo, pa bom zagotovo v juniju odločitev spremenil. Kajti, če ne bo drugih ukrepov, za katere računamo, da bodo za obrtnike in podjetnike imeli večjo korist, potem bo zagotovo treba podpreti tega, ki pa brez dvoma prinaša konkretne učinke in pa rezultate takoj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Brunskole, izvolite.

RENATA BRUNSKOLE Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Lepo pozdravljeni še enkrat. Spoštovane kolegice in kolegi, gospod podpredsednik. Na Odboru za finance smo imeli zelo pestro razpravo o predlogu zakona, o spremembi Zakona o davku na dodano vrednost. Tudi sama sem se zavzemala, tako kot je tukaj že nekaj kolegov poslancev povedalo, za to, da bi se rok skrajšal na 30 dni, torej tako, da bi praktično, imela vsa podjetja enotne pogoje, kot že danes velja za izvoznike. Vendar, ko nas je minister za finance seznanil s problemom, da v primeru skrajšanja rokov na 30 dni potrebujemo vsaj 150 do 160 milijonov evrov sredstev, skrajšanja na 7 dni pa celo 300 milijonov evrov sredstev v tem trenutku v prvem mesecu - in vsak od nas, ki razume in ki ve, kaj to pomeni, da je treba zagotoviti sredstva sedaj: kako jih zagotoviti, komu rezati sredstva, kaj storiti?

Žal mi je, ko gledam podatke - verjamem, da bi se moj kolega poslanec, ki je prej vodil ta resor gospodarstva, strinjal z menoj, leta 2007 je bila 6% gospodarska rast. Nekako mi je žal, da se takrat morebiti nekako ni ukrepalo v tej smeri in poskušalo zagotoviti ta sredstva, če že morebiti bi bilo težko, bi bilo zagotovo manj težko, kot je to danes v tem trenutku. Ko je kolega poslanec omenil podjetja, od koder oba prihajava oziroma nas je kar nekaj poslancev z Dolenjske, Bele krajine - od Iskre, Krke, Revoza, Kolpe. 30 dnevni rok imajo že danes, ker to so izvozna podjetja, med drugim tudi izvozna.

Omenjeno je bilo danes s strani kolegov: dajmo podjetnikom jasen signal, da jim bomo nudili pogoje, da se

bodo razvijali. Jaz sem 100% prepričana, da nihče od nas, pa ne glede na to, ali operiramo s terminom koalicija, opozicija - nihče od nas ni proti temu, da bi se podjetniki razvijali in tudi celotno gospodarstvo. Vendar, ko pa se vrnem 14 dni nazaj, ko smo 12. januarja imeli v Beli krajini srečanje z gospodarstveniki, so ti gospodarstveniki apelirali tako na mene kot na poslanko, na Vlado Republike Slovenije, na vse nas poslance, da naj poskrbimo in imamo posluš za njih; na eni strani z določenimi ukrepi, za katere mislim, da jih je bilo tudi nekaj že sprejetih, na drugi strani pa je bil velik poudarek na kvalitetni prometni povezavi vseh območij Slovenije. Če grem konkretno, je bilo: Dolenjska in Bela krajina, vendar tukaj lahko omenim tudi Koroško, Štajersko, Prekmurje in tudi Primorsko, Idrijsko in vsa ostala območja, kjer res nimamo kvalitetne prometne povezave. In s tem ukrepom, sem prepričana, da bi znali rezati tudi sredstva na področju prometa.

Posledično me skrbi še en moment. Ne samo to, da se bomo vozili še naprej po cestah, po kakršnih se pripeljemo do sem, ampak skrbi me dejstvo, da bo zato tudi gospodarstvo, tukaj imam v mislih podjetja na področju gradbeništva, da bodo oni primorali odpuščati zaposlene, ker se bo posledično ta krog zavrtel v tej smeri, da ne bo dela za njih, ker bomo tudi mi povzročili ta rez. Zato predlagam, tudi apeliram v tej smeri, da resnično razmislimo in da gremo do tega ukrepa takrat, ko bomo tudi v rebalansu, tudi Vlada, ki ji še ni minilo pol leta - vem, da je nekdo tudi omenil, da mu je žal, da nismo pred šestimi meseci šli v ta ukrep - da bo tudi Vlada nekako poskušala najti rešitev, kje pa resnično je možno rezati, da ne bomo drastično zopet rezali na tistem področju, kjer bomo obremenili na drugi strani ponovno gospodarstvo. Ker pa je bilo tudi nekako ne najbolj pozitivno rečeno na račun našega predsednika Vlade, nas vseh, ki smo tukaj v dvorani, in vseh državljanek in državljanov Republike Slovenije, gospoda Boruta Pahorja, da naj končno začne iskati rešitve, menim, da tukaj sploh ni dileme. Rešitve išče tako predsednik Vlade kot tudi celotna Vlada Republike Slovenije, tudi Državni zbor Republike Slovenije, tudi mi vsi tukaj iščemo rešitve in tudi člani Odbora za finance. Vsi ne bežimo od tega, da bi olajšali gospodarstvu delo, predvsem v tej težki situaciji v gospodarstvu, v kateri so gospodarstveniki, vendar ne vem, če je takšna rešitev - tudi opozorilo je bilo izrečeno, da naj pomislimo tudi na to, ali se bomo lahko držali plačilnih rokov tudi javne institucije, tudi občine. In tukaj sama kot županja moram reči, da sem v skrbeh, da ne bomo tudi mi prišli do teh težav in problemov. Na takšen način, če ne bomo realno pogledali, bomo resnično prišli do tega. Zatorej se

strinjam s predlogi - podpiram, vendar moramo pa tudi razumeti, ko nas Ministrstvo za finance opozarja, in sam minister, na določena dejstva, da tukaj moramo biti realni, ne da bežimo, ne da smo vojaki, ne da kakorkoli smo - nekdo je rekel: upogljivi. Nimamo biti za kaj upogljivi. Zakaj bi bili upogljivi? Moramo pa najti skupno rešitev, mislim, da jo iščemo, ne pa si kontrirati. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. K besedi se je javil gospod Vizjak kot predlagatelj. Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Nisem se imel namena, vendar po takšnem razmišljanju se kar moram. Namreč, zelo nekorektno in zavajajoče je ugotoviti, da bi tak predlog pravzaprav odtehtal nekatere druge investicijske projekte in da bi zaradi tega bilo manj investicij in da bi torej posegali v javne finance. Država zaradi tega zakona, gledano na nek srednji rok, pa tudi kratek rok, ne bo imela ne več ne manj denarja, samo vrnila ga bo podjetjem prej. In zato je lahko odhodkov iz proračuna povsem enako in povsem enake investicijske aktivnosti. Povsem enake investicijske aktivnosti! Je pa res, da se bo morala, bi rekel, spretna finančna stroka na Ministrstvu za finance znajti in v okviru lahko obstoječih ukrepov ali pa drugih ukrepov prebroditi likvidnostni izpad prihodkov oziroma likvidnostno nadomestiti to, da bo vrnil DDV prej. Ampak DDV-ja bo pobral enako in enako ga bo vrnil in enako bo javnih financ na razpolago za vse namene, gledano skozi, ne vem, nek investicijski cikel.

Še enkrat: če se uporablja ta likvidnostni izpad prvega leta kot argument za to, da bo treba odhodke iz proračuna zmanjšati, potem to ni prav in ni korektno in se temu da izogniti. Jaz verjamem, da se da temu izogniti; če ne, se da likvidnostno prerazbremeniti to v nekem obdobju. Torej ni res, da bo zaradi sprejetja tega ukrepa kakorkoli prizadeta javna blagajna glede prihodkov oziroma glede odhodkov. Enako jih bo! Enako jih bo. In zato se drastično tu uporabljajo številke, nekaj sto milijonov evrov, ker gre za neko dinamiko dveh mesecev. Prav je, da država, še posebej v obdobju takšne finančne in gospodarske negotovosti, podjetjem vrne prej denar, kot je to sedaj počela. In prav je, da se tudi plačilni roki skrajšujejo. In prav je, da akrobati finančne stroke, ker vemo, da jih je, takrat ko je treba, dovolj, najdejo tudi ta likvidnosti odgovor, ki lahko preži zaradi tega.

Sam se spomnim akrobacij nekaj let nazaj ali pa bi rekel skoraj že desetletje, ko se je v eno proračunsko leto štelo 13 mesecev prihodkov, pa 12 mesecev odhodkov in se je tako

naredil izravnani proračun oziroma manjši primanjkljaj, kot so sprva planirali. Spomnim se številnih zaklepanj blagajn že oktobra meseca, ko se ni dalo več potegniti iz države niti takratnega tolarja več, ker se je pač ustavilo izplačevanje prav zaradi teh skrbi. Spomnim se tudi obdobja prejšnje vlade, ko se to ni zgodilo, ko je bil proračun odprt do zadnjega, kar se je le dalo, ker je bila situacija bistveno bolj uravnotežena. In ne mi govoriti, da se bo zaradi sprejetja tega zakona okrnila kakršnakoli investicija!

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Kamnar, državna sekretarka. Izvolite.

MAG. HELENA KAMNAR Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa za besedo. Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke!

Zakon, ki ga danes obravnavamo, nima samo likvidnostnega učinka; ima učinek tudi na bilanco državnega proračuna. To vsi dobro vemo. Na srednji rok in na dolgi rok je slika res takšna, kot ste jo, spoštovani poslanec Vizjak, opisali, strinjam se z vami. Vendar imamo letni proračun in letno bilanco proračuna. In na ravni letne bilance proračuna se ugotavlja proračunski primanjkljaj. In ta proračunski primanjkljaj, ki se ugotavlja na ravni letne bilance proračuna, je tisti, po katerem presojam o uresničevanju mastrichtskih kriterijev. In vsem tu je jasno, da ravno ta likvidnostni zamik, o katerem govorite, pomeni izpad proračunskih prihodkov v letu 2009 v obsegu 150 milijonov evrov, in to pomeni seveda povečanje proračunskega primanjkljaja. Na dolgi rok je vse lepo in prav, ne gre za izgubo prihodkov.

Ampak dovolite, da vas samo malo opomnim na nekatere stvari, s katerimi se srečujemo v proračunu, in zakaj v tem hipu ne moremo sprejeti ali podpreti zakona, ki je pred nami. V tem hipu ne. Želimo, da ga spravimo v obtok, ta zakon namreč, ko bomo imeli jasno sliko proračuna, ki ne bo kazala na to, da bomo proračunski primanjkljaj povečali do take mere, da bi prekršili mastrichtske kriterije oziroma da bi ogrozili možnost pridobiti denar za pokrivanje proračunskega primanjkljaja, ker je seveda z mastrichtskimi kriteriji tesno povezano. V letošnjem letu smo se v državnem proračunu srečali z naslednjo sliko: proračunski prihodki se nam drastično zmanjšujejo predvsem kot posledica makroekonomskih okvirov, in zmanjšujejo se nam v primerjavi s sprejetim proračunom, na katerega so bili naravnani odhodki.

Zmanjšujejo se nam tudi v primerjavi z realizacijo leta 2008, kar pomeni, da moramo v bistveno manjši obseg prihodkov

spraviti vse zakonske obveznosti, ki so se pa v letošnjem letu drastično povečale. Povečale so se iz dveh razlogov. Prvi razlog je delovanje avtomatskih stabilizatorjev. Valorizacijski mehanizmi, ki so uzakonjeni, delujejo pretežno na inflaciji, delno tudi na gibanju plač, in inflacija je bila v preteklosti višja od načrtovane, zato ta sredstva niso bila vključena v državni proračun. Poleg tega imamo celo kupico novih zakonskih obveznosti, ki so nastopile tekom lanskega leta. Naj spomnim, za plače potrebujemo, ob restriktivnem pristopu glede politike zaposlovanja in podobno, 204 milijone dodatnega denarja samo za izvedbo obstoječih predpisov na obstoječem številu zaposlenih - niti enega dodatnega! Za socialne transfere potrebujemo 188 milijonov dodatnega denarja zaradi gibanja števila upravičencev in zaradi valorizacijskega mehanizma. Za naravne nesreče potrebujemo 30 milijonov dodatnega denarja, česar v proračunu ni bilo predvideno, ker leta 2007 se ni predvidevalo, kaj se bo dogajalo leta 2008 z naravnimi katastrofami. Za subvencije, ki so v sklopu ukrepov za blaženje krize, rabimo približno 200 milijonov dodatnega denarja oziroma 290, pardon. Vplačila v evropski proračun zaradi dobrih gibanj v preteklosti pomenijo 33 milijonov dodatnega denarja. Občine zaradi sprememb zakona o javnih finančah potrebujejo 14 milijonov dodatnega denarja, pa se še pogajamo, če bo dovolj. Da ne govorim o tem, da se je tudi pripad dohodnine v državnem proračunu zaradi zakona o financiranju občin drastično znižal. In za pokojnine moramo nameniti dodatnih 7 milijonov denarja. To so obveznosti, ki jih ne moremo prečrtati, ampak jih moramo sfinancirati, razen če se odločimo, da črtamo posamezne pravice. Verjetno nihče v tem trenutku na to ni pripravljen. Torej, to so obveznosti, ki jih moramo sfinancirati: povečane obveznosti z manjšimi prihodki. Naš proračunski primanjkljaj v tem trenutku ocenjujemo na 2,7% BDP. Mi si v tem trenutku ne upamo podpreti tega zakona, ker bi lahko ogrozili javnofinančni primanjkljaj v taki meri, da sploh ne bi mogli sfinancirati tega primanjkljaja z zadolžitvijo.

Zato pustite, da ob rebalansu proračuna ponovno pretehtamo, ali bomo z drugimi ukrepi, ki jih imamo še v obdelavi in morebiti bodo prinesli pozitivne učinke in jih bo moč izpeljati, dobili prostor, s katerim bomo zagotovili podobno rešitev, kot jo vi predlagate; vendar ob nespremenjenem oziroma takšnem proračunskem primanjkljaju, ki je še sprejemljiv.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Vizjak kot predlagatelj.
Izvolite. Kratek čas imate.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Ja, bom poskušal.

Prvič. Menim, da smo soočeni z enim virusom, ki je vseskozi prisoten, zlasti na Ministrstvu za finance, to je, da gleda tudi ob takšnih okoliščinah, kot je sedaj, v okoliščinah finančne in gospodarske krize, izredno kratkoročno skozi eno leto in potem sprejema oziroma ne sprejema ukrepov skozi to prizmo. In če bo takšno gledanje, potem bo leta 2009 še kaj manj pobrati in leta 2010 še kaj manj.

Poglejte, drugo kar je. Z vami se strinjam. Možen je vaš scenarij. Možno je to, da boste ob rebalansu odločali tudi o tem, ali podprete in v kakšni meri podprete ta zakon. Zato ga spustite v prvi obravnavi skozi. Šele februarja, šele konec oziroma v začetku marca bo zakon v drugi .../Opozorilni znak za konec razprave./... obravnavi. Prej ne more biti. In takrat se bomo odločali o amandmaju in rokih, ki so za vračilo DDV-ja optimalni.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

S tem smo zaključili seznam prijavljenih. Ker pa čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ja. Odpiram prijavo za dodatno razpravo.

Imamo štiri prijavljene, vsak ima po 5 minut.
Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Še enkrat lep pozdrav vsem.

Torej, ravno to, kar je bilo rečeno s strani gospe državne sekretarke, je tisto, zaradi česar bi morali ta zakon podpreti. Kajti, če ne boste storili ničesar in če tega ne boste storili hitro, potem se bodo vaše napovedi dejansko uresničile. In ob koncu leta ne bomo priča 2,7% primanjkljaju, ampak 3,7, 4,7 ali celo več. Kajti prihodki, za katere pravite, da se vam drastično zmanjšujejo, se bodo drastično zmanjševali tudi v prihodnje - ker ukrepov ni! Razen tega, da ste dvignili trošarine in delno začeli pospešeno "filati" proračun na ta način, da ga jemljete iz žepa gospodarstva in prebivalstva, na drugih segmentih niste storili ničesar. Zakon, ki ste ga predlagali in ki ne bo rešil ničesar, niti enega delovnega mesta, si upam trditi, odnesel pa bo po vaših napovedih 270 milijonov evrov - ne bo jih, ne skrbite, ker ne bo takega interesa - naj bi bil tista razvojna paradigma, ki nas bo povlekel iz tega, čemur se

vedno bolj približujemo. Jaz se vprašam, kako nas bo iz te situacije izvlekel zakon, ki stimulira nedelo, ki ni razvojen, ki v nobenem smislu ne odpira novih priložnosti. Zavrnilo ste možnost, da bi podjetniki vlagali dobiček, ki so ga ustvarili lani v okviru d.o.o.-jev, v novo opremo; tudi ta možnost, ki je bila ponujena, je bila zavrnjena. Vsaka ta možnost, ki je bila nekako nakazana, je bila z vaše strani oziroma s strani Vlade ocenjena kot neustrezna. In res je, kot ocenjujete, prihodki se vam bodo še nadalje zmanjševali, število brezposelnih se bo, kot sem prej povedal, še nadalje povečevalo, 70% več glede na januar lansko leto jih je na enem območju, in resnično se bojim, da tudi plačevanje kapučinov, ki naj bi ga vsi, ki delamo v javni sferi, počeli iz lastnega žepa, ne bo dosti pomagalo. In zaradi tega je bil ta zakon kot ena spodbuda k vsem tistim ukrepom, ki naj bi sledili, kot ena dobrodošla spodbuda razmišljanjem v pravo smer. Kajti, če ukrepi niso sprejeti pravočasno, tudi ne bodo učinkovali in ne bodo "prijeli". Nič nam ne pomaga, če določen ukrep sprejmemo čez pol leta. Nič nam to ne pomaga! Nič nam ne pomaga, če bomo povečali olajšave čez pol leta. Takrat jih ne moremo več uveljaviti za leto 2008. Mimogrede, nekdo je danes tukaj govoril o tem, da padejo okostnjaki iz omar, in da je minus v blagajni. Ne vem, od kod črpa te podatke. V letu 2007, ki ga sicer s pomočjo nekaterih strokovnjakov želite prikazati kot negativno, je presežek v bilanci znašal 37 milijonov evrov. Če vzamemo vse blagajne in če izhajamo iz metodologije SA95, 176,6 milijona evrov. Za lani - berem danes v Financah - 68 milijonov presežka v blagajni. Tako da je ta dediščina dobra. In bi bil tudi velik čudež, če ne bi bila dobra, glede na to, da smo imeli ugodne gospodarske razmere, ki so bile spodbujene z ustreznimi ukrepi pretekle vlade in z ustrezno davčno reformo, ki jih je tudi dodatno spodbudila. Zaradi tega me čudi to zapiranje v neko obrambno pozicijo, ko naj bi tisto, kar se predlaga s strani opozicije, bilo slabo, škodljivo, kar naj bi sesuvalo javne finance. Nasprotno! Če bo sedaj gospodarstvo dobilo impulz, da bo lažje zadihalo, boste lažje polnili javne finance; v nasprotnem primeru pa se vam bodo dejansko sesule. In glede na napovedi, ki ste si jih zapisali tudi kot obveznost v koalicijski pogodbi, da boste poskrbeli za prestrukturiranje proračuna - zdaj je pravi čas in pravi trenutek! Zdaj naredite to potezo, ki je v drugih okoliščinah ni mogoče narediti, ker vsi pričakujejo več, oziroma jo je mnogo težje narediti. Vendar, glejte, tudi na tem področju vam "Schindlerjev seznam", oprostite, "Cviklov seznam" izbrisanih oziroma tistih, ki niso kompatibilni z novo oblastjo, ne bo mnogo pomagal. Tudi če vse, ki so bili

zaposleni v zadnjih štirih letih, kar ste naredili kot enega izmed prvih ukrepov vaše nove vlade, izbrišete oziroma odpišete oziroma jih odpustite, niste naredili niti 0,1% BDP in zaradi tega ne boste nič bliže maastrichtskim kriterijem.

Tako še enkrat: opozicija je ponudila roko in vam ponuja roko pri tem, da čim prej sprejmete ukrepe, ki bodo razbremenili gospodarstvo in omogočili njegovo preživetje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Grill.

IVAN GRILLError! Bookmark not defined.: Še enkrat hvala lepa za besedo. V teh razpravah, predvsem s strani koalicijskih poslancev, je ves čas moč zaznati očitek, da si v tem času tega ne moremo privoščiti, da se nekaj našim podjetnikom daje. Pa dajte se dati prepričati oziroma podučiti! Mislím, da bi lahko razumeli, da je to njihov denar, ki so ga morali na podlagi zakonodaje plačati oziroma so davki preplačani in je to njihov denar, in s tem zakonom samo omogočamo, da se ta denar prej vrne nazaj. To bo njim pomagalo.

Gospa državna sekretarka, verjamem, da se zelo dobro zavedate, da je proračun vseh nas, polnijo ga naši podjetniki, naša podjetja. To se ne polni samo od sebe. Če bomo z ukrepi onemogočali, da bodo podjetja rasla, se razvijala oziroma da bodo preživela v tem času, so vsa prizadevanja zaman. V proračun ne bo nič prišlo, potem bodo pa res vsi tisti maastrichtski in drugi kriteriji daleč daleč preseženi, pa tudi socialni transferji in vse drugo, kar temu sledi. Gospodarstvo je edino, ki ustvarja in dajmo priložnost, da bo gospodarstvo lahko živeló in se seveda tudi razvijalo. Vsi ti izgovori, ki jih tukaj navajate, v bistvu ne zdržijo tega; tudi učinki - ne vemo, kaj bo.

Že kolega Vizjak je prej omenil, če se - danes oziroma jutri bomo o tem zakonu odločali - ta zakon potrdi, druga obravnava bo v februarju oziroma v marcu. Če še takrat ne bo dovolj jasno, ali smo sposobni oziroma ste sposobni, se ga lahko preloži tudi na marec ali tudi april, važno je sporočilo našim podjetjem, da država dela v tej smeri. To je ključno sporočilo in v tem času si dajmo možnost, da iščemo rešitve. Nič ne bo narobe, nobenih učinkov ne bo imelo, če bomo jutri ta zakon potrdili. To je splošna obravnava. Zadnje odločanje bo tisto, ko bomo rekli, da ta zakon velja ali pa ne velja. Od takrat naprej pa bodo lahko neki učinki.

Zaradi tega: če ne boste sedaj podprli tega, verjemite, nobeden vam ne bo verjel, da ste dobronamerni, da želite iti nasproti dobremu predlogu, ki ga podpira tudi gospodarstva,

in da je resnično tisto, kar predlaga opozicija, da tega pač ne smete podpreti. Takšne ideje so tudi v razlagi tega predloga za partnerstvo, da pač ne želite, da se na kakršenkoli način vse te rešitve prekrivajo, čeprav so vse rešitve namenjene v dobrobit Slovencev in Slovencev. Če bomo vsi tako delovali, bodo od tega oni imeli pa s tem seveda tudi mi.

Podprimo jutri ta zakon in si potem vzemimo čas, če realizacija ni možna v sedmih dneh, s predhodnimi določbami poiščimo takšne rešitve, da bo ta zakon imel učinke, ki bodo pripeljali naše finance v boljši položaj kot pa lahko sedaj napovedujemo.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Tukaj smo parkrat slišali, da iz omar padajo okostnjaki. Sedaj, če je kakšna gospodarska rast, rast zaposlovanja, rast plač, presežek v proračunu okostnjak, potem predlagam, da to tako balzamirate, kajti take stvari so za zgodovino. Upam, da boste v tej koaliciji vsaj del tega nekako uspeli izslediti. Mislím, da je prav, da se določeni ukrepi sprejemajo na začetku leta. Mi smo predlagali ta zakon že malo prej, ampak začetek leta je tisti, ko lahko kaj predlagamo. Kajti proračun je še vedno odprt, rebalans se lahko še vedno pripravlja in v rebalansu se lahko počisti vse tiste, zaradi razmer mogoče sedaj nenujne stroške ali odhodke, ki jih državni proračun vsebuje. To je naloga vsakokratne vlade, ne glede, kaj je bilo prej sprejeto, je to dolžnost, da vse te zadeve nekako uredi in da se pripravijo pogoji za izpeljavo tistih pogojev, ki so v situaciji, v katerih se nahajamo, nujni. V načrtu so bile ene vrste potreb, letos so druge vrste potreb in potrebni drugi ukrepi. Zagotovo se lahko črta nabava voznega parka v okviru vladnih inštitucij, tudi javnega sektorja, morda še kakšni drugi ukrepi. Gospod Pahor se je odpovedal kavi. Jaz upam, da mu bo sledila tudi poslanska skupina, ki ima tudi kvoto za reprezentanco, da se bodo tudi tam odpovedala in tako naprej. Teh ukrepov je relativno veliko. Upam, da boste temu zakonu dali podporo in da bi, recimo, meseca marca ali aprila govorili in dobili poročilo o ukrepih in bi s predlogi, kaj bi bilo treba pa v bistvu še dodelati, da bi morda ta zakon dal boljše učinke. Tako pa vse te ukrepe, ki jih predlaga Vlada nekako prelagamo na čas, ko bo pripravljen rebalans proračuna, pa potem na čas, ko bo rebalans sprejet. Se pravi, odlagamo v drugo četrletje. Mi potrebujemo in gospodarstvo potrebuje ukrepe sedaj.

Če pozorno poslušamo razpravo vladnih predstavnikov, potem bi bil nekako edini smiseln ukrep podaljšanje roka vračila DDV-ja. Se pravi, da ni to več 60-emi dni, ampak da bi bil morda 90 ali 120-dnevni rok. Tako tečejo razprave nekaterih ali pa večine koalicijskih poslancev in Vlade. Ampak ta ukrep oziroma razprava, ki dajo nekako slutiti, da vam bolj leži to, kot pa skrajševanje rokov vračil, mislim, da ni primerna. Gospodarstvo samo se je že odzvalo, tako Obrtno-podjetniška zbornica kot Gospodarska zbornica sta ravno hitrost vračil preplačanega DDV-ja dali med svoje temeljne ukrepe. Gospodarstvo ima denar, pa tega denarja, ki je na proračunu, bilo bi ga naj 150 milijonov evrov, ne more uporabiti niti kot garancijo za to, da bi dvignilo kredit. Niti kot garancijo. Gospodarstvo ima denar na državnem proračunu, rabi denar za obnovo proizvodnje, za zagon proizvodnje, za nove trge pa ne more zaradi tega, ker finančni trg ne funkcioniira, niti do kreditov in sredstva, ki jih ima, ki so zaslužena sredstva, ki jih je ustvarila, iz državnega proračuna, ki bi jih morala dobiti, ne more uporabiti niti za garancijo na banki, da bi dobilo recimo kredit, kratkoročni kredit.

Vrsto ukrepov je možnih, tudi izvedb. Ampak tisto, kar lahko naredimo takoj, naredimo takoj. Mislim, da ni nobene potrebe, da prelagamo ukrepe na nek kasnejši čas. Denar je gospodarstvo zaslužilo, v državnem proračunu je in mislim, da je najprimernejše, da mu damo tisto, kar je zaslužilo, vsaj nazaj in to pravočasno. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Poglejte, poslušam to debato in tudi navajanja argumentov Vlade in moram reči, da bi sprejel argumente Vlade, če bi dejansko ponujali neke ukrepe, ki bi jim lahko zaupal. Da bodo ti ukrepi, ki ste jih doslej sprejemali, ki so prišli iz Vlade, delovali za bodoče. Moram reči, da imam več zaupanja v to, kar je napisano tudi v osnutku tega zakona in to je bolj učinkovit ukrep. Namreč, gospa državna sekretarka, dobesedno ste napovedali bankrot proračuna in ne izgovarjajte se na gospodarsko krizo, da to tako v dveh mesecih deluje. Napovedovali ste sanjsko ekipo. Naredili ste dva finančna ministra, gospoda Gasparija in gospoda Križaniča in nič ne učinkuje, očitno. Gospod Rop, ki bi pa naj bil strokovnjak pa bodoči evropski komisar, ga pa sploh ni tukaj v vaših vrstah. Jaz ne vem, kakšna odgovornost, takšnega človeka boste poslali v Bruselj za komisarja, če se sploh ne udeležuje tega.

Zdaj pa moram še tu nekaj reči. Opletate z nekimi argumenti. Prej je gospod Sajovic rekel, da v današnjih časopisih lahko preberemo, kako se Ministrstvo za finance trudi in da je to glavna tema, govorijo o kreditnem krču in državnih obveznicah. Mogoče res. Ampak danes je v časopisih glavna tema, kako poskrbeti za izbrisane, kako za odškodnine. Namnožili so ta "Schindlerjev seznam", kot je bilo rečeno. Ne vem, kako. In pomislite. Mediji so že pod pritiskom Vlade. Včeraj ni smelo biti prenosa poslanskih vprašanj. Danes so vsi mediji polni tega in je nek komentator zapisal: "Parlament ni kraj, kjer bi se smelo o izbrisanih izrekati veliko besed." Pomislite, kakšen napad na demokracijo! In jutri bo pisalo to, kar Vlada reče na finančnem področju...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Jerovšek, imamo določeno točko dnevnega reda...

JOŽEF JEROVŠEKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: ... "tega pa ne smejo v parlamentu govoriti..."

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Prosim, držite se je.

JOŽEF JEROVŠEKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Ja, poslušajte, na tak drastičen napad na demokracijo moram reagirati, ker jutri bodo pisali...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Je sicer splošna razprava, ampak je o zakonu. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Mislim, da nas ne morete ustavljati na tak način. Glejte, finančno ministrstvo ali pa Vlada ima instrumente, da dejansko ukrepa in varčuje tam, kjer je treba varčevati. Tu pa je zakon, ki dejansko hitreje vrača v ožilje gospodarstva denar, ki je od gospodarstva in ki, če je pravilno vrnjen in pravilno investiran, da nazaj v proračun dva evra namesto enega. In temu, kot vidim, se upirate. Moram reči, da nimam več zaupanja v to ekipo. Nimam zaupanja, kajti, kako se je lahko zgodil ta finančni krč - ja, ta ekipa, ki je zdaj, pa tudi gospod Žunič je bil del nje, istočasno ste bili državni sekretar, je podpisala milijonske nagrade, odpravnine. Koliko je še teh milijonov evrov, ki bodo šli v nagrade in odpravnine, se sprašujem. Za to poskrbite! Tisti denar pa, po moje, ni legitimen za delitev, ni legitimen. Ta denar pa vrnite gospodarstvenikom, oni so ga pridelali, oni so ga s svojim trudom delali in oni ga bodo

znali najprej najbolje obrniti. In ne branite se dobrih ukrepov. Če pa imate boljše ukrepe, pa jih prinesite v parlament! Upam, da se bo smelo govoriti, da ne bo takih groženj, da o izbrisanih se pa v parlamentu več ne sme govoriti, pa o odškodninah za izbrisane. Tudi o teh zadevah bomo diskutirali, ko boste prinesli na mizo boljše ukrepe. Dokler pa boljših ukrepov nimate, pa se ne branite ukrepov, ki jih ponuja opozicija. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. S tem zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločali v četrtek, 29. januarja 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina desetih poslank in poslancev s prvopodpisanim Bojanom Kontičem zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospa Kamnar, izvolite. Imate besedo.

MAG. HELENA KAMNARError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani poslanci in poslanke. Dovolite, da čisto na kratko predstavim bistvene spremembe zakona, ki je predmet obravnave v tem trenutku.

Glavne spremembe zakona se nanašajo na implementacijo štirih direktiv Evropskega parlamenta oziroma Sveta Evrope. Te direktive se nanašajo predvsem na postopke pravil in ocenjevalnih meril za skrbno oceno pri pridobivanju zvišanega deleža v finančnem sektorju, ki je stopila v veljavo leta 2007. Omenjene direktive mora Slovenija implementirati v svoj pravni red do sredi marca letošnjega leta. Glavne spremembe zakona temeljijo na treh bistvenih načelnih.

Prvo je načelo varnega, skrbnega in preglednega poslovanja bank, ki zahteva, da banke z ustreznimi ukrepi učinkovito upravljajo s tveganji, ki so jim ali bi jim lahko bile izpostavljene. To načelo se uresničuje preko postavljenih pravil, med katerimi so najpomembnejša tista, ki od bank zahtevajo, da imajo ustrezno kapitalsko ustreznost, vzpostavljanja zanesljivega in trdnega sistema upravljanja kakor tudi primerne strategije in procese za ocenjevanje

potrebnega notranjega kapitala. Velikega pomena so tudi zahteve, da banke poslujejo v skladu z omejitvami glede izpostavljenosti in drugimi omejitvami ter ustrezno opravljajo z likvidnostjo.

Drugo načelo, ki ga zasledujemo, je načelo preglednosti.

Tretje načelo, načelo skrbnega in učinkovitega nadzora.

Poglavitne rešitve v spremembah zakona se nanašajo na sledeče. Na novo se opredeljujejo razponi pri dovoljenjih za pridobitev kvalificiranega deleža, pri čemer se pravila o kvalificiranih deležih uporabljajo tudi za osebe, ki delujejo usklajeno pri pridobivanju delnic bank. Na novo se definirajo merila in postopki za presoje primernosti bodočega kvalificiranega imetnika. Tako mora Banka Slovenije pri odločanju o izdajanju dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža, upoštevati vpliv, ki bi ga verjetno imel bodoči kvalificirani imetnik na upravljanje banke, če pridobi kvalificirani delež in presojsati primernost bodočega kvalificiranega imetnika na podlagi izrecno določenih meril. Določajo se tudi posebna pravila za odločanje Banke Slovenije o zahtevi za izdajo dovoljenja za pridobivanje kvalificiranega deleža. V povezavi z zadnjo novelo Zakona o javnih financah, je potrebno na novo določiti tudi možnost povečanega osnovnega kapitala zaradi ugotovitve ekonomske stabilnosti banke. Ta ukrep nadzora lahko banka po predlogu zakona izreče bodisi med trajanjem izredne uprave bodisi ne da bi bila izdana odloča o izredni upravi, s čemer je omogočena večja fleksibilnost pri izbiri tistega ukrepa ali kombinacija ukrepov nadzora, ki v konkretnem primeru omogočajo najučinkovitejšo odpravo vzrokov kapitalske neustreznosti. Menimo, da so predlogi, ki smo jih pripravili, dobri in zato predlagamo, da jih podprete. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Anton Urh bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev. Prosim.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani predstavnik Vlade, poslanke in poslanci! Noveliranje Zakona o bančništvu je potrebno zaradi uveljavitve evropske direktive, ki je zaostрила pogoje pri prevzemnih finančnih institucij. Vlada je sicer odločanje o sprejemu predloga zakona predlagala tako dolgo, da je pridobila mnenje informacijske pooblaščenke glede pridobivanja informacij o boniteti strank. Vendar v Poslanski skupini DeSUS menimo, da je bilo čakanje na izdelavo mnenja pooblaščenke upravičeno, saj je namreč na področju ocene spremljanja bonitete fizičnih oseb, lahko

prišlo do kršitve varovanja osebnih podatkov. Poleg tega pa se tudi rok za implementacijo direktive izteče v marcu letošnjega leta. Ministrstvo za finance se je posvetovalo tudi z nekaterimi drugimi institucijami: z Uradom za varstvo informacij, z Uradom za varstvo potrošnikov ter s pravosodnim ministrstvom, kar pozitivno kaže na konstruktivno sodelovanje vseh resorjev.

Kar se tiče določbe glede bonitet fizičnih oseb, so jo pristojni uspeli uskladiti tako, da so podatke glede fizičnih oseb, ki si jih izmenjujejo banke, zreducirali na minimum. Izjema velja le pri osebah, ki ne plačujejo. Pa še pri teh ta podatek po petih letih zastara, ker pomeni, da ga je treba izbrisati iz registra. Sicer pa novela terja usposobljenost prevzemnika, da bo finančno institucijo vodil kakovostno, Banki Slovenije pa daje dovoljenje, da kakšen nakup tudi prepereči, če se izkaže, da morebitni prevzemnik finančne institucije slednje ni sposoben voditi. Takšen instrument v naši poslanski skupini ocenjujemo za primernega, sploh glede na sedanje gospodarsko in finančno stanje, tako pri nas kot drugod v svetu. Pravila pri prevzemanju bank morajo biti precizna, nedvoumna in slednje je upoštevano v predlaganem besedilu. Kupec bo namreč moral po novem dosegati visoke standarde, da bo lahko nadziral banko. Dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža banke bo izdala Banka Slovenije, ki bo lahko določila višino deleža glasovalnih pravic v kapitalu banke v petih različnih razponih. Do 20%, do ene tretjine, do 50%, nad 50% ter kakšen delež na podlagi katerega bodoči kvalificirani imetnik postane nadrejena oseba banke. Seveda bo morala Banka Slovenije upoštevati vpliv, ki bi ga verjetno imel bodoči kvalificirani imetnik na upravljanje banke in tudi presojeti njegovo primernost, med drugim tudi na podlagi njegovega ugleda in finančne trdnosti.

Predlagane spremembe osnovnega zakona bodo omogočile dokapitalizacijo banke, da se zagotovi njena ekonomska stabilnost. Takšen ukrep nadzora bo lahko Banka Slovenije izrekla ali med samim trajanjem izredne uprave ali celo izdaje odločbe o izredni upravi. Ob tem pa predlog novele zakona določa, da ima Banke Slovenije v primeru, da dokapitalizacije ne izvedejo delničarji banke, možnost izvedbe povečanja osnovnega kapitala banke s stvarnimi vložki, predmet katerih so terjatve upnikov do banke.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je besedilo novele zakona pripravljeno skrbno in skladno z načeli varnega, skrbnega in preglednega poslovanja bank ter hkrati z uvedbo inštitutov učinkovitega nadzora z možnostjo izrekanja potrebnih ukrepov. Zato bomo predlagano besedilo novele podprli.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: V tretje vas pozdravljam, kolegice in kolegi. Gospod podpredsednik in gospa Kamnarjeva, ki je nadomestila gospoda ministra.

V Slovenski nacionalni stranki upamo, vemo pa ne, ali bodo učinki, ki jih narekuje Evropska unija, za banke dobri ali ne. Sicer se sprašujemo, zakaj sploh naj bi SIS-BON poleg bank vključeval lizinski družbe z informacijami. Jaz ne vem, zakaj bi to moralo biti, saj nenazadnje kdorkoli se kamorkoli obrača po finančno pomoč, ali na banke za posojila ali pa si želi tako ali drugače zadolžiti preko lizinskih hiš, mora tako ali tako prinašati enemu ali drugemu neke podatke. In zakaj zdaj priliv teh podatkov iz bank na lizinske hiše. Nekateri se celo pritožujejo, da ne samo na tiste lizinske hiše, ki so v povezavi z bankami, ampak celo kar na vse. Potem je najboljša, da bi se dalo kar v časopise. Ampak pustimo. Zakaj takšen predlog, zakaj direktiva to hoče. Seveda se tudi sprašujemo ali je zelena luč za konverzije terjatev delnice banke dobra ali ne. V tem primeru smo v Slovenski nacionalni stranki prepričani, da bi to lahko bilo dobro. Torej, da bi država ob unovčenju poročta izdanega banki, v praksi konvertirala terjatev do banke v delnice, kot to že predvideva Zakon o javnih financah. To je tudi eden od ukrepov, o katerih danes govorimo, v tem zakonu.

No, bolj skeptični pa smo pri delu novele, kjer imetnikom kvalificiranih 10% delež v bankah izdajamo lastniška dovoljenja za razpone, ne pa za natančno določene deleže. Če mene vprašate sem proti temu, da bi KBC, na primer, belgijska, ki ima zdaj dovoljenje Banke Slovenije za približno okoli 30% Nove Ljubljanske banke z uveljavitvijo te predlagane novele, kar na enkrat dobila zeleno luč za 50%. Jaz nad tem nisem navdušen, če boste drugi ne vem. Kakorkoli že, najbrž že so nekatere spremembe v Zakonu o bančništvu potrebne, mogoče bi bile potrebne že kdaj prej. Ali bo novela zakona naredila, da bodo poslovanja bank bolj čista in jasna kot so zdaj, ne vem. Za zdaj v Slovenski nacionalni stranki vemo in trdimo, da je poslovanje največje banke sploh v Sloveniji, za katero smo še vedno v Slovenski nacionalni stranki prepričani in pa še za katero, da je dobro, da ostane v državnih rokah, zelo zavito v meglo. Ne vem ali bo ta

novela prinesla pogoje, da posamezni bogatuni ne bodo imeli več posojila zavarovana z delnicami, ki so jih kupili ali kupovali s temi posojili. Zame je to ob tej noveli ali brez te novele, vsaj zame govorim, že kaznivo dejanje, ki se je dogajalo, ker se je trošil denar bank kar tako za posojila zavarovana z delnicami, ki so jih kupili s tem denarjem. Enemu navadnemu ubogemu revežu na banki ne bodo dali tudi 5000 evrov posojila zato da bi si zamenjal 14 let star avto. Če je to prav, ne vem. Upam, da bo ta novela vplivala, da prenizke rezervacije ne bodo vplivale na višji dobiček bank kot so do zdaj, in tudi ne na višino vrtoglavih milijonov evrov nagrade, ki si jo nekateri privoščijo in dovolijo, kar je popolni absurd. Osebnost, če bi že komu to privoščil, bi edino gospodu Francu Arharju, ki je bil zame edini pravi bančnik, ne glede kakšne politične barve. In ne nazadnje o tem zakonu in tej noveli, o kateri bomo v Slovenski nacionalni stranki odločali vsak zase, podprli jo bomo najbrž zato, ker bomo upali, da se bo marsikaj spremenilo, pa nas je strah, da bo z določili te novele tako, kot je recimo z doslej sprejetimi ukrepi za vnovično spodbuditev posojil in aktivnosti bank, ti so bili sprejeti, učinkov, te informacije prihajajo iz podjetij, predvsem negativne, ti ukrepi niso imeli, prav tako nista zaživela glavna ukrepa za bančni sektor: 12 milijard evrov poročstva in posojil, saj banke čakajo na izdajo poročstev in posojil. Skratka, na bančnem področju je v tem trenutku velik kaos in to moramo priznati eni in drugi, in tudi krivdo. Tisti, ki so mogoče takšen kaos v preteklosti dovolili in tisti, ki ga dovoljujejo še zdaj.

Kot rečeno, v Slovenski nacionalni stranki bomo odločali o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu vsak po svoje. Mogoče ga bomo podprli zato, da bomo upali, da bo nastal v tej megli bančnega poslovanja en sončni žarek, ki bo razjasnil in nam dal videnje, kaj se sploh dogaja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu Baroviču. Mag. Radovan Žerjav pa bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana sekretarka, kolegice in kolegi! Razlog novele zakona, ki je pred nami je, kot pri noveli Zakona o zavarovalništvu, posledica prenosa direktive Evropskega parlamenta in Sveta v naš pravni red. Tudi vsebina je podobna. Tako tudi zakon jasno določa časovne komponente za odločanje o dovoljenju za pridobitev kvalificiranega deleža. Ravno tako natančno določa merila na podlagi katerih Banka

Slovenije presoja primernost bodočega kvalificiranega imetnika deleža in ugotavlja vpliv, ki bi ga verjetno imel le-ta na upravljanje banke. Seveda, vse z namenom, da bi se zagotovilo varno in skrbno upravljanje banke, v kateri namerava bodoči kvalificirani imetnik pridobiti kvalificirani delež. Seveda bo potrebno v nadaljnji obravnavi zakona proučiti dejanske možnosti, o čemer je že moj predgovornik razmišljal, da bi Banka Slovenije imetnikom, kvalificiranim, to je praviloma 10% deležev v bankah, začela izdajati lastniška dovoljenja za razpone in ne več za natančno določene deleže. Belgijski KBC bi tako lahko dobil možnost za 50% v Novi Ljubljanski banki, kar ne bi bilo dobro. S tem se seveda v Slovenski ljudski stranki ne strinjamo in menimo, tako kot menimo že ves čas, da mora večinski delež v NLB in tudi v kateri drugi pomembni finančni ustanovi ostati v slovenskih rokah.

Kljub vsemu bomo v Poslanski skupini SLS v tem trenutku ta predlagani zakon podprli, vendar ga bomo prav gotovo v nadaljnji obravnavi amandmirali. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu Žerjavu. Mag. Borut Sajovic pa bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Pozdrav gostom z ministrstva! Kolegice in kolegi! Pred nami je ena od uskladitev z evropsko direktivo, ki jo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije podpiramo. V nadaljevanju pa vam bom predstavil tudi enega naših resnih pomislekov, o katerih je treba opraviti razpravo, poiskati rešitev pred dokončnim sprejemanjem.

Bistvena rešitev predloga zakona je, da poslovne banke ne more in ne sme prevzeti kdorkoli, saj Banka Slovenije lahko prepreči nakup deleža banke, in v poslanski skupini mislimo, da je tako prav. Eno izmed pomembnih meril je tudi finančna trdnost novega imetnika lastniškega deleža banke. Novela zakona o bančništvu je torej potrebna zaradi uveljavitve evropskih direktiv, ki sta zaostрили pogoje predvsem pri prevzemanju finančnih institucij in ki prinašata kar nekaj varnostnih klavzul pri njihovem prevzemanju. Novela zahteva usposobljenost prevzemnika, da bo finančno institucijo vodil dobro, Banki Slovenije pa omogoča, da kakšen nakup tudi prepreči, če se izkaže, da morebitni prevzemnik finančne institucije ni sposoben voditi.

Poglavitne nove rešitve so razponi dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža, pri čemer Banka Slovenije določi višino deleža glasovalnih pravic ali deleža v kapitalu

banke. Pri tem pa mora Banka Slovenije za zagotovitev varnega in skrbnega upravljanja banke upoštevati vpliv, ki bi ga verjetno imel bodoči kvalificirani imetnik na upravljanje banke, in presoditi primernost bodočega imetnika na podlagi njegovega ugleda in izkušenj oseb, ki bodo imele možnost upravljati banko ali drugače vplivati na poslovanje banke. Merilo je pa brez dvoma tudi finančna trdnost bodočega kvalificiranega imetnika.

Spremembe so tudi pri postopku odločanja o dovoljenju za pridobitev kvalificiranega deleža. Novela Zakona o bančništvu pa predvideva tudi možnost dokapitalizacije s stvarnimi vložki ali prenos kreditov v lastniške deleže, če taka finančna institucija zaide v težave.

Potem je pa še zadeva, s katero imamo kar nekaj težav. Gre namreč za sistem obvezne izmenjave bonitetnih informacij o fizičnih osebah. Tu gre za podatke o zadolženosti, višini anuitete, limitov, zamude pri plačilih in podobno, ki že od leta 2006, operativno pa od začetka lanskega leta, velja za banke. Kratica za to je popularni SISBON. Sedaj pa bo to veljalo še za lizing podjetja, ki so v lasti ali pa so lastniki bank, problem, ne pa tudi za druga lizing podjetja, ki niso v bančni lasti. Teh pa je precej in imajo tudi precej tržnih deležev. Ne bom jih imenoval z besedo, ker bi bil to nepotreben EPP, vendar zavzemajo kar pomemben delež slovenskega tržnega prostora in imajo zveneča, zaupanja vredna imena. Ta omejitev je bila sprejeta na predlog informacijske pooblaščenke, ki se boji, da bi razširitev na vse lizing hiše v državi sprožila plaz podobnih zadev, da bi takšne podatke v tej državi začeli preverjati tudi zavarovalničarji, kartičarji, trgovske hiše in podobno. Tu pa se odpira osnovni razmislek, za kaj nam gre. En pregovor pravi: Pošteni se policistov ne bojijo. In jaz mislim, da vsakdo, kdor jemlje kredit, kdor jemlje lizing, s poštenimi, konkretnimi nameni, s tem ne bi smel imeti določenih težav. Če pa je namen, to kar se nam dogaja v praksi, da imamo zadolženo državo, težave s financami tudi nekatere občine in da imajo težave z osebnimi financami tudi številni naši občani in da jih mi s tem, ko nismo v ustrezni meri uredili regulative in zakonodaje še spodbujamo. Potem pa vidim tu kar resen problem. Jaz mislim, da mora biti cilj vsake urejene in zgledne družbe, da si vsakdo, razen pri socialnih transferjih, naroča toliko, kolikor ima v denarnici. In če je to stališče z vidika poslanstva pooblaščenke, katere naloga je izključno, da varuje in zato dostop do teh informacij načeloma skuša povsod ožiti in krčiti uporabo osebnih podatkov, pa je treba še enkrat pogledati drugo plat problema: Kdo pa bo potem varoval lizingodajalca? Kajti ti

lizingodajalci ne ponujajo samo lizingov. V veliki meri namreč na tak ali drugačen način kreditirajo posameznike, fizične osebe in na koncu tudi potrošnika samega, pred pretirano zadolžitvijo in osebnim stečajem. Ali je nam v interesu, da se ljudje osebno preko mere in preko svojih finančnih sposobnosti zadolžujejo?! Obstaja nevarnost, da bodo zdaj mehanično zakreditirani posamezniki hodili po lizing hišah po kredit, predvsem k tistim, ki te zahteve po preverbi bonitete enostavno nimajo. In ne vidimo nobene prave logike, in pa tudi po načelu poštenosti to ni, da te lizing hiše ločujemo - da tiste, ki so slučajno v lasti bank, bodo imele hiter, samodejen dostop do informacij, vendar ne do vseh, ker bo v našem primeru izločen velik del lizing podjetij. Vprašati se je treba, ali je to v skladu s cilji neke moralne in pa normalne družbe.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije bomo zakon podprli in pa s tem dali jasen signal, da je primeren za nadaljnjo obravnavo, saj tak zakon pripomore k stabilnejšemu, varnejšemu finančnemu sektorju tako v Sloveniji, kot pa tudi v Evropski uniji. Posredno pa je povezan tudi z aktualno finančno krizo, saj bo uveljavitev postopoma zagotovo pripomogla tudi k temu, da bodo poslovne banke lahko dobile kvalitetnejše, finančno trdnejše predvsem pa odgovornejše solastnike. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu Sajovicu. Gospod Mirko Brulc bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

MIRKO BRULCError! Bookmark not defined.: Spoštovani vsi prisotni! Socialna demokracija podpira predlog sprememb zakona, ker so spremembe zakona pravzaprav potrebne zaradi uveljavitve evropske direktive, ki je zaostрила pogoje pri prevzemnih finančnih institucij. Novela prinaša izboljšave in nekaj varnostnih klavzul pri prevzemanju finančnih ustanov. Novela tudi zahteva usposobljenost prevzemnika, da bo finančno situacijo vodil dobro, Banki Slovenije pa omogoča, da kakšen nakup tudi prepreči, če se izkaže, da morebitni prevzemnik finančne institucije ni sposoben voditi.

Poglavitne nove rešitve Predloga zakona so razponi dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža, pri čemer Banka Slovenije določi višino deleža glasovalnih pravic ali deleža v kapitalu banke, za pridobitev katerega se izdaja dovoljenje. Pri tem mora Banka Slovenije za zagotovitev varnega in skrbnega upravljanja banke upoštevati vpliv, ki bi ga verjetno imel bodoči kvalificirani imetnik na upravljanje

banke in presoditi primernost bodočega kvalificiranega imetnika na podlagi njegovega ugleda, ugleda in izkušenj oseb, ki bodo imele možnost upravljati banko ali drugače vplivati na poslovanje banke. Merilo je tudi finančna trdnost bodočega kvalificiranega imetnika. Predvsem v zvezi z vrstami poslov, ki jih opravlja ali načrtuje banka, ter verjetne posledice za sposobnost banke ravnati v skladu s pravili o upravljanju tveganj.

Spremembe so tudi pri postopku odločanja o dovoljenju za pridobitev kvalificiranega deleža. Tako mora Banka Slovenije v dveh dneh izdati sklep o odpravi pomanjkljivosti zahteve za pridobitev kvalificiranega deleža. V dveh dneh po prejemu zahteve, pa mora izdati tudi potrdilo ob prejetju popolne zahteve za izdajo dovoljenja. O zahtevi mora Banka Slovenije odločiti v 60-ih delovnih dneh. Od vložnika pa tako zahteva predložitev dodatnih informacij ali dokumentov, pri čemer se rok, kar je pomembno, za odločitev o zahtevi podaljša za največ 20 dni. Banka Slovenije lahko po prejemu dodatnih informacij ali dokumentov zahteva še dodatne, a to roka o odločitvi ne podaljša.

Novela Zakona o bančništvu predvideva možnost dokapitalizacije stvarnih vložkov ali prenos kreditov v lastne deleže, če finančna institucija zaide v težave. S spremembo zakona je povečanje osnovnega kapitala, zaradi zagotovitve ekonomske stabilnosti banke, poseben ukrep nadzora, ki ga lahko Banka Slovenije izreče med trajanjem izredne uprave, ne da bi izdala odločbo o izredni upravi. To omogoča večjo prožnost Banki Slovenije tudi pri izbiri ukrepa nadzora ali njihovi kombinaciji, ki v konkretnem primeru omogoča najučinkovitejšo odpravo vzrokov kapitalске neustreznosti banke in zagotovitev njene ekonomske stabilnosti. Če delničarji banke ne izvedejo povečanja osnovnega kapitala banke, ima Banka Slovenije po novem možnost, da v imenu skupščine delničarjev in drugih pristojnih organov banke poveča osnovni kapital banke s stvarnimi vložki, predmet katerih so terjatve upnikov do banke.

Zaradi teh dobrih lastnosti predlaganega zakona Poslanska skupina Socialnih demokratov podpira sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu Brulcu. Gospod Rado Likar, pa bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala lepa, predsedujoči. Lep pozdrav vsem prisotnim. Podobno kot zavarovalništvo je tudi bančništvo

specifična dejavnost, zato je podvržena relativno pogostim odločanjem o spremembah bančne zakonodaje in tudi njenega prilagajanja pravnemu redu Evropske unije.

V Poslanski skupini SDS menimo, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu primeren za nadaljnjo obravnavo. Glede ciljev in načel nimamo pripomb, saj tako kot novela Zakona o zavarovalništvu se tudi Predlog o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu spreminja, zaradi uskladitve nacionalne zakonodaje z dvema evropskima direktivama, glede meril za presojo primernosti bodočega kvalificiranega imetnika, glede postopka odločanja o dovoljenju za pridobitev kvalificiranega deleža, glede povečanja osnovnega kapitala zaradi zagotovitve ekonomske stabilnosti banke in glede razponov dovoljenj za pridobitev kvalificiranega deleža.

Dopolnitev določil glede zbiranja obdelave ter sistema izmenjave informacij o boniteti strank bo pripomogla k večji finančni disciplini in preprečevala prekomerno zadolževanje strank. Tudi tu, podobno kot pri predlogu novele Zakona o zavarovalništvu, bi bilo po našem mnenju v 12. členu, ki določa presojo primernosti bodočega kvalificiranega imetnika, potrebno definirati bolj natančno. Namreč, ni jasno po kakšnih kriterijih se bo ocenjeval ugled bodočega kvalificiranega imetnika.

SDS bo predlog novele Zakona o bančništvu v prvi obravnavi podprla. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo s predstavitevijo. Še gospod Vili Trofenik bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares. Prosim.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Podobno kot pri danes že obravnavanih spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu gre tudi pri predloženem Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu za delno implementacijo direktive 2007/144 in poleg nje tudi direktive 2007/64 in to v delu, ki se nanaša na spremembo direktive 2006/48 glede postopkovnih pravil in ocenjevanih meril za skrbno oceno pri pridobitvah in zvišanju deležev v finančnem sektorju. S predloženimi spremembami Zakona o bančništvu se zagotavlja varčno, skrbno in pregledno poslovanje ter skrben in učinkovit nadzor nad delovanjem bank. Banke so dolžne vzpostaviti zanesljiv in trden sistem upravljanja tudi preko pravil o upravi in imetnikih kvalificiranih deležev, s kapitalsko treznostjo, poslovanjem v skladu z omejitvami glede izpostavljenosti in drugimi omejitvami ter z ustreznim upravljanjem z likvidnostjo. Zakon zagotavlja pristojnemu

nadzornemu organu možnost izrekanja ukrepov nadzora za uresničevanje učinkovitega in skrbnega nadzora. Glede dovoljenja za pridobitev kvalificiranih deležev zakon razvršča imetnike v pet razredov pri odvisnosti od deleža glasovalnih pravic ali deleža v kapitalu banke. Zakon uvaja tudi merila za presojo primernosti bodočega kvalificiranega imetnika, in sicer ugleda bodočega kvalificiranega imetnika, ugleda in izkušenj oseb, ki bodo imele možnost upravljati banko ali drugače vplivati na poslovanje banke, finančne trdnosti bodočega kvalificiranega imetnika in verjetnih posledic pridobitve kvalificiranega deleža, na ravnanje banke v skladu s pravili o upravljanju s tveganjem. Zakon nadalje omejuje rok za izdajo dovoljenja s strani Banke Slovenija za pridobitev kvalificiranega deleža. Zakon opredeljuje tudi povečanje osnovnega kapitala zaradi zagotovitve ekonomske stabilnosti banke, ki Banki Slovenije omogoča večjo fleksibilnost pri izbiri ukrepov nadzora ali kombinacije ukrepov nadzora, ki omogočajo učinkovito odpravo vzrokov kapitalске neustreznosti bank.

Čeprav je v uvodni obrazložitvi zakona kot razlog opredeljena le uskladitev z direktivami, ki so bile omenjene, se nanašajo te spremembe, to se pravi uskladitve z direktivami le na 15 od enainosemdesetih členov. Ali za 66 členov obstajajo drugi razlogi, ki bi jih bilo v obrazložitvi vsaj omeniti. Med njimi je tudi taka malenkost, danes že omenjena sprememba 390.a člena, navedena v drugem odstavku 72. člena predloženega zakona, ki uvaja razliko med lizing podjetji, ki so v lasti bank in drugimi lizing podjetji glede obveznosti izmenjave bonitetnih informacij in za katero obstaja realna nevarnost, da bi bila v proceduri sprejemanja zakona prezrta. Ni pa to edina, ki zahteva pozornost, spremljanje pri nadaljnji obravnavi zakona.

Kljub temu v Poslanski skupini Zares smatramo, da predloženi zakon predstavlja ustrezno podlago za nadaljnjo obravnavo in ga bomo podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala gospodu Trofeniku. Sedaj smo res končali s predstavitvijo poslanskih skupin in prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev. Najprej ima besedo gospod Majhenič. Izvolite.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo gospod predsedujoči. Cilj vsake naložbe je varna naložba, za katero mora banka tudi garantirati. Zato se je smiselno zavzemati za zakon, ki bo bankam naložil tudi odgovornost do ravnanja s kapitalom. Prodaja delnic ne sme biti le vir dokapitalizacije banke na kratek rok, kot v primeru Nove kreditne banke Maribor, da so

se ljudje zadolževali pri isti banki in jemali kredite za nakup delnic. Res je, da se v delnice vlaga na dolgi rok. Kar je razumljivo. Ampak, v primeru Nove kreditne banke so se dogajale čudne reči. Kreditiranje raznih prevzemov firm ter s tem spravljanje banke, vlagateljev in ne nazadnje tudi državo v brezizhoden položaj, je treba s tem zakonom preprečiti. Strinjam se, da mora biti revizijski nadzor poslovanja bank nadgrajen. Še posebej mora biti letno poročilo jasno o izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji banke.

Izmenjava bonitetnih informacij z bonitetnimi sistemi drugih bank držav članic je sigurno smiselna v vseh pogledih, tudi na področju tveganj. Nadzorni organi bank morajo biti odzivni in učinkoviti tudi na lastno pobudo. S spremembo in dopolnitvijo zakona bomo končno dobili bolj učinkovit nadzor nad bankami, banke pa večje medsebojno zaupanje in zaupanje pri varčevalcih. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Brunskole. Kličem namreč samo tiste s seznama, ki so prisotni v dvorani. Izvolite, gospa.

RENATA BRUNSKOLEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Lepo pozdravljeni! Kot je bilo danes tudi že nekajkrat rečeno, ko smo razpravljali o spremembah oziroma o prilagoditvi sprememb zakona, spremembe Zakona o zavarovalništvu, za nekaj podobnega gre tudi pri spremembah Zakona o bančništvu. Glede na to, da je bančni sistem v zadnjih letih doživel kar nekaj sprememb tudi na slovenskem bančnem prostoru, tudi sama sem to posredno občutila tudi kot bančnica, lahko rečem, da v teh predlogih spremembe in dopolnitvah Zakona o bančništvu so navedbe takšne, da se z njimi prilagajamo evropski direktivi. Zadeve želimo na nek način tudi z vidika nadzora in posameznih varnostnih klavzul omejiti oziroma prilagoditi na takšen način, da bomo s pomočjo Banke Slovenije tudi na slovenskem bančnem področju lahko delovali tako, kot je potrebno. Seveda pa nam je v interesu pri samem zakonu o bančništvu tudi v povezavi s tem, o čemer smo danes razpravljali, torej gre tudi za to, da bančni sistem učinkovito deluje, tudi z vidika kapitalске ustreznosti in finančne likvidnosti, da lahko tudi kvalitetno servisira tako gospodarstvo kot tudi javne inštitucije. Tudi sama bom podprla spremembo zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Vsem še enkrat lep pozdrav! V tej razpravi, mislim, da se je dobro spomniti tega, s čimer smo se soočali nedolgo nazaj, mislim, da slabega pol leta, govorili smo namreč o kapitalski ustreznosti bank, predvsem v odnosu na dve banki, ki sta še vedno v največji državni lasti. Če bo ta sprememba pripomogla k bolj transparentnemu in bolj učinkovitemu delovanju in k boljšim kazalcem, ki kot vidimo v gradivu v obrazložitvi niso najboljše, potem jo je seveda potrebno podpreti. Ja pa bila zanimiva situacija v Državnem zboru kakšne pol leta nazaj s strani posameznih predstavnikov Banke Slovenije, ko sta na dveh različnih sejah odborov dva različna viceguvernerja popolnoma diametralno nasprotno govorila o tem, ali je katera od slovenskih bank, ki so v večinski lasti države, zaradi plasiranja tako imenovanih menedžerskih posojil, ogrožena ali ne. In takrat smo s strani enega od teh gospodov, ki je bil, med drugim, mimogrede, kandidat za guvernerja Banke Slovenije, slišali, kako se ni bati, da je katera izmed bank ogrožena. Nekaj tednov oziroma kakšen mesec ali dva kasneje pa od drugega, ki je povedal, da je velika večina posojil ene izmed teh bank plasirana v skupino okrog enega izmed večjih slovenskih podjetij, ki je bilo v tako imenovani tajkunski privatizaciji olastninjeno.

Torej, če skrajšam. Če bo ta zakon izboljšal parametre na tem področju, potem mislim, da ga je treba podpreti. No, ne glede na to, slovenske banke in tako tudi obe, ki sta v večinski lasti države, sta v lanskem letu poslovali izredno uspešno. Zaradi tega, tudi v luči tistega, o čemer smo razpravljali pri tej točki, čudi, da ni mogoče teh mehanizmov s strani države na ustrezen način povezati, in spodbuditi tisto čemur pravimo "posojilni krč", ki še kar traja in ga nekako ne moremo predreti. Zdaj, kaj je tisto, kar v tem zakonu manjka, glede na to, da ga je Vlada obravnavala 15. januarja letos in glede na to, da smo v medijih priča velikim besedam o tem, ali in na kakšen način, ali je primerno, da so tako, kot so predsedniki uprav bank, nagrajeni. Manjka seveda tisto, kar želi Vlada urediti s priporočili in kjer že vnaprej dvomi ali bo pri teh priporočilih uspešna ali ne.

Minister za gospodarstvo, bivši poslanski kolega gospod Lahovnik, mimogrede bil je izredno velik strokovnjak, ko je tekla beseda o splošni ljudski privatizaciji Nove KBM, skupaj z gospodom Cviklom, takratnim poslancem, je izpostavil, da se je država odločila prepoceni prodati Novo KBM. Zanimivo bi ga bilo slišati danes, v teh razmerah. Njegove strokovne ocene, na podlagi katerih je takrat temeljil medijski pogrom proti takratnemu finančnemu ministru, ki je model zagovarjal.

Ampak, pustimo ob strani to, strokovnjakom, takšnim in drugačnim, naj sodi stroka, ne politika. V tej luči se nedvomno izpostavlja tudi vprašanje, ki ga želi oziroma ga ima ambicijo rešiti nova Vlada. Milijon evrov je nagrada bivšega predsednika uprave, tesnega sodelavca bivšega predsednika Vlade, gospoda Drnovška, ki bo izplačana iz naslova sredstev vseh nas, davkoplačevalcev. Priporočila, ki so bila sprejeta, slišimo, da ne zaležejo, kajti poskus je bil že v prejšnjem mandatu to nagrado omejiti z aneksom k pogodbi, pa ni bil uspešen. Torej, kaj lepšega, kot v ta zakon pripeljati ustrezne določbe, ki bodo tako rešitev sankcionirale. Ampak tega v zakonu seveda ne najdemo. Mimogrede, najdemo pa določbe, po katerih bo KBC lahko postala več kot polovična lastnica banke.

Če je namen, ki se ustvarja v javnosti in ki meji na pogrom proti tistim, ki politično niso več kompatibilni, če se tej novi volji ne bodo uklonili, resen, potem bi, najmanj kar je, v tem zakonu - prilika je idealna, 15. januarja je bil na Vladi obravnavan - lahko brali določbe glede nagrad nadzornih svetov bank in tako naprej. In idealna priložnost, v povezavi z ustrezno davčno zakonodajo, kjer bi lahko, vladajoči, če ste si tako zastavili, problem uredili enkrat za vse in za zmeraj, brez populizma in brez pribijanja na križ tistih, ki imajo pokončno hrbtenico in zaupajo v svojo strokovnost in uspešnost. In bi napisali, največ toliko, kot zasluži predsednik Vlade, gospe in gospodje, se lahko v tej državi zasluži na kateremkoli stolu. Vse, kar je nad tem zneskom, je stoodstotna dohodnina. Vendar tega ne rečete in česa podobnega tudi ne napišete v ta predlog zakona, ki ga imamo danes na mizi. Zakaj? Zaradi tega, ker vam ne gre za to, da bi stvari urejali po vsebini, daleč od tega. Vam gre za ceneno populistično propagando v časih, ko bi se morali na resen način ukvarjati z razmerami, v katere Slovenija vedno bolj pospešeno pluje. In imam občutek, da ste kot Titanik, ki drvi proti cilju in ne vidi skale pred seboj. Ampak ta skala je vse bliže. Nesreča je v tem, da na tem Titaniku, gospe in gospodje, niste samo vi, ki vam je bila v največji meri zaupana odgovornost za spremembe, ampak smo vsi mi z vami. In vsi bomo potonili. In tu je bistvo med opozicijo in pozicijo, ki ga nikakor ne doume in noče razumeti, da ni čas za prerekanje o tem, kdo na katerem stolu sedi, ampak je čas za sprejem učinkovitih ukrepov, brez populističnih podtonov, ki gredo v zelo čudne smeri. Zadnjič sem se pošalil, da bom predlagal predsedniku Državnega zbora, naj zamenja varčne žarnice v audiju 8, ki stanejo nekih 150.000 evrov, v katerem se vozi. Ampak tako gredo te stvari, oprostite. So smešne, vem, ampak so že tragikomične in mislim, da tudi s to

nespremembo, se pravi s tistim, kar v tem zakonu ni pa bi lahko bilo, dokazujete, da vam ni za tisto, za kar se zavzimate in da želite, da stvari ostanejo tudi na davčnem področju pod vplivom tistega, ki jih je do leta 2004 do 3. oktobra imel in ki jih je sedaj ponovno, po tem štiriletnem vakuumu, kajti gospoda Kramarja ste imenovali malo pred volitvami in gospoda Veselinoviča sedaj, ko je spet nova oblast, ista, kot je bila pred štirimi leti, ostajajo v istih rokah. Prej v rokah LDS, sedaj ponovno v rokah LDS. Razlika je samo ta, da je sedaj predsednik uprave tisti, ki bi moral sedeti na sedežu gospe Katarine Kresal. Kajti ljudstvo ga je izvolilo v Državni zbor in ne na sedež predsednika uprave Nove LB. Postopek, ki je bil izpeljan v skladu, v nasprotju z vsemi normalnimi merili, brez preverjanja najbolj sposobnih, na kar je opozoril celo svet Banke Slovenije pa kot, da se ni zgodilo nič. To je tisto, kar jaz osebno v tem zakonu pogrešam. Še je priložnost, da se tudi to do dokončne obravnave uredi. Drugače pa na splošno gledano, mislim, da je te spremembe potrebno podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri. Prosim.

DR. LUKA JURError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Spoštovane sodelavke in sodelavci. Mislim, da se lahko pridružimo splošnemu mnenju, da je ta predlog zakona primeren. Kajti ne samo, da ureja skladnost z evropskimi direktivami, ampak predvsem omogoča določene posege, ki so sploh v tem času zelo pomembni. Globalno gledano, vidimo, da imajo vse države velike težave z zagotavljanjem likvidnosti oziroma s tem, da bi svoje banke dejansko stimulirale k tem, da bi banke končno spet posojale denar. Težave imajo v Združenih državah Amerike, ne glede na 700 milijardni "bail-out plan". Težave imajo v Veliki Britaniji. Velika Britanija je morala pred kratkim že drugič poseči na ta trg zato, da bi stimulirala, simulirala dane kredite. Verjetno bo morala to storiti še enkrat tudi Nemčija. Najverjetneje tudi Italija. Francija pa je to tudi že dvakrat storila. Možnosti, ki jih imamo niso velike. Na eni strani je možnost nacionalizacija, na drugi strani je možnost odkup slabih terjatev in tudi ta novela zakona urejuje to domeno tako, da bo lahko Banka Slovenije bolj aktivno intervenirala prav pri problematičnih variantah, ki onemogočajo oziroma poslabšujejo splošno likvidnostno stanje na slovenskem trgu kreditov.

Kar se tiče razprave, pri kateri moram ugotoviti, da ni neposredno dotična tej temi, je pa dotična nekemu medijskemu

nastavljanju, vprašanje nagrad. Tu mislim, da je mnenje, ki je bilo sedaj izraženo iz opozicije, podobno mnenju, ki ga imamo tudi na strani koalicije. Torej, da so določene nagrade, sploh v tem času, neprimerne in nehigienične. Žal, Socialni demokrati nismo imeli možnosti in vpogleda v pogodbe, ki te nagrade določajo. To možnost je pa imela vladajoča Slovenska demokratska stranka cela štiri leta. Pravi, da je to tudi storila, da se je ustavila takrat, ko je podpisnik, torej v tem primeru vemo, za koga gre, seveda, ker mu to ni bilo v interesu, odklonil podpis aneksa. Zato bi vprašal sedanjo opozicijo, takratno vladajočo stranko: Zakaj ni takrat zakonsko postopala, imela je štiri leta časa, da bi to rešila? Zakaj je zaprla knjigo in pustila velik problem? Tega problema se je zavedala: Zakaj ni opozorila javnosti o tem problemu? Neposredno sprašujem gospoda Vizjaka, ki ga sicer, žal, zdaj v dvorani ni, ne glede na to, da bi moral razpravljati, in ki je bil takrat gospodarski minister: Zakaj ni tega problema javno izpostavil? Zakaj se danes vleče ven z razlagami, ki ne prepričajo?

Strinjam se s tem, da je gospodarsko v marsičem lahko celotno svetovno stanje podobno Titaniku, ki pluje proti ledeni gori. Moram pa pripomniti, da je v Sloveniji smer proti ledeni gori, žal, z veliko napačnih in procikličnih odločitev nastavila Vlada pod vodstvom Slovenske demokratske stranke. In Socialni demokrati ne bomo Titanik, ampak se bomo potrudili in bomo zagotovili, da bomo namesto zgodbe Titanika igrali zgodbo Karpatie in ljudi iz te zgodbe rešili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marjan Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni, gospod predsednik Državnega zbora, članice ministrstva, poslanke in poslanci! V Poslanski skupini SDS smatramo, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu dober in ga bomo na koncu koncev tudi podprli. Imam pa nekaj vprašanj, za katere ni natančno napisano, kaj se lahko zgodi v preprečevanju ravno takšnih zadev, o katerih zdaj kolegi iz poslanske skupine SD govorijo. Zanesljivo je kvalificiran imetnik dobra stvar, samo pomembno je to, ali bodo ti kvalificirani imetniki spet kakšne sorodne osebnosti, ali kakšni od prijateljev in tako naprej. Prej ste se nekako dotaknili nove Kreditne banke Maribor. Že pred šestimi, sedmimi leti je Nova kreditna banka odprodala delež Večera. Pravili so, da ga je dejansko takrat Pivovarna Laško ukradla Kreditni banki Maribor. V tej zgodbi se je dokazalo ravno to, da je takrat Pivovarna Laško spet prodala delež Večera in je

bil kupec sin takratnega predsednika KBM Črta Mesariča. In kaj se je potem zgodilo? Da je ta spet prodal Delu in tako naprej. Danes v Večeruh vidim, da Delo prodaja Večer. To so igrice. Mislím, da je najbolj pomembno, da se dejansko Ministrstvo za finance vpraša, kam odhaja potem ta denar, ki konec koncev v tej verigi, verjemite, nekaj denarja sploh ni. To je pa denar državljanov, državljanek ali davkoplačevalcev. Res je, da je bilo precej govora v lanskem letu o prodaji KBM, da je bila delnica prenizka. Pokazalo se je, da so bile delnice ali podjetja prenapihnjena, da so bila dosti manj vredna kot pa dejansko so. Kje je sedaj tistih 43 evrov? Kdo bi kupil za tistih 43 evrov Novo kreditno banko Maribor? Tu se je o tem pomembno vprašati, da ne bo prihajalo do raznih mahinacij.

Absolutno se strinjam, da s to novelo zakona delamo velik korak naprej, ampak proučimo kasneje, z raznimi amandmaji dopolnimo, da dejansko ne bo prišlo do takšnih in drugačnih prevar. Nikjer ni videti informacij o nagradi predsednika ali predsednikov, nikjer je ni videti. Sedaj se je to zgodilo v Ljubljanski banki. Kaj se bo zgodilo drugje? To moramo preprečiti, da se te zgodbe ne ponavljajo. Jaz sem predsedniku Vlade že na novembrski seji povedal, da je treba zmanjšati nagrade in plače predsednikom uprav, kakor tudi nagrade nadzornih svetov. To so enormne številke, ki nas peljejo v pogubo in teh stvari se moramo dejansko strokovno lotiti in jih vsi skupaj upoštevati. Ne glede na to ali je koalicija ali opozicija. Da bomo preprečili te stvari, da se ne bo dogajalo in ponavljajo to, kar je bilo včeraj.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anton Kampuš.

Prosim.

ANTON KAMPUŠError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala predsednik.

Fino je, da so spremembe in dopolnitve na mizi, da bomo lahko preprečili nekatere anomalije. Zaradi tega bom seveda ta predlog in prvo obravnavo z veseljem podprl.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic. Prosim. Se odpoveduje.

Besedo ima gospod Rado Likar. Ga ni.

Želi besedo še predlagatelj? Ne želi.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati? Ugotavljam, da želi. Dajem možnost za prijavo.

Torej. Prijavljena sta dva, vsak ima po pet minut časa. Besedo ima dr. Luka Juri. Prosim.

DR. LUKA JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa.

Imel sem možnost poslušati razpravo, zahvalil bi se za trud, da bi dejansko iskali argumente, ne pa demagoška razčiščevanja. To je seveda pozitivno - tako s strani opozicije, kot s strani koalicije.

Glede primernosti zakona bi rad še pripomnil, da se ne smemo ustaviti pri bančnem sistemu. Kajti, Vlada bo morala sprejeti še marsikateri sklep za zagotovitev likvidnosti. Zavedati pa se moramo, in ob tem prosim tudi kolege iz opozicije, da bo tudi Evropska unija morala srednjeročno in kratkoročno iskati boljše rešitve za usklajene nastope vseh bank, skupaj s centralnimi bankami, z Evropsko centralno banko, se opravičujem, na bančnem trgu. Zato apeliram tudi na kolege iz opozicije, da skupaj z nami, torej s stranko Evropskih socialnih demokratov v Evropskem parlamentu iščejo pot in iščejo rešitev v obliki resolucije zato, da lahko te zadeve rešujemo, ne samo na slovenskem trgu, ker vemo, da smo mala in odprta ekonomija, tudi na bančnem trgu, na celotnem evropskem. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala. Mislim, da je ostalo nekaj neodgovorjenega, kar ne bi bilo dobro, glede na to, da smo bili v Slovenski demokratični stranki po nepotrebnem izzvani na temo, zakaj nismo v našem mandatu uredili tistega, kar očitamo, da se sedaj s tem zakonom ne ureja.

Mislim, da ni samo vprašanje Slovenski demokratični stranki, ampak se morate ozreti tri klopi nazaj, sicer gospod Rop danes ne sedi na tistem stolu, ampak ima sedež v tem parlamentu. On je bil predsednik Vlade, ko se je ta banka tretjinsko prodala belgijski KBC in on je bil tisti finančni minister, pod katerim je delal tudi gospod Žunič, predsednik nadzornega sveta, ki je podpisal pogodbo, ki določa milijon evrov nagrade bivšemu predsedniku uprave. Tako, da v lastnih

vrstah poiščite odgovor zakaj. Ne pri nas. Pri nas ga iščete zaman.

Slovenska demokratska stranka je v preteklem mandatu preko Vlade s priporočili predsednikom uprav in članom nadzornih svetov skušala urediti ta razmerja v skladu z veljavno zakonodajo in v skladu z evropsko zakonodajo. Tudi vi veste kakšne so te omejitve, vaš minister Lahovnik pravi: "Nimam podatka o tem, kakšna je vsebina nove pogodbe gospoda Veselinoviča." Zanimivo. Govoril sem o tem, da to vse zelo dobro veste in da razmerja v tej družbi zelo dobro poznate, da pa kljub temu namerno vzpostavljate psihozo lova na čarovnice tam, kjer je to najmanj potrebno. Govoril sem o tem, da če vam gre dejansko za ureditev teh razmerij in želite dejansko preprečiti previsoko in neupravičeno nagrajevanje in bogatenje, potem storite to tukaj v Državnem zboru s sprejemom ustrezne zakonodaje. Zato imate več kot potrebno večino. Še več, podprli vas bomo pri tem. Vsi. Do zadnjega. Ne počnite pa tega s cenenim populizmom, kot ste to počeli pred volitvami, ko ste primerjali neprimerljive podatke. Ko ste na eni strani govorili, koliko zasluži član nadzornega sveta in izpostavljali podatek o njegovi letni nagradi in primerjali ta podatek z mesečno povprečno plačo in je potem prišla številka 42:1000, namesto 42:83. Tega, vam svetujem, da ne počnite, ker ste sedaj vi vladajoča koalicija, vi ste po septembru prevzeli odgovornost za vodenje te države in vam populističen jezik več ne pritiče. Tudi ljudje ga ne bodo več nagradili, tako kot so ga nagradili v upanju, da se bo po 21. septembru resnično nekaj spremenilo. Tokrat vas bodo za ta jezik kaznovali. To vam polagam na srce in to sem vam v razpravi tudi povedal in zaradi tega sem povedal tudi kaj menim, da v tem zakonu ne piše, bi pa bilo dobro, da piše, če so vaši nameni dejansko takšni, kakršne izpostavljate. Vendar menim, da niso, ker če bi bili takšni bi brez tega pretiranega populizma že prišli v ta Državni zbor, za to je bilo več kot dovolj časa. Samo en člen zakona je potrebno spremeniti, uvesti četrti davčni razred in reči: "Vsi, ki zaslužijo več kot 60.000 evrov, 70.000, 100.000, 200.000 evrov, zaradi mene, letno so obdavčeni s 100% stopnjo dohodnine." In problem je rešen za vse. Nobenih priporočil ni treba več sprejemati, nobenega populizma ni potrebno več zganjati in finančni učinek je tisočkratni proti temu kar počnete sedaj, ko se mučite, moram reči, zelo vztrajno, najprej s kapučini, potem z varčevanjem pri rožah. Podpiram vse, da ne bo nesporazuma, vse, vse, najbolj pa podpiram odpravo vseh tistih nesmislov v zakonodaji, na katere sem opozarjal tudi tiste ministre, ki so bili odgovorni za posamezna področja v prejšnjem mandatu,

ti producirajo izdelavo nepotrebnih stvari, ki zelo veliko stanejo, to pa najbolj podpiram. In na področju zakona o katerem govorimo danes podpiram to, da bomo dejansko imeli transparentno sliko. Upam, da jo bomo s to spremembo dobili in da ne bosta dva člana sveta Banke Slovenije govorila o istih zadevah diametralno nasprotno, ko je šlo za oceno ogroženosti ene izmed slovenskih največjih bank je eden govoril o tem, da je ogroženost nikakršna, drugi pa da je enormna, ker je okrog 60% tega portfelja plasiranega v skupino, ki je v navezi z enim in istim gospodarskim subjektom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločali v četrtek, 29. januarja 2009, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali jutri, v četrtek, 29. januarja 2009, ob 10. uri. Hvala lepa, lep pozdrav.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 28. JANUARJA 2009 OB 15.24 IN SE JE NADALJEVALA 29. JANUARJA 2009 OB 10.00.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 2. seje Državnega zбора.

Obveščen sem, da se današnje seje ne moreta udeležiti gospa Cvetka Zalokar Oražem in gospod Anton Anderlič. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKLJUČNEGA RAČUNA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2007.**

Predlog zaključnega računa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnitev obrazložitve predloga zaključnega računa. Besedo ima gospa Helena Kamnar, državna sekretarka.

MAG. HELENA KAMNAR Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci! Zaključni račun proračuna prikazuje sliko leta 2007. Proračun za leto 2007 je bil sprejet leta 2005. Spremembe proračuna so bile

uveljavljene ob koncu leta 2006, potem pa je bil sredi leta 2007 sprejet še rebalans proračuna.

Rebalans proračuna pravzaprav ni prinesel velikih popravkov, ampak dva ključna. Enega, ki je spreminjal status Agencije za železniški promet, in drugega, ki je prinašal dokapitalizacijo Nove Ljubljanske banke. Sicer pa je večina proračunskih namenov in prihodkov ostalo nespremenjenih.

Makroekonomska gibanja so bila v letu 2007 bistveno drugačna od načrtovanih, odstopala so predvsem v pozitivno smer. Naj navedem samo tri bistvene elemente. Rast bruto domačega proizvoda je bila višja od načrtovane ob pripravi proračuna za 2,1 odstotno točko. Izvoz je bil višji od načrtovanega ob pripravi proračuna za 4 odstotne točke, inflacija se je gibala bistveno na višji ravni od načrtovane, kar sicer ni pozitivno, gledano makroekonomsko, je pa zelo pozitivno, gledano z vidika proračuna oziroma proračunskih prihodkov. Inflacija v letu 2007 je znašala 3,6%, medtem ko je bila načrtovana ob pripravi proračuna 2,1%. Realizacija prihodkov je bila višja od načrtovane za 35 milijonov, predvsem na račun davka na dodano vrednost, približno 100 milijonov, na račun davka na dohodek pravnih oseb, približno 70 milijonov. Najbolj so odstopala sredstva, ki smo jih pridobili iz evropskega proračuna, in sicer so bila nižja od načrtovanih za dobrih 60%.

Po mnenju računskega sodišča so prihodki državnega proračuna prikazani prenizko, zato je v mnenju pojasnjeno, kako bi se morali izkazovati. Realizacija odhodkov je bila nižja od načrtovane za 386 milijonov oziroma glede na veljavni proračun, ki vključuje tudi namenska sredstva in sredstva evropskega proračuna v drugem obsegu od sprejetega, kar za 875 milijonov. Nižja je bila realizacija praktično na vseh odhodkovnih kategorijah, najbolj pa je odstopala navzdol na kategorijah investicijskih odhodkov in investicijskih transferov. Računsko sodišče je ugotovilo, da odhodki, izkazani v predloženem zaključnem računu, ne izkazujejo realnega stanja in da so ti odhodki za 46 milijonov višji, kar je seveda po mnenju Računskega sodišča in v predloženem revizijskem poročilu pogojevalo tudi drugačen proračunski saldo. Saldo med prihodki in odhodki je znašal 37 milijonov po zaključnem računu, ki je pred vami, kar je za dobrih 420 milijonov nad načrtovanim primanjkljajem, ki je bil načrtovan v višini nekaj čez 300 milijonov.

Kot sem že povedala, po mnenju Računskega sodišča ta saldo ni pravilno izkazan in bi moral znašati 9 milijonov v negativno smer, kar pomeni 9 milijonov primanjkljaja. Temu primerno je spremenjen tudi obseg zadolževanja, ki naj bi znašal milijardo 200 in je dejansko znašal le 850 milijonov.

Računsko sodišče je Vladi prisodilo mnenje s pridržkom. Kot sem že omenila, glavna razhajanja so v izkazovanju odhodkovne strani in posledično v saldu. Vlada zaključnega računa ni popravila, ker je bil že vložen v Državni zbor, v besedilu kot je pred vami. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Predlog zaključnega računa je obravnavala Komisija za nadzor javnih financ. Besedo dajem predsedniku mag. Andreju Vizjaku za predstavitev poročila komisije. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik državnega zbora, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi. Komisija za nadzor javnih financ je na svoji prvi redni seji 15. januarja kot matično delovno telo tudi obravnavala Predlog zaključnega računa Republike Slovenije za leto 2007. Bilo je kar nekaj gradiva - predlog zaključnega računa, tudi obrazložitev posebnega dela Sove in konsolidirana premoženjska bilanca države.

Kot je bilo s strani Vlade pojasnjeno, sta bili z rebalansom narejeni dve ključni oziroma najbolj pomembni spremembi, to je sprememba statusa javne agencije za železniški promet v direkcijo za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo in v računu financiranja so bila tudi predvidena sredstva za dokapitalizacijo Nove Ljubljanske banke. Tudi ključni razlogi za rebalans so bili v bistveno boljših makroekonomskih podatkih, kot pa so bile napovedi takrat, ko je proračun za leto 2007 nastajal. Tako je bila načrtovana rast ob nastajanju proračuna za 2007 - 4%, v bistvu je bila pa dosežena 6,1%, tudi inflacija je bila nekoliko višja. Izvoz je bil planiran na 7,9%, dosežen je bil 13% in podobno. Realizirani prihodki proračuna so bili za 35 milijonov evrov višji od načrtovanih. Ta pozitivna slika se je odražala potem tudi v spremenjenih razmerah, ki so bile le delno vključene v rebalans.

Računsko sodišče je splošnemu delu zaključnega računa podalo mnenje s pridržkom. Glavni dve pripombi sta se nanašali na prevzem dolga javne agencije za železniški promet in povračilo sredstev upravičencem po zakonu o vračanjih v javno telekomunikacijsko omrežje. Tudi o pravilnosti izvrševanja proračuna je sodišče podalo mnenje s pridržkom. Tukaj so bila določena neskladja s predpisi pri zaposlovanju, o plačah, osebnih prejemkih itn. Zelo pomembno je to, da Računsko sodišče ni zahtevalo odzivnega poročila, so pa podali določena priporočila za izboljšanje stanja na posameznih področjih.

V razpravi je bilo, če jo povzamem, izpostavljeno nekaj zelo pomembnih dejstev. Prvo je to, da se je precej lomila diskusija na temo presežek ali primanjkljaj. Pomembno je, da je Statistični urad Republike Slovenije septembra 2008 objavil podatek, da je bilo v letu 2007 po metodologiji ESA95 v Sloveniji skupaj za 176 milijonov evrov presežka. Seveda razlika, ki jo ugotavlja Računsko sodišče je nastala, ker si je Računsko sodišče drugače tolmačilo določbe zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje kot Ministrstvo za finance in zato je v zaključnem računu bilo izplačilo sredstev upravičeno navedeno samo v bilanci stanja, po mnenju Računskega sodišča pa bi moralo biti tudi v bilanci prihodkov in odhodkov ter bilanci financiranja, kar bi posledično prineslo tudi večje odhodke.

V nadaljevanju razprave so bila izpostavljena še določena vprašanja, povezana z nizko realizacijo prihodkov iz EU. Tu je bilo pojasnjeno, da so nekatere investicije seveda začete v letu 2007, niso bile pa plačane v letu 2007 in zato tudi ni prišlo do denarnega toka in posledično ne odhodkov v proračunu in ne prihodkov kot povračil iz evropskega dela oziroma iz evropskih skladov. Postavljena je bila tudi zahteva po večji preglednosti nekaterih podatkov, tudi glede preglednice vseh štirih javnih blagajn in komisija je na koncu sprejela sklep, s katerim na podlagi 168. člena Poslovnika predlaga Državnemu zboru, da sprejme zaključni račun v predlagani obliki, ki je bil tudi podlaga za razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Silven Majhenič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala, gospod predsedujoči. Spoštovani prisotni! Zaključni račun za leto 2007, ki ga je Vlada sprejela lansko leto, je zanesljivo pomemben akt, vendar mislim, da je kljub nekaterim ugotovitvam o pomanjkljivosti in nestrinjanju Računskega sodišča treba akt sprejeti.

V Slovenski nacionalni stranki se absolutno strinjamo z Računskim sodiščem, ki se je izreklo o pravilnosti izvršitve proračuna za leto 2007 s pridržkom - neskladja s predpisi pri zaposlovanju, plačah in drugih osebnih prejemkih, neskladja pri prevzemanju obveznosti iz proračuna, neskladja pri oddaji javnih naročil, neskladja pri dodelovanju transferov. Izrečeno je tudi mnenje Računskega sodišča na podlagi revizije, da Vlada Republike Slovenije pri izvrševanju proračuna ni poslovala v skladu s predpisi na

področju Zakona o javnih uslužbencih, na področju Zakona o javnih financah, Zakona o delavcih v državnih organih, Zakona o javnih naročilih in tako naprej.

Visoka gospodarska rast v prvi polovici leta 2007, povečanje BDP na 6,5% in hitra rast investicij ter okrepitev rasti menjave blaga in storitev s tujino se je dvignila kar na 13,6%, kar je skoraj enako z rastjo uvoza, ki je bil 13,7%. Tako je izvoz h gospodarski rasti prispeval 9,4 odstotne točke.

Rast bruto investicij v osnovna sredstva, ki so bila povečana konec leta 2006 ter se nadaljevale v letu 2007, so realno porasle na 21,6%. Z intenzivno stanovanjsko gradnjo se je povečanje rasti na letni ravni še okrepilo, kar nam daje rezultat rekordne gospodarske rasti v Sloveniji v letu 2007. Zato je nerazumljivo, kako na eni strani visoka gospodarska rast, na drugi pa se že srečujemo z negativnim saldonom tekočega računa plačilne bilance, kjer je upoštevan izvoz in uvoz blaga in storitev ter gibanje dohodkov in transferjev, ki se pa proti koncu leta 2007 še poslabšuje.

Konec leta 2007 se je obdobje visoke gospodarske rasti končalo in smo prišli v fazo ohladitve, kar nam kažejo podatki iz zunanjega okolja, zniževanja pri vseh dejavnikih, še posebej izvoz. Zaradi slabega planiranja in premajhne fleksibilnosti Vlade niso bila počrpana sredstva iz Evropske unije dovolj učinkovito. Seveda se tu sprašujem, kakšni so denarni tokovi med Slovenijo in Unijo, koliko plačujemo in koliko dobimo. Tu smo sigurno na slabšem, saj je bila Republika Slovenija v letu 2008 neto plačnica v Evropsko unijo. Vendar ni še nič prepozno, saj je še obdobje do leta 2013 pred nami, prevladati pa mora interes države. Sistema ni treba spreminjati, pač pa le pospešiti. Računsko sodišče se je, kot mi je znano, večkrat ukvarjalo s proračunom za leto 2007, tudi z učinkovitostjo in s tem, ali so sredstva, ki so namenjena, tudi počrpana. Tako so bile stvari ves čas znane.

V zaostrenih pogojih se je znašla cela Evropa, seveda zaradi ekonomsko-gospodarske krize, kar nam narekuje, da se sredstva s področja evropske kohezijske politike še bolj smotrno uporabijo, da bodo v situaciji, ki jo imamo, dala za predvidene projekte največjo dodano vrednost. Kot vidimo, nam ne kaže najbolje tudi v letu 2009. Morda se bo stanje izboljšalo šele v letu 2010, vendar le, če smo se iz dosedanjega kaj naučili.

Ne glede, kako bomo glasovali v Slovenski nacionalni stranki, verjamem, da se ne bo nič spremenilo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janez Ribič v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

JANEZ RIBIČ: Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, spoštovani gospe in gospodje poslanci, spoštovana predstavница Vlade z Ministrstva za finance, lepo pozdravljeni.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke k Predlogu zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2007 je sledeče.

Spoštovani! Proračun za leto 2007 je bil sprejet v letu 2005. Potem so bile ob koncu leta 2006 sprejete spremembe proračuna, nakar je bil sredi leta, natančneje v mesecu juliju, sprejet še rebalans proračuna za leto 2007.

Naj izpostavim samo nekaj ključnih podatkov. Rast bruto domačega proizvoda je bila načrtovana pri sprejemanju proračuna na ravni 4%, realizirana pa na ravni 6,1%. Izvoz je bil planiran na ravni 7,9%, realiziran na ravni 13%. Prihodki so bili realizirani na ravni 35 milijonov nad načrtovanimi prihodki. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je bil presežek proračuna 2007 izkazan celo v višini 176 milijonov evrov. Kategorija prihodkov iz evropskega proračuna je bila edina kategorija prihodkov, ki je odstopala v negativno smer, vendar več o tem v nadaljevanju.

Tudi odhodki so bili načrtovani v znatno višjem obsegu, kot so bili dejansko realizirani, in sicer je bilo odstopanje kar za 386 milijonov navzdol. Verjetno nismo preskromni, če ocenimo leto 2007 kot najbolj uspešno proračunsko leto daleč nazaj, in verjetno, žal, tudi daleč naprej.

Predlog zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2007 je revidiralo Računsko sodišče Republike Slovenije, katerega cilj revizije je bila izdelava mnenja o predlogu splošnega dela zaključnega računa in izrek mnenja o pravilnosti izvršitve proračuna za leto 2007. Računsko sodišče je ugotovilo kar nekaj nepravilnosti in izreklo kar nekaj zanimivih ugotovitev, katerimi bom v nadaljevanju tudi sam na nek način ugovarjal. Tukaj mislim predvsem na del, ki govori o realizaciji črpanja evropskih sredstev. Računsko sodišče v posebnem poročilu o sredstvih Evropske unije v zaključnem računu ugotavlja, da je bilo iz naslova evropskih sredstev realiziranih le malo manj kot 60% načrtovanih prihodkov. Ta podatek bi nas moral zaskrbeti - seveda, če bi odražal dejansko stanje, pa ga po našem mnenju ne. Edino relevantno obdobje za ocenjevanje uspešnosti črpanja evropskih sredstev je obdobje, ki zajema celotno programsko

obdobje, ne pa podatki o črpanju sredstev znotraj posameznega proračunskega leta. O tem vprašanju so se zedinile nekatere druge članice Evropske unije. Po podatkih, ki so nam na voljo za datum 31. 12. 2007, je Slovenija za programsko obdobje 2006-2008 na nivoju strukturnih skladov realizirala delež izplačil iz proračuna v višini 94%. Delež zahtevkov za izplačilo, posredovan na plačilni organ Evropske unije, pa je na ta dan znašal 80%, ob podatku, da je delež podpisanih pogodb na ta datum znašal celo 107%. Situacija danes se verjetno približuje maksimalnemu izkoristku, vendar točnih podatkov od Vlade žal še nismo dobili. Iz kohezijskega sklada pa je bilo na področju prometa na ta datum porabljenih 51% sredstev, na področju okolja pa 37%, ob tem da morajo sredstva biti porabljena do konca leta 2010.

Tudi podatki za programsko obdobje 2007-2013 na ta datum kažejo, da je bilo razpisanih oziroma potrjenih že za 1,5 milijarde evrov projektov od skupno 4,1 milijarde sredstev, ki so na voljo za celotno obdobje.

Naj torej zaključim ta del. Nikakor se ne moremo na podlagi teh podatkov in dejstev strinjati z oceno Računskega sodišča in s pavšalnimi ocenami, ki se pojavljajo v javnosti, da Slovenija slabo izkorišča črpanje evropskih sredstev. Samo pogledjmo, skorajda v vsaki občini je kakšna tabla, kjer piše o projektih in kdo jih sofinancira. Nikakor ne moremo na podlagi teh dejstev govoriti o izpadu prihodkov iz evropskega proračuna. Vsekakor tudi ni utemeljeno govoriti o tem, da je Slovenija neto plačnica v Evropski proračun. Edino, s čemer se lahko strinjamo v tej točki, je dejstvo, da je bilo v preteklosti napovedovanje proračunskih sredstev preoptimistično oziroma izvajano na predpostavkah, ki so bile nerealne. Prav gotov je to posledica tudi slabe presoje prijaviteljev projektov glede dinamike črpanja. Strinjamo se tudi z dejstvom, da prikaz področja sredstev evropskega proračuna v zaključnem računu proračuna ni dovolj pregleden, saj sam zaključni račun ne daje dovolj jasnih in celovitih informacij, ki bi Državnemu zboru Republike Slovenije in javnosti lahko nudile celovit pregled nad črpanjem evropskih sredstev. Zato podpiramo idejo o posebni instituciji oziroma pripravi nekega standardnega formata poročanja, ki bi sistemsko obravnavalo vsa prejeta sredstva iz evropskega proračuna: tista v proračun, tista v posebne namenske podračune v okviru enotnega zakladniškega računa države in tudi tista, ki jih Evropska komisija izplača neposredno upravičencu v Republiki Sloveniji izven državnega proračuna. Naj na tej točki zaključim predstavitev mnenja Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke k Predlogu zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2007. V

nadaljevanju razprave se bomo poslanci naše poslanske skupine v svojih posamičnih razpravah osredotočili še na nekatera druga dejstva in okoliščine. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ocenjujemo, da je bila realizacija proračuna v letu 2007 uspešna. Tako kot smo to storili na Komisiji za nadzor javnih financ, bomo tudi sedaj poslanci Slovenske ljudske stranke zaključni račun z željo, da se takšna realizacija še kdaj ponovi, z veseljem potrdili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Besedo ima gospa Breda Pečan v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

BREDA PEČAN: Dober dan, kolegice poslanke in poslanci! Dober dan gospa državna sekretarka in njeni sodelavci! Dober dan seveda tudi gospod predsednik Državnega zbora! V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov naj takoj na začetku povem, da ne bomo podprli zaključnega računa proračuna za leto 2007.

Gre za to, da je sicer Računsko sodišče res izreklo samo mnenje s pridržkom, tako za bilance državnega proračuna kot tudi za pravilnosti izvršitve državnega proračuna, vendar so nekatere nepravilnosti take narave, da je o njih vendarle treba dati nekaj posebnih poudarkov.

Najprej naj povem, da gre za izkazovanje posameznih odhodkov, prihodkov in zadolževanja v splošnem delu proračuna za leto 2007, ki je bilo v vrsti javnih nastopov tako prejšnjega ministra za finance v preteklih letih, tako predsednika vlade kot tudi bivšega ministra za gospodarstvo, sedaj v vlogi poslanca, prikazovano kot izjemen uspeh prejšnje vlade, in to kar trikrat zaporedoma. Tako je za leto 2005, 2006 kot 2007 Računsko sodišče ugotavljalo, da so nekateri odhodki oziroma da nekateri odhodki niso bili evidentirani v splošnem delu proračuna in na ta način je bil tudi fiktivno zmanjšan proračunski primanjkljaj. Napačno izkazovanje teh prihodkov in odhodkov je imelo za rezultat fiktiven proračunski presežek, v resnici pa bi moral biti izkazan za leto 2007 dobrih 9 milijonov evrov težak proračunski primanjkljaj.

Za boljše razumevanje problema naj povemo, da v Sloveniji, tako kot večini članic EU, kot tudi v večini držav v svetu sploh, vodimo državni proračun po metodologiji denarnega toka. In kadar govorimo o državnem proračunu, govorimo le o blagajni državnega proračuna, zato je neprimerno in zavajajoče ob obravnavi zaključnega računa proračuna navajati vse štiri državne blagajne in tudi ni potrebno niti primerno uporabljati in utemeljevati velik uspeh državnega proračuna oziroma države na osnovi

metodologije ESA95. Ta namreč uporablja za širši sektor države, ki obsega vse štiri blagajne javnega financiranja ter Slovensko odškodninsko družbo ter Kapitalsko družbo Slovenije v delu, ki financira Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prav tako pa ESA95 je ESA95 samo statistična metoda, ki je nobena od držav EU ne uporablja za upravljanje proračuna. ESA95 tudi ne upošteva tokov med EU in Slovenijo, saj Evropske komisije ne zanimajo finančni tokovi med EU in Slovenijo, ker ti ne vplivajo na dolgoročno vzdržnost javnih financ v skladu z določbami Pakta o rasti in stabilnosti.

Ob revidiranju izkaza zaključnega računa je Računsko sodišče ugotovilo, da je bil ob bilanci državnega proračuna napačno izkazan proračunski presežek v višini 37 milijonov in 54.000 evrov, saj med tekočimi transferi niso izkazana izplačila sredstev upravičencev za vlaganja v javno telekomunikacijsko omrežje v znesku 43 milijonov in 605.000 evrov. Prav tako pa tudi niso izkazani tekoči odhodki od obresti za založena sredstva in zaračunani stroški Slovenske odškodninske družbe v znesku skoraj 2 milijona 600.000 evrov. Seveda pa je temu primerno potem končni rezultat bilance prihodkov in odhodkov proračuna za leto 2007, če upoštevamo ta dva podatka, negativen v višini 9 milijonov 54.053 evrov. Tako so prejemki v računu financiranja prenizko izkazani za 46 milijonov 200.000, ker založena sredstva Slovenske odškodninske družbe za izplačila sredstev upravičencem za vlagaje v javno telekomunikacijsko omrežje in obresti za založena sredstva ter zaračunani stroški Slovenske odškodninske družbe niso izkazani kot prejemki iz zadolževanja v znesku 46 milijonov 203.772 evrov. Na ta način je bilo prikrito dejstvo, da razlika med zadolževanjem in odplačilom dolga ni znašala 73 milijonov in skoraj 300.000 evrov v korist odplačila dolga, temveč preko 46 milijonov evrov manj oziroma samo 27 milijonov in blizu 100.000 evrov.

Čeprav zakonodaja o javnih financah tega izrecno ne zahteva, pa bi bilo na vsak način bolj pregledno in nenazadnje pošteno, če bi bil v predlogu zaključnega računa v splošnem delu proračuna prevzem dolga javne Agencije za železniški promet Republike Slovenije izkazan kot zadolževanje v računu financiranja in kot odhodek v bilanci prihodkov in odhodkov. Seveda bi bil proračunski primanjkljaj s tem še večji in bistveno bolj udobno in tudi politično in medijsko privlačno je, če take primanjkljaje skrijemo v bilanco stanja, ki ni sestavni del zaključnega računa in ne vplivna na prikaz finančnih učinkov posameznih poslovnih dogodkov na rezultat proračuna. Vsakršno izgovarjanje na ESA95 in pozitiven rezultat širšega sektorja države kaže, da vsi tisti, ki preusmerjajo pozornost javnosti z neresničnih

podatkov o rezultatih upravljanja državnega proračuna, ki ga obravnava Državni zbor, nočejo priznati tudi drugih neuspehov pretekle vlade.

Tako so ugotovitve Računskega sodišča o rezultatih koriščenja sredstev iz Evropske unije naravnost alarmantni, še posebej, če jim priključimo informacije o učinkovitosti črpanja evropskih sredstev v preteklem letu, ki so še slabši kot v letu 2007. Dejstvo je, da so bili v letu 2007 prihodki iz sredstev Evropske unije za 40% nižji od načrtovanih, celo za milijon 140 tisoč evrov manj kot v letu 2006. V proračunu za leto 2007 je bilo načrtovanih 582 milijonov evrov prihodkov iz evropskih sredstev, realiziranih pa skoraj 235 milijonov manj.

Pomembno pa je povedati še to; v proračun Evropske unije smo vplačali skoraj 356 milijonov evrov, kar je 24% več kot leta 2006 in 12% več, kot je bilo načrtovano. Zato smo bili v letu 2007 neto plačnik sredstev v evropski proračun in smo izkazali do evropskega proračuna neto primanjkljaj v višini 8,65 milijona evrov. Posebej slaba je bila realizacija iz prilivov strukturnih skladov, saj je bilo od načrtovanih dobrih 233 milijonov evrov realiziranih le slabih 57 milijonov ali komaj 24,4%, kar predstavlja celo blizu 9 milijonov manjšo realizacijo kot v letu 2006. Žalostno ob tem je dejstvo, da celo Evropska komisija ugotavlja, da se je naša država najslabše odrezala pri načrtovanju prilivov iz evropskih skladov.

Mimogrede naj omenim še zanimivost v zvezi z izpolnjevanjem zakonsko določenih nalog vlade v preteklem mandatu. Na osnovi Zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Univerze na Primorskem iz naslova kreditov, najetih za sofinanciranje razširitve in posodobitve prostorskih pogojev je bila pogodba o kreditu med Univerzo in Banko Koper v znesku 2 milijona 845 tisoč evrov podpisana 12. oktobra 2007, vendar Ministrstvo za finance med izvajanjem revizije z Univerzo ni sklenilo pogodbe o zavarovanju poroštva, kar je v nasprotju s 7. členom prej omenjenega zakona. Obenem pa je Vlada Republike Slovenije s tem povzročila neupravičene in enormne stroške na račun zamudnih obresti za neplačane obveznosti Univerze do dobavitelja, ki jih na nobeden način ne more pošteno argumentirati.

Vse naštetе nepravilnosti in prikrivanja dejanskih rezultatov upravljanja državnega proračuna v letu 2007 so nas, poslanke in poslance v Poslanski skupini Socialnih demokratov privedla do zaključka, da ne le ne moremo, ampak tudi - zaradi opozoril, ki smo jih v vseh preteklih štirih letih naslavljali na Vlado Republike Slovenije in posebej še na Ministrstvo za finance zaradi zelo podobnih in

ponavljajočih se nepravilnosti - tudi ne smemo glasovati za potrditev zaključnega računa za leto 2007. Ponavljam, da bo Poslanska skupina Socialnih demokratov glasovala proti sprejemu zaključnega računa proračuna za leto 2007. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani predsednik, državna sekretarka, poslanke in poslanci. Jaz verjamem, da bo tak dokument, kot je zaključni račun za leto 2007, težko še kdaj na mizah Državnega zbora in če se nekoliko sprehodimo skozi zgodovino in analiziramo dosežek na področju javnih financ v letu 2007 glede na dosežke predprejšnjega in še predprejšnjega mandata, lahko ugotovimo naslednje trende.

Prvič. Konec leta 2007 so javni finančni prihodki znašali približno 42,9% bruto domačega proizvoda in so bili pravzaprav stabilni skozi zadnje desetletno obdobje, merjeno seveda v procentu BDP; medtem, ko so javnofinančni izdatki padli in so seveda znašali 42;4% in so izkazovali javnofinančni presežek prvič v zadnjih desetih letih. Če gledamo trende obdobja 2004-2007, lahko ugotovimo, da je ob ohranjanju deleža javnofinančnih prihodkov v bruto domačem proizvodu delež javnofinančnih izdatkov padel in s tem torej bistveno stabiliziral javne finance. Seveda je državni proračun samo del javnih financ, vendar če nimamo celovite slike, če nimamo slike, kaj se je dogajalo z javnimi financami, kaj bremeni davkoplačevalce direktno in indirektno, seveda delamo miže ali vsaj s precej zatisnjenimi očmi. Celotna slika je pri razumevanju stanja javnih financ izjemno pomembna in zato jo želim tudi orisati: torej, prvič v zadnjih desetih letih je proračun oziroma so javnofinančni izdatki padli pod javnofinančne prihodke in s tem ustvarili javnofinančni presežek v višini 0,5% GDP. In če se sprehodimo še na ostale, zelo pomembne makroekonomske kazalce, lahko ugotovimo, da je dolg države v tem obdobju padel za približno 2 odstotni točki; s približno 25,5% GDP-ja na 23,4% GDP-ja. Pri tem moramo opozoriti še, da se je v tem obdobju rekordno znižala tudi brezposelnost in povečala zaposlenost; da je velika večina ljudi v Sloveniji v tem obdobju služila oziroma skrbela za svoj socialni položaj z delom in ne s socialnimi transferji, ki so in vedno bodo problem, tako za javne finance kot za življenje teh ljudi, ker so vedno prenizki.

Torej, prav smešno je ob tem izpostavljati nekatere trike finančne stroke, ki želijo najti napake in s tem politično opozoriti na slabosti, brez da bi imeli to celovito

sliko. Ta celovita slika kaže, da je v obdobju zadnjih štirih let uspelo javne finance stabilizirati, ob tem pomembno razbremeniti gospodarstvo z ukinitvijo določenih davkov. To se pravi, kljub temu da je davčna reforma razbremenila gospodarstvo in fizične osebe, so se javnofinančni prihodki v deležu GDP-ja ohranili, javnofinančni izdatki znatno znižali in dolg države v deležu GDP-ja znatno znižal.

Spoštovani, spoštovana koalicija, če boste vi v naslednjih letih imeli takšne podatke, vam bom za to govornico z veseljem čestital. Sedaj pa ne želi tega videti in razumem, da dobri rezultati nekoga bolijo, namesto da bi jih priznali.

Če se nekoliko vrnemo v prakso predpreteklega mandata, se spomnim, bil sem poslanec v obdobju 2000-2004, ko smo zaključne račune obravnavali s triletno zamudo - samo zaradi tega, da smo jih neaktualizirali, da je bila razprava več ali manj formalna in ni bilo nekega žara, zaradi tega seveda, ker so bili dogodki že tako mimo, da se nihče več z njimi resno ni ukvarjal.

Seveda razumem, da je proračun in zaključni račun proračuna del javnih financ, da so tu še druge blagajne, da sta tu tudi Kad in Sod in tako naprej. In me bo tudi sicer zelo težko kdo prepričal, če govorimo, recimo, samo o proračunu, da je tu lahko slika bistveno drugačna, kot je dejansko v globalnih javnih financah. To je ravno tako, kot da bi gledali proračun enega družinskega člana, zanemarjali pa proračun družine. In bi gledali, recimo, proračun žene, pri čemer pa nas ne bi zanimalo, koliko so pa prihodki in odhodki celotne družine, ker to na nek način odraža status in nivo življenja te družine, ker so običajno tudi prihodki in odhodki razdeljeni. In na to bi rad opozoril, na to širšo dimenzijo in širšo sliko javnih financ, ko obravnavamo zaključni račun proračuna leta 2007.

Če se osredotočim na dva ključna problema, ki sta bila tudi predmet diskusij, lahko povem nekaj o črpanju evropskih sredstev in vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje. Prvič, črpanje evropskih sredstev. Vsi veste ali pa upam, da veste, da je bila finančna perspektiva 2007-2013 za Slovenijo izjemno ugodno izpogajana in da je približno 3- do 4-krat sredstev na leto več v tej finančni perspektivi, kot jih je bilo v finančni perspektivi 2002-2004. In zaradi tega poznega sprejetja tudi proračunov Evropske unije, finančnih perspektiv in posledično izpogajanih operativnih programov so se začeli postopki črpanja evropskih sredstev relativno pozno, v prvem letu finančne perspektive, to je 2007. In sklepati o učinkovitosti črpanja evropskih sredstev prvo leto finančne perspektive ob teh okoliščinah je nekorektno in

lahko vodi v napačne zaključke. Vidim, da je to koalicija pravzaprav počela in je že potegnila ročno zavoro, kar je dobro. Namreč, na podlagi teh napačnih sklepov o finančni perspektivi so želeli organizacijsko in institucionalno spreminjati sheme črpanja evropskih sredstev in hvala bogu so se ustavili, ker so videli, da bi to lahko naredilo več škode kot koristi. In tudi Evropska unija in Evropska komisija, pristojna za črpanje evropskih sredstev, je Slovenijo izpostavila kot najboljšo članico pri tem in je odsvetovala kakršnekoli organizacijske spremembe, povezane s črpanjem evropskih sredstev. Ne nazadnje tudi sam kot minister prejšnje vlade vam lahko povem, da smo veliko energije posvetili tej učinkovitosti črpanja evropskih sredstev, in upam, da bodo te učinkovitosti sledene tudi naprej. Res pa je, da proračun izkazuje denarni tok in denarni tok v prvem letu črpanja je bil skromen, kar pa ne pomeni, da je bilo s črpanjem kaj narobe. Namreč projekti, razpisi, odobritve sredstev in tudi posledično start projektov v naravi, se je začel, kar bo zelo jasno razvidno tako v letu 2008 kot v letu 2009. Se pravi, namen, za katere so dodeljena evropska sredstva, je bil dosežen in s tem je manj pomembno po moji oceni, kakšen je bil "cash flow" oziroma denarni tok. Bistveno bolj pomembno je, da so podprti kakovostni projekti, ki bodo generirali kar se da v kratkem času določeno dodano vrednost.

In še vračilo vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje. Do dileme prikaza teh sredstev, je prišlo zaradi različnega tolmačenja zakona o vračilu vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje med Ministrstvom za finance in Računskim sodiščem. Dopuščam pač, da je lahko zakonski tekst takšen, da dopušča dileme, vendar zaradi enega drugačnega tolmačenja ne moremo mu govoriti enkrat o javnofinančnem presežku oziroma o proračunskem presežku, drugič pa o primanjkljaju. To je po moji oceni malo za las privlečeno. Po moji oceni je primanjkljaj, če nekaj več porabiš, kot si dobil, in presežek, če manj porabiš, kot si dobil. Če je pa neka različna dikcija v nekem zakonu, je pa to bolj ali manj finančno-matematično operiranje, ki pa s kondicijo javnih financ nima kaj veliko opraviti.

In še nekaj, v obdobjih, ko se je ta ideja razvijala, to se pravi pred prejšnjem mandatu 2002-2004, je bila napisana taka zakonodaja, da se je ni dalo izvajati, da se ni dalo vračati upravičencem njihovih vlaganj. Ni se dalo. Zato je bilo treba bistveno spremeniti zakonodajo, jo nadgraditi in vračila so se začela in sedaj je to kar naenkrat problem. Problem je zato, ker je država prenesla na SOD 10% delnic Telekomu, Telekom jih ni prodal, temveč je poplačeval

upravičence iz drugih virov, kar je, mimogrede, zakon dopuščal, in je s tem ohranjal lastništvo v tem operaterju in tudi po moji oceni z nekaterimi drugimi slabšimi naložbami poplačeval te upravičence. Torej, narejen je bil operativen zakon, zagotovljena so bila sredstva in poplačila so v glavnem potekala in potekajo in sedaj je problem, kako je knjiženo, ali je prav knjiženo, ali ni prav knjiženo in v katerih bilancah je zadeva izpostavljena, delnico so pa "še pod streho", delnice so še v državi oziroma v paradržavnem skladu, sploh ni prišlo do prodaje.

In res je, če se omejimo in gledamo na vse te stvari zgolj s tiste birokratske, knjigovodske plati, marsikatera pripomba Računskega sodišča stoji in se z njo strinjam. Vendar, spoštovani, tukaj sedimo tisti, ki moramo imeti nekoliko širšo sliko o tem in o kondiciji javnih financ, katerega pomemben segment je proračun, njegovo trošenje in pridobivanje sredstev, ki polnijo proračun.

Zaradi tega bo Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke predlog zaključnega računa podprla in si samo želimo, da bi takšna kondicija javnih financ, kot je izpričana konec leta 2007, veljala še kdaj v prihodnosti te države, da bi GDP oziroma da bi bruto domači proizvod rasel tako hitro, kot smo mu bili priča v letu 2007, da bi bila še kdaj tako nizka stopnja brezposelnosti, tako registrirane kot anketne, in da bi tudi ohranili dolg države najmanj na tej ravni bruto domačega proizvoda, vendar ob vseh napovedanih okvirih proračuna oziroma rebalansa za proračun za leto 2009 tudi zaradi drugačnih razmer v kratkem česa takšnega ne bomo doživeli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Trofenik v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim.

VILI TROFENIK: Lep pozdrav vsem prisotnim! Hvala za besedo. Zaključni račun državnega proračuna je dokument, ki prikazuje izvršitev državnega proračuna za posamezno proračunsko obdobje oziroma leto. V skladu z veljavno zakonodajo Računsko sodišče preverja pravilnost predloga zaključnega računa državnega proračuna oziroma pravilnost izvršitve državnega proračuna in na podlagi svojih razkritij poda oceno v obliki mnenja o splošnem delu zaključnega računa in mnenja o pravilnosti izvršitve državnega proračuna oziroma njegove skladnosti z veljavno zakonodajo.

Poleg revizijskega poročila o predlogu zaključnega računa državnega proračuna za leto 2007 je Računsko sodišče pripravilo še posebno poročilo z naslovom "Sredstva Evropske unije v zaključnem računu državnega proračuna". Iz predloga

zaključnega računa za leto 2007 je možno ugotoviti, da so bili prihodki državnega proračuna v letu 2007 v globalu realizirani v načrtovani višini. Po obsegu najpomembnejši, to je, davčni proračunski prihodki, ki predstavljajo dobrih 90% vseh proračunskih prihodkov, so bili realizirani nad načrtovano višino ali skoraj 104%, nekoliko pod načrtovano ravniyo je realizacija nedavčnih prihodkov, ki znaša dobrih 98%, izredno slaba pa je realizacija sredstev Evropske unije, ki so bila realizirana le v višini slabih 60% od načrtovane višine oziroma izpad znaša 235 milijonov evrov. Znotraj navedenih sredstev Evropske unije je najboljša realizacija več kot 90% pri sredstvih, namenjenih za izvajanje skupine kmetijske politike, bistveno slabša pa na področju strukturnih skladov in kohezije, kjer je realizacija 25% oziroma 32%.

Razlogi za tako stanje na tem področju seveda ne morejo biti, kot je zapisano v obrazložitvi, v zamiku plačil iz tega naslova v novi finančni perspektivi, ampak očitno v neustreznem načrtovanju in neustreznih pripravi projektov. Kljub pomembnemu izpadu proračunskih prihodkov iz naslova Evropske unije - še enkrat poudarjam, 235 milijonov je ta izpad - so proračunski prihodki v globalu bili realizirani v načrtovanem okviru in to izključno na račun večje realizacije plus 270 milijonov evrov iz naslova davčnih prihodkov.

Realizacija odhodkov državnega proračuna za leto 2007 v globalu zaostaja za načrtovano višino za 475 milijonov evrov ali dobrih 5%. Znotraj proračunskih odhodkov odstopa realizacija tekočih odhodkov za dobrih 6% pod planirano višino, realizacija tekočih transferjev za dobre 3%, investicijskih odhodki za dobrih 9% in investicijski transferi za slabih 30%. Skupno so sredstva za investicije bila realizirana za 189 milijonov evrov v manjšem obsegu ali 82% glede na načrtovano višino, kar je nedvoumno povezano s slabšo realizacijo evropskih sredstev na strani prihodkov oziroma neustreznim načrtovanjem investicijskega dela proračuna. Pri tem se je treba zavedati, da je zadnji proračun za leto 2007 bil sprejet 12. julija 2007, ko je bilo možno oceniti realnost izvedbe načrtovanih investicij oziroma njihovo zapadlost.

Plačila v proračunu Evropske unije so realizirana v načrtovanem obsegu oziroma večja za 38 milijonov evrov od prvotne načrtovane višine, predvsem zaradi prilivov tako imenovanih lastnih sredstev, carine in delno tudi davka na dodano vrednost. Predlog zaključnega računa za leto 2007 izkazuje tako proračunski presežek v višini 37 milijonov evrov, in to na račun manjše realizacije odhodkov, predvsem investicij.

Računsko sodišče je na podlagi svojih razkritij izreklo mnenje s pridržkom tako o predlogu splošnega dela zaključnega računa za leto 2007 kot glede pravilnosti izvršitve proračuna. Pri svojih ugotovitvah pa je posebej izpostavilo neustrezno prikazana izplačila sredstev upravičencev za vlaganja v javno telekomunikacijsko omrežje in nepravilno razvrščanje odhodkov med tekočimi transferji in tekočimi odhodki v predlogu splošnega dela zaključnega računa. Poseben problem predstavlja tudi neustrezno izkazan prevzem dolga od Agencije za železniški promet, čeprav ni vplival na izrek mnenja o splošnem delu zaključnega računa. Pri ocenjevanju nepravilnosti izvršitve proračuna za leto 2007 je bilo tako ugotovljenih pet neskladij s predpisi o zaposlovanju, sedem neskladij s predpisi o prevzemanju obveznosti iz proračuna, tri neskladija s predpisi o javnih naročilih ter petnajst neskladij s predpisi pri obdelovanju transferjev; očitno preveč.

Glede na razkritja Računskega sodišča pri reviziji predloga zaključnega računa za leto 2007, ki imajo za posledico bistveno drugačen rezultat oziroma nerealno prikazovanje dejanskega stanja v državnih financah oziroma državnem proračunu, saj je namesto presežka v resnici primanjkljaj, v poslanski skupini le-tega ne moremo potrditi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Spoštovani gospod predsednik, kolegice in kolegi, predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance! Poslanska skupina DeSUS ima svoje mnenje o Predlogu zaključnega računa državnega proračuna Republike Slovenije za leto 2007. Strinjamo se s tem, da je to dokument, ki prikazuje neko stanje, ki je bilo storjeno. Prikazuje finančne tokove, ki so se izvedli v letu 2007; ne nazadnje je to leto, v katerem je tudi naša stranka sooblikovala v koalicijo.

Moti nas, da je ta dokument predvsem tisti, ki razkriva mnoge mnoge nepravilnosti in mnoge anomalije v smislu poslovanja in dela Ministrstva za finance. Te so bile tudi razlog in predmet razprave v naši poslanski skupini in se predvsem nanašajo in izhajajo iz zaznamk Računskega sodišča, ki ugotavlja precejšnje neskladnosti s predpisi pri prevzemanju obveznosti iz proračuna, precejšnje neskladnosti s predpisi pri oddajanju javnih naročil, prav tako pri podeljevanju transferjev, prav tako pri zaposlovanju in

plačah in mogoče še kje drugje. Vendar to so stvari in to so vsebine in napake, ki jih enostavno ob tem sprejemanju ali nesprejemanju zaključnega računa ne moremo nekako izravnati. Pač pa je to vsebina, ki bi lahko znatno in bistveno vplivala na potek dogodkov in dela Ministrstva za finance. Zato naša poslanska skupina vse te pripombe Računskega sodišča rešpektira v takem smislu, da ga sprejema kot imperativ in napotek za delo Ministrstva za finance.

Seveda pa je velika vrzel in velika anomalija predvsem področja, ki zadeva črpanja sredstev EU. Če Računsko sodišče ugotavlja, da je zaključni račun za leto 2007 edini dokument, ki se nekako javno legitimno prikazuje poslankam in poslancem in v njem prikazuje tudi učinkovito in uspešno črpanje evropskih sredstev, potem smo silno silno nezadovoljni in zaskrbljeni, da se tudi v tej dvorani govori o različnih podatkih glede črpanja evropskih sredstev. Mislim, da je skrajni čas, da se vse institucije, ki se ukvarjajo s tem, in te institucije, ki so nekako dolžne v tem prostoru in v tej dvorani predstaviti jasne in korektne podatke, dogovorijo za enotne metodologije in prihajajo sem s podatki, ki bodo enotni. V tem primeru in v tem slučaju tudi na podlagi zaključnega računa in vseh izsledkov Računskega sodišča ne vemo, s katerimi podatki naj razpolagamo, kateri so tisti pravi. Ali gre res za 60% uspešnost pri črpanju evropskih sredstev? Ali gre za 25% uspešnost črpanja sredstev iz kohezijskih skladov? To je po moje in po našem mnenju, mnenju poslanske skupine eno od zelo zelo pomembnih vprašanj, ki bi jih bilo treba razrešiti.

Seveda nas boli tudi to, da je v obravnavanem obdobju naša poslanska skupina večkrat zahtevala te podatke - eksaktne podatke o črpanju evropskih sredstev, da se ugotovi učinkovitost. Vendar teh podatkov nikakor ni bilo ali pa so bili netočni. Boli nas, da je na podlagi vseh teh izkrivljenih podatkov bilo oblikovano tudi potem vse dogajanje na področju financ, kot je priprava proračuna za leto 2007, kot je priprava rebalansa za 2007 in se nam zdi, da so bile napake storjene že na podlagi te vrzeli, ki je bila na podlagi netočno pokazanih črpanj iz evropskih sredstev. Jasno nam je da plačila iz Evropske unije prihajajo ne direktno samo v proračun Republike Slovenije, pač pa da prihajajo na razne podračune, ki predstavljajo veliko skrbnikov. Sicer se to združuje na enotnem zakladniškem računu Narodne banke Slovenije. Vendar, ni nam jasno, da ni ene legitimne institucije, ki bi sledila vsemu temu, institucije, ki bi sledila tokovom in vsem prilivom in na tak način tudi obveščala in dajala podatke o izvrševanju in realizaciji evropskih sredstev za našo državo.

Torej. Po našem mnenju gre za velike napake, velike anomalije, ki pa vsekakor ne morejo biti predmet današnjega odločanja "za" ali "proti" zaključnemu računu, pač pa so lahko samo jasen napotek, imperativ, da se v prihodnje te napake odpravijo. Zato je tudi naša poslanska skupina močno za vsemi sklepi, ki jih je oblikoval Odbor za lokalno samoupravo in regionalno politiko in se tičejo vsebine in so vezeni na vsebino črpanja in sledljivosti črpanja evropskih sredstev za našo državo.

Ne glede na to, da je Računsko sodišče in da so tudi kritične razprave danes pokazale na mnoge napake in anomalije v zaključnem računu za leto 2007, ne glede na to bo naša poslanska skupina vendarle glasovala za sprejetje zaključnega računa za leto 2007. Nekoliko tudi v izogib temu, da bi bila na tak način odprta pot za sprejemanje vseh naslednjih finančnih dokumentov.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o poročilu in predlogu sklepa.

Besedo ima gospod Franc Bogovič.

Prosim.

FRANC BOGOVIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani predsednik.

Zaključni račun je dokument, ki pokaže, kaj se je dogajalo, zdaj že dve leti nazaj, v letu 2007. In sam sem bil prej v skupščini, kasneje v Občinskem svetu Občine Krško že vse od 1988. leta in poznam materijo, ki jo sprejemamo in tudi kakšne so možnosti, da s sprejetjem ali nesprejetjem posegamo v takšen dokument. Mislim, da doslej še nisem doživel tega, da ga ne bi sprejeli, hkrati pa tudi opozorili, če je bilo kaj narobe.

Proračun za leto 2007 je tudi po poročilu Računskega sodišča takšen, da v njemu ni vse v redu. Bi pa rad videl tisto vlado, ki bo kdajkoli v naslednjih stotih letih, če se ne bodo nič spremenila pravila na tem področju, izvedla proračun, ki bo imel toliko ali manj teh neskladij in teh opazk. Sam sem tudi že bil deležen kakšne revizije v občini in zelo dobro vem, kako in kaj ocenjuje Računsko sodišče, in si ne delam utvar, da je slovenska zakonodaja tako jasna, da ne bi prišlo tudi do teh različnih pogledov in na koncu do takšnih ugotovitev, kot so zapisana.

Tudi sam želim dva stavka več reči o tem delu črpanje evropskih sredstev. Na samem hearingu, ko sta bila prisotna tako ministrica za lokalno samoupravo kakor tudi minister za razvoj, smo imeli polemiko okoli tega in mislim, da to, kar smo takrat nekateri poslanci trdili, se je že potrdilo; v Evropi so jasno povedali, da delajte neumnosti, ne spreminjajte sheme, kajti ukvarjali se boste še leto in pol s postavitvijo nove sheme in dejansko naredili zamudo v črpanju sredstev. Mi imamo eno veliko napako, da imamo enoletni proračun, Evropa ima sedemletni proračun. In sredstva, ki so namenjena, teh 5 milijard, moramo mi počrpati v sedmih letih. Zelo različno smo pripravljene pričakali to obdobje. Govorim za občino Krško - smo bili zelo dobri. Mi imamo naslednje leto 9,5 milijonov evropskih sredstev v proračunu, ker že zadeve izvajamo na terenu. Zelo kritičen sem tudi sam do priprave nekaterih ministrstev, ki dejansko bi že lahko zdavnaj razpisala sredstva, pa jih še niso. Mi pa želimo zdaj pri tem dramatizirati to zadevo, namesto da bi se usmerili v jutri, v črpanje teh sredstev. Čas do 2013 bo zelo hitro iztekel in če se mislite po ministrstvih in v koaliciji ukvarjati s tem, kaj se je dogajalo v letu 2007, 2008, veliko časa, toliko več časa boste zapravili za naslednja leta.

Kar se tiče tudi vaših stališč, ki sem jih tu razbral, jaz verjamem, da je vsakomur, ki bi danes dobil možnost, da vodi Republiko Slovenijo, da bi mu bilo žal in da mu je lahko žal po letu 2007. Takšnih kazalcev resnici na ljubo ne bomo mogli več imeti, kajti makroekonomsko okolje in svetovno okolje se je bistveno spremenilo. Od koalicije bi pričakoval nekaj drugega. Danes vam je predana štafetna palica, da vodite to državo. Priznajte vsaj to, da je Slovenija kot država v zelo dobri finančni kondiciji, da smo država z najmanjšim dolgom v tujini, glede na naš prihodek, da imamo od kod vzeti, da lahko prebrodimo te težke čase. Povejte Slovencem in Slovenkam, da je ta država dobra država, naj verjamejo vanjo in da je upanje v tej državi. Jaz moram reči, da sem na nek način razočaran in vesel sem bil govora Baracka Obame, ki je Američanom, pa je Amerika v bistveno težji situaciji, jasno povedal, da so najboljši in da bodo čez eno leto zopet na poti stare slave, da so naredil napake, da pa naj ljudje verjamejo v lastno državo in naj ji zaupajo. To, kar poslušam zadnje mesece, je za mene eno navadno "kalimerovstvo", kjer si je Vlada, od predsednika do koalicije, nadela na glavo kalimerovski klobuk in čaka, kako se bodo zasmilili občankam in občanom, namesto da bi začela s pozitivnim nabojem nov zagon v Sloveniji. Jaz mislim, da je Slovenija država pridnih, podjetnih ljudi in ne zatreti tega in dajte ljudem priložnost in upanje, da bo jutri tako, kot

je bilo včeraj. Jaz sem trdno prepričan v to. Če vi v to ne boste verjeli, se pa zelo bojim, da jutri ne bo tako.

Moj apel pri sprejemanju zaključnega računa - ne ukvarjajte se s preteklostjo - mi imamo s slovensko preteklostjo še kaj doreči. Ukvarjajte se z bodočnostjo. Bojim se, da je vas scenarij drugačen, da boste zavrnilli zaključni račun, dali delo finančnemu ministrstvu, da ga popravi, da mogoče pravilno prikaže nek deficit, da boste neko zmago politično doživeli in da boste od tam naprej nadaljevali. Mislim, da je bolje, da bi se tako finančno ministrstvo kot koalicija ukvarjala s prihodnostjo in da bi na tem gradili našo zadevo. Prepričan sem tudi, da politična zmaga, ki je bila pridobljena, je bila pridobljena na spremembah, ampak pojdite po drugi poti, kot greste danes.

Sam bom podprl ta zaključni račun in apeliram na vse odgovorne v tej državi, naj se ukvarjajo s situacijo, ki danes ni enostavna, ni rožnata, ampak dajmo ljudem malo optimizma in verjemimo vase.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic. (Ne.) Besedo ima gospod Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovane kolegice in kolegi! Vsi ostali prisotni! Nedvomno je bilo leto 2007 eno izmed uspešnejših let, če ne celo najbolj uspešno v preteklem mandatu. O tem ne nazadnje govori tudi poročilo Računskega sodišča, če ga v celoti preberemo. Na zaključku lahko ugotovimo, da so priporočila podana v petih alinejah, da se nanašajo na posamezna ministrstva oziroma organe v sestavi in da so večinoma formalne narave.

Nikoli se še ni zgodilo, da bi se zaključni račun, tako kot je bil sprejet, na ravni Vlade oziroma posameznih proračunskih porabnikov popravljali. Tega Računsko sodišče tudi ne zahteva in ni zahtevalo nikoli doslej, kljub temu da so bili v preteklosti poizkusi takratne opozicije sedaj vladajočih, da bi recimo zaključni račun za leto 2005 popravljali, češ, da je bil ravno iz istih razlogov, iz napačnih knjiženj izkazan prenizek primanjkljaj, kot je dejansko nastal. Takrat je šlo za povezavo z zakonom o pokojninski blagajni, s katerim smo dolgoročno uredili in stabilizirali pokojninsko blagajno in omogočili, da se pokojnine od takrat naprej vsak mesec redno izplačujejo in da upokojenci več ne berejo člankov v časopisih, kot so jih do leta 2004, ali bo pokojninski blagajni uspelo spraskati denar za pokojnine. Tega v zadnjih štirih letih ni bilo tudi zaradi

tega, ker je bil ta zakon, ki je izpostavil ustrezne mehanizme in uredil dolg za nazaj, sprejet.

Zaključni račun je bil torej uspešen. Izkazuje presežek v višini 37 milijonov evrov. Če upoštevamo pripombo Računskega sodišča - če poenostavim, da bodo vsi, ki nas poslušajo, to razumeli - napačnega knjiženja terjatev zavezancev iz naslova vlaganj v telekomunikacijsko omrežje, potem je treba na drugi strani upoštevati tudi, da imamo še številne druge blagajne in ne samo blagajne proračuna. In da je treba upoštevati v tem primeru vse blagajne in izkaze vseh blagajn. Če upoštevamo izkaze vseh teh blagajn, med drugim tudi blagajno Soda, na katero se ta zadeva nanaša, potem ta presežek ni 37 milijonov, ampak 176,6 milijona evrov, po metodologiji ESA-95. In če ji nasprotujete, da ni primerljiva, da je samo statistična, potem lahko uporabimo metodologijo plačane realizacije, vendar še vedno pridemo do 90,6 milijona evrov presežka. V nobenem primeru pa ne moremo priti do minusa. Tudi ni logike v tem, kajti prihodki po vseh segmentih v letu 2007 so bili realizirani v večini bistveno višje, kot so bili načrtovani, z eno izjemo, to so sredstva Evropske unije. In odhodki so bili realizirani v nižji višini, kot so bili načrtovani. Ni bila realizirana predvidena zadolžitev v višini 350 milijonov evrov, kot je bila planirana. Se pravi, tudi po vsebini, po tem laičnem pregledu osnovnih kazalcev, če se ne spuščamo v podrobnosti, je popolnoma jasno, da na podlagi teh kazalcev primanjkljaja ne more biti in je torej presežek logična posledica te slike.

Tudi v letu 2008, kot beremo v Financah, je proračun realiziral presežek, skoraj dvakrat višjega kot v letu 2007, v višini 68 milijonov evrov. Od kod torej ta silna želja bivše opozicije, da bi skozi očitke o napačnem knjiženju in ob ustrezni medijski podpori prikazala drugačno sliko, kot je realna. Prikazala bi rada neko črno sliko, neko razsulo v javnih financah. Od kod torej ta silna želja? Odgovor je zelo preprost. Gre v bistvu za zadnji zaključni račun prejšnje vlade, ki ga bo javnost še dojemala kot zaključni račun prejšnje vlade. Kajti ko bomo čez leto dni, če se ne boste ponovno začeli posluževati prakse, ki ste je bili vajeni do leta 2004, ko ste kar po dve, tri leta z zamikom sprejemali zaključne račune, ko bomo čez leto dni torej obravnavali zaključni račun za lansko leto, za leto 2008, bo ta zadeva dojeta že kot vaš dosežek. In takrat ne bo treba tako vehementno dokazovati, ali je ta presežek realen ali ne. Tu tiči glavni razlog. Rad bi v tej razpravi omenil še eno zadevo, ki je bila v stališču ene izmed poslanskih skupin zelo čudno interpretirana. To je financiranje investicij Univerze na Primorskem. V letu 2003 ste ustanovili to

univerzo, golo in boso. Niste je pospremili z zakonom, ki bi omogočal financiranje njenih investicij. To smo storili v letu 2005. Zakon je bil sprejet v Državnem zboru na pobudo poslancev Državnega zbora iz poslanskih skupin SDS, NSi, SLS in DeSUS, sprejet je bil soglasno in vse investicije univerze, ki se financirajo v skladu z načrti, tečejo normalno. Tako je bila brez problemov sfinancirana Turistika v Portorožu. Brez problemov. Zakaj? Zaradi tega, ker načrti od realizacije niso odstopali skoraj za 1%. Seveda pa ni bila realizirana Armenia-Foresteria, kjer je predračunski znesek iz cca. 1,1 milijarde bivših tolarjev narasel na malo manj kot 2 milijardi. Namesto da bi se spraševali o tem, kje je odgovornost tistega, ki je to dovolil, se boste sedaj nekateri spraševali o odgovornosti bivšega ministra, ker tega ni želel odobriti. Narobe svet. V drugih segmentih pa, mislim, da zakon omogoča, da se lahko univerza za normalen način razvija.

Če zaključim. Tako 2007 kot 2008 bo, hvala bogu, državna blagajna poslovala s proračunskim presežkom. Svetujem, da ga koristno uporabite, namesto da se izgubljate v brezplodnih razpravah o tem, kako bi ga prikazali kot primanjkljaj. Bojim pa se, da se ob obravnavi zaključnega računa za leto 2009 ne bomo spraševali o višini presežka, niti o tem, ali bo primanjkljaj, ki bo izkazan, previsok ali prenizek, pač pa se bojim, da se bomo spraševali o razsulu javnih financ. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri. Prosim.

DR. LUKA JURIIError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Lep pozdrav predsedujočemu in vsem sodelavkam in sodelavcem! Zaključni račun je možno interpretirati na veliko različnih podrobnostnih finesah. Je pa neizpodbitno dejstvo, da je Računsko sodišče ugotovilo številne nepravilnosti in kršitve. Tukaj ne govorimo o eni kršitvi, dveh, treh kršitvah, ampak strnjeno poročilo teh kršitev obsega kar 12 strani. Največja kršitev, ki se mi zdi zelo problematična, je kreativno uvrščanje odhodov pri izplačilu upravičencev za vlaganja v Telekomovo omrežje. Na kratko povedano, da to grafično prikažemo, Vlada skrila kar 46 milijonov 203 tisoč 772 evrov. Potem ni več proračunskega presežka skoraj 40 milijonov evrov, ampak skoraj 10 milijonov evrov proračunskega primanjkljaja. To, sodelavke in sodelavci, je realno stanje pri pravi metodologiji proračuna 2007. 46.203.772 evrov je polovica proračuna občine, kot je na primer Koper. Torej ne govorimo o drobižu.

Največji negativen podatek, ki dejansko razočara, je pa konstantni padec črpanja sredstev iz blagajne EU. Od 77% realiziranih črpanj leta 2006, kar je že problematično, ker smo takoj izgubili kar 23% denarja, ki se ne bo vrnil, smo potem konstantno padali in prišli do leta 2008 na črpanje le 46,38%. Sodelavke in sodelavci z druge strani, jaz mislim, da to ni razlog za smeh, ampak je razlog za skrb. Jaz razumem, da resnica boli in da zaradi tega me sedaj tu motite pri moji razpravi. Jaz prosim, da se umirite in da sledite temu do konca.

Sodelavke in sodelavci, to ni le slab rezultat. To je izgubljen denar, ki je Sloveniji pripadal, bi Sloveniji pripadal, če bi razpise objavili pravočasno. Sedaj pa vprašanje, ker mislim, da lahko v korektni nadaljnji razpravi tudi odgovorite. Zakaj je Slovenija EU svoje načrte za finančno perspektivo 2007-2013 poslala bistveno prepozno? Namesto da bi strategije poslala pred začetkom te finančne perspektive, najkasneje leta 2006, jaz se tega spomnim, takrat sem se ukvarjal s podjetništvom in so mi bili razpisi zelo pomembni, je Vlada v smernice, samo smernice, poslala 16. februarja 2007, to je mesec in pol po tem, ko se je obdobje finančne perspektive se že začelo. Zaradi tega so zamujali razpisi dobrega pol leta ali skoraj slabo leto, izgubljeni čas v EU pa pomeni izgubljeni denar.

Sodelavke in sodelavci, ne morem vam čestitati zaradi slabega stanja javnih financ in za način uresničevanja proračuna 2007. Vsekakor pa gre prejšnji vladi priznanje za trud in umetniški vtis. Vendar to pa ni dovolj in zaradi doslednosti bom moral glasovati proti potrditvi zaključnega računa. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Alojz Posedel. Replika, se opravičujem. Replika, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Čisto na kratko, da ne bo narobe razumljeno. Smejali smo se zaradi tega, ker enega našega kolega ni, pa vidim, da je dobil ustrezno nadomestilo.

Zdaj pa resno glede teh tabel. Za gluhe tokrat, bilo je že večkrat povedano. Leto 2007 je tisto obdobje, ko se je začejala nova finančne perspektiva in kooperativno ni še prišla v izvedbo. S tega vidika črpanja je nepomembno, ker nič, kar je bilo izpogajano, ne bo izgubljeno. To je bistveno. Problem, ki je nastal, je bil samo ta, da je bilo načrtovanje preveč ambiciozno. Finančna perspektiva traja 2007-2013 plus dva. Pomembno je, da v tem obdobju izkoristimo

tisto, kar je bilo pod angleškim predsedstvom konec leta 2006 izpogajano. Eden izmed vaših kolegov je to pozicijo, ki smo jo takrat držali oziroma jo je držal takratni predsednik Vlade gospod Janez Janša, kritiziral zelo grobo, češ: "Takrat, ko so se drugi junija 2006 pogajali in so se sami odpovedali 10% kohezije, je šel naš predsednik spat." To so bile besede sedanjega generalnega sekretarja Vlade gospoda Milana M. Cvikla. Naš takratni predsednik je zelo dobro vedel, kaj je delal, kajti Slovenija je bila edina od držav, ki je na decembrskem mitingu izpogajala več sredstev iz naslova kohezije od teh držav, ki so se pol leta prej same odpovedale. Tisto, kar je bistveno pri teh sredstvih, je, da je Slovenija v tem obdobju, ki je bilo na voljo, izpogajala daleč daleč največ, kar je lahko. In tisto, kar je sedaj pomembno, pa je, in ta odgovornost leži na vas, da tega toka, ki je bil začel uspešno v letu 2008, ne boste zaustavili. Informacije, ki jih imam zadnje dni, me navdajajo z veliko skrbjo. Kajti tisti projekti, ki so že bili zastavljeni in so že tekli, se počasi ustavljajo in ni novih razpisov, tudi niso predvideni. Upam, da ne bo tako.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Lojze Posedel.

Prosim.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice! Spoštovani gospod predsednik!

Podrobne obrazložitve, zakaj v Poslanski skupini Zares ne bomo podprli zaključnega računa, je podal kolega Vili Trofenik, in to je tudi vse, kar je možno eksaktno povedati o točki, ki se imenuje obravnava zaključnega računa. Ob takšnih strokovnih točkah bi bilo verjetno tudi dobro, če bi v poslovniku bilo določilo, da lahko razpravljajo samo tisti, ki se na stroko res spoznajo. Če bi bilo to zapisano, potem ne bi bile razprave takšne, kot jih poslušamo danes, kot smo jih poslušali tudi na Komisiji za nadzor javnih financ ne z ene ali druge strani. Zaključni račun ni mogoče interpretirati na različne načine, ali, kot reče kolega Vizjak, da je treba imeti širšo sliko. Pri tej obravnavi, ki je bila na komisiji in ki je danes, ne gre za oceno prejšnjega mandata, sploh ne gre za oceno uspešnosti prejšnjega predsednika ali prejšnje vlade, gre izključno samo za eno točko, ki se imenuje zaključni račun, kjer je po predpisanem zakonu, metodologiji evidentirano vse, kar se je dogajalo v letu 2007 na strani prihodkov in odhodkov. In to je tudi vsa zgodba. In edini in najvišji organ, ki je v naši

Republiki Sloveniji, je Računsko sodišče, ki je ugotovilo to, kar je ugotovilo. In samo to je lahko tema in o tem lahko teče pogovor. Ko pa se takšna ugotovitev potem dopolni z ocenami in podatki iz statističnih poročil, iz ocen posameznih drugih parametrov: o zaposlenosti, o inflaciji in vsem, potem imamo pa to, kar poslušamo in kar sem prepričan, da bomo poslušali ne samo na tej seji, ampak še naprej, kako nekdo zagovarja uspešnost, drugi pa opozarjamo na to, da je Računsko sodišče ugotovilo, da je zaključni račun za leto 2007 takšen, kot je. In ne bi rad bil zloben, pa vendar je bilo nekaj v prejšnjem mandatu posameznikov, ki so celo dvomili, ali bivši minister za finance sploh obvlada celotne javne finance, kaj šele gospodarski minister, pa vendar je govorjenje tudi danes kolega Vizjaka ravno v tem, da poteze, ugotovitve Računskega sodišča, računovodske stroke označuje za računovodske trike ali pa birokratsko računovodske poteze, ki želijo zamegliti uspešnost prejšnjega mandata. To je vse tisto, kar zagotovo ne vodi v dobro skupno sodelovanje v letih, ki so pred nami. In verjetno ni nikogar, ki bi nasprotoval odličnim rezultatom preteklih let, pa vendar vsi vemo, da za sedem debelih krav pride sedem suhih. In ko so se suhe krave že sprehajale po Evropi in tudi v Sloveniji, jih žal še bivši minister za gospodarstvo ni opazil. In zato ne bolijo nikogar dobri rezultati v preteklih letih, ampak bolijo problemi, s katerimi se vsi srečujemo v tem trenutku. Zato so te razprave in to dokazovanje, kdo ima prav v tej zgodbi, nepotrebne, predvsem pa ne vodijo nikamor, niti v tisto smer, da bi izboljšali kondicijo, ki pa na žalost v tem trenutku ni tako dobra, kot jo želite prikazati, ampak je bistveno slabša, pa vendar je skupna in jo bomo skupaj morali tudi reševati.

In samo še nekaj. Treba je pogledati tudi za nazaj v papirje. Pa če mi kolega Bogovič ne verjame, v današnjem časopisu piše iskrica: "Kdor hoče brati v prihodnosti, mora listati tudi po preteklosti." Samo mimogrede. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rado Likar. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim! Področje financ je po mojem mnenju izredno občutljivo področje, še posebej, ko gre za javne finance oziroma ko se z zaključnim računom ugotavlja, kako uspešna je bila država pri ravnanju z davkoplačevalskim denarjem.

Na Komisiji za nadzor javnih financ je bilo s strani državne sekretarke na Ministrstvu za finance v uvodu

predstavljenih nekaj podatkov o makroekonomskem razvoju Slovenije in o zaključnem računu za leto 2007, kar je bilo predstavljeno že v poročilu komisije. Tako so bili rast BDP, izvoz in proračunski prihodki višji od načrtovanih in namesto planiranega primanjkljaja je bil ugotovljen presežek. Računsko sodišče je opravilo revizijo zaključnega računa za leto 2007 in v svojem poročilu ugotavlja ravno obratno. Po njihovem zaključni račun izkazuje 9 milijonov evrov primanjkljaja, ne pa 37 milijonov evrov presežka. To naj bi bila posledica različnega tolmačenja in posledično nepravilnega knjiženja povračil sredstev upravičencem po zakonu o vračanju vlaganj v telekomunikacijsko omrežje. Meni se zdi nerazumljivo, da v takem dokumentu, kot je zaključni račun, nekdo vidi presežek, nekdo drug pa primanjkljaj. Razumem, da je možno z računovodsko telovadbo, če to tako imenujem, priti do različnih zaključkov, vendar pa morajo biti pravila jasna, predvsem pa za vse enaka. Očitno je, da zakonodaja na področju računovodskega poročanja in revidiranja šepa oziroma so pravila pomanjkljiva. Tistim, ki nismo veščil pravil računovodenja, je v bistvu vseeno, ali se za računovodsko poročanje uporablja metodologija denarnega toka ali metodologija nastanka dogodka, ali je to metodologija ESA-95 ali pa kakšna druga metoda, pomembno je, da so pravila za vse enaka in da veljajo za vse. Seveda ne dvomim v strokovnost inštitucije Računskega sodišča, nikakor pa ne dvomim in ne smem dvomiti v strokovnost zaposlenih na Ministrstvu za finance, ki delajo na tem področju. Treba pa je vedeti nekaj, da za uradno ugotovitev, koliko znaša primanjkljaj, je zadolžen SURS, se pravi Statistični urad Republike Slovenije, in ne Računsko sodišče. Ministrstvo za finance pripravi poročilo o dolgu in primanjkljaju države na podlagi metodologije ESA95, se pravi na podlagi nastanka dogodka, ki ga SURS nato uporabi za ugotovitev primanjkljaja. Po teh podatkih je SURS prvič po letu 1995, od kar jih vodi, ugotovil, da je država Slovenija ustvarila presežek. Po pojasnilu Ministrstva za finance bi bil ta presežek tudi v primeru, da bi se sredstva iz naslova vračil vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje izkazovala v proračunu in ne v Slovenski odškodninski družbi.

Opozoril bi tudi na dejstvo, da je bilo v koalicijski pogodbi Vlade mandata 2004/2008 zapisano, da bo koalicija uresničevala razvoj državnega računovodenja skladno z mednarodnimi računovodskimi standardi, ki veljajo za javni sektor in ki jih je izdala pristojna mednarodna institucija, na podlagi teh standardov pa vzpostavila celovit sistem računovodskega evidentiranja celotne javne porabe, premoženja države in javnega sektorja na računovodski podlagi nastanka

dogodka. Na tem temelji tudi ugotavljanje obveznosti Slovenije do mednarodnega denarnega sklada, katere podlaga je prav tako načelo nastanka dogodka, se pravi metodologija ESA 95.

Danes bomo odločali o tem, ali naj se potrdi zaključni račun ali ne. Glede na povedano, glede na dejstvo, da Računsko sodišče ni zahtevalo odzivnega poročila, so pa podali nekatera priporočila za izboljšanje stanja na posameznih področjih, bom glasoval za to, da se sprejme zaključni račun proračuna za leto 2007. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Besedo ima gospa Renata Brunskule. Je ni. Pardon. Nisem vas videl na stolu. Prosim.

RENATA BRUNSKOLEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Lepo pozdravljeni! Danes je bilo podanih nekaj tehtnih in tudi, lahko rečem, modrih argumentov, ki so me na nek način še v večji meri prepričali, da se resnično moramo dovolj dobro seznaniti s pomanjkljivostmi in kršitvami in tudi morebitnimi napakami pri sedanji predstavitvi zaključnega računa Državnega proračuna za leto 2007. Verjamem in vem, da ugotovitev Računskega sodišča ni kar tako, in da je ugotovitev Računskega sodišča, da je tako majhna realizacija na področju strukturnih skladov ne le zaradi denarnega črpanja, ampak tudi zaradi neustreznega načrtovanja, ki je temeljilo na nerealnih postavkah. Na neustrezno načrtovanje plačil Republike Slovenije pa nas je opozorila tudi Evropska komisija. O tem resnično ne bi želela polemizirati ali kakorkoli v negativno luč spravljati nekoga, ki je v prejšnjem mandatu vodil Vlado, bil pristojen na ministrstvu oziroma bil odgovoren, vključno z ministrom. Vendar mislim, da razprava, ki je bila dana tudi s strani mojih kolegov, da naj nekako ne razmišljamo in gledamo v preteklost, menim in strinjam se s kolegom poslancem Posedelom, ko je omenil, da je prav, da tudi pogledamo na preteklost, in to ravno zato, da sami ne bomo naredili podobnih napak ali, mileje rečeno, pomanjkljivosti. Želimo si, da bi vsi skupaj, kot je bilo tudi že danes omenjeno, kot je novi ameriški predsednik omenil, želimo delati boljše, torej ne želimo ponavljati napak. Nikar ne glejmo v tem nekaj slabega, soočimo se z dejstvom in menim, da je prav, da se raje sedaj na začetku podrobneje seznanimo s tem, kaj in kako storiti zadeve boljše, z željo, da bomo tudi uspešnejši. In tudi sama lahko povem, kot je bilo prej omenjeno, na primeru občine, ko imamo revizijo, revizijska poročila, namen revizije in tudi kontrole nadzora Računskega sodišča ni, da kogarkoli od nas

obtožujemo ali gledamo v slabši luči. Namen je, da odpravljamo napake, namen je, da delamo prav, boljše in pravilneje. Zato tudi sama menim, da v zvezi z zaključnim računom, v poslovni praksi sem se soočala večkrat z zaključnimi računi podjetij, javnih institucij, zaključnim računom občinskega proračuna in tudi sama ocenjujem in predlagam, da nas tudi ministrstvo in vsi tisti, ki so bili za to pristojni, resnično o tem bolj podrobno in tudi konkretnije seznanijo. Verjamem, da bo to tudi v okviru Odbora za finance, tudi v okviru Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, verjamem, da bomo tudi o tem še govorili ravno naslednji teden na seji in da se bomo potem tudi vsi počutili boljše, ko bomo zadevi pogledali v oči in realno spoznali določena dejstva, ki nam nekako mogoče danes niso bila prikazana. Ne zato, da bi nas želel kdo zavesti, ampak morebiti niso bila prikazana zato, ker je bila ocena, da nam ni potrebno tako podrobno določena dejstva prikazati. Vendar prav je, da sedaj razrešimo zadeve, sedaj pogledjmo vse navedeno, o čemer so kolegi že prej razpravljali, da ne ponavljam. Pogledjmo vse to, dajmo se o tem pogovoriti, pa potem o vsem skupaj tudi odločiti. Verjamem, da bo tudi tukaj državna sekretarka in skupaj s pristojnimi direktorati bo velika velika pripravljenost, da se te zadeve prikažejo takšne, kot so, oziroma da še več o tem razpravljamo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani! Naj kar na začetku povem, da bom jaz glasoval za sprejetje tega zaključnega računa. V končni fazi pa lahko tudi povem, da me ne bo prav nič motilo, če boste v koaliciji zavrnil. Potem bomo verjetno še enkrat razpravljali in potem bo ob tem vodenju države, kot je sedaj, prišlo še bolj do izraza, kako je bilo tisto vodenje države iz leta 2007 dobro, ne dobro, odlično. In potem bo prišla do izraza ta razlika v kvaliteti. In vi kar zavrnite ta proračun, bomo še enkrat razpravljali, se bomo še bolje pripravili in pripravili še boljše prikaze in še boljše primerjave z letom 2007 in sedanjim vodenjem države, ko je vsak dan situacija slabša. Jaz ne bom rekel, da je to sedaj krivda te vlade, ampak hočem reči to, da verjetno si boste želeli, da bi delali vi take napake v času te vlade, kot jih je delala vlada v letu 2007, ker je imela tako odlične rezultate.

Sedaj pa gremo po vrsti. Zaključni račun je prav gotovo pregled nekega stanja. To smo že slišali od državne sekretarke in tu ji dam jaz prav. To je neka slika, ki kaže

neke določene zakonitosti. Če hočete, je lahko tudi ogledalo, ki kaže našo podobo, se pravi podobo države Republike Slovenije, in vodenje države v tistem letu. Vam sicer ta podoba ni nujno, da je všeč, lahko zahtevate novo ogledalo, nov zaključni račun, novo pisarijo. Ampak dejstva bodo še vedno ostala: visoka gospodarska rast, nizka inflacija, nizka zadolženost. Podoba bo ostala. Tu se ne da nič spremeniti. Ampak iz te slike se da tudi kaj naučiti. Tisto, ker je pozitivno, ker je dobro, tega tudi vi ne zanikate, da se je kaj takšnega mogoče tudi našlo v letu 2007, velja posnemati. Tisto, kar je bilo pa slabo, tisto pa ni dobro posnemati in je dobro odpraviti. In imate vso možnost, da odpravite. So pa nekatere stvari v tem poročilu, ki so aktualne danes. Mogoče leta 2007 sploh niso bile tako aktualne in se sploh nismo zavedali, da so aktualne, danes pa postajajo aktualne in to bi vam želel tudi predstaviti. Da ne bom govoril na pamet, se bom skliceval na to gradivo, ki smo ga dobili.

Piše. V letu 2007 je bil prvič po dolгих letih v proračunu Republike Slovenije realiziran presežek prihodkov nad odhodki oziroma je imel državni proračun suficit v višini 37 milijonov evrov. Dovolite malo statistike. Če upoštevamo vse štiri blagajne od leta 2000, pred letom 2000 ne bi, ker smo takrat izumili neki instrument, kjer so bili prihodki državnega proračuna 13 mesecev, odhodki pa 10. In to ni realno. Od leta 2000 pa je bilo pa takole: tekoči primanjkljaj v milijonih evrov, leta 2000 688 milijonov evrov, potem je bilo 2001 821, leta 2002 568, 2003 672, 2004 601, 2005 412, 2006 377, 2007 177 plusa. Dolg v procentih BDP-ja pa je padel od leta 2000 s 26.8% na 23.4%. To so dejstva, ki mislim, da nekaj štejejo. Poleg tega bi navedel še mogoče nekaj podatkov. BDP je rasel 6.1% v tem letu, inflacija 3.6%, izvoz za 13%, uvoz 14%, investicije v osnovna sredstva 17%, registrirana brezposelnost je padla z 9.6% na 7.7%. Izvoz je pomenil 8,8 odstotne točke h gospodarski rasti.

Še mogoče tista zanimivost, ki je postala letos aktualna, ker je letos ni. V tem letu je bila visoka inflacija, se pravi, 3.6% in se navaja, zakaj je nekoliko višja. Kaj je tu zanimivo, zakaj je to aktualno v sedanjem času? Nekateri ekonomisti, ki so danes, bom lahko rekel, v vladi, ne mislim tukaj vlade fizično, ampak so v vladajoči koaliciji, so takrat govorili, da je visoka gospodarska rast osnovni vir in največja težava v Sloveniji, ker generira visoko inflacijo, in to je katastrofa. Danes, dobro leto po tem, imamo nizko gospodarsko rast, še vedno jaz upam, da je gospodarska rast, ampak zelo nizka, ampak tudi inflacija je čisto nizka, brezposelnost je večja. Vsak dan je večja, vsak

dan lahko poslušamo, koliko ljudi bo izgubilo službo. Vprašamo se lahko tudi, koliko mladih ne dobi službe. Zdaj vas bom pa vprašal: Kaj je boljše, kaj je bolj katastrofično, visoka gospodarska rast pa nekoliko višja inflacija, ali pa nizka gospodarska rast in nizka inflacija, ogromno brezposelnih, pa mladi ne dobijo službe. Zato sem to prebral, ker se mi zdi to v tem trenutku aktualno in se lahko iz tega nekaj naučimo. To se pravi, tisti ekonomisti, ki so takrat govorili, da je visoka gospodarska rast slaba, mislim, da se lahko ugriznejo v jezik in naj danes vprašajo tiste, ki so že izgubili službo zaradi nizke inflacije, pa zaradi nizke gospodarske rasti. Se pravi, to je prvi nauk, ki se ga moramo naučiti.

Naslednje, na kar bi vas želel spomniti in so tudi značilnosti, je pa naslednje. Glede na realizacijo predhodnega leta, se pravi iz leta 2006, so se prihodki od davka na izplačane plače v letu 2007 zmanjšali za 13%. To je posledica zadnje spremembe zakona o davku na izplačane plače, ki je stopil v veljavo januarja 2006. Se pravi, je sprejela prejšnja vlada, da se znižajo stopnje po 20% na leto. To pomeni, da so plače, se pravi, izdatki delodajalca za plače so manj obremenjeni. Šlo je pa samo za tiste z višjimi plačami, to se pravi, za tiste ljudi, ki imajo, recimo, visoko stopnjo izobrazbe. In Slovenci prisegamo na znanje. Mi smo pa v prejšnjih obdobjih obremenili znanje. In manjša obremenitev je bila na tiste, ki so delali lon posel. In prejšnja vlada - in efekt je bil tudi v letu 2007 - je zmanjšala ta davek na izplačane plače. To pomeni, da so delodajalci lažje zaposlovali ljudi z visoko izobrazbo. Tega se moramo tudi danes naučiti. Hvala bogu, s tem letom pade ves davek. In to, mislim, da je dobro. In mislim, da se tudi vi strinjate in soglašate, pa upam, da ne boste tega sedaj gledali s tega zornega kota, da boste imeli v proračunu kakšen primanjkljaj zaradi tega. Mislim, da to lahko s trošarinami anulirate. Upam, da ste to že anulirali in vse zadeve tudi popravili.

Mogoče še naslednja zadeva. Realizacija sredstev za plače, prispevke in davek na izplačane plače je bil v letu 2007 toliko in toliko, kar predstavlja 4,2% povečanje, kljub temu, da so se v letu 2007 znižale stopnje davka na izplačane plače ter povračila stroškov prevoza na delo in z dela. Primerjava po posameznih podskupinah proračunskih uporabnikov kaže, da so se navedeni izdatki v letu 2007 skupno najbolj povečali pri pravosodnih proračunskih uporabnikih, in sicer za 8,3%, najmanj pa pri nevladnih uporabnikih. Tudi to nekaj pove. Se pravi, v tistem obdobju 2007 so se povečevale plače; s tem sem želel povedati, kje so se najbolj. Naslednja

značilnost. V rebalansu proračuna za leto 2007 je bilo ocenjeno, da se bo iz naslova prispevka za socialno varnost v državni blagajni zbralo toliko milijonov prihodkov. Dejansko je bilo realiziranih za skoraj 10%, 8,7% več ali realno za 5%. To se pravi, vsi tisti, ki ste v prejšnjem letu govorili o tem, da ni Slovenija socialna država, da tista prejšnja vlada nima posluha za socialo, vas podatki demantirajo. Ne bom govoril, koliko ste imeli povedati, se opravičujem, marsikaterega ni več tu od tistih, ampak nekateri ste pa še tu, ker so vmes bile volitve, ste govorili vsak dan o revščini. Takrat očitno ni bilo vzrokov za to. Danes, štiri mesece po volitvah pa smo skoraj v situaciji, ko bi že morali govoriti o revščini. Kako hitro se stvar spremeni in kako hitro se moramo ugrizniti v jezik in kako hitro nam pade kaj na glavo. Ne želim o tem več razpravljati, ker se mi zdi to čvekanje, ki je bilo v prejšnjem letu pred volitvami, o revščini preveč resna zadeva, da bi se zdaj izživljali nad tem kakorkoli politično, čeravno bomo verjetno morali tudi o tem kaj reči, kdaj so bile razmere, ko lahko govorimo o revščini, slabše, ali takrat v letu 2007, 2008, ko smo imeli tako visoko gospodarsko rast in ugodne rezultate, tudi finančne, tudi proračunske, ali pa danes, ko vsi lezemo v recesijo. Hvala bogu jo v Sloveniji še ni - tudi zaradi dobre podlage. To so dejstva in mimo tega enostavno ne gre.

Naslednje, kar je zelo aktualno v tem trenutku, pa je bilo zapisano za leto 2007. V letu 2007 se je septembra znižala višina trošarine na energente, in sicer pri bencinih za 41 evrov na tisoč litrov, pri plinskem olju za pogonske namene pa 21 evrov na tisoč litrov. Izpad zaradi nižje trošarine je bil skoraj v celoti nevtraliziran z višjimi količinami energentov. Se pravi, leta 2007 je vlada znižala na najnižjo možno stopnjo trošarine za energente. Na najnižjo možno stopnjo. Vlada še nima 100 dni, pa smo še zvišali za 10% v prvi rundi pred 14-mi dnevi in v tem tednu še, v glavnem cene so se povišale, cene nafte se pa niso. Se pravi, nekaj se je moralo spremeniti. Ali to rečemo trošarine ali pa rečemo s kakšnim drugim birokratskim ukrepom, ampak cene so se zvišale. To so dejstva in to dokazuje, da prejšnja vlada ni reševala s trošarinami na naftne derivate, ker se je zavedala, kaj pomeni cena energenta za avtoprevoznike, ki so bili v tistem trenutku najbolj glasni, tako kot tudi za industrijo in seveda za vsakega posameznika, ki vsakodnevno uporablja bencin, da se lahko pelje v službo. Naš kolega gospod Vizjak nam je jasno povedal, kaj pomeni tisto zvišanje cen za približno 10%, pri enoletni vožnji v službo je to približno 300 evrov. Takšni so podatki. Se pravi, da je to zelo aktualna zadeva.

In naslednje, kar bi vam želel povedati. Tu je ogromno podatkov, ogromno nekih sličic, nekih segmentov, ampak ogledalo bo vedno kazalo za leto 2007 visoko gospodarsko rast, visoke investicije, tako rekoč ničelno brezposelnost. Primanjkljaj države se je zmanjšal. Inflacija je sicer res bila nekoliko višja, ampak veste, s tem, ko boste problematizirali metodologijo izračuna, bo ti rezultati še vedno ostali. Gospodarska rast in to. In če boste rekli, da je za to kriva tudi tajnica, ki je dala več poudarka pri pisanju tega poročila sredincu desne roke, ne pa mezincu leve roke, bo še vedno ostal enak rezultat. Ogledalo bo še vedno kazalo enako pogodbo, enako podobo.

In naslednje, kar je zelo pomembno, to kažejo tudi podatki - država ni bila zadolžena. Slovenija je še vedno ena najmanj zadolženih držav na svetu ali recimo v Evropski uniji, kjer se najlažje primerjamo. To je sedaj seveda priložnost za to vlado, ko se bo verjetno tudi morala zadolževati. In samo zamislite si, če bi se že prejšnja vlada zadolžila - kaj bi se zdaj zgodilo? Ampak očitno se je prejšnja vlada dobro zavedala, da se zadolževati ni potrebno in je našla vire za vse tisto, kar ste nam celo vi očitali, da se ne bi smeli zadolževati. Tudi pri dijaški prehrani ste nam v prejšnjem mandatu očitali, da se to ne bi smelo narediti, ker bo to vplivalo na proračunsko blagajno. Si znate predstavljati to?! To se je dogajalo. Ampak očitno je to šlo.

In še to, da zaključim, da lahko še drugi kolegi kaj povedo. Mislim, da se danes, kljub temu, da nekateri oporekate temu zaključnemu računu in rezultatom, ki so bili doseženi, že marsikomu kolca po tistih "napakah", v narekovju, ki jih je prejšnja vlada delala. Če boste vi dosegli približno takšne rezultate, vam bomo ploskali. In mislim, ker nam očitata pri izdelavi tega poročila, da so bile uporabljene neke administrativne finte, da se pokaže boljši rezultat, jaz vam želim, da bi vi našli, in boste morali poiskati ogromno takšnih fint, da boste prikazali približno tako dober zaključni račun za leto 2009, kot je prikazan za leto 2007, ko je bila odgovorna še prejšnja vlada. Ogromno iznajdljivosti. Jaz upam, da ne boste uporabili takšne stvari, kot so bile uporabljene leta 1997 ali 1998, ko je proračunsko leto trajalo 13 mesecev za prihodke in 10 mesecev za odhodke. Ampak očitno boste morali čarati, da boste dosegli takšne rezultate. Jaz seveda želim, da tega ne bi bilo treba, ker smo vsi v istem čolnu. In če bo razburkano na vaši strani, bo tudi na naši strani. Saj Slovenija je en in isti čoln. Zavedati se moramo, da kar je res, je res, da tudi sprememba ogledala nič ne pomeni. Lahko

je sicer barvno steklo, ampak še vedno je rezultat popolnoma enak.

Jaz bom seveda podprl zaključni račun. Velja pa tisto, kar sem na začetku povedal: zavrnite, pa bomo še enkrat razpravljali in bomo prikazali še podatke, kaj se je v letu 2007 dogajalo in primerjali s tem, kar se zdaj dogaja. Tako bo slika še malo bolj čista.

Torej, jaz bom podprl zaključni račun.
Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Mirko...

Replika, prosim. Niste bili omenjeni, vam ne morem dati replike, ni se referiral, govorec na vas in moramo upoštevati poslovniška določila tako, da ne vidim razloga, da bi vam dal repliko.

DR. LUKA JURIEError! Bookmark not defined.**Error! Bookmark not defined.:** To drži, gospod predsedujoči, vendar prej ste...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ja, prosim...

DR. LUKA JURIEError! Bookmark not defined.**Error! Bookmark not defined.:** ...enako ste naredili pri gospodu Černaču.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prej je bila referenca, ko bomo končali razpravo, bo gotovo še čas. Dal bom dodaten čas za razpravo, če se boste želeli prijaviti, se boste lahko tudi prijavili.
Hvala.

DR. LUKA JURIEError! Bookmark not defined.**Error! Bookmark not defined.:** Pa postopkovno...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Proceduralno.

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.**Error! Bookmark not defined.:** Proceduralno, gospod predsedujoči.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Franco Juri. Prosim.

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.**Error! Bookmark not defined.:** Dovolite predsednik.

Le kot opazovalec. Prej ste dali repliko poslancu SDS-a, čeprav ni bil omenjen. Gre za ferplej.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne gre za vprašanje samo imena, ampak specifične reference prav na vsebino, ki je bila izgovorjena, tukaj pa ni bila. Verjemite mi, da sem zelo natančno spremljal zadevo in kolega dr. Luka Juri bo imel, če bo čas ostal, še možnost, da bo tudi odgovarjal. Hvala lepa. Besedo ima gospod Mirko Brulc. Prosim.

MIRKO BRULCError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani. Zaključni račun proračuna za leto 2007 je seveda pomemben dokument, ki odraža tudi uspešnost ali neuspešnost vlade v tem obdobju. Lahko rečemo, da črnobelo slikanje seveda ne pride v poštev, da pa skupno ugotavljamo, da je leto 2007 seveda bilo leto "debelih krav". Če bi takrat bilo ugotovljeno, da ni padca nezaposlenosti, nekih drugih podatkov, potem bi to bila pravzaprav prava sramota za vlado, ki je v tem obdobju bila na oblasti.

Moram povedati, da je bilo v tem obdobju pravzaprav relativno malo socialnih transferjev in če je bila država socialna, kar je bilo sedaj tukaj povedano, je to šlo tudi veliko na račun obremenitev občin. Naj omenim, da pomoč na domu, subvencije mladim družinam pri plačilu vrtca, stanarin in še kaj, je vse tisto, kar bremeni občinske proračune in nikakor ni šlo po zaslugi vladajoče ekipe. Vendar ugotavljamo, da ni uspeh črpanje le 60% evropskih sredstev. Prav tako ni uspeh 25% realizacija črpanja strukturnih in kohezijskih skladov, ni uspeh 180 milijonov manj porabljenih sredstev za investicije. Župani smo v združenjih skupnosti občin Slovenije in v Združenju občin Slovenije nešteto krat razpravljali o tem, kako po neki pametni logiki priti do teh evropskih sredstev. Žal je bilo velikokrat tudi tako, da so bila odobrena sredstva občinam, ki so bila "naša". To se je dalo čutiti in o tem smo veliko razpravljali.

Pravijo, moj predhodnik, da recesije v Sloveniji ni zaradi dobre podlage. Potem naj gre sedaj pred parlament in prepriča sindikalne predstavnike in druge, ki so prav sedaj zunaj, da je podlaga dobra in da nimajo kaj protestirati. Mislím, da se na to ne moremo več zanašati in da je treba delati naprej. Vsekakor, prepričan sem, da takšnega obdobja, kot je bilo leto 2007, leta 2009 in 2010 verjetno ne bo. Ampak to ni bilo uporabljeno v korist prebivalstva Slovenije, razvoja gospodarstva in uspehov, ki bi nas v Evropi potegnili na višjo raven. Zato bom glasoval proti temu dokumentu in v pričakovanju, da bo v drugem branju možno še kakšno besedo doreči. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Kampuš.

ANTON KAMPUŠ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi, lepo vas pozdravljam! Res je verjetno, da je v tem parlamentu 50% čistih politikov in izkoriščajo vsako najmanjšo zadevo za manipulacije. Sem rad direkten, na račun tega bi takoj v začetku povedal, da danes razpravljamo o zaključnem računu za leto 2007. Ne vem, zakaj se meša leto 2008 in zakaj se meša 2006, o 2006 ste razpravljali pred enim letom, o 2008 bomo razpravljali čez eno leto, tako da je treba verjetno oceniti samo to, kar je danes na mizi. In v nekaterih segmentih je to poročilo potrebno oceniti pozitivno. Seveda je pa iz poročila razbrati 31 nesoglasij, ki so dejansko ugotovljena. In to je treba poimenovati tako, kot je zapisano. Ker pa sem rad konkreten, imamo na tem mojem področju, iz katerega izhajam, svojo razvojno agencijo, ki me je sproti obveščala, kako tečejo razpisi. O tem nihče še danes ni govoril. Priznam, da sem s tega konteksta dobil naslednje mnenje. Razpisi so bili slabo pripravljene, so bili katastrofalni. Zakaj? Zamenjali so od najave 6 do 8 mesecev. To je res. Spreminjali so se tenderji, najavljeni tenderji, ki so v začetku leta bili objavljeni, so se do pričetka razpisa kar nekajkrat spremenili. Kaj to pomeni? To pomeni strahovito v neugoden položaj postaviti vse tiste, ki se na razpise razumejo in jih pripravljajo. Ker razpis, tisti, ki se resno ukvarja z razpisi, moraš imeti pripravljen v predalu približno do nekih 50%, ko lahko dosežeš to, da dohitevaš razpis takrat, ko je najavljen, in takrat, ko moraš razpisne pogoje oddati. In zamislite si, da se pripravljate na razpis, ki je bil v tenderju objavljen, potem pa, ko objava pride, so popolnoma drugačni razpisni pogoji, kot so bili najavljeni. In v Pomurju smo to doživeli.

Pomurje je onesnaženo, kontaminirano kmetijsko območje. Nekaj let se borimo za pomurski vodovod. In o tem pomurskem vodovodu smo se pogovarjali pet let. Na koncu smo podpisale pogodbe, ki so bile sorazmerno ugodne, in sicer, 10% plus DDV. In, poglejte ga, zlomka! Lansko leto smo dobili sporočilo, da so te pogodbe neveljavne, da jih je treba podpisati ponovno - po novih parametrih. Enkrat slabše pogoje smo dosegli za naše občine, kot pa je bilo prej podpisano. Tako zdaj vidim, da so res za nekatere takšni, za nekatere drugačni.

Iz tega se da jasno ugotoviti, da je deficit črpanja evropskih sredstev v letu 2007 evidenten. Vsi tisti, ki veste, kaj se v letu 2008 dogaja, veste, da je še slabše. Danes razpravljam izključno na račun tega, da želim, tako kot vsi vi ostali, ki ste razpravljali pred mano, da bi v letu

2009 bilo bolje. Da bi bil boljši izplen za Republiko Slovenijo in za vse občane, ki tu živimo. Na račun tega je treba odpraviti nekaj ključnih težav, ki jih bom naštel. Kriterije je treba spremeniti v smislu lažjega, hitrejšega, uspešnejšega črpanja sredstev, enostavnejša priprava dokumentacije, seveda znotraj kriterijev Evropske unije, saj ne moremo od tega bežati. In ker posamezna območja, tudi posamezne občine, vlagajo veliko, veliko truda v smislu pridobitve sredstev iz različnih segmentov, kot veste, da jih imamo na razpolago.

Na koncu moram priznati, da je res, da obstaja sum, da so bili deležni zelene luči nekateri projekti, ki niso ustrezali kriterijem. Tudi jaz jih poznam, enega ali dva. In zaradi tega bom z veseljem podprl revizijo postopkov, ki jih je načeloma treba izvesti, da se bo videlo, katere in kateri so bili deležni sredstev, ki jim po kriterijih niso šla.

Ker je v tem kontekstu zaslediti veliko anomalij, seveda tega zaključnega računa za leto 2007 ne morem podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miroslav Klun.

MIROSLAV KLUNError! Bookmark not defined.: Spoštovani gospod predsednik! Predstavniki ministrstva! Kolegice in kolegi! Lep pozdrav vsem skupaj.

Predlog zaključnega računa je izvršeno dejstvo, ki ga žal v bistvu ne moremo spremeniti. Se pa strinjam, da so opozorila Računskega sodišča zaskrbljujoča in jih je treba resno jemati in tudi v prihodnosti ustrezno ukrepati. Strinjam se, da bo res potrebno kar nekaj časa, da bomo beležili take kazalce gospodarske rasti in zaradi tega bi se morali kot dobri gospodarji drugače obnašati v času "debelih krav" in izkoristiti ustvarjene prihodke, ustvariti rezervo za obdobje "suhih krav", ki nedvomno za debelimi pridejo. Kar se pa tiče trditve, da so se ob tem razbremenili malo gospodarstvo in fizične osebe, naj samo povem in poudarim, da smo resnično bili prvega 2007 razbremenjeni, ampak razbremenjeni obračunavanja teh olajšav, ki smo jih do takrat imeli. S tem pa ob razlagi, da se zaradi ukinitve olajšav znižuje tudi stopnja progresive za fizične osebe, moram povedati, da je bila res znižana iz 50% na 41%, istočasno pa smo pozabili povedati, da so bile osnove zvišane iz 21 oziroma znižane iz 21 tisoč, kot so bile prej, na 14 tisoč 400, kar je pomenilo, da brez olajšav dejansko zapade večina tistih, ki so si že samo plačo ustvarili tudi v progresivo. Tako je bilo malo gospodarstvo realno bolj obremenjeno in

zmanjšana možnost investiranja prav v času velike gospodarske rasti, ko so se ustvarjali nekateri dobički in bi mala podjetja lahko vlagala in rastle in tudi ustvarjala nova delovna mesta. Bojim se, da bo zaključni račun za leto 2008 še bolj katastrofalen.

Podprl bom revizije in preglede, inventuro stanja, da bomo vedeli, s čim razpolagamo in za kaj bomo dejansko odgovorni poslanci, ki smo prišli v ta zbor pred kratkim. Tudi obljubljeni subvencije za avtoprevoznike, ki so bile že v prvem mesecu 2008, zaradi ukinitve olajšav še danes niso realizirane, in upam, da bodo sedaj v kratkem pomagali vsaj temu segmentu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima mag. Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Ko danes poslušam to razpravo moram povedati, da sem neizmerno vesel, da je prišlo do zamenjave oblasti, saj je bilo prejšnje vladanje vlade katastrofalno, nestrokovno in predvsem samo politično. Ob prevzemu nove vlade bodo seveda vsi ti očitki odpadli, vse bo bistveno boljše kot je bilo. Tako se je tudi pravzaprav napovedovalo pred volitvami, ko ste dejali, da se Slovenijo da voditi bolje in ko je bilo veliko govora o sproščenosti, ki bi naj za časa vladanja prejšnje vlade nekako izpuhtel iz življenja v Sloveniji.

Več kot očitno je, da smo tisti, ki smo delali v prejšnji vladi, vsi po vrsti bili nesposobni, nestrokovni, da ne bom rekel lopovi ali barabe, da ne bom rekel še kakšne druge besede. Sam pri sebi vem, kako sem delal in kakšni so bili moji nameni. Boril sem se proti največjim lobijem in to odkrito in javno, česar pravzaprav ni storil še nihče pred menoj. In se danes sprašujem, za kaj in za koga.

Danes imamo, hvala bogu, v Vladi same strokovnjake, ki bodo vse te naše napake popravili in izboljšali. Vendar sem tudi sam mnenja, da bi bil skrajni čas, tako kot so mnenja tudi mnogi drugi, da bi res začeli delati na popravljanju teh napak, na tistih zadevah, ki so pereče in da se ne bi toliko ukvarjali ravno v tem trenutku, ki je tako problematičen, z zgodovino. In pričakujemo predvsem dejanja. Sem pa tudi trdno prepričan, da se bo s spremembo oblasti spremenila tudi želja in volja Računskega sodišča po iskanju nepravilnosti pri delovanju Vlade in ministrov. To pravzaprav še enkrat potrjuje moje razmišljanje, da je bil skrajni čas, da je prišlo do zamenjave oblasti. Iskreno pa si želim, da bi se

takšno leto kot je bilo 2007 še kdaj ponovilo, ne glede na to, kdo bo vladal, ali ena ali druga stranka.

Dotaknil bi se še očitkov glede črpanja evropskih sredstev, glede na to, da je bilo nekajkrat omenjeno, da je pravzaprav ta denar izgubljen. Ni izgubljen in to dobro veste, da ni izgubljen, da ga bomo lahko črpali do leta 2013 in še kasneje, tako kot smo za prejšnjo finančno perspektivo črpali še lani in še letos, bo verjetno kaj počrpano iz te perspektive. Tudi vse tisto, še to, pa zaključim, kar ste najbolj očitali prejšnji vladi, glede obnašanja, kulture, glede poslušanja opozicije, upoštevanja drugače mislečih itn., ničesar niste spremenili, kar ste ne nazadnje obljubljali in to me žalosti. In sprašujem se danes, kaj boste pravzaprav dosegli s tem, ko ne boste potrdili zaključnega računa. Po moji oceni nič, razen tega, da se bo nekdo moral ukvarjati s tem, ko bi se pravzaprav namesto tega lahko ukvarjal s čim bolj produktivnim, zaradi tega, ker teh podatkov in teh dosežkov, ki so bili doseženi v letu 2007, verjetno ne boste mogli spremeniti z, ne vem, z izmišljanjem nekih novih števil. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Coralič. Ga ni. Gospod Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Med vladanjem pred štirimi leti in vladanjem danes, obstaja pomembna razlila. Vi ste vladali v času, ko je Slovenija beležila visoko gospodarsko rast zaradi ugodne mednarodne konjunktore, pa tudi dobrega dela naših ljudi. Mi nimamo tega blagoslova. Sočasno s tem, ko je bila imenovana nova vlada, je na velika vrata tudi v Slovenijo, Evropo in Svet vstopila kriza. Praktično v vsaki vladi je še vsaj en mesec, vsak fikus potreboval, da najde svoje mesto. Mi seveda nismo imeli tega privilegija, mi si ga nismo niti želeli. Naša vlada je morala začeti delati prvi dan zato, da pokaže krizi zobe. Državljanke in državljani, in to je pri obravnavi zaključnega računa za vsako leto še posebej pomembno, si zaradi tega, ker za funkcioniranje te države in celotne skupnosti namenjajo pomemben del svoje plače in svojega zaslužka, zaslužijo vedeti, da je njihov denar porabljen skladno z nameni, zato da je skupnost urejena, da je okolje čisto, da so zavarovani naravni viri, zato da je poskrbljeno za najšibkejše v naši družbi in zato, da se ustvarjajo fundamentalni pogoji za razvoj skupnosti gospodarstva in možnosti za individualno promocijo vsakega in vsakim izmed nas, da za svoj denar dobijo vrednost v skupnosti. Zato je dolžnost in odgovornost politike, da

porabo prikazuje transparentno in iskreno. Mnenje Računskega sodišča kaže, da predlagan zaključni račun proračuna za leto 2007 ne izkazuje dejanskega stanja. To vidimo na področju pokojninske blagajne, zdravstvene blagajne, prevzema dolga in posledično povečevanje primanjkljaja. Vidimo pri primanjkljaju, ki je dejansko stanje, in ne presežek, kot ga izkazujejo te listine. Zato je glasovati proti pravzaprav odgovornost do resnice. In glasovati proti pomeni, želeli si dobiti na te mize dejansko stanje, ki bo državljanom in državljanom, ne samo Državnemu zboru, pokazalo, za kaj je bil v preteklosti porabljen denar. Vsaka vlada ima gotovo svoje dobre in slabe plati, tudi pri vas je bilo tako. V moji stranki smo velikokrat znali pohvaliti poteze in odločitve vaše vlade. Znali smo jo pa velikokrat, žal prevečkrat, tudi grajati.

Zato je treba danes v želji, da dobijo državljanji za svoj denar vrednost v urejeni, perspektivni, razvojno naravnani skupnosti, glasovati proti zaključnemu računu.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. No, mislim, da so razprave, ki jih danes poslušamo, kar zanimive. Če pravilno razumem intenco tako državne sekretarke kot večine v koaliciji, potem se bomo letos soočali še z rebalansom zaključnega računa za leto 2007. Očitno se je koalicija namenila, da bomo popravili tudi zaključni račun za leto 2007. Pač odločitev, ki jo boste sprejeli, ko boste zavrnil predlog zaključnega računa, vodi točno v to smer, v smer, kot je povedala gospa državna sekretarka. Bi pa rad ob tem samo spomnil, da ste še vedno v letu 2007. Dve leti živite še v prejšnjem obdobju, mi pa pričakujemo predvsem ukrepe za leto 2009. Teh ni. Ste pa zelo veliko pozornosti in napora posvetili popravkom dogodkov izpred dveh let, kar je zelo zanimivo in zelo značilno.

Prej sem slišal, da je bil ta proračun lahko zelo dober, in delo te koalicije, samo zato, ker so bili v prejšnjem mandatu ugodni vetrovi. Teh vetrov v začetku mandata te vlade ni več. Glede na to, kakšni so krmarji, kako ukrepajo krmarji, kakšne ukrepe predlagajo, ne pomaga noben veter. Ukrepov ni. In vsako obdobje v katerem se srečujemo z različnimi situacijami, pač narekujejo tisti, ki so dobili možnost in pravico da ukrepajo, da takšne predloge, takšne ukrepe tudi pripravijo. In to tudi pričakujemo.

Ob tem bi rad samo opozoril, da je proračun za leto 2007 prvi proračun, ki je imel trende urejene v pravilno smer. Da se ni povečevala javna poraba v strukturi BDP-ja, da niso

proračunski prihodki rasli v strukturi BDP-ja in da se je začelo z varčevanjem na odhodkovnem delu, na strani izdatkov, da so se zmanjševali izdatki v strukturi BDP-ja in to toliko, z vsemi temi ukrepi, da je bil na koncu izkazan tudi 0,5% presežek. Verjamem, da je za koalicijo, ki ni ambiciozna, ki si ne upa postaviti ambicioznih ciljev, to velik problem. In storiti je treba vse, da se ta zgodba pravzaprav obrne nekako v neko drugo smer. Prejšnja koalicija si je na ugodne razmere v Evropi in svetu postavila za cilj, da je naša gospodarska rast za 3% višja, kot je v Evropi, kot je v razvitem svetu, kot je v EU, v razvitih članicah. In moram reči, da je ta koalicija ta cilj v celoti dosegla. Gospodarska rast Slovenije je bila za tri odstotne točke, najmanj tri odstotne točke višja od gospodarskih rasti v Evropski uniji. Ta koalicija, ki je sedaj, ki dela v ravno tako primerljivem evropskem okolju, nima korajže, da bi si to zapisala kot cilj, kot prioriteto in da bi realizirala in sprejemala ukrepe, ki bi temu cilju sledili. To je veliko pomanjkanje ambicioznosti. To je veliko pomanjkanje tudi pogleda v to, katere ukrepe je treba predlagati, da bi se ta cilj dosegel in ohranjal. Lahko tudi ugotovimo, da je potrebno dejansko nekako reagirati mnogo hitrejše in mnogo učinkovitejše, če hočemo, da se bo državni proračun odvijal v smeri, ki je bila zastavljena leta 2004, ob sprejemu oblasti prejšnje vlade in se potem striktno realizirala v tem kontekstu in tudi pripeljala do proračunskega presežka 2007 in 2008. Jaz upam, da boste kot koalicija sposobni uporabiti vse tiste dobre trende, vse tiste dobre ukrepe, ki so bili nastavljeni v prejšnjem mandatu in da bomo dosegali dobro rast in dobre rezultate na osnovi kvalitetnih ukrepov in ne na osnovi računovodskih popravkov izkazov.

Jaz bi samo še opozoril na nekonsistentnost Računskega sodišča. Računsko sodišče RS več kot 10 let revidira zaključne račune. Takrat ko je bil minister Gaspari je bilo tudi veliko kršitev v smislu proračunskih obdobj. In Računsko sodišče ni nikoli ugotovilo nobene napake.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Pečan. Izvolite.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Jaz bi rada nekaj odgovorov in trditev, ki smo jih poslušali danes v zvezi s črpanjem sredstev EU, pojasnila. Gre za to, da mi govorimo o reviziji Računskega sodišča, ki je pokazala, da je bilo črpanje evropskih sredstev v letu 2007 slabše kot v letu 2006. Obe leti sodita v mandat prejšnje vlade. Tako, da tukaj ne gre za očitek ali za primerjavo, kako je bilo

boljše v predpreteklem mandatu napram preteklemu mandatu, ali kako je sedaj boljše napram preteklemu mandatu. Ampak gre za to, da so nekatere stvari, ki nas lahko opozorijo, vse nas, ne samo Vlado Republike Slovenije, seveda, pa posebej njo, da je treba bistvene korake narediti, da bomo izboljšali stanje na več plateh izvrševanja proračuna, med drugim tudi črpanja evropskih sredstev, ki konec koncev ne pomenijo majhnih zneskov. Govoriti o tem, da je bilo črpanje iz kohezijskega in strukturnih skladov za obdobje 2007-2013 sorazmerno slabo, jaz bi temu rekla zelo slabo, v letu 2007 zaradi tega, ker se je šele začela ta finančna perspektiva, seveda, lahko drži. Vendar, žal, ne drži, ko pogledamo, kaj pa se je zgodilo še v letu 2008. Leta 2008 ne bo in ni prikaz uspeha, tako kot smo danes slišali ali pa da bo prikaz uspeha te vlade, zaradi tega, ker je celotno leto 2008; mogoče nekaj kratkega obdobja sodi v pristojnost oziroma v izvrševanje proračuna pod prejšnjo vlado; torej, do leta 2008 se je črpanje kohezijskega sklada v procentu prilivov glede na dodeljena sredstva končalo, govorimo sedaj v celoti za obdobje od 2004 do 2008, se pravi, da gre za celotna sredstva, je bilo vsega skupaj za okolje počrpanih slabih 50%, za področje prometa pa 68,9%. Tako, da so to številke, ki dejansko kažejo na to, da je treba na tem področju nekaj bistvenega spremeniti. Ko pa govorimo o črpanju sredstev za programsko obdobje 2007-2013, to je pa tako imenovani operativni program krepitve regionalnih razvojnih potencialov, je bilo črpanje sredstev v letih 2007 in 2008 skupaj glede na izplačana sredstva kohezijske politike v kumulativi za ti dve leti, reci in piši, skupaj slovenski in evropski del 25%. Se pravi, da se situacija glede na predpreteklo leto ni prav nič izboljšala zaradi tega, ker je bila tudi v letu 2007 črpanje 24,4%. Dobro, lahko rečemo, da 0,6%, kar velik skok glede na to, da gre za vsega skupaj 25% črpanje.

In na zadnje. Ko govorimo o najbolj drastično slabem črpanju, o operativnem programu razvoja človeških virov, tukaj so pa bila izplačana sredstva kohezijske politike glede na načrtovano pravico porabe v letu 2007 in 2008, reci in piši, 3,3%, skupaj za 2007 in 2008, za leto 2007 pa 6,5%. Torej, moram reči, da je težko govoriti o tem, da je ali pa ponavljati trditev, da je bilo zaradi tega, ker je bilo leto 2007 začetek finančne perspektive, črpanje slabo. Ja, se strinjam, je vse lepo in prav, vendar bi se morali rezultati 2008 že videti. Danes smo tudi slišali trditev nekoga od predstavnikov bivše koalicije: "Ja, boste videli, ko bomo imeli obračun za 2008, bo pa vse dosti boljše." Eno figo je dosti boljše. Slabše je, ne boljše. Ko pa govorimo o okoljski in prometni infrastrukturi, je situacija res nekoliko boljša,

in sicer je bilo črpanje glede na pravico porabe v letu 2007 - 34,1%, skupaj za leto 2007 in 2008, pa celih 14.3%. Kaj to pomeni? Na Komisiji za nadzor javnih financ bomo o tem še govorili, zato jaz o tem ne bi izgubljala besed, bi pa še enkrat poudarila, da ko govorimo o prikazovanju posameznih postavk proračuna v zaključnem računu za leto 2005, 2006 in 2007, se vedno znova pojavljala v reviziji Računskega sodišča opozorilo, da je napačno prikazovanje odhodkov in prihodkov v splošnem delu proračuna, kadar je šlo za prevzemanje posameznih kreditnih obveznosti institucij, ki so sicer izven proračunski elementi države kot celote. Agencija za železniški promet - plačevanje, recimo, telekomunikacijskim upravičencem, če po domače povem, je šlo za to, da je bilo v zakonu zelo jasno napisano, da bo izplačevanje izvrševala, vendar v imenu in za račun državnega proračuna Slovenska odškodninska družba. S tem namenom je bilo prenesenih 10% delnic Telekoma na Sod, vendar ni bilo rečeno, da naj Sod sredstva izplačuje kot kredit v proračunu. Če bi Sod in če bi Vlada Sod zadolžila, da mora prodati te delnice ali pa, da jih mora sam kupiti pravzaprav, potem seveda tega kreditnega odnosa ne bi bilo. Proračun bi bil nekaj večji, proračun, dohodki in prihodki, in bi bil rezultat enak ničli, ne bi govorili o zadolževanju proračuna. Tako pa, ker je Vlada sama dovolila Sodu in ni zavrnila njegovega zaračunavanja in prikazovanja finančne situacije kot zadolžitev, svojo lastno zadolžitev napram Sodu in plačevanje obresti Sodu in strošku kredita, seveda je bilo potem tukaj napačno prikazovanje prihodkovne in odhodkovne strani proračuna. Meni je zelo žal, ampak že trikrat zapored smo slišali navodilo Računskega sodišča, za katerega upam, sem prepričana, da ga bo ta vlada upoštevala in da si ta vlada ne bo dovolila tudi za ceno tega, da bo morda proračunski primanjkljaj večji kot pa je bil načrtovan, ker vemo vsi, da bomo za letošnje leto imeli proračunski primanjkljaj zaradi situacije kakršna je, ampak enostavno bo prikazovanje prihodkov in odhodkov primanjkljaja eventualnih drugih zadolžitev itn., pošteno, transparentno in jasno. Ne bomo se izgovarjali na to, da javnost tako ali tako mora razumeti, kaj je celoten državni proračun, pa Sod pa Kad, pa elektro gospodarstvo, pa kaj vem, kaj še vse. Eno figo! Ostale blagajne samostojno poslujejo in zaradi tega je prav, da je državni proračun, ki ga obravnava kot zaključni račun tudi Državni zbor, jasen in transparenten. In tu moram reči, da to tekmovanje v tem, kdo je bil slab ali kdo je bil dober, mislim, da ni pravilno. Pravilno je govoriti o tem, česa se lahko iz preteklih dogodkov naučimo, da ne bomo v bodočnosti ponavljali napak. In sem prepričana, da bo ta vlada ta nauk in to navodilo Računskega sodišča upoštevala in

izvajala tako, kot je bilo zapisano. Pa še nekaj. Govoriti o tem, da bo Računsko sodišče tej Vladi in tej koaliciji prijaznejše, je pa najmanj, kar je, nemoralno in sprevrženo. In zaradi tega mislim, da bi se moral gospod, ki si je to dovolil, opravičiti Računskemu sodišču.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Kamnar, želite besedo, kot predlagateljica? (Ne.)

Končali smo splošno razpravo. Glede na to, da je čas, ki je namenjen za razpravo, še ostal, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati? Ja, vidim roke, zato odpiram prijavo za dodatno razpravo. Devet prijavljenih, po pet minut.

Gospod Černač, imate besedo.

ZVONKO ČERNAČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Še enkrat lep pozdrav vsem! Kakršnekoli računovodske telovadbe se boste šli v prihodnje glede zaključnega računa za leto 2007 - za 2008, mislim, da za vas ne bo več toliko aktualno, zaradi razlogov, ki sem jih prej v razpravi navedel, ker bo javnost to dojemala že kot vaš zaključni račun. Bistvenih dejstev ne morete spremeniti. Zaključni račun je tak, kot je. Po vsebini je bil do 31. 12. 2007 realiziran. In tega dejstva nobeden izmed vaših silnih ekspertov, ki jih boste, predvidevam, najeli, da bodo zadevo ponovno revidirali še preko Računskega sodišča, ne more spremeniti. Očitno je pa ta bolečina, da je bil realiziran presežek po dolgih letih, ko smo beležili primanjkljaj v zaključnih računih, tako velika, da mimo tega enostavno ne morete iti. Duha razmišljanja v novi vladajoči koaliciji smo lahko slišali včeraj od enega izmed razpravljavcev, ko je dejal: Socialni demokrati ne bomo Titanik, ampak se bomo potrudili in bomo zagotovili, da bomo namesto Titanika igrali Karpatijo in ljudi iz te zgodbe rešili. Torej, če to zgodbo razložimo, Socialni demokrati boste, tako kot sem včeraj rekel, s polno paro drveli proti ledeni gori, za katero veste, da vas čaka in točno veste, kje vas čaka, se vanjo zaleteli in potem boste rekli ljudstvu: "Poglejte, tukaj je Karpatija SD-ja, ki vas rešuje, bodite srečni, da vas vsaj nekaj odstotkov preživi." To je ta zgodba in to je način razmišljanja, ki ga očitno gojite in to je dejansko zaskrbljujoče. Kajti, tam je vse šlo pod morje, vse, kar je bilo vredno, je šlo pod morje in zelo malo se jih je rešilo. Tisto, kar sem vam jaz včeraj govoril in tisto, kar vam govorimo danes, je to, da vendar končajte s tem načinom razmišljanja in začnite delovati proaktivno tam, kjer imate vse možnosti in se od vas to tudi pričakuje. Črpanje evropskih sredstev v 2007 je bilo manjše kot je bilo

načrtovano. Ker je bil cilj, ki je bil zastavljen, zastavljen zelo ambiciozno in ker takrat, ko se je zastavljal ni bilo jasno, kdaj in v katerih rokih bo Evropska komisija posamezne operative programe potrdila. To so dejstva, ampak ne moremo zaradi tega govoriti, da je bilo delovanje v letu 2007 slabo, nasprotno. Kaj je bistveno, kar se EU sredstev tiče za obdobje 2007, 2008 in naprej do 2013? Bistveno je tisto, kar se je dogajalo v letu 2006, bistveno je to, da takratna vlada ni popustila nekaterim glasovom iz vrst SD-ja, takrat še LDS-a, ki so kričali, kaj vendar počnemo, ko nismo izpogajali perspektive pod luksemburškim predsedstvom in je razumno izpogajala daleč največ kar je bilo mogoče pod angleškimi predsedstvom decembra 2006. To je tisto, kar je bistveno. In na vas leži sedaj odgovornost, da to zgodbo uspešno pripeljete do konca, kajti če boste vladali naslednja štiri leta je večina teže in večina odgovornosti za uspešno koriščenje teh sredstev na vaši strani in je nerazumno in neracionalno, da se zgovarjate na leto 2007. Mimogrede, prejšnja vlada je v začetku leta 2005 sprejela vrsto operativnih ukrepov, ki so omogočili, da je Slovenija uspešno počrpala sredstva iz prejšnje perspektive iz 2004 do 2006. To so tudi dejstva. Če teh ukrepov ne bi bilo sprejetih, bi lahko imeli na tem področju še slabšo situacijo.

Skratka, da zaključim, leto 2007 je bilo eno izmed uspešnejših let, težko se bo ponovilo. Mislim, da bomo sledili tako ponovitev samo, glede na podatke, ki prihajajo v medije za leto 2008, ker je presežek predviden v višini 68 milijonov evrov. Prejšnja vlada je kljub temu, da je imela ugodno pozicijo, racionalizirala javno porabo na vseh segmentih, zmanjšala število zaposlenih v javni upravi, izvedla davčno reformo, razbremenila gospodarstvo. Leto 2007 je bilo prvo, ko so se zmanjševali davki, prihodki iz naslova davka na izplačane plače, stopnjo dohodnine iz prejšnjih 50 na 41 itn., da ne naštevam. Zato je nekorektno, s strani tistih, ki ste, dokler niste prišli v hlače poslanca, trdili, kako je dobro delala, sedaj ko ste v teh hlačah, trditi, da temu ni bilo tako. Nedostojno je. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Luka Juri.

DR. LUKA JURIEError! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Sodelavke in sodelavci! Naj malo pojasnim, iz višje kabine, kakšna je situacija: Titanik, na globalnem nivoju, že udaril v ledeno goro in sedaj nima smisla, da krivimo eden drugega, zakaj je bila tista ledena gora tam, ker vemo, da za to ni kriva ta vlada, kot tudi ni

kriva prejšnja, ampak globalno stanje. Upam, da se tukaj lahko strinjamo. Gre za to, da se zavedamo, da moramo stvar čim boljše rešiti in zato prisposodba Karpatije.

O črpanju iz sredstev Evropske unije. Rad bi poudaril, da na koncu ni važno, koliko si izpogajaš, če potem izpogajanega ne znaš črpati. Slovenija si je za leto 2008 izpogajala torej 10, počrpala pa je le 4. Bolje bi bilo, če bi malo manj energije osredotočili na pogajanja, pa malo več na realizacijo. Namreč, ni pomembno, koliko denarja bi lahko hipotetično dobili, ampak koliko smo ga dejansko dobili. In glede na to, da radi omenjamo angleško predsedstvo, pa bom povedal v angleščini "It`s about cash, mister, not about promises!" Gre za denar, ne za obljube. Prišlo je premalo denarja. Zaradi tega je Slovenija tudi bila neto plačnica leta 2008 in v Bruselj poslala 64 milijonov evrov več kot jih je iz Bruslja dobila.

Odprta je bila tudi tema makroekonomskega stanja v letu 2007. Analizo seveda spoštujem, ampak dobro veste, da je Slovenija odprta ekonomija. Sedaj pa, kaj je odprta ekonomija, jaz upam, da če razpravljate, seveda, vam je popolnoma jasno. Tako, da ne bomo več eden drugemu metali žogico. Odprta ekonomija, ki je izpostavljena dobrim in slabim časom na globalnim nivoju. Torej, tako kot niste edini odgovorni za gospodarsko krizo, ki se je začela letos poleti, niste niti edini zaslužni za pozitivne rezultate 2007. Vseeno pa bi lahko leta 2007 Vlada delovala proticiklično in z raznimi ukrepi varčevala zato, da bi danes krizi lahko učinkoviteje kljubovali. Pred časom sem vam prebral odlomek iz Svetega pisma, ki dokazuje, da je to osnovno načelo znano že iz biblijskih časov. Varčevati v času debelih krav za takrat, ko bo prišel čas suhih krav. Namesto, da bi to delali, ste vse debele krave veselo pojedli, zmleli vse žito, tako da danes ko bi potrebovali rezerve, ki bi jih lahko ustvarili leta 2007, so žitna skladišča prazna, krav pa tako ali tako več ni, ker so bile vse zaklane.

Kar se tiče ukrepov za 2009. Dobro veste, da ukrepi čakajo prav na to, da jih sodelavke in sodelavci iz opozicije pogledate in upam, da tudi, na to računam, čim prej potrditev. Pozivam vas, da storite to čim prej, kajti pri vodenju gospodarstva ne gre za ambicioznost, ampak gre za odgovornost. Ne gre za ambicioznost, da bi prikazali čim višje statistične podatke BDP-ja, ampak gre za odgovornost, da v Sloveniji ustvarjamo več enakosti, da spodbujamo solidarnost in da vsi skupaj prebrodimo trenutne težave in samozavestno nadaljujemo na poti skupnega razvoja.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Gorenak.

DR. VINKO GORENAKError! Bookmark not defined.Error!
Bookmark not defined.: Hvala lepa. Sam se nisem imel namena oglasiti pri, bom rekel, finančnih temah, tudi v bodoče se ne bom, pa vendarle gredo nekatere razprave v tako smer, da se mi zdi, da sem to tudi dolžan narediti. Preteklo mandatno obdobje sem namreč preživel v Kabinetu predsednika Vlade in rekel vam bom takole. Danes govoriti o tem, nekdo je govoril o tem, kako je Janševa vlada delala v času debelih krav, kako se je pravzaprav Janševi vladi dobro godilo in kako se je 21. septembra ali 21. novembra vse spremenilo, država je padla v strašno krizo in vi ste tisti dobri ljudje, ki to rešujete. Seveda je to povsem črno-bela slika. Obdobja debelih krav nikakor ne bi bilo, vsaj takega ne kot je bilo, če ne bi Janševa vlada ukrepala in kaj počela in kaj delala in v Državni zbor nosila tiste zakone, ki so visoko gospodarsko rast, ne samo na krožniku prinesli iz svetovnih trgov, iz evropskih trgov, ampak jo tudi bistveno bistveno pospešili. Naj vas spomnim, da je rezultat vseh tistih ukrepov, predpisov, zakonov in tako dalje enkrat več in še v posameznih obdobjih še večja gospodarska rast kot je bila v EU. To preprosto zanemarjate in pozabljate.

Nadalje. Vi danes trdite, v času visoke gospodarske rasti je potrebno varčevati, je treba "šparati" za hude čase, hkrati pa pozabljate, da ste leta 2004 prepustili Vlado z globokim proračunskim minusom, danes pa nam očitata, da smo vam mi pustili premajhen plus. To nam očitata, da smo vam pustili premajhen plus. Vendar, ta plus je bil narejen prvič odkar država Slovenija obstaja, vi ste jo pa vodili tri mandate ali kaj jaz vem koliko, mi enega in v tistem enem mandatu smo naredili plus. To bi morali spoštovati pa vidim, da temu seveda ni tako. Če govorimo za leto 2007 ostaja dejstvo, da je plus. Za mene ni pomembno ali je na postavki a ali je na b, pod črto je in danes ga imamo pred seboj. Za leto 2008 še ne vemo, mi vsaj približno vemo, kakšno je bilo stanje na dan predaje Vlade, zagotovo velik plus. Kaj ste pa naredili do konca leta bomo pa videli v naslednjem poročilu naslednje leto ob isti točki dnevnega reda. Za tiste rezultate je bilo potrebno hudo garati. Sam sem skupaj z ministri, državnimi sekretarji prejšnje vlade krepko delal tudi do polnoči in čez. Ne bom rekel, da je samo to delo naše vlade. V okviru Partnerstva za razvoj smo se srečevali in zlasti na gospodarskem področju, moram jasno povedati, da smo mnoge zakone zelo dobro uskladili s Socialnimi demokrati, z ostalim delom takratne opozicije seveda ne, ker tega niso želeli. Mi vam danes nekaj podobnega celo ponujamo in dober je verjetno res včerajšnji dogovor.

Seveda, v tem kontekstu je treba zelo jasno povedati, da bi bilo bistveno bolj pametno, kot da se kregamo, kdo je premalo "prišparal", kdo je pustil preveč minusa, govorim o letu 2004 in zapuščini vaše vlade; da pogledamo naprej. Zdaj, ali boste vi to potrdili ali ne, je konec koncev vaša stvar, bomo pač še enkrat tukaj debatirali o tem in takrat bom seveda še bolj natančno predstavil vse tiste številke, ki sem jih imel možnost spremljati v Kabinetu predsednika Vlade. Torej, en korak nazaj, ne se samo sprenevedati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala, podpredsednik.

Jaz se danes nisem imel namena oglasiti, ker je veliko več poslancev, ki dobro poznajo to materijo. Ampak, ko sem danes poslušal, sem ostal namenoma tu, da poslušam eno in drugo stran. Sem se pač postavil na zelo udobno mesto opazovalca. Vendar sem poslanec in mimo nekaterih izrečenih dejstev ali špekulacij ne morem. In bom skušal odgovoriti zelo na kratko.

Slišimo, po eni strani, obrambo nekdanjega proračuna in nekdanjih domnevnih uspehov nekdanje vlade. Po drugi strani kritike in predvsem imamo pred seboj 12 strani Računskega sodišča, ki je vendarle neko telo, ki ga je treba spoštovati. Ko smo se zadnjič pogovarjali, ko smo razpravljali o Poročilu Varuhinje človekovih pravic, je bilo večkrat ugotovljeno, da žal v tej državi ne znamo spoštovati tistih inštitucij, ki morda bolj objektivno kot ena ali druga politična stran podajo neko oceno, ki jo je treba potem upoštevati. No, in če preberemo tistih 12 strani, vidimo, da ni tako rožnato in da ni tako lepo, kot pripovedujejo kolegi poslanci iz vrst opozicije.

Dejstvo je, da so se v času prejšnje vlade dogajale stvari, ki šele danes izražajo vso pogubno naravo tistih potez. Jaz ne bom nehal ponavljati nekaterih dejstev, ki, žal, žalostijo primorsko javnost, prav zaradi slabega poslovanja, ki je dobilo svojo legitimnost v času Janševe vlade. Če mislim na to, kar se dogaja v Luki Koper, v Intereuropi ali v drugih gigantih in o klavrnem stanju v katerem se danes nahajajo ta državna ali delno državna podjetja, ne morem mimo dejstva, da je to rezultat slabega poslovanja in slabega kadrovanja, ki je bilo izrazito politično. Ko danes slišim, kako je bilo lepo in kakšno lepo zapuščino in dediščino je prejšnja vlada zapustila sedanji vladi, mi gre malce na smeh. Veste, ti podatki bodo še

dokazali, da je bilo poslovanje prejšnje pravzaprav zelo problematično. Ko je danes Luka zadolžena z indeksom 500 in ko se Intereuropi obeta hitra razprodaja za to, da bi vsaj delno preživela, se sprašujem: Kje je bila Vlada, ko je odločala o predsednikih uprav, ki so seveda imeli pravo člansko izkaznico v žepu, nato pa zapustila to dediščino novi vladi, ki mora reševati in paziti, da ne bo pri tem reševanju preveč iritirala druge strani? Res je, če smo malo samokritični, prvi, ki je priznal prejšnji vladi določen uspeh, je bil naš premier. In to v svojem začetnem govoru. Seveda se bo opozicija stalno sklicevala na to benevolentno oceno, ki jo je podal premier, verjetno, iz politične korektnosti, ampak verjetno niti on pravzaprav ni vedel, kakšno je realno stanje. To realno stanje prihaja danes na dan. In dejstvo je, da smo mi poslanci dolžni, tako kot vsa politika, prisluhniti tistim ustanovam, ki so za to imenovane in so za to pristojne, da nam povedo, kako dejansko stojijo stvari. In 12 strani Računskega sodišča je lakmusov papir tega stanja.

Tako, nehajmo se sprenevedati in se igrati s temi temami in podatki, kot da bi bila to pingpong miza. Seveda ne bomo prišli do konca, ker interpretaciji sta dve, ampak dejstvo je, da je resnica le ena. O tem bo treba tudi razmišljati.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Strinjam se, da je treba varčevati takrat, ko človek ima. Mi smo v prejšnjem mandatu tudi varčevali. Zmanjšali smo delež javne porabe v DP-ju, zmanjšalo se je število zaposlenih v javni upravi, kljub temu pa smo izpeljali celo vrsto ukrepov, ki so znižali javnofinančni primanjkljaj. Iz 600 milijonov leta 2004 je nastalo 170 in še nekaj milijonov presežka. Skratka, v tem obdobju se je naredila razlika za 700 milijonov evrov, ob tem, da smo v letu 2006 izpeljali še davčno reformo, ki je prinesla gospodarstvu in fizičnim osebam približno 1,2 milijarde evrov. Vendar kljub temu izpadu, se prvi izpadu, ki je nastal samo zaradi tega, ker smo popravili davčni zakon prejšnjega ministra, predprejšnjega ministra gospoda Mramorja, je prišlo v državni proračun približno 1,2 milijarde sredstev manj. To so tista sredstva, ki bi bila lahko privarčevana, če bi pustili davčne zakone take kot so bili. Vendar, glede na ukrepe, ki jih sprejemate, glede na hitrost s katero se odločate, je prav, da smo ta sredstva pustili v gospodarstvu in pri fizičnih osebah, kajti očitno potrebujete nekoga, ki za vas varčuje in

vi ste tisti, ki boste potem lahko delili. Srečo imate! In tudi nepotešene apetite. Želite, da vsi varčujejo za vas, sami bi potem pa delili. Ko smo prej govorili o Telekomu in o vračanju, mislim da je prav, da tisti, ki so plačevali to mrežo, dobijo denar nazaj, kajti če se podjetje prodaja in to je vaš namen, je najboljša, da dobijo nekaj tisti, ki so vanjo vložili. In ne samo tisti, ki so se slučajno našli na menedžerskih pozicijah in pa na funkcijah oblasti, da bodo to lahko potem izpeljali na svoj način. Mislim, da je prav, da ni edini dedič dobrega poslovanja Telekoma samo, ne vem, določena poslanska skupina ali pa grupacija, ki se bo na to pripela in izpeljala ta proces lastninjenja, kot se kaže. Poglejte, obstaja tudi primerjava med obdobjem, recimo ministrovanja Gasparija in Bajuka. Med Vlado, ki jo je vodil, recimo, gospod Drnovšek in Vlado, ki jo je vodil Janez Janša. V obeh obdobjih so bile visoke gospodarske rasti. V obeh obdobjih so bile tudi približno enake višine inflacije. Se pravi, ti makroekonomski pogoji približno enaki, uravnoteženi. Pa vendar se je samo v obdobju prejšnje vlade pojavil presežek, medtem ko so v obdobju prejšnjih vlad bili izraziti deficiti. Bili smo priča tudi številnim seansam tukaj. Spomnite se tisti, ki ste z nekoliko daljšo kilometrino, da smo sprejemali proračune pri vladah gospoda Ropa, Drnovška, z izredno nizkim izkazanim javnofinančnim primanjkljajem in tamle pred vrati tisoče kamer. Zaključni račun za tista leta pa smo dobili tri, štiri leta kasneje, s primanjkljajem, ki je bil trikrat večji kot je bil napisan v proračunu. Neverjetno! In to lahko zagotovo potrди gospa Kamnarjeva, ki je tudi takrat, v tistih obdobjih opravljala določene računovodske funkcije ali pa finančne funkcije v okviru takratne politike. Mislim, da je potrebno ugotoviti še nekaj. Kljub vsem tem racionalizacijam, zmanjšanjem, tudi nižji obdavčitvi in zmanjšanju javnofinančnega primanjkljaja, je bilo prejšnje obdobje tudi obdobje zelo velikih investicij. Ni bilo obdobja pred tem, to lahko tudi vaš kolega poslanec iz Obrtno-podjetniške potrди, ki bi bilo tako bogato z investicijami. Kljub vsemu temu varčevanju, se je naredila izjemno dobra podlaga za gospodarsko rast. Moram reči, da edino, kar sedaj pričakujemo, so samo ukrepi, da bi ta trend visoke rasti, visokih investicij ohranjali tudi leta 2009, 2010 in naslednja leta.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Mencinger.

TOMAŽ TOM MENCINGER: Spoštovane, spoštovani! Moram priznati, da me skrbi sprenevedanje nekaterih kolegov poslancev, ko so mesec dni nazaj govorili v istem prostoru,

da ni recesije, da ni krize in ostale zgodbe. Mi kot zbor smo praktično konstituirani tri mesece, vlada pa dva meseca. Mislim, da je tukaj, milo rečeno, stvari posploševati zelo nekorektno in vprašljivo.

Računsko sodišče je dalo svoje rezultate in to so dejstva. Preko teh dejstev ne moremo, razen skozi razprave in mislim, da so te razprave potrebne.

Poročilo kot tako je zelo zaskrbljujoče. Naj povem, da je ocena, ki je pripravljena za leto 2008, pa še hujša. Razmere niso niti malce dobre. Kar pa je sploh zaskrbljujoče, je pa dejstvo črpanja evropskih sredstev. Naj povem, da se tukaj strinjam s kolegom Kampušem in ostalimi župani, ki lahko tudi na konkretnih primerih opozorimo in izpostavimo projekte, ki so bili dodeljeni po načelu "vaši-naši". Tukaj mislim, je politika odigrala svojo zgodbo, ki nikakor ni dobra. Naj izpostavim samo dve zgodbi.

Prva je urejanje vodotokov in ta sredstva, ki so namenjena za urejanje vodotokov, ko je državni denar šel v dvotretjinskem znesku v točno določeno občino. Vsa ostala Slovenija ima pa pri teh neurjih in ujmah zelo velike probleme. Ta stvar se ne dela niti malo transparentno.

Naslednja stvar je dodelitev koncesije Hidroelektrarni Sava. Tukaj se je politika zelo vpletala in dogovarjala o tem. O tej zgodbi bomo verjetno v prihodnjih dneh govorili. Zato je potrebno dejansko stanje ugotoviti in postaviti temelje za pripravo rebalansa proračuna za leto 2009. Ker, če ne bomo imeli dejanskega stanja, bodo tudi ti temelji taki kot bohinjski sir in ne bodo za nobeno zgradbo dobri. Zato podpiram tiste, ki zahtevajo revizijo posameznih projektov. Podpiram tudi odločitev, da se vzpostavi koordinacija skupine, ki bo preko ministrstev, na nivoju sekretarjev, te stvari tudi posebej pregledala. Edino tako bomo dejansko lahko oblikovali rebalans proračuna za leto 2009. Poleg tega zelo podpiram napore nekaterih ministrstev, da se te stvari poenostavijo, da se zagotovi nekaj sredstev kot predujem pri teh projektih in da se dejansko projekti kot taki na novo rangirajo. In kar je najbolj pomembno, da se da neko oceno pripravljenosti projekta kot takega, ne pa da se lahko dogodi to, da se prijavljamo po politični podpori, projekt pa potem ni šel skozi vsa ta sita in se kar naenkrat pojavi, da nekaj teh sredstev, ki bi jih lahko usmerili na konkretne, boljše projekte, ni bilo ustrezno financiranih. Poleg tega naj povem, da bo treba tu dejansko pristopiti in pomagati pri administrativnem usposabljanju tistih, ki se prijavljajo, točno doreči proračunska pravila in nekako zagotoviti usposobljenost prijaviteljev.

Glede na povedano in tudi na razprave, ki so bile pred mano, naj povem, da Predloga zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2007 ne bom podprl. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Župevc. Prosim.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo. Mislim, da za to, kar sem danes poslušala s strani nekaterih opozicijskih poslancev, obstaja zelo lepa, slikovita beseda, to je beseda "realitätsverlust", izguba občutka za realnost. Kolegi z druge strani boste do onemoglosti ponavljali svojo resnico. Državna sekretarka je danes zelo jasno in nazorno nanizala dejstva. In vi boste... /Oglašanje v ozadju./ Ali smem dokončati in povedati, kar želim, saj sem tudi jaz vas poslušala.

Torej, vi boste svojo resnico, ki nima nič opraviti z dejstvi, ponavljali do onemoglosti. Med nami je ključna razlika: vi ocenjujete svojo zapuščino tako, mi jo ocenjujemo drugače. Moram reči, da se niti ne strinjam s trenutnim predsednikom Vlade, ki je vašo zapuščino ocenil drugače. Jaz mislim, da je vaša zapuščina slaba. In tudi s tega izhodišča danes izhajamo. Govorite o rekordni gospodarski rasti. Odkar se je začel ta mandat, vi ponavljate svojo mantro. Ponovite še državljanom in državljanom, to ste pozabili povedati, kaj so od te rekordne gospodarske rasti imeli oni. In vaš odnos do Računskega sodišča je pomenljiv in v bistvu razumljiv. Kajti vaš predsednik Vlade, gospod Janez Janša, je dal jasno in javno vedeti, kakšen je njegov odnos do Računskega sodišča, ko je Računsko sodišče pozvalo gospoda Podobnika, naj odstopi. Bivši predsednik vlade je ta poziv preprosto prezrl, ga ni zanimal. Malo, da ni rekel, naj se Računsko sodišče ukvarja s čim drugim, ne s temi stvarmi. Gospod Tanko je prej povedal, da še vedno živimo v letu 2007. Verjemite mi, če se še tako otepamo preteklih let, vaša zapuščina nas bo še dolgo spremljala. Gospod Vizjak, ki je te dni zelo glasen, rekli ste: "Slovenija ni in ne bo v recesiji." Torej ni in ne bo v krizi. Potem vas sprašujem, zakaj potem v Državnem zboru sprejemamo protikrizne ukrepe? Zakaj so se včeraj predsedniki političnih strank dogovorili, da bodo v obdobju krize sodelovali? Zakaj nas v Državnem zboru ves čas kritizirate, da smo pri sprejemanju ukrepov pred krizo, ki prihaja, prepočasni?

Še eno stvar. Gospod Černač, govorili ste o nekonsistentnosti nekaterih, ki so prej, ko še niso bili v poslanskih hlačah, hvalili vašo vlado, zdaj pa, da jo kritizirajo. Jaz še, ko sem bila v neposlanskem krilu, zdaj

sem pa v poslanskih hlačah, sem vašo vlado kritizirala, zaradi tega, ker menim, da je delala slabo, ni bilo vse slabo; kaj je bilo tudi dobrega; ampak vaša zapuščina je po mojem skromnem mnenju slaba in od tod štartatmo danes.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite repliko? Izvolite, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Ni nujno, da se vsak, o katerem jaz govorim, takoj prepozna, zaradi tega sem namerno govoril o poslanskih hlačah in ne o poslankinem krilu. Je pa zanimivo, da ste se v teh besedah prepoznala, tako da, moram povedati, da me to čudi. Govoril sem pa o nekom drugem. Govoril sem o tistem, ki je še nedolgo tega javno govoril, koliko pozitivnih ukrepov je bilo za slovensko obrt v preteklem mandatu sprejetih in ko je zdaj dobil možnost, da tudi sam vpliva na te odločitve, ne pomaga soodločati o teh pozitivnih ukrepih, ampak jim nasprotuje. O tem sem govoril. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Vi ste bili tudi imenovan, Gospod Vizjak?

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovana poslanka se iz svoje nevednosti dela norca. To je zanimivo. Namreč to, da nismo v recesiji in da si globoko upam povedati, da če bi bili ukrepi in tudi ne bi bili v recesiji... Saj niso moje besede, to so še besede direktorja Urada za makroekonomske analize gospoda Vasleta. To trdi v zadnjih napovedih. Se pravi, ni treba mene citirate, njega citirajte, če imate z menoj problem.

Recesija je poje, ki je tudi tehnično definiran in Slovenija kljub najnovejšim napovedim, ne samo domačih analitskih služb, temveč tudi mednarodnih institucij, ne bo ob prihodu oziroma letu 2009 beležila negativne gospodarske rasti. Ne bo. Upajmo. Vendar tudi sam čedalje bolj dvomim v to. Zakaj? Zaradi tega, ker je ta situacija odvisna od ukrepov Vlade, ki jih pa ni in ni. Oziroma so na nivoju, recimo, reševanja družinskega proračuna. To se pravi, s temi kapučini itn. Veste, to ne bo rešilo javnih financ. To je lahko zgled, to je lahko neka simbolna gesta, gotovo pa ne more bistveno vplivati na konjunktura oziroma recesijska gibanja v državi. In spoštovana poslanka, repliciram vam, ker ste zopet govorili, da je recesija enako krizi. To ni res. To enostavno ni res. Kriza ni beri recesija ali recesija je beri kriza. Ni res. Tudi zmanjševanje rasti, gospodarske rasti je neka skrb vzbujajoča situacija, lahko jo imenujemo tudi kriza, pa še ni recesija. In vsled tega prosim, ni vam treba

verjeti meni in delati iz teh terminov politike, verjemite analitskim službam, ki vas, ker je to ta tako imenovani Urad za makroekonomske analize in razvoj, verjemite njim, njihova poročila preberite, njihove ocene in pustite mene pri tem pri miru.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K repliki se je javil... Ja, imam še na gospo Župevc, gospod Tanko. Izvolite.

JOŽE TANKO: Najlepša hvala! Tukaj se, poleg ostalega, soočamo tudi z uporabo terminologije, kajti nekateri, ki komentirajo ekonomske kategorije, enostavno ne obvladajo osnovnih izrazov in na osnovi teh pomanjkljivih ugotovitev tudi delajo napačne zaključke. Poglejte, mi in tudi sam pri svoji razpravi nisem uporabljal podatkov, ki bi jih naše strokovne službe pripravile v kakšni kuhinji, tako kot smo bili priča v preteklem mandatu, ko je vaš poslanec to počel. Podatki, ki jih navajamo, so podatki Carinske uprave Republike Slovenije, kar zadeva rast izvoza in ta je bila dvoštevila v letih 2007 in tudi za leto 2008. Kar zadeva gospodarsko rast so to podatki Umarja in tudi Statističnega urada Republike Slovenije, uradnih inštitucij, ki jih ima država za načrtovanje vseh projektov in projekcij. Tudi podatki Banke Slovenije govorijo točno o tem, o čemer sem sedaj govoril. Če boste pogledali na spletno stran Zavoda za zaposlovanje boste ugotovili, da se je od te visoke gospodarske rasti nezaposlenost skoraj prepolovila, padla je za 30.000 iz, ne vem, 80, 75.000. Nezaposlenost je padla na manj kot 60.000 oziroma 50.000 in tako naprej. Skratka, vsi ti podatki so vam na razpolago. In trditi, da državljanji od tega niso imeli nič, je pravzaprav žalitev tudi teh uradnih inštitucij, ki te podatke objavljajo. Dvomim, da boste dosegli tudi rebalans na Umarju za podatke za oceno leta 2007, pa na Statističnem uradu in na Zavodu za zaposlovanje. In prav zanimivo je poslušati tudi vas iz poslanskih klopi, ko mimogrede rebalansirate in relativizirate izjave vašega predsednika Vlade. Mislim, da je predsednik Vlade to mislil iskreno, da je za to, kar je izjavil nekajkrat za to govornico, izjavil tisto, kar so mu svetovali pametnejši od njega. In mislim, da te stvari, ki jih govori tukaj, ne govori kar tako samo zaradi protokola in piarja. Te izjave morajo imeti tudi neko podlago in nekaj soli. Zelo priporočam vam, da se oprete tudi na kakšne uradne podatke za izjave, ki jih tu tako na lahko trosite. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Klun, ni replike na repliko. Besedo ima gospod Sajovic. Gospod Sajovic izvolite, imate besedo.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. V Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije se danes pri tej razpravi nismo oglašali, tudi namena nismo imeli, ampak vidim, da smo naredili enkratni uvod v partnerstvo: veliko grmenja, malo dežja, vmes pa veliko fig v žepu. Za kaj gre? Iz predlanskega snega, govorimo namreč o letu 2007, in pa razlitega mleka smo naredili prvovrsten politični spektakel in prepir. Jaz k temu ne bom dodal nič bistvenega. Bom pa samo povedal, da tej potrditvi proračuna za leto 2007 nasprotujem iz enega samega preprostega načelnega razloga, da v tej državi se moramo naučiti spoštovati pravila, ki smo si jih postavili. Če Računsko sodišče nekaj reče, da ima to določeno težo, če Ustavno sodišče reče, prav tako, da se te zadeve enostavno ne komentirajo, ampak preprosto izvršujejo. Govorimo o dveh vladah. Moram reči, da tudi prejšnja vlada je bila moja vlada, tako kot je ta vlada zdaj moja vlada, je slovenska vlada in vsaka se v svojem času trudi za maksimalen izkoristek in izplen. Kakšna bolj uspešno, kakšna manj, kvaliteto pa presojujejo na vsake štiri leta volivci.

Oglasil sem se pa tudi zato, ker je veliko debate o črpanju evropskih sredstev. Nekateri zgodbo poznajo na teoretični, drugi pa na zelo praktični ravni, kakšne so naše bistvene vsebinske težave. Bistvene težave so te, da se nam čas izteka in da smo zgodbo vsi skupaj pričakali relativno nepripravljeni, predvsem pa zato, ker je bila ta zgodba nova. Tu ne gre za očitek, del teh stvari, ki nam ne gredo najbolje, pa v letih - velja namreč N plus dva, se pravi, po letu 2013 bomo imeli še dve leti časa, da to zgodbo zaključimo. Ker vodim kohezijski projekt, ki je vreden 25 milijonov evrov, in ker je težav vsak dan zadosti, vam bom povedal samo nekaj najbolj bistvenih. Vse tiste občine, ki se bodo tega lotile, pa če se bodo lotile čez leto ali dve, morajo za tisto obdobje varčevati, ne le danes, ampak že včeraj. Da občina pričaka kohezijski projekt s finančnim minusom, potem je to velika katastrofa. Vse občine in ministrstva, ki se bodo tega lotevala, morajo že danes delati na zemljiščih. Treba je dobiti služnost ali zemljišča odkupiti. Treba je delati na načrtovanju. Tu so marsikdaj zgodbe tudi povsem zgrešene, da so se naročili projekti, vredni od pol milijona do milijon evrov, ki naj bi bili namenjeni pridobitvi za kohezijsko vlogo, potem pa teh projektov v praksi ni možno realizirati in se občine, namesto

da bi delale po rdeči knjigi, kot je bilo prvotno zastavljeno, odločajo za rumeno knjigo in kakšnega pol milijona evrov sredstev je šlo v zaprašen predal. Tudi na ministrstvih je bilo na začetku nekaj napak. Predvsem gre za zgodbo razpisov. Kaj se nam je dogajalo na razpisih - znanja je bilo malo, v Sloveniji smo določili dvorne hiše, ki znajo projektirati, in dvorne hiše, ki pripravljajo razpise. Rezultat pa je seveda za marsikatero občino malo uspeha pa v veliki meri oskubljeni občinski proračuni. Samo popravki neke dokumentacije, ki so lahko končani v uri ali dveh, stanejo občinske proračune pet, deset ali pa več tisoč evrov. Kaj je še pomembno? Da se mora država ta trenutek zavedati, da za koriščenje teh projektov v občinah ni in ne bo zadosti denarja, in razmišljati tudi o rešitvah, ki so pa lahko takšne, da manjkajoča sredstva zagotovi tudi država in se za določeno obdobje lahko vknjiži tudi kot solastnik. Gradimo projekte, ki bodo našim občankam služile 80, 100 let. In ni noben problem, če jih bomo v naslednjih letih tudi odplačali. To so pa tisti konkretni problemi, ki se tičejo črpanja sredstev, in niso v nobeni fazi nič politični. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Poglejte, tukaj smo soočeni s tem, da politika želi nekaj, kar tudi Računsko sodišče ni niti predlagalo niti ne izhaja iz njihovega revizijskega poročila. Računsko sodišče je izdalo mnenje s pridržkom in ni zahtevalo odzivnega poročila. S tem se je precej jasno tudi Računsko sodišče opredelilo do tega zaključnega računa. Tu pa smo priča temu, da politika želi narediti iz tega drugačno zgodbo in na nek način išče v tem nekega demona. In to pomeni, da bo v nasprotju z govorjenjem o spoštovanju stroke in vsega tega, tu politika naredila potezo, ki gre preko vseh teh podlag. In to ni prav. Pa še nekaj. Tu smo bili recimo deležni kritik in napadov negospodarnega ravnanja in ne vem kaj še vse s strani poslanke Brede Pečan, ki pa si je za leto 2006 prislužila negativno mnenje, ko je tako po domače prodajala občinsko premoženje v Izoli. V štirih primerih je prodala nepremično premoženje v skupni višini 659 in še nekaj tisoč tolarjev, to je dva milijona 750 tisoč evrov, ne da bi opravila cenitve. To se pravi, kar tako. In to je pravzaprav tisti rabelj in tisti komentator, ki bi rad mnenju s pridržkom brez odzivnega poročila polemiziral in podtikal in kakorkoli zapletal. Ko smo s strani Socialnih demokratov deležni nekih naukov v smislu pregovorov, je tudi en pregovor pravi, ki pravi: "Počistite ali pometite najprej pred svojim pragom." In jaz

ne izražam tu svojega mnenja, berem poročilo Računskega sodišča za leto 2006 v občini Izola, ko je bila odgovorna oseba gospa Pečanova in volivci so v tej občini tudi svoje povedali in prav je tako.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Pečanova, želite repliko? Izvolite.

BREDA PEČAN: Prvič, gospod podpredsednik, mislim, da bi morali ustaviti svojega kolega, ker najmanj, kar je, ni bila razprava o reviziji poslovanja oziroma razpolaganja z nepremičnim premoženjem v občini Izola, ampak teče razprava o reviziji oziroma o zaključnem računu proračuna države.

Drugo, kar bi povedala v zvezi s tem, kar ste prejle rekli, volivci v Izoli niso presodili na osnovi mojega županovanja, ampak je sodišče presodilo. In vi to dobro veste, gospod Vizjak.

Tretje, kar je, jaz nisem nikogar obtoževala in nisem o nikomer trdila, da je negospodarno ravnal. Jaz sem povedala samo to, da so bili prikazovani prihodki in odhodki in zadolževanje državnega proračuna na drugačen način, kot je to v zakonu o javnih financah zapisano. Se pravi, gospod Vizjak, ni bilo govora o tem, da bi bilo treba proračun spremeniti, ni bilo govora o tem, da je treba zaključni račun proračuna spremeniti, ni bilo govora o tem, da je vlada ravnala negospodarno, bilo je govora o popolnoma drugih stvareh. In tudi to sem poudarila, da je Računsko sodišče izdalo mnenje s pridržkom. Vendar sem uporabila besedico "le". Ker nekatere reči, ki so v tem zaključnem računu in tem proračunu za leto 2007 bi zaslužile kakšno ostrejšo oceno.

Moram pa reči, da tako kot vi sicer nastopate neokusno in ne na mestu, ste tudi sedajle govorili.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. S tem zaključujem razpravo. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 11. točki dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO POROČILA NADZORNEGA ODBORA SKLADA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2007**. Poročilo je v obravnavo zboru predložil nadzorni odbor Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Besedo dajem predstavniku predlagatelja, in sicer Mariji Osvald, predsednici nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Izvolite.

DR. MARIJA OSVALD: Lep pozdrav gospodu predsedujočemu in vsem poslankam in poslancem in vsem prisotnim! Nadzorni odbor Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije je dolžan vsaj enkrat letno poročati Državnemu zboru o svojem delu. Doslej je bilo poročilo že posredovano konec lanskega leta Odboru za kmetijstvo v Državnem zboru in na željo Državnega sveta tudi tem organu. Po sklepu Odbora za kmetijstvo in gozdarstvo so službe sklada poslali pisno pojasnilo in odgovore in vprašanja Odboru za kmetijstvo. Nadzorni odbor je v letu 2007 prioriteto in projektno zasledoval cilje kmetijske politike pri oddaji kmetijskih zemljišč v zakup ter prodaji in nakupu zemljišč po upraviteljstvih. Obnašali smo se kot dobri gospodarji in upoštevali priporočila o sejninah. Sejnine sveta in nadzornega odbora so znašale 100 oziroma 140 evrov neto na sejo, medtem ko smo vsa projektna dela opravili volontersko. Za razliko od visokih sejin v podjetjih v državni lasti so naše sejnine le simbolične.

Po podatkih računalniške aplikacije, ki omogoča poizvedbo po površinah kmetijskih zemljišč v upravljanju sklada, na katerih so vrisane grafične enote rabe kmetijskih zemljišč, smo ugotovili, da nekaj več kot 11 tisoč hektarjev površin v upravljanju sklada ni bilo oddanih v zakup. S projektnim pristopom in večkratno obravnavo problematike prostih površin je nadzorni odbor dosegel, da se je naloga odpravljanja prostih površin uvrstila med prednostne naloge sklada. Tako so nadzorni odbori in službe sklada po posameznih upraviteljstvih in parcelah obravnavali posameznike v vpisanih gerki, ki so obdelovali zemljišča v lasti Republike Slovenije, za njih prejeli subvencije, s skladom za ta zemljišča pa niso imeli sklenjenih zakupnih pogodb. Ob koncu leta 2007 je skupna površina v zakup neodanih površin z vpisanimi gerki znašala še 3400 hektarjev. Nadzorni odbor je spremljal informacijo odprodaje parcel na levem delu reke Dragonje s strani občine Buje. Vodstvo sklada je delovalo v skladu s pravnim mnenjem svojega pravnega zastopnika, vse svoje aktivnosti pa je potem usklajevalo z ustreznimi organi, med drugim tudi z Državnim pravobranilstvom in Ministrstvom za zunanje zadeve. Glede poziva Računskega sodišča o razporeditvi presežkov prihodkov nad odhodki je sklad vladi posredoval tudi predlog avtentične razlage petega odstavka 10. člena Zakona o skladu. Vlada je razporedila del sredstev iz presežka prihodkov nad odhodki za poplačilo odškodnin na podlagi 72. člena ZDena del pa za namene financiranja načrtovanih ukrepov na podlagi sprejetih programov. Služba notranje revizije sklada in neodvisna revizijska služba sta ugotovili, da sklad še ni vzpostavil

začetnih evidenc osnovnih sredstev, le-te pa tudi niso usklajene v stanju v naravi.

Ugotavljamo tudi, da so v registru osnovnih sredstev nepremičnine nekajkrat podcenjene, zato je bilo priporočeno, da se vzpostavi nadzor oziroma se onemogoči prodaja osnovnih sredstev pod knjigovodsko vrednostjo in se pri prodaji upošteva ocenjena tržna vrednost. Priporočeno je bilo tudi, da se agromelioracijska dela na področju kmetijskih zemljišč v zakupu lahko izvajajo le v primeru, ko le-ta povečuje vrednost zemljišč. Na področju gozdarskega sektorja je v letu 2007 na priporočilo našega odbora in svojega plana dela služba notranje revizije sklada pristopila k učinkovitejšemu izvajanju nadzora gozdarskega sektorja in predlagala priporočila za odpravo pomanjkljivosti. Kontrola gozdarskega sektorja, spremljanje metodologij za vrednostno določitev koncesijskih dajatev in predlogi za odvzem koncesij so zaradi pomanjkanja kadrov v gozdarskem sektorju s strani nadzornega odbora težko preverljivi. Zaradi kadrovske šibkega gozdarskega sektorja na skladu opravlja pretežni del nalog Zavod za gozdove Slovenije. Donosi iz koncesijske dejavnosti, ki po sedanji metodologiji predstavljajo za sklad prihodke, so se v zadnjih treh letih po kubičnem metru povečali. V letu 2007 pa predstavljajo težave povečani stroški dela, slaba sortimentacija, manjša količina poseka in zmanjšan obseg gozdov zaradi vračil v skladu z ZDenom. Sklad ima težave pri nakupih nepremičnin zaradi precenjenosti le-teh na trgu. V primerjavi s cenitvami so nepremičnine v ponudbah včasih nekajkrat precenjene. V teh primerih se sklad za nakupe ne prijavlja, da ne bi na ta način prispeval k preračunljivemu dvigovanju cen nepremičnin. Težave se pojavljajo tudi na obmejnih območjih in območjih zapuščene kmetijske dejavnosti.

Zato ponovno predlagamo Odboru za kmetijstvo in gozdarstvo Državnega zbora, da prouči možnost .../Znak za konec razprave./... Splošna ugotovitev nadzornega odbora je, da so obstoječi predpisi v nekaterih delih zastareli, pomanjkljivi, neučinkoviti. Zato opozarjamo pristojne organe na pomanjkljivost obstoječe zakonodaje in na posledice le te v delu, kjer so predpisi neustrezni za doseganje večje učinkovitosti pri načrtovanju kmetijske politike in ekonomskih učinkov, kar naj bi predstavljala poslanstvo sklada. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Poročilo je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo in pripravil predlog sklepa. Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Francu Bogoviču za predstavitev poročila odbora. Prosim.

FRANC BOGOVIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Lep pozdrav, spoštovana predsednica nadzornega odbora, spoštovani direktor, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi! 10. 12. smo na odboru podrobno pregledali in se seznanili s poročilom nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč. Na srečo je na odboru več časa za obrazložitev, tako da smo po obširni obrazložitvi, ki je bila podana s strani predsednice nadzornega odbora, odgovornih na samem skladu in tudi s predstavniki ministrstva, ugotovili, da je bilo leto, ki je za nami, v skladu leto, ko se je na marsikaterem področju postorilo kaj dobrega. Zato smo tudi potem ocenili, da je delo bilo dobro, da je tukaj nadzorni odbor zagotovo tudi opravil svoje pomembno delo.

V nadaljevanju se je odprla široka debata med samimi člani odbora in v tem delu so se poleg teh dobrih strani, ki so predvsem na področju kmetijskih površin, izpostavile tudi nekatere pomanjkljivosti. Naj tiste, ki so v poročilu, tudi izpostavim. Na eni strani gre za oceno, da je v gozdarskem delu treba še marsikaj postoriti. Podobnega mnenja je tudi predsednica nadzornega odbora, ki pravi, da bodo v bodoče posvetili temu področju več pozornosti. Prav tako je bilo izpostavljeno področje prenosa stavbnih zemljišč na občine, kjer je s spremembo zakona o skladih to določilo bilo spremenjeno. In tudi priporočila gredo v sklepu v to smer, da se ta sprememba zakona o skladih, ki odseva to pravico vračanja stavbnih zemljišč občinam, ki so bila takšna že vse do leta 2000, popravi, se pravi, da se z novelo zakona o skladih to popravi. Prav tako smo ugotovili, da gre predvsem za izčrpavanje podeželja v tem delu, da se koristijo ceste na podeželju, da pa se sedaj preko družbe za svetovanje in upravljanje razpolaga s stavbnimi zemljišči. Na drugi strani pa se tudi ne dobiva dela dajatev iz koncesnin v občinske proračune. Potem gredo tudi na koncu v to smer predlagani sklepi in s tem so se strinjali tudi predstavniki Ministrstva za kmetijstvo.

Še enkrat se morda vrnem na področje gozdov, kjer je bila postavljena cela vrsta vprašanj, na koncu tudi vprašanja s strani enega od članov, gospoda Bukovnika, pa tudi v pisni obliki, na kar smo konec leta tudi prejeli pisne odgovore s strani sklada. V tem delu je šla razprava v to smer, da je dejansko zelo otežen nadzor nad temi, ki upravljajo s temi gozdovi. Tu je bila tudi izrečena beseda, da gre na nek način za tajkunizacijo državnih gozdov in da je gospodarjenje pri nas bistveno slabše, kot je v katerih drugih deželah, ali pa tudi na področju tistih gozdov, katerih lastnik je Rimskokatoliška cerkev. V tem delu je tudi priporočilo, da bi

se poskušalo v bodoče uvesti čim več licitacij, da bi dejansko prišli do primerljivih cen. Prav tako pa je bilo potem v nadaljevanju tudi izraženo, da bo treba kaj več postoriti na področju zaustavitve zaraščanja kmetijskih površin, da je treba čim prej priti do končnih spoznanj, koliko zemljišč rabimo za enega od primarnih namenov sklada, za zaključek denacionalizacije, da se mogoče kaj več naredi, da pridemo do tega podatka. Prav tako pa je bilo tudi izpostavljeno, da bi bilo potrebno funkcijo sklada spraviti tudi v funkcijo tistega upravljavca kmetijskih gozdnih površin, ki bi lahko omogočil tudi funkcijo zemljiške politike v kmetijstvu, kjer imamo mnogokrat kmetije, ki so majhne in bi lahko tudi s pomočjo sklada bile večje.

Sprejeli smo sklep, da to poročilo uvrstimo na dnevni red Državnega zbora. Prav tako pa imate v ozadju dva sklepa, ki ju podpiramo, se pravi, da bi spremenili z zakonom novelo o javnih skladih ter tudi Zakonu o varstvu okolja, ki daje to možnost delitve koncesij in pa vračila teh stavbnih zemljišč občinam.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Stališče vlade bo predstavila državna sekretarka mag. Sonja Bukovec. Gospa Bukovec, izvolite h govornici.

MAG. SONJA BUKOVEC: Hvala za besedo. Gospodje poslanci, gospe poslanke, pozdravljeni tudi v mojem imenu! Na ministrstvu smo tudi skrbno pregledali poročilo Sklada kmetijskih zemljišč. Priporočila nadzornega odbora bomo v nadaljevanju v tem letu tudi spremljali. Zavedamo se, da je potrebno pristopiti oziroma smo že pristopili k pripravi spremembi Zakona o skladu kmetijskih zemljišč. Načrtujemo, da bo Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč spremenjen, pripravljen in poslan na vlado v juniju mesecu, tako da boste lahko v jeseni o spremembah že odločali v parlamentu. Vsebinske spremembe tega zakona naj bi se nanašale predvsem na naslednje: določiti je treba način in postopek za delitev koncesnina iz državnih gozdov med skladom in občinami; zagotoviti je treba zakonsko možnost, da je opravljanje presežkov prihodkov nad odhodki sklada v pristojnosti Vlade Republike Slovenije oziroma, da se namen in višina uporabe ustvarjenega presežka določi v okviru finančnega načrta in programa sklada, ki ga za vsako leto posebej potrdi Vlada Republike Slovenije. Na ta način bi prihodki sklada tudi omogočali cilj njegove dejavnosti. Nadalje je treba za boljše delovanje sklada tudi spremeniti oziroma omogočiti opisovanje lastništva v zemljiško knjigo na podlagi zakona samega. V tej točki se predvideva, da bi vpisovanje lastninske pravice

Republike Slovenije na podlagi zakona postopke bistveno poenostavilo oziroma jih pospešilo. Sedaj veljaven zakon namreč zahteva podpis pogodbe oziroma ustrezno zemljiškoknjizne lastnine. V istem zakonu bi bil lahko zapisan enak princip, ko gre za prenose iz sklada na občino po drugih predpisih: Zakon o javnih skladih, Zakon o ponovni vzpostavitvi agrarne skupnosti, Zakon o skladu. V teh primerih je pogodba o prenosu v tem trenutku nujna zaradi vpisa lastninske pravice v zemljiško knjigo ne glede na to, da so v Republiki Sloveniji občine postale lastnice že na podlagi zakona. Predlog za to spremembo zakona je bil zapisan tudi v odzivnem poročilu Računskega sodišča in se bo k temu pristopilo.

4. točka, ki je pomembna za boljše delovanje sklada in je tudi dokončanje prenosa stavbnih zemljišč na občine po kriteriju prvotnega 57. člena Zakona o javnih skladih, v tem delu se predlaga, da se pri prenosih stavbnih zemljišč ponovno vključi kriterij, ki je že veljal v prvotnem 57. členu Zakona o javnih skladih. Tega je nadomestil v juliju 2008 sprejet Zakon o javnih skladih, to je 55. člen, ki pa je obseg stavbnih zemljišč, ki jih mora država prenesti na občine, skrčil. V spremembah zakona naj bi se tudi natančneje definirala javni interes, in sicer s to zakonsko rešitvijo bi lahko omogočili tudi neodplačne prenose dodatnih stavbnih zemljišč na občine, sklepanje neodplačnih pogodb o stavbnih pravicah in tudi sklepanje brezplačnih služnosti in soglasij v korist občin v primerih, ko se zasleduje javni interes, na primer za namen gradnje javne infrastrukture, objektov za potrebe zdravstva, šolstva in podobno. Takšno zakonsko rešitev sicer že nakazuje v letu 2007 sprejeti Zakon o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin. To je 23. člen tega zakona, ki pa je premalo precizen pri opredelitvi pojma javnega interesa.

Menimo, da bomo s spremembami, ki se na ministrstvu že pripravljajo in, kot rečeno, bodo posredovane spremembe zakona vladi predvidoma v juniju, da bomo s temi spremembami tudi omogočili in nekaj tistih kritičnih točk, ki so bile navedene tudi v poročilu nadzornega odbora, izboljšali. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Franc Bogovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

FRANC BOGOVIČError! Bookmark not defined.: Sklad kmetijskih zemljišč je bil ustanovljen z namenom upravljanja in razpolaganja s kmetijskimi zemljišči

in gozdovi v lasti Republike Slovenije. Osnovno načelo in osnovno vodilo je bilo, da naj posluje kot dober gospodar, da vodi promet s temi kmetijskimi zemljišči, daje zemljišča v zakup, hkrati pa je bilo tudi v preteklosti podeljena koncesija za gozdove. Gre torej za pomembno nalogo. Vsem nam je poznana naloga sklada tudi kar se tiče odkupov, prodaje, menjave kmetijskih zemljišč, ki ležijo znotraj državnih kompleksov in s tem zagotavljajo smotrno zaokroževanje površin in izboljšanje posestne strukture kmetijskih zemljišč. V skladu s predpisi o denacionalizaciji pa je sklad tudi zavezanec za vračilo kmetijskih zemljišč in gozdov oziroma nadomestnih zemljišč prejšnjim lastnikom. Iz tega vidimo, da gre za zelo kompleksno, zahtevno nalogo. Konec koncev tudi to, da je v upravljanju sklada kar desetina površin slovenskega, osmina približno, to predstavlja 220.000 hektarjev gozdov in pa tistih 50, 60.000 hektarjev kmetijskih površin. Gre za zelo zahtevno in odgovorno nalogo.

Ocenjujemo, da je bilo v skladu z delom dosežen napredek. Ocenjujemo pa tudi, da bi bilo treba na nekaterih segmentih še marsikaj postoriti. Ocena je tudi, da sklad premalo izvaja nalogo in funkcijo spodbujanja regionalnega razvoja. Vemo, da pokrajin nimamo, da jih najbrž še kakšno leto ne bomo imeli, da pa so ta zemljišča širom po Sloveniji, zato bi bilo prav, da bi se ta funkcija bolj uresničevala in tudi priložnost in nuja bo najbrž, da to v bodoče izvršujemo prek občin. V tem delu mislim, da je treba tudi še kaj postoriti. Zato so tudi potrebne določene zakonske spremembe in ta poziv k spremembam je sprejel tudi Odbor za kmetijstvo v danes predlaganih sklepih, kjer Državni zbor Vladi predlaga, da nemudoma pripravi novelo zakona o javnih skladih in da uskladi koncesijski akt o podelitvi koncesije državnih gozdov z zakonom o varstvu okolja.

V Poslanski skupini SLS bomo predlagana sklepa podprli, saj gre v prvem sklepu za prenos nepremičnin na občine, v drugem pa, da pripada del plačila za koncesije tudi občinam.

Eno od področij, za katerega mislimo, da bi se ga bilo potrebno organizirano lotiti, je tudi področje zaraščanja kmetijskih zemljišč. Tu bi bilo najbrž potrebno izvesti več agrotehničnih in drugih ukrepov, ki bi šli v to smer, da se nam tudi ta zemljišča ne zaraščajo in da bi bilo čim več kmetijskih površin tudi v bodoče. Ocenjujemo tudi, da se je v zadnjih letih oziroma v tem času premalo naredilo tudi na tem delu, da bi sklad uporabili kot orodje, da bi se dejansko zaokroževale slovenske kmetije. V Sloveniji imamo zelo drobno zemljiško posest, razpršeno in v zadnjih letih lahko vidimo, da je na marsikateri kmetiji tudi s pomočjo uspešnega kandidiranja za evropska sredstva uspel nek tehnološki

preboj, tudi povečevanje kmetij. Mislim, da bi bilo treba v tem delu, kjer je le možno, tudi s pomočjo sklada to politiko slediti in iti v to smer. Ponekod se nam danes dogajajo celo nasprotni stvari, da kmetije, ki so se opremile, povečale proizvodnjo, izgubljajo to svoje kmetijsko zemljišče na račun spremembe namembnosti zemljišč, kjer se predvsem v ravninskih delih veliko površin tudi pozida. Tu mislimo, da bi bilo treba te zadeve dobro slediti in tu je priložnost, da se v okviru sklada še kaj postori.

Podobno ocenjujemo, da bi, ne vem, 50 do 100 hektarov gozdov zelo veliko pomenilo določeni hribovski visokogorski kmetiji, ki bi ohranila poseljenost na teh območjih, da pa bi koncesionarjem, ki imajo ta zemljišča, bistveno manj manjkalo, marsikateri kmetiji, družini pa omogočilo obstoj in tudi poseljenost Slovenije tudi v hribovskem območju. Na tem področju mislimo, da bi se dalo kaj več postoriti. Ne dajemo te kritike samo skladu, ampak mislim, da smo vsi skupaj tu prisotni, tako sklad, vlada, parlament, tisti, ki smo odgovorni, da na tem področju kaj storimo in tudi pomagamo, da se na demografsko ogroženih območjih ta negativen trend ne nadaljuje.

Zelo problematično je tudi uveljavljanje predkupnih pravic pri nakupu kmetijskih zemljišč. Po meni znanih podatkih se menda v zadnjih letih kar okrog 60% kmetijskih površin proda oziroma podari z darilnimi pogodbami. To je izigravanje zakonodaje. Na takšen način se povsem poruši ta vrstni red, pri katerem bi imeli kmetje prednost, Sklad tako pride kasneje na vrsto, vendar pa mislimo, da so to zelo pomembni razlogi, zaradi česar bi bilo nujno potrebno, da bi v te poslanske klopi čim prej prišel tudi spremenjen zakon o kmetijskih zemljiščih, ki ga, žal, nisem opazil v letošnjem programu Vlade in parlamenta.

Posebno področje, ki ga želim na tem mestu še enkrat izpostaviti, je področje gozdarstva. Na samem odboru, moram reči, da sem bil kar malce presenečen, da so nekateri poslanci že takrat prišli zelo dobro pripravljene, tudi s številnimi ustnimi, pisnimi vprašanji in opozorili na nek segment, ki mislim, da je segment, ki mu bo treba kar takoj, posvetiti veliko pozornost. Že tam so bile izrečene težke besede o tajkunizaciji gozdov. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo se tudi po seji na tem odboru dali na tem področju še malo bolj podučiti in prišli do podobnih zaključkov, da se z gozdovi, ki so v upravljanju sklada, se pravi z državnimi gozdovi, ne gospodari najbolje in da je na tem področju mogoče še priložnost za precej več prihodka v sklad in izvajanje politike, ki jo je sklad dolžan opravljati. Že primerjave, ki so bile izrečene na samem

odboru, o, ne vem, 5-krat nižjem izplenu iz naših gozdov, kot ga imajo Avstrijci, nekajkrat nižjem izplenu, kot ga uspe iz svoje lastnine iztržiti Rimskokatoliška cerkev, so nam dale dosti misliti. In kot sem že dejal, smo se dali še tukaj malce podučiti in priti do nekih podatkov. Nekaj podatkov je znotraj samega poročila, sicer na različnih straneh, vendar ko spraviš to zadevo v neko tabelo in prek preračunov prideš do zelo zanimivih zaključkov.

V lanskem letu oziroma v letu 2007, o katerem govorimo, je bilo v slovenskih gozdovih v državni lasti posekanega, kot vidimo v poročilu, milijon 81 tisoč kubičnih metrov lesa in realizacija iz teh gozdov za sklad je bila 6 milijonov evrov, kar pomeni 5,6 evrov na kubični meter lesa, ki se je posekal iz državnih gozdov. Ko smo poskušali ugotoviti princip, kako prideš do te koncesijske dajatve, vidimo, da se zadeva začne z vrednostjo lesa na kamionski cesti, ki jo določijo in o kateri poročajo koncesionarji, ne nekdo, ki bi njih nadziral, ampak koncesionarji. In iz tega prihodka vidimo, da je v lanskem letu bila ta vrednost nekje dobrih 40 milijonov evrov, kar pomeni, da je bil kubični meter tega lesa na cesti približno 38 evrov po kubičnem metru. Tisti, ki smo tudi lastniki gozdov, vemo, da se je v letu 2007, verjetno, kdor je s svojim lesom gospodaril, ga je drugače prodal in ga je dražje povprečno prodal, kajti tukaj nekje približno je bila cena drv v tistem letu. Od te cene se koncesionarjem odštejejo še stroški poseka, spravila in drugih ostalih stroškov. Vse skupaj to pride kar 25,7 evrov, tako da je les na panju ocenjen 12 evrov, od tega se odštejejo še vlaganja v gojenje, vlake ceste, kar se zopet odšteje še nadaljnjih 6,9 evrov in pridemo do končne številke, to je 5,6 evrov na kubični meter tega lesa. Iz tega milijona kubikov je po nekih ocenah možno kar marsikakšen evro več po kubiku dobiti in zelo enostavna matematika, vsak evro je en milijon, vsak evro bi bil en milijon. Številna opozorila, ki so prihajala, so šla v to smer, da je treba na tem področju nekaj nujno postoriti. Predlagamo tudi rešitev, ki mislim, da gre v to smer, da ne bo več hektar kvalitetnih gozdov, kar so državni gozdovi, strnjeni gozdovi v bodoče v koncesionarjevih rokah samo za povprečno 27 evrov na hektar na leto, ampak da se na tem nekaj postori. Mislim, da ta država že danes plačuje službo v okviru Zavoda za gozdove, kjer je 700 zaposlenih strokovnjakov, ki so deležni številnih pohval, kar se tiče gospodarjenja s slovenskimi gozdovi, da imamo gozdove v dobrem stanju. Žal pa imajo ti gozdarji tudi v državnih gozdovih samo to pravico, da na koncu vidijo, kaj je v gozdu, kako bi se s tem gozdom gospodarilo, dajo neke ukrepe. Kar se tiče poseka in kontrole poseka, kvalitete, se pa ta zadeva za

njih konča takrat, ko s kladivom udarijo po drevesu in ožigosajo ta les, ki gre potem v sečno.

Pozdravljam to, kar je predsednica nadzornega odbora dejala, da je to področje, ki je potrebno številnih nadzorov. Želim, da čimprej dobimo tudi ta zaključek, ki ga še nismo dobili, da vidimo, kako je bilo v nadaljevanju. Mislim pa, da je to neko področje, kjer bi tudi v Sloveniji s skrbnim gospodarjenjem državnega premoženja lahko tudi več dobili v državno blagajno, istočasno pa tudi s tem denarjem več postorili na podeželju, več postorili pri zemljiških ukrepih in s tem tudi področje kmetijstva, kmetovanja v tem delu izboljšali.

Zanima me današnja razprava in apeli, ki bodo šli s tega mesta. Upam, da se bo to področje uredilo, ker mislim, da je po tem, ko se je področje kmetijstva do neke mere uredilo, se pravi, kmetijskih površin uredilo, da je nujno potrebno temeljitega pregleda in pa tudi temeljitega posega v področje gozdarstva, ne da bi za to potrebovali kakšnega novega gozdarja. Teh 700 gozdarjev je zelo pripravljenih to delo narediti in bo njihovo strokovno delo mogoče bolje ovrednoteno, kot je danes ovrednoteno delo tiste, ki s tem lesom gospodarijo pa prodajajo les hčerinskim podjetjem, kjer se ta les predela in ta cena potem prihaja k tistim, ki s tem gospodarijo. To so hude besede, mislim pa, da tisti, ki živimo na podeželju, se s tem srečujemo dnevno in je prav, da se o tem spregovori tudi v parlamentu.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Mag. Borut Sajovic bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Vsem skupaj prijazen pozdrav! Pozdrav prvi nadzornici sklada, direktorju, pomočniku in državni sekretarki, predstavnicami ministrstva, in vsem vam! Govorimo o izredno pomembni temi in sem vesel, da smo na Odboru za kmetijstvo zadevo zastavili in zakuhali tako, kot smo jo, predvsem zato, ker iz tega lahko vsi skupaj potegnemo številne pozitivne zaključke in sporočila. Predvsem pa, ker vidim, da bo to eden od odborov, kjer bo najmanj ideoloških razhajanj in največ iskanja konstruktivnih ter strokovnih rešitev.

Dejstva so zelo preprosta. Zakon o skladu je bil sprejet že davno nazaj, v časih, ki so bili nekoliko drugačni. Zdaj je treba je prisluhniti izzivom sodobnega časa. Stanje na skladu se zagotovo izboljšuje in napreduje. Tudi nadzorni odbor je usmeril v večini svojega poročila pozornost na prave teme. Med njimi izpostavljam predvsem tisto, da se začne tudi

na terenu izvajati kontrola, kako so zemljišča, ki so v državni lasti, v resnici obdelana. In si želim tega, da bi bilo tako, kot bom v nadaljevanju povedal za gozdove, da so gozdovi sklada najboljše in najbolj urejeni gozdovi. Je pa druga zgodba glede tega, kakšen je izkupiček in izplen za državo iz te zgodbe. Nadzorni odbor je bil na drugih področjih korekten, da pa je mogoče tako tudi zato, ker v nadzornem odboru ni nobenega gozdarja, v svetu sklada pa en sam, in je temu področju zagotovo nenamerno namenil premalo pozornosti in da bo v naslednjih mesecih in letih temu področju tudi na podlagi razprave, ki je bila na odboru, in današnje, namenil več pozornosti. In treba je spremeniti zakonodajo na številnih od teh področij. Moram reči, da smo se vmes sestali z gospo državno sekretarko, ministrom, tudi direktorjem direktorata, in zadeve ter razmisleki gredo v pravo smer. In bomo zagotovo poiskali rešitve, ki bodo dobre za državo, pokrajino, občine in ne nazadnje za vse naše državljanke in državljane. Ena bistvenih zadev se mi zdi tudi, da na eni strani nalagamo skladu, da ustvari čim več prihodkov, čim več dohodka, ga zavezujemo h gospodarjenju, ko pa ta presežek sredstev ustvari, mu jih pa z veseljem vzamemo in jih damo v eno skupno nepregledno vrečo, ki se imenuje državni proračun. Sklad mora imeti naprej tudi možnost razpolaganja s temi sredstvi in konkretnega strateškega gospodarjenja, kakšno pa naj bo, k temu ga bomo pa zavezali v Državnem zboru. Tudi kar se tiče pripravljenosti sodelovanja z lokalnimi skupnostmi, pripravljenost za pogovor in dogovor moram oceniti pozitivno, se usedemo in se skušamo dogovoriti in v okviru zakonodaje poiskati maksimalne rešitve.

Tista zadeva, na katero smo pa posebej opozorili na odboru in je bila vroča tema in je še danes, pa je bilo gozdarstvo. O tem pa v nadaljevanju nekaj več. V Sloveniji je 224.000 hektarjev gospodarskih gozdov, s katerimi gospodari država, za njen račun in pa v njenem imenu Sklad kmetijskih gozdov. Je pa tudi treba opozoriti tu na prvi problem. Imamo pa nekaj tako imenovanih še prostih gozdov, za katere po malomarnosti pravne države lastništvo še ni dorečeno v celoti. Ena od nalog države in sklada bo, da ta zemljišča vknjižimo na pravega lastnika, na državo, da se tudi tam razpišejo koncesije in da se z njimi gospodari. Začutiti je bilo, da se javnogospodarska služba, deloma upravičeno, deloma pa neupravičeno, tudi izogiba aktivnih posegov v te gozdove, ki samo na papirju nimajo pravega lastnika, dejansko pa so to gozdovi, ki bodo na tak ali drugačen način pripadli naši državi.

Letno posekamo en milijon kubičnih metrov in iz tega so že prve konkretne ugotovitve, Slovenija je bogata z gozdovi,

prirastek se nam iz leta v leto povečuje in Slovenci ne posekamo tistega, kar bi lahko posekali. Eden od ciljev, s katerim razmišljamo v Liberalni demokraciji Slovenije, je, da je ta poseg, zagotovo tudi izkupiček, treba povečati, pa zaradi tega stanje v okolju ne bo na noben način prizadeto. Dobro gospodarjenje v teh državnih gozdovih sem že omenil. Potem je treba poudariti, da pričakujemo, da bodo te proste površine čim prej na razpisu. Ponovil bom misel mojega predgovornika, en evro več za kubični meter pomeni en milijon prihodka več v državni proračun ali pa kam drugam, kar je pomembna številka. Imamo pa veliko težavo, veliko dilemo, kako je organizirana gozdarska služba v Sloveniji. Zato me mogoče preseneča, da z nami ni predstavnika oziroma direktorja Direktorata za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, ki je v tej državi primarno zadolžen za ureditev tega področja in bi bil tudi tisti prvi, ki bi nam moral ponuditi konkretne dogovore, kakšni so cilji, vizije in zakaj je stanje tako, kot je. Zaznali smo veliko težavo in dilemo, da imamo v tej državi dve gozdarski službi. Eno, ki jo ima Zavod za gozdove Republike Slovenije, in na nek način po sili razmer vzpostavljamo vzporedno službo tudi na Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov. Za to seveda ni zagotovo čisto nobene potrebe. Pa tudi časi, ki nas silijo k racionalizaciji, zahtevajo ta razmislek. Kakšna so dejstva? V Sloveniji imamo okoli 700 gozdarjev, ki so vsak dan na terenu. Tiste zadeve, ki se tičejo gozdarske službe, mora v celoti prevzeti javna gozdarska služba, za temi rešitvami stati in tudi odgovarjati. Moram pa reči, da sem na eni strani pristaš javne gozdarske službe, na drugi strani pa tudi kritik. Gospe in gospodje, ki tam delajo, imajo še nekaj rezerve, da lahko pokrijejo v tej državi nekaj pomembnih področij. Eno je tisto, kar se tiče naravovarstvenega nadzorništva, drugo je prevzem določenih nalog za državo in sklad, pa mogoče še kakšno malenkost. In temu so kadrovske, tehnične in strokovne zagotovo kos. Eden od bistvenih poudarkov bi bil, da izkoristimo javnogozdarsko službo, ki jo imamo v celoti. Potem je tudi nekaj nerešenih zadev, zaradi katerih so stalni pritiski lokalnih skupnosti in zahteva po izplačilu rente, po popravilu gozdnih in drugih cest, ki so v to vključene. To je zagotovo na mestu in prav je, da razmišljamo, da se 30% od te koncesnine, ki je ustvarjena na področju in območju lokalnih skupnosti, nameni nazaj, predvsem za nego v gozdovih, potem pa tudi za ceste, ter da Slovenci po takih zimah, kot je ta, nehamo tarnati, kaj je vse zima na cestah povzročila. Dajmo roko na srce, ta zima je uničila predvsem tiste ceste, ki so bile že prej katastrofalno slabe. Zavedati se moramo, da z vozovi in mini traktorji lesa ne bomo več vozili. V tej

državi je treba graditi ceste, ki vzdržijo 8-tonski osni pritisk, mostovi pa 30 ton, in potem bo stanje na tem področju tudi boljše. Za to tudi v lokalnih skupnostih kot v državi rabimo sredstva in denar.

Mogoče je izgledalo po tej razpravi na odboru, da so gozdna gospodarstva slabi gospodarji, in smo bili do njih, mogoče tudi jaz osebno, samo na delčku tega segmenta relativno kritični. Na podlagi številnih pogovorov in razgovorov se je pokazalo, da gozdna gospodarstva izkoriščajo tista pravila, kot smo jim jih mi postavili, in je to naša odgovornost. So pa dobri gospodarji in se trudijo v okviru svojih moči. In vesel sem bil tudi izjave njihovega sindikata, kjer so delavci zapisali - zaposlenih imajo okrog tisoč delavcev -, da so s stanjem v teh podjetjih zadovoljni. To je v tem času, ko nas vsi kritizirajo, pljujejo in iščejo druge rešitve, pomemben podatek, da je vsaj na nekem segmentu zadeva rešena tako, da so delavci zadovoljni. Tudi to smo preverili, da večino del v teh koncesionarskih gozdovih opravljajo podizvajalci. Tu se je pokazalo, da ni res, da je razmerje tam nekje, kot ga velevajo pravila, 70:30, ter da ti koncesionarji izkoriščajo lokalno delovno silo, kar je v redu in dobro. Treba je pa paziti na to, da bodo solidno opremljeni, ter predvsem na varnost pri delu. Opozorili so nas tudi na določene nesmisle, predvsem da je marsikdaj zapora cest, pa vsa procedura, ki jo zahtevamo, nekajkrat več vredna kot pa izkupiček od lesa. S tem, da imajo koncesionarji v lasti tudi predelovalno industrijo in žage, ni čisto nič narobe. Povsem nasprotno. Eden glavnih očitkov slovenskemu gozdarstvu je, da večino lesa izvozimo v Avstrijo, Italijo in sosednje države, pri tem pa imamo ves "plus" od tega, pod narekovaji, cinično, uničene domače ceste. Pokazalo se je, da je resnih lesnopredelovalnih obratov v tej državi samo še peščica. Če dobimo naročilo, naj v Kopru z žaganim lesom, prva faza predelave, napolnimo kontejnersko ladjo, tega nismo v stanju narediti. Je pa treba določati pravila, po kakšni ceni in oceni ti predelovalci pridejo do lesa, da se razmerja na trgu ne rušijo, da spoštujemo pravila konkurence. Veliko je bilo govora tudi o tem, ali je les označen ali ne. Večina ga je, so določene manjše pomanjkljivosti in cilj je, da se to zagotovo odpravi. Kritika je bila tudi na račun merjenja količin. Ugotovili smo, da so količine zmerjene korektno, pošteno, da pa je nekaj rezerve in prostega hoda pri določanju klas in pa kvalitete tega lesa. Pomemben očitek je bil tudi na javne dražbe. Na eni strani seveda javne dražbe podpiramo, in prav je tako, na drugi strani pa vidimo, da to, kar se gremo o javni dražbi, recimo sedaj v Slovenj Gradcu na letališču, da

gre tam za nadstandardne butične kose lesa, da pa tisoče kubikov, recimo smrekovine ali pa listavcev, ki so za predelavo in pa drva, tako prodajati seveda nima nobenega smisla, ker nas bodo postopki stali več, kot je pa rezultat.

Naslednja zanimiva misel. Slovenci moramo združiti moči. Leta 2016 bodo padle koncesije. Jaz si želim, da takrat tudi s slovenskimi gozdovi gospodarji slovenski kmet, delavec in pa slovenska podjetja. Podjetja so se v zadnjih letih tehnično kar modernizirala. Postajajo primerljiva sosedom. Naša naloga je tudi, da razmislimo o tako imenovanih plavajočih koncesijah, da koncesionarji ne bodo stalno na prepihu, da tisti, ki ve, da če dela dobro, kvalitetno in pošteno, bo to koncesijo imel tudi v bodočnosti.

Zato ob koncu recimo ponovno podpiramo tista dva sklepa, ki sta bila sprejeta na odboru. Gresta v pravo smer. Lahko bi predlagali tudi dodatno sporočilo Vladi, da spremeni koncesijski akt o podelitvi koncesij v državnih gozdovih, tako da bo izračun rente temeljil na tržnih temeljih ob hkratnem učinkovitem nadzoru in pa preglednosti poslovanja. Jaz sem prepričan, da bo poročilo za leto 2009 boljše. Želel bi si, preden nadzorni odbor zapusti svojo funkcijo, da nam na odbor posreduje neko preliminarno poročilo, ki bi v grobih ocenilo, kaj se je na tem področju dogajalo v letu 2008, da bodo spremembe napovedane zakonodaje in pa predlagani zakoni čimbolj sodobni, ažurni in bodo vse te pomanjkljivosti vključili.

Prouči naj se možnost, da se prenese upravljanje državnih gozdov na Javno gozdarsko službo. Kaj še o Javni gozdarski službi? Javna gozdarska služba, mogoče boste presenečeni, nas na leto stane 25 milijonov evrov, izkupiček iz državnih gozdov pa je nekje med 5, 6 milijoni evrov. V času Marije Terezije, opevanega ali kritiziranega maršala je bil vedno patent, da javna gozdarska služba iz gozdov, ki so v državni skupni lasti, zagotovo ustvari toliko, da sebe pokrije. Danes pa nam seveda do tega še veliko, veliko manjka. In to je ena velika rezerva, ki jo je treba podpreti.

Povedal sem, da je treba nadaljevati z urejanjem lastništva še številnih manjših parcel, ki za državo niso tako zanimive. Urediti je treba delo s podizvajalci. Še enkrat poudarek, prodaja gozdnih lesenih sortimentov za lastno predelavo, treba je urediti strukturo in predvsem višino priznanih stroškov za opravljanje gozdnih del. Izvajanje licitacij tam, kjer je to smiselno in prinaša koristi. Ugotavljanje tržne cene lesa in zagotavljanje učinkovitega nadzora nad izvajanjem koncesije, med drugim tudi označevanju, sledenju kvaliteti gozdnih sortimentov, na koncu pa prevzem in pa poročilo o opravljenih delih in biti

pozoren tudi na preglednost poslovanja tam, kjer gospodarska podjetja izvajajo dela, ki niso predmet podeljevanja koncesij.

Zagotovo čaka precej dela in rešitev tudi vodstvo Direktorata za gozdove, ki bi ga stanje na tem področju že po defoltu in pa po zakonskih nalogah moralo malo bolj skrbeti. Kaj je pomembna naloga Direktorata? Da spremlja stanje in pripravlja sistemske rešitve na področju gozdarstva, gozdnega drevesničarstva in pa osemenarstva in da budno spremlja trg gozdnih dobrin, kar se ta trenutek ne dogaja.

Naj bo toliko za ta trenutek dovolj. Vsem skupaj hvala za pozornost. Mislím, da je potrebno združiti moči, da v spremembi napovedane zakonodaje predlagamo za to državo najboljše rešitve. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališča poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil poslanec gospod Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije gospodari z ogromnim premoženjem, ki je nekje ovrednoteno na milijardo evrov. Iz tega premoženja, ugotovimo iz poročila nadzornega odbora, da je v letu 2007 ustvaril prihodke v višini 20 milijonov 373 tisoč in 675 evrov ter odhodke v višini 12 milijonov 762 tisoč 396 evrov. Ustvaril je torej presežek prihodkov nad odhodki v višini 7 milijonov 611 tisoč 279 evrov. To je pomemben podatek, kajti vrsto let, ko že spremljamo delovanje Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, smo se vedno nekako srečevali s tem, ali je pokríl svojo dejavnost s prihodki ali ne in ali se dejansko izvajajo vse tiste naloge, ki jih Sklad naj bi tudi po svoji definiciji opravljal v dovolj velikem obsegu. Predvsem imamo tukaj tudi v mislih zaokroževanje tako gozdnih zemljišč kot tudi kmetijskih, tako da je potem lahko gospodarjenje z gozdovi in s kmetijskimi zemljišči čim racionalnejše in predvsem tudi primerljivo z drugimi evropskimi državami, kjer se srečujemo z dejstvom, da imajo ali v zakupu ali v lasti običajno zemljišča v večjih kompleksih, no v Sloveniji pa se srečujemo s površinami, ki so izjemno razdrobljene in zato je tudi gospodarjenje s temi zemljišči velikokrat bistveno težje kot pa z zemljišči v drugih državah. Pa vendar, če pogledamo samo strukturo prihodkov, ugotovimo, da gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči prispeva 4 milijone 389 tisoč in 908 evrov, prihodki od odškodnin za gospodarjenje z državnimi gozdovi, torej od koncesij znašajo 6 milijonov 476 tisoč in

358 evrov ter prihodki od prodaje nepremičnin 7 milijonov 704 tisoč 607 evrov. Zanimiv podatek, ki ga dobimo, ko pregledujemo te prihodke, namreč, če je sklad bil v osnovi ustanovljen zato, da gospodari in upravlja s kmetijskimi zemljišči in gozdovi ter kmetijami v državni lasti, je na prihodkovni strani zaznati pravzaprav daleč najvišje prihodke pri prodaji nepremičnin. Mislim, da danes lahko že nekako govorimo o tem, da Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije nikakor ni sklad, ki bi opravljal tisto svojo osnovno dejavnost, da zaokrožuje zemljišče in pomaga pravzaprav tako fizičnih osebam, kmetom kot tudi kmetijskim podjetjem in gozdarskim podjetjem, da uspešno delujejo, ampak se v veliki meri ukvarja s prodajo nepremičnin in se nekako lahko tudi sprašujemo, ali je to še vedno kmetijsko-gozdarski sklad ali je mogoče nepremičninski. Seveda pa je izjemno pomembno, tudi ko pogledamo strukturo prihodkov v prodaji nepremičnin, kje so ustvarjeni oziroma pri katerih zemljiščih so ustvarjeni tako visoki prihodki - in ugotovimo, da seveda to niso prihodki od prodaje gozdov, ker je cena relativno nizka, to niso pomembni prihodki od prodaje kmetijskih zemljišč, ampak gre za prihodke, ki jih ustvarja s prodajo nezazidanih stavbnih zemljišč. Torej zemljišč, ki na trgu resnično dosegajo, včasih da tudi vratolomne cene, predvsem na območjih, ki so izjemno zanimiva za trg in seveda se tukaj ustvarja izjemno pomemben, če temu lahko tako rečemo, konflikt med občinami, ki lahko načrtujejo prostorski razvoj in tudi opredeljujejo status posameznih zemljišč in vlagajo v komunalno opremljanje nezazidanih stavbnih zemljišč, po drugi strani pa se srečujemo z dejstvom, da sklad potem takšna zemljišča, v katera ne vlaga niti evra, seveda prodaja po izjemno visoki ceni na trgu.

Torej, v vsej zgodovini delovanja Sklada kmetijskih zemljišč, odkar je bil ustanovljen, se srečujemo s tem, da pravzaprav Sklad kmetijskih zemljišč siromaši podeželje in ta sredstva usmerja predvsem na območja, kjer ta dohodek, recimo, ni bil ustvarjen. In to je tisto vprašanje, ki ga tudi pri nadaljnjem delovanju sklada v Sloveniji moramo izčistiti. Namreč, ali je res smiselno, da se prihodek iz naravnega bogastva, v okolju, kjer izjemno težko ustvarjaš nove proizvodne programe, nova delovna mesta ali delovna mesta, ki prinašajo visoko dodano vrednost, siromašimo in pravzaprav pomagamo, ne vem, razvijati dejavnosti v urbanih naseljih, tudi s pomočjo sklada. Kajti, vse službe, ki jih, ali pa večina delovnih mest, ki so tudi v skladu, so pravzaprav skoncentrirane v Ljubljani in seveda gre tudi ogromno denarja za to, da se ali odkupi premoženje, ki ga ima

v lasti sklad v Ljubljani, ali pa za to potem plačuje tudi drage stroške pri samem obratovanju.

Torej, nadaljnji razvoj sklada in razumevanje delovanja sklada mora biti vpeto v to, da se vendarle osredotočimo na dejstvo, da ta visoka dodana vrednost, ki jo sklad ustvarja, vendarle prihaja nazaj na območje, kjer je bila tudi ustvarjena. Veliko časa smo porabili, da smo nekako dokazali, da presežek prihodkov nad odhodki ni stvar proste presoje, če lahko temu poenostavljeno tako rečemo, odločitve vlade in sklada, kam bo ta presežek namenila. Kajti, namenjala ga je običajno za delovanje zavodov, ki delujejo na področju varstva okolja, ne pa zopet nazaj v okolje, kjer je ta prihodek bil ustvarjen. Izkazalo se je, da je to tudi v nasprotju z 10. členom Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, ki nalaga skladu, da presežke nameni v državni proračun, kjer se ponovno ta sredstva delijo z načelom integralnega proračuna, tako kot ga Vlada predloži v obravnavo Državnemu zboru in ko Državni zbor ne nazadnje tudi sprejme državni proračun. Skratka, ta sredstva se razgubijo znotraj javnih financ in prav bi bilo, da se resnično pripeljejo takšne rešitve v ta zakon, kjer bi tudi presežek ohranjal znotraj sklada pa potem tudi definiral, da se del teh sredstev namenja nazaj na območja, kjer je ta prihodek bil tudi ustvarjen. Namreč, vsak kubik posekanega lesa, vsak kvadratni meter obdelane kmetijske površine, za katero se plačuje tudi zakupnina, prispeva tudi k enemu največjih projektov, ki ga peljemo v Sloveniji od osamosvojitve dalje praktično; gre za izvedbo denacionalizacije. Namreč, sklad je tudi zavezanec za poplačilo zahtevkov iz naslova denacionalizacije, bodisi zato, da zagotovi nadomestna zemljišča ali pa tudi zagotavlja sredstva, ki jih pač nekdo, ki naj bi dobil vrnjeno premoženje, to premoženje ni upravljal in izgubo tega prihodka naj bi pokrival sklad. Torej, iz vsega tega premoženja namenjamo tudi sredstva za področje denacionalizacije. Moramo pa tudi vedeti, da je zavezanec za poplačilo odškodnin iz naslova denacionalizacije tudi lokalna skupnost oziroma občine. Del teh sredstev, ponovno poudarjam, ki se prikazujejo kot presežek prihodkov nad odhodki, je treba vračati v lokalno skupnost tudi zaradi tega, da lahko poplačujejo lokalne skupnosti obveznost, ki je nastala zaradi odločitve, da se pač vrača izjemno veliko premoženje tudi v naravi in da se odškodnine za to, če ni bilo pravočasno vrnjeno, zagotavljajo tudi v obliki plačil.

Eden od pomembnih principov, da nekako razumemo, za kako velik pomen in ne nazadnje kako pomembno je, kakšen odnos vzpostavimo med gospodarstvom, med lokalnimi skupnostmi in med skladom, je zagotovo treba izčistiti tako zakon o Skladu

kmetijskih zemljišč kot tudi nekatere druge zakone. Zato smo Socialni demokrati tudi že pri obravnavi tega poročila na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagali, da Državni zbor danes sprejme sklep, s katerim predlaga Vladi, da nemudoma pripravi predlog novele zakona o javnih skladih, s katerim bo spremenila 55. člen, ki posega v že pridobljeno lastnino občin na nezazidanih stavbnih zemljiščih. Kajti v letu 2008 je bil sprejet zakon, s katerim se je nacionaliziralo občinsko premoženje. To je, oprostite, izjemno, lahko temu tudi tako rečemo, neustavno dejanje, kajti občinam se je dejansko odvzelo lastništvo na zemljiščih, ki so jih pridobili, če so takšna zemljišča opredelile kot nezazidana stavbna, do 25. marca leta 2000. Zakon, ki je bil sprejet v letu 2008, je nacionaliziral to premoženje, saj priznava last občin samo na tistih nezazidanih stavbnih zemljiščih, ki so bila kot taka opredeljena do marca leta 1993. Torej, obdobje od leta 1993 do leta 2000 je nekaj, kar smo pravzaprav nacionalizirali in je bilo v lasti občin.

Skratka, z današnjim sklepom, ki ga bomo Socialni demokrati tudi podprli, želimo, da Vlada nemudoma odpravi to stanje in ponovno vrne to premoženje občinam, ki so ga že pridobile na podlagi prej omenjenega zakona.

Dejstvo je tudi, da se koncesija, ki se plačuje oziroma jo plačujejo koncesionarji iz naslova gospodarjenja z državnimi gozdovi, v delu, ki pripada občinam na podlagi zakona o varstvu okolja, ne vrača v nikakršnem delu v občine. Tako je drugi sklep, ki smo ga predlagali na odboru, se nanaša na to, da tudi danes Državni zbor sprejme sklep, s katerim Vladi naloži, da nemudoma uskladi koncesijski akt o podelitvi koncesije v državnih gozdovih s 164. členom Zakona o varstvu okolja, ki določa, da se koncesija na naravni dobrini deli v enem delu na občino, v drugem delu pa tudi na državo. Skratka, tudi s tem se približamo nekako temu dejstvu, da nehamo siromašiti podeželje, temveč da mu omogočamo tudi nadaljnji razvoj, predvsem pa, da lahko skrbi tudi za lokalno infrastrukturo, ki je v veliki meri poškodovana ravno zaradi spravila lesa ali pa kmetijskih pridelkov z državnih površin. In strošek vsega tega vzdrževanja in izgradnje je v celoti prepuščen občinam.

Pomemben del, ki ga želimo tudi izpostaviti v letu 2009, ko sicer obravnavamo poročilo nadzornega odbora, ki se nanaša na leto 2007, želimo izpostaviti v tistem delu, ko ugotavljamo, da je obdobje izjemne gospodarske rasti, tako v letu 2007 in predvsem tudi še v letu 2008, za nami. Nahajamo se v letu 2008, ko Vlada prihaja, pa tudi Državni zbor, s številnimi predlogi, kako razbremeniti gospodarstvo, da lahko

obvlada to izjemno zahtevno situacijo, v kateri se nahaja tako finančni sektor pa tudi vse bolj realni sektor oziroma samo gospodarstvo. In pri ukrepih, ki jih tudi lahko sklad uvede - namreč, sklad je neke vrste paradržavni sklad, torej ni vezan na pravila javnih financ v tem smislu, da odloča Državni zbor o tem, kaj naj bi sklad počel s tem denarjem, ampak je sklad pravzaprav samostojna ustanova, ki ima kar nekaj sredstev, s katerimi lahko razpolaga v skladu s programom in načrtom, ki ga sicer sprejema svet sklada in nadzira potem nadzorni odbor. In ti ukrepi se nanašajo predvsem na 15 tisoč zakupnikov kmetijskih zemljišč, 15 koncesijskih podjetij, ki imajo sklenjene koncesijske pogodbe, pa tudi na številna druga podjetja ali posameznike, ki sklepajo pogodbe za določena dela pri upravljanju z državnim premoženjem. In zelo pomembno je, da se zavedamo, kakšne pogoje bomo vzpostavili v teh izjemno zahtevnih časih do gospodarskih družb na področju kmetijstva, ali bodo te zakupnine rasle in jim pravzaprav oteževale njihovo delovanje, ali bomo koncesivne poskušali dvigovati do nivoja, ki bo že ogrozil nenazadnje tudi uspešno delovanje in razvoj teh podjetij, ali pa bomo prisluhnili trenutni gospodarski in finančni krizi in poskušali doseči ravnovesje tudi na tem področju. Ni nepomembno, kajti velika veriga kmetijskih podjetij oziroma veriga kmetijskih podjetij je velikokrat povezana s celotno paletto izdelkov, ki jih seveda potem tudi kupujemo preko živilskopredelovalne industrije, in nenazadnje tudi cena lesa je tista, ki kreira zgodbo in usodo lesnopredelovalne industrije, tako da so tukaj zelo številna in zahtevna odprta vprašanja, za katere menimo Socialni demokrati, da bi jih morali tudi v organih Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije zelo natančno uskladiti in slediti postopkom Vlade, ki poskuša v teh trenutkih gospodarstvo razbremeniti. Torej pričakujemo, da bo tudi sklad poskušal slediti tem usmeritvam in razbremeniti gospodarstvo in zagotoviti, da pridemo iz te krize čimbolj pripravljeni v tistem trenutku, ko bo treba seveda ponovno načrtovati nove vizije in seveda tudi odpreti bi rekel, nove programe, ki bodo možni zaradi večje gospodarske rasti.

Skratka, Poslanska skupina Socialnih demokratov bo podprla sklepe, ki so bili predlagani s strani Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, in pričakuje tudi v prihodnje izjemno gospodarno ravnanje Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališča poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Robert Hrovat.

ROBERT HROVATError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim.

Moram v uvodu povedati, da se pridružujem vsem predgovornikom, in moram povedati, da je to res točka, kjer smo se poenotili. Mislim, da bodo na koncu razprave tudi sklepi, ki so bili predlagani, tudi podprti.

Uvodoma pa želim povedati, da smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke pozorno prebrali poročilo Nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Poročilo, samo kot tako, si zasluži odlično oceno, saj je napisano korektno. Poročilo vsebuje vse tiste potrebne informacije, ki govorijo o poslovanju ter zanimajo nas poslance in poslanke, da lahko kvalitetno in odgovorno razpravljamo o tej tematiki. Pohvalil bi tudi delo in vodenje sklada v zadnjih štirih letih, ki je bilo na visokem nivoju. Vsi skupaj si lahko le želimo, da se bo tako nadaljevalo tudi v prihodnosti.

Sedaj, konkretno k samem poročilu. Iz njega se da razbrati potrebo po dokončani strategiji razvoja slovenskega kmetijstva ter nekatere spremembe obstoječe zakonodaje, s katero bo to področje tudi formalno pridobilo ustrezne zakonodajne rešitve za urejanje stanja na področju kmetijstva. Treba pa bo sistemsko rešiti problematiko delovanja na obmejnih območjih, kjer se pojavljajo določene težave predvsem v Brkinih, Goriških brdih, ob Dragonji, Slovenskih Goricah ter v jugovzhodni Sloveniji, na Goričkem. Vsekakor pa bo treba čim prej poiskati tudi ustrezne strokovne in zakonodajne rešitve za reševanje težav, ki imajo za svojo posledico opuščanje kmetijske dejavnosti, in za problematiko višinskih kmetij, ki je pa zelo specifična.

Sicer pa je, kar je seveda pohvalno, Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov v letu 2007 veliko pozornost namenjal zmanjševanju nezakupljenih kmetijskih površin, ki so v upravljanju sklada. In če sem prav razbral iz poročila, je bilo zmanjšanje kar v višini okrog 70% napram letu 2006. Pohvalno je tudi, da je Sklad kmetijskih zemljišč bistveno dvignil prihodek iz naslova koncesijske dejavnosti v primerjavi s preteklimi leti. Verjetno je k temu pripomogla tudi reorganizacija sklada v letu 2007, vključno s sprejetim novim statutom. Tako lahko tudi zasledimo, da je s finančnega vidika sklad deloval dobro.

Besedo ali dve bi namenil tudi tako imenovani renti oziroma koncesijskemu prihodku, o čemer je sicer že potekala razprava na odboru in danes so tudi moji predgovorniki vsi o tem govorili. V zadnjih nekaj letih je le-ta v porastu, saj

je bila zaveza sklada, da se veliko vlaga v gozdove, saj vemo, da so gozdovi v državni lasti dobri gozdovi, kvalitetni, predvsem kar se tiče odprtosti infrastrukture, cest itd. To pomeni, da državni gozdovi ne opravljajo samo gospodarske dejavnosti, temveč tudi socialne. Seveda pa lahko opazamo, da je tukaj kar nekaj zadev, ki tako ali drugače ovirajo še boljše delovanje sklada na tem področju. Ena od teh je zakonodaja s področja denacionalizacije, saj se prepoveduje kakršnekoli enostransko razpolaganje s tistimi zemljišči, za katere je vložen zahtevek za vračilo po zakonu o denacionalizaciji, saj tudi to področje je eno od tistih, ki bi jih bilo mogoče spremeniti ter o katerih sem že govoril v uvodnem delu.

V zaključku bi rad poudaril, da na podlagi poročila ter razprav na seji odbora ugotavljam aktivno in odgovorno spremljanje delovanja sklada s strani nadzornega odbora, saj je nadzorni odbor med drugim ustrezno predlagal skladu, naj odpravljanje prostih zemljišč uvrsti med prednostne naloge, kar je bilo tudi konec koncev storjeno. Ugotavljamo tudi, da je nadzorni odbor zadolžil notranjo revizijo za potrditev pravilnosti razpolaganja presežka odhodkov nad prihodki. Ravno tako je opazno, da ima sklad težave pri nakupih nepremičnin - seveda govorimo o zemljiščih in kmetijskih gospodarstvih, zaradi precenjenosti le-teh na trgu. V primerjavi s cenitvami, so nepremičnine v ponudbah včasih nekajkrat cenjene. V teh primerih se sklad za nakupe ne prijavlja, da ne bi na ta način prispeval k špekulativnemu dvigovanju cen nepremičnin.

V Slovenski demokratični stranki menimo, da je prav, da je temu tako. V naši poslanski skupini poročilo vsekakor podpiramo. Podpiramo pa tudi predloge sklepov, ki bodo s spremembo zakonodaje omogočili še boljše delovanje sklada. O vsebini sklepov pa bomo razpravljali v sami razpravi poslank in poslancev.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Damijan Perne.

DAMIJAN PERNE: Spoštovane in spoštovani, lepo pozdravljeni.

Tudi v Poslanski skupini Zares smo se seznanili, prebrali Poročilo Nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2007 in se pravzaprav lahko v marsičem strinjamo z vsem povedanim v precej obsežni razpravi na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo

in prehrano, kot tudi s tem, kar so povedali moji predgovorniki tukaj.

Tudi v naši poslanski skupini smo mnenja, da je smotrno, in ne samo smotrno, pač pa nujno razmisliti o spremembi Zakona o javnih skladih in tako urediti tudi prenos stavbnih zemljišč na občine tako, da bi se v novelo vključilo besedilo 57. člena prejšnjega zakona o javnih skladih, ki ga je prej zamenjal v zakonu leta 2008 55. člen. Takrat se je seveda obseg stavbnih zemljišč, ki naj bi jih država prenesla na občine, skrčil. In tudi mi verjamemo, da so občine tiste, ki znajo dobro gospodariti z zemljišči in da bi bil prenos teh zemljišč seveda potreben. Prav tako tudi menimo, da bi bilo smiselno uskladiti koncesijski akt o podelitvi koncesij v državnih gozdovih iz 164. člena Zakona o varstvu okolja; se pravi, da bi del plačila za koncesijo na naravni dobrini pridal tudi občini, v kateri ta naravna dobrina je. Pa lahko tudi na ta način, da bi se ta sredstva potem porabila za obnovo tistih gozdnih cest, za obnovo drč in tako naprej.

Skratka, verjamemo, da bi občine s temi zemljišči, kot sem prej rekel, dobro gospodarile in da jim pripada tudi del tistega dobrega, ki ga nudimo državi.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine DeSUS bo stališče predstavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠAError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa za besedo. Tudi z naše strani lep pozdrav vsem, ki ste zbrani tukaj v dvorani.

V Poslanski skupini DeSUS podpiramo oba predloga sklepov, ki smo jih sprejeli na matičnem delovnem telesu, in sicer, da Vlada pripravi spremembo 55. člena Zakona o javnih skladih ter da nemudoma uskladi koncesijski akt o podelitvi koncesije v državnih gozdovih s 164. členom Zakona o varstvu okolja.

Na začetku je treba izpostaviti dejstvo, da naj bi imel Sklad kmetijskih zemljišč posebno nalogo, zaradi katere je bil tudi ustanovljen, in sicer izvedbo postopka denacionalizacije tudi na državnih zemljiščih in gozdovih. Praksa pa je pokazala, da zaradi nekaterih pomanjkljivosti ti postopki niso optimalni. Ena ključnih pomanjkljivosti je, da še vedno ni dokončano vzpostavljanje evidenc kmetijskih zemljišč in gozdov v lasti Republike Slovenije, da bi sploh vedeli, s kakšnim premoženjem sklad dejansko upravlja oziroma gospodari. Posledično so neurejene tudi zakupne pogodbe, pri katerih bi morali imeti prednost tisti zakupniki, ki dejansko

opravljajo kmetijsko dejavnost in so skladni s cilji kmetijske politike.

V poslanski skupini menimo, da se sklad glede na podatke o poslovanju sklada v letu 2007 iz kmetijskega in gozdarskega sklada spreminja v nepremičninskega, saj je razvidno, da je sklad največ prihodkov pridobil od prodaje nepremičnin. Prav tako bi želel opozoriti, da v poročilu oziroma tabelah manjka tudi razčlenitev teh prihodkov od prodaje nepremičnin, tako da ni jasno, ali so to prihodki od prodaje kmetijskih zemljišč, stavbnih zemljišč ali nezazidanih stavbnih zemljišč, kar pa je bistvenega pomena za nadaljnji razmislek o prihodnjih nalogah sklada na tem področju.

Eno izmed zelo perečih področij je po naši oceni tudi prenos nepremičnin na občine, saj je interes za prodajo nepremičnin zelo velik. To področje bi bilo treba čim prej urediti, saj bi zaradi neusklajenosti zadev sklad celo označili kot zaviralca razvoja občin. Seveda moram ob tem poudariti, da se je prenos nepremičnin na občine zapletel v letu 2008 s sprejetjem novega zakona o javnih skladih, po katerem so postala last občin samo tista nezazidana stavbna zemljišča, ki so bila kot taka opredeljena do leta 1993, medtem ko je 57. člen prvotnega zakona določil, da last občin postanejo tista nezazidana stavbna zemljišča, ki so bila v lasti občin do leta 2000. V tem primeru je mogoče celo govoriti o določeni nacionalizaciji občinskega premoženja oziroma neustavnem posegu v pridobivanje pravic občin, ki so postale lastnice zemljišč. Zato bi bilo treba čim prej pripraviti novelo zakona o javnih skladih, ki bi odpravila neskladje z ustavo.

Ena od poglobitvenih nalog sklada naj bi bila tudi skrb za ohranitev podeželja, ki je po naši oceni sklad ne izvaja predvsem zaradi neprenašanja stavbnih zemljišč na občine. Sklad namreč od leta 2008 stavbna zemljišča namesto na občine prenaša na družbo za svetovanje in upravljanje, ki danes upravlja z izjemno velikimi površinami stavbnih zemljišč in jih tudi prodaja bodisi občinam, podjetjem oziroma drugim zainteresiranim. Ker se za zakup in prodajo nepremičnin posojajo velika finančna sredstva, namenijo pa se za najrazličnejše potrebe, ki niso povezane z reševanjem razvojnih potreb območij, kjer se teh sredstev tudi največ ustvari, povzroča takšno poslovanje finančno odčrpavanje podeželja. Želel bi opozoriti še na eno stvar, in sicer na dejstvo, da je bilo veliko gozdov prenesenih v last občin in na podlagi zakona o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti. V obdobju 2003-2007 je bil izvršen izjemno velik posek lesa, ki ga je Zavod za gozdove sicer odobril, vendar sklad ni občinam nikoli plačal odškodnine za posekan les. Ker je

presežek pri vodstvu sklada v letu 2007 tudi rezultat gospodarja z gozdovi v preteklih letih, bi moral sklad pred nakazilom presežka v integralni proračun predložiti podatke o tem, koliko sredstev je bilo v navedenem obdobju ustvarjenih v občinskih gozdovih in iz teh sredstev poravnati obveznosti do občin.

Ne moremo mimo koncesij v državnih gozdovih. Dejstvo je, da so se s koncesijami v državnih gozdovih ustvarjala zelo velika finančna sredstva, ki so se iz leta v leto še povečevala. Po naši oceni na tem področju obstaja določena pravna praznina. Namreč, 164. člen Zakona o varstvu okolja določa, da če koncesijo o naravni dobrini dobi država, pripada del plačila za koncesijo tudi občini, na katerem območju se koncesija izvaja oziroma nanjo vpliva. Ker izvajanje kmetijske dejavnosti kot tudi gospodarjenje z gozdovi povzročata obremenjenost okolja v obliki poškodb, za njihovo odpravo pa občinam nihče ne zagotavlja sredstev, je nesmiselno namenjati prek 7 milijonov evrov preseženega prihodka nad odhodki sklada v integralni proračun, namesto da se izplača občinam povzročena škoda. Zato je treba čim prej uskladiti koncesijski akt o podelitvi koncesije v državnih gozdovih z Zakonom o varstvu okolja na način, da se jasno opredeli razdelitev prihodkov med občinami in državo.

V Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da sklad mora svojo nalogo opravljati bolj učinkovito in v skladu z nameni, za katere je bil ustanovljen, ter z ustreznimi ukrepi prevzeti aktivno vlogo pri zagotavljanju enakomernejšega regionalnega razvoja z večjim vključevanjem oziroma sodelovanjem občin. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališča poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi! Do poročila nadzornega odbora, ki govori o Skladu zemljišč in gozdov Republike Slovenije, imamo v Slovenski nacionalni stranki zadržke. Zakaj? Nadzorni organ ugotavlja, da visoke sejnine se niso izplačevale, ampak pogledajte, to ne more biti ena glavnih tez, o kateri poroča poročevalec. Mi smo v preteklem mandatu imeli številne pripombe na delo Sklada kmetijskih zemljišč. Kasneje bom tudi povedal, koliko poslanskih vprašanj smo napisali na to in Vlada nam je odgovarjala, da s spremembo zakona oziroma vpeljavo zakona o regionalnem razvoju oziroma o regijah naj bi se ta sklad tudi ukinil. Zakaj? Če ne bomo bistveno - danes smo slišali od državne sekretarke, da bomo spreminjali

zakonodajo - če ne bomo bistveno spremenili zakonodaje, sklad, tak kot je, bolje da ne deluje, ker deluje škodljivo in v bistvu tudi v totalnem nasprotju z nacionalnimi interesi. Mi smo Vlado Republike Slovenije opozarjali, vztrajno, da se preko sklada preprodajajo kmetijska zemljišča tudi tujcem, in dejstvo je, da je na to opozarjal tudi nadzorni svet. Tudi predsednica nadzornega sveta o teh nepravilnostih ve dosti povedati, pa danes ni bilo izrečene niti ene besede.

Poročilo ne izraža dejanskega stanja in če bi želeli dejansko govoriti o tem, potem bi morali povedati tudi to, na kakšen škodljiv način je v bistvu sklad deloval v preteklosti; skratka, ni omogočal tudi tistim, ki bi želeli delati z državnim zemljiščem bodisi v vinogradih bodisi kmetovati, ni omogočal najemnih pogodb, za tujce, pa kot že rečeno, ni bilo problema in se je kar poprek dejansko odobrilo predaje zemljišč; tudi na način, ki smo ga opisali v poslanskem vprašanju, za katerega v bistvu je sklad vedel. Namreč, gre tukaj za zadruge, ki so se ustanovljale s slamnatimi možmi in tukaj imam predvsem v mislih zadrugo iz Brd, Zeleni vrt, katere ustanovitelji so bili slovenski državljani, ampak v ozadju je bil italijanski kapital.

Italija izplačuje še dandanes zelo visoke kredite lahko. Državljani, njihovi rezidenti, jih najemejo po zelo ugodnih pogojih, skoraj ni obresti za nakup našega kmetijskega zemljišča - pa Slovenija ni nič reagirala na to! Skladni regionalni razvoj bi moral biti zagotovljen tudi na tak način, da se, če se bistveno ne bo spremenila zakonska platforma o tem skladu, sklad preprosto ukine in ta zemljišča dodeli v upravljanje občinam. Na tak način bi zagotovili skladden regionalni razvoj. Omogočili bi tudi, da tiste občine, ki so danes na državnih jaslih, lahko samostojno poslujejo in bi imele na tak način vir prihodka, ki bi ga izražale na proračunski strani.

Skratka, o vsem tem smo govorili v prejšnjem mandatu in izgleda, da sedaj aktualna vlada na to pozablja in jaz verjamem, da potihoma mi boste dali prav, predvsem župani tistih malih občin, ki so odvisne v celoti skoraj od državnih prejemkov. Ravno tu pridemo do poznanega stališča, da ravno te male občine pa imajo možnost, da bi lahko boljše kot sklad gospodarile s temi zemljišči. Lahko bi razvijale v svoji občini tudi gospodarske subjekte in omogočale tudi možnost razvoju kmetijstva, ki bi lahko bil tudi nekje nosilna panoga skozi razvoj turizma in tako bi bila zagotovljena tudi eksistenca, nova delovna mesta. Skratka, ustvarjala bi se nova dodana vrednost. Danes nič od tega ni in ne verjamem tudi, da z dopolnitvijo obstoječe zakonodaje, preprosto ne

verjamem, da bomo dosegli želeni rezultat. Zato, ker tu je lep vrt, na katerem se pasejo vsi tisti, ki želijo zagotoviti privatne in poprivatne interese, in o teh kriminalnih dejanjih bomo v tem mandatu še govorili.

Jaz lahko samo s tega mesta povem, da v Slovenski nacionalni stranki, če ne bomo naredili reda na tem področju, lahko aktualna vlada, glede na to, da smo že opozarjali, osem poslanskih vprašanj smo postavili v prejšnjem mandatu in kar nekaj v predprejšnjem, da če opozorila ne bodo zalegla, bomo še enkrat naredili povzetke. Bomo pač začeli vlagati kazenske ovadbe. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o Poročilu Nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2007, s predlogom sklepov. Prva prosi za besedo predsednica nadzornega odbora gospa Marija Osvald. Prosim.

DR. MARIJA OSVALD: Hvala lepa. Najprej bi začela od zadaj. Glede na očitek o skromnosti mojega poročila bi dodala, da Poročilo Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov obsega 115 strani in v 5 minutah je možno prebrati samo dve strani. Če bi kdo hotel še kakšno pojasnilo več, sem na razpolago.

Potem bi mogoče korigirala gospoda poslanca iz Socialnih demokratov. Namreč, sklad ima sicer center v Ljubljani, ampak ima 35 lokalnih izpostav in 5 gozdnih upraviteljstev, tako da so ti ljudje razvrščeni po vsej Sloveniji, so lepo razporejeni. Še od tistih, ki so v Ljubljani - ena tretjina teh ljudi so terenski delavci, v večini.

Potem bi še odgovorila gospodu poslancu, predstavniku skupine DeSUS, da v poslovnem poročilu na strani 30 v tabeli številka 11 so primerjave prodaje kmetijskih zemljišč med leti 2006 in 2007 po zneskih, po kategorijah, kmetijska zemljišča, infrastruktura, stavbna, celo več, po vrednosti 15-ih največjih kmetijskih prodaj, po vrednosti 15-ih največjih prodaj stavbnih zemljišč. Tako da, če bi si pregledali detajlno to poročilo, bi verjetno malo drugače obravnavali to.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Jurša. Ne. Hvala lepa. Besedo ima gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREKError! Bookmark not defined.: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. V Poročilu Nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč in

gozdov Republike Slovenije za leto 2007, ki smo ga obravnavali na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kot takšno v Slovenski nacionalni stranki sprejemamo z zadržki oziroma imamo pripombe v zvezi z odprtimi vprašanji in težavami, s katerimi se sklad srečuje pri svojem delu.

Poročilo samo je pripravljeno nadzorno in jasno. Poleg v poslovnem in računovodskem poročilu navedenih informacij in obrazložitev so izpostavljena tudi odprta vprašanja in težave, pogrešamo pa, vsaj v zaključnem delu, tudi predloge in jasna priporočila za izboljšanje stanja. Strinjam se z nujno potrebno redefinicijo statusne oblike sklada, pri tem mislim predvsem na 1. in 4. člen zakona o zavodih. Logično je namreč, da če sta cilj in naloga sklada učinkovito izvajanje prometa s kmetijskim zemljišč in gozdovi, upravljanje finančnih sredstev in če želi sklad svoje delo opravljati kot dober gospodar, je treba upoštevati tudi tržne pristope, vsaj na področju koncesijske in nekoncesijske dejavnosti.

Glede pomanjkljivosti gre omeniti tudi še vedno nedokončno vzpostavljeno evidenco kmetijskih zemljišč in gozdov v lasti Republike Slovenije, da bi bilo vsaj jasno, s kakšnim premoženjem sklad dejansko upravlja. To je bilo sicer že prej omenjeno tudi. Neurejene so tudi zakupne pogodbe, saj se dogaja tudi, da lahko postanejo zakupniki tudi osebe ali subjekti, ki se dejansko ne ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo ali pa so za to le formalno registrirani. Vloga sklada je pri izvajanju kmetijske politike zelo pomembna, saj sklad ne nazadnje razpolaga z ogromnim premoženjem, po neki oceni nad milijardo evrov, dejansko pa je ta vrednost nekajkrat večja in zato gre posvetiti vlogi in delu sklada prav posebno in večjo pozornost. Zdi se mi, da so zemljišča in gozdovi lahko v teh kriznih časih, v času gospodarske recesije pomembno področje, ki zdaleč ni dovolj koristno in učinkovito izkoriščeno. Vsekakor moram ob tej priložnosti izpostaviti težave zaradi opuščanja kmetijske dejavnosti ob mejnih območjih in na demografsko ogroženih območjih. Pri tem mislim v prvi vrsti na obmejno regijo v Pomurju, to je Goričko. Stanje zaradi opuščanja kmetij postaja prav kritično. Prav tako sama demografska slika v regiji. Nujno potrebno je najti ustrezno sistemsko rešitev za izboljšanje takšnega stanja in smatram, da bi moral sklad pri tem igrati pomembno vlogo in v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Odborom Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano najti možnosti za ustrezne sistemske rešitve.

In da se vrnem na problem opuščanja kmetijskih površin in zaraščanje zemljišč na našem Goričkem v Prekmurju. Mislim, da to predstavlja neizmerno škodo ne samo za regijo, temveč

tudi samo slovensko gospodarstvo kot celoto. Nerazumljivo je, da v teh kritičnih časih ne izkoristimo vsakega razpoložljivega vira dohodkov in da želimo z varčevanjem na vseh drugih področjih, simbolnim varčevanjem, reševati situacijo. Prav zato pričakujemo od nove vlade in Ministrstva za kmetijstvo, da pride na dan s konkretnimi predlogi in ukrepi, kako revitalizirati kmetijstvo v demografsko ogroženih območjih in preprečiti propadanje in izseljevanje prebivalstva. Danes predlagana sklepa, mislim na predlog Vladi novele zakona o javnih skladih in na sklepu o podelitvi koncesij v državnih gozdovih, predstavljata samo del nujno potrebnih ukrepov za izboljšanje stanja na področju predmetne problematike. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Pukšič. Ni prisoten. Besedo ima gospod Tomaž Tom Mencinger. Se odpoveduje razpravi. Besedo ima gospod Posedel Alojz.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Danes je bilo tekom razprav povedano že kar nekaj pregovorov, pa dovolite, da tudi na začetku moje razprave povem enega, in sicer ki je tudi vezan malce na podeželje, "psi lajajo, karavana gre naprej". Tega pregovora se človek spomni, ko posluša vsako leto razprave ob poročilih o delu Sklada kmetijskih zemljišč. Vsako leto se opozarja na nerazumljivo dejstvo, da po tolikih letih delovanja sklada sklad ne opravlja tiste osnovne funkcije, za katero je bil ustanovljen. Vsako leto se na to opozarja. Vsako leto se opozarja tudi na dejstvo, da je nerazumljivo, da po tolikem času ob tolikih porabljenih sredstvih še vedno ni vzpostavljena vsa evidenca premoženja, s katerim upravlja sklad. Vsako leto se tudi opozarja na nerazumljivo dejstvo, da so knjigovodske vrednosti nepremičnin podcenjene. Vsako leto se opozarja na pojave, ki zagotovo niso dobri pri različnih vrstah prodaje premoženj. Da se vsa leta opozarja na diskriminatoren odnos do občin, do lokalnih skupnosti, da se to opozarja na način, ki smo ga že danes slišali, da se je zgodila nacionalizacija določenega premoženja lokalnih skupnosti in da so oziroma smo občine ostale zaradi tega ob kar znaten del prihodkov, ki bi jih lahko z gotovostjo bolj koristno in namensko uporabile na lokaciji, kjer se tudi ustvarijo. Da se vsako leto opozarja in vedno bolj tudi danes v tem poročilu, kako raste delež prihodkov iz naslova prodaje nepremičnin, in da to ne gre za tisto osnovno nepremičnino, se pravi kmetijsko zemljišče, gozd, ampak da to gre iz zemljišč, ki pomenijo nezazidana stavbna zemljišča. In smo

zopet tu v občinah v tako čudni situaciji, da bi potrebovali za opravljanje svojega javnega interesa, za gradnjo domov, vrtcev, infrastrukture po visokih cenah ali cenah, ki ti jih določi sklad, kupovati zemljišča za te naložbe. Zato podpiram te spremembe, predlagane za spremembo zakona o skladih.

Da vsako leto poslušamo in še posebej smo to izpostavljali v preteklem mandatu v lanskem letu, kako se ravna z zemljo, z omejeno površinsko slovensko zemljo, kakšne različne metode, prej so bili imenovani triki, se pojavljajo in kdo vse kupuje to zemljo, pod kakšnimi naslovi, pod kakšnimi združevanji in da smo glede tega imeli v prejšnjem mandatu tudi izredno sejo, na kateri pa, zanimivo, o tem ni vedel nihče na Ministrstvu za kmetijstvo, nihče na skladu, nihče na upravnih enotah, praktično vse tisto, kar ljudje vidijo, vedo, opazujejo, pač, ustrezne institucije ne zaznajo. Enako razprave o gozdarstvu, ki je izbilo že tako daleč, da vsak ki zna malce matematike, lahko izračuna, da je nekaj hudo narobe pri tako nizkem izplenu, kot je prikazan v tem poročilu, ob tem, da se javno govori in se ve, da se plačuje z gotovino, da ni nadzorovano in vse ostalo, kar so kolegi povedali že na Odboru za kmetijstvo in pa tudi v razpravi.

Da smo ravno v prejšnjem mandatu ob sprejemanju zakona, na primer o cestnem prometu, opozarjali, da je tako nepošteno bilo, da se je povečalo nenormalno kazni za državljane in državljanke in da se je ob tem na vseh točkah, kjer se je določevalo kazni za tovorna vozila, za tovorni promet pa zniževalo kazni. To ni želel slišati nihče od takratne vlade in to tudi sedaj imamo na plečih lokalnih skupnosti. To ni več promet s traktorji ali s kamioni, to so pošasti, ki nima nobena manj kot 24, 30, 40 ton nosilnosti. In to se vozi po lokalnih cestah in jih uničuje, po obeh robovih, po sredini in po bankinah, popravilo teh pa je na plečih lokalnih skupnosti. Prepričan sem, da je teh opozoril zelo veliko, da je tudi primerov zelo jasnih in da sem prepričan, da se da ta zadeva popraviti. Zato sem tudi optimist glede teh dveh predlogov, katere bomo zagotovo podprli, in da je tudi v samem poročilu zapisano, da se določene zadeve izboljšujejo. In predvsem v tistem delu, da bi lokalne skupnosti s temi zemljišči, sem prepričan, boljše in gospodarnejše poslovale, je treba tudi spremeniti čim prej ta zakon o skladih.

Tudi opozarjanja pri sprejemanju zakona o gozdovih, kaj se bo zgodilo in kako se dela pri teh službah, so bila zelo jasna, pa vendar ob sprejemanju opozorila se niso slišala, danes so se zopet ponovila in jaz samo upam, da se bodo te spremembe, ki so načrtovane in v katere vsi verjamemo, na temu področju tudi storile, da bi potem ob naslednji

obravnavi poročila nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč lahko bolj z optimizmom in pa z vero, da se te stvari spreminjajo hitreje na bolje, tudi lažje glasovali za to poročilo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh.

ANTON URH: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci.

Popolnoma se strinjam s poročilom Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Poglejte in tudi z besedam bom podprl ta dva sklepa, ki jih je podal v poročilu. Moj poslanski kolega gospod Bogovič je dejal na koncu, da je izrekel hude besede. Jaz bom temu dodal, da je izrekel realne besede oziroma besede resnice. Zakaj to govorim? Poglejte, koncesijske odškodnine za leto 2007, ki so jih plačali skladu, koncesionarju so bile štirikrat do petkrat nižje, kot pa je to tržna cena. Zato predlagam Vladi, da spremeni koncesijski akt o podelitvi koncesije o državnih gozdovih tako, da izračun koncesijske odškodnine temelji na tržnih temeljih ob učinkovitem nadzoru in preglednosti poslovanja.

Zavod za gozdove Slovenije je javnagospodarska služba za vse gozdove v Republiki Sloveniji, ne glede na lastništvo. Strokovna, kadrovska in operativna pokritost celotnega gozdarskega prostora v Sloveniji omogoča Zavodu za gozdove Slovenije, da bi ob določeni minimalni nadgradnji brez večjih težav opravljal tudi naloge gospodarskega sektorja sklada. V poročilu, predvsem pa v praksi se jasno kaže, da je učinkovito upravljanje z gozdovi možno le z operativno službo na terenu in ne zgolj iz centra iz Ljubljane. Podvajanje dveh državnih inštitucij na istem terenu zgolj potrjuje smiselno racionalizacijo upravljanja državnih gozdov znotraj Zavoda za gozdove v Sloveniji.

Zato predlagam Vladi, da prouči možnost spremembe o prenosu upravljanja državnih gozdov na Zavod za gozdove Slovenije kot javni gozdarski službi organizirani in pristojni na področju celotne države. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Alen Bukovnik.

ALAN BUKOVNIKError! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik, spoštovana državna sekretarka, predstavniki Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, kolegice in kolegi! Nedvomno je predsednica nadzornega odbora in z njo celoten nadzorni odbor

sklada opravil delo po svojih najboljših močeh. Slovenija je v 50. letih prejšnjega stoletja razvila sodoben sistem sonaravnega trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, ki ga spoštujejo in je spoštovan v vseh naprednih evropskih državah in širše. Torej, ideolog doktrine prof. dr. Dušan Mlinšek je bil tisti, ki je uvedel ta koncept in s svojimi predavanji na fakulteti poučil vse tiste strokovnjake, ki imajo danes kakorkoli opraviti z gozdovi na Slovenskem. Koncept gospodarjenja izrablja naravne resurse, prepoveduje golosečnje, ščiti naravne ekosisteme. Kot tak ne protežira samo lesnopredelovalne, ampak tudi ostale okoljevarstvene funkcije gozda. V bodočnosti bo upravljanje z gozdovi strateško pomembno tudi zaradi vodnih virov in drugih varstvenih funkcij, ki jih zagotavlja sonaravni gozd.

Gospa predsednica nadzornega odbora je povedala, da je povečana kontrola gozdarskega sektorja. Pa začnimo z nekaj pojmi, o katerih bodo spregovorili tudi v prihodnje tisti, ki bodo govorili za mano, in moji predhodniki.

Enotno gospodarjenje z gozdovi v okrilju gozdnih gospodarstev se je leta 1993 razdelilo na tri subjekte. In sicer je postal to Zavod za gozdove Slovenije, ki je ključna strokovna institucija, ki skrbi za strokovno delo v slovenskih gozdovih. Z izdajo odločb o izvedbi del zagotavlja strokovno sečnjo, izvedbo gojitvenih del, varstvo in krepitev drugih funkcij gozda. Načrtuje in kontrolira izvedbo del. S svojo organiziranostjo tudi fizično pokriva vse gozdove v Sloveniji s 14 gozdnogospodarskimi območji in krajevnimi enotami ter približno 400 gozdnimi revirji. Zaposlenih je okrog 700 gozdarjev.

Drugič, ta gozdna gospodarstva so se prelevila tudi v izvajalska podjetja, ki so v nekaterih primerih obdržala svoje ime "gozdno gospodarstvo", ki pa z bivšimi tako imenovanimi gozdnimi gospodarstvi na začetku reorganizacije nimajo danes več nobene zveze, v bistvu gre za privatne delniške družbe. Dolgoročno koncesijo za izkoriščanje državnih gozdov je država podelila na osnovi zakona o skladu. Namen je bila tudi ohranitev obstoječih delovnih mest v gozdarstvu. Ob začetku reorganizacije je bilo na gozdnih gospodarstvih zaposlenih 8.500 ljudi, danes pa jih je na gozdnih gospodarstvih okrog 1.000.

Tretja institucija, ki je nastala tudi na podlagi reorganizacije, je bila Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki pa je upravljavec državnih gozdov. Strokovne predloge mu pripravlja Zavod za gozdove, dela pa izvajajo koncesionarji, torej gozdnogospodarske družbe na osnovi uredbe o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije. Sklad na osnovi letnih planov določi

višino sečnje, obseg gozdnogojitvenih del, sredstva za gradnjo gozdnih vlak. Ostanek denarja je koncesijska odškodnina, iz katere se določijo še vlaganja v izgradnjo gozdnih cest, nakupi gozdov in podobno.

Gospa predsednica nadzornega odbora je povedala, da so povečali kontrolo gozdarskega sektorja. Pravi, da je kadrovska podhranjenost v gozdarskem sektorju očitna. Naj ji pomagam, ko pravi gospa predsednica, da v petih minutah ni mogla obrazložiti vsega. Poglejte, gozdarski sektor in bil kadrovsko nikoli dovolj pokrit, da bi lahko uspešno nadzoroval izvajanje del v državnih gozdovih, za katere smo slišali, da jih je 224.000 hektarjev. V letu 1997 so bili v gozdarskem sektorju zaposleni trije delavci, danes je na gozdarskem sektorju Sklada kmetijskih zemljišč za področje cele Slovenije zaposlenih 8 ljudi. Ker kadrovskih okrepitev v preteklosti ni bilo mogoče doseči, se je sklad s pogodbo naslonil na Zavod za gozdove Slovenije, v nadaljevanju torej zavod, ki ima zaposlenih približno 700 gozdarjev in prostorsko pokriva vse gozdove v Sloveniji. S tem je sklad začel pridobivati nadzor nad dogajanjem v državnih gozdovih. Sklad kmetijskih zemljišč je pri zavodu usposobil 36 gozdarjev za kontrolo nad prevzemom gozdnih sortimentov, ki so s svojo prisotnostjo in izvedbo kontrol pripomogli k bolj poštenemu nadzoru klasificiranja lesa in s tem določanju prodajne vrednosti lesa. Sklad je tudi v letu 2005 izdelal sistem za nadzor blagovne proizvodnje in prodaje lesa, imenuje se sledenje gozdno lesnih sortimentov. Z uvedbo tega sistema je Državnemu zboru in Računskemu sodišču garantiral, da bo dobil pregled nad prodajo lesa iz državnih gozdov. Princip sistema temelji na tem, da se vsak lesni sortiment označi s signirno ploščico in vsi podatki se nanj nanašajo. Torej, kubatura, kvaliteta, način prodaje, prodajna cena se beležijo v informacijski sistem do katerega bi v vsakem trenutku moral imeti dostop tudi sklad. Večina podjetij, torej koncesionarjev ta sistem že uporablja. V skladu ta sistem danes ni v uporabi. Aplikacija je bila celo kupljena leta 2005 in je treba samo inštalacija ter začetek uporabe.

Sam sem na Odboru za kmetijstvo postavil vrsto vprašanj, na katere sem dobil odgovore, ki pa so me deloma zadovoljili, deloma na tistem delo, ko sklad odgovarja za kmetijski sektor in je podal zadovoljive odgovore, čeprav menim, da bi strukturo kmetijskih zemljišč lahko izboljšali tudi s prodajo manjših dislociranih parcel. Ko gre za prodajo kmetijskih zemljišč sosednim kmetijam, sklad ne bi smel uporabljati cen po kriterijih, ki niso sprejemljivi. Na primer, da se stometrski pas šteje tudi od samotnih kmetij in drugih objektov. Sicer pa je treba ugotoviti, da so kmetje

zadovoljni tudi z zakupom kmetijskih zemljišč in da sklad v tem oziru opravlja svojo vlogo. Smatram, da bi bilo treba več narediti za ohranitev gorskih kmetij in za preprečevanje zaraščanja kmetijskih površin s strani sektorja za gozdarstvo. V nobenem primeru pa ne pristajam na odgovor, da ključnih podatkov, ki so potrebni za oceno uspešnosti gospodarjenja z gozdovi, ni mogoče posredovati in so na vpogled na centrali sklada. Nasprotno. Menim, da morajo biti vsi zahtevani podatki poslani in vsebovani v poročilu in brez njih je težje sprejemati poročilo.

V odgovoru sklada na eno izmed mojih vprašanj je bilo navedeno, da racionalizacije ni možno izvesti zaradi sprejetih predpisov. Ključni predpis, ki ureja gospodarjenje z gozdovi, je uredba o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije. V zadnjem obdobju niti sklad, niti Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano nista dala nobene pobude za spremembo tega predpisa, pa bi jo glede na situacijo in rezultate gospodarjenja lahko podala. Sklad tako na področju gozdarstva ni našel ključnih rešitev, ki jih je zahtevalo Računsko sodišče v letih 2003 in 2004, ko je delalo preverko o delu Sklada kmetijskih zemljišč. Govorimo o znižanju stroškov, govorimo o pravilnem določanju tržne vrednosti lesa s pomočjo javnih dražb in evidentiranja nepremičnin, o katerih so več povedali že moji predhodniki.

Primerjava gospodarjenja med koncesijskimi gozdovi in med tistimi, katerega dela so bila oddana preko javnih razpisov, kaže, da je bilo gospodarjenje v slednjih veliko bolj uspešno. Poleg tega ni mogoče prezreti, da Sklad kmetijskih zemljišč skuša iz gospodarjenja z državnimi gozdovi na nek način izriniti Zavod za gozdove Republike Slovenije, saj ugotavljamo, da teh pogodb in teh izobraženih ljudi, ki so bili v letu 2005 od sklada pogodbeno vezani, ni več kje zaslediti in pravzaprav se sprašujem, ali je 7 oziroma 8 zaposlenih na Skladu kmetijskih zemljišč, na sektorju za gozdove, sposobnih nadzorovati delo in dogajanja v državnih gozdovih, ki pa merijo 224.000 hektarjev.

Slovenski gozdovi zagotavljajo poleg proizvodnje lesa še druge pomembnejše ekološke in socialne funkcije. Zato mora država na dogajanje v njih zagotoviti popoln nadzor. To so sicer zahteve, ki so glede na velik pomen gozda same po sebi umevne in o njih zelo težko razpravljam. Za takšno stanje je potrebno prevzeti odgovornost. Med sejo odbora in med sejo Državnega zbora sem na podlagi odgovorov, ki sem jih dobil od sklada, prišel do nekaj zanimivih ugotovitev. In naj takoj demantiram govornice, ki so se širile, da sem postavljaj vprašanja, o katerih nisem imel pojma. Poglejte, če hoče kdo pogledati, kako se sestavi renta ali zakupnina, si prebere ta

pravilnik, ki pravi: Rento ali zakupnino izračunamo tako, da od predvidene letne realizacije odkazanega, posekanega in prodanega lesa .../Nerazumljivo./ kamionska cesta, odštejemo normirane stroške sečnje, spravila in manipulacije na kamionski cesti, stroški gradnje in vzdrževanje gozdnih vlak, stroški gojitvenih in varstvenih del, predvidenih gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih in stroške drugih del, da jih zakupnik in izvajalec del opravi sporazumno z lastnikom gozda. In glavna ugotovitev, do katere sem pravzaprav prišel in so jo tudi ugotovili drugi poslanci že danes in so o njej tudi govorili, je to, da prihaja do zelo velikih razlik v zakupnini, ali koncesnini, ali renti med gozdovi, ki so oddani v koncesijo, in v gozdovih, katerih lastnik je država in so bili kupljeni po uredbi in zakonu o koncesijah. Poznam primer, ko se je denacionalizacijskim upravičencem vrnil gozd v naravi in je potem sklad naknadno odkupil ta gozd od teh denacionalizacijskih upravičencev, ker pač niso imeli interesa gospodariti z gozdom. In ta gozd se danes vzdržuje in upravlja ne na podlagi koncesijskih pogodb, ampak se na podlagi gozdnogojitvenih načrtov za tiste enote, ki so bile tudi v sektorju za gozdarstvo, opravijo javni razpisi in se na njih prijavijo tisti, ki si želijo ali se čutijo sposobne upravljati in vzdrževati gozdove na tistih zemljiščih, kjer ni koncesij.

Če pogledamo tabelo, za katero sem dobil od sklada odgovor, da si jo lahko pridem pogledat na centralo sklada, pa vendarle sem se potrudil in si jo izračunal sam. O koncesnini, ki je bila v letu 2007 realizirana s strani koncesionarjev v koncesionarskih gozdovih, je povprečno na kubični meter podrttega lesa sklad dobil 5,6 evrov po kubiku. V gozdovih, ki pa niso v koncesijah, pa povprečno na podlagi te preglednice, ki pa sem jo dobil in se za njo tudi zahvaljujem, skupaj z odgovorom Sklada kmetijskih zemljišč na moje vprašanje, sem si izračunal, da je ta koncesnina, ki jo je sklad dobil od tistih, ki so izvajali dela v državnih gozdovih, povprečno v slovenskih gozdovih, ki niso v koncesiji, 24,40 evrov. In če to primerjamo med seboj, ugotovimo, da je razlika med gozdovi, ki so v koncesiji, in gozdovi, ki niso v koncesiji, pa so kljub temu v upravljanju Sklada kmetijskih zemljišč, v 4,6-kratni razliki v ceni, ki jo je dobil sklad za podrti kubični meter lesa. V letu 2007 je na območju koncesionarskih gozdov Sklad kmetijskih zemljišč iztržil ceno 37,98 evrov po kubičnem metru lesa. Vsi pa vemo, da je to cena drv, ki jih uporabljamo za kurjavo. Ne bi se mogel strinjati, da je v slovenskih državnih gozdovih tako slab, tako nekvaliteten les. Menim, da gre za vrhunske gozdove in menim, da bi bilo tukaj treba narediti več.

Za zaključek bi rad povedal to, da če podatki, ki nam jih je posredoval sklad, torej o presežku prihodkov nad odhodki za leto 2007, in te podatke, bruto, zmanjšamo za vrednost, ki je bila ustvarjena, presežek, ki je bil ustvarjen na kmetijskih zemljiščih, ugotovimo, da je na področju gospodarjenja z gozdovi v letu 2007 bil izplen ali presežek prihodkov nad odhodki približno 6 milijonov evrov. In če pogledamo v razliko med tistim, kar smo dobili od gozdov, ki so v koncesiji, in tistim, kar smo dobili od gozdov, ki niso v koncesiji, ugotovimo, da če to pomnožimo krat 4,6, dobimo številko, ki bistveno presega in se dotika tistih števil, o katerih so govorili moji predhodniki.

Menim, da bi moral nadzorni odbor v prihodnje še bolj poostriiti nadzor sektorja za gozdove in s tem nekako upravičiti vlogo tistega, ki opravičuje javni interes preko nas in preko Ministrstva za kmetijstvo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala, spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Direktor kmetijskega sklada je po zakonu zadolžen spremljati zakonitost poslovanja sklada in jaz verjamem, da bo to zakonitost tudi zagovarjal, če jo bo lahko seveda. Glede na slišano, kar nekaj kritikov je bilo danes tu, verjamem tudi, da boste kljub temu to poročilo potrdili. Bi pa rad poudaril, da se ne bo ustavilo pri tem, ni problem samo, kako prodajamo naš les, o tem je govorila Slovenska ljudska stranka, komu dajemo gozdove v golosek za pridelavo biomase, to so namreč tujci. Problem je prodaja slovenske zemlje tujcem, jaz sem o tem že nekaj govoril, in pa seveda tudi dajanja zemlje v najem tujcem. Tudi tuji državljani imajo najemne pogodbe. Tudi o tem smo v bistvu pisali na ministrstvo že leta 2006, 19. julija. Dobili smo pritrdilen odgovor, ampak zgodilo se ni nič. Italijanski državljani imajo tam trideset do štirideset hektarjev zemljišča v Dolini pri Materiji v najemu in verjetno za to prijema še subvencije.

Glede na to, kakšna anarhija je v tem skladu in kaj vse bi lahko sklad naredil za to, da bi tudi nudil boljši skladni razvoj občinam, kako bo to zagotovljeno, je naloga novega ministrstva. Jaz verjamem, da se bo minister za kmetijstvo moral zamisliti nad tem stanjem. In ta spremenjeni zakon, ki ga načrtujete, pričakujemo čim prej v državnozborskih klopeh. Mi pa se bomo potrudili, da bomo to delo dali v presojo in pregled tudi kakšnim drugim organom v državi, kajti ta politični zbor, visoki zbor, kot nekateri pravite, je premalo

dosleden, premalo principialen, da bi razsodil prav. In naj odloča o tem še Računsko sodišče, Kosova komisija, pa kakšni kriminalisti. Mi bomo, če ne boste zadosti hitro ukrepali, napisali tudi kazenske ovadbe, kot rečeno že poprej. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Milenko Zihlerl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim v dvorani.

Čeprav je danes točka dnevnega reda Revizijsko poročilo o delovanju Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, se je razprava razširila, kot smo bili že priča na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Nimam nič proti temu, kajti pokazalo se je veliko stvari, ki, kot smo že slišali gospo državno sekretarko, so že v pripravi, da se problematika, ki smo jo pač izpostavili na obeh sejah, prične reševati.

O samem poročilu toliko, da z veseljem ugotavljamo, da se stanje na Skladu zemljišč in gozdov izboljšuje, da je poročilo vsako zelo korektno in kvalitetno narejeno, pregledno. In s tem lahko vidimo neko sliko stanja na tem področju. Predvsem pa ugotavljamo že po odgovorih, ki so jih kolegi zastavili na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da je zakon zastarel. Nekatero uredbo ovirajo dobro finančno poslovanje sklada in zato so nujne spremembe. Seveda bo še ena zelo nujna sprememba v zvezi z delovanjem sklada, in sicer, ko bo prišlo do predvidenega uvajanja pokrajin. Pa najprej še nekaj glede težav, ki jih sedanja zakonodaja delovanju sklada.

Najprej sama beseda sklad. Mislím, da sem bil pravilno poučen, da je neustrezna, kajti sklad deluje kot zavod in je pač samo ta beseda uporabljena. Torej je že tukaj nekaj zakonske nejasnosti. Veliko smo govorili o koncesninah. Tudi pri izračunu koncesnin smo videli, da so notri vključeni normirani stroški sečnje in še nekateri drugi predpisi, ki pač ovirajo slabši poslovni učinek pri dajanju koncesnin oziroma pri denarju, ki pride iz koncesnin. Predsednik našega odbora je danes že opozoril, da vsak evro, ki se pridobi na tem področju, en evro preko milijona kubikov lesa bi pomenil dodaten milijon v proračunu oziroma delovanju sklada. Osnovna naloga sklada je, da umno in pametno gospodari s svojimi zemljišči. Predvsem pa, da sledi osnovnemu vodilu. To vodilo pa govori o zaokrožanju kmetijskih zemljišč in gozdov, o zagotavljanju ustrezne zemlje za kmetijsko dejavnost. Tukaj je treba pozdraviti orientacijo, da vedno manj gre za

odprodajo zemljišč in da si je sklad zadal za cilj da zakupne pogodbe. Če gre za odprodajo, se po letu, dveh že tam gradi in v bistvu s tem postopno izgubljam dragoceno kmečko zemljo. Sklad naj čim bolj uspešno posluje s temi zemljišči in skrbi za zaokrožanje slovenskih kmetij. Kot vemo, je slovenska kmetija še vedno v povprečju veliko manjša, kot so konkurenčne kmetije v državah Evropske unije, in kot taka veliko težje obstane, zato je še toliko bolj dobrodošel ta segment delovanja sklada.

Predvsem pri koncesijah bi morda kazalo še opozoriti, da obstajajo tudi negativne koncesije, kajti tam, kjer je treba še kaj doplačati, saj v okviru teh del, ki jih dajejo koncesionarjem, so tudi taka opravila, kjer ne gre za odvzem oziroma pridobivanje visokokakovostnih vrst lesa, in na koncu je efekt negativen. Pa me zanima, če so za tako obliko koncesije tudi zainteresirane občine, kajti tisti drugi del je tudi že v predlogu zakona, da se deli koncesija v nekem razmerju na občino in na sklad. Po današnjih razpravah se je pokazalo, da je ta zahteva do neke mere upravičena in bo stvar naslednjih dogovorov samo še to razmerje. Slišali smo tudi že nekatere predloge, ki so po moji oceni dokaj realni in bi se jih lahko vključilo v naslednjo zakonodajo, bodisi v zakon, uredbo in pač ostale podzakonske akte.

Opozorjeno je bilo danes tudi na zaraščanje gozdov v Sloveniji. To je zelo pereč problem. Mislim, da smo edina država Evropske unije, ki se sooča s tem problemom. S tem izgubljam precej kmetijskih zemljišč. Seveda imajo prednost demografsko ogrožena hribovska zemljišča, kjer se opušča kmetovanje in s tem posledično cel kup vplivov na okolje, bodisi na zadrževanje vode, padavin, klimo v ožjem pomenu. Kasneje, po nekaj letih pa je to morda izvor za lesno biomaso in na tem področju je treba še precej postoriti.

Na razprave na odboru so se odzvali tudi člani sindikata gozdarstva Slovenije in so pojasnili nekatere stvari, ki so bile izpostavljene. Razveseljujoče je, da v bistvu ni bilo pritožb, da sistem na tem področju dobro deluje.

Za konec bi še rekel, da velja podpreti predloge, ki smo jih slišali. Vsekakor pa z veseljem podpiram tudi letošnje poročilo, ki je izjemoma po dolgem času ponovno obravnavano na Državnem zboru. Mislim, da smo ga nekaj let obravnavali samo na Odboru za kmetijstvo. Pa vendar glede na teme, ki so se odprle, mislim, da nič ne škodi. Pa če bomo s tem eno stopnico premagali proti neki boljši rešitvi, smo svoje delo zelo dobro opravili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsedujoči za besedo. Razprava je pestra, mislim da tudi koristna, kakšne zadeve pa je treba pozdraviti še ob zaključku.

Nekaj smo govorili o tem, kakšna naj bo strategija sklada in pa kaj skušamo z zemljišči, ki so v državni lasti, doseči. Kar se mene osebno tiče, kar se tiče kmetijskih zemljišč, naj gredo kmetom, ki jih obdelujejo, stavbna zemljišča na teritoriju občin pripadajočim občinam, gozdovi pa naj zagotovo ostanejo v državni lasti da bodo še naprej imeli multifunkcijo in da bodo pod enakimi pogoji ob spoštovanju bontona dostopni vsem.

Gozdovi v lasti sklada so zagotovo najboljši slovenski gozdovi. V njih se dobro in načrtno dela in to je treba tudi naprej ohraniti in skladu tudi omogočiti, da je kar se tiče odkupa gozdov, aktiven akter na trgu, da ima za to sredstva in da ima za to tudi predkupno pravico, da bo omogočal zaokroževanje gozdnih posesti.

Veliko smo danes govorili tudi že o razdelitvi denarja, ki ga bomo dobili iz teh državnih gozdov, zagotovo pa je v tem trenutku potrebno ustvariti najprej pogoje, da bomo ta dobiček in pa kapital iz teh gozdov dobili. Časi, ki prihajajo, niso rožnati niti za gradbenike. Če gre gradbenikom slabo, to pomeni, da so potrebe po stavbnem lesu manjše, in upoštevati pri podpisu teh dogovorov in pa pogodb naprej tudi to realnost, ki nam jo prinašajo zaostrene gospodarske razmere. Imamo pa Slovenci eno dobro možnost, da velik del te gozdne mase, ki se nam povečuje iz leta v leto, izkoristimo tudi za ogrevanje v ekoloških pečeh in pa za kurjavo. Nobeden od slovenskih gozdov nima nobenega zapornega ventila, kot smo jih zdaj deset, štirinajst dni gledali na posnetih iz Rusije in pa Ukrajine. Tam, kjer so se te principov in pa postopkov obdelave lesne mase lotili na sodoben ekološki način, imajo seveda tudi dobre izkušnje in ima zgodba svoj smisel. Eden od najpogostejših očitkov je, da se proizvodnja lesne biomase komaj splača in da se ne splača. Vendar so pa tu druge dodane vrednosti. Tudi kar gradimo s plinovodi, s terminali in pa kar smo načrtovali v koprskem zalivu, bo najbrž imelo še kakšne druge dodatne stroške in pa posledice, če ne druge, pa zagotovo okoljske. Zatorej priporočilo skladu, da se pri sklepanju aneksov za leto 2009 upošteva vsesplošna finančna kriza in pa kdaj tudi vprašljivo stanje lesne industrije. Koncesnine pa naj bodo odraz realnega stanja in ne pa nerealnih pričakovanj. Zdi se mi, ker je z nami tudi minister dr. Milan Pogačnik, prijazen pozdrav in pa pobuda pristojnemu ministrstvu, da se ustanovi koordinacijski svet za gozdarstvo, ki permanentno usmerja

dejavnost gozdarstva, išče skupne strateške cilje in pa postavlja razmejitve med posameznimi deležniki v gozdarstvu.

To bi bili še enkrat za konec tisti poudarki, ki smo jih dali tudi že na začetku, in pa razmislek, da bi mogoče upravljanje državnih, tudi skladovih gozdov, prevzela s pozitivnimi in pa negativnimi zahtevami javna gozdarska služba, za katero mislim, da v Sloveniji tudi dela dobro, da pa je seveda precej obsežna in ima v svojem delovanju še kar nekaj rezerv. Poudarek je treba dati tudi na to, kdorkoli bo že delal v slovenskih gozdovih, da je za to ustrezno opremljen in pa zavarovan. Opozoril sem že na ustrezno gradnjo, prometnic in pa mostov ter na fleksibilno zakonodajo. Danes eleborati za zaporo cest, postavitve znakov in še kaj ne stanejo več kot pa tisto, kar dejansko tisti trenutek iz gozda vzamemo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Matjaž Zanoškar ne bo razpravljajal? Gospa Breda Pečan ne bo razpravljala. Gospod Vili Trofenik.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo in lep pozdrav vsem, ki še vzdržite v dvorani. Najprej se nisem mislil oglasiti in tudi ne bom govoril o poročilu, ki je solidno. K razpravi me je spodbodlo, da praktično ni bilo poslanske skupine, ki v svojih predstavitevah pa tudi večina kolegov in kolegic je apelirala na spremembo zakona o skladih, ki bi naj omogočil oziroma popravil napako, ki je bila zagrešena lansko leto. Jaz sem z določeno mero presenečenja poslušal te apele. Sem eden od tistih dveh, ki sta zagrešila leta 1998 v zakonu o skladih sploh možnost prenosa nazazidanih stavbnih zemljišč iz sklada, kar je bilo logično, na občine. Ampak, poglej ga zlomka! Lansko leto, ko je prišla ta sprememba zakona, o katerem je bilo toliko govora danes že tu, pa tudi na odboru slišim, v Državni zbor, praktično nihče ni protestiral, pa je šlo celo za kršenje procedure. In sem sam, ki sem slučajno zamenjeval kolega na pristojnem matičnem delovnem telesu, to ugotovil in opozoril, da kršimo zakon o lokalni samoupravi, da kršimo eklatantno Poslovnik Državnega zbora. No, potem je večina le spregledala in smo prekinili obravnavo in poslali zakon v razpravo v občine, tako kot je v zakonu predpisano, 30 dni. Ampak v arhivu Državnega zbora je sigurno shranjeno, kako skromna je bila reakcija iz občin oziroma lokalnih skupnosti. Moram povedati, da smo eno izmed združenj prosili naj zaboga že napišejo neko skupno stališče občin, če so vse skupaj prezrli.

Ta nacionalizacija se je že mnogo prej zgodila, je krivična in na nek način sem zadovoljen, vendar to

spreminjanje zakona ne bi bilo potrebno in apeliranje po teh spremembah, če bi lansko leto ravnali malo bolj odgovorno. Veseli me, da tudi tisti, ki so lansko leto glasovali ali tiste poslanske skupine, ki so glasovale za to spremembo, da spoznavajo to napako, ampak napaka sploh ne bi bila potrebna, če bi se trezno obnašali in odgovorno. Res pa je, da od leta 1998, to je praktično več kot 10 let nazaj, je bil ves čas spor med dvema pogledoma v Sloveniji. Med tistimi, ki smo zagovarjali, da je nujno treba prenesti stavbna zemljišča na občine, da je to logično, je to v funkciji razvoja lokalnih skupnosti in življenja, in tistimi, ki so to preprečevali. Moja bogata izkušnja z vodstvom sklada, različnimi vodstvi sklada, je, da so praviloma vodstva sklada bila proti temu prenosu in zato tudi do teh prenosov v preteklosti ni prišlo v taki meri, kot bi bilo možno, nujno in potrebno.

Danes je bilo omenjeno posledično, kaj se sedaj dogaja. Zemljišče upravlja družba za upravljanje. Ne dolgo tega smo poslušali poročilo te družbe, in oprostite izrazu, take neumnosti, da sedaj prek stavbne pravice upravlja s stavbnim zemljiščem družba v imenu sklada, bom tako rekel, oziroma v imenu Republike Slovenije, na njej so postavili šolo in sedaj občina kot investitor šole plačuje stavbno pravico do neskončnosti oziroma za 99 let. Če je to funkcija sklada in posledično družbe za upravljanje, potem je nekaj pri nas sila narobe.

Ampak to je posledica in tam na družbi za upravljanje bi bili zelo srečni, če bi se teh nalog in teh administrativnih del, ki niso enostavna, s stavbnimi pravicami in so nepotrebna, znebili. Res je pa še nekaj drugega, da vsa leta, od kar smo sprejeli prvo verzijo zakona o skladnem regionalnem razvoju, se vedno pozablja v Republiki Sloveniji, da ni samo Zakon o skladih, kakršenkoli je, podlaga za prenos zemljišč na občine, ampak je tudi Zakon o skladnem regionalnem razvoju. To se pa dobesedno ignorira, ker tam je jasno zapisano, ko gre za razvojno funkcijo lokalnih skupnosti, lahko država svoje premoženje prenese tudi po tem zakonu. Tako je paleta rešitev bila, če bi bila ustrezna politična volja.

Ampak jaz ne problematiziram samo iz te ozke relacije država oziroma sklad, družba za upravljanje, lokalne skupnosti. Gre za širši problem, gre za problem javnega interesa po zemljiščih na nivoju lokalnih skupnosti. To bom ilustriral s potrebnimi zemljišči, pa naj bodo kmetijska, gozdna, ki so nujno potrebna ali dejansko so v funkciji zaščiteneh območij oziroma... vodovarstvenih pasov. Dejstvo je, da so bivše družbenopolitične skupščine oziroma, občine takratne, marsikatero od teh zemljišč morale odkupiti. To ni

bilo podarjeno, to ni bilo pridobljeno, zlasti tam, kjer so bili postopki v komasaciji, je bilo treba odkupiti. Ali od bivših kombinatov ali od privatnih lastnikov. Zaradi režima vzpostavljanja na teh varovanih območjih so bile praviloma pogozdovane in so nastali gozdovi. Po takratni zakonodaji pa so z gozdovi lahko upravljali samo bivši GG-ji in so jih občine morale prenesti brezplačno na GG-je. V fazi lastninjena družbenega premoženja so te pravne osebe bile to dolžne brezplačno prenašati na sklad. In zdaj je tako, občina je kupila, pogozdila, prenesla na GG-je, GG je prenesel na sklad, zdaj pa marsikdo tega ne more nazaj dobiti. Da ne razvijam naprej. Gre pa za javni interes, ker mislim, da je zaščitno območje javni interes, ker je zdaj pa država vzela k sebi odgovornost odločanja o teh vodovarstvenih območjih, da bo zdaj to lažje steklo. V vsakem primeru je tudi ta problem neurejen. Toliko. Drugače pa bi se ponavljal s tistim, kar je že bilo prej v razpravi povedano. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Vili Rezman ne bo razpravljajal. Gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULCError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani! Če mi dovolite bi najprej izrekel pohvalo, če lahko to naredim, gospodu Francu Bogoviču, ki je imel izjemen nastop in nam je povedal kar nekaj resnic. Seveda je tematika, o kateri razpravljamo, zadeva, ki tangira Ministrstvo za kmetijstvo pa tudi Ministrstvo za okolje in prostor. Mene zelo in verjetno vse župane veseli ta napoved spremembe zakonodaje, ki jo je napovedala gospa Sonja Bukovec, kajti župani že dolgo tudi na skupnosti občin, na združenju občin zahtevamo, da pridemo do teh koncesij, da pridemo do prenosa stavbnih zemljišč na občine in še marsikaj, kar je bilo danes že omenjeno, pa ne bi ponavljal. Nam se zdi čudno, da moramo občine pravzaprav plačevati oziroma kupovati nekaj, kar je bilo nekoč naše in smo bili dobesedno razlaščeni. Tudi eksplatacija gozdov nas veliko stane. Bilo je že rečeno o infrastrukturi, o razritih cestah in seveda plačilo cestnine za tisti kamion ne odtehta te škode. Jaz bi pohvalil gozdna gospodarstva in gozdarje, ki skrbijo za gozdove ob vseh težavah, ki obstajajo na tem področju. Tudi na Goriškem imamo tako imenovani Trnovski gozd, ki ga dobesedno praznijo v korist italijanskih kupcev.

Omenil sem Ministrstvo za okolje in prostor iz preprostega razloga, ker obstaja veliko različnih razlag, kaj z zakonom, ki preprečuje razpršeno gradnjo. Jaz moram povedati, da mnogi, ki prihajajo iz Evrope na naše področje, na to ruralno poseljeno območje trnovsko-banjške planote in

podobno, se čudijo, da je živelj tam ostal. To seveda lokalne skupnosti dosti stane, ampak to gre tudi za izjemno pomembno dejanje države in lokalne skupnosti, da imamo prebivalstvo tam poseljeno. Danes pa se s to zakonodajo ne omogoča niti gradnja nekega hleva pri stavbi, ki tam stoji že 300 let. Razlage so, kot sem poudarjal, različne. Zato tudi od Ministrstva za okolje in prostor ter Ministrstva za kmetijstvo pričakujemo razumnost, ker velikokrat naše razlage, zakaj zahtevamo spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča, ne padejo na plodna tla. Pa naj gre za infrastrukturo ali za nekatere pomembne objekte. Jaz moram povedati, da vsaj na Goriškem ali pa v Novi Gorici ni možen popolnoma noben razvoj. Natura sega v mesto, področje kmetijskih zemljišč, kjer koruza zraste do kolen, kjer pšenico, ki jo posejejo, potem zbalirajo, ne požanjejo, ker ni učinka, ker je to ilovnata in težka zemlja, ni možno graditi nič, ker je 1A kmetijsko zaščiteno zemljišče.

Naj povem, da je pri nas, to je tudi bilo že danes rečeno in je zelo pomembno, to je velika bojazen lokalnih skupnosti, da nas bodo tujci pokupili. Mi vemo, da smo v Evropi, vse to jaz zdaj ne bom razlagal, vendar trgovci z novci prihajajo v Goriška brda, denar da na mizo in je lastnih vinograda. Neverjetne zaslužke imajo iz tega, ker njihovo vino potem pod znamko Colja se prodaja dosti boljše, kot če bi to kupili nekje blizu Vipave in drugih področjih. Tistih sedem milijonov, ki ostajajo nekako v tem skladu kmetijskih zemljišč, bi verjetno lahko koristno porabili, da uveljavimo predkupne pravice pa damo potem tiste vinograde, tista zelo dragocena zemljišča v najem kmetom, našim, ki so za to zainteresirani.

Tako ostaja še vedno veliko problemov. Rad bi omenil tudi ogroženost teh naših področij od divjih živalih. Pa ne samo aktualnih volkovih na Krasu, tudi divji prašiči naredijo na trnovski-banjški planoti lep travnik v eni noči v preorano njivo, ki jo potem, ko jo kmet obdela, ocenjujejo kot njivo in ne več kot travnik, pa iz tega izhaja drugačna obdavčitev in še marsikaj.

Vemo, da je pomembna vloga sklada in da bi marsikaj moralo biti spremenjeno, predvsem pa to, kar sem povedal, ker pričakujemo res realizacijo, da se besede gospe Sonje Bukovec uresničijo, da lokalna skupnost pride to teh zemljišč, ki so nujno potrebna za razvoj. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ Error! Bookmark not defined. Error!
Bookmark not defined.: Lepo pozdravljeni vsi skupaj!

Ko govorimo o poročilu, o delu sklada, vsako leto pravzaprav so vprašanja podobna ali celo ista, ampak to, kar sem prebral v poročilu odbora, me je pa resnično presenetilo, in sicer, da je ena od ključnih pomanjkljivosti, da še vedno ni dokončno vzpostavljena evidenca kmetijskih zemljišč. Po vseh teh letih niti ne vemo, s čim razpolagamo, kaj je tisto, kar je v lasti države oziroma v upravljanju sklada. Da se številke strašansko razlikujejo, za dvakrat, recimo od petdeset tisoč do devetdeset tisoč, kaj naj bi te številke dejansko pomenile. Jaz mislim, da je preprosto iz tega mogoče narediti samo en sklep: nehajmo se ukvarjati z upravljanjem kmetijskih zemljišč in gozdov na takšen način, kot se to dela do sedaj. Zaključimo denacionalizacijo, da se razumemo, prodajmo tisto, kar je za prodati kmetijskega zemljišča, prenesimo na občine tisto, kar je za občine pomembno. Naredimo sklad, ali karkoli že, za gozdove in naj ta država ima nek obseg varovanih gozdov in naj z njimi gospodarji, vse ostalo pa naj se dejansko upravlja tam, kjer se.

Ni mogoče po vseh teh letih, da se zapiše, da nimate evidenc, da ne veste, da so nerazrešene in tako naprej. To preprosto ni res, in to ob triindevetdesetih ljudeh, na dveh, treh koncih je zapisano, to bi pa naredili, če bi imeli dovolj ljudi. Lepo vas prosim, triindevetdeset ljudi za opravljanje petinpetdeset tisoč hektarjev je tako ali tako preveč, ne pa premalo. In stroški za opravljanje so preveliki. Moje prepričanje je trdno, da je potrebno neko spremembo narediti, ne redifinirati vloge sklada, kot ste napisali, ampak redifinirati celotno vprašanje, s katerim se sklad ukvarja. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala lepa, predsedujoči. Pozdrav gospodu ministru, državni sekretarki, vodstvu sklada.

Jaz se bom z nekaj besedami omejil samo na poročilo nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Sam ugotavljam, da je iz predloženega poročila o delu nadzornega odbora sklada za leto 2007 mogoče ugotoviti, da je bilo marsikaj narejenega v smeri doseganja tako dolgoročnih kot kratkoročnih ciljev za delovanja sklada. Nadzorni odbor je svoje delo opravil dobro v smislu kvalitetnega odbora nad zakonitostjo dela Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, kar je tudi ena ključnih njegovih nalog.

Tu bi izpostavil le eno, ki sem jo zasledil v poročilu, in sicer dobro, kvalitetno opravljeno delo na področju ugotavljanja neprijavljenih površin. Gre za 11.314 hektarjev, ki so bila v lasti sklada in niso bila dana v zakup, so pa posamezniki, ki so obdelovali ta zemljišča v lasti Republike Slovenije, za njih dobivali subvencije. S skladom pa za ta zemljišča niso imeli sklenjene zakupne pogodbe. Nekaj dela bo verjetno še treba opraviti pri zakupih za zemljišča, ki so v solastnini s fizičnimi osebami in pri nedokončanih komasacijskih postopkih ter za zemljišča, ki so predmet sodnih sporov glede lastništva.

Dobro je tudi, kot je razvidno iz poročila, da so strokovne službe in poslovodni organ sklada konstruktivno sodelovali z nadzornim odborom. Ne bi mogel reči, da poročilo ni odsev dejanskega stanja pri tem pa ne mislim, da se nekatere stvari ne bi dalo opraviti bolje. Prepričan pa sem, da je vodstvo sklada nadzornega odbora, na čelu s predsednico, svoje delo opravilo dobro oziroma v skladu z veljavnimi predpisi. Seveda so predlogi v zvezi z izboljšanjem delovanja sklada vsekakor dobrodošli in vredni pozornosti ter tudi obravnave. Sam bom glasoval za to poročilo nadzornega odbora in tudi za oba predlagana sklepa. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Nadzor sklada nad gozdovi bi moral biti bolj učinkovit, saj se nam dogaja, da na področju lokalnih skupnosti prevladuje interes lastnikov gozdov in interes kapitala, ker nekateri odgovorni in župani stojijo na strani interesa kapitala, sam razvoj pa pelje v stihijski razvoj, kar nikakor ni sprejemljivo za večinsko prebivalstvo. Zgodi se tudi, da se prvotna namembnost gradnje, ki je bila v interesu države, umakne, konkretno avtoceste, stavbno zemljišče pa ostane, občina teren takoj vključi v svoj prostorski načrt, podleže interesu kapitala ter je pripravljena takoj podreti 6 hektarjev gozda v prvi fazi, v nadaljevanju pa še več kot 20 hektarjev, čeprav je v občini odprtih ogromno razpoložljivih možnosti za gradnjo, tudi takšnih, ki so se že začele in so se zdaj ustavile, verjetno zaradi recesije. Ne vem, zakaj si Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov zatiska oči pred takšnimi nepotrebni in škodljivimi poseki gozdov, saj se s takšnim početjem dela nepopravljiva škoda. Vse večji vplivi narave nam narekujejo, da so gozdovi še kako potrebni za umiritev vetrov in niso le surovina za predelavo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič. (Ne želi.) Besedo ima gospod Robert Hrovat.

ROBERT HROVATError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Danes je bilo tukaj v tej dvorani povedanega zelo veliko. Kar nekaj je bilo pohval boljšega delovanja sklada kot v preteklih letih, nekaj pa seveda tudi kritik, da bi bilo lahko še boljše.

Jaz bi se kljub vsemu v začetku dotaknil same definicije oziroma naziva tega sklada. Sklad kmetijskih zemljišč je po statusu javni zavod, ki gospodari s kmetijskimi zemljišči in gozdovi v lasti Republike Slovenije. Mislím, da je že sam status zelo poveden in govori o tem, kakšna je njihova naloga. V preteklih letih je bilo veliko nezakupljenih zemljišč. To se je izpostavljalo na vsaki seji, ko smo obravnavali ali pa ko se je obravnavala to tematika. Še enkrat moram reči, da sem vesel, da se je samo v primerjavi z leti 2006 do 2007 kar za 70% zmanjšala ta nezakupljenost zemljišč.

Veliko govora je bilo o razdelitvi koncesijske dajatve od dobička iz gozdnega etata med občino in državo. Na prvi pogled je to vsekakor dobra poteza. Vendar pa se moramo zavedati, da je osnovna strategija sklada pravzaprav povečevanje površin gozdov v lasti Republike Slovenije. Moramo se zavedati, da je sklad v preteklih letih, pa recimo do konca lanskega leta, iz naslova zakona o denacionalizaciji vrnil denacionalizacijskim upravičencem kar 80.000 hektarjev gozdov. Iz tega navedenega je razvidno, da se je zato močno zmanjšal delež državnih gozdov. Govorimo celo o 30%. Zato se mi zdi prav, da je sklad v preteklih letih največji del sredstev pravzaprav iz naslova koncesijske dejavnosti namenil nakupom gozdov. Zato trdim nekaj. Bo prišlo do spremembe zakonodaje in se bo del koncesijske dajatve namenil občinam, je po mojem mnenju potrebno zelo natančno in precizno opredeliti način oziroma vir samega financiranja nakupov gozdov. Tukaj bo treba biti precej previden.

Kar pa se tiče trgovanja sklada z nezazidanimi stavbnimi zemljišči, podpiram, da pride do sprememb in se s tem strinjam. Vendar je tudi tukaj treba biti zelo previden pri pripravi nove zakonodaje. Po mojem mnenju bi sklad vseeno moral zadržati del stavbnih zemljišč, saj bi le na ta način lahko dovolj učinkovito ustvarjal prihodke za nakupe, za državo strateško zanimivih zemljišč. S spremembo občinskih aktov se spreminja namembnost zemljišč iz kmetijskih v stavbna. Tako se posledično zmanjšuje obseg kmetijskih

zemljišč, kar je logično. Če bo sklad prenesel brezplačno vsa stavbna zemljišča na občine, se bo delež kmetijskih zemljišč v lasti Republike Slovenije nezadržno manjšal, saj sklad ne bo imel več sredstev za ohranjanje obsega kmetijskih zemljišč. Potrebno bo veliko previdnosti in taktnosti, tankočutnosti pri pripravi besedila sprememb te zakonodaje.

Seveda se sprašujem, če je sploh potrebna, pa bom povedal, zakaj. V normativnem planu Vlade ali pa v javnosti je bilo večkrat slišano, da zdajšnja koalicija resno računa oziroma resno razmišlja o uvedbi pokrajin. In če bo prišlo do uvedbe pokrajin, bo potem ta sprememba zakonodaje, o kateri danes govorimo, če bo prišlo do pokrajin v letu 2010, 2011, ne vem, je potem pravzaprav nepotrebno spreminjati to zakonodajo. To govorim iz razloga, ker bi bilo danes ta trenutek vse to, o čemer se mi pogovarjamo, že lahko rešeno, če bi v preteklem mandatu podprli pokrajinsko zakonodajo. Planirano je bilo, da se s 1. januarjem 2009 kmetijska zemljišča v lasti Republike Slovenije neodplačno prenesejo v last pokrajin. To je iz predlogov zakonov, o katerih smo v prejšnjem mandatu razpravljali. Stavbna zemljišča, gospodarjenje Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, se po stanju na dan 31. december 2008 neodplačno prenesejo v last občin. Gozdovi, s katerimi upravlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, in kmetijska zemljišča, ki so v skladu z zakonom opredeljena kot negozdna zemljišča, ki so ekološko oziroma funkcionalno povezana z gozdom in skupaj z njim zagotavljajo uresničevanje funkcij gozda, ostanejo v lasti Republike Slovenije. In potem naslednja stvar. Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, najpozneje do 30. junija 2009 s pogodbo prenese posameznim pokrajinam in občinam v last kmetijska zemljišča, ki ležijo na njihovem območju.

In še zadnje. Najkasneje do 30. junija 2009 se opravi redna likvidacija Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, določi se izvajalec o preostalih nalogah sklada ter prenos stvarnega in finančnega premoženja na pokrajine in občine v skladu s tem zakonom.

Iz vsega tega navedenega lahko ugotovimo, da teh problemov, s katerimi se zdaj ukvarjamo, pravzaprav ne bi bilo več. In če koalicija misli resno z ustanovitvijo pokrajin, potem je modro, da se najprej premisli, ali se splača spreminjati zakon in zakonodajo samo za eno leto ali pa celo samo za pol leta. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima predsednica nadzornega odbora sklada, gospa Marija Osvald.

DR. MARIJA OSVALD: Hvala lepa.

Mogoče sem dolžna nekaj pojasnil. Najprej bi dala pojasnilo gospodu Brulcu, ker tudi jaz izhajam z Goriškega, in če imam katero območje pod lupo, imam sigurno goriško območje. In vam garantiram, da na goriškem območju se sklad - sklad se tudi sicer ne obnaša kot mešetar in nobenemu trgovci z novci ne prodaja svojih zemljišč - striktno drži Zakona o skladu kmetijskih zemljišč, sicer bi rad videl, da bi se spremenile posamezne postavke v zakonu, da bi lahko imel prioriteto pri nakupu določenih zemljišč, ki je danes nima. Če so se nekatera zemljišča prodajala po ceni, ki je precenjena, se sklad v to ni mogel vključiti. Če mislite to območje Brd v Neblem, to so bili prekupčevalci. In če so to kupili zamejski Slovenci, je to samo za pozdraviti. Če so oni imeli boljše pogoje pred 50-imi leti in živeli boljše, kot mi, in danes lahko kupujejo našo zemljo, naši kmetje je pač po tisti ceni ne morejo. Sicer pa vam garantiram, da se na območju občine Nova Gorica ni zgodila napaka.

In mogoče še eno pojasnilo gospodu Anderliču na tisti odstavek, ki sem ga prebrala, da sklad še ni vzpostavil začetnih evidenc osnovnih sredstev in da tudi niso usklajene s stanjem v naravi, bi bilo dobro, da bi jih razumeli v kontekstu, da so še prosta zemljišča v solastnini s fizičnimi osebami, da so še nedokončane komasacije, da so še po več desetletij stare zemljiškoknjižne neizvedene menjave, sodni spori glede lastništva in včasih tudi kakšna napaka v knjiženju. Ni pa to polovica skladovih zemljišč. Sigurno ne. Mogoče je 10 tisoč hektarov ali manj, ampak v kontekstu teh velikih površin, ki so, so tudi v procentu takšne površine napake dovoljene.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber.

Prosim.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Mogoče še enkrat dodatna utemeljitev, zakaj je vendarle potrebno, da nezazidana stavbna zemljišča preidejo na občine in da pokrajine nenazadnje tudi niso rešitev za ta problem.

Že osnovni Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije ni predvideval, da sklad upravlja z nezazidanimi stavbnimi zemljišči. Rešitev, ki je bila potem sicer zapisana v 14. členu, je pravzaprav spremenila nezazidana "stavbna", v narekovajih, v kmetijska, vendar samo v tistem trenutku, dokler jih ima sklad v zakupu, če pa jih prodaja, pa jih prodaja po ceni za stavbno zemljišče. Tudi že zdajšnji zakon govori o tem, da po izvršitvi

denacionalizacijskih odločb se v skladu z zakonom določijo kmetijska zemljišča in gozdovi, ki preidejo v last lokalnih skupnosti. Torej so zakonske rešitve že sprejete in predvidene in s tem tudi določen namen ter smiselnost delovanja in obstoj Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Glede samih pokrajin pa, tudi če razmišljamo o tem, da naj bi imele pokrajine ta zemljišča, ampak mislim, da si vsi lahko zelo dobro predstavljamo, da tudi pokrajina ne bo tista, ki bo gradila vodovod, šole ali vse stavbe, ki jih je treba imeti, da lahko udejanjiš vse potrebe v lokalnem okolju, ampak bodo občine še vedno tiste, ki bodo to morale izvajati. Tako se tudi s pokrajinami nič ne spremeni, še vedno ostane tisto breme na občinah, še vedno bo treba vzdrževati ceste in bolj, kot bodo obremenjene zaradi spravila lesa ali pa kmetijskih pridelkov, večji stroški bodo pri tem nastajali. In tudi zakon o varstvu okolja, še enkrat samo ponovim, že danes določa, da del koncesnine iz premoženja, ki je v državni lasti, za katero je podeljena koncesija, pripada lokalni skupnosti, na območju katere ta prihodek tudi nastaja. Sicer razumem, da si Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov želi ohraniti čim več tudi takega premoženja, ki ima izjemno visoko ceno na trgu, in je s tem tudi pomemben igralec na nepremičninskem trgu. Ampak vendar, če sam ne vložim niti evra v to, da neko zemljišče postane bistveno več vredno, kot je, recimo, če je samo kmetijsko ali pa gozdno, potem je tu nekaj hudo narobe. Vlagaj v to in potem tudi poskušaj tržiti. Ne pa, da ne vlagaš nič, poskušaš pa potem iztržiti vse.

Tudi glede ostalih zadev, ki so bile danes že povedane. Seveda, sklad je izjemno pomemben igralec pri razvoju podeželja. In ponovno trdim, da do tega trenutka ni v celoti ali pa zelo malo pravzaprav upošteval to možnost in priložnost, ki jo ima. Zato je tu te stvari treba spremeniti. Mislim, da se velik del tega problema s temi sklepi, ki so predloženi s strani odbora, razrešuje, seveda pa bo treba tudi v prihodnosti še veliko več postoriti, da bo ta odnos med skladom in potrebami razvoja v posameznem okolju res usklajen. Pa bom podal samo neko plastično predstavo, ker smo danes veliko govorili tudi o tem, da gozdarji plačujejo premalo koncesij in tako naprej. Država ima podjetje, ki je v 70% državni lasti; gre konkretno za Snežnik, Kočevsko Reko. In lahko natančno pogleda tako poslovanje tega podjetja kot tudi ves princip od trenutka odkazila hloda oziroma lesa do poseka, spravila in potem prodaje na trgu. Torej ves ta proces država lahko v detajle spremlja in doreče mehanizem, ki je potreben, da ostane koncesionarju tisto, kar potrebuje za svoj obstoj in razvoj, in tudi kar potrebuje država in

sklad, da upraviči gospodarno ravnanje z državnim premoženjem. Zavedati se pa moramo, da tudi po izteku teh koncesijskih pogodb bo prišlo do ponovnega razpisa, bo seveda konkurenca na trgu, mislim da, bistveno zahtevnejša kot ob podelitvi koncesije zdajšnjim koncesionarjem. Slovenija je vstopila v Evropsko unijo in tudi podjetja iz Italije, Avstrije bodo z veseljem kandidirala na razpisih za podelitev koncesij. Če se v Sloveniji ne znamo zmeniti, da potrebujemo močna podjetja tudi na področju gozdarstva, da bodo lahko konkurenčna avstrijskim, italijanskim, potem mislim, da je pri tem razmišljanju nekaj hudo narobe oziroma prodajamo svoje nacionalno premoženje ali pa ga podarjamo v upravljanje in gospodarjenje s koncesijo pač nekemu, ki bo to naredil seveda z velikim veseljem in tudi z velikim veseljem ta les v še večji meri, kot se danes dogaja, izvažal v Italijo ali v Avstrijo.

Mislím, da nam ta hip v Sloveniji manjka odnos do tega bogastva v tem smislu, da vzpostavimo mehanizem, da se ta les resnično predela tudi v Sloveniji, pa ne samo les za industrijo, ampak tudi veliko razmišljamo o energetskih virih, veliko razmišljamo o tem, ali bomo izpolnili kjotski sporazum ali bomo izpolnjevali kriterije glede CO2 in tako naprej. Ampak nekih konkretnih ukrepov s strani države, da bi dejansko to tudi omogočili v Sloveniji, ni zaznati.

Tako na tem področju nas resnično čaka še veliko dela, ki pa ni odvisno in povezano samo z delovanjem sklada, ampak gre dejansko za usklajeno delovanje tako Ministrstva za kmetijstvo, okolje in predvsem tudi gospodarstvo, ki je pristojno za to, da poskuša tudi vzpostaviti energetsko učinkovito proizvodnjo, in ne nazadnje tudi Ministrstva za delo. In če bomo znali stimulirati tehnologije v Sloveniji, ki bodo lahko predelovale in dobivale ne drago surovino ali pa cenejšo surovino, kot jo recimo mi prodajamo v Italijo ali v Avstrijo, potem smo veliko naredili tudi za celoten proces gospodarjenja in v upravljanje z državnim premoženjem, pa ne nazadnje tisti resnično največji dobiček ali dodana vrednost ostaja v Sloveniji. Mi tega v tem trenutku še vedno nismo pripeljali do te meje, da to omogočimo. In če kaj, bi pričakoval, da se bomo v prihodnosti resnično resno pogovarjali o celotni verigi, od načrtovanja, ki ga ima Zavod za gozdove, do spravilo lesa, prodaje in seveda potem tudi same predelave. Ta krog mora biti v čim večji meri sklenjen v Sloveniji in upam, da bo to eden od novih in večjih izzivov, tudi skupaj z lokalnimi skupnostmi. Namreč dejstvo je, da zemljišča, da nekdo razvije tak program, poskuša zopet zagotoviti občina in četudi občina ima v lasti zemljišča, ki so opredeljena kot nezazidana stavbna, lahko nenazadnje za to

tudi pridobiš evropska sredstva, s katerimi komunalno opreliš takšno zemljišče. To zemljišče je tudi zaradi tega ceneje. Seveda, če to zemljišče kupuješ od sklada, da ga komunalno opreliš, je normalno ta cena bistveno dražja in ni spodbuda za razvoj bodisi lokalnemu podjetju ali pa tudi kakšnemu drugemu, ki bi lahko prišlo v to okolje in organiziralo proizvodnjo in predelavo v našem prostoru. Seveda je evropski trg odprt, smo dovzetni za to, da ta kapital prihaja k nam, ampak, če ga že hoče vložiti nekdo, ga naj vложи tudi v tej obliki, da ne bo samo posekal pa odpeljal, ampak da bo ta kapital poskušal oplemenititi s predelavo tudi v Sloveniji. Mislim, da so tukaj občine tudi skozi lastništvo teh zemljišč izjemen partner, ki lahko dejansko tudi v tej verigi pripomore k temu, da je dobro sodelovanje med vsemi resorji - ali pa če rečemo med Vlado in občino -, da ta cilj tudi dosežemo. Tako so ti predlogi, ki jih je podal Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, resnično izjemno pomembni in seveda jih bom tudi sam podprl, tudi poslanska skupina, zagotovo pa tudi, upam da večina danes tukaj v parlamentu. Ne nazadnje pa skladu potem damo tudi s tem tisto svojo osnovno nalogo, ki jo naj opravlja, naj se resnično specializira za upravljanje s kmetijskimi zemljišči in državnimi gozdovi. Ostale stvari pa seveda so predmet, mislim, da pa kar drugih institucij, ki smo jih danes že omenjali in so za to tudi ustanovljene. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo splošno razpravo. Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Prosim za prijavo, kajti vidim kar nekaj rok. Prijava teče. Prosim, gospod minister, pritisnite. Še ne zdaj, ampak pritisnite na tipko. Bom upošteval, da sem vas opozoril, ker je to prvič in vam tudi dajem besedo. Vsak razpravljavec ima na razpolago 5 minut. Izvolite, gospod minister.

DR. MILAN POGAČNIK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci. Naj se opravičim, ker nisem bil na prvem delu razprave prisoten, ker je potekala seja Vlade, vendar je mag. Sonja Bukovec imela uvodno predstavitev, kakor sem informiran. Kolikor sem pa spremljal razpravo, seveda se strinjam s številnimi razpravljavci, ki so poudarjali, da je treba na tem področju določene stvari dodelati in spremeniti. Na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano smo seveda kot eno iz prioritete si zadali tudi v okviru letošnjega normativnega programa tudi

dodelavo zakona o Skladu kmetijskih zemljišč. Istočasno smo nekako ugotovili tudi, da ne glede na to, da ni v normativnem planu, da je treba nekatere vsebine v Zakonu o kmetijskih zemljiščih ravno tako dodelati, in sam celo menim, da boste relativno hitro po proceduri, ki je predpisana, dobili tudi na poslanske mize dopolnitve in spremenitve Zakona o kmetijskih zemljiščih v varianti, ki bo omogočala odpravo res nujnih administrativnih težav in tehničnih težav, ki omejujejo uspešno delovanje na temu področju.

Glede razprave o Skladu kmetijskih zemljišč bi pa dajal to, da sem slišal vse v razpravi, vsa tista aktualna vprašanja, o katerih smo se tudi na ministrstvu pogovarjali, od evidence kmetijskih zemljišč, o vprašanju namembnosti, tudi o zaokroževanju posesti, kar pravzaprav ni nepomembno, tudi o nakupih in seveda prodajah. Ravno tako se mi zdi zelo pomembno vprašanje razmerje in vloga občin, potem vprašanje nedokončanih predpisov, vprašanje prenosa stavbnih zemljišč, potem definiranje javnega interesa na določenih površinah in pa seveda tudi druge vsebine, ki se vežejo nekako ne samo na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, temveč tudi na Ministrstvo za okolje in prostor. Z njim pripravljamo eno obsežno razpravo, v kateri moramo razčistiti kar preko štirideset, bi lahko rekel, nerešenih vprašanj, ki se dotikajo tudi vsebin, katere so nekateri razpravljavci omenil; recimo, gospod Brulc je omenil nekatere vsebine, škode in tako naprej, ki se pojavljajo, tudi do politike gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči. Tukaj moram mogoče koga razočarati, minister za kmetijstvo je nedvomno predstavnik kmetov in kmetstva in v temu segmentu bomo vsekakor ščitili najboljša kmetijska zemljišča. Razumemo pa tudi potrebe lokalnih skupnosti za njihovo širitev in ob primernem dialogu vzpostavljanja novih, recimo, kmetijskih površin se da marsikaj rešiti. Ti razgovori, bi lahko rekel, vsekakor vsakodnevno potekajo, prošenj in zahtevkov za razgovor je veliko in skušamo v največji meri biti ne zaverovanci, temveč pospeševalci procesov, ki so koristni za državljane in državljanke, za lokalne skupnosti in seveda ob prioriteti, ki jo imamo, to pa je slovensko kmetijstvo.

Menim, da je razprava, za katero se vam zahvaljujem, zelo dobra podlaga. Vsem sestavljalcem zakona, ki intenzivno delajo, moram reči, da delovne skupine intenzivno delajo. Celó se lahko zgodi in se bo zgodilo, da bodo spremembe in dopolnitve Zakona o kmetijskih zemljiščih celo prej prišel na vaše klopi kot zakona o skladu. Pa kljub vsemi imamo za to določen rok v našem normativnem programu, to je konec septembra oziroma 1. oktober, ko naj bi prav zakon bil v vladni proceduri.

Jaz upam, da je program, kakršnega so zastavili - tudi po razpravi sodeč vidim, da je - zelo usklajen z razpravo, ki je bila danes v Državnem zboru, in se vam za to razpravo zahvaljujem. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Štefan Tisel. Izvolite.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani gospod minister, gospa sekretarka, vodstvo sklada, spoštovane kolegice in kolegi. Res sem vesel, da je ob tej razpravi ob tej točki poročilo nadzornega odbora Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije tudi veliko vsebinskega govora o vsebinski problematiki, kar še posebej občutimo občine. Tako je bilo veliko slišati, da naj bi kmetijska zemljišča prenesli na občine, ker bi občine dosti bolje gospodarile s temi zemljišči. Imeli bi jih na razpolago tako za zamenjavo s tistimi pravimi kmetovalci, ki ta zemljišča rabijo za svojo osnovno proizvodnjo, ko gre za infrastrukturo, za ceste, tudi državne ceste in pa za podobne situacije. Prav tako gozdovi so predstavljali na podeželju vir preživetja. Še v starih časih, ko so še živeli grofje in so bili grofovski gozdovi, so ti kmetje v teh krajih živeli od tega. Danes koncesionar s težko mehanizacijo te gozdove izsekuje. Domačini, tudi občine nimajo nič od tega in tudi koncesnine so zelo nizke v primerjavi z vrednostjo tega lesa, ki se v glavnem izvaža preko naših meja, tako da stoji kar precej naše domače lesne industrije.

Kot sem že rekel, so zelo pomembni za ohranitev podeželja in poseljenosti na podeželju prav ta kmetijska zemljišča in gozdovi, zato je treba res posebno pozornost nameniti tudi tej temi tudi ob drugi priliki. Morda tudi pri podeljevanju koncesij. Prizadeti me opozarjajo, zakaj ne bi domača lesna industrija dobila koncesije pa bi ta les predelovali v Sloveniji. S tem bi se ohranila delovna mesta, tovarne že stojijo, oprema je - in podobna razmišljanja. Ne vemo, če bo še kaj sekati čez 5 let ali koliko let, ko bodo te koncesije potekle.

Tako sem res vesel, da je bilo veliko vsebinskega o tem povedanega. Poročilo nadzornega odbora bom podprl, prav tako pa oba predlagana sklepa. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič. Prosim.

ANTON ANDERLIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Najbrž je zaman ponavljati vse tisto,

kar se leta in leta ponavlja, ampak glede na to, da vendarle poskušate zagovarjati nekaj, kar ni dobro, nekaj, kar bi morali spremeniti in skrajni čas je, da si preprosto priznamo, da je sklad odigral zgodovinsko vlogo in da je postal sam sebi in celotni državi v breme in oviro.

Vi meni pravite, da se številke ne razlikujejo. Berem vaše poročilo. Na dan 31. 12. 2007 po podatkih o dejanski rabi sklad upravlja s 55.518 hektarjev kmetijskih zemljišč, primernimi za kmetijsko obdelavo. Zaradi neuskklajenosti katastra s stanjem v naravi se podatke o zemljiščih, ki so dejansko primerna za obdelavo, razlikuje od podatkov uradnega katastra, po katerem sklad razpolaga s 94.000 hektarji. To je vaše poročilo na strani 17. Torej, jaz drugega kot brati ne znam, niti nočem, nočem špekulirati, mogoče ima točne evidence tisti človek, ki ste ga pred kratkim odpustili. Ne vem, mogoče. Ali jih je izvozil s svojimi računalniškimi programi v Bosno ali kam drugam? Ampak to boste morali vi kot nadzorniki narediti in ministrstvo.

Ena od ključnih stvari, poleg denacionalizacije na drugem mestu, je promet s kmetijskimi zemljišči in gozdovi, zložbe, komasacije in podobno in tako naprej - od tega nič. Oziroma na treh koncih pišete, da bi pa na redili, recimo, tam za neko območje pišete, da bodo nekatere vloge prišle v nekaj letih na vrsto za obravnavo, ker ljudje hočejo kupiti zemljo. Jaz pa mislim, da vse tisto, kar je pod hektar ali pod ar in tako naprej, ki jih imate po celi Sloveniji vmes raznorazne parcele, ki jih nimate niti v zakupu, niti ne veste za njih, niti ne vedo izpostave, da bi jih gladko lahko prodali sosedje in tisti tam bi bili zainteresirani. Kaj se imate vi za ukvarjati s prometom stavbnih zemljišč - res ne vem! To ni delo, ki naj bi ga opravljal Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. To je zadeva, kjer bi kvečjemu lahko Ministrstvo za okolje ali Ministrstvo za gospodarstvo - če že. Ampak kot rečeno, izhodišče, da se to prenese na pokrajine - je bilo dobro zamišljeno - vendar ne vidim nobene ovire, da se ne bi pogledalo od primera do primera in se to uredi z občinami v bilateralnih razgovorih, s pogodbami o prenosu. Sam pa mislim, da tisto, kar je mogoče prodati, in večino tega je mogoče prodati, da se proda.

Nesprejemljivo je, da sklad oddaja v najem veleposestnikom ogromne površine zemlje, enkrat na leto "pomulčijo", 90 evrov plačajo zakupnine, dobijo subvencijo 500 in več evrov - to je nesprejemljivo! To je samo prelivanje denarja v žepe nekaterih, ki so slučajno bili zraven pri tistih, s katerimi vi vse te stvari operirate.

Občine in nekatere skupnosti imajo resne probleme, da ne morejo načrtovati svojega razvoja. Poznam nešteto primerov,

ko bi lahko reševale. Tudi tu je že nekdo govoril o tem, kako bi lahko določene stvari urejale občine znotraj svojih pristojnosti, ki jih imajo, s svojimi prebivalci, tako s kmeti kot s podjetniki in tako naprej, in bi z ustreznimi zamenjavami, prodajami in tako naprej lahko marsikakšen problem razrešili. S stotimi ljudmi, ki jih imate, in pravite, da jih imate še bistveno premalo, da bi lahko v nekaj letih enostavne vloge za odkup oziroma zamenjave reševali, da jih ne boste v nekaj letih rešili - to je preprosto cinizem; cinizem, ki ne prenese resne presoje, kaj pravzaprav v tej državi počnemo. Treba se je lotiti stvari na začetku. Jaz verjamem, da bo ministrstvo pogledalo, kaj je sklad do zdaj opravil. Torej, opravil je vlogo - in treba je rezervirati za denacionalizacijo tisto, kar je še, da se to dokonča - prometa ne opravlja, kar je bila temeljna naloga, komasacij in tako naprej ne opravlja, investicije v izboljšanje zemljišč so majhne.

Zavzemam se pa absolutno za to, da država naredi po vzoru najsibo Avstrije ali kakšne druge države fond varovanih gozdov, ki jih bo tudi upravljala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi, gospod minister, direktor Sklada kmetijskih zemljišč s sodelavci! No, ja, po toliko letih delovanja Sklada kmetijskih zemljišč se mi zdi danes ob obravnavi tega poročila z nekaterih strani nekorektno pljuvati po njem, kaj je njegovo delo in kaj ni ter kaj bi moral in tako dalje. Namreč, po moje je sklad delal v skladu z zakonodajo. Zakonodajo smo sprejemali tu, pripravljala jo je pa Vlada, takšna ali drugačna. In tisti, ki so imeli največ te oblasti v rokah, so pač najbolj krivi, kako slabo zakonodajo so pripravljali, sklad je pa pač svoje izvajal.

Sam se pa strinjam globoko s tistim, tako tudi z ministrom in z nekaterimi navedbami v poročilu, ki ste ga zapisali, da je treba nekatere stvari spremeniti. Navsezadnje zato smo tudi poslanke in poslanci in Vlada, da živimo z dnevi, torej s tokom, ne pa da beremo levite za nazaj. Strinjam se, da je treba - gospod minister, poslanke in poslanci, Vlada - narediti možnost vpliva lokalnim skupnostim tako na kmetijska zemljišča kot gozdove. Ne strinjam se s tistimi, ki govorite, da je treba gozdove pustiti kar tako neki državnim lastim, ampak mislim, da je nujno treba zagotoviti Zavodu za gozdove, da bo kot odličen regulator - ker tam je ogromno stroke in tega bog ne daj, da bi to v tej

državi zapravili -, da bi sklad v neki drugi obliki funkcioniral in imel kot regulator kontrolo čez delovanje kmetijskih zemljišč.

Kar se tiče stavbnih zemljišč definitivno, pogledajte, ko občine predlagajo spremembo prostorskega plana, gradnjo cest, kanalizacij in tako dalje, dobijo soglasje s strani Vlade Republike Slovenije. Ko so to dobile, se tista zemljišča avtomatsko prenesejo na občine; torej ko postanejo stavbna, ne pa, da se jim cena zaradi tega dvigne od 10 do 20-krat, sploh, ko gre za infrastrukturo. Ne govorim, če gre za neko gradnjo trgovca in tako dalje, kjer se bo ustvarjal privatni profit. Niti slučajno ne razumem, in to smo vsi v občinah na lastni koži tudi poskusili, da se ne da dobiti zemljišča za gradnjo kanalizacije in pod milim bogom ni druge poti kot tista parcela, ki je. Poleg tega celo dobiš evropska sredstva in ne moreš tega zgraditi zato, ker država, sklad občini, lokalni skupnosti ne zaupa, ne da, skratka ji onemogoči.

Spoštovani, definitivno je treba nekaj narediti tudi na delovanju teh območnih enot. Te območne enote imajo omare neobdelanih dokumentacij leta in leta nazaj in na to sami tudi v poročilu opozarjate, da naloge območnih izpostav niso narejene.

Minister, predkupna pravica predkupna pravica ali pa pravica, kdo lahko dobi v zakup zemljišče s strani sklada. Kmet A in kmet B. Kmet A je tisti, ki je, recimo, tudi izobražen, tisti tudi, ki se s kmetijstvom resnično ukvarja; kmet B je pa tisti, ki je v službi pa ima neko zemljišče, ga zorje, koruzo proda. Ker pa ima tisti bližje do, ne vem eno parcelo zraven skladove, dobi kmet B zemljo v obdelavo. To je popolnoma nepravilno, nekorektno in za ohranjanje tega, kar hočemo delati, bi bilo treba to zakonodajo spremeniti. Bistven boljše bo, če bodo seveda lokalne skupnosti smele in bodo sodelovale. Danes lokalne skupnosti ne vemo: ne s kom, ne kdaj, ne za koliko let so podpisane koncesijske pogodbe. Na ta način občine težko, bom rekel, razvijajo tudi v tistem okolju tako svoje projekte kot razvoj kmetstva in kmetov.

Tukaj vas čaka veliko dela in dobro bi bilo, da bi na že izpostavljenih stvari, pač ko bi pripravili zakonodajo, imeli prave odgovore. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Jaz sem vesel, da je med nami tudi minister za kmetijstvo.

Spremembe so nujne, spremembe v delu sklada so nujne, takojšnje morajo biti. Odgovornost za dosedanje delo pa lahko

ali terjamo od zdajšnjega direktorja - za slabo, da se razumemo, ne za dobro delo - ali pa jo boste sprejeli vi, odgovornost za slabo delo, spoštovani minister. Ni sprejemljivo, da se danes tu zavaja, veste. Gospod Brulc je podal poslansko vprašanje, pa je dobil, bom rekel, netočen podatek oziroma - ne bom rekel, da se je kdo zlagal.

Poglejte, 6. marca 2008, eno leto bo od tega, ko smo mi pisali na Vlado Republike Slovenije, da se dogajajo v Skladu kmetijskih zemljišč čudne zadeve. Smo opisali tudi dva načina, kako tujci prihajajo do slovenske zemlje, po našem mnenju je to nacionalna izdaja. Poslušajte, da lahko nekdo, ki ni rezident Slovenije, kupuje kmetijsko zemljišče v Sloveniji na takšen način, opozarjamo že tri leta, pa se nič ni zgodilo. Prvi način je, da se ustanavljajo zadruga, da je v tej zadrugi seveda eden od državljanov Republike Slovenije, zadaj pa so dejansko potem italijanski rezidenti in za to celo Italija namenja ugodne kredite. Navedel sem tudi primer kmetijske zadruga v Brdih, to je nadzornica v bistvu negirala, čeprav je takrat imela dosti povedati v časopisu. Jaz sam sem se pogovarjal z Brankom Tomažičem, ki je tudi, bom rekel nadzornik sklada, in v temu poslanskemu vprašanju sem to tudi napisal.

Drugi primer pa je, ko se ustanavljajo pravni subjekti, d.o.o.-ji ali d.d.-ji. To pa lahko ima tudi tuj državljan in k temu dokapitalizacije pristopajo Slovenci tako, seveda prej so nagovorjeni, da prinesejo zemljo v to osnovno vrednost podjetja, ki jo pa kasneje lastnik odkupi. To ve, naša Vlada, to ve - pa se nič ni zgodilo!

O lesu. Kako se les prodaja in kako se v bistvu vršijo goloseki. Z ministrom sva se sama prepričala. Sedaj, pred nedavnem je bil pri meni, pri nas na Primorskem na obisku - vesel sem tega obiska, da smo ga lahko seznanili z vso perečo problematiko kmetijstva - in smo videli v Senožečah, primer zajčica - goloseki. In to zemljišče, ki je dano v najem tudi s strani sklada! In veste, kdo odvaža biomaso - Avstrijec!. V vseh teh primerih je tujec tisti, ki pokupi potem dobrino našega gozda - seveda za zelo male cvenke in jo odpelje kot odličen produkt. To, kar mi dovoljujemo niso delali niti Italijani takrat, ko so delali goloseke na Primorskem za potrebe Benetk. Sramota je to, da se to dovoljuje! Danes imamo s strani Italije dejansko kupovanje rapalske meje. Gospe in gospodje, kupovanje! Njih je 60 milijonov, nas pa 2 milijona in če boste tako delali, bo slovenska zemlja vedno manjša. Na to smo vas opozarjali, da ne boste rekli, da zganjamo demagogijo. Šest let vas na to opozarjamo, pa nič ni bilo. Pa ne bom krivil prejšnje vlade pa tudi ne predprejšnje pa pričakujem od te, da bo nekaj storila! Tu ne gre za

nezakonito poslovanje sklada, za netransparentno poslovanje sklada, gre za izdajo slovenskih nacionalnih interesov; in prosim vas, minister, dajte se seznaniti z dejansko situacijo. Mi vas bomo še enkrat - in tudi danes so bile zelo kritične pripombe ostalih. Jaz verjamem, da tudi poslanci v poziciji bi izrekli bolj ostre besede, če bi smeli. Jaz sem se z njimi pogovarjal tudi, s pozicijskimi poslanci. Še bolj kritični bi bili, če bi smeli. So pa povedali velike nepravilnosti danes tu in ne moremo reči, da je vse v redu, za božjo voljo, če ni.

Jaz pričakujem takojšnje spremembe na področju ustrezne zakonodaje, ki uravnava delovanje sklada ali pa preprosto, kot smo sami predlagali, ukinitev sklada. .../Opozorilni znak za konec razprave./... Zakaj pa bi čakali na regije, če lahko preprosto ta zemljišča damo občinam? S tem bomo povečali tudi možnost, da občine transparentno, gospodarno poslujejo in da so manj odvisne od državnega proračuna. Jaz verjamem, da imajo župani v vseh občinah take aparate, da bodo znali gospodarno ravnati s to zemljo. Zakaj moramo imeti nek sklad? Zakaj mora biti to v Ljubljani? Zakaj moramo dovoliti to svinjarijo, ki se danes dogaja? Jaz bi prosil odgovore za ta vprašanja. Saj jih imate.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Zaključujem razpravo. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes, v okviru glasovanj čez pol ure. To je ob sedemnajsti uri in pet minut. S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali čez pol ure, ob sedemnajstih in 5 minut, in sicer z glasovanji o odločitvah k vsem točkam dnevnega reda 2. seje zbora.

(Seja je bila prekinjana ob 16.35 in se je nadaljevala ob 17.05.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane poslanke in poslanci! Prosim vas, da zasedete mesta v dvorani. Prehajamo na glasovanja Državnega zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka.

Prehajamo na prekinjeno **1. točko dnevnega reda - vprašanja poslank in poslancev.**

V skladu s predlogom poslanca Jožeta Tanka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade,

gospoda Boruta Pahorja, na poslansko vprašanje gospoda Jožeta Tanka v zvezi s kadrovskimi menjavami.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prosim za prijave. Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti, prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsednik. V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke bomo ta predlog podprli. Mislim, da je razprava nujna. V tej razpravi se lahko pokaže, kdo so tisti, ki ostajajo na določenih pozicijah, in tisti, ki se jih menjuje, in tisti, ki na novo prihajajo na določene pozicije. Zagotovo je marsikaj slabega in napačno in zakaj bi to skrivali pred javnostjo in pred poslanci.

Mislim, da je smiselno, da se o tem razpravlja in da se pred javnostjo - čeprav moram reči, da je ta javnost vedno bolj skrčena, odkar drugi program ne prenaša več, kaj se dogaja v Državnem zboru - pa vendar mislim, da je smiselno, da se malo več izve, kaj se dogaja v Sloveniji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jože Tanko. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Predsednik Vlade je napovedoval novo kadrovsko paradigmo, se pravi, da se bodo zamenjave izvršile le na funkcinarskih mestih in da ne bo zamenjav na direktorskih mestih v direktoratih in tudi v službah. In če bo tu prišlo do zamenjav, naj bi se zgodile samo na osnovi tega, če bo obstajal utemeljen sum, da delo ni bilo dobro opravljeno. Te napovedi se ne uresničujejo in se kršijo že od samega imenovanja Vlade naprej. Dogajajo se zamenjave v direktoratih, in sicer pet zamenjav, potem je sedem zamenjav generalnih sekretarjev ministrstev, zamenjan je direktor UKAM, zamenjan je vršilec dolžnosti direktorja Kada, zamenjanih je enajst nadzornikov, trije člani sveta JAPI, trije člani upravnega odbora Filmskega sklada in tako naprej. In to je šele začetek teh zamenjav, kajti sledijo napovedi novih postopkov in novih zamenjav.

Dela se tudi tako imenovana "Cviklova lista za odstrel", kjer se popisuje vse uradnike, ki so bili zaposleni v mandatu prejšnje vlade. Več teh uradnikov je bilo že prerazporejenih, nekaj jih je moralo oditi, najbrž zaradi pritiskov oziroma mobinga. Gospod Cvikl je tudi javno napovedal, da za nekatere zaposlene ne more najti dela, pač ker so iz drugih političnih strank. In vse to poteka v nasprotju s trditvijo predsednika Vlade, ki je javno izjavil, in tudi dal obljubo pred ljudmi, da ne bo: "zamenjal niti enega človeka na javni funkciji, če

ne bo utemeljenega suma, da ni dobro opravil svojega dela. Niti z besedo ga ne bom vprašal, kateremu svetovnem nazoru ali politični opredelitvi pripada." Vendar očitno je politična pripadnost postala ekskluziven kriterij, tudi zato, da ne dobiš niti dela tam, kjer bi lahko delal in kjer imaš delovno mesto. Na funkcije prihajajo novi kadri, politični kadri, kot je dr. Draško Veselinovič, poslanec Liberalne demokracije, direktor Direktorata za energijo je postal mag. Janez Kopač in v nadaljevanju bo verjetno še kar veliko teh političnih kadrovanj. Koncept, ki ga je obljubljal predsednik Vlade, gospod Pahor, ki ga je dajal pred volitvami in tudi večkrat ponovil tu v Državnem zboru, se ne odvija in z vsakim imenovanjem pač ugotavljamo, da politika kadrovanja poteka drugače. In ker to poteka drugače, predlagam da o tem opravimo razpravo.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 39, proti 39.

(Za je glasovalo 39.) (Proti 39.)

Sklep ni sprejet. Ni sprejet. Moral bi bil sprejet, če bi bil en glas več.

V skladu s predlogom Zmaga Jelinčiča Plemenitega bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade, gospoda Boruta Pahorja, na poslansko vprašanje gospoda Zmaga Jelinčiča Plemenitega v zvezi z vstopom Republike Hrvaške v Zvezo Nato.

Obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsednik. Danes naj bi Republika Slovenija dovolila Hrvaški, da vstopi v Nato pakt. Velika napaka, ki jo bomo storili in ki jo bomo v kratkem obžalovali. Ta napaka temelji na slabih informacijah, ki so jih določeni ljudje dobavljali slovenski vladi, ne zgolj in samo sedanjemu predsedniku gospodu Pahorju, ampak tudi prejšnjim predsednikom. Morda gre tukaj tudi za določene pritiske s strani Združenih držav Amerike in EU, ki stiskajo za vrat kakšne politike, ki ne smejo glasovati drugače. Morda gre tukaj za kakšne intenzivne načrte, da bi se za določena finančna sredstva, na primer ob nakupu sedanjih državnih obveznic, moralo to nekako poplačati s tem, da pristanemo na vstop Hrvaške v Nato pakt ali kaj

podobnega. Vse skupaj se lepo povezuje s tem, da navkljub tridnevnemu zvonjenju in moledovanju gospoda Pahorja, da bi prišel do premierja Sanadarja, do tega ni uspel priti. Kaže se, da je vse lepo zmenjeno in dogovorjeno, da, po mojem mnenju, je Vlada skrila tiste dokumente ali pa, da so nekateri vladni uradniki skrili tisto razliko dokumentov, ki jih je Hrvaška predložila ob vstopu v Nato. Mi smo si jih ogledali kakšnih 700 do 800 strani, vendar je teh zadev okoli deset tisoč ali še več strani. Tudi zemljevidi, od katerih je en zemljevid po nesreči zdrsnil med te dokumente in so ga naši videli in odstranili iz tega kupa, ni našim gospodom dovolil, da bi jim zazvonilo v glavi in da bi takratni šefi obveščevalne službe ali takratni šef misije v Bruslju pri Nato paktu vedel in videl, da nekaj "ne štima". Danes krožijo po internetu satelitski posnetki, kako si nekateri gospodje na Finskem predstavljajo, kje je meja med Slovenijo in Hrvaško. Gospod Ahtisaari je s Finske in verjetno tudi on razmišlja o teh majah, ki potekajo predvsem drugače kot dejansko meje bi morale potekati. Vedeti bi morali namreč, da je vstop Hrvaške v Nato zelo zelo tesno povezan z vstopom Hrvaške v EU. In tisti, ki tega ne vidi, je pač, recimo, neumen. Tisti, ki pa bo glasoval za to, da na vrat na nos vstopimo tja notri, bo naredil veliko napako. Kdor pa bo glasoval proti temu sklepu, da bi o tem vsaj razpravljali, pa mislim, da ga lahko okvalificiramo kot izdajalca. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Jelinčič prosim vas, da se takšnih izrazov, kot so neumnost, izdajalci, poskušate v Državnem zboru izogibati. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 12, proti 63.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 63.)

Sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve, gospe Katarine Kresal, na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi z reševanjem vprašanja tako imenovanih izbrisanih. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Prijava za razpravo. Besedo ima gospod dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAKError! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Vprašanje tako imenovanih izbrisanih, sam sem že pred dvema dnevoma rekel, da na ta izraz niti ne pristajam, ampak pristajam na izraz preneseni v drugo evidenco. Izraz "izbrisani" je namreč posledica, bom

rekel, levo in žurnalistično usmerjenih, ki so si tak izrazi izmislili.

Ministrica mi je odgovorila na vprašanje, vendar je ta odgovor zelo pomanjkljiv. Poglejte, število teh oseb je bilo leta 2003, ko je vlado vodil gospod Rop, 18.305. Število teh oseb je bilo leta 2005 18.305, nič se ni zgodilo. V času teh let od leta 2005 do danes pa je število teh oseb do ponedeljka zraslo na 24.000, do torika pa na 25.617. To so bili uradni podatki ministrice Kresalove. Naravni zakoni nam govorijo, da bi lahko bilo število teh oseb manjše, ne pa večje, tu je nekaj absolutno narobe. Ministrstvo se sklicuje na to, da je imelo leta 2005 neustrezno računalniško tehnologijo, zdaj pa jim tehnika omogoča to dobro štetje. Sprašujem se, če je to res. Seveda to ni res, kot poznam, niti niso tehnologije menjavali: sicer pa je 25.000 ali 18.000 vpisov možno prešteti na roke, kar nekaj uradnikov to lahko prešteje na roke, ni nobene težave priti do številke. Torej, po moji oceni je cilj nek popolnoma drug s tem povečevanjem števila teh oseb.

Tisto, kar me je zmotilo v odgovoru ministrice in kar je striktno zavajanje, njeno zavajanje, pa je naslednje. Ona trdi: "V dopolnilnih odločbah ni govora o odškodninah, nič ne bomo naredili z odškodninami, ne odločamo o tem, ampak to skrbno preučujemo." To ni res, to je en del resnice, drugi del resnice ministrica striktno skriva in zavaja. Seveda, takoj, ko bodo te osebe dobile tako imenovane dopolnilne odločbe, bodo te dopolnilne odločbe lahko uporabljale - ne lahko, vsak normalen človek jo bo uporabil v premoženjskopравnem zahtevku na sodišču, ki pa je seveda povsem drug postopek. Ta del resnice je slovenski javnosti popolnoma, popolnoma prikrit. Želim, da o tem tudi spregovorimo. Bojim se, da tule večanje števila teh oseb, tako imenovanih preneseni oseb, po mojem mnenju, v drug register, je tudi posledica tega, ker ministrica se vsake toliko časa ujezi, je užalostena, razžaljena, zgrožena nad sovjimi podrejenimi in da ti podrejeni vidijo bistveno večje številke tudi na ta račun. Tako vsaj kaže praksa...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gorenak, ministrice ni tu...

DR. VINKO GORENAK Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Ja, saj jo bomo povabili. Torej, zato predlagam, da opravimo o temu vprašanju razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 37, proti 47.

(za je glasovalo 37.) (Proti 47)

Torej ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Vizjaka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razprav o odgovoru ministra za finance, dr. Franca Križaniča, in ministra za gospodarstvo, dr. Mateja Lahovnika, na poslansko vprašanje mag. Andreja Vizjaka v zvezi z učinki do sedaj sprejetih vladnih ukrepov za blažitev in v izogib posledic svetovne finančne in gospodarske krize na slovensko gospodarstvo.

Torej, prijava za obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Besedo ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Verjetno ne bom podal pristransko in politično oceno, če pravim in rečem, da tudi je širše jasno, da so ukrepi Vlade nezadostni in pravzaprav na nek način neodločni, ko govorimo o blažitvi posledic gospodarske negotovosti. To potrjujejo tudi stališča interesnih združenj, stališča gospodarske zbornice, združenja delodajalcev in podobno. Vsi pričakujejo odločnejše in obsežnejše ukrepanje Vlade, Vlada pa pravzaprav deluje konfuzno; in ne samo to, tudi vnaša dodatno negotovost v gospodarski sistem.

Namreč, če gospodarski subjekti niti približno ne vedo, kaj jih čaka v letu, ki se je šele dobro začelo, potem zelo težko načrtujejo svojo poslovno strategijo in politiko. Zato menim, da najmanj, kar je, gospodarstvo potrebuje zelo jasna sporočila in informacije, ali bo Vlada tako po kapljicah, korak za korakom ponujala neke medle ukrepe ali pa bo pripravila in ponudila v sprejem paket močnih, učinkovitih ukrepov za blažitev tako gospodarske kot finančne krize.

Prav zaradi tega sem predlagal, da se opravi o tem diskusija v parlamentu, da ta diskusija rodi nenazadnje tudi jasen pogled Vlade na te prihodnje ukrepe. Sam zagovarjam odločnejše, celovitejše in znatnejše, močnejše ukrepe Vlade, ki pa morajo učinkovati hitro. Mislím, da bo veliko zamujenih priložnosti, če bomo cagavo delali in sprejemali z odlogom neke ukrepe, ki bodo vse bolj in bolj sanacijski, ne pa razvojni. Mislím, da je še čas, da uveljavimo razvojne ukrepe, da podjetja lahko izkoristijo krizo kot priložnost, kot izziv za prestrukturiranje. Ti ukrepi so povsem drugačni, kot pa tisti ukrepi, ko se rešuje, kar se še rešiti da, ko so podjetja in njihovo poslovanje "pod vodo" oziroma v negativnih številkah.

Zato mislim, da je ta razprava potrebna in zato bom seveda podprl sklep, da se ta razprava opravi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 37, proti pa 47 poslank in poslancev.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Aleksandra Zorna bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za kulturo, gospe Majde Širca Ravnikar, na poslansko vprašanje gospoda Aleksandra Zorna v zvezi z napovedjo razveljavitve odloka o začasni razglasitvi tržnice za spomenik državnega pomena.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 37, proti pa 64 poslank oziroma poslancev.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 64.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Mirana Györeka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve, gospe Katarine Kresal, na poslansko vprašanje gospoda Mirana Györeka v zvezi z neprimernim ravnanjem zaposlenih na policijskih upravah. Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 48 poslank oziroma poslancev.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem 1. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **2. točko dnevnega reda - obravnava Letnega poročila Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2007.**

Prehajamo na odločanje o poglavjih in vloženi amandmajih.

K 1. poglavju predloga poročila odločamo o prvem amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 1. poglavju. Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti 5.

(Za je glasovalo 80.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o drugem amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 1. poglavju. Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti 9.

(Za je glasovalo 75.) (Proti 9.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo k 5. poglavju poročila. Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 5. poglavju. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prosim za prijave. Besedo ima mag. Majda Potrata. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo. Glede na to, da je bilo v sredstvih javnega obveščanja mogoče prebrati tudi kakšno dezinformacijo o tem, kaj Poslanska skupina Socialnih demokratov misli s tem, ko se je skupaj z drugimi koalicijskimi stranki pridružila amandmaju, poudarjamo, da menimo, da ima varuhinja človekovih pravic absolutno prav, ko meni, da je treba status, položaj izbrisanih in vse, kar je v zvezi z njimi, urediti z navadnim zakonom ali z nadaljevanjem izdajanja odločb, se pravi, slediti odločbi Ustavnega sodišča. Socialni demokrati smo že v preteklem mandatu menili, da zato, da se uredi položaj in da se popravi tisto, kar je bilo storjeno napak s strani države, da za to zadošča odločba Ustavnega sodišča in da za to zadošča navaden zakon. Zato bomo ta amandma podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Poglejte, kaj se je zgodilo Na matičnem delovnem telesu je večina, ki je tam seveda bila izglasovala, da je treba pristopiti k rešitvi tega problema z ustavnim zakonom. Danes vi vlagate amandma, v katerem trdite, da je treba nemudoma pričeti izdajati tako imenovane dopolnilne odločbe direktno na osnovi odločbe Ustavnega sodišča, in seveda govorite tudi o zakonu, ki ga boste predlagali na tem področju. Sklicujete se na to, da je nujno treba spoštovati odločbe Ustavnega sodišča. Jaz bi vam zelo rad verjel...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani dr. Gorenak - obrazložitev glasu, ne pa polemika z nasprotnimi stališči. Prosim.

DR. VINKO GORENAKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Obrazlagam svoj glas, zakaj zagovarjam ustavni zakon. Natančno to počnem.

Namreč, tukaj v tej dvorani v malo drugačni obliki smo tudi - ali ste tisti, ki ste bili takrat poslanci - odločali o nekem drugem zakonu. Ustavno sodišče je jasno reklo, da je zmagal večinski volilni sistem, pripravili ste nov zakon, s katerim ste odločbo Ustavnega sodišča povozili kot valjar.

Takrat je nekdo rekel tudi to: "Tudi bog ne more meni naročati, kako bom glasoval." Zato vas prosim, da postanemo tudi na tem področju razumni in da k temu vprašanju pristopimo na način, kot ga že dolgo časa zagovarjamo v Slovenski demokratični stranki, to pa je ustavni zakon. Z ustavnim zakonom na noben način nikomur ne odrekamo pravice, da uveljavi svoje pravice iz odločbe Ustavnega sodišča, seveda, na selektivni način, na način, ki bo jasno preveril, da se bo jasno videlo, kaj so ti ljudje počeli leta 1991, ko je ta država krvavela. Vsem tistim je treba priznati vse, kar jim gre, ki zaradi objektivnih razlogov niso mogli urediti tega statusa, tistim, ki pa niso hoteli urediti tega statusa in ki so delovali proti tej državi, ki je takrat nastala, pa je to treba preprečiti. To pa lahko naredimo samo z ustavnim zakonom. Torej, samo z ustavnim zakonom, ki bo za vekomaj rešil ta problem na način, da ga ne bo moč več odpirati, ker sicer bomo z navadnim zakonom - navadni zakon bomo kar naprej odpirali.

Jaz vas pozivam, da torej amandmaja ne podprete in da ostanete pri tistem, kar ste sprejeli na odboru. Bojim pa se, da vam je nekdo po odboru opral možgane. Prosim, če, in predlagam da, torej .../Opozorilni znak za konec razprave./... da ne podprete tega amandmaja.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Jaz bi res še enkrat rad opozoril, da obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, in sicer se nanaša na to, da poslanska skupina obrazloži kako bo glasovala, ne pa da se prepričuje druge poslanske skupine, kako naj glasujejo! Prosim, da se tega držimo v največji meri.

Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsednik.

Jaz mislim, da nikomur noben ne pere možganov, ker nekateri že imajo oprane možgane. .../Smeh./...

Kar se tiče tega amandmaja, pa je treba povedati, da je v bistvu zelo čuden - v neskladju z odločitvijo na odboru, tako da se človek vpraša, kdaj kdo ni poslušal oziroma kdaj je kaj mislil ali pa ni mislil. Tudi v Slovenski nacionalni stranki, v poslanski skupini mislimo, da je nujno potreben ustavni zakon, da je treba pregledati "ad personam" različne zadeve, ne pa kar na pamet poskušati pridobiti 25 tisoč novih

volivcev. To je čudno, da ne bom uporabil kakšnega drugega izraza. Lahko mirno rečem, da je to protidržavno. In tudi je.

Poglejte, danes smo dobili dopis od bivših oficirjev Jugoslovanske ljudske armade, ki zahtevajo na osnovi vsega tega, da se jim priznajo pokojnine, da dobijo odškodnine in ne vem kaj vse. Poglejte spisek teh oficirjev - zelo boste presenečeni, kajti po navadi so ti ljudje v uniformah korakali gor in dol po Sloveniji. In na teh spiskih je 5 tisoč mladoletnih oseb! Kje pa so bile te mladoletne osebe v tistem času, ko bi naj bile izbrisane, če se še rodili niso?! Zelo zanimivo in zelo čudno.

Skratka, gre za zlorabo vsega skupaj in poskušajo na ta način priti do pozicij, do politične podpore. Kajti 25.000 glasov pomeni pač toliko in toliko poslancev več in lažje vladanje, lažje deljenje denarja, dobičkov in vsega skupaj. Če je kdo izbrisan v tej Sloveniji, je tukaj izbrisanih vsaj 250.000 tistih državljanov Slovenije in državljanek, ki živijo na robu. Danes jih je verjetno že več. Ne 25.000, 350.000! Jutri jih bo 400.000. Ampak to ni važno! To so Slovenci in Slovenke, to so naši državljanji, za te ne bomo skrbeli. Skrbeli bomo za tiste, ki so tako imenovani izbrisani, za tiste, ki so špekulirali in po možnosti se borili proti Sloveniji v času naše osamosvojitvene vojne in od katerih je marsikdo bil na bojiščih Hrvaške, Bosne in Hercegovine in tako naprej in se je vozil za vikende "malo dol se streljati", tukaj pa še penzijo dobivali. Mnogi od teh ljudi tudi nočejo slovenskega državljanstva. Hočejo samo in nič drugega kot denar. Če boste za to, potem dajte denar iz svojih žepov, ne pa iz žepov tistih revežev, ki komaj preživljajo dan za dnem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim za prijavo v lastnem imenu. Besedo ima gospod Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Tega amandmaja ni mogoče podpreti in ga sam tudi ne podpiram iz več razlogov. Eden izmed pomembnejših razlogov je ta, da s tem amandmajem ne rešujemo, ampak oddaljujemo dokončno rešitev tega vprašanja. Drugi razlog je, da smo pred dobrim letom dni, točneje 22. novembra 2007, ko smo obravnavali priporočila k poročilu varuha človekovih pravic za leto 2006, v zvezi s tem sprejeli šestnajsto priporočilo, ki se glasi: "Državni zbor Republike Slovenije naj sprejme ustavni zakon, ki bo uredil položaj tako imenovanih izbrisanih." Od takrat dalje tudi imamo v Državnem zboru ta zakon, ki je jasen, jasno določa ta

razmerja in prav bi bilo, da bi to tematiko uredili s tem zakonom, ker bi enkrat za vselej uredili ta problem.

Razlog, zakaj je treba to materijo urediti z ustavnim zakonom, izhaja tudi iz tega, da je izvorno nastala z ustavnim zakonom, s 13. členom ustavnega zakona o izvedbi temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, in je tudi po tej formalni plati prav, da se dokončno problem, ki je posledica nedosledne ureditve v ustavnem zakonu, z ustavnim zakonom tudi uredi. Taka ureditev, kot jo prinaša amandma, pa bo .../Opozorilni znak za konec razprave./... ponovno odpirala znova in znova to vprašanje, nikoli problema ne bo dokončno uredila in konec koncev tudi ni prav, da se ne uredi maksimalna višina odškodnin, ki morebitnim upravičencem pripadajo, kar je bilo predvideno z ustavnim zakonom.

Iz vsega tega mislim, da je ta amandma škodljiv in ga sam ne podpiram. Zaradi tega bom glasoval proti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAKError! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Naj končam tisto misel, ki sem jo imel prej namen, pa mi ni uspelo zaradi časa. To pomeni poslanska skupina bo glasovala proti temu amandmaju.

V svojem imenu pa naj rečem še dodatno naslednje. Zakaj torej ustavni zakon? In v slovenski javnosti je danes povsem napačna predstava, češ, kako del poslancev oziroma določena politična opcija zagovarja rešitev tega vprašanja, kako pa določena politična opcija, torej naša, je proti reševanju tega vprašanja. To seveda ni res. Prav zato predlagamo ustavni zakon, ker ustavni zakon je tisti, ki lahko z zadostno višino zelo jasno reši te zadeva za naprej, da jih bo mogoče, seveda, zapreti za vse večne čase. Zakaj? Iz temeljnega razloga, ker v ustavnem zakonu lahko natančno predpišemo individualno obravnavo teh oseb, individualno lahko pogledamo, kaj so počeli v tistem času. In jaz sem globoko prepričan, da ne moremo stvari posploševati in reči, levi del parlamenta je za, desni pa je seveda proti. To ni res. To je napačno. Z ustavnim zakonom mi želimo izključiti zgolj tiste osebe, ki so delovale proti tej državi, ki niso sodelovale v korist tej države in ki želijo tudi na ta račun uveljaviti izjemno velike odškodnine. Naj vas spomnim, 980.000 evrov je do sedaj znan najvišji zahtevek. V ustavnem zakonu ga lahko limitiramo. Prosim, predlagam, storimo to z glasovom proti tem amandmaju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Vlade, kolegice in kolegi! Spoštovana javnost! Jaz se vam opravičujem, da vam krademo čas, da morate poslušati izlivanje gnojnice v tem visokem zboru, ker sem član Komisije za človekove pravice in svoboščine in peticije in sem žal v usodnem trenutku, ko se je sprejemal na odboru amandma Slovenske demokratske stranke, umanjkal, ker sem moral opravljati svoje obveznosti na drugem odboru - podobno kot kolegica Potrata.

Mogoče bi se stvari razvile drugače, če bi predlagatelj amandmaja na odboru ta amandma predložil v obravnavo prej, ne šele ob najinem odhodu, danes vam tega sploh ne bi bilo treba poslušati in verjamem, da bi večina javnosti bila vesela, če ji tega ne bi bilo treba slišati.

Se opravičujem, če sem si kakšno sekundo več vzel in nisem direktno obrazlagal svoj glas. Že ob obravnavi ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: .../Nerazumljivo./... glas.

VITO ROŽEJ: ... točke dnevnega reda sem povedal, da ta država temelji na spoštovanju človekovih pravic in da je to zapisano v preambuli k Ustavni listini in v preambuli k Ustavi. Torej na spoštovanju človekovih pravic temelji ta Ustava. Ne na ksenofobiji, ne na čemer koli drugem. Torej je glas za ta amandma edini možen, ker bi bil glas proti, glas proti temeljnim načelom, na katerih ta država sloni. Torej .../Opozorili znak za konec razprave./... se v danem trenutku ne morem odločiti drugače. Kar se pa tiče mladoletnih otrok, ki so izbrisani, ...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... Ni polemike.

VITO ROŽEJ: ... pa moram obrazložiti, da je osemnajst minus šestnajst dva. Torej je to možno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri. Prosim.

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala gospod predsednik. Kolegi! Jaz bom glasoval za ta amandma, ker res ne razumem zakaj bi potrebovali ustavni zakon. Imamo dve ustavni odločbi, zelo jasni, kar nekaj zelo jasnih tolmačenj teh odločb in če je nekdo, tako kot je slišati, zagrešil kaj nezakonitega v

tistem obdobju, obstajajo druge ustanove, druge inštitucije, kjer je možno to obravnavati in razčiščevati. Ne pa kolektivna krivica, ki jo je doživelo kar 24.000 takratnih prebivalcev Republike Slovenije. Torej ni vmesna razlaga oziroma predlog, da je potreben ustavni zakon.

Če opozicija vidi, da te večine ni, ne vem, zakaj vztraja, saj za to ni polemike, je še vedno del moje razlage. Zato menim, da ni koristno razmišljanje o ustavnem zakonu, da je treba glasovati za ta amandma. Tako bomo hitro prekinili to jaro kačo zgodbe izbrisanih, ne da bi se zapletli v novo razpravo o ustavnem zakonu, ki ne bi prišla do konca in bi pravzaprav le izigrala že znane ustavne odločbe. Tako, da bom glasoval za. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri. Prosim.

DR. LUKA JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Kolega, hvala lepa. Spoštovane sodelavke in sodelavci! Glasoval bom za iz enostavnega in kristalno čistega razloga. Da, sem za pravno državo in za človekove pravice in zato, ker vem, da bi katera koli druga odločitev pomenila ali sprenevedanje, ali blefiranje, ali pa zelo neplemeniti sovražni govor. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMSError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala.

Pokojni dr. Drnovšek in sedanji predsednik Vlade gospod Borut Pahor sta javno povedala, da bi bil sprejem Ustavnega zakona daleč najboljša rešitev za ureditev tega vprašanja. Oba sta se namreč dobro zavedala, kaj to pomeni z vidika zelo različnega aspekta ljudi, ki jih ta problem zajema. Živimo v dneh, ko je velik del sveta, tudi v Sloveniji mnogih, vzdignil glas proti uporabi kasetnih bomb, orodja za množično uničevanja, zaradi katerega trpijo civilisti na Bližnjem vzhodu. Ampak, kasetne bombe so padale tudi v Sloveniji, gospe in gospodje, in med tistimi, ki so vložili najvišje odškodninske zahteve, so tudi nekateri, za katere se da dokazati, da so bili med agresorji na samostojno državo Slovenijo. In edini način, da se te izloči, da špekulanti torej ne morejo biti nagrajeni in po drugi strani, da se ne stori velika krivica, ne samo vsem Slovenkam in Slovencem, ampak tudi tistim novim državljanom in državljanom, ki so si uredili, v veliki večini uredili svoj status skladno z novo

slovensko zakonodajo, je, da se to uredi z ustavnim zakonom in da je to mogoče dokazuje dejstvo, da smo ga nekoč, z gospodom dr. Bohincem v nekem kompromisnem besedilu že oblikovali. In gospod Pahor, prosim vas, uporabite moč, zaupanje, ki vam je bilo dano na volitvah, in ponovite ta postopek...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Grims, predsednik Vlade ne more odgovarjati.

MAG. BRANKO GRIMSError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Svojo voljo pa lahko izrazimo ta trenutek, s tem, da seveda amandmaja ne potrdimo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti pa 37.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 37.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo k 7. poglavju predloga poročila. Odločamo o prvem amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 7. poglavju. Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti pa 4.

(Za je glasovalo 80.) (Proti 4.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o drugem amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 7. poglavju. Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti pa 3.

(Za je glasovalo 78.) (Proti 3.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o tretjem amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 7. poglavju.

Gospod Černač, v imenu poslanske skupine? V imenu poslanske skupine, kdo? Odpiram prijave za obrazložitev glasu v svojem imenu.

Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Predsednik Vlade, spoštovani! Jaz bom glasoval proti. Lahko razmišljam po svoje in si predstavljam, da je to nadaljevanje tistega amandmaja k poglavju 5. Lahko me kdo prepričuje, da to ni res, vendar jaz to tako vidim, ker je omenjena natančna letnica 1991, in tu gre za izbrisane. To se pravi, zdaj bomo pa izbrisanim v tem poglavju z amandmajem, ki ga bomo sprejeli, že dali neke pravice. Tu že zahtevamo, da Vlada pripravi medresorsko usklajene zakonske spremembe ali ukrepe za učinkovitejše reševanje stanovanjske problematike mladih

družin in tako naprej, ki po letu 1991 niso imeli omogočenega enakopravnega položaja. Lahko reče kdo, da to ni res, ampak jaz to tako vidim. Smo že začeli, in bi se še kaj našlo. Se pravi, niso se še posušile, če tako rečem, naše besede, da to ne pomeni tega, da bo izbrisani dobili vse tisto, kar se je slišalo, že imamo naslednji amandma, ki ste ga zvito pripravili ob tem poročilu. In bom takole rekel, jaz bom tudi proti temu amandmaju, zaradi tega, ker sem za pravno državo in ker sem za človekove pravice. Ampak človekove pravice imamo vsi, tudi slovenski državljani, ki že imamo državljanstvo, tako kot tisti, ki ga bodo še pridobili. Če velja za ene, potem velja tudi za druge. In ne vem, zakaj je treba posebej že zdaj vnašati tisto priporočilo, kaj se bo izbrisanim lahko dalo. Če se že pripravlja denar in se trošarine povečujejo zato, da bomo lahko izplačevali vse te zahteve za nadomestila od leta 1991 naprej, potem ni treba, da sprejemamo takšne amandmaje, ki še širijo te pravice. Zato bom glasoval proti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Obrazložitev k temu in prejšnjemu amandmaju, gospod predsednik. Bil sem malo prepozen in niste videli moje roke, ko sem jo dvignil.

Prejšnji amandma govori o tem, da naj Vlada ponovno prouči učinke in predlaga potrebne spremembe subvencioniranja stanarin; najemnine so verjetno mišljene z namenom zagotavljanja enakih možnosti vseh pri pridobivanju primerne stanovanjskega. Moram reči, da je to priporočilo v veliki meri že uresničeno. S 1. januarjem letos je stopila v veljavo novela stanovanjskega zakona, ki omogoča, da subvencioniranje najemnim uveljavljajo vsi, tudi tisti, ki prebivajo v tako imenovanih tržnih najemnih stanovanjih, se pa vsakokrat da še izboljšati. Jaz podpiram sicer vse ukrepe, ki vodijo k temu, da se stanovanjska problematika razrešuje hitreje in učinkoviteje. In moram reči, da smo v preteklih letih pričali številnim rešitvam na tem področju od dokapitalizacije Stanovanjskega sklada do povečanja sredstev za ta namen, do subvencioniranja predvsem mladih pri pridobivanju prvega stanovanja, se pravi do tega, da so lahko pridobili nepovratna sredstva pri nakupih in tako naprej. Ta amandma, pa mislim, da ga je nemogoče uresničiti. Če bi želeli uresničiti to, kar je tukaj zapisano, pomeni, da rabimo še en Stanovanjski zakon, kakršnega smo sprejeli leta 1991. Mislim, da to ni mogoče, to ni realno. Ambicija bi

morala iti v tej smeri, da pri ukrepih na vseh področjih, ki niso samo na okoljskem pač pa tudi na finančnem in davčnem, še nadaljujemo politiko, ki je bila začrtana in da na podlagi operativnega programa omogočimo večje število predvsem najemnih stanovanj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 51, proti 32.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo k osmemu poglavju predloga poročila. Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 8. poglavju. Glasujemo. Navzočih je 84, za je glasovalo 70, proti 8.

(Za je glasovalo 70.) (Proti 8.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo k 9. poglavju predloga priporočila. Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 9. poglavju. Glasujemo. Navzočih je 83, za je glasovalo 77, proti 4.

(Za je glasovalo 77.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine DeSUS k 9. poglavju. Glasujemo. Navzočih je 82, za je glasovalo 74, proti 4.

(Za je glasovalo 74.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo k 12. poglavju predloga priporočila.

Odločamo o prvem amandmaju poslanskih skupin: SD, Zares, DeSUS in LDS k 12. poglavju.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti 5.

(Za je glasovalo 74.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o drugem amandmaju poslanskih skupin: SD, Zares, DeSUS in LDS k 12. poglavju.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti 4.

(Za je glasovalo 78.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu priporočila v celoti. Končali smo z odločanjem o amandmajih in predlogu priporočila. Prehajamo na odločanje o predlogu priporočila k Letnemu poročilu Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2007, v celoti.

Glasujemo. Obrazložitev glasu. Pardon, se opravičujem, nisem videl. Prosim za prijavo za obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin.

Besedo ima gospod Franco Juri.

Prosim.

FRANCO JURIIError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala, predsednik.

Jaz bom v imenu Poslanske skupine Zares podprl Poročilo Varuha človekovih pravic.

Videli smo da je to poročilo dobro napisano, kompletno. Obravnava vse pereče probleme nespoštovanja človekovih pravic v naši državi. Predvsem pa je pomembno to, da se s tem glasom in to podporo poročilu še enkrat zelo jasno pove, da je institut Varuha človekovih pravic eden ključnih subjektov civilne družbe in nadzora civilne družbe nad samovoljo politike, ki se dogaja tudi v demokratičnih razmerah. Slišali smo, da je treba to inštitucijo priznati, jo podpreti pri njenih prizadevanjih in prav tako vse druge inštitucije, ki skrbijo za nadzor delovanja države. Zlasti pri tistih segmentih, ki se nanašajo na svoboščine, na temeljne človekove pravice in tudi na prizadevanja, da ne bi prevladal sovražni govor ali represija ali šikaniranje posameznih državljanov in državljanov.

Zato prepričano glasujemo "za" in verjamemo, da bo to prispevalo k boljšemu obravnavanju te zapletene, a vendar zelo aktualne problematike.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Zmago Jelinčič Plemeniti.

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITIIError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsednik.

V Poslanski skupini SNS ne bomo podprli tega zmazka, ki mu nekateri pravijo Letno poročilo Varuha človekovih pravic. Že zaradi tako imenovanih izbrisanih in sprejetega amandmaja ga ne moremo podpreti. Če smo slovenski državljanji bodimo v skrbi za svoje ljudi, ne pa da Varuh človekovih pravic oziroma varuhinja skrbi za vse ostale. Žal nam je, da nismo vložili drugega amandmaja, ki bi spremenili naziv Letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto takrat in takrat, da bi napisali Letno poročilo Varuha človekovih pravic za cel svet za leto 2007. Kajti, veliko bolj se je naša varuhinja ukvarjala z nekimi marginalci iz

celega sveta, kot pa z lastnimi državljani, za katere ni imela in nima posluha, zagotovo pa ima velik zato, da je potrebno dvigniti finančni dotok na to inštitucijo, da so premalo plačani, da je premalo ljudi tam in tako naprej. Konec koncev, lastni interesi so absolutno v prvem planu. Interesi drugih so zgolj na papirju in če že skrbimo za koga, skrbimo za druge, ne za državljane lastne države. Človek se vpraša, kakšna domovina je to, ki ji je vseeno za svoje ljudi in je pripravljena za tujca skrbeti bolj kot za kogar koli. Vendar, to je nekako kot kaže slovenska usoda, da vedno in povsod delamo za tujce, se klanjamo tujcem in smo jim podložni. Tisti, ki hoče za lastne državljane in za Slovenijo kaj narediti, tistega se po navadi ožigosa s tem, da ima sovražni govor, da ne ve, kaj govori in podobne zadeve. Morda bi bilo smiselno, da bi koalicija za naslednje leto pripravila tudi amandma, da bi uvedla novo obliko verbalnega delikta in bi izdali knjigo s prepovedanimi besedami. Morda bi ostalo potem noter 600 najbolj osnovnih besed slovenskega jezika, vse ostalo bi bilo prepovedano. Morda pa se to tudi pripravlja. Jaz upam, da je premier tako pameten, da tega ne bo dovolil. Kajti pri vprašanju izbranih je premier pokazal treznost in je rekel, da je smiselno, da se pripravi ustavni zakon. Vendar kot kaže nekatere tendence znotraj koalicije tega ne razumejo, nočejo razumeti ali pa ne smejo razumeti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAKError! Bookmark not defined.Error!
Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsednik.

Jaz moram reči tako. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo se seveda se s Poročilom Varuha veliko ukvarjali, odnosno smo vložili veliko časa v preučevanje navedb in zato so bile tudi naše razprave na nek način, za razliko od tistih, ki so hvalile posamezne dele njenega poročila kritične. Jaz sem bil še posebej vesel vseh tistih stvari, ki jih je varuhinja napisala, spisala okoli področja invalidov, okoli, ne vem, zdravstvenih ustanov, ki nočejo sprejemati zaprtih oseb in tako dalje. Hkrati sem bil pa zelo kritičen do njenih navedb, ki se nanašajo na področje zaprtih oseb, ker se mi je pač zdelo, da se ukvarjati s fitnes studii in tako naprej v zaporih, ob tem, da delavci verjetno nimajo fitnes studiev in ne vem česa. Pač sem bil kritičen. Zelo sem bil vesel in verjamem, da so moji kolegi ob vseh navedbah, ki jih je varuhinja zapisala na temo sodstva in sodišč, to veselje delili z menoj. Šla je celo

dlje, kot smo bili do sedaj navajeni, in je zelo jasno rekla, da moramo zagotavljati pogoje za neodvisnost sodstva. To pa ne pomeni njihove neodgovornosti. Zelo sem pohvalil njeno poročilo v tistem delu. Hkrati je tudi na področju odvetništva, recimo, naredila en pomemben korak naprej v tej državi, ker je zelo jasno povedala, kako imamo stanje na področju odvetništva. Tudi nakazala je rešitve, ki bi jih bilo potrebno sprejeti in povedal sem vam tudi to, da je Vlada v letu 2008 mnoge stvari v dveh zakonih uredila in seveda popravila. Zato ne bi želel, da varuhinja dobi napačen vtis o našem glasovanju. Namreč tudi podprli smo veliko večino amandmajev. Kot ste videli, smo podprli praktično vse amandmaje, razen dveh, ki ste jih vložili v koaliciji. Pa vendarle, ker imamo na razpolago vzemi ali pusti; namreč, ne moremo glasovati o posameznih priporočilih, ampak glasujemo zdaj o poročilu v celoti; je bilo ravnanje koalicijskih poslancev pri glasovanju k 5. amandmaju, s katerim ste izglasovali, seveda, ponovno nazaj priporočilo, da se nemudoma pristopi k izvajanju ustavne odločbe in izdajanju dopolnilnih odločb, tako imenovanim prenesenim. Tisto, ki nas je prisililo v to, da bomo morali poslanci iz Slovenske demokratske stranke glasovat skupno proti temu poročilu. To pa ne pomeni kakšnega napačnega sporočila varuhinji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 33.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 33.)

Ugotavljam, da je priporočilo v celoti sprejeto.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **3. točko dnevnega reda - obravnava Predloga sklepa o soglasju k spremembam in dopolnitvam Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor Republike Slovenije daje soglasje k spremembam in dopolnitvam Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji z dne 16. 6. 2008 in 19. 12. 2008. Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 16.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **4. točko dnevnega reda - obravnava Predloga sklepa o soglasju k spremembam in dopolnitvam Pravil Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor Republike Slovenije daje soglasje k spremembam in dopolnitvam Pravil Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji z dne 16. 6. 2008 in 19. 12. 2008.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Prosim za prijave za obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Besedo ima gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo.

Podobno kot že pri prejšnjem glasovanju bo tudi pri tem glasovanju Poslanska skupina Zares glasovala proti. Že ob obravnavi obeh teh točk dnevnega reda smo omenili svoje pomisleke glede možnosti, da FIHO dokupuje dodatne delnice Loterije Slovenije. Smo tudi mnenja, da obstoječi veljavni Zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije ne rešuje te problematike na najboljši način. Že takrat sem napovedal, da bomo glasovali pač vsak po svoji presoji. Vmes se je od obravnave te točke do glasovanja zgodila tudi sprememba na Loteriji Slovenije, namesto 4-članske uprave je zdaj dobila samo 2-člansko upravo, ki je bila imenovana mimo javnega razpisa. Vse te stvari so nas še dodatno potrdile v tem mnenju, skratka, da glasujemo proti. In se bojimo, da je država v želji pomagati invalidskim in humanitarnim k organizacijam tukaj mogoče zavila na kakšno stransko pot, ki jo bo potrebno kmalu popravljati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti pa 22.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sklepov o soglasju k spremembam in dopolnitvam pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.**

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor daje soglasje k spremembam in dopolnitvam Pravil Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji z dne 7. 1. 2009.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prosim za prijavo.

Besedo ima Rudolf Petan, SDS.
Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo gospod predsednik, predsednik Vlade, spoštovani.

V Slovenski demokratski stranki ne podpiramo teh pravila in zanimivo je tudi to, da tudi ne podpira; to smo seveda izvedeli šele včeraj ob razpravi, kjer je minister razložil, zakaj tudi Vlada ne podpira. Mislim, da je najboljša obrazložitev, zakaj ga v SDS ne podpiramo, to, kar je zapisala Vlada. Vlada ugotavlja, da Odlok o ustanovitvi Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji ni usklajen z Zakonom o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije. Zato Državnemu zboru Republike Slovenije predlaga, da predhodno pred obravnavo sprememb in dopolnitev pravil za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji uskladi določbe Odloka o ustanovitvi Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji. To se pravi, najprej Odlok o lastninskem preoblikovanju, saj so pravila fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji sprejeti na podlagi zakona in odloka kot hierarhično višjih pravnih aktov. Vlada ima tudi pripombe na Predlog sprememb in dopolnitev pravil za Fundacijo za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, ki jih je Svet Fundacije predložil 27. 11. 2008. Namreč, gre tudi za sejnine, ki so določene z bruto plačo in Vlada ima pripombe tudi na to.

Glede na to, da Vlada sprejema kup ukrepov; nekatere smo že videli, več jih še bomo, tako je tudi najavljeno, ko gre za varčevanje. Pri tej zadevi, ko gre za sejnine pa za fundacijo za šport naj bi pa veljala neka posebna pravila. Vlada sprejema ukrepe tudi na področju sejnin, kilometrin in podobno in ne vidimo vzroka, da ne bi to veljalo za vse, to se prvi tudi za fundacijo. Mi smo na seji jasno povedali, da se nam zdi ta procent previsok, nimamo nič proti, če sejnine ostanejo, vendar ne v takšni višini. Imeli smo tudi pripombe na izobrazbo direktorja fundacije, kar je včeraj ob razpravi omenil tudi minister. Omenil je še, da ima Vlada pomisleke, 12 vprašanj. 12 vprašanj ni odgovorjenih, zato menimo, da se ne da podpreti tega pravilnika, teh pravil Ugotoviti moramo, da v tem primeru soglašamo z Vlado in nas čudi, da vladajoči poslanci tega ne razumejo.

Omenil bi samo še to, da na sejo matičnega odbora nismo dobili mnenja Vlade in nam nihče tega ni povedal. To smo

izvedeli šele včeraj. Ne bomo glasovali za, bomo proti.
Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Anton Colarič.

ANTON COLARIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani!

Tudi pri Socialnih demokratih bomo glasovali proti, ker pravila niso usklajena z zakonodajo in ker tudi tem pravilom oziroma dopolnitvam Vlada nasprotuje, kar smo izvedeli kasneje, po opravljeni razpravi. Skratka, glasovali bomo proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima Vito Rožej, Zares.

VITO ROŽEJ: Ponovno hvala za besedo.

Ne bi se želel preveč ponavljati. Kot že rečeno, podobno kot pri Socialnih demokratih bomo tudi v Poslanski skupini Zares glasovali proti, čeprav smo na odboru to predlagano materijo podprli. Žal nam je, da je mnenje Vlade prišlo pozno in da je bilo manj jasno kot bi si želeli. Sedaj, ko so nam stvari jasne, je tudi odločitev lažja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 5, proti 76.

(Za je glasovalo 5.) (Proti 76.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo **prekinjeno 6. točko dnevnega reda**, to je z **obravnavo Predloga sklepa o soglasju k Statutu Slovenskega inštituta za revizijo**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: "Državni zbor Republike Slovenije daje soglasje k Statutu Slovenskega inštituta za revizijo z dne 24. 12. 2008." Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 84, proti nihče.

(Za je glasovalo 84.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **7. točko dnevnega reda - prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu**. Prehajam na določanje o naslednjem predlogu sklepa. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah

Zakona o zavarovalništvu je primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti 5.

(Za je glasovalo 80.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v drugo obravnavo Odboru za finance in monetarno politiko kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 8. točko dnevnega reda - prvo obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o davku na dodano vrednost**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa. Predlog zakona o spremembi Zakona o davku na dodano vrednost je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev v imenu poslanskih skupin. Prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Andrej Vizjak, Slovenska demokratska stranka.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovane poslanke in poslanci. Slovenska demokratska stranka bo predlog podprla predvsem zaradi tega, ker se je tudi skozi razpravo v tem parlamentu in skozi soočenje stališč poslank in poslancev pokazala neka pripravljenost, da se to vprašanje bolje uredi kot je urejeno zdaj. Praktično enotno stališče je bilo, da je nevdržno, da je 60 dni oziroma šestdeseti dan tisti rok plačila vrnjenega DDV-ja glede na predložen obračun in da je ta dan absolutno predolg, preveč odmaknjen, da to ni v korist ne gospodarstvu, ne davčni stroki in vsled tega je čas, da se ta ureditev popravi.

Seveda je bilo s strani poslank in poslancev tudi jasno povedano, da so različni pogledi na to, kateri je tisti pravi rok, prvič, glede na stanje informacijskega sistema Davčne uprave, drugič tudi na zmožnost državnega proračuna v tem prvem letu. Zato ocenjujem, da je podlaga, da ta zakon podpremo v prvem branju oziroma v tej fazi procedure in da ga marca, prvi teden marca, ko bo naslednja redna seja, obravnavamo v drugem branju. Do takrat bo Vlada predložila tudi rebalans proračuna za 2009 na osnovi katerega bo moč zaključiti tudi ostale okoliščine, zlasti finančne okoliščine sprejema takšnega zakona. Vendar, zakaj ocenjujem, da je najpomembnejše, da ta zakon sprejmemo, poleg argumentov, kako pomemben je za likvidnost gospodarstva v teh zaostrenih finančnih in gospodarskih razmerah. Tudi to, ker je to jasen signal Vladi, da parlament obravnava in smatra ta predlog za prioriteto, za tisto, kar je potrebno upoštevati tudi pri

snovanju ostalih javno finančnih dokumentov kot je rebalans proračuna za 2009.

Če tega danes tukaj ne bomo storili, potem s figo v žepu, bi rekel, smatramo, da je to v prihodnje potrebno urediti. Kajti, če tega signala v temu prvemu branju ne damo Vladi, potem bo seveda usoda takšnega predloga v prihodnje seveda manj verjetna.

In zato vas še enkrat prosim, da v luči tudi zavzemanj asociacij gospodarstva kot sta Gospodarska zbornica, Obrtna zbornica in druge podprete to rešitev.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Kontič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

BOJAN KONTIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa.

Kljub temu, da je predlog lahko všečen, tega predloga v Poslanski skupini Socialnih demokratov ne bomo podprli. Torej, da je predlog zakona primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo. Predlog sprememb je vsebinsko preozek, tako je ocenila tudi predstavnica Vlade, da bi hkrati s skrajšanjem plačilnih rokov zagotovili nadzor in odkrivanje morebitnih zlorab. S tem seveda odpade tudi argument, da sprejemamo zakon v prvi obravnavi in ga bomo v drugi dopolnili, ker zakon v drugi obravnavi ne omogoča tako kvalitetne dopolnitve kot jo predvideva Vlada, kar je bilo včeraj tudi pojasnjeno.

Proračunski prihodki se drastično zmanjšujejo, to vemo vsi, hkrati so posledice spremenjene zakonodaje v višini štiristo petindevetdeset milijonov evrov ali 1,3% bruto družbenega proizvoda.

Sprejem tega zakona bi pomenil dodatni izpad sredstev v višini približno sto petdeset milijonov evrov. Sprejem tega predloga zakona lahko ogrozi javno finančni primanjkljaj v takšni meri, da ga ne bi bilo mogoče financirati tudi z zadolžitvijo. To seveda pomeni, da je potrebno počakati na rebalans, ki ga predstavlja Vlada Republike Slovenije. V rebalansu ugotoviti ali so sredstva, ki jih potrebuje izvedba tega zakona, na razpolago in če bo to, seveda, mogoče lahko Vlada potem zelo hitro, ko bodo številke znane, predložila zakon, ampak zakon, ki bo torej širši, zakon ki bo zagotovil skrajšanje plačilnih rokov in hkrati ohranil oziroma zagotovil nadzor nad možnimi davčnimi goljufijami. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bogdan Barovič, v imenu Slovenske nacionalne stranke.

BOGDAN BAROVIČError! Bookmark not defined.Error!
Bookmark not defined.: Hvala lepa.

V Slovenski nacionalni stranki bomo podprli predlog, ki ste ga prebrali. Upam, da sem ga pravilno razumel, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Zakaj? Prvič, zaradi tega, ker poznam podjetnika, ki je nedavno ustanovil podjetje in vložil 2 milijona evrov za nakup dragih strojev, za katere je plačal davek. Danes ga lahko reši samo tisti davek, ki naj bi mu ga država vrnila, pa ga ni. Drugič, zaradi tega, ker ne moremo prenašati besed, da bi nastala zaradi hitrejšega vračila preplačanega DDV proračunska luknja. To ni res, ker ta sredstva niso last države. Tretjič, zaradi tega, ker nas je strah, da bo, če tega država ne bo naredila, dejansko nastala proračunska luknja, zato ker bodo podjetja propadla in ne bodo plačevala tistih davkov, ki državi ostanejo; takrat pa bo proračunska luknja. In četrtič, čudi nas, da likvidnostna situacija, likvidnostno stanje države ni skrbelo v trenutku, ko smo sprejemali zakone, kako bomo hitro rešili banke, ki so se znašle v zagati, zato ker so kreditirale nekatere gospode za nakup delnic, ki so jih v bistvu zastavili za te kredite. A nenadoma to državo skrbi za likvidnost. Ko je treba vrniti tistim, ki pošteno delajo, ki čakajo na vračilo svojega denarja, je pa vprašljiva likvidnost. Mislím, da so bili razlogi zelo jasni in zelo konkretni, zakaj bomo v Slovenski nacionalni stranki podprli predlog zakona.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Glasujemo. Pardon, se opravičujem. Prekinitev glasovanja.

Obrazložitev glasu v svojem imenu. Prosim za prijave.
Besedo ima gospod Marjan Bezjak.
Prosim.

MARJAN BEZJAKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni, gospod predsednik, predsednik Vlade, poslanke in poslanci!

Zakaj je ta predlog pameten in je treba glasovati za. Namreč, ravno ta predlog, hitrejša vračanja preplačanega DDV-ja, je lahko najhitrejša pomoč podjetjem, ki niso stabilna v tem času, tako bi dejansko takoj dobila denar za poslovanje. Nikakor ne morem razumeti, da na nasprotni strani sedijo podjetniki in tega denarja nočejo. Ne vem, zakaj ne. Potem imajo tako dobre zasluške ali kakšne druge...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Bezjak, obrazložitev glasu, prosim.

MARJAN BEZJAKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Obrazlagam glas. Druga stvar, ki jo želim povedati je ta, da nikakor ne razumem tega, da govorijo, da bi država imela luknjo za 360 milijonov evrov. Zakaj pa? To je denar davkoplačevalcev. Ne vem, kje vidiijo ta denar ali to luknjo. Še enkrat vas pozivam poslanke in poslanci, pomagajte podjetjem. S tem boste pripomogli k boljšemu jutri, konec koncev bodo podjetja ostala zdrava. Če pa boste glasovali proti boste pa vi krivi, da jih potapljate. Zato glasujte za. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima gospa Renata Brunskole.

RENATA BRUNSKOLEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Lepo pozdravljeni, gospod predsednik Vlade, gospod minister, gospod predsednik Državnega zbora, kolegice in kolegi!

Kot članica Odbora za finance se resnično ponovno čutim dolžna, da obrazložim svoj glas. Na odboru sem se tudi sama strinjala, da se skrajša rok na 30 dni, kakor velja za izvozna podjetja. Gospodarska zbornica, Obrtna zbornica, vsi ostali nas opozarjajo naj pomagamo gospodarstvu. Na drugi strani tudi danes pozivajo poslanke in poslance naj pomagamo tudi v tej smeri, da se zagotovi kvalitetna prometna povezava vseh območij Slovenije, ki so nekoliko bolj oddaljena od Ljubljane in tako dalje. Govoriti o tem, o čemer sedaj govorimo, počakajmo na rebalans proračuna, zagotovimo ta sredstva in potem tudi po nasvetu pristojnega ministra za finance ukrepajmo. Jaz verjamem, da tukaj ni nikogar, ki bi želel prisluhniti gospodarstvu, niti sama Vlada vključno s predsednikom Vlade, ki je tukaj z nami. Kot je bilo včeraj rečeno, naj predsednik Vlade skupaj z Vlado išče rešitve. Mislím, da tukaj ni dileme. Sama obrazlagam svoj glas, v tem trenutku ne bom glasovala za potrditev tega. Po rebalansu, ko se najde rešitev, bom takoj prva za. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILLError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa za besedo.

Seveda bom za ta predlog z veseljem glasoval. Preseneča me sprenevedanje teh, ki so obrazlagali glas....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Grill, pustite druge, povejte, kako boste vi glasovali.

IVAN GRILLError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Če bi resno mislili, bi seveda ta predlog podprli, kajti danes glasujemo o tem, ali je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Pomeni, da bomo ta zakon obravnavali še vsaj dvakrat, če to proceduro omogočimo naprej. Ko se bo rebalans obravnaval, ko se bodo videli vsi tisti kazalci, lahko še vedno v zadnji obravnavi rečemo: ta zakon pa dejansko ne prinaša tistega, kar od njega pričakujemo. Zato je sprenevedanje iz trte izvito. Gospodarstveniki, Gospodarska zbornica, Obrtna zbornica, vsi od nas pričakujejo, da jim damo jasen signal, da gremo naproti pričakovanjem, ki bo olajšalo njim, mi njim nič ne podarjamo, mi jim bomo samo vrnili denar, ki je njihov bistveno prej kot je.

Kot sem že tudi včeraj povedal, v primeru, da je 7 dnevni rok vračila kot smo ga predlagali v tem zakonu prekratek, dajmo vgraditi prehodne določbe, da to lahko v nekaj mesecih pride do 7 dni. Pokažimo voljo, da bodo lahko naši podjetniki načrtovali to spremembo, ki je v korist njim. Zato vse skupaj pozivam, prosim v imenu podjetništva, podprimo ta zakon, kajti s tem ne bomo prekoračili kakršnekoli proračunske likvidnostne težave, ki jih vsi napovedujete. To se ne bo zgodilo, samo prej bomo vračali denar, ki je njihov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa gospod predsednik. Gospod predsednik Vlade.

Mi danes pravzaprav govorimo o enem členu tega zakona. Ampak, če se malo vrnemo v zgodovino, smo nekoč rekli "dajte cesarju, kar je cesarjevega". Pa se je to dalo in je ta sistem "laufal in špilal". Danes pa mi pravzaprav pobere več in potem vračamo. Zato bi danes lahko rekli: "Prej nam vrnite tisto, kar ste nam preveč pobrali" in ta prej se nanaša na določeno število dni. Danes 60, mi predlagamo 7. Ni nobenega razloga, da ta 7 tudi ostane, če imate strašne bojazni za ceste, za luknje v proračunu. Zadnjič sem slišal cel kup neumnosti v razpravi. Vendarle je to denar, ki ni

denar države. To je denar, ki je last naših podjetnikov. Samo to želimo. Da ta denar, ki ga lahko država samo likvidnostno uporablja, ne pa fizično za svoje vsakodnevne potrebe, vrnemo pravočasno. Jaz sem globoko prepričan, ponavljam, globoko sem prepričan v to, da je situacija taka, da je to eden od tistih ukrepov, ki bo najprej in takoj pomagal gospodarstvu. Bolj kot vse tisto, kar šele pripravlja vladna koalicija in tako dalje.

Jaz sem bil zelo vesel razprave mnogih poslancev, ko smo ta zakon obravnavali, poudarjam, tudi s koalicije, ki so že napovedali, da bodo podprli nadaljevanje. Sicer pa zakon po mojem mnenju sodi tudi med tiste zakone, o katerih je predsednik Vlade govoril, ko je v nastopnem govoru rekel: "Podprli bomo vse dobro." Vso priložnost imate, da sledite predsedniku Vlade in to tudi podprete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vili Rezman. Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa gospod predsednik.

Sam bom, tako kot sem napovedal, ko sem predstavljal stališče poslanske skupine, glasoval za zakon in imam zato dovolj tehtne razloge in sem navedel tudi v prejšnjih diskusijah dovolj argumentov za to, da se da razumeti, zakaj argumenti, ki jih minister navajal ne vzdržijo. Zdaj jih bom na kratko ponovil.

Prvič. Gre za to, da to ni predlog zakona, ki bi ga pripravila sedanja opozicija, ampak je to poizkus gospodarstva iz preteklega leta, ki ga je zapisal v brošurah, poslal na Vlado in ga Vlada, žal, pač ni posvojila. Posvojili so ga drugi. Sedanji opozicijski poslanci. In sicer res z zamudo, ker bi to lahko bilo res že tudi prej storjeno, vendarle so ta apel gospodarstva slišali. Naša priložnost je, da zavrujemo tisto, kar so predlagali v obliki pretirano kratkega roka in da najdemo kompromisno rešitev. To sem sam tudi predlagal na Odboru za finance, kjer je bilo kar nekaj podpore takšnemu predlogu, a se je potem ta volja spremenila. Bojim se, čeprav si je ta koalicija zapisala na prvo stran, da bo delala drugače kot prejšnja oblast, da se dogaja zdaj tako kot poprej. Da bomo nekako prisiljevani v to, da vsi glasujemo v en glas, tako kot se bo iz Gregorčičeve slišalo. Meni so takrat pisali, prejšnja oblast, ki je tako delala, rdeče pike in če sedaj ne bomo paradigme delali, naj mi kar začne pisati ponovno pike. Jaz si jih bom pač nekaj nabral. Bom pa podprl ta korektni predlog, ker argument, da se ne da nadzirati - ne vzdrži. Minister sam je javno na mojo zahtevo, odgovoril, da je pri 30-dnevnem roku nadzor možen, popoln

nadzor. In kar se tiče izpada javnih financ, če ministrstvo res pripravlja ta zakon, sicer šele za 15. 12. leta 2009, ko bo že vse skupaj prepozno, in če ga ima pripravljenega, potem bi ga nam kritikom verjetno lahko pokazale, ker to pa, samo da mi pokažejo osnutek, javnih financ nič ne ogroža.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Franc Pukšič.
Prosim.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi. Predsednik Vlade. Minister. Lep pozdrav.

Že drugič bom podprl predlog tega zakona, torej, da gre v drugo obravnavo. Ker se resnično strinjam z vsemi tistimi, ki pravijo, da je to ena od konkretnih pomoči podjetjem. Govorite o likvidnosti države, da bi zaradi tega država postala nelikvidna. To enostavno ne vzdrži. Dejstvo pa je, da je marsikatero podjetje zaradi tega nelikvidno in ima prav zaradi tega velike težave.

Pred meseci, ko je bilo možno za likvidnostne težave najemati kredite, to ni bil največji problem. Danes, ko pa teh kreditov ni možno najemati, banke jih ne dajo, pa je to resen problem. Čudi pa me, da se, ne vem, sedaj že dva meseca ukvarjamo s tem zakonom, že drugič v Državnem zboru, in da se poslanke in poslanci na eni strani srečujemo očitno samo s takšnimi podjetniki, ki imajo likvidnostne težave, drugi v vladni koaliciji pa s takšnimi, ki imajo presežek denarja. In potem naj tisti pomagajo zagotavljati likvidnost države.

Skratka. Ne zdi se mi resno, če je bil včeraj nek sestanek s koalicijo in opozicijo, da bomo pri teh zadevah sodelovali in pomagali reševati probleme v zvezi z gospodarsko krizo. Mislim da je to za podpreti in ga seveda potem v drugem branju dodelati.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Marijan Pojbič.
Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Pozdravljeni gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

Jaz bom seveda ta predlog zakona z velikim veseljem podprl. Predvsem zato, ker sem prepričan, da bi s sprejetjem tega zakona preprečili propad marsikaterega podjetja, obrtnika in podjetnika. Hkrati sem tudi prepričan, da so prav ti tisti, ki polnijo državni proračun. In že iz tega razloga je v tem trenutku še kako pomembno ta zakon sprejeti.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ponovno prosim za prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu in prosim, da se res prijavite tisti, ki želite to storiti.

Besedo ima dr. Luka Juri.

Prosim.

DR. LUKA JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa predsedujoči, sodelavke in sodelavci.

V tej razpravi mislim, da manjka pomemben argument, ki mene prepričuje, da temu predlogu ne dam zelene luči, da ni primeren za nadaljnjo razpravo. In to je dejstvo, da bi kateri koli takšen predlog brez usklajenega posega v državni proračun pomenil poslabšanje deficita v proračunu in potemtakem morebitno poslabšanje bonitetne ocene Slovenije na mednarodnem trgu. To pa pomeni poslabšanje kreditne sposobnosti v Sloveniji, pomeni podražitev kreditov prav za tiste podjetnike za katere naj bi se potegovali. Jaz razumem smisel zakona in zato pričakujem od Vlade, da bo izpolnila svojo obljubo in v to pričakovanje zaupam. Zdaj bom glasoval v smer, da ta zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miro Petek, prosim.

MIRO PETEK: Hvala za besedo gospod predsednik.

Ta zakon bom seveda podprl, predvsem zato, ker opozicija želi na ta način pomagati vam v koaliciji. Poglejte, v medijih piše, zakoni stojijo, plače pa rastejo. Novinarji so tudi spoznali, kaj se v tej državi dogaja, pišejo, napovedovali so zakone pa jih ni od nikoder. Zato smo mi ponudili roko in predlagali tovrstno zakonsko ureditev, ki pa je pravična, za razliko od zakona, ki smo ga sprejeli, ki ste ga preglasovali pred tedni, to je Zakon o subvencioniranju delovnega časa, ki je precej selektiven in ni pravičen do vseh gospodov.

Pahorju bi pa še enkrat in ponovno predlagal, naj v svoji politiki ne išče izgovorov pač pa naj išče rešitve. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Ta sklep je seveda potrebno podpreti, zato ga bom jaz tudi podprl. Gre za to, da s tem, ko podpremo sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo, danes zakona še ne sprejemamo, čeprav bi bilo dobro, da bi ga, ampak podpremo zakonodajno proceduro. Kot sem jaz razumel ministra je v svoji obrazložitvi povedal, da temu ukrepu ne nasprotuje, je pa potrebno razmisliti, ali je optimalno skrajšanje tega roka šestdeset oziroma trideset na sedem dni glede vračila DDV-ja ali je z javnofinančnih vidikov potrebno ta rok nekoliko podaljšati. Govora je bilo, z njegove strani, o enaindvajsetih dneh. To je vse mogoče storiti, vendar samo v primeru, da zakonodajno proceduro z glasovanjem za danes sprožimo. Če tega ne bomo storili, se ponovno odmika čas do sprejema tega zakona. Gre za enega izmed tistih ukrepov, ki so enakopravni do vseh, ki učinkujejo hitro, ki ne pomenijo neposrednega odliva državnega denarja iz proračuna tako kot nek drug zakon, pomenijo pa bistveno bistveno likvidnostno razbremenitev gospodarstva. V enem mahu v rangi 150 do 200 milijonov evrov. In pomenijo seveda določen napor tistim, ki skrbijo za javne finance, da ta premostitveni del zagotovijo. Gre samo za ta trenutni moment, ko se bo to zgodilo, potem bodo tako in tako procedure potekale naprej v roku teh 7 oziroma kolikor pač bi bilo dni.

Skratka, sklep bom podprl, ker mislim, da je to ena izmed odločitev, ki je dobra, ki je v interesu te države, predvsem pa v interesu gospodarstva in ne bo v ničemer ogrozila javnih financ. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec.

DANIJELO KRIVEC Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo.

Tudi jaz bom zakon podprl. Zato, ker menim, da prinaša veliko dobrega za obrtnike, za gospodarstvo. Omogoča likvidnostni tok, ki je sedaj prekinjen. Omogoča to, da določeni obrtniki lahko preživijo v tem kritičnem obdobju. In glede na to, da ugotavljamo vsi, da je tak zakon potreben, je absolutno v tej fazi sprejemanja, ko je to prva obravnava in ko se lahko zakon v naslednjih fazah bistveno še dopolni, spremeni, tudi z vsem kar ste nekako navajali, da je potrebno preveriti, bi bilo potrebno ta zakon podpreti, ga eventualno dopolniti in s tem omogočiti dejansko gospodarstvu preživetje. Ta zakon vsekakor dopolnjuje tudi vse do sedaj sprejete ukrepe, ki jih je ta vlada predlagala, ki pa se v tem trenutku še ne prijemljejo, kot se moderno sedaj reče, in

s tem bi dejansko omogočili tisti izpad, ki ga nismo uspeli z garancijami bank zagotoviti malim obrtnikom in gospodarstvu. Dejansko bi s tem ukrepom in s tem zakonom dosegli to, da dobijo podjetja določen likvidnostni denar, ki je njihov, ki ni v lasti te države, ampak ga je potrebno obrtnikom prej vrniti, gospodarstvu prej vrniti in s tem omogočiti, da lahko normalno poslujejo. In zato me čudi, da je večina razprav v pozitivni smeri, glasovanje pa bo očitno to proceduro tega zakona zavrlo. In to me zelo žalosti, kajti s strani podjetnikov in gospodarstva je pritisk v smeri, da se ti ukrepi hitreje sprejemajo in ta ukrep sigurno gre v tej smeri.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Tudi sam bom podprl ta predlog zakona iz kar nekaj razlogov. Prvi je ta, da je to prvi ukrep s katerim se približujemo tudi tistemu delu gospodarstva, ki je vitalno, ki plačuje DDV, se pravi tistim, ki investirajo, tistim ki izvažajo, in bo zelo dober signal tem podjetjem. Po drugi strani je eden izmed ukrepov, ki bodo normalizirali gospodarsko sliko pri nas. Se pravi, da ta izposojeni denar država prej da nazaj tistim, ki ga ustvarijo. Tretji razlog je tudi ta, kot sem že pri sami razpravi o zakonu dejal in vprašal še enkrat pristojne iz finančnega ministrstva, da vidim vir za ta denar v tistih ukrepih, ki jih je Vlada napovedala, da bo 800 milijonov evrov vložila v gospodarstvo. In še enkrat javno tudi premierja sprašujem in trdim, da je ta izračun...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne morete spraševati.

FRANC BOGOVIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Se opravičujem. Utemeljujem glasovanje za, s tem da je vir v tistih 230 milijonih, ki so napihnjeni, in zagotovo je za vseh 150 milijonov prostora že v samem tem ukrepu. Če to ne drži, si vzemimo čas, izračunajmo to do druge obravnave, takrat pa tudi ugotovimo, ali je možen ta skok s 60 na 7 dni ali pa postopen, ne vem, na 30 dni, ali pa v letošnjem letu na 45 in napovemo za naslednje leto na 30. Dajmo, za božjo voljo, nek pozitiven signal tudi tistim, ki so vitalni in v tej državi želijo delati.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev v svojem imenu? Torej, še enkrat prosim za prijave za obrazložitev glasu v svojem imenu. Mir v dvorani!

Besedo ima mag. Andrej Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Poglejte, vsak ukrep, ki ga predlagamo ali pa predlagate, je seveda stvar prioritete. Če je ta ukrep po oceni Vlade takšen, ki ga velja prioriteto obravnavati, potem bo dobil podporo, če ne, ne. Vsakršni izgovori, češ, da še ni čas, pa da bo čas, so več ali manj iz trte izviti. Vendar, kaj želim dodati pri tem? Dodati želim to, da je Vlada tudi zaradi razmeroma ugodnih gibanj cen nafte uvedla trošarine in bo to v blagajno navrglo precej več denarja kot stane likvidnostno ta ukrep znotraj enega proračunskega leta. Vesel sem, da me tu posluša tudi predsednik Vlade, da mu še enkrat povem, da je to denar, ki je denar gospodarstva, ki so ga preplačali v blagajno, in sedaj želimo, da ga država prej temu istemu gospodarstvu vrne. To so izvozniki, ki plačajo vstopni davek in jim je država dolžna povrniti izstopnega. To so vsi, ki investirajo, ko plačajo pri nabavi vstopni davek in ga ne izračunajo vnaprej. Torej, to je segment gospodarstva, ki izvažajo, ki investira, in ta segment gospodarstva zelo krvavo potrebuje likvidnostni denar v teh zaostrenih razmerah, ko je ohromljen finančni sistem in ko se tudi gospodarstvo sooča z upadom naročil. In temu gospodarstvu želimo dati denar prej iz državnega. In mora nas skrbeti likvidnost denarja bolj oziroma gospodarstva bolj, kot nas skrbi likvidnost javnih financ, ker gospodarstvo financira. Zato predsednik Vlade, pokažite tako.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Rudolf Petan. Se odpoveduje.

Glasujemo. Še enkrat bom prebral predlog sklepa. Predlog zakona o spremembi Zakona o davku na dodano vrednost je primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 39. .../Aplavz./...

(Za je glasovalo 44.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v drugo obravnavo Odbora za finance in monetarno politiko kot matičnemu delovnemu telesu.

Nadaljujemo s **prekinjeno 9. točko dnevnega reda - prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu je primeren za nadaljnjo obravnavo. Glasujemo.

Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 85, proti nihče.

(Za je glasovalo 85.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v drugo obravnavo Odboru za finance in monetarno politiko kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 10. točko dnevnega reda - obravnavo Predloga zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2007**. Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa. Državni zbor Republike Slovenije sprejme zaključni račun proračuna Republike Slovenije za leto 2007. Obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke bo podprla Predlog zaključnega računa, ker je zaključni račun 2007 prvi zaključni račun v kar precej dolgem obdobju, če ne v zgodovini Slovenije, ki izkazuje proračunski presežek, ki izkazuje zdravo stanje javnih financ v tistem letu in ki je pravzaprav eden izmed zaključnih računov oziroma proračunov, ki je bil prvikrat, bi rekel, usmerjen v pravo razmerje med javnofinančnimi prihodki, javnofinančnimi odhodki in zunanjim dolgom, merjeno seveda v procentih bruto domačega proizvoda. Javno finančni prihodki se niso zmanjševali kljub temu, da smo z uvedbo davčne reforme razbremenili gospodarstvo, mimogrede ukinjali davek na izplačane plače in ostale in zniževali splošno davčno stopnjo. Kljub temu smo torej ohranjali javno finančne prihodke na neki stabilni ravni, zmanjševali pa z, znatno, javnofinančne odhodke. In s tem se je prvič tudi pokazal javno finančni presežek, v višini 0,5% bruto domačega proizvoda. Javni dolg je bil rekordno nizek in je eden med najnižjimi v temu obdobju. Očitno je računsko sodišče zmotilo nekaj računovodskih, bi rekel, dvoumnosti v samem prikazovanju nekaterih dogodkov in je zato izrazilo mnenje s pridržkom in ni zahtevalo odzivnega poročila. Kar pomeni, da je ugotovilo, da so bile tu določene nepravilnosti; zanima me kateri zaključni račun proračuna jih doslej ni imel in kateri jih ne bo imel v prihodnje; in seveda je bilo zadovoljno z ukrepi Vlade, ob soočenjih s temi pomisleki.

Tu, danes smo pa priča, da nekatere poslanske skupine ne bodo podprle zaključnega računa, ker bo predsednik in me zanima, kakšna bo praksa kasneje. Torej, če pritrdimo stroki in mnenju Računskega sodišča, potem velja zaključni račun

podpreti, če pa se gremo politikantstva in blatenja dosežkov prejšnje vlade, boste pa ravnali tako kot ste povedali v obrazložitvah poslanskih skupin.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Prosim za prijavo. Besedo ima dr. Luka Juri. Prosim.

DR. LUKA JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa. Drage sodelavke in sodelavci.

Menim, da zaključni račun ni primeren predvsem zaradi dveh grafov - razlika med fiktivnim presežkom in realnim primanjkljajem. Torej, zaključni račun ne odraža realnega stanja in vsakoletnega konstantnega padca pri realizaciji črpanj Evropske unije. Pri takšnih rezultatih se iz načelnosti ne more podpreti takšnega računa. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vili Rezman. Prosim.

VILI REZMAN: Še enkrat hvala predsednik.

Jaz bom zaključni račun podprl in bom povedal, zakaj ga bom podprl. Zaključni račun govori o poslovnih dogodkih iz leta 2007. Danes smo v letu 2009 in vsak poseg v tisti zaključni račun pomeni zunanji poseg iz nekega drugega časa v to, kar se je že zgodilo. Gre za razlikovanje med res gesta in historia rerum gestarum ali drugače povedano, med tem, kar se je zgodilo in med tem, kako mi to opisujemo, kako to ocenjujemo. Ta zaključni račun vključno z revizijo govori v glavnem, tako jaz to razumem, o dveh stvareh. O tem, da je bilo marsikaj dobrega, kar se kaže tudi v nekaterih zelo dobrih makroekonomskih rezultatih, in na drugi strani o tem, da so bile pri tem storjene številne napake, tudi verjetno kakšna manipulacija, da bi se prikazali boljši rezultati. Ampak to nič ne spremeni dejstev. Ta dejstva so takšna, kakršna so in tudi Računsko sodišče, vsaj jaz tega nisem našel, ni nikjer zapisalo, kaj mora vse zdaj ta parlament narediti za nazaj, na kakšen način, na kakšni pravni osnovi in tako naprej. Nasprotno. Opozorilo je kaj se sme in kaj ne v svojem pravnem poduku in tam nič ne piše kako moramo mi zdaj za nazaj spreminjati zgodovino. Ko jaz sprejemam pa ta zaključni račun, ga sprejemam v obeh polovicah. V tisti, ki govori o tem, da so bili nekateri dobri rezultati doseženi pa tudi v tisti, ki je kritična in kaže na slabosti, ki jih moramo v bodoče odpraviti. To je naša naloga zdaj. Ne popravljati zgodovino, ampak se pripraviti, da v naslednjih letih ne bomo ponavljali istih napak.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 87 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 43.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da zaključni račun proračuna Republike Slovenije ni bil sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 11. točko dnevnega reda - obravnavo Poročila Nadzornega Odbora Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2007.** Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa. Prvič: Državni zbor predlaga Vladi, da nemudoma pripravi predlog novele Zakona o javnih skladih (Uradni list Republike Slovenije, št. 77/08) tako, da bo spremenila 55. člen v delu, kjer posega v že pridobljeno lastnino občin na nezazidanih stavbnih zemljiščih, ki so jih občine pridobile na podlagi 57. člena Zakona o javnih skladih (Uradni list Republike Slovenije, št. 22/2000). Drugi sklep: Državni zbor predlaga Vladi, da nemudoma uskladi koncesijski akt o podelitvi Koncesije o državnih gozdovih s 164. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list Republike Slovenije, št. 41-1694/04), ki določa, da če koncesijo na naravni dobrini podeli država, pripada del plačila za koncesijo tudi občini. Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 81, proti 5.

(Za je glasovalo 81.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O PRISTOPU REPUBLIKE ALBANIJE K SEVERNOATLANTSKI POGODBI.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev. Besedo ima minister Samuel Žbogar. Prosim.

SAMUEL ŽBOGAR: Dober večer, spoštovani gospe in gospodje poslanci!

Albanija je svojo pot približevanja k Severnoatlantskemu zavezništvu začela pred dobrim desetletjem, ko je oddala svoj prvi akcijski načrt za članstvo. Že v začetku svojega približevanja k Natu je vedela, da jo čakajo zahtevne priprave za izpolnitev vseh zahtevanih kriterijev. Slovenija je skupaj z ostalimi zaveznicami preko letnih nacionalnih akcijskih načrtov za članstvo budno spremljala napredek

Albanije na političnem, ekonomskem, varnostnem, pravnem in obrambnem področju. Albanija je na podlagi opravljenih devetih ciklov akcijskih načrtov za članstvo pokazala, da je izpolnila pričakovanja zaveznic in je dobro pripravljena na članstvo. Na podlagi vidnega in merljivega napredka, ki ga je Albanija dosegla na vseh za Atlantsko zavezništvo relevantnih področij, se je na vrhu Nata v Bukarešti aprila lansko leto med zaveznicami izoblikovalo soglasje o povabilu Albanije v članstvo Nata. Albanija pri urejanju in stabilizaciji razmer v svoji neposredni sosesčini nastopa konstruktivno in odgovorno ter sprejema in deluje na podlagi vrednot Atlantskega zavezništva. Verjamemo, da bomo s članstvom Albanije v Natu dobili zanesljivo in verodostojno članico zavezništva, zato se vam za vašo današnjo tehtno odločitev zahvaljujem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku, gospodu Ivu Vajglu, za predstavitev poročila odbora. Prosim.

IVO VAJGL: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Vlade, minister. Spoštovani predstavniki diplomatskega zbora.

Odbor za zunanjo politiko je na prvem nadaljevanju svoje 2. redne seje, 26. 1. 2009 obravnaval Predlog zakona o ratifikaciji Protokola o pristopu Republike Albanije k Severnoatlantski pogodbi. Odbor je pri obravnavi upošteval mnenje zakonodajno-pravne službe, ki z vidika skladnosti z Ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika ni imela pripomb. Glede potrebne večine za ratifikacijo predloga zakona pa je presodila, da je potrebno protokol sprejeti na podlagi prvega odstavka 3.a člena Ustave z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev.

Na podlagi 10. člena Severnoatlantske pogodbe lahko njene pogodbenice s soglasnim dogovorom povabijo katerokoli drugo evropsko državo, ki je sposobna podpreti ta načela, načela te pogodbe in prispevati k varnosti severnoatlantskega območja, da pristopi h pogodbi. Kot je prej rekel minister za zunanje zadeve so predsedniki držav in Vlad, med njimi tudi Slovenije, na vrhunskem sestanku zveze Nato v Bukarešti aprila 2008 povabili Albanijo, da prične pristopne pogovore za članstvo v Natu. Stalni predstavniki držav članic Nata so 23. maja 2008 potrdili besedilo protokola, ki ureja postopek vključevanja Albanije v zvezo Nato.

Razprava na Odboru za zunanje zadeve je poudarila pomen vključitve Albanije v zvezo Nato s stališča celovite

stabilizacije razmer v regiji. Država je tudi v vseh fazah vključevanja in približevanja Natu izpolnjevala pogoje, ki so ji bili postavljeni in tudi pričakovanja, da se bo kot aktiven dejavnik vključila tudi v prizadevanja zveze Nato za širitev področja varnosti in sodelovanja v Svetu. Zaradi tega je po končani krajši razpravi odbor glasoval o vseh členih skupaj in z ustrezno večino, z osemnajstimi glasovi za in nobenim proti, sprejel vse člene predloga zakona. Ker k predlogu zakona na matičnem delovnem telesu ni bil sprejet noben amandma Odbor za zunanjo politiko Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o ratifikaciji Protokola o pristopu Republike Albanije k Severnoatlantski pogodbi sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Anton Anderlič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

ANTON ANDERLIČError! Bookmark not defined.Error!
Bookmark not defined.: Spoštovani!

Poslanci Liberalne demokracije bomo podprli predlog in glasovali za ratifikacijo. Poslanci imamo običajno težke naloge, tudi odločitve, ki so bile sprejete prej, so marsikoga postavile v dvom, kako glasovati in kaj je prav. Ko pa gre za vprašanje ratifikacije takega protokola pa moram reči, da je to ena od bolj prijetnih dolžnosti. Da gre za to, da lahko pozdravimo napredek neke države, željo državljanov in državljanek neke države, da se pridružijo mednarodni skupnosti, ko gre za zagotavljanje miru. Albanija je dolga leta veljala za izredno zaprto državo, tako rekoč nismo vedeli, kaj se za njenimi mejami dogaja. Domnevno se je dogajalo marsikaj kar so v tem času demokratizacije tudi v tej državi spremenili in uveljavili standarde, ki veljajo za demokratične države. To velja seveda tudi za vsa druga področja, ne samo za področje obrambe in varnosti. Na tem področju so kriteriji in merila zelo strogi in so tudi s strani tistih, ki smo že člani zavezništva, tudi kontrolirani. In vem, da je Albanija vse te stvari opravila vzorno.

Žal mi je, da njena soseda, Makedonija, ni bila deležna enake obravnave, čeprav je prav tako izpolnila vse pogoje in se nahaja v tem nemirnem delu Evrope in sveta. Tako rekoč se ji je naredila na tem istem sestanku velika krivica. Gre vedno, kadar govorimo za prizadevanjih za včlanitev posamezne države v zvezo Nato pa tudi v EU, gre za to, da se to prizadevanje ne konča na mejah in ni to samo vprašanje vsake

države posebej in samo zase, ampak je to prispevek k skupni stvari in verjamem, da bo v zelo kratkem času tudi Makedonija, ki je soseda na tem področju, postala članica, dobila vabilo. To bo zagotovo prispevalo k stabilnosti na zahodnem Balkanu. Prispevalo bo k boljšim odnosom tudi z državami v soseščini, kakor tudi po Evropi in širše.

Kot rečeno poslanci Liberalne demokracije bomo glasovali za.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Darja Lavtižar Bebler v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DARJA LAVTIŽAR BEBLERError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Marca leta 2003 smo v Sloveniji izvedli referendum o vprašanju, ali državljani in državljanke Slovenije podpiramo vstop Slovenije v Nato. Dve tretjini udeležencev referendumu je pristop Slovenije k Severnoatlantski pogodbi podprlo. Kljub dokaj močni kampanji proti smo se državljanke in državljani Slovenije očitno zelo dobro zavedali, da je naš vstop v to obrambno zvezo za nas in našo obrambno sposobnost ter varnost izredno pomemben. Danes se v našem parlamentu sprašujemo, ali je pomembno, nenazadnje tudi zaradi naših lastnih obrambnih in varnostnih interesov, da se obrambna zveza Nato širi tudi na prostor v naši bližnji in širši soseščini, na Balkan. In ali pomeni pripravljenost še drugih držav, balkanskih držav, da se zavežejo k spoštovanju vrednot, na katerih temelji Nato, večjo garancijo ali vsaj veliko večjo verjetnost, da bo varnostno prislovično nestabilen Balkan sčasoma postal vse bolj stabilen, kar je tudi za nas izrednega pomena.

Kot sem že omenila, tudi pri nas občasno še vedno zelo močno propagando ali kampanjo proti našemu članstvu v Natu in proti nadaljnjim širitvam Nata, je treba spomniti, da med temeljne vrednote Nata poleg tistih splošnih, kot so demokracija, osebna svoboda in vladavina prava ter skupna dediščina in civilizacija narodov, sodijo tudi prizadevanje za mir in mirno reševanje sporov ter odločenost pogodbenic, da združijo svoja prizadevanja za kolektivno obrambo ter ohranitev miru in varnosti.

Ko imamo vse to pred očmi, je seveda logično, da podpiramo širitev Nata. Ko odločamo konkretno o pristopu Albanije k Severnoatlantski pogodbi, imejmo pred očmi tudi dejstvo, da se je Albanija že leta 1992 pridružila Severnoatlantskemu svetu za sodelovanje. Leta 1994 se je

pridružila Partnerstvu za mir. Albanija je igrala pomembno vlogo pri podpiranju zavezniških prizadevanj za končanje humanitarne tragedije na Kosovu in zagotavljanje miru po končanem letalskem posredovanju. Leta 1999 je Albanija več mesecev nudila zatočišče in humanitarno pomoč več sto tisočem beguncev s Kosova in takrat preprečila še večjo humanitarno katastrofo. Dvostransko sodelovanje se je tako razvijalo postopoma, v luči sodelovanja v akcijskem načrtu zavezništva od aprila 1999. V Tirani je bil ustanovljen leta 2002 štab Nata z namenom prispevati k poveljevanju in nadzoru sil Kforja ter za svetovanje, pomoč in podporo albanski vladi pri reformah njihovih obrambnih sil. Pomembno zagotovilo, da bo Albanija zanesljiva in kredibilna članica Severnoatlantskega zavezništva pa pomeni tudi dejstvo, da politično in javno podporo za članstvo v Natu izreka kar 95% vprašanega prebivalstva Albanije.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo zato glasovali za ratifikacijo Protokola o pristopu Albanije k Severnoatlantski pogodbi, kar tudi iskreno podpiramo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Milenko Zihherl v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo gospod predsednik. Spoštovani zbor!

V Slovenski demokratični stranki podpiramo vključevanje držav nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije ter Albanije oziroma tako imenovanih držav Zahodnega Balkana v evroatlantske povezave. Pripravljenost posamezne države, da izvede potrebne reforme in spremembe kaže podpreti, saj vodijo k stabilnosti in napredku. Tako ocenjujemo pristop Republike Albanije k Severnoatlantski pogodbi kot dober korak stabilizacije razmer na tem delu Balkana. Albanija lahko kot članica Nata deluje stabilizacijsko v smeri razreševanja problematike Kosova in zahodne Makedonije. Zato bomo predlog stabilizacijskega sporazuma podprli. V Slovenski demokratični stranki bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim.

FRANCO JURIIError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala predsednik. Spoštovani gostje, spoštovani kolegi poslanci in poslanke!

Poslanska skupina Zares podpira ratifikacijo Protokola ob pristopu Republike Albanije k Severnoatlantski pogodbi in bo danes jasno glasovala za ratifikacijo. Menimo, da je vstop Republike Albanije v Severnoatlantsko zvezo pomembno za stabilnost zahodnega Balkana in je zato prej političnega kot izključno vojaškega pomena. Republika Albanija si je v zadnjih letih za to članstvo zelo prizadevala in v luči teh prizadevanj je nedvomno odigrala konstruktivno in regionalnemu sodelovanju prijazno naklonjeno vlogo. Sam sem bil leta 1999 trikrat v Albaniji in sem se soočil z njihovimi prizadevanji za humanitarno pomoč beguncem iz Kosovega. Bil sem v Bajram Curiju in vam zagotavljam, da je bila Albanija takrat na frontni liniji humanitarne pomoči, skupaj z Republiko Makedonijo. S članstvom v Natu se krepi tudi njena odgovornost do razvoja dobrososedskih odnosov z Makedonijo, Kosovom, Grčijo in Črno goro. Pri tem želimo opozarjati tudi, da bo treba Albaniji še veliko pomagati, da bi kot suverena država...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim za mir v dvorani. Se opravičujem. Prosim za mir v dvorani.

FRANCO JURIIError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: ...da bi vzpostavila gospodarske, socialne in politične standarde, ki naj preprečijo njeno zlorabo s strani nekaterih razvitih evropskih držav, ki v šibkejših balkanskih državah vidijo predvsem priložnosti za hitre, dobičkonosne dejavnosti, ki niso trajnostno naravnane in bi bile v Evropski uniji sporne. Ob podpori ratifikacije Protokola ob pristopu Albanije želimo vzpostaviti naše obžalovanje in razočaranje ob zastoju, ki bi podobno ratifikacijo omogočil Republikii Makedoniji. Vstop Albanije v Nato bi bil še bolj smiseln ob hkratnem vstopu Makedonije. Zato pozivamo vse člane zavezništva in še posebej Grčijo, da to omogočijo čim prej. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima mag. Franc Žnidaršič v imenu Poslanske skupine DeSUS.
Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani predsednik Državnega zbor, spoštovani predsednik Vlade, ostali predstavniki Vlade, kolegice in kolegi.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojenecv bo ratifikacijo o pristopu Republike Albanije k Natu podprla z velikim veseljem, kajti ugotovimo lahko, da je ta majhna in razmeroma, v svojem času, nekaj desetletij nazaj, zelo zaprta država, v zadnjem desetletju doživela velik napredek na področju demokratizacije notranjih političnih razmer, enako tudi določen napredek na področju gospodarstva. Da ne govorimo, da si zelo prizadeva povečati stopnjo varnosti in zagotavljanja miru na Balkanu, ki je bil prizorišče številnih vojn, ki si jih ne mi ne Republika Albanija več ne želimo. Mislimo, da je zaradi tega podpora ratifikaciji utemeljena, potrebna in častno dejanje, ki bo pomagalo, da bo mir v temu delu naše Evrope zagotovljen. Hkrati, seveda, v poslanski skupini upamo, enako kot so napovedali že nekateri drugi, da v tej skupini ni tudi Republike Makedonije, ki je samo zaradi, lahko rečemo, nepomembnega zapleta z Grčijo okoli imena izpadla; da bo v prihodnjem času, v razmeroma kratkem času tudi ta problem presežen in da bomo lahko še v temu mandatu v Državnemu zboru podprli tudi ratifikacijo, ki bo Makedoniji omogočila vstop v Nato pakt in s tem zakročila ta del držav, ki so članice in s katerimi bomo skupaj skrbeli za našo skupno varnost in mir. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Radovan Žerjav, v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa gospod predsednik, spoštovani predsednik Vlade, predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo pristopni protokol za vstop Republike Albanije v Nato podprli. Tako Albanija kot Hrvaška sta bili v Bukarešti 2008 povabljeni, da začneta pristopne pogovore za članstvo v Natu. Kot je znano poteka več faz v postopku vključevanja držav kandidatv v Nato. Zaključek ratifikacijskih postopkov ter uradna odločitev Severnoatlantskega sveta je predvidena do konca februarja 2008. Slovesni sprejem novih držav je predviden na vrhu Nata, ki je predviden v aprilu 2009. V senci problemov s sosednjo Hrvaško premalo pozornosti namenjamo dolgoletnemu trudu Republike Albanije, da se naveže na zahodno Evropo in vstopi v Nato.

V svoji zgodovini je albanski narod trpel pod številnimi okupacijami in diktaturami, zato je ta njihov trud povsem razumljiv. Sile Nata so že koncem devetdesetih morale posredovati pri reševanju spopadov med jugoslovansko vojsko in albanskimi separatisti. Albanija je bila v preteklosti

ozemlje Italije, kasneje vzhodnih sil, otomanskega imperija, ki se je širil v Evropo. Ob propadu Evropskih komunističnih sistemov leta 1989 so tudi v Albaniji uvedli družbene in gospodarske reforme. Po krvavih demokracijah je bila aprila 1991 sprejeta tudi začasna ustava. Od oktobra 1999, ko je postal premier reformistični Ilir Meta, se je Albanija navezala na zahodno Evropo in pričela postopke za vstop v zvezo Nato ter Evropsko unijo.

Po mnenju Poslanske skupine SLS bi vključevanje Republike Albanije v zvezo Nato doprinesla k stabilnosti in miru po burnih dogodkih po razpadu Jugoslavije na Zahodnem Balkanu. Zato bomo glasovali za ratifikacijo vstopa Albanije v Nato. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Proceduralno. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik Državnega zbora. Spoštovani predsednik Vlade s sodelavci. Predlagam pol ure pavze za posvet v poslanski skupini. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Seveda bo ta predlog sprejet, vendar bom najprej zaprosil ali obstaja predlog za obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin.

Predlog za obrazložitev v lastnem imenu? Ne. Ker smo torej pred glasovanjem, prekinjam sejo Državnega zbora za pol ure.

Nadaljujemo ob 19.50.
Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 19.18 in se je nadaljevala ob 19.50.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane poslanke in poslanci, nadaljujemo s prekinjeno sejo in **12. točko dnevnega reda - Predlog zakona o ratifikaciji protokola o pristopu Republike Albanije k Severnoatlantski pogodbi.**

Želi gospod Tanko besedo? Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. V 10. točki dnevnega reda smo glasovali o zaključnem računu za leto 2007. Prvič se je zgodilo, da zaključni račun ni bil sprejet. To je precedenčni primer. Kot rečeno, se kaj takega še ni zgodilo.

To je nerazumljivo, saj so zaključni račun pripravljale iste službe, ki pripravljajo vaš rebalans proračuna in tu gre po svoje tudi za nezaupnico tem istim službam, ki vam pripravljajo rebalans proračuna in tudi najbrž proračune za naslednja leta.

V tem primeru gre najbrž za ideološki revanšizem, kajti ta zaključni račun je prvi, ki izkazuje presežek in to ne ravno majhen. Lahko vas tudi seznanim s tem, da Računsko sodišče v svojem izreku sklepa ni zahtevalo, da je potrebno v zaključnem računu karkoli popravljati. Celo več. Leta 2006 ob obravnavi zaključnega računa za leto 2005 je predsednik Računskega sodišča gospod Šoltes izjavil, da do sedaj Računsko sodišče v svoji zgodovini še nikoli ni zahtevalo popravilo zaključnih računov ne občin in ne države.

Skratka, v poslanski skupini ocenjujemo, da je tako ravnanje dela koalicije poniglavo, neproduktivno in netaktno in vam predlagamo, da zaradi tega, ker ste tako ravnali, sejo v tej točki dnevnega reda prekinemo, da opravimo glasovanja na eni od prihodnjih sej. V primeru, da ta proceduralni predlog ne bo sprejet, v naši poslanski skupini napovedujemo, da pri vseh nadaljnjih glasovanjih ne bomo sodelovali, dokler ne bo sprejet zaključni račun za leto 2007 v besedilu, ki ste ga zavrnil.

Predlagam, da glasujete. Mi sicer proti nobeni stvari, ki je na dnevnem redu, nimamo nič, vendar želimo, da se stvari, ki smo jih obravnavali na tej seji, uredijo tako kot je bilo običajno v tem Državnem zboru in v tej državi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Preden bomo glasovali o tem proceduralnem predlogu, prekinjam sejo in sklicujem sejo Kolegija predsednika Državnega zbora. Hvala. Soba 217. Prosim. O nadaljevanju seje boste obveščeni.

(Seja je bila prekinjena ob 19.55 in se je nadaljevala ob 20.25)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolegi, kolegice, sejo bomo nadaljevali predvidoma ob 20.35, čez devet minut.

(Seja je bila prekinjena 20.25 in se je nadaljevala ob 20.35)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolegice in kolegi, sejo prekinjam ob 21.05. Sejo nadaljujemo ob 21.05. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 20.35 in se je nadaljevala ob 21.05.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolegice in kolegi poslanci, nadaljujemo sejo.

Na podlagi posvetovanj dajem v skladu s tretjim odstavkom 73. člena Poslovnika Državnega zbora na glasovanje predlog sklepa, da se seja prekine. Glasujemo. Proceduralni predlog. Navzočih je 54 poslank in poslancev, za je glasovalo 53 proti 1.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 1.)

O nadaljevanju prekinjene seje vas bomo obvestili. Hvala lepa.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 29. JANUARJA 2009 OB 21.06 IN SE JE NADALJEVALA 9. FEBRUARJA 2009 OB 15.52.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Nadaljujemo sejo Državnega zbora, ki smo jo prekinili v četrtek 29. januarja 2009. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Darja Lavtižar Bebler, Franci Kek, Cvetka Zalokar Oražem in Jakob Presečnik od 17. ure dalje. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **prekinjeno 12. točko dnevnega reda**, to je na odločanje o **Predlogu zakona o ratifikaciji Protokola o pristopu Republike Albanije k Severnoatlantski pogodbi**. Smo pred glasovanjem. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalne naprave, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka. Ob tem vas obveščam, da bo zakon sprejet, če bosta zanj glasovali dve tretjini vseh poslancev, to je 60 ali več. Prosim, da se zberete v dvorani. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je **PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O PRISTOPU REPUBLIKE HRVAŠKE K SEVERNOATLANTSKI POGODBI**. Gospod Presečnik, ste želeli proceduralno? Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, gospod predsednik, kolegice in kolegi! Imam proceduralni predlog, ki se glasi takole.

Uvodoma želim obrazložiti, da je Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke danes v interesu zaščite ozemeljske celovitosti Republike Slovenije v postopku pristopanja Republike Hrvaške k zvezi Nato in v izogib naknadnemu zakonodajnemu referendumu v parlamentarni postopek vložila predlog sklepa o nepriznavanju predpisov Republike Hrvaške, ki kršijo ozemeljsko celovitost Republike Slovenije. Naj poudarim, da smo podoben sklep, kot smo ga predlagali danes in ki smo ga vložili v parlamentarni postopek v proceduro, vložili tudi na sejo Odbora za zunanjo politiko, vendar ga je odbor z večino glasov, žal, zavrnil in zaradi tega ga ne moremo vložiti pri 13. točki. Malo korigiran, popravljen sklep smo vložili danes in zato predlagamo naslednji postopek. Danes naj Državni zbor o tej točki ne razpravlja in ne odloča; da pa se o prekinjeni seji za obravnavo tega našega predloga sklepa in po zahtevi za izredno sejo Odbora za zunanjo politiko odbor sestane na izredni seji, da nato o tem odloča tudi na izredni seji Državni zbor in zatem preidemo nazaj na nadaljevanje seje, trenutno potekajoče seje, Državnega zbora in 13. točke v zvezi s to sejo.

Zato predlagam proceduralno, da Državni zbor odloči o tem, da se točka 13. odloži, da se odloži njena obravnava in pa odločanje v zvezi s točko 13. Torej to je kot prvi predlog ali da se ta točka prenese na naslednjo sejo, ki je lahko seveda že kmalu v naslednjem tednu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Torej, vi ste predlagali po tretjem odstavku 73. člena, da se seja prekine. To predlagate? Hvala. Želijo o tem spregovoriti predstavniki poslanskih skupin? Ne. Če ne prihajamo... Torej, se opravičujem, ni razprave o temu predlogu, takšen je Poslovnik. Prehajamo na glasovanje, na odločanje. Torej odločamo o predlogu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, da se seja prekine in da se sestane Odbor za zunanje zadeve, ki bo obravnaval njihov predlog sklepa in da se po tem nadaljuje ta seja, da se nadaljuje kasneje. .../Medsebojno pogovarjanje./... Sejo prekinjam za pet minut, da usposobijo glasovalno napravo. Prosim.

(Seja je bila prekinjena ob 15.58 in se je nadaljevala ob 16.01.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi. Nadaljujemo prekinjeno sejo. Obveščen sem, da je glasovalna naprava usposobljena in dajem na glasovanje predlog vodje poslanske skupine gospoda Jakoba Presečnika po 73. členu, tretjem odstavku, da se seja prekine. Najprej bomo

glasovali o tem predlogu. Če boste imeli še kakšnega, boste to sporočili. Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti pa 72 poslank in poslancev.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 72.)

Predlog ni bil sprejet.

Gospod Presečnik. Proceduralno.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo. Torej glede na to, da prejšnji predlog ni bil sprejet, predlagam, da Državni zbor v skladu s 74. členom preloži razpravo na eno od naslednjih sej, vmes pa obravnava predlog, ki smo ga dali, predlog sklepa, ki ga bom, če mi dovolite, prebral. "Republika Slovenija ne priznava predpisov Republike Hrvaške, s katerim se krši teritorialna celovitost Republike Slovenije in spreminja stanje na kopnem ter na morju, na dan 25. 6. 1991. Na ta dan je Slovenija imela neomejen dostop na odprto morje in med drugim nadzirala celoten Piranski zaliv, zaselke na levem bregu Dragonje in ozemlje na levem bregu Mure pri Hotizi. Delovanja hrvaške kopenske vojske in vojne mornarice na teh področjih Republika Slovenija ne dovoljuje." Takšen predlog sklepa smo vložili v parlamentarno proceduro in če hočemo, da Državni zbor ta predlog sklepa tudi sprejme, moramo preložiti obravnavo današnje 13. točke na naslednjo sejo, ki je lahko zelo kmalu, vmes pa opravimo tudi to, da Državni zbor predloženi predlog, vloženi predlog, ki ga je Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke danes vložila, tudi sprejme. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Seveda bom dal ta predlog, ki je podan v skladu s 74. členom, na glasovanje. V tem primeru pa imajo seveda poslanske skupine možnost, da se izrečejo o tem predlogu, in sicer imajo 3 minute. Se želi kakšna poslanska skupine o tem izreči? Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke, gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsednik. V poslanski skupini naše stranke bomo to seveda podprli. Z veseljem! Sicer smo pričakovali, da bo ljudska stranka tudi prej glasovala drugače, kot je glasovala. Ampak v redu. Vsaj enkrat so se zbudili in glasovali oziroma predlagali nekaj, kar je prav. Mislim, da moramo tukaj v Državnem zboru si naliti čistega vina. Preveč je sprenevedanja, preveč je polovičnih informacij, preveč je zgrešenih informacij, preveč je nerealnih dejstev, preveč je laži. Skrajni čas bi bil, da si vzamemo nekaj časa, da

razmislimo o vsem skupaj in da damo na mizo tisto, kar imamo. Če Vlada nima določenih dokumentov, se da to dobiti na drugih naslovih, na drugih nivojih, na drugih pozicijah. In mislim, da bi bilo smiselno, da se to naredi, da se počaka, da gremo z malo bolj trezno glavo v takšne pomembne odločitve, ki Sloveniji jemljejo del suverenosti, del integritete in lastne samostojnosti. Mislim, da ne moremo kar tako dovoliti, da nekdo skoči v Nato pakt, ko pa je njegova državnost bazirana na ustaški preteklosti, ki je bila zaveznica nacifašizma ves čas druge svetovne vojne. Konec koncev ne moremo pristajati na to, da izničimo evropski postulat demokratičnosti, ki temelji na bori proti nacifašizmu. Če bo kdo rekel, da je Nemčija v Nato paktu, lahko rečemo, da Nemčija je bila denacificirana, Hrvaška ni bila, Hrvaška je bila v sklopu nekdanje Jugoslavije privilegirana in zaradi raznih dogovorov med Titom in zavezniki nekako umirjeno postavljena, da je naprej gojila svoj ustaški zagon. Ta zagon se je pokazal tudi v začetku 90-ih let, ko je gospod Mesič kot predstavnik hrvaške zunanje politike na enem govoru v Avstraliji govoril, da je edina Hrvaška tista država, ki je dvakrat zmagala v drugi svetovni vojni, prvič 10. aprila 1941, ko je stopila v trojni pakt s Hitlerjem, Mussolinijem in Hirohitom, in drugič ob koncu druge svetovne vojne. In ne dajmo, da bo zmagala na istih osnovah nacifašizma še tretjič. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo? Ne. Torej, glasujemo o proceduralnem predlogu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke o tem, da se 13. točka preloži na eno od naslednjih sej. Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti 73.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 73.)

Predlog sklepa ni sprejet.

Nadaljujemo. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev. Besedo ima predsednik Vlade gospod Borut Pahor. Prosim.

BORUT PAHOR: Hvala lepa, gospod predsednik. Gospe poslanke in gospodje poslanci! Aprila lansko leto so zaveznice zveze Nato, vključno z Republiko Slovenijo, sklenile povabiti dve državi, Albanijo in Hrvaško v zavezništvo. O Albaniji je Slovenija danes že odločala in naj izrazim zadovoljstvo, da je odločala tako, kot je. Zdaj nas čaka odločanje o vstopu Hrvaške v zvezo Nato. Tako kot vse ostale zaveznice, bo tudi ta visoki dom ratificiral protokol, s čimer bo omogočeno, da bo ta država povabljen na naslednji vrh spomladi letos, kot polnopravna članica.

Aprila je bilo, kot rečeno, izdano povabilo s strani vseh zaveznic, tudi Republike Slovenije. V času pristopnih pogajanj med aprilom in julijem lanskega leta ni bilo nobenih razlogov, zaradi katerih bi prejšnja vlada izrekla zadržke pred povabilom Hrvaški v zvezo Nato. Te okoliščine se niso spremenile tudi po juliju lanskega leta. Mislim, da je prejšnja vlada ravnala pametno, ko protokola ni predlagala v ratifikacijo v predvolilnem času. Nova vlada se je odločila pravilno, ko je predlagala takoj po njeni inavguraciji, da oba protokola, tudi tega, pošlje v ratifikacijo in odločanje, da bi Slovenija dovolj zgodaj izpolnila svoje obljube, ki jih je dala zaveznikom aprila lani.

Državnemu zboru je bilo omogočeno, da je vpogledal v dokumentacijo teh pristopnih pogajanj, in verjetno je večina, tako kot Vlada, ugotovila, da ni prav nobenih zadržkov za to, da danes ne bi odločali v prid članstva Hrvaške v zvezi Nato. Naj bom zelo jasen - jaz sem si tako kot ostali to dokumentacijo temeljito pogledal. Če bi osebno ocenil, da je v njej karkoli takega, kar bi ogrožalo naše nacionalne interese, bi to tudi na glas povedal in se posvetoval v Vladi in s predstavniki poslanskih skupin ter parlamentarnih strank, kaj storiti v tem primeru. Takšnih zadržkov v dokumentaciji nisem našel.

In zdaj, najbolj pomembna stvar, ki zadeva ratifikacijo protokola o vstopu Hrvaške v Nato. Za vstop Hrvaške v Evropsko unijo je potrebna uskladitev pravnega reda kandidatke s pravnim redom Evropske unije. V primeru vstopa kandidatke v zvezo Nato ureditev pravnega reda ni potrebna. To je velika razlika. Zato tudi velika razlika v dokumentaciji, ki je poslana v času pristopnih pogajanj kandidatke v Evropsko unijo in v zavezništvo zveze Nato. Če je, po mojih podatkih, Republika Hrvaška doslej poslala 40 tisoč strani dokumentacije, jih je v času pristopnih pogajanj nekaj 100 ali manj. Vsekakor v teh dokumentih ni nič takšnega, kar bi smel Državni zbor, ki bo danes odločal o ratifikaciji, smatrati kot zadržek, da se ne bi odločil v prid ratifikacije.

In zdaj še politična dimenzija zadeve. Slovenija je sklenila tako v oktobru lanskega leta kot v decembru lanskega leta, da zaradi dokumentacije, ki jo je predložila Republika Hrvaška v pogajanjih z Evropsko unijo, izreči zadržke in je imela za to utemeljene razloge, sedaj teh utemeljenih razlogov nima. Nimamo zadržkov. Če bi se danes odločili, da ratifikacije Protokola o vstopu Hrvaške v Nato ne potrdimo, bi se med zaveznicami v Natu, pa tudi sicer v mednarodni skupnosti utrdilo prepričanje, da Slovenija Hrvaško v njenem povezovanju v mednarodne institucije ovira iz kaprice. Tega

pa Slovenija ne počne iz kaprice, ampak v primeru pogajanj Hrvaške z Evropsko unijo iz utemeljenih razlogov, da zaščitimo svoje nacionalne interese. V tem primeru niso ogroženi, zato ima Državni zbor vse razloge, da danes z dvotretjinsko večino odloči v prid ratifikacije tega protokola. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod predsednik Vlade. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku, gospodu Ivu Vajglu, za predstavitev poročila odbora. Prosim.

IVO VAJGL: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani premier, spoštovane kolegice in kolegi! Odbor za zunanjo politiko je na svoji 2. redni seji 22.1.2009 in na 1. nadaljevanju 2. redne seje 26.1.2009 obravnaval Predlog zakona o ratifikaciji Protokola o pristopu Republike Hrvaške k Severnoatlantski pogodbi.

Odbor je pri obravnavi upošteval mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajno-tehničnega vidika ni imela pripomb. Glede potrebne večine za ratifikacijo predloga zakona pa je presodila, da je treba protokol sprejeti na podlagi prvega odstavka 3.a člena Ustave, torej z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev. Na podlagi 10. člena Severnoatlantske pogodbe lahko njene pogodbenice s soglasnim dogovorom povabijo katerokoli drugo evropsko državo, ki je sposobna podpreti načela te pogodbe in prispevati k varnosti severnoatlantskega območja, da pristopi k pogodbi. Predsedniki držav in vlad, med njimi tudi Slovenije, so tako na vrhunskem srečanju zveze Nato v Bukarešti aprila 2008 povabili Hrvaško, da prične postopne pogovore za članstvo v Natu. Stalni predstavniki držav članic Nata so 23. maja 2008 potrdili besedilo protokola, ki ureja postopek vključevanja Hrvaške v zvezo Nato.

Pobudo za podpis Protokola o pristopu Republike Hrvaške k Severnoatlantski pogodbi je Odbor za zunanjo politiko obravnaval na svoji 39. seji 1. julija 2008, protokol pa so nato podpisali stalni predstavniki pri zvezi Nato 9. julija 2008. Potem, ko bodo protokol ratificirale vse države članice Nata, bo generalni sekretar Nata v imenu vseh pogodbenic Vladi Republike Hrvaške poslal povabilo za vstop k Severnoatlantski pogodbi. Slovesen sprejem Hrvaške v zvezo Nato je predviden na vrhu Nata aprila 2009 v Strasbourgu in Kehlju. Odbor za zunanjo politiko se je na svoji seji seznanil tudi z mnenjem Državnega sveta, ki navaja, da bi moral

Državni zbor preložiti odločanje o ratifikaciji protokola na kasnejši čas, upošteva je zadržke, ki izhajajo iz odprtih vprašanj odnosov s Hrvaško. Na seji Odbora za zunanjo politiko je sodeloval predsednik Vlade, gospod Borut Pahor, skupaj z ministrico za obrambo, dr. Ljubico Jelusič, in zunanjim ministrom, gospodom Samuelom Žbogarjem. Predstavniki Vlade so poudarili, da je članstvo sosednje Hrvaške v Natu tudi v strateškem interesu naše države. 22. 1. 2009 je odbor sejo prekinil, pred tem pa sprejel sklep, s katerim je na podlagi 45. člena Poslovnika Državnega zbora zahteval od Vlade in pristojnega ministrstva, da predloži Državnemu zboru pristopno dokumentacijo in vse ustrezne dokumente, na podlagi katerih lahko Državni zbor oceni, ali kandidatka za članico v Natu spoštuje in sprejema vrednote in pogoje za sprejem v Nato. Vlada Republike Slovenije je zahtevano dokumentacijo Državnemu zboru tudi dostavila. V nadaljevanju seje 26. 1. 2009 je odbor po končani razpravi glasoval o vseh členih skupaj. Odbor je z ustrezno večino, s šestnajstimi glasovi za in tremi glasovi proti, sprejel vse člene predloga zakona. Ker k predlogu zakona na matičnem delovnem telesu ni bil sprejet noben amandma, Odbor za zunanjo politiko Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o ratifikaciji Protokola o pristopu Republike Hrvaške k Severnoatlantski pogodbi sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Roberto Battelli v imenu poslanske skupine... Se odpoveduje. Besedo ima gospa Janja Klasinc v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

JANJA KLASINC Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovani gospod predsednik, gospod predsednik Vlade, zunanji minister, drugi predstavniki Vlade, cenjene kolegice, cenjeni kolegi.

Proces ratifikacije Protokola o prestopu Republike Hrvaške k Severnoatlantski pogodbi je v luči aktualnih dogodkov vzbudil nemalo zanimanja tako doma kot tudi v tujini. Na žalost ne v pozitivni luči, temveč v luči začudenja in neodobravanja raznih izsiljevalskih manevrov opozicije, ki niso v prid interesom Slovenije. Zato pa je Poslanska skupina Socialnih demokratov k obravnavi tega vprašanja pristopila drugače, odgovorno in z največjo mero pozornosti do vseh elementov ratifikacije kakor tudi do celotnega političnega konteksta vstopa Republike Hrvaške v zvezo Nato.

V kronologiji približevanja Hrvaške Natu želimo opozoriti zlasti na naslednje. 2. maja 2002 so Albanija, Hrvaška in Makedonija podpisale Jadransko listino, ki je pomenila politično ter vojaško podpora Nata tem državam pri njihovi preobrazbi vojaških sil ter civilnemu nadzoru nad njimi. Aprila lani so na vrhu Nata v Bukarešti vse članice, vključno s Slovenijo, soglašale s povabilom za vstop Albanije in Hrvaške v članstvo Nato, medtem ko je vstopu Makedonije, žal, nasprotovala Grčija. Deklaracija, ki jo je sprejel vrh Nata v Bukarešti, je posebej opozorila, da povabilo Albaniji in Hrvaški, citiram: "označuje začetek novega poglavja na Zahodnem Balkanu." In prav stabilnost Zahodnega Balkana, kamor sodi tudi Hrvaška, je še v posebnem interesu Republike Slovenije. Dovolite, da omenim še eno našo zavezo, in sicer iz 21. točke deklaracije iz Bukarešte, ki pravi, da je treba brez odlašanja zaključiti postopek ratifikacij. Toliko glede pripomb in razmišljanj nekaterih poslancev iz opozicije, da se z ratifikacijo nikomur ne mudi in da imamo čas do aprila. Resnica je ravno obratna. Urnik, ki ga je sprejel Nato namreč predvideva: odločanje o ratifikaciji v državah članicah, torej tudi v Sloveniji, do konca februarja, izročitev ratificiranih protokolov depozitarju v Washingtonu v mesecu marcu in slovesna včlanitev novih članic na vrhu Nata 3. in 4. aprila.

Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi! Govorim o časovnici, ki je izraz naših zavez in ki jih je ta država sprejela še v mandatu prejšnje vlade Janeza Janše. Spoštovanje mednarodnih obveznosti neke države je po prepričanju Socialnih demokratov stvar kredibilnosti države, in to ne glede na to katera politična opcija je na oblasti. Zaustavitev postopka ratifikacije bi bila razumljiva le v primeru, če bi prišli do nekih novih spoznanj ali dejstev, ki bi bile v škodo naše države.

Nekateri poslanci so opozorili na možnost, da hrvaška pristopna dokumentacija nemara vsebuje tudi zemljevide, ki prejudicirajo mejo med Slovenijo in Hrvaško. Zaradi odstranitve sleherne nejasnosti ali dvoma nam je predsednik Vlade, gospod Pahor, ponudil možnost, da se seznanimo z dokumenti, ki jih glede vstopa Hrvaške v Nato poseduje naša država. Prav ta ogled je vsem zainteresiranim poslancem omogočil, da smo se nedvoumno prepričali, da v teh dokumentih ni bilo nobenih zemljevidov ne Slovenije ne Hrvaške. Če hoče Slovenija obdržati ugled in kredibilnost, ki si jo je ustvarila v svojih 18 letih obstoja, moramo ohraniti doslednost pri odločanju tudi v primerih, ko nas obremenjujejo kakšne države. V tem primeru Hrvaške so to nerešena mejna vprašanja, ta so prav zato tudi predmet naše

začasne zaustavitve pogajanj Hrvaške pri njenem vstopanju v Evropsko unijo. Članstvo v Natu pa v ničemer ni povezano z nerešenimi mejnimi vprašanji, ampak zahteva izpolnjevanje drugih meril, demokratičnih načel, vojaške usposobljenosti ter parlamentarnega in civilnega nadzora nad oboroženimi silami. Natovi strokovnjaki, in med njimi so tudi Slovenci, pa ugotavljajo, da Hrvaška te pogoje v popolnosti izpolnjuje.

Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, v Poslanski skupini Socialnih demokratov izražamo prepričanje, da je ratifikacija protokola o vstopu Hrvaške v Nato utemeljena, smotrna in v korist Slovenije, zato bomo glasovali za njen sprejem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Branko Grims v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. BRANKO GRIMSError! Bookmark not defined.: Spoštovane gospe, spoštovani gospodje, vsem prav lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke! Kadar govorimo o zvezi Nato, se v Sloveniji še vedno prepogosto srečamo s predvidevanjem, da gre zgolj za vojaško zvezo, toda v resnici je zveza Nato veliko več. Zveza Nato je povezava držav, ki jih družijo skupne vrednote, med katerimi so na prvem mestu svoboda posameznika, spoštovanje načela pravne države, spoštovanja zaupanja v pravo, in demokracija, ki je temeljna predpostavka delovanja zveze Nato. Skladno s svojimi cilji na prvo mesto Nato postavlja blaginjo za vse, ki jo želi doseči z več varnosti v vzajemnem sistemu solidarnosti vseh članic. In ker gre za organizacijo, ki je v svoj temelj vgradila demokratičnost, je to tudi način, na katerega Nato sprejema svoje odločitve, kajti vse odločitve v zvezi Nato se sprejemajo povsem soglasno. Ko gre za sprejemanje odločitev v zvezi Nato, je glas Slovenije povsem enakovreden glasu edine svetovne supersile Združenim državam Amerike. Toda v Sloveniji se prepogosto pozablja na nekaj: velika moč, ki jo daje tak način odločanja, pomeni tudi veliko odgovornost. Zato v zvezi Nato veljajo pravila, ki niso napisana, se pa od vsake članice, če želi, da se jo bo dosledno spoštovalo in upoštevalo, pričakuje, da bo ta pravila tudi spoštovala. Ena od njih je, da ravna odgovorno; to se pravi, ko se sproži nek proces, neko odločanje, da če se ne pojavijo neka nova dejstva, spoštuje prvotno odločitev. Torej, da te odločitve ne spreminja tako, po balkansko, od danes na jutri.

Slovenija je o vključitvi Hrvaške v zvezo Nato v resnici že dvakrat odločala tudi v Državnem zboru v okviru

pristojnega odbora, ko je potrjevala stališča in ta stališča so bila v minulem mandatu dvakrat praktično povsem soglasno potrjena. Mnogi ste v zadnjih dneh izražali pridržke, zadržke, pomisleke. Toda čas za te pomisleke, ki so bili predvsem načelne, zelo malo pa konkretne narave, je bil tedaj, ko se je ta pot začela, ko je bilo na vrsti prvo odločanje, ko je bilo na vrsti vabilo za vstop Hrvaške v zvezo Nato. Danes je pred nami samo še pika na i in danes je pred nami samo še pika na i in danes je pred nami torej trenutek, ko lahko pogledamo, ali so bila ugotovljena neka nova dejstva, ki bi lahko upravičeno pomenila, da spremenimo svojo odločitev.

V Poslanski skupini SDS po temeljiti preučitvi vseh dosegljivih dejstev, vseh dosegljivih dokumentov lahko samo ugotovljamo, da takih novih dejstev ni in bomo torej v Poslanski skupini SDS glasovali skladno z uveljavljenimi normami zveze Nato, torej spoštovali enkrat že dano besedo. Iz tega razloga in zato, ker smo trdno prepričani, da je več varnosti in več stabilnosti za doseganje blaginje za vse v slovenskem vitalnem interesu, glasovali za.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim.

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani predsednik, spoštovani predsednik Vlade, spoštovani minister. Poslanska skupina Zares nima nikakršnega dvoma: podpira ratifikacijo Protokola o pristopu Republike Hrvaške k Severnoatlantski pogodbi in bo danes glasovala za to ratifikacijo.

V Poslanski skupini Zares menimo, da Slovenija kot odgovorna, polnopravna članica Združenih narodov Evropske unije, OVS-ja in Nata, kot članica, ki si prizadeva za stabilizacijo razmer Zahodnega Balkana, za dobre in varne razmere v jadranski regiji ter za dobre in partnerske odnose z vsemi sosednjimi državami, ne vidimo razlogov, da bi zavlačevali ratifikacijo takega protokola. Ratifikacija pomeni, da tudi Hrvaški omogočimo in hkrati nalagamo, da prevzame vse pravice in vse odgovornosti ter dolžnosti, ki izhajajo iz polnopravnega članstva v zvezi Nato.

Znano je, da v stranki Zares dopuščamo različna mnenja o vlogi in strategiji Atlantske zveze. In znano je, da smo nekateri v preteklosti tudi nasprotovali članstvu Slovenije v Natu. Mnenja o tem so v naši stranki različna. Skupno pa je bilo to, da nismo želeli in ne želimo, da bi katerakoli nova članica in najmanj Slovenija povečala stroške za vojaške

namene. Nekateri se nismo strinjali s članstvom v Natu, ampak to je bilo pri nas v Sloveniji sprejeto z referendumom in to demokratično odločitev je treba ne le priznati, pač pa tudi spoštovati; tega se dobro zavedamo. Vsem je sicer zelo jasno, da sodelovanje znotraj vojaške in politične zveze Nato omogoča tudi krepitev partnerskega odnosa med posamičnimi državami. Zgled za to sta dve državi, ki sta članici Nata in ki sta bili sicer v preteklosti v hudem sporu tudi zaradi mejnih vprašanj na morju. Govorim o Grčiji in Turčiji, ki sta zanimiv primer sodelovanja znotraj te zveze in tudi povečevanja medsebojnega zaupanja. Za to gre. In zato menimo, da je dobro, če je v zvezi Nato čim več sosednjih držav, ki si prizadevajo za normalizacijo in trajno sodelovanje v jadranski in zahodnobalkanski regiji.

Na koncu naj poudarim, da si v Poslanski skupini Zares želimo čim hitreje preseganje vseh ovir, ki botrujejo zastoju v pogajanjih Hrvaške z Evropsko unijo. In vstop Hrvaške v Nato, kakorkoli že, je jasno sporočilo, politično sporočilo v prid iskanju primernih rešitev in premostitev vseh nastalih težav. Zato bomo prepričano glasovali "za" in v upanju, da bo dvotretjinska večina tudi zagotovljena.

Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Franc Žnidaršič v imenu Poslanske skupine DeSUS.

Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Vlade, zunanji minister s sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi.

Poslanska skupina DeSUS bo ratifikacijo o vstopu Republike Hrvatske v zvezo Nato podprla.

Glede na dosedanje obnašanje Republike Hrvatske, ki je v sporu s kar štirimi državami, ko gre za mejna vprašanja, bi lahko na videz našli vrsto razlogov, da to vstopanje zavremo, odložimo ali celo preprečimo z nesprejetjem te ratifikacije, vendar, na drugi strani obstaja vrsta argumentov, ki govorijo v prid naši pozitivni odločitvi glede tega vprašanja in za podporo za vstop Republike Hrvatske v zvezo Nato.

Povedati moramo, da v Poslanski skupini DeSUS pričakujemo, da bo samo članstvo v Natu dvignilo nivo politične kulture v odnosu do sosednjih držav v Republiki Hrvatski, ki bo prej ali slej morala spoznati, da nima vedno prav, ko rešuje obmejno vprašanje z enostranskimi potezami in s kršitvijo vseh dogovorov, ki so bili sprejeti med nami, denimo, in Hrvatsko v preteklem obdobju. Zaradi tega je prav,

da podpremo Republiko Hrvatsko. Namreč s tem, ko ji bomo omogočili vstop v Nato, ji bomo naložili tudi vrsto odgovornosti pri zagotavljanju miru, stabilnosti in varnosti v tem delu Balkana, pa tudi Evrope. Omogočili ji bomo prevzeti določeno odgovornost pri zagotavljanju svojih enot v mednarodnih misijah v kriznih žariščih, da ne bo to samo naša stvar in stvar do sedaj vključenih, pač pa tudi njihova stvar. Mislimo, da bo z vstopom v Nato, in naša podpora tej zadevi, v resnici škodovala vsem tistim silam na Hrvaškem, ki zagovarjajo skrajne pozicije v odnosu do Republike Slovenije in zavirajo bolj miroljubnim rešitvam naklonjen del hrvatske politike. Zaradi tega je prav, da tem nazadnjaškim silam v sosednji državi vzamemo veter iz jader in Hrvatski omogočimo, da razume, da Slovenija nikoli ni bila nekorektna v odnosih, razen takrat, kadar je šlo za vitalne nacionalne interese, ko je šlo za krivično razumevanje vprašanj delitve Piranskega zaliva ali obmejnih vprašanj in tozadevnih nerešenih ali spornih področij. Težava dosedanja je bila v tem, da je Hrvatska iz sporazuma Drnovšek-Račan vzela, kar je ponujal kompromis, in ni dala tistega, kar bi mi dobili iz tistega naslova, kar je seveda način, da kar mi "paše" iz kompromisa, vzamem, kar pa bi morali dati, pa ne boste nikoli dobili, ker smo močnejši in tako dalje.

Skratka, da ne zavlačujemo, mi bomo to zadevo podprli v pričakovanju, da je to pravzaprav zadnja naša, bi rekel, poteza, ki kaže na naš pozitiven odnos do sosede, v upanju, da bo ta vendarle spoznala, da mora enkrat, ko bo šlo, denimo, za vprašanja, ki so nerešena, kar zadeva našo mejo, spremeniti svoja stališča in prisluhniti tudi načelu pravičnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič... Prosim?

JOŽEF JEROVŠEK Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Gospod predsednik, v predhodnem nastopu se je kar naprej uporabljajo uradni naziv "Republika Hrvatska", kar je hrvaško. Jaz predlagam, da daste razpravljavcem, da zdaj uporabljajo ime sosednje države v slovenskem jeziku: Republika Hrvaška. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To ni proceduralno, to ste izrabili to priložnost in možnost. Tukaj s te govornice o slovničnih in drugih napakah ne bom opozarjal poslancev - ali pa o pravopisnih, pravogovornih, če že hočete, s tega dela govornice tega ne bom govoril. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti v imenu Slovenske nacionalne stranke.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa.

Slovenija, ko je pripravljala svoje dokumente za vstop v Nato pakt, je morala izdelati tudi letni nacionalni program Republike Slovenije za izvajanje akcijskega načrta za članstvo v Natu v letu 1999-2000. In tam je na enaindvajseti strani poglavje Politično varnostne zadeve. Če gremo malo naprej, na strani štiriindvajset lepo piše, dobesedno tako: "Glede na to, da bodo spremembe najbolj vplivale na obmejna področja, je Vlada pripravila projekt celotne obravnave meje Slovenije." Mislím, da ni treba kaj dosti govoriti, kajti celotna obravnava meje Slovenije, namreč govorimo o odnosu med Slovenijo in Italijo, kajti Italija je bila takrat tisto vprašljivo področje, ko smo mi vstopali, je jasno, da bi morala tudi Hrvaška pripraviti takšno dokumentacijo in če je ni gre že tukaj za dvojna merila ob vstopanju v Nato pakt. V istem dokumentu, ko govorimo o ključnih področjih priprav za članstvo v zvezi, to je namreč uradni naslov, je pri vključevanju načel strateškega koncepta zveze v svoji varnostni in obrambni sistem ter strateške in doktrinarne opredelitve bilo treba sprejeti določene dokumente, med drugimi resolucijo o izhodiščih zasnove nacionalne varnosti, strategijo vojaške obrambe, doktrino vojaške obrambe in nacionalno strategijo za vključitev v Nato. Vse te dokumente je Slovenija izdelala in predala zvezi Nato. Kot kaže, Hrvaški tega ni bilo potrebno, kajti vsi pravijo, da tega ni bilo. Tukaj zraven so seveda tudi dokumenti, ki se jim reče zemljevid. Mogoče kdo ne ve, kaj je to zemljevid, ampak mislim, da je to vseeno precej jasno. In če pogledamo načrt za obdobje, ki ga je Slovenija pripravila za leta od 1999 do leta 2003, se te zadeve še dopolnjujejo. In potrebna je bila dopolnitev in izdelava in prilagajanje konceptualnih in doktrinarnih dokumentov nastalim spremembam, potrebna je bila dopolnitev doktrine vojaške obrambe ter prilagajanje drugih konceptualnih in doktrinarnih dokumentov nastalim spremembam. V tistem času je bil koncept obrambe Republike Slovenije napram Hrvaški, da bi se vojska umaknila, na primer, v Beli krajini do pogorja nad Semičem in da bi tam postavila prvo obrambno linijo. To je bilo kasneje spremenjeno. Ampak kako naj bi se to delalo, če ne bi bilo nobenih dokumentov pri teh zadevah. Skratka, nekdo nas "fino nateguje". In najbolj nas "nategujejo" Hrvatje. Ko je nekdo govoril o njihovi politični kulturi, mislim, da bi bilo dobro citirati, kaj je danes v Washington Timesu v članku z naslovom Balkanski pohabljenec napisal Jeffrey Kuhner; namreč, da je Sanadar obljubil, da bo Hrvaško popeljal v EU

do leta 2011, a jo je spremenil v mafijsko državo. Sanader je tudi nepopravljiv lažnivec. Namreč, to govorim zato, ker tako uspešno laže o tistem sporazumu in dogovoru na Bledu, pri čemer naš bivši premier pravi, da ga ni bilo, pa jaz verjamem, da ga ni bilo. In naprej pravi: "Njegovi zavezniki," od Sanaderja, "brezupno poskušajo diskreditirati kritike režima, posebej tiste na Zahodu." In naprej pravi: "Sanaderjev kriminalni režim je sramota hrvaškega naroda. Hrvati se morajo vprašati, ali želijo kaj boljšega ali bodo pustili, da jih po centimetrih zvlečejo v balkanski prepad." To se pravi, če zvlečejo Hrvate v balkanski prepad, in če o tem piše Washington Times, ki ni Ljubljanski dnevnik ali pa Delo, ki, vemo, kako pišejo, ampak je resen časopis - verjetno se je treba zamisliti. Kajti če bodo njih zvlekli v balkanski prepad, bomo korak za korakom tudi mi lezli za njimi. Zato vi ostanite pridni, ubogljivi, glasujete "za". V Slovenski nacionalni stranki bomo "proti".

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, minister, kolegice in kolegi! Danes je Državni zbor Republike Slovenije pred izjemno pomembno odločitvijo. Pristop Republike Hrvaške k Severnoatlantski pogodbi sprejemamo v dneh, ki so za urejanje mejnih vprašanj med Slovenijo in Hrvaško verjetno odločilni.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke podpira vstop Hrvaške tako v Nato kot tudi v Evropsko unijo, toda ne brezpogojno. Za SLS je nesprijemljivo, da se za vstop podpre državo, ki je v letih po osamosvojitvi Slovenije in Hrvaške s politiko izvršenih dejstev zasedla dele slovenskega ozemlja in morja. Na teh zasedenih delih teritorija Hrvaška vztraja in si prizadeva Sloveniji vzeti celo neomejen teritorialni dostop na odprto morje. V ta namen po našem mnenju želi uporabiti tudi pristopno dokumentacijo, ki jo je posredovala za vključevanje v Evropsko unijo in Nato.

Podskupina zgodovinarjev in drugih strokovnjakov v okviru slovenskega dela slovensko-hrvaške komisije za meje je enotno ugotovila, da je Slovenija ob osamosvojitvi nesporno imela neomejen dostop na odprto morje, da je med drugim nadzirala celoten Piranski zaliv in zaselke na levem bregu Dragonje ter ozemlje na levem bregu Mure pri Hotizi. O tem teritoriju, ki je bil na dan osamosvojitve pod slovensko suverenostjo, se nihče v imenu Slovenije nima pravice

pogajati, niti to ne more biti predmet mednarodne arbitraže ali razsojanja mednarodnega sodišča.

Spoštovane kolegice in kolegi. To ugotovitev slovenskih strokovnjakov bi po mnenju SLS moral Državni zbor sprejeti kot zavezujoči dokument; morda kot resolucijo, ki smo jo v SLS večkrat predlagali. Ker tega nismo storili, niste storili, smo predlagali dodaten sklep k ratifikaciji hrvaške priključitve k Natu, da bi se Slovenija vsaj delno zaščitila pred možnostjo prejudiciranja meje zaradi sporne dokumentacije, ki jo je Hrvaška predložila. Najbolj pravična pot pa bi nedvomno bila, da se Hrvaška najprej odreče ozemeljskim pretenzijam na škodo Slovenije, tako v dokumentih kot na terenu, potem pa bi seveda ratificirali protokol.

Naj omenim tudi pomembno zgodovinsko dejstvo, ki je močan, a neizkoriščen slovenski argument, namreč dejstvo, da sta bili katastrski občini Kaštel in Savudrija, v nasprotju s specialnim sporazumom k Londonskemu memorandumu, vzeti občini Piran in priključeni občini Buje.

Na predlog naše poslanske skupine smo poslanci imeli možnost vpogleda v dokumentacijo, ki naj bi jo Hrvaška domnevno predložila za sprejetje v Nato. V imenu SLS sem temeljito pregledal, kar nam je bilo predano na vpogled. Tudi na podlagi ponovnega pregleda trdim, da je dokumentacija sporna in so najmanj štiri navedena dejstva v dokumentaciji za Slovenijo sporna in škodljiva. Celo še bolj sem prepričan, da predložena dokumentacija na vpogled ni bila celovita. Povsem logično namreč je, da v tako pomembno vojaško zvezo ne more vstopiti nobena država, ne da bi predstavila območja, teritorija države, ki bo v prihodnje imel status teritorija članice Nata.

Sprašujem vas, s kakšnim ozemljem Hrvaška pravzaprav sploh vstopa v Nato. Sprašujem vas, ki trdite, da ni nič spornega, ali ste pripravljeni prevzeti odgovornost in odstopiti - če se dokaže, da je dokumentacija sporna in pomeni prejudiciranje meje. Poleg tega trdimo, da je bila gotovo povsem enaka dokumentacija predložena tako za Nato kot za vstop Hrvaške v EU. Da ne bo napačno razumljeno, naj poudarim, da v Slovenski ljudski stranki pozdravljamo dosedanje odločnost predsednika Vlade, ko gre za zaščito slovenskega ozemlja in morja. Obžalujemo pa, da je bil na zunanjepolitičnem odboru zavržen dodatni sklep, ki bi bil izraz doslednosti Slovenije. Zato smo danes poslanci SLS v obravnavo ponovno vložili predlog sklepa, ki se glasi: "Republika Slovenija izjavlja, da ne priznava predpisov Republike Hrvaške, s katerimi se krši teritorialna celovitost Republike Slovenije in spreminja stanje na kopnem in na morju na dan 25.6. Na ta dan je Slovenija imela neomejen dostop na

odprto morje in med drugim nadzirala celoten Piranski zaliv z zaselki na levem bregu Dragonje in ozemlje na levem bregu Mure pri Hotizi. Delovanja hrvaške kopenske vojske in vojne mornarice na teh področjih Slovenija ne dovoljuje."

Spoštovane poslanke in poslanci! Prvič po osamosvojitvi se mora Slovenija boriti za ohranitev države v njenih osamosvojitvenih mejah. Poslanci SLS brez sprejetja sklepa, ki smo ga predlagali, in zaradi načina sprejemanja, ko poslanci nismo dobili vse dokumentacije v vpogled, ne bomo podprli ratifikacije o vstopu Republike Hrvaške v Nato. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

ANTON ANDERLIČ Error! Bookmark not defined. Error! Bookmark not defined.: Spoštovani! Poslanci Liberalne demokracije Slovenije bomo podprli sprejem zakona o ratifikaciji protokola o pristopu Republike Hrvaške k Severnoatlantski zvezi. Argumentov za to je več. Mogoče bi sicer veljalo tudi v Državnem zboru razpravljati na način, kot nam to sporočata francoski predsednik Sarkozy in nemška kanclerka Merklova, ki govorita o nepristnem sodelovanju znotraj Nata, ko govorita o tem, da bodo potrebne nekatere revizije. Najbrž bo prilika kasneje, ne tako dolgo naprej, tudi v Državnem zboru, da razpravljamo o tem. Ampak v tem trenutku imamo na mizi akt, ki je prišel na vrsto čisto na koncu. Potem ko je neka država izrazila interes, da bi k tej zvezi pristopila, potem ko je prešla celo pot, ki je bila predpisana, da izpolni kriterije, ki smo jih morali izpolniti vsi, ki smo se tej zvezi pridružili. Verjamem, da je Republika Slovenija v vseh fazah, tako kot vse druge članice, spremljala, bila vključena v spremljanje priprav Republike Hrvaške na vseh področjih, ko gre za preobrazbo vojske, ko gre za uvajanje demokratičnih standardov in da je na koncu tudi njen glas odločal, da sedaj Republika Hrvaška izpolnjuje pogoje, da jo povabimo. Ne poznam nobenega demokrata na svetu, nobene demokratične države na svetu, ki bi kakorkoli preprečevala drugi državi, da sam sebi na istih standardih, v istih pogojih, kot veljajo za druge, zagotovi kolektivno varnost znotraj nekega zavezništva. Tudi ne poznam boljšega zavezništva, kot je zveza Nato, čeprav sem sam imel veliko pripomb in ravno tisto, kar sem na začetku rekel, me tudi skrbi - ali res gre za neiskreno sodelovanje znotraj te zveze. Ampak o tem mogoče kasneje. Ne poznam nobenega demokrata, in v Poslanskem klubu LDS ne, ki bi komurkoli

preprečeval, da prevzame svoj del odgovornosti znotraj nemirnih področij, kot so Zahodni Balkan, kot je Bližnji vzhod in če hočete do Afganistana in na drugih kriznih območjih. Bilo bi preveč egoistično, da le tisti, ki smo že nekje zraven, mislimo, da vse vemo, da vse zmoremo in, kot je bilo nekje rečeno, lahko tudi drugim kažemo tisto plat, ki se ji reče: mi - ja, vi ste za nami in si tega ne zaslužite!

Precej časa smo o tej stvari razpravljali kot o neki sholastiki, o nekih dokumentih, ki "to bože" so, pa jih ni - smo jih pogledali, videli, da ni prejedicev, ki bi šli na škodo Slovenije. Tako o tistem, kar smo videli, kar smo slišali in mi temu verjamemo. Verjamemo tudi v to, da geste dobre volje, ko pokažeš, da se ti strinjaš z nekom, ki na enak način govori o enakih vprašanjih, torej v temu primeru govorimo o varnosti, o sodelovanju, o zagotavljanju miru širom po svetu in uveljavljanju nekaterih demokratičnih metod. Ne strinjam se s tistimi, ki pravijo, da zveza Nato izraža tudi demokracijo v nekatere države, in to tisti zahodni tip demokracije, kajti to je v nasprotju z nekaterimi tradiciji, s kulturami in tako naprej, ampak to je že druga diskusija.

Verjamemo, da bo ta naš pristop k ratifikaciji in sprejetju tega zakona na način, kot se to dela v Državnem zboru. Ne verjamem, da je za to potrebna dvotretjinska večina, tudi tako nam govorijo nekateri ustavni pravniki, ampak če je tako bilo do sedaj, naj bo tudi v temu primeru. Gre preprosto za to, da nam to ne more škoditi, prej nam lahko koristi za reševanje vseh tistih sporov, ki jih imamo, za vsa nerešena vprašanja in verjamem, da bodo ena za drugo prišla na vrsto - ne samo meja, kot vemo, in jih bomo tudi .../Nerazumljivo, znak za konec razprave./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obrazložitev glasov? Proceduralno, prosim najprej.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. V poslanski skupini smo prepričani, da se lahko oziroma da obstaja velika verjetnost, da se izognemo naknadnemu zakonodajnemu referendumu po sprejemu oziroma potrditvi te ratifikacije, zato v primeru, da sprejmemo dodatni sklep, ki ga predlagamo ... Torej sklep, ki ga predlagamo, bo v poslovniški možnosti na posebni seji. S tem se strinjam, ker ob tej točki tega sklepa ni možno sprejemati. Zato v skladu s 74. členom Poslovnika Državnega

zboru predlagamo, da odločanje o tej točki opravimo na eni od prihodnjih sej. Kot rečeno predhodno, v tem kratkem času in še vedno imamo čas ta postopek speljati v februarju, pa predlagam, da tako Odbor za zunanjo politiko kot Državni zbor sprejme predlog sklepa, ki smo ga danes vložili v proceduro v Državni zbor. In sicer, da Republika Slovenije ne priznava predpisov Republike Hrvaške, s katerimi se krši teritorialna celovitost Republike Slovenije in spreminja stanje na kopnem ter na morju na dan 25. 6. 1991. Na ta dan je Slovenija imela neomejen dostop na odprto morje in med drugim je nadzirala celoten Piranski zaliv, zaselke na levem bregu Dragonje in ozemlje na levem bregu Mure pri Hotizi. Delovanje hrvaške kopenske vojske in vojne mornarice na teh področjih Republika Slovenija ne dovoljuje.

Menimo, prepričani smo, da se bomo v primeru sprejetja takšnega sklepa v Državnem zboru v Sloveniji izognili naknadnemu zakonodajnemu referendumu, ki bi cel postopek še mnogo bolj zakompliciral. Hvala lepa.

Zato, kot rečeno, predlagam v skladu s 74. členom, da odločanje o tej točki opravimo na eni od naslednjih sej. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Spoštovani gospod Presečnik, jaz se tega vašega predloga proceduralnega, ne morem dati na glasovanje, ker smo o tem, točno takšnem predlogu znotraj te točke, obravnave te 13. točke, že glasovali. Seveda sem obveščen o tem, da se vi ta predlog sklepa ali stališča vložili v proceduro v Državni zbor. Dodeljen bo Odboru za zunanjo politiko in bo moral priti tudi na Državni zbor. Zato ne vidim nobene povezave med tem dvema in tega sklepa ne bom dal na glasovanje. Bo pa vaš predlog v okviru procedur v Državnem zboru seveda obravnavan in bo prišel tudi na eno od sej Državnega zbora. Toliko o tem. Nadaljujemo ... Prosim.

Obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin? Torej, odpiram prijave za obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Prosim. Besedo ima mag. Radovan Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. V poslanski skupini obžalujemo, da nismo preložili tega odločanja. Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke bo nedvomno glasovala proti ratifikaciji protokola. Razlog za to je pristop, ki smo ga uveljavili pri pristopanju Hrvaške k Evropski uniji. Tam smo jasno in odločno dejali, da dokumentacija vsebuje elemente, ki prejudicirajo mejo, in zaradi tega blokiramo vstop Hrvaške v EU. Enak pristop bi bilo treba uveljaviti tudi v primeru Nata, kjer

dokumentacija, ki smo jo imeli na vpogled - in sem osebno pogledal zadeve in na lastne oči videl, da ta dokumentacija vsaj v štirih elementih prejudicira mejo. Nihče me tu ne bo prepričal, da ni tako. Govorim o načelnosti. In žal mi je, da se hrvaški mediji že norčujejo iz Republike Slovenije, o čemer je govoril kolega Jelinčič. Poleg tega nismo prepričani, da smo videli vso dokumentacijo; govorili smo o zemljevidih.

Zaradi vsega navedenega tudi ne moremo prevzeti odgovornosti ob ratifikaciji protokola. Odgovornost boste morali prevzeti tisti, ki boste glasovali za. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Barovič. Prosim.

BOGDAN BAROVIČError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala lepa, gospod predsednik. Prepričan sem, vsaj zdajle, vsaj te tri minute, da ne sedimo med gluhami, slepimi in nemimi. Danes je prvak Slovenske nacionalne stranke nanizal vrsto dejstev, podatkov, iz časopisja, iz zgodovine, iz zemljevidov, iz dokumentacije, ki bi jih lahko vsaj poslušali in o njih razmislili. In ker smo dan po kulturnem prazniku, bi bilo dobro, če bi poleg Prešerna, ki ga imam zelo rad, prebrali tudi Cankarja, njegove Hlapce, ki so sicer pisani kot igra, ampak so zelo tanka knjižica in zelo berljivi. V Hlapcih nastopa oseba, ki se piše Komar. In ugotovil sem, če bi bil danes kakšen gledališki ali filmski režiser, ki bi hotel upodobiti Hlapce na filmskem platnu ali pa na gledaliških odrih, ima na žalost v tem Državnem zboru vsaj 80 kandidatov za vlogo Komarja. Če ne veste, kdo je to, preberite si.

Kaj naj rečem? Dejstva ne zadostujejo. Za konec bom rekel takole. Upam, da boste vsaj to slišali, pa če že ne vi, tisti, ki nas poslušajo. Slovenska nacionalna stranka ne želi slabega Hrvatom. Slovenska nacionalna stranka želi dobro Sloveniji. Vsaj to si zapomnite. In za to dobro, ki ga mi želimo tej, naši državi Sloveniji v imenu tistih, tudi mojih prijateljev, ki jih na žalost po letu 1990 ni več, ker so umrli, bom jaz in moji kolegi rekel takšni ratifikaciji na pamet "ne". Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v imenu poslank in poslancev. Odpiram prijavo. Besedo ima gospod Gvido Kres.

GVIDO KRESError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani

prvi minister, spoštovani zunanji minister, spoštovane kolegice in kolegi! Danes bom glasoval proti. Nisem proti vstopu Republike Hrvaške v svetovne in evropske integracije. Sem pa za odlog za nedoločen čas. Na tak način kot se Hrvaška ravna proti moji domovini, moji Sloveniji, v tem trenutku ne morem glasovati "za". Seveda je treba iskati napake tudi pri nas doma, jih priznati in iskati pot za uspešno rešitev naših problemov. Toda tako kot se sedaj nekatere zadeve odkrivajo v pristopnih dokumentih Republike Hrvaške k EU, z zemljevidi, v katerih posegajo na naše ozemlje in s tem omejujejo vitalne interese naše države, me še bolj prepričuje v pravilnost moje odločitve.

Nadalje, kako naj si razlagam nesprejemanje načela pravičnosti s strani Republike Hrvaške. Pa ne samo to. Ko prebiram hrvaške medije, imam občutek, da se tega načela bojijo in da jih je strah, pa tudi cinični nasmeš njihove ministrice o pomembnosti tega načela me zelo moti. Načelo pravičnosti, predstavljam si, da ni črk in besed, ki bi bile lahko nad tem načelom. Mi spadamo v generacijo, ki je kronala stoletna prizadevanja naših prednikov, da smo danes tu, kjer smo, da gospodarimo na svoji zemlji, in ne bi rad tega kapitala zapravljal in kdaj rdel pred mojimi otroci, mogoče tudi vnuki. Naj pa še povem to, da moj glas ni glas proti Hrvatom, s katerim sem prijatelj, ampak proti hrvaški politiki. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janez Ribič. Prosim.

JANEZ RIBIČ: Hvala.

Spoštovani, moram reči, da spoštujem naše sosede Hrvate, tam imam tudi veliko prijateljev, ne razumem pa njihove uradne politike, da zaostruje odnose med državama in ne upošteva meja med državama, ki so nam vsem dobro znane. Ne razumem tudi naše uradne politike, ki razmišlja, da bo z nekimi odpustki zadeve uredila, da bo dala soglasje za vstop v Nato, v EU pa ne. Razumem tudi Slovensko demokratsko stranko, da niso odločni, da so si s podaljšanjem sprejemanja zaključnega računa kupili čas za premislek, ali delajo prav ali narobe pri podpori Hrvaške v sprejem v Nato. Upam, da se bodo danes pravilno odločili.

Všeč mi je, da se bodo Jelinčičevi danes odločili pravilno. Spoštovani, bojim se, da na takšen način nismo na pravi poti, da bi se problemi razrešili. Morali bi se vsi skupaj bolj trdo, bolj odločno postaviti, ko se borimo za naše pravice, ozemlje in morje.

Zato bom glasoval proti, kar pričakujem tudi od tistih, ki jim ni vseeno za našo mlado državo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri. Prosim.

FRANCO JURIEError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Gospod predsednik, gospod predsednik Vlade in gospod minister, poslanci in poslanke.

Jaz bom glasoval "za", tudi iz načelnih razlogov. Jaz bi glasoval tudi za vstop Hrvaške v Evropsko unijo, kajti menim, da gradiva, zemljevidi in vse tisto, kar mi menimo, da prejudicira mejo, če so nastali po znamenitem datumu osamosvojitve, tega ne morejo prejudicirati. To vedo vsi, tudi tisti, ki se malo spoznajo na mednarodno pravo, vedo, da so ti argumenti prej politični kot mednarodnopravni.

Upam, da bo glasovanje, da bo glas za vstop Hrvaške v Nato tudi glas streznitve v medsebojnih odnosih, da bo ta glas prispeval k boljšemu razumevanju, ne samo s Hrvaško ampak tudi z Evropsko unijo in z našimi strateškimi partnerji. Imam občutek, da smo v zadnjih časih ostali dokaj osamljeni na mednarodnem prizorišču in da si je treba tudi s to gesto zdaj pridobiti nekaj zaupanja in nekaj kredibilnosti, ki je bila v preteklih tednih po mojem mnenju in tudi po mnenju nekaterih opazovalcev zapravljena.

Seveda bi bilo zanimivo slišati, kaj o tem menijo veliki, pomembni evropski sogovorniki in druge članice Nata. Najbrž gre za to, da se zavedamo strateškega pomena današnjega glasovanja, kajti takega pritiska verjetno ne bi bilo, če ne bi prišlo do drugih odločitev prej. Danes je pametno, da glasujemo "za", da naredimo korak naprej in da se pogajanja nadaljujejo. Tudi ob podpori EU in tudi ob podpori mediacije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod predsednik Vlade, spoštovani minister, spoštovane kolegice in kolegi! Jaz sem prepričan, da je članstvo v Natu za Hrvaško slabo. Tako kot sem tudi prepričan, da je članstvo v Natu slabo za Slovenijo. Jaz sem na referendumu, na katerem smo se odločali o tem našem članstvu o Natu, glasoval podobno kot več kot tretjina slovenskih volivk in volivcev "proti". In pri tem mnenju vztrajam. In bi po neki logiki moral enako glasovati tudi v tem primeru. Ampak razumem in spoštujem referendumsko voljo večine in razumem in spoštujem željo

Hrvaške, da postane članica te zveze. Čeprav obžalujem, da Hrvaška te svoje volje ni preverila na referendumu, ampak jaz pač tukaj te pristojnosti nimam in je tudi ne smem imeti.

Glasoval bom za predlagani sklep, pri čemer pa ta moj glas "za", ni glas za širitev zveze Nato, ampak je glas za svobodo hrvaškega naroda, da se odloči o svoji usodi tako, kot želi. V tem me konec koncev potrjuje tudi verz iz naše himne o "narodih, ki žele dočakati dan" in tako naprej. Tudi konec te kitice, ki govori o tem, da "ne bo vrag, ampak samo sosed mejak". In si želim, da bom s tem svojim glasovanjem pripomogel k tem dobrososedskim odnosom. Sam sem sicer še zelen po parlamentarnem stažu, ampak glede na zgodovino, ki se je danes v tem parlamentu drugič že ponovila, zdaj kot farsa, prvič se je kot tragedija, ko smo glasovali o teh stvareh. Kljub tej zelenosti sem prepričan, da bom v svojih odločitvah modrejši od marsikoga, ki danes tukaj sedi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ne komentirati drugih, prosim.

Gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi! Predsednik, predsednik Vlade! Moj glas "proti" ni proti Republiki Hrvaški, ampak je proti zapiranju možnosti Republike Slovenije na odprto morje. Kolegice in kolegi, ne verjamem, da je manj dokumentacije potrebno, kjer niso našteje niti obmejne vasi, kot pa je potrebno za ustanavljanje občin v naši sami državi, kjer pa naselja morajo biti našteja. Žal se mi postavlja vprašanja, ali nas je že prejšnja vlada in sedaj tudi ta postavila pred dejstvo zakrivanja določene dokumentacije. Če se seveda spomnim, kdo je bil minister prejšnjih dvanajst let pa zadnja štiri leta, in kdo je danes tudi svetovalec v kabinetu predsednika Vlade, se ta sum še toliko bolj postavlja in postaja pravzaprav utemeljen. Zato, kolegice in kolegi, ne razumem, zakaj niste dovolili preko te gromozanske večine moči Slovenski ljudski stranki in vsem nam, da bi izglasovali takšen sklep, ki bi tako rekoč bil tako imenovani blažev žegen, pa nič drugega, pa vendar bi imeli dober občutek. Žal mi je in sram me je, da imamo v tej državi in na oblasti vseskozi, naj bo leva ali desna, katera koli, še vedno preveč "kardeljev" pa premalo "generalov maistrov".

Ravnal se bom tako kot se je general Maister. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Še enkrat odpiram prijavo za obrazložitev glasu poslanca. Prosim. Besedo ima gospod Miran Györek. Prosim.

MIRAN GYÖREKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Spoštovani prisotni, kolegice, kolegi.

Najprej se nisem mislil oglasiti, saj so moji kolegi v Slovenski nacionalni stranki povedali že marsikaj. Zdaj pa mi ne da miru, da vas ne bi povprašal nekaj...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Györek, nobenega ne morete vprašati, to je obrazložitev glasu...

MIRAN GYÖREKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Moje mnenje...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne vašega mnenja, ne drugih mnenj ne rabimo, samo vašo obrazložitev glasu. Prosim.

MIRAN GYÖREKError! Bookmark not defined.Error! Bookmark not defined.: Moje mnenje je, da vstopamo v pakt z okupatorjem. Prihajam z regije, kjer hrvaška policija, hrvaška država izvaja jurisdikcijo na slovenskem ozemlju, dnevno včasih celo. To vedo tam prisotni, tam živeči ljudje, ne ve to marsikdo ki tam ne živi. To je na dveh mestih, pri Hotizi in v Murski Šumi. In težko je ljudem, ki tam živijo, gledati in zdaj to svetohlinstvo poslušati, češ, mi gremo v pakt s prijateljsko državo, s prijatelji. Tam se vidi, kaj je Hrvaška, kako Hrvaška laže svetu in prikazuje čisto drugačno stanje, kot je v resnici. Če bi bila Hrvaška poštena, bi se umaknila s tistega ozemlja na levem bregu Mure, ne pa, da izvaja tam svojo prisotnost svojimi oboroženimi silami, kaj pa je potem policija drugega, kot to.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo gospod predsedujoči. Glasoval bom proti. Hrvaška je do sedaj s svojimi stališči in dejanji jasno pokazala, da ne namerava odstopati od lastnih stališč za nobeno ceno. Zavzela je zelo napadalno taktiko, nas pa poriva v nesprejemljiv obrambni položaj, kar za nas ni dobro. V vsej tej zgodbi je Hrvaška ves čas na boljšem. Nam ne priznava pravice do naše zemlje, si ozemlje lasti, ga prodaja in se požvižga na katastrske meje, pogodbe in razne naše prošnje. Nerazumljivo je in seveda se sprašujemo vsi zavedni Slovenci, ki nam Slovenija nekaj pomeni, kako dolgo bomo še popuščali državi, ki se s takimi dejanji norčuje iz vseh Slovencev. To je nesprejemljivo in temu je potrebno narediti konec. Nihče v tej državi se nima pravice pogajati o

naši zemlji, ampak so tu stališča tudi po ustavi zelo jasna. Vsi, ki bodo prispevali k odtujitvi naše slovenske zemlje, bodo nekega dne morali pojasniti, zakaj so to tudi storili, in zato tudi pred narodom odgovarjati. Kajti narod ne pozablja in ne odpušča. Izkoristiti je potrebno vsako možnost in vsako priložnost, da se zaključijo izsiljevanja in da končno prevlada razum tistih, ki s predrzno pogajalsko spretnostjo vsiljujejo svoj prav celi Evropi. Realizacija lastnih ciljev nikakor ne sme biti omajana, še enkrat poklekniti pred izsiljevanjem nekoga, ki smo ga do sedaj že dodobra spoznali, pa bi bilo v sramoto vsem državljanom Slovenije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Ob tem vas obveščam, da bo zakon sprejet, če bosta zanj glasovali dve tretjini vseh poslancev, to je 60 ali več. Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti 11.

(Za je glasovalo 75.) (Proti 11.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA - POTRDITEV POPRAVKA URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O OSEBNI IZKAZNICI**. Popravek uradnega prečiščenega besedila zakona je pripravila Zakonodajno-pravna služba zbora in ga zbor potrdi brez razprave. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa: Potrdi se popravek Uradnega prečiščenega besedila Zakona o osebni izkaznici. Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor popravek uradnega prečiščenega besedila navedenega zakona potrdil.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **MANDATNO-VOLILNE ZADEVE**.

Zbor bo v okviru te točke obravnaval deset predlogov Sodnega sveta za izvolitev v sodniško funkcijo s predlogi sklepov in obvestilo Okrajnega sodišča v Kočevju v zvezi z obtožnim predlogom Okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani zoper poslanca Državnega zbora.

Prehajamo na razpravo in odločanje o posameznih predlogih.

Prehajamo na obravnavo desetih predlogov Sodnega sveta za izvolitev v sodniško funkcijo s predlogi sklepov. Sodni svet je Državnemu zboru predložil deset predlogov o izvolitvi

v sodniško funkcijo na sodniška mesta višje sodnice na Upravnem sodišču Republike Slovenije, petih okrajnih sodnic na okrajnih sodiščih v Celju, Novem mestu in Mariboru in dveh okrožnih sodnikov ter dveh okrožnih sodnic na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani ter na okrožnih sodiščih v Kranju in Ljubljani.

Predloge je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo ter zboru predložila predloge sklepov. Prijavljenih k razpravi ni, zato prehajamo na odločanje o posameznih predlogih sklepov.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi v sodniško funkcijo gospe Tatjane Eberlinc Jurkas na sodniško mesto višje sodnice na Upravnem sodišču Republike Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi v sodniško funkcijo gospoda Borisa Damjana na sodniško mesto okrožnega sodnika na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi v sodniško funkcijo gospoda Dejana Kmetca na sodniško mesto okrožnega sodnika na Okrožnem sodišču v Kranju.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi v sodniško funkcijo gospe Sandre Klanšek na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Celju.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi v sodniško funkcijo gospe Melite Perko na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Novem mestu. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi v sodniško funkcijo gospe Anite Šuntajs Bastl na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Mariboru. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti nihče.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi v sodniško funkcijo gospe Saše Prelog Žnidarič na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Mariboru. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi v sodniško funkcijo gospe Tanje Husar na sodniško mesto okrajne sodnice na Okrajnem sodišču v Mariboru. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi v sodniško funkcijo gospe Lidije Smolar na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Ljubljani. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi v sodniško funkcijo gospe Dušane Bajc na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Ljubljani. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti 1.

(Za je glasovalo 70.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajam na obravnavo obvestila Okrajnega sodišča v Kočevju v zvezi z vloženim obtoženim predlogom Okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani zoper poslanca Državnega zbora. Obvestilo je v obravnavo zboru posredovalo Okrajno sodišče v Kočevju. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru predložila predlog sklepa. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejem naslednji sklep: Državni zbor na podlagi tretjega odstavka 83. člena Ustave Republike Slovenije ter 22. člena Zakona o poslancih v zvezi z obvestilom Okrajnega sodišča v Kočevju, opravilna številka K100/2007/7, z dne 19.12.2008 v zvezi z vloženim obtožnim predlogom Okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani zoper poslanca Državnega zbora gospoda Janka Vebra zaradi v sistorilstvu storjenega

kaznivega dejanja hujskanja po drugem odstavku 305. člena Kazenskega zakonika v zvezi s 25. členom Kazenskega zakonika ne prizna imunitete poslanca Državnega zbora gospodu Janku Vebru in dovoli vodenje kazenskega postopka. Na podlagi 270. člena Poslovnika zbora Državni zbor o predlogu sklepa odloči brez razprave. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda. Zaključujem tudi 2. sejo Državnega zbora. Hvala lepa in lep pozdrav.

(Seja je bila končana 9. februarja 2009 ob 17.22.)

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	2
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	3
JOŽE TANKO	4
JOŽE TANKO	4
BORUT PAHOR	5
JOŽE TANKO	7
BORUT PAHOR	7

JOŽE TANKO.....	8
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	9
BORUT PAHOR.....	10
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	11
BORUT PAHOR.....	11
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	12
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	12
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	12
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	12
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	13
BORUT PAHOR.....	14
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	16
BORUT PAHOR.....	17
BOJAN KONTIČ.....	17
BORUT PAHOR.....	18
DR. VINKO GORENAK.....	19
KATARINA KRESAL.....	20
DR. VINKO GORENAK.....	21
KATARINA KRESAL.....	22
DR. VINKO GORENAK.....	23
SAMO BEVK.....	23
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	24
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	25
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	27
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	28
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	28
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	29
GVIDO KRES.....	30
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	31
GVIDO KRES.....	32
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	33
FRANCO JURI.....	33
BORUT MIKLAVČIČ.....	34
ALENKA JERAJ.....	35
DR. IVAN SVETLIK.....	36
EVA IRGL.....	37
EVA IRGL.....	37
GREGOR GOLOBIČ.....	38
EVA IRGL.....	39
GREGOR GOLOBIČ.....	40
RENATA BRUNSKOLE.....	41
ALEKSANDER ZORN.....	42
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	43
ALEKSANDER ZORN.....	44
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	44
ALEKSANDER ZORN.....	45
BOGDAN BAROVIČ.....	45

FRANC JURŠA.....	46
DR. PATRICK VLAČIČ.....	47
BOGDAN BAROVIČ.....	48
DR. PETER VERLIČ.....	48
DR. PATRICK VLAČIČ.....	49
DR. PETER VERLIČ.....	50
DR. PATRICK VLAČIČ.....	51
FRANC BOGOVIČ.....	51
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	52
ANTON COLARIČ.....	53
DR. IGOR LUKŠIČ.....	53
MIRO PETEK.....	55
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	56
MIRO PETEK.....	57
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	58
BRANKO MARINIČ.....	59
ALEŠ ZALAR.....	59
BRANKO MARINIČ.....	61
MAG. BORUT SAJOVIC.....	62
RUDOLF PETAN.....	63
DR. PATRICK VLAČIČ.....	63
RUDOLF PETAN.....	65
DR. PATRICK VLAČIČ.....	65
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	66
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	66
SILVA ČRNUGELJ.....	67
IVAN GRILL.....	68
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	68
IVAN GRILL.....	70
MAJDA ŠIRCA RAVNIKAR.....	70
FRANC PUKŠIČ.....	71
DR. PATRICK VLAČIČ.....	72
FRANC PUKŠIČ.....	73
DR. PATRICK VLAČIČ.....	74
FRANCI KEK.....	74
DR. PATRICK VLAČIČ.....	75
FRANCI KEK.....	76
DANIJEL KRIVEC.....	77
DR. PATRICK VLAČIČ.....	77
DANIJEL KRIVEC.....	79
DR. PATRICK VLAČIČ.....	80
MATEVŽ FRANGEŽ.....	80
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	81
JOŽEF JEROVŠEK.....	83
DR. IGOR LUKŠIČ.....	84
JOŽEF JEROVŠEK.....	85
DR. IGOR LUKŠIČ.....	85

SREČKO PRIJATELJ	86
SREČKO PRIJATELJ	86
SREČKO PRIJATELJ	86
MAG. RADOVAN ŽERJAV	87
DR. LJUBICA JELUŠIČ	88
KATARINA KRESAL	89
DR. LUKA JURI	90
MIRAN GYÖREK	91
KATARINA KRESAL	92
MIRAN GYÖREK	93
KATARINA KRESAL	94
MIRAN GYÖREK	94
DEJAN LEVANIČ	95
VITO ROŽEJ	96
BORUT MIKLAVČIČ	97
VITO ROŽEJ	97
ANDREJ MAGAJNA	98
GREGOR GOLOBIČ	99
SILVEN MAJHENIČ	100
ALEŠ ZALAR	101
DR. VINKO GORENAK	102
ALEŠ ZALAR	103
DR. VINKO GORENAK	104
GVIDO KRES	104
2. točka dnevnega reda: LETNO POROČILO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2007, EPA 2256-IV	108
DR. ZDENKA ČEBAŠEK TRAVNIK	108
DR. ZDENKA ČEBAŠEK TRAVNIK	116
EVA IRGL	116
EVA IRGL	116
IRMA PAVLINIČ KREBS	118
VITO ROŽEJ	119
ANTON URH	120
SILVEN MAJHENIČ	123
FRANC BOGOVIČ	125
MILAN GUMZAR	128
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	130
MAG. MAJDA POTRATA	131
EVA IRGL	134
ANDREJ MAGAJNA	143
DR. VINKO GORENAK	144
SREČKO PRIJATELJ	149
FRANCO JURI	151
FRANCO JURI	151
GVIDO KRES	151
MAG. BORUT SAJOVIC	153
SREČKO PRIJATELJ	155

SREČKO PRIJATELJ	156
SREČKO PRIJATELJ	156
FRANC PUKŠIČ	156
IVAN GRILL	158
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	160
FRANCO JURI	163
SREČKO PRIJATELJ	168
SREČKO PRIJATELJ	169
ZVONKO ČERNAČ	169
MIRAN POTRČ	172
SILVEN MAJHENIČ	174
JOŽEF JEROVŠEK	177
LJUBO GERMIČ	179
VITO ROŽEJ	181
JANJA KLASINC	184
MIRO PETEK	186
SILVA ČRNUGELJ	188
FRANCE CUKJATI	190
DEJAN LEVANIČ	191
MATEVŽ FRANGEŽ	193
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	195
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	195
MARJAN BEZJAK	196
BRANKO MARINIČ	197
MAG. MAJDA POTRATA	198
IRMA PAVLINIČ KREBS	200
KATARINA KRESAL	201
ALEŠ ZALAR	203
DR. ANJA KOPAČ MRAK	207
MAG. MAJDA PUČNIK RUDL	210
IRMA PAVLINIČ KREBS	210
DR. ZDENKA ČEBAŠEK TRAVNIK	214
IRMA PAVLINIČ KREBS	217
MAG. MAJDA POTRATA	217
ANDREJ MAGAJNA	218
ANDREJ MAGAJNA	218
ANTON ANDERLIČ	218
DR. LUKA JURI	219
KATARINA KRESAL	219
MAG. MAJDA POTRATA	220
ANDREJ MAGAJNA	220
FRANCO JURI	221
DEJAN LEVANIČ	222
BREDA PEČAN	223
VITO ROŽEJ	223
VITO ROŽEJ	224
MAG. MAJDA POTRATA	224

MIRAN POTRČ	225
BREDA PEČAN	225
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	226
3. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEBAM IN DOPOLNITVAM PRAVILNIKA O MERILIH IN POGOJIH ZA UPORABO SREDSTEV FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE INVALIDSKIH IN HUMANITARNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 2151-IV	226
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	227
MATJAŽ ZANOŠKAR	228
SREČKO PRIJATELJ	229
FRANC BOGOVIČ	230
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	231
MAG. ŠTEFAN TISEL	232
VITO ROŽEJ	234
4. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEBAM IN DOPOLNITVAM PRAVIL FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE INVALIDSKIH IN HUMANITARNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 2152-IV	235
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	236
LJUBO GERMIČ	236
5. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K SPREMEBAM IN DOPOLNITVAM PRAVIL FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 90-V	238
MAG. MAJDA POTRATA	238
DR. IGOR LUKŠIČ	240
DR. IGOR LUKŠIČ	240
DR. IGOR LUKŠIČ	240
DR. IGOR LUKŠIČ	240
JANEZ RIBIČ	241
MAG. MAJDA POTRATA	242
RUDOLF PETAN	243
VITO ROŽEJ	244
ANTON URH	245
6. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K STATUTU SLOVENSKEGA INŠTITUTA ZA REVIZIJO, EPA 46-V	246
MAG. RADOVAN ŽERJAV	246
RENATA BRUNSKOLE	247
ZVONKO ČERNAČ	248
MATJAŽ ZANOŠKAR	249
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU (ZZavar-F), PRVA OBRAVNAVA, EPA 150-V	250
DR. FRANC KRIŽANIČ	250
RADO LIKAR	252
VILI TROFENIK	253
VILI REZMAN	254
BOGDAN BAROVIČ	255

MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	258
MILAN GUMZAR.....	259
MATEVŽ FRANGEŽ.....	260
SREČKO PRIJATELJ.....	262
RENATA BRUNSKOLE.....	262
BOGDAN ČEPIČ.....	263
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	263
VILI TROFENIK.....	264
MAG. BORUT SAJOVIC.....	266
MARJAN BEZJAK.....	266
IZTOK PODKRIŽNIK.....	267
ANTON KAMPUŠ.....	268
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (ZDDV-1A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 154-V	269
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	269
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	271
VILI TROFENIK.....	272
VILI REZMAN.....	272
BOGDAN BAROVIČ.....	275
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	278
MAG. BORUT SAJOVIC.....	279
RENATA BRUNSKOLE.....	280
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	282
ZVONKO ČERNAČ.....	286
SILVEN MAJHENIČ.....	288
FRANC BOGOVIČ.....	289
ANTON ANDERLIČ.....	290
RADO LIKAR.....	292
MARJAN BEZJAK.....	292
SREČKO PRIJATELJ.....	294
IZTOK PODKRIŽNIK.....	295
BREDA PEČAN.....	296
FRANCI KEK.....	297
ANTON KAMPUŠ.....	297
DANIJEL KRIVEC.....	298
BOGDAN ČEPIČ.....	299
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	301
RUDOLF PETAN.....	301
MIRKO BRULC.....	303
MATEVŽ FRANGEŽ.....	304
MIRO PETEK.....	306
IVAN GRILL.....	306
FRANCO JURI.....	308
ALENKA JERAJ.....	309
JOŽE TANKO.....	310
MAG. BORUT SAJOVIC.....	311

RENATA BRUNSKOLE	312
MAG. ANDREJ VIZJAK	314
MAG. HELENA KAMNAR	315
MAG. ANDREJ VIZJAK	317
ZVONKO ČERNAČ	317
IVAN GRILL	319
JOŽE TANKO	320
JOŽEF JEROVŠEK	321
JOŽEF JEROVŠEK	322
JOŽEF JEROVŠEK	322
JOŽEF JEROVŠEK	322
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-1C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 155-V	323
MAG. HELENA KAMNAR	323
ANTON URH	324
BOGDAN BAROVIČ	326
MAG. RADOVAN ŽERJAV	327
MAG. BORUT SAJOVIC	328
MIRKO BRULC	330
RADO LIKAR	331
VILI TROFENIK	332
SILVEN MAJHENIČ	333
RENATA BRUNSKOLE	334
ZVONKO ČERNAČ	334
DR. LUKA JURI	337
MARJAN BEZJAK	338
ANTON KAMPUŠ	339
DR. LUKA JURI	340
ZVONKO ČERNAČ	340
10. točka dnevnega reda: REDLOG ZAKLJUČNEGA RAČUNA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2007 (RZ2007), EPA 19-V	342
MAG. HELENA KAMNAR	342
MAG. ANDREJ VIZJAK	344
SILVEN MAJHENIČ	345
JANEZ RIBIČ	346
BREDA PEČAN	349
MAG. ANDREJ VIZJAK	351
VILI TROFENIK	355
MATJAŽ ZANOŠKAR	357
FRANC BOGOVIČ	359
ZVONKO ČERNAČ	361
DR. LUKA JURI	363
ZVONKO ČERNAČ	364
LOJZE POSEDEL	365
RADO LIKAR	366
RENATA BRUNSKOLE	368

RUDOLF PETAN.....	369
DR. LUKA JURI.....	374
DR. LUKA JURI.....	374
DR. LUKA JURI.....	374
FRANCO JURI.....	374
FRANCO JURI.....	374
MIRKO BRULC.....	374
ANTON KAMPUŠ.....	375
MIROSLAV KLUN.....	377
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	377
MATEVŽ FRANGEŽ.....	379
JOŽE TANKO.....	380
BREDA PEČAN.....	381
ZVONKO ČERNAČ.....	383
DR. LUKA JURI.....	385
DR. VINKO GORENAK.....	386
FRANCO JURI.....	387
JOŽE TANKO.....	389
TOMAŽ TOM MENCINGER.....	390
MELITA ŽUPEVC.....	391
ZVONKO ČERNAČ.....	392
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	392
JOŽE TANKO.....	393
MAG. BORUT SAJOVIC.....	394
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	395
BREDA PEČAN.....	396
11. točka dnevnega reda: POROČILO NADZORNEGA ODBORA SKLADA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2007, EPA 21-V.....	397
DR. MARIJA OSVALD.....	397
FRANC BOGOVIČ.....	399
MAG. SONJA BUKOVEC.....	400
FRANC BOGOVIČ.....	402
MAG. BORUT SAJOVIC.....	406
JANKO VEBER.....	410
ROBERT HROVAT.....	415
DAMIJAN PERNE.....	417
FRANC JURŠA.....	418
SREČKO PRIJATELJ.....	420
DR. MARIJA OSVALD.....	421
MIRAN GYÖREK.....	422
MIRAN GYÖREK.....	422
LOJZE POSEDEL.....	423
ANTON URH.....	425
ALAN BUKOVNIK.....	426
SREČKO PRIJATELJ.....	430
MILENKO ZIHERL.....	431

MAG. BORUT SAJOVIC.....	433
VILI TROFENIK.....	434
MIRKO BRULC.....	436
ANTON ANDERLIČ.....	438
RADO LIKAR.....	439
SILVEN MAJHENIČ.....	439
ROBERT HROVAT.....	440
DR. MARIJA OSVALD.....	442
JANKO VEBER.....	443
DR. MILAN POGAČNIK.....	446
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	447
ANTON ANDERLIČ.....	448
FRANC PUKŠIČ.....	449
SREČKO PRIJATELJ.....	451
Glasovanje k 1. točki dnevnega reda.....	453
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	453
JOŽE TANKO.....	453
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	455
DR. VINKO GORENAK.....	456
DR. VINKO GORENAK.....	457
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	457
Glasovanje k 2. točki dnevnega reda.....	458
MAG. MAJDA POTRATA.....	459
DR. VINKO GORENAK.....	459
DR. VINKO GORENAK.....	460
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	460
ZVONKO ČERNAČ.....	461
DR. VINKO GORENAK.....	462
VITO ROŽEJ.....	463
VITO ROŽEJ.....	463
VITO ROŽEJ.....	463
FRANCO JURI.....	463
DR. LUKA JURI.....	464
MAG. BRANKO GRIMS.....	464
MAG. BRANKO GRIMS.....	465
RUDOLF PETAN.....	465
ZVONKO ČERNAČ.....	466
FRANCO JURI.....	468
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	468
DR. VINKO GORENAK.....	469
Glasovanje k 3. točki dnevnega reda.....	470
Glasovanje k 4. točki dnevnega reda.....	470
VITO ROŽEJ.....	471
Glasovanje k 5. točki dnevnega reda.....	471
RUDOLF PETAN.....	471
ANTON COLARIČ.....	472
VITO ROŽEJ.....	473

Glasovanje k 6. točki dnevnega reda.....	473
Glasovanje k 7. točki dnevnega reda.....	473
Glasovanje k 8. točki dnevnega reda.....	474
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	474
BOJAN KONTIČ.....	475
BOGDAN BAROVIČ.....	475
MARJAN BEZJAK.....	476
MARJAN BEZJAK.....	476
RENATA BRUNSKOLE.....	477
IVAN GRILL.....	477
IVAN GRILL.....	477
DR. VINKO GORENAK.....	478
VILI REZMAN.....	479
FRANC PUKŠIČ.....	479
MARIJAN POJBIC.....	480
DR. LUKA JURI.....	480
MIRO PETEK.....	481
ZVONKO ČERNAČ.....	481
DANIJEL KRIVEC.....	482
FRANC BOGOVIČ.....	482
FRANC BOGOVIČ.....	483
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	483
Glasovanje k 9. točki dnevnega reda.....	484
Glasovanje k 10. točki dnevnega reda.....	484
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	484
DR. LUKA JURI.....	485
VILI REZMAN.....	485
Glasovanje k 11. točki dnevnega reda.....	486
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O PRISTOPU REPUBLIKE ALBANIJE K SEVERNOATLANTSKI POGODBI (MPPASAP), EPA 108-V.....	487
SAMUEL ŽBOGAR.....	487
IVO VAJGL.....	487
ANTON ANDERLIČ.....	488
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	489
MILENKO ZIHERL.....	491
FRANCO JURI.....	491
FRANCO JURI.....	491
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	492
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	493
JOŽE TANKO.....	493
JOŽE TANKO.....	494
Glasovanje k 12. točki dnevnega reda.....	496
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI PROTOKOLA O PRISTOPU REPUBLIKE HRVAŠKE K SEVERNOATLANTSKI POGODBI (MPPHSAP), EPA 109-V.....	496
JAKOB PRESEČNIK.....	496

JAKOB PRESEČNIK.....	497
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	498
BORUT PAHOR.....	499
IVO VAJGL.....	500
JANJA KLASINC.....	502
MAG. BRANKO GRIMS.....	503
FRANCO JURI.....	504
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	506
JOŽEF JEROVŠEK.....	507
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	507
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	508
ANTON ANDERLIČ.....	510
JAKOB PRESEČNIK.....	512
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	513
BOGDAN BAROVIČ.....	513
GVIDO KRES.....	514
JANEZ RIBIČ.....	514
FRANCO JURI.....	515
VITO ROŽEJ.....	516
FRANC PUKŠIČ.....	516
MIRAN GYÖREK.....	517
MIRAN GYÖREK.....	517
MIRAN GYÖREK.....	517
SILVEN MAJHENIČ.....	517
14. točka dnevnega reda: POPRAVEK URADNEGA PREČIŠČENEGA BESEDILA ZAKONA O OSEBNI IZKAZNICI (ZOIzk-UPB2p), EPA 2225-IV	518
15. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	518
Deset predlogov Sodnega sveta za izvolitev v sodniško funkcijo s predlogi sklepov, EPA 130-V, EPA 131-V in EPA 162- V.....	519
Obravnava obvestila Okrajnega sodišča v Kočevju v zvezi z vloženim obtožnim predlogom Okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani zoper poslanca Državnega zbora, EPA 159-V.....	520

SEZNAM GOVORNIKOV

A

ANDERLIČ, ANTON..... 218, 290, 438, 448, 488, 510

B

BAROVIČ, BOGDAN..... 45, 48, 255, 275, 326, 475, 513

BEVK, SAMO..... 23

BEZJAK, MARJAN.....196, 266, 292, 338, 476
BOGOVIČ, FRANC.....51, 125, 230, 289, 359, 399, 402, 482, 483
BRULC, MIRKO.....303, 330, 374, 436
BRUNSKOLE, RENATA.....41, 247, 262, 280, 312, 334, 368, 477
BUKOVEC, MAG. SONJA.....400
BUKOVNIK, ALAN.....426

C

COLARIČ, ANTON.....53, 472
CUKJATI, FRANCE.....190

Č

ČEBAŠEK TRAVNIK, DR. ZDENKA.....108, 116, 214
ČEPIČ, BOGDAN.....263, 299
ČERNAČ, ZVONKO...169, 248, 286, 317, 334, 340, 361, 364, 383,
392, 461, 466, 481
ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA.....160, 226, 227, 231, 236
ČRNUGELJ, SILVA.....67, 188

F

FRANGEŽ, MATEVŽ.....80, 193, 260, 304, 379

G

GERMIČ, LJUBO.....179, 236
GOLOBIČ, GREGOR.....38, 40, 99
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ.....66, 130
GORENAK, DR. VINKO..19, 21, 23, 102, 104, 144, 386, 456, 457,
459, 460, 462, 469, 478
GRILL, IVAN.....68, 70, 158, 306, 319, 477
GRIMS, MAG. BRANKO.....464, 465, 503
GUMZAR, MILAN.....128, 259
GYÖREK, MIRAN.....91, 93, 94, 517

H

HROVAT, ROBERT.....415, 440

I

IRGL, EVA.....37, 39, 116, 134

J

JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO.9, 11, 12, 195, 453, 455, 460, 468,
498, 507
JELUŠIČ, DR. LJUBICA.....88
JERAJ, ALENKA.....35, 309
JEROVŠEK, JOŽEF.....83, 85, 177, 321, 322, 507
JURI, DR. LUKA.90, 219, 337, 340, 363, 374, 385, 464, 480, 485
JURI, FRANCO.33, 151, 163, 221, 308, 374, 387, 463, 468, 491,
504, 515

JURŠA, FRANC.....46, 418

K

KAMNAR, MAG. HELENA.....315, 323, 342

KAMPUŠ, ANTON.....268, 297, 339, 375

KEK, FRANCI.....74, 76, 297

KLASINC, JANJA.....184, 502

KLUN, MIROSLAV.....377

KONTIČ, BOJAN.....17, 475

KOPAČ MRAK, DR. ANJA.....207

KRES GVIDO.....30, 32, 104, 151, 514

KRESAL, KATARINA.....20, 22, 89, 92, 94, 201, 219

KRIVEC, DANIJEL.....77, 79, 298, 482

KRIŽANIČ, DR. FRANC.....25, 28, 31, 33, 52, 250, 271

L

LAHOVNIK, DR. MATEJ.....28, 66, 81

LAVTIŽAR BEBLER, DARJA.....489

LEVANIČ, DEJAN.....95, 191, 222

LIKAR, RADO.....252, 292, 331, 366, 439

LUKŠIČ, DR. IGOR.....53, 84, 85, 240

M

MAGAJNA, ANDREJ.....98, 143, 218, 220

MAJHENIČ, SILVEN.....100, 123, 174, 288, 333, 345, 439, 517

MARINIČ, BRANKO.....59, 61, 197

MENCINGER, TOMAŽ TOM.....390

MIKLAVČIČ, BORUT.....34, 97

O

OSVALD, DR. MARIJA.....397, 421, 442

P

PAHOR, BORUT.....5, 7, 10, 11, 14, 17, 18, 499

PAVLINIČ KREBS, IRMA.....118, 200, 210, 217

PEČAN, BREDA.....223, 225, 296, 349, 381, 396

PERNE, DAMIJAN.....417

PETAN, RUDOLF.....63, 65, 243, 301, 369, 465, 471

PETEK, MIRO.....55, 57, 186, 306, 481

PODKRIŽNIK, IZTOK.....267, 295

POGAČNIK, DR. MILAN.....446

POJBIČ, MARIJAN.....480

POSEDEL, LOJZE.....365, 423

POTRATA, MAG. MAJDA...131, 198, 217, 220, 224, 238, 242, 459

POTRČ, MIRAN.....172, 225

PRESEČNIK, JAKOB.....496, 497, 512

PRIJATELJ, SREČKO.86, 149, 155, 156, 168, 169, 229, 262, 294,

420, 430, 451

PUČNIK RUDL, MAG. MAJDA.....210
PUKŠIČ, FRANC.....71, 73, 156, 449, 479, 516

R

REZMAN, VILI.....254, 272, 479, 485
RIBIČ, JANEZ.....241, 346, 514
ROŽEJ, VITO...96, 97, 119, 181, 223, 224, 234, 244, 463, 471,
473, 516

S

SAJOVIC, MAG. BORUT 62, 153, 266, 279, 311, 328, 394, 406, 433
SVETLIK, DR. IVAN.....36

Š

ŠIRCA RAVNIKAR, MAJDA.....43, 44, 56, 58, 68, 70

T

TANKO, JOŽE...4, 7, 8, 310, 320, 380, 389, 393, 453, 493, 494
TISEL, MAG. ŠTEFAN.....232, 447
TROFENIK, VILI.....253, 264, 272, 332, 355, 434

U

URH, ANTON.....120, 245, 324, 425

V

VAJGL, IVO.....487, 500
VEBER, JANKO.....410, 443
VERLIČ, DR. PETER.....48, 50
VIZJAK, MAG. ANDREJ.24, 27, 29, 269, 282, 314, 317, 344, 351,
392, 395, 457, 474, 483, 484
VLAČIČ, DR. PATRICK....47, 49, 51, 63, 65, 72, 74, 75, 77, 80

Z

ZALAR, ALEŠ.....59, 101, 103, 203
ZANOŠKAR, MATJAŽ.....228, 249, 357
ZIHHERL, MILENKO.....431, 491
ZORN, ALEKSANDER.....42, 44, 45

Ž

ŽBOGAR, SAMUEL.....487
ŽERJAV, MAG. RADOVAN 13, 16, 87, 246, 258, 263, 278, 301, 327,
377, 493, 508, 513
ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC.....492, 506
ŽUPEVC, MELITA.....391

